

De blogs over erfgoed Meise ontsloten.

Jef De Cuyper

Jef De Cuyper

**De blogs
over erfgoed Meise
ontsloten.**

sib 07.09.2016

Beste leden,

Onze Erfgoedkring is uitermate trots om de verzamelde blogs van Jef De Cuyper aan al diegenen die ons in 2016 steunen door lid te worden van onze mooie vereniging, als ledengeschenk aan te bieden.

Om onze dankbaarheid te betuigen aan al onze sympathisanten speelde het idee om iedereen een geschenk aan te bieden onder de vorm van een publicatie. Onze keuze viel op de blogs van Jef, om onze lokale geschiedenis via deze weg ook voor de toekomst consulteerbaar te houden.

Het feit dat we als erfgoedkring altijd op Jef hebben kunnen rekenen voor hulp en ondersteuning is natuurlijk een doorslaggevende factor geweest die onze keuze allesbehalve bemoeilijkt heeft. Ik wil Jef en Eric Van Baelen uitdrukkelijk bedanken voor het vele werk dat zij in deze publicatie hebben gestoken, tevens Willy Kerremans voor zijn toelating om zijn tekeningen te mogen gebruiken en Julien De Roover voor het schilderij op de omslag.

Één van de vooropgestelde objectieven van Berla is, naast het ontdekken en veilig stellen van onze lokale geschiedenis, ook het kenbaar maken van al deze vergaarde informatie.

Jan Verbelen,
voorzitter.

Josephus Ludovicus De Cuyper ("*Jef*", of voor de autochtonen: "*Jefkë va Florans va Jean va Waikkë Cuypës*"), geboren op 07.09.1941 (Brusselsesteenweg 128), stamt uit een echt Meises gezin. Hij is sindsdien een permanente Meisenaar gebleven, zowel privé als professioneel. In 1945, na het overlijden van zijn grootvader, verhuisde het gezin naar "*de Rozenboom*" Boechtstraat 21 (nu het volledige woonblok tussen Boechtstraat 35 en 25, achteraan tot in de Limbosweg; boerderij, *stamënee* en boomgaard). Actief in teveel verenigingen om op te noemen, geen meeloper maar een rasechte trekkersfiguur die het gemeenschapsleven opstart en doet groeien. Ook al gaat dat al eens met meningsverschillen gepaard...

Eén aspect in die activiteitendrang bij hem is ook het achterom kijken naar de leefgemeenschap waar dit alles uit gegroeid is.

En dan wordt niet alleen de "grote" cultuur bedoeld, ook het leven van alledag van de kleine man.

En niet te vergeten de individuele personen die dit alles tenslotte gedragen hebben.

Zo heeft hij zich niet alleen uitgesloofd om bij zich thuis een enorme documentatie op te stapelen, maar hij ging en gaat ook letterlijk de baan op om zelf nog alles te redden wat er maar kon en kan gered worden: van half-weggeroeste landbouwmachines tot oude foto's, van de plaatselijke dialecten tot vlaggen van uitgedoofde verenigingen...

Eric Van Baelen,
ondervoorzitter.

Veel zaken kan je terugvinden op onze website, nieuwsbrieven en in onze bibliotheek en ons archief.

En een gedrukte uitgave als deze staat vanzelfsprekend mooi in de boekenkast van iedereen die begaan is met onze lokale geschiedenis.

Dit alles komt tot stand door een gemotiveerde groep medewerkers, die op vrijwillige basis meewerken aan archivering, publicaties en organiseren van evenementen.

Onze raad van bestuur, bestaande uit een twaalfstal leden, heeft als voornaamste doel al deze medewerkers en hun initiatieven te ondersteunen.

Naast de morele steun konden we ook altijd rekenen op welwillende materiële steun vanuit de gemeentediensten. Deze uitgave is hier nogmaals een mooi bewijs van.

Waarvoor dan ook mijn dank aan het voltallige gemeentebestuur, de verschillende administratieve en technische diensten alsook de Cultuurraad van onze gemeente.

Ik kan jullie dus enkel en alleen nog veel leesgenot toewensen en hopen dat wij ook de komende jaren iedereen mogen blijven verwelkomen als lid van Berla.

Omdat hij altijd al een boontje voor nieuwe media had, was hij er als de kippen bij om met iets splinternieuws te starten zodra het beschikbaar kwam: blogs. Via het internet berichtte hij zowat dagelijks alle kleine en grote feitjes en informatie die hij daar dan systematisch neerpande.

Maar omdat dit internet eigenlijk onzeker is qua archiveringsgarantie, leek het de moeite om een selectie hieruit ook op papier vast te leggen en zo veilig te stellen voor later.

Wat u hier dus in handen houdt is géén historische studie, is niet volledig noch altijd up-to-date.

Beschouw het als een verzameling artikels en infos, soms wat gedateerd, maar altijd geschreven met de kennis en de soms grote gedrevenheid van het moment dat ze de wereld werden ingestuurd.

Ze tonen in ieder geval zowel de visie als de hardnekkigheid waarmee hij al zijn publicaties nu al 56 jaren volhoudt.

En vaak ook zijn soms erg persoonlijke kijk op de zaken...

Kortom: dank zij hem zal er voor de komende generaties heel wat beschikbaar blijven dat anders dreigde te verdwijnen.

En dat is iets waarvoor we hem als erfgoedkring alleen erkentelijk kunnen zijn en blijven.

TEN GELEIDE

De provincie Vlaams – Brabant stuurde in 2005 documentatie rond over erfgoedcellen. Ik was al een tijdje aan het bloggen op het Seniorennet. Toen startte ik “Erfgoed Meise”.

Ik begon met een virtuele wandeling langs de monumenten vanaf het beeld van Van de Woestijne op de grens met Grimbergen, langs de Plantentuin Meise naar het dorp.

Deze bundel is een ingekorte afdruk van de blogs erfgoedmeise en bestaat uit :

<i>De gemeente</i>	http://blog.seniorennet.be/erfgoedmeise
<i>Imde</i>	http://www.bloggen.be/erfgoedimde
<i>Meise</i>	http://www.bloggen.be/erfgoedmeise
<i>Meuzegem</i>	http://www.bloggen.be/erfgoedmeuzegem
<i>Oppem</i>	http://www.bloggen.be/erfgoedoppem
<i>Rode</i>	http://www.bloggen.be/erfgoedrode
<i>Rossem</i>	http://www.bloggen.be/erfgoedrossem
<i>Westrode</i>	http://www.bloggen.be/erfgoedwestrode
<i>Wolvertem</i>	http://www.bloggen.be/erfgoedwolvertem
<i>Roetskalender</i>	excel – lijst van belangrijke datums in de geschiedenis van onze gemeente.

De teksten werden tot een overzichtelijk geheel herschikt, volgens de systematiek beschreven in mijn presentatie in het Praatcafé. Op het internet is het nogal onoverzichtelijk, omdat de ordening gebeurt op datum van ingevoerde teksten. Bovendien kunnen de foto's er niet bij en moet je daarvoor gaan kijken op:

<http://fotoalbum.seniorennet.be/JefDC/meisewonderen>

Het is een poging om correcte en volledige (voor zover als mogelijk) informatie te verschaffen over het leven onder de 8 kerktorens van onze gemeente Meise. Het is zeker niet af en onvolledig. Het staat open voor kwaliteitsverbetering. Just do it! Kwaliteit verbeter je via kleine dingen en eindigt nooit!

Het kan beschouwd worden als een schakel tussen het archief van onze heemkundige kring en de andere, meer gedetailleerde websites of blogs. Het archief is nog niet klaar. Daardoor ontbreken de nummers van het archief.

De systematiek van deze blogs ziet er als volgt uit :

001 – 099 Zichten – monumenten
101 – 199 Gemeente
201 – 299 Parochie
301 – 399 Verenigingen en onderwijs
401 – 499 Figuren – mensen
501 – 599 Cultuur – Kunst
601 – 699 Oorlogen
701 – 799 Feesten en vieren
801 – 899 Natuur
901 – 999 Bibliografie

Als je jouw kennis eens wil testen kun je op **Meerkeuzevragen** terecht:

AVC Jos Chabert cl Meise	http://www.surveymonkey.com/s/R57Z68R
Beiaardenmeise	http://www.surveymonkey.com/s/8ZHCLZR
Evaluatie website	http://www.surveymonkey.com/s/75M6T3Q
Jeugdtraad Meise 50	https://nl.surveymonkey.com/s/7QXRYWX
Meise	http://www.surveymonkey.com/s/P9TXV99
Misverstanden	http://www.surveymonkey.com/s/KVVCVWSQ
Plantentuin Meise	https://nl.surveymonkey.com/s/K9YWLDZ
Senioren	http://www.surveymonkey.com/s/PDYM732
Speelpleinen	http://www.surveymonkey.com/s
Voetpaden	http://www.surveymonkey.com/s/KVRPWFT

Eens afgedrukt krijg je een stand van zaken op datum. Digitaal worden alle correcte suggesties verwerkt via jef.de.cuyper@telenet.be of tel. 02.269.38.82 of Kleine Wouwer 7 – 1860 Meise

Jef De Cuyper.

Inhoudsopgave

DE GEMEENTE	21
000 De wonderen	21
100 De gemeente	21
101 Burgemeesters	21
102 Gemeenteraad - meerderheden	21
103 Jeugdraad	21
104 Cultuurraad	21
105 Sportraad	21
106 Seniorenraad	21
107 Milieuraad	21
108 O.C.M.W.	21
109 Dorpsraad	21
110 G.R.O.S.	22
111 Wapenschild	22
112 Bijnamen	22
113 De Muze van Meise	22
114 Gecoro	22
200 De parochie	22
201 Centraal Kerkbestuur	22
300 De verenigingen	25
301 Meelopers	25
302 Natuurreservaten	25
303 C.V.P. nu C.D.&V	26
304 P.V.V. nu Open V.L.D.	26
305 S.P. nu Spa	26
306 Agalev nu Groen!	26
307 Volksunie nu N-VA	26
308 Vlaams Blok nu Vlaams Belang	26
309 V.V.V.	26
400 De mensen	26
401 Ereburgers	26
402 Cultuurlaureaten	26
403 Sportlaureaten	27
700 De tochten	27
701 De acht-kerken en kapellekenstocht	27
702 Fietstocht W.O.1	27
900 Bibliografie	28
901 Politiek	28

902 Parochies	28
903 Berla	28
TABEL 1 – De Jeugdraad	29
TABEL 2 – De acht kerken- en kapellekenstocht	30

IMDE 31

000 De wonderen	31
001 St.-Kwinten Imde	31
002 Kasteel <i>Imde</i>	32
003 Hof te Imde	33
004 Oorlogsmonument	34
005 Drijpikkel	34
006 Boskapel <i>Imde</i>	35
007 Smidse April	40
008 Gemeenteschool	40
009 Herberg Lindeboom	40
010 Watermolen in het kasteeldomein	40
200 De parochie	41
201 St.- Kwintens <i>Imde</i>	41
202 Bijnamen	41
300 De verenigingen.....	41
301 Gemeentelijke Lagere school Imde	41
400 De mensen.....	41
401 Hendrik Lettens	41
401 Josephina De Prins	41
402 Armand Vanvuchelen	42
403 Alex April	42
600 De oorlogen	42
601 W.O. I Slag van Imde	42
700 De tochten en feesten	45
701 8 – kerken natuurwandelingen Imde	45
800 De natuur.....	45
801 Boskapel	45
900 Bibliografie	45
901 Archief St.-Kwintenskerk	45
902 Boeken	45
903 E.S.B. over Imde	46
904 Berla	46

MEISE 47

000 De wonderen	47
001 St.–Martinuskerk Meise	47

Restauratie St.-Martinuskerk 2014	56
Kerk van Sint – Martinus	56
Crypte St.-Martinus Meise	56
002 Pastorij St.Martinus.....	57
Inboedel pastori <i>j Meise</i>	58
003 Parochiehuis St.-Maarten	58
004 St.-Elooi kapel	58
005 Kasteel van Boechout.....	62
006 Kasteel te Meysse	64
007 Muziekacademie	66
008 Standbeeld baron d’Hoogvorst	66
009 ’t Verloren Urke	67
010 Kasteel van Hasselt	67
011 Willy Van den Bergh ecentrum	68
012 Drijtoren	68
013 Plant entuin Meise	68
014 St.-Ann akapel	68
015 Auberge Napoleon	69
016 Nieuwe beiaard	69
017 Oude beiaard	69
018 Molen De Waet	70
019 Geden ksteen VVV	70
020 Kursaal.....	70
021 Standbeeld Karel van de Woestijne	71
022 Beeld Alfred Daelemans.....	71
023 Beeld Jan Van Gij sel	71
024 Tuinhuis Pastorij St.-Martinus.....	71
025 Hulst	72
026 Bibliotheek	72
027 Kerkhof.....	72
028 Home Van Gysel	72
029 Beelden Henri Lenaerts.....	72
030 Beiaard banken	72
031 Luister plaats nieuwe beiaard	72
032 Chiro heem	72
033 Ringoot	73
034 Janssens	73
035 Jacobs.....	73
036 Hoeve Haeck	73
037 Zusters huis	74
038 De Goeyse	74
039 Salu.....	74

040 Hoeve Van Hemelrijck	74
041 De Meester	74
042 Radiologie	74
043 Dagobert	74
044 Linsen	74
045 Den Beiaard	74
046 St.-Martinuskapel	74
047 Kapelletje Keizerinlaan	74
048 Beelden St.-Elooi	74
049 The Lounge	74
050 Marco Polo	74
051 Villa Witman	74
052 Ooms	75
053 Van Dievoet	75
054 Linde	75
055 De Kaberdoes	75
056 't Moment	75
057 De hoeve van het kasteel van Meise	75
058 Vlaamse hoeve	75
059 Ijskelders	75
060 St.-Antoniuskapel	75
061 Oranjerie	75
062 Vriendschapstempel	76
063 Balatkas (1853)	76
064 Jachtpaviljoen	76
065 Plantenpaleis	76
066 Herbarium	76
067 Pachthof 1854	76
068 Engelse brug	76
069 De hermitage	76
071 Beeldende kunst in de Plantentuin Meise	76
072 Beauty van Meise	77
073 Ijskelder	77
074 C.C. de Muze	77
075 De rust op den berg	78
076 De Klok	78
100 De gemeente	78
101 Gemeente Meise	78
102 Grondafstand	79
103 Indeling	79
104 Burgemeesters	79
105 Jeugdraad	79

106 Cultuurraad	79
107 Sportraad	79
108 C.O.O. nu O.C.M.W.	79
109 Sport en Recreatie.....	80
110 Bijnamen	80
200 De parochie	80
201 De parochie van Sint – Martinus.....	80
202 St.-Annaprocesie	81
203 Parochieraad	82
300 De verenigingen.....	82
301 Sinte-Maartenschool.....	82
302 AudioVisueel Centrum Meise en Jette.....	82
303 Akademie voor muzische kunsten	85
304 Leertuin	85
305 De fanfare “Concordia”	86
Reuzen Jan en Mie	87
306 Fanfare De Koninklijke Maatschappij.....	87
“ De Verenigde Broeders”	87
307 KVLV	88
308 St.-Elooviering	89
309 Jeugdraad	90
310 Chiro	90
1945 – 1958	90
1958 – 1968	91
311 Berla	92
312 Toneelverenigingen.....	93
313 Sociale verenigingen	93
314 Kunstkring	93
315 Sib(emol)	93
316 Dorpsraad.....	94
317 Davidsfonds.....	94
318 Ontwikkelingshulp.....	94
319 Sint-Gregoriusschuttersgilde – <i>Meise</i>	94
320 Sint-Sebastiaansschuttersgilde – <i>Meise</i>	94
321 K.A.V.	95
322 Joggingclub Meise	95
323 Gypsy	96
324 Natuurreservaten	96
325 Ankergroep 25 jaar.....	96
326 K.W.B.....	97
327 Beiaardcomité	97
328 A.C.V.....	98

329 A.C.W.	98
330 B.J.B.meisjes	98
331 B.J.B. jongens	98
332 Boerenbond	98
333 K.A.J. meisjes	98
334 K.A.J. jongens	98
335 C.M.	98
336 Liberale Mutualiteit.....	98
337 Socialistische Mutualiteit	98
338 Vlaamse Mutualiteit.....	98
339 K.B.G. nu Okra	98
340 N.C.M.V.	98
341 C.V.P. nu C.D.&V	99
342 P.V.V.	99
343 S.P.....	99
345 Volksunie	99
346 NV-A	99
347 Vakantiegenoegens nu Pasar	99
348 Eigen haard en tuin	99
349 Patronaat	99
350 Kruistochters	99
351 Patclub	99
352 Jongerenklubs	99
353 Jeugdgemeenschap.....	99
354 Meficlub	99
355 Jeugdinfo Meise	99
356 Carmina koor.....	99
357 Marjoleintjes zangkoor	100
358 Judoclub	100
359 Yoga.....	100
360 F.C. Meise voetbalclub	100
361 Gym	100
362 Basketbalclub B.B.C. Klauwaerts	100
363 V.C. Knodde.....	100
364 Wielerclub Meise	100
365 Aart zwemclub	100
366 Kris Kras.....	100
367 Groencomité	100
368 Jules Van Campenhoutprijs.....	100
369 Maurits Naessensprijs	100
370 Oud-Strijders W.O. I 1914 – 18	101
371 Oud – Strijders W.O. II 1940 – 45.....	101

372 Oud Soldaten.....	101
373 V.V.V.....	101
374 De Witte Pen	101
375 Beschuttende Werkplaats voor gehandicapten.....	101
377 VTB – VAB.....	101
378 De Meysekens	101
379 Bibliotheek	101
380 Biljartclub	101
381 Bond van het H. Hart.....	101
382 B.G.J.G.	101
383 Duivenmaatschappijen.....	102
384 K.A.J.....	102
385 Marialegioen	102
386 MILAC.....	102
387 NCMV	102
388 Parochieraad St.-Martinus Meise	102
389 Rode Kruis	102
390 Saltatina	102
391 Sport en Recreatie V.Z.W.	102
392 Sportraad	102
393 V.K.A.J.....	102
394 Verloren Uurke.....	102
395 Vissersclub	102
396 Wielerclub	102
397 Wipmaatschappijen	102
398 Ziekenzorg.....	102
399 ECOS	102
400 De mensen.....	102
401 Mensen	102
402 Lenaerts Henri.....	103
403 Jan Beekman	103
404 Edwin Ganz.....	103
405 d’Hoogvorst.....	104
406 Keizerin Charlotte van Mexico	105
407 Van den Berghe Willy.....	107
408 Lettens	108
409 Ann Christy.....	109
410 Maurits Naessens.....	109
411 De Cuyper.....	109
412 Jan Vanden Eynde	110
413 Bobbejaan Schoepen	110
414 Herman Boon pr.....	110

415 Jules Van Campenhout.....	110
416 Van Dievoet.....	111
417 Raymond Leemans.....	111
418 Amerijckx Victor.....	111
419 Herman (Bie) Boon.....	111
420 August De Boeck.....	112
421 Jef Burm.....	112
422 Eugeen Hemeleers.....	113
423 Louis Geysen.....	113
424 Mathilde Verbelen.....	113
425 Jos Chabert.....	113
426 Alfons Leemans.....	114
427 Frans Moyson.....	114
428 Van Hemelrijck.....	114
429 De Vidts.....	114
430 Godfried met de Baard.....	114
431 Heyvaert.....	115
500 De cultuur.....	115
501 Willem Van der Elst (° Meise 1570 – 1647).....	115
502 Frans Van den Vekene.....	115
503 Daniel Bellemans.....	116
504 Pastoor van Solthem.....	116
505 Emmanuel Franciscus De Vidts.....	116
506 Norbertus Heylen.....	116
507 Jef Lettens.....	116
508 Vlaamse poëziedagen in Meise.....	116
509 Poëzie zien in de vitrien.....	116
510 Het lied der Meisenaren.....	116
600 De oorlogen.....	118
601 Wapenstilstand 11 november 1918.....	118
602 Oorlogsdagboek van Petrus Huygens 1940.....	119
603 W.O.II in Meise - Het verzet in Meise.....	123
604 Meise in het verleden (1914 – 18).....	123
605 Soldaten van Meise die gesneuveld zijn of aan de gevolgen van de oorlog overleden zijn :.....	124
606 Wereldoorlog II.....	125
607 Vrijwilligerscorps in Mexico.....	125
608 Patriottentijd.....	125
609 De grote oorlog in West – Brabant E.S.B. 2015/2/205.....	125
700 De tochten en feesten.....	126
701 Wandeling langs ons erfgoed in Meise.....	126
702 Meise: Berenput en Buitenweide. (8 – kerken natuurwandelingen Meise 1).....	126
703 Kapellekenstocht.....	126

704 Fietstocht W.O. I in Meise	127
705 Algemene wandeling Plantentuin Meise	127
706 Kermis	127
707 Drie kapellentocht.....	127
708 Wandelingen in de Plantentuin Meise	127
800 De natuur.....	128
801 Plantentuin.....	128
802 Droogtekas	128
803 Evolutiekas	129
804 Historische wandeling	129
805 Mabundu.....	129
806 Lentekas	129
807 Victoriakas.....	129
808 Inheemse bomenwandeling.....	130
809 Geneeskrachtige plantentuin.....	130
810 Coniferetum	130
811 Winterwandeling.....	130
812 Beauty of Meise	131
813 Magnoliawandeling.....	131
814 Groepsbezoek Plantentuin Meise	131
815 Educatief landbouwmuseum	131
816 Planten op uw bord.....	131
817 De Plantentuin Meise en het zingende park.....	132
818 De hoeve van het kasteel van Meise	132
819 Vlaamse hoeve	132
820 Oranjerietuin (ca. 1818)	132
821 Oranjerievijver (ca. 1800).....	132
826 Plantenpaleis.....	132
827 Herbarium	132
833 Dreven.....	133
834 De Machoechel	133
835 Wild Meise	133
838 Herbetum	133
839 Moessonkas	133
840 Regenwoudkas	133
841 Gewestplan	133
842 Arboretum.....	133
843 Natuurreservaten Natuurpunt.....	134
900 Bibliografie	134
900 Bibliografie	134
901 Bronnen Meises erfgoed.....	134
902 (133) Systematiek	134

911 Eigen Schoon en de Brabander over Meise	135
912 Boeken	135
913 Archief parochie Meise Sint-Martinuskerk	136
914 Berla	137

MEUZEGEM 138

000 De wonderen	138
001 Kerk O.L.V. <i>Meuzegem</i>	138
002 Pastorie <i>Meuzegem</i>	138
003 Kapel	138
004 Huis Huysegoms	138
005 Pauwenhof,	138
006 Stephex	138
007 De 8 vijvers.....	138
008 O.L.V. hof.....	138
009 Het Eiksken.....	138
200 De parochie	139
201 Meuzegem	139
202 Pastoors	139
203 Bijnamen	139
300 De verenigingen.....	139
301 Toneelgroep Vrolijk en Vrij	139
302 De Eucharistische Kruistocht.....	139
303 Bond van het Heilig Hart (voorheen het broederschap van het Heilig Sacrament)	139
304 SAGAPO : jeugdvereniging	139
305 K.V.L.V.	139
306 Kermiscomité	139
307 Parochieploeg	139
308 Zielenzorg.....	139
309 Neerpoorts Feestcomité	139
700 De tochten	139
701 <i>Meuzegem</i> : 8 vijvers. (8 – kerken natuurwandelingen Meise 4)	139
800 De natuur.....	139
801 Natuurpunt : De 8 vijvers	139
900 Bibliografie	140
901 Berla	140
902 E.S.B. over Meuzegem	140
903 Beeldbank Mosenghem	140

OPPEM 141

000 De wonderen	141
001 St. – Stephanuskerk Oppem.....	141

002 Pastorie Oppem	141
003 Hof te Oppem.....	142
004 Hof ten Steene	142
005 Elveriksmolen van Amelgem	142
006 Groot hof Amelgem	143
007 Klein hof van Amelgem	144
008 Duivelschuur Amelgem	144
009 Kapel van Amelgem.....	144
010 Donjon <i>Oppem</i>	146
013 Land van Oppem	147
014 Muurschilderingen St.-Stephanuskerk.....	147
101 Bijnamen	148
102 Gemeente Oppem.....	148
200 De parochie	148
201 Parochiewezen van Brabant	148
203 Parochie Oppem	149
205 Amelgem	150
206 Pastoors	150
300 De verenigingen.....	150
301 Schooltje van Oppem	150
302 Oud-Strijders uit Oppem	150
303 K.V.L.V.	150
304 Bond Gepensioneerden,	150
305 Voetbalclub	150
306 Toneelvereniging.....	150
400 Figuren.....	150
401 Kardinaal Sterckx.....	150
700 De tochten	150
701 8 – kerken natuurwandelingen Oppem	150
De zes wegjes tot <i>Ossel</i>	150
800 De natuur.....	151
801 Land van Oppem	151
900 Bibliografie	151
901 E.S.B. over Oppem	151
902 Het parochiewezen van Brabant I Meise	151
903 Berla	151
904 Boeken	151

RODE **152**

000 De wonderen	152
001 Kerk Sint – Brixius – Rode.....	152
002 Pastorij Rode	153

003 Hof te Rode	154
200 De parochie	154
201 Database "Meise" A.Bettesone	154
202 Pastoors	154
203 Bijnamen	154
300 De verenigingen.....	154
301 De Koninklijke Sint-Sebastiaansgilde van Sint-Brixius-Rode	154
De schatten van de gilde.....	155
302 KVLV St.-Brixius-Rode.....	156
303 K.L.J.	156
304 K.A.J.....	156
305 Duivenmaatschappij Eerlijk duurt het langst	156
306 K.A.V.....	156
307 K.W.B.....	157
308 Scouts.....	157
309 Chiro.....	157
310 Linde V.Z.W.	157
311 L.A.K.	157
312 Jeugdclub Den Droes.....	157
313 Het Vliegend Wiel	157
314 Gemeentelijke Basisschool	157
400 De mensen.....	157
401 Kilsdonk.....	157
402 De Belder Louis	157
403 Leonard Pluymers	157
404 Marcel De Pauw	157
405 Jan Arnalsteen.....	158
700 De tochten en feesten	158
701 Birrebeek (8 – kerken natuurwandelingen Meise 3).....	158
800 De natuur.....	158
801 Birrebeek.....	158
900 Bibliografie	158
901 Archief Sint-Brixiuskapel te Sint-Brixius-Rode.....	158
902 Berla	158
903 Sib publicaties	158
904 Boeken	159

ROSSEM **160**

000 De wonderen.....	160
001 Kerk Rossem.....	160
002 Pastorij <i>Rossem</i>	160
003 Site Rossem	161

004	Bouwhistorische verkenning van Rossem dorp	161
005	Het Schooltje Rossem	162
006	Het leen en het hof van Slozen	162
007	Rossem wonderen	163
008	Het erf of “den den(ne)” rondom de boerderij.....	163
009	Schaliënhof.....	164
010	Hoeve	164
011	Hof ten Dries	164
012	Kapelletje	164
013	Hoeve	164
014	Dubbelhuis	164
015	Inrijpoort	164
200	De parochie	164
201	De klokken.....	164
300	De verenigingen.....	164
301	KVLV	164
302	Gemeentelijke Basisschool Rossem	165
700	De tochten	165
701	Rossem: (8 – kerken natuurwandelingen Meise7).....	165
900	Bibliografie	165
901	Berla	165
902	Archief kerk Sint-Medardus Rossem.....	165

WESTRODE **167**

000	De wonderen	167
001	O.L.V. van de Rozenkranskerk.....	167
002	Neromhof.....	167
003	De Breem tot Weersrode	168
200	De parochie	168
201	Pastors	168
202	Bijnamen	168
300	De verenigingen.....	168
301	Fanfare Eendracht.....	168
302	Jachthoornblazers	168
303	K.W.B.....	168
304	Gemeentelijke Basisschool Klim Op	169
305	K.W.B.....	169
700	De tochten	169
701	Varkensputten (8 – kerken natuurwandelingen Meise 8)	169
900	Bibliografie	170
901	E.S.B. over <i>Westrode</i>	170
902	Berla	170

903 Boeken	170
------------------	-----

WOLVERTEM..... 171

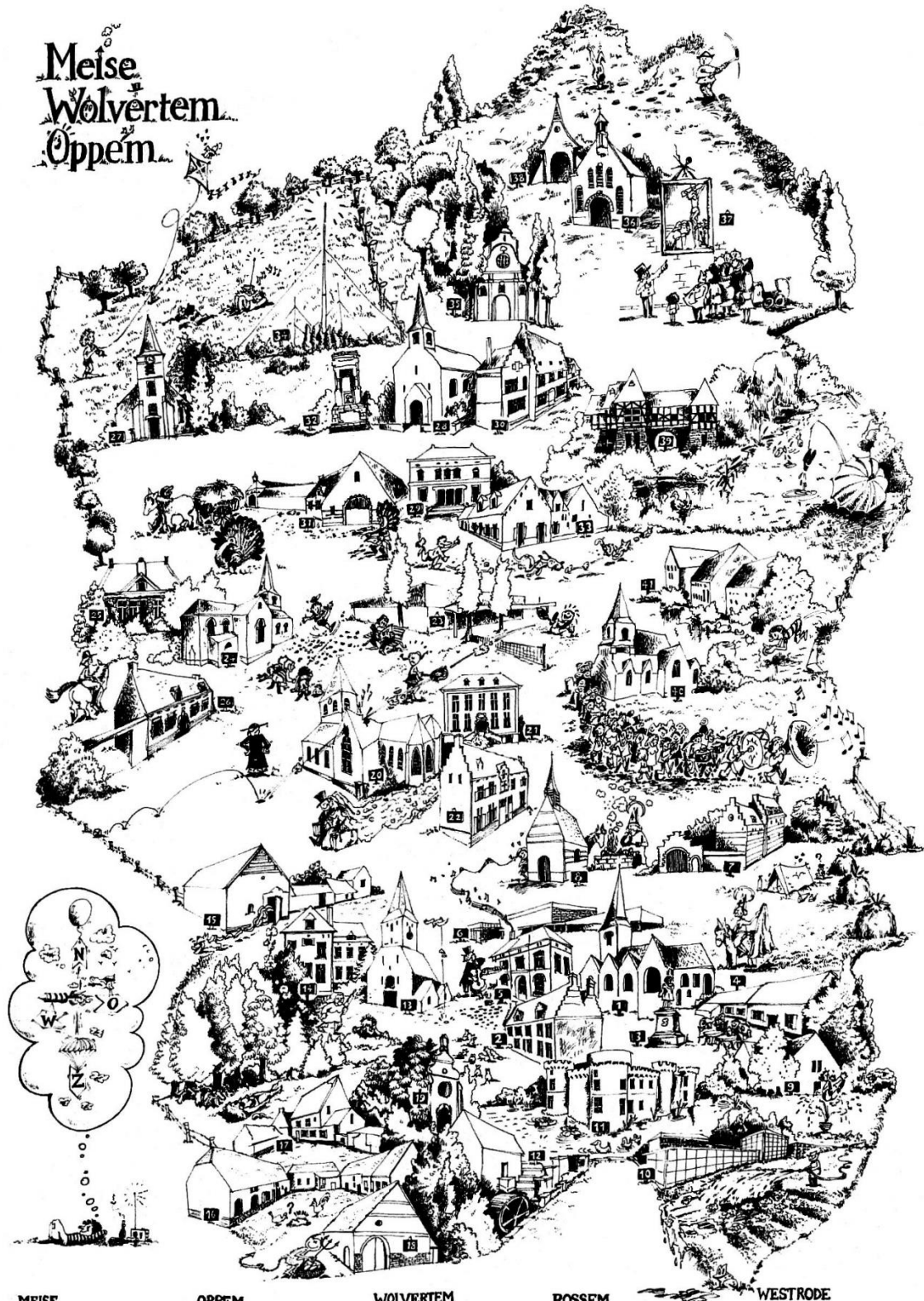
000 De wonderen	171
001 Kerk St. – Laurentius <i>Wolvertem</i>	171
002 Gemeentehuis.....	172
003 Mouterij	172
004 Tramstation.....	172
005 Godshuis.....	172
006 Sint – Rochuskapel	173
007 Hof ten Brande.....	173
100 De gemeente	173
101 Wolvertem	173
102 Bijnamen	174
200 Parochie Sint – Laurentius <i>Wolvertem</i>	174
201 Pastoors	174
202 Zusters.....	174
203 Onderpastoors	174
300 De verenigingen.....	174
301 Fanfares.....	174
302 Koninklijke Fanfare De Vrije Vrienden	174
303 Koninklijke fafare Sint-Cecilia.....	174
304 Davidsfonds Wolvertem.....	175
305 De Gemeentelijke Fusieschool,.....	175
306 Karnaval	176
307 Vrije school.....	176
308 Kindje Jezus	176
309 Hoger op.....	176
310 Toneelvereniging.....	176
311 Kerkfabriek.....	176
312 Gemeenschapsonderwijs Zonnebloem	176
313 Oud Strijders 1914 – 18.....	176
314 Oud – Strijders 1940 – 45,.....	176
315 Civiele bescherming	176
316 Roodkapjes.....	176
317 Ziekenzorg.....	176
318 Parochiekoor St.-Laurentius.....	176
319 Missiekring St.-Laurentius	176
320 Boogschutters	176
321 Broederschap St.-Hubertus.....	176
322 K.L.J.	176
323 K.A.J.....	177

325 K.S.A.	177
326 K.W.B.	177
327 A.C.W.	177
328 Boerenbond	177
329 C.M.	177
330 L.M.	177
331 S.M.	177
332 K.B.G.	177
333 N.C.M.V.	177
334 De groene kanarie	177
335 Vakantieoegens	177
336 Bond van het Heilig Hart	177
337 Kruistochters	177
338 Mariagilde	177
339 Jeugdhuis 't Sloefke	177
340 Filmclub	177
341 Parochiekoor Sint – Laurentius	177
342 Voetbalclubclub	177
343 Volleybal	177
344 Omnisport	177
345 Tafeltennisclub	177
346 Wielerclub Den Dries	177
347 Wandelclub De Cracks	177
348 Wandelclub 't Fluitekruid	177
349 Duivenmaatschappij	177
350 Vrijwilligerscorps in Mexico 25	177
351 Sport na arbeid	177
400 De mensen	178
401 Theo De Witte	178
800 De natuur	178
801 Wolvertemse beemden	178
900 Bibliografie	178
901 E.S.B. over <i>Wolvertem</i>	178
902 Berla	178
903 Archief kerk van Sint-Laurentius en Sint-Goriks te Wolvertem	178
904 Eigen Schoon en de Brabander	179

ROETSKALENDER MEISE 181

JANUARI 181
FEBRUARI 182
MAART 182
APRIL 183
MEI 184
JUNI 185
JULI 186
AUGUSTUS 187
SEPTEMBER 188
OKTOBER 189
NOVEMBER 190
DECEMBER 190

Meise Wolvertem Oppem

MEISE

1. Sint Martinus
2. Oud Gemeentehuis
3. Monument d'Hoogvorst
4. 't Verloren Durke
5. Muziekschool
6. Vandenberghe Centrum
7. Hof ter Hasselt
8. Sint Eloui
9. Domein Drijftoren
10. Nationale Plantentuin
11. Kasteel van Bouchout

OPPEM

12. Molen van Amelgem
13. Sint Steven
14. Pastorie Oppem
15. Hof van Oppem
16. Groot Amelgem
17. Klein Amelgem
18. Duivelsschuur
19. Kapel van Amelgem

WOLVERTEM

20. Sint Laurentius
21. Gemeentehuis
22. Bejaardenhome O.C.M.W
23. Sportschuur

MEUSEGEM

24. O.L.V.-Boodschap
25. Pastorie Meusegem
26. O.L.V.-Hof

ROSSEM

27. Sint Meclardus en Gildardus

IMDE

28. Sint Kwinten
29. Kasteel van Impde
30. Impdehof
31. Pauwenhof
32. Monument 14-18
33. Boerderij Drijpikkel
34. B.R.T.-Wolvertem
35. Boskapel

WESTRODE

36. O.L.V.v.d. Rozenkrans
37. Kruisweg Tony Van Os
38. Graf Jan Hammenecker
39. Neromhof

SINT-BRIXIUS-RODE

40. Sint Brixius
41. Hof le Rode

© 1992 Meise

DE GEMEENTE

000 De wonderen

In deze rubriek brengen wij de zichtbare gebouwen en monumenten die onze gemeente rijk is, samen per parochie. De lijst is gebaseerd op de kaart die de voormalige dorpsraad Meise in 1980 tekende, en waarop 41 items waarvan 38 weerhouden werden. Jullie vinden ze verder in de blogs per parochie.

100 De gemeente

101 Burgemeesters

Meise na de fusie :

1977 Armand Vanvuchelen
1983 Frans Kerremans
1989 Frans Kerremans
1995 Roger Heyvaert
2007 Marcel Belgrado
2013 Jos Emmerechts

102 Gemeenteraad - meerderheden

1977 Volstreckte meerderheid voor CVP
1983 Volksunie, Agalev, PVV en Socialisten
1989 Volksunie en P.V.V.
1995 Open VLD en CD&V
2007 CD&V, N-VA en Groen
2013 CD&V en N-VA

103 Jeugdraad

Zie tabel 1 op het einde van dit hoofdstuk.
Archief Berla 485 doos 9

104 Cultuurraad

1987 Daniël Hebbelinck
1993 Marc Daniëls
2010 Bob Nicolaes

105 Sportraad

Voorzitters :

1980 Jaak Santermans
1997 Roger Van Keer
2003 Edward Pelicaen

106 Seniorenraad

Op 26 juni 2003 werd deze raad erkend door de gemeente.

2003 Marcel Van Cauwenbergh
2009 Anne Marie De Smedt

107 Milieuraad

De milieuviesraad Meise werd opgericht (als afsplitsing van de vroegere GKA) in 1994. De opeenvolgende voorzitters : Eddy Verlodt (1994-2002) , Marc Wauters (2002 -2006) en Jean Stallaert : sinds 2006.

Behalve het adviseren naar de gemeente Meise toe, heeft de MAR eigen projecten, zoals :
1) het opstarten de het project *Trage Wegen in Meise* : een project waarbij voetgangers- en fietswegen gerepertioereerd en bewaard blijven voor onze kinderen en kleinkinderen en voor de volgende generaties.

2) Sinds 2012 : *Groene pluim Meise* : een project waarbij verenigingen en/of personen van Meise gelauwerd worden voor hun waardevolle inzet voor milieuvriendelijke acties in Meise.

De opeenvolgende winnaars zijn :

2012 : Hilde Leon : voor haar educatieve acties rond composteren en in de Natuurreservaten in Meise

2013 : Luc Lariviere voor zijn inzet als drijvende kracht bij de zwerfvuilopruimingsacties in Meise

2014 : Christian Houthuys voor zijn belangloze inzet (op eigen kosten) ten voordele van de (bedreigde) bijen : bloemenweiden op eigen gronden

2015 : Voor de zelfoogstboerderij *De Klepper* waarbij aandeelhouders zelf mogen biologisch gekweekte groenten oogsten

108 O.C.M.W.

1977 Josephina De Prins
1983 Herwig Cornelis
1986 Firmin Ooms
1989 Van Schel
1995 Paul Cleynhens
2001 Rita Verbesselt
2007 Sonja Becq
2014 Herwig Cornelis
2016 Gerda Van den Brande

109 Dorpsraad

De dorpsraad werd opgericht na de fusie 1976 in het Jaar van het Dorp in 1978.

In de stuurgroep van de Dorpsraad (Wim Pas, Robert Beek, Peter Carrière, Hugo Nica en Bob Nicolaes) ontstond het idee om onze fusiegemeente te valoriseren door een toeristische kaart uit te geven. Ze verzamelden gegevens en beeldmateriaal per kerkdorp over wat daar de bezienswaardigheden waren. Er werd een ruwe lay-out gemaakt en ze briefden Nora Van Neer, die toen op de reclamestudio van C&A werkte, om er een vrolijke versie van te maken.

Bob was daar toen 'media director' en zijn connecties met de leveranciers maakten het mogelijk om low cost stickers, krantjes en ander drukwerk te maken.

De Dorpsraad was ontstaan. De kaart werd, dacht ik, in 1980 gemaakt. Dat is nog steeds onze minimum leidraad.

Ik herinner mij een actie rond de parochiewegen (tegenwoordig "trage wegen" genoemd). Ik vulde hun enquête in voor het centrum van de parochie Meise, waar ik geboren en getogen ben.

110 G.R.O.S.

Jef Moens startte het Rigu – fonds en daaruit kwam de idee om de GROS (Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking) op te richten in 1983. Jaarlijks tracht het gemeentebestuur de 0,7 % van haar begroting te voorzien, die dan volgens het reglement verdeeld wordt door de raad. René Diepens trachtte de 1BF voor 1BF – regel door te voeren, maar stootte op behoudsgezindheid. Deze regel zou erin bestaan dat voor elke ingezamelde Euro, één Euro door de gemeente toegevoegd zou worden voor de ontwikkelingsprojecten. Dat zou de inzet van de verenigingen optimaliseren. Er is een derde wereldpartner die een bedrag toegewezen krijgt. Een hele som blijft in Meise voor wat ze mondiale vorming noemen. Die komt er dan bovenop de massale informatie die de scholen al toegespeeld krijgen, wat af en toe tot oververzadiging leidt.

1961 Broederlijk delen Bert Van Thienen.

Oxfam wereldwinkel.

1983 Gerrit Loots

1987 Herwig Vannerum

1990 Frieda Rochtus – Bellon

1992 Projecten Artsen zonder Grenzen voor Tibet.

Vanaf 2007 nam Chris Van Assche het roer over.

111 Wapenschild

Op 1 april 1985 werd het wapenschild van de fusiegemeente Meise door de gemeenschapsminister bekrachtigd : "in goud een dwarsbalk van lazuur met twee gekruiste schuinbalken van keel over alles heen in het schildhoofd verzegeld van een rovende wolf van sabel met in de muil een lam van zilver".

112 Bijnamen

In "Tournée générale" op Ring-TV was er een bijdrage over de bijnamen van de gemeenten.

Als je dat programma regelmatig gevolgd hebt, kon je concluderen dat de bijnamen gegeven werden per parochie. Ze kwamen meestal van naburige gemeenten van die tijd. Daarom vind je er ook meer in de uithoeken van de huidige fusiegemeenten dan in het centrum.

Deze bijnamen evolueerden zoals de dialecten. Ze horen dan ook thuis in het dialectonderzoek.

Sommige bijnamen duiken op verschillende plaatsen op en hebben een verband, zoals de patroonheilige, de natuur ...

De naam **Meise** op zich kreeg in de jaren 70 een bijnaam, dank zij de aanwezigheid van opkomend politicus Jos Chabert: "**Chaberville**" (4).

Deze bijnaam ontstond in de verkeerstoren van Zaventem n.a.v. het spreidingsplan dat minister van verkeer Jos Chabert lanceerde. Hij zou Meise nogal ontzien hebben.

In Vlaamse kringen keek men met lede ogen en wat naijverig naar Meise. De vrees bestond, dat die dynamische jonge schepen te veel rekening zou gaan houden met Franstaligen. Dat kwam omdat hij verkozen werd onder kopman Paul Van den Boeynants. Niets was minder waar. Want dank zij het aanschaffen van een uniek talenpracticum (in het Audiovisueel Centrum voor Volwassenenonderwijs), waar ik dank zij Jos Chabert mijn carrière kon uitbouwen, leerden anderstaligen Nederlands. De taalperikelen bleven zo binnen de perken. Wij slaagden er toen zelfs in van Walen, propagandisten van de Nederlandse taal te maken.

113 De Muze van Meise

Vanaf de opening werd dit CC, dat voor de bouw Cultureel Web heette, gerund door de dienst Cultuur met schepen Belgrado en als ambtenaar Guido van den Troost.

Voorzitters van de V.Z.W. :

Walter d'Hollander

Bob Nicolaes

114 Gecoro

200 De parochie

201 Centraal Kerkbestuur

WIE OF WAT IS DAT NU WEER ?

Gaat het hier om een eigenaardige toverspreuk, te gebruiken bij het begin van het schooljaar om toch zeker succes te boeken ? Of gaat het om een zoveelste reclametruc om weer wat meer geld uit uw portemonnee te halen ? Is het gewoonweg de afkorting van Centrale van Katholieke Bewegingen ?

Neen, niets van dit alles, het CKB of het Centraal KerkBestuur van de nieuw op te richten pastorale zone KiemkrACHT Meise staat voor meer dan een **gezamenlijk overleg van de 8 kerkfabrieken** van onze gemeente. Tweemaal per jaar of zo nodig meer treedt dit Centraal Kerkbestuur in gesprek met het College van Burgemeester en Schepenen, soms zijn er ook gemeentelijke ambtenaren bij betrokken over alles wat het dagdagelijkse beheer van alle kerkfabrieken aanbelangt. Dit houdt in dat elke kerkfabriek eerst zelf met nauwkeurig ingevulde meerjarenplannen aan lange termijnplanning doet.

Het Centraal Kerkbestuur is een openbare instelling, net zoals de kerkfabrieken zelf, met een eigen

rechtspersoonlijkheid, die bovendien heel wat wettelijke voorschriften moet respecteren, die gelden zowel voor de gemeentebesturen als voor de kerkfabrieken afzonderlijk. Het Centraal Kerkbestuur werd in 2004 opgericht door de Vlaamse regering en is thans verplicht in elke gemeente waarin meer dan één kerkfabriek actief is en waar er dus meer dan één parochie bestaat. Haar opdracht is het eerst en vooral de coördinatie en de communicatie te regelen tussen al de kerkfabrieken van één en dezelfde gemeente. Bovendien treedt ze tegenover het gemeentebestuur op als gesprekspartner bij alle aspecten die de materiële organisatie van de eredienst betreffen.

Regelmatig wordt er daarom voor elke vergadering van het Centraal Kerkbestuur met al de andere kerkfabrieken overlegd om alle mogelijke wensen en verlangens op korte en lange termijn voor te leggen én aan elkaar én nadien aan het gemeentebestuur. Dit om elke mogelijke willekeurige bevoordeling tegen te gaan waar soms de ene kerkfabriek met de meeste gemeentelijke subsidies gaat lopen en de andere veel minder krijgt en dan gewoonweg maar moet toezien hoe de ene kerkfabriek rijker en rijker wordt en de andere armer en armer. Gestreefd wordt immers naar een evenwichtige besteding van de zo schaarse middelen om in alle behoeften voor het onderhoud en de mogelijks nieuwe restauratie- of herbestemmingsprojecten te voorzien.

ACHT kerkfabrieken en EEN CENTRAAL KERKBESTUUR? Zijn er al niet teveel vergaderingen? Iedereen weet maar al te goed dat elke kerkfabriek van elke parochie als 'een goede huisvader' dient te voorzien in alle noden voor de liturgie en de kerkgebouwen en daartoe alle kerkelijke eigendommen en bezittingen zo goed als mogelijk beheert. Daartoe bestaan er **verplichte** en jaarlijks weerkerende uitgaven, zoals verwarming en verlichting, verzekering en onderhoud van kerkgebouw en toren, het poetsen, de brandbeveiliging en inbraakbeveiliging en alles wat nodig is om de kerkelijke diensten zo goed mogelijk te laten verlopen. De kerkfabriek heeft natuurlijk ook **inkomsten**: een gedeelte van de omhalingen en giften, een gedeelte ook van het bedrag van de begrafenissen en huwelijken, pachten, jachtrechten, enz. Deze inkomsten verminderen echter thans zeer snel van jaar tot jaar en wanneer er onvoldoende financiële middelen zijn dan moet de gemeente op basis van een decreet van Napoleon uit 1804 bijspringen om de tekorten bij te passen. Waarom moet ze dat? Als compensatie voor het aanslaan van de vele kerkelijke eigendommen ten tijde van de Franse revolutie werd door Napoleon uitgevaardigd dat de toen plots zo arm en behoeftig geworden kerkfabrieken door de gemeentes moesten worden geholpen en bijgestaan. Daarom moeten ook nu de gemeentebesturen de grote kosten en het onderhoud van de kerkgebouwen betalen. Dat doet ons gemeentebestuur nu op zeer

regelmatige tijdstippen en het is zeker een van de verdiensten van het huidige Centrale Kerkbestuur dat deze subsidies en werkingskosten nu telkens elke drie maanden worden uitbetaald. Sedert 1804 gold ook de regel dat kerkfabrieken zich nooit mogen verarmen en altijd zeer voorzichtig met hun beperkte financiële middelen moeten omspringen. Daarom ook worden hun meerjarenplannen, hun rekeningen en hun budgetten jaarlijks gecontroleerd door de gemeente, door de provincie en door de diensten van het aartsbisdom.

Is die coördinatie en die communicatie echt nodig?

Ieder houdt toch zo graag aan zijn eigenheid! De tijd is voorbij dat elke kerkfabriek en ook elke parochiegemeenschap onafhankelijk baas speelde onder de eigen kerktoren en zelf zonder enige vorm van inspraak pachten regelde, werken liet uitvoeren, gronden kocht en verkocht en de contacten met de Burgemeester, de Schepenen en de gemeenteambtenaren zo zorgvuldig mogelijk verzorgde in het eigen voordeel. We leven nu in een tijd van overleg en wanneer er maar één pastoor overblijft voor de acht parochies en kerkfabrieken is ook daar één enkele vergadering veel gemakkelijker dan acht verschillende kerkfabriekvergaderingen. Dit overleg heeft dankzij de vroegere voorzitter van ons CKB ertoe geleid dat het gemeentebestuur regelmatig de grasperken rond alle kerken en kapellen onderhoudt, de dakgoten nakijkt met de hoogtewerker en ook de duivenwering onder handen neemt. In het regelmatige overleg met de schepenen van Financiën en Openbare Werken wordt ook bepaald welke werken voorrang genieten en welke kunnen wachten, welke grotere werken door de gemeente als opdrachtgevende overheid kunnen worden uitgevoerd en welke de kerkfabrieken zelf kunnen laten uitvoeren. De kerkfabrieken kunnen ook nog meer samenwerken door via het Centraal Kerkbestuur of op initiatief ervan gezamenlijke contracten af te sluiten voor de levering van aardolie, gas en elektriciteit, voor aankoop van papier, verzekeringen, onderhoud, enz. Bij de Centrale Kerkbesturen met rijke kerkfabrieken kan zelfs overwogen worden om een handige klusjesman of een organist aan te werven die dan ten dienste staat van meerdere kerkfabrieken. Binnen het Centraal kerkbestuur kunnen de kerkfabrieken nu veel van elkaar leren hoe ze best hun eigen werking organiseren, coördineren en ook digitaliseren via computer met daartoe geëigende programma's zoals Religiosoft en – point. Zo kunnen ze in de toekomst nog meer met elkaar samenwerken en tegenover de gemeente leren spreken uit één mond, want de gemeente is ertoe gehouden enkel en alleen met het Centraal Kerkbestuur te onderhandelen, zowel wat de financiering als de uitvoering van werken betreft.

Het Centraal Kerkbestuur van de gemeente Meise heeft er dus al een ruime termijn van meer dan acht jaar opzitten en de pioniers van het begin werden

opgevolgd door het huidige bestuur. Thans is de voorzitter Chris Van Assche van St. – Brixius- Rode, die al sinds meer dan een jaar de opvolger is van de vroegere voorzitter Patrick Van Rietvelde uit Meise St. – Martinus. Er is de huidige secretaris Gilbert Hoogsteyns uit Imde, die de penningmeester Leo Letourneur uit Wolvertem opvolgde. Er zijn de leden Ingrid Van Ransbeek uit Imde, die Johan Claeys uit Imde, de eerste secretaris vervangt en Wilfried Van Campenhout uit Meise St. – Martinus die in de plaats kwam van Guido De Cock uit Wolvertem. De federatiepastoor voor Wolvertem en Meise Jan Lagae is zoals bij de kerkfabrieken de door de bisschop aangestelde verantwoordelijke. Al deze betrokkenen zijn en waren stuk voor stuk mensen die er niet voor terugschrikken om naast het vele werk dat ze al doen voor hun eigen parochie en kerkfabriek nog eens de niet altijd zo gemakkelijke coördinerende taken erbij te nemen en om de betere contacten met de gemeente nu zo goed mogelijk te onderhouden.

C.K.B. ! WAT IS DAT NU OOK WEER ?

NU MAKEN WIJ HET EEN BEETJE CONCRETER

Om de bestuurstaak en de werking van de gemeentes en de kerkfabrieken te ondersteunen heeft de Vlaamse regering aan elk Centraal Kerkbestuur gevraagd om zo vlug als mogelijk een degelijk **kerk- en pastorieënplan** op te stellen, zodat beter kan worden nagegaan welke de toekomstplannen zijn voor de acht verschillende parochiekerken en pastorieën. Het **kerkenplan** voorziet ook in mogelijke nevenbestemmingen voor elk van de acht kerken en de drie kleinere kapellen in onze gemeente, waarvan nu al mag gezegd dat er zeker geen enkele zal gesloten worden. Dit heeft de gemeente intussen beslist en goedgekeurd. Voor de **pastorieën** werd eerst nog onderhandeld met de schepen van patrimonium en nu met het hele College van Burgemeester en Schepenen, de gemeentesecretaris en ook met de diensten van het aartsbisdom. Want elk gemeentebestuur is volgens de huidige decreten van de Vlaamse gemeenschap en volgens het toenmalige decreet van Napoleon (zie vorige week) ertoe gehouden om minstens in elke parochie een plaats te voorzien waar de kerkfabriek waardig kan vergaderen, waar haar archief kan worden opgeslagen en waar ook enig sanitair voorzien is. Indien een gemeentebestuur verkiest niet in te gaan op deze wettelijke verplichting dan kan ze ook hieraan voldoen door te zorgen voor een aparte financiële tegemoetkoming aan elke kerkfabriek, zodat deze zelf kunnen voor zorgen voor deze noden, zoals dit nu gebeurt in Westrode.

Waarom worden er geen kerken gesloten; zijn die nu echt nog allemaal nodig ?

Iedereen heeft de mond vol over een kleiner aantal regelmatige misgangers tijdens het weekend, maar we mogen als kerkgemeenschappen nog altijd stellen dat we met alle kerkbezoekers van de acht parochies samen nog altijd meer volk bereiken dan sommige

plaatselijke voetbalploegen, die allen ook voor hun degelijke infrastructuur op een ruime steun van het gemeentebestuur konden en kunnen rekenen. Bovendien lopen onze kerken en kapellen ook nog altijd vol bij begrafenissen en huwelijken, dopen, schoolvieringen en andere activiteiten. Kijk maar wat een volkstoeloop er altijd is bij eerste en plechtige communies en hoe vaak zie je niet mensen een kerk of kapel binnenlopen om een kaarsje te branden, een gebed te prevelen of wat innerlijke rust te zoeken.

Maar er is meer; voor elk van onze acht kerkdorpen is de kerk én de kerktoren het meest herkenbare symbool wat dit dorp tot een gemeenschap maakt. Hun kerktoren waakt als het ware over het dorp en maakt duidelijk: 'ook hier wonen nog mensen', hier wordt gemeenschap gemaakt ! Als we kerken zouden sluiten dan vervallen niet alleen die gebouwen, maar verdwijnt er ook een stukje samenleving en gemeenschapsopbouw. In de meeste kerken en kapellen (denk o.a. maar aan Meise en Oppem) worden ook heel wat kunstschaten bewaard, het zijn uitingen van geloof én van cultuur, van samen beleefde godsdienstzin voor heel wat inwoners van Meise. Dan hebben we het nog niet over de vele concerten die in de kerken plaats hebben. Het kan toch ook niet dat alle inspanningen van de laatste jaren van het gemeentebestuur om deze gebouwen grondig te restaureren verloren zouden gaan door het sluiten van kerken en kapellen. Trouwens de meeste van deze religieuze bouwwerken zijn beschermd monumenten en moeten dus verplicht door de Vlaamse gemeenschap en door de gemeenten worden onderhouden. Dan hebben we het nog niet over de mogelijke nevenbestemmingen van kerken, maar dit kan het voorwerp uitmaken van een ander artikel.

Wat moet er gebeuren met al die leegstaande pastorieën ?

Reeds eerder; zoals u kon lezen, werd als een vaststaand feit al aanvaard dat niet meer in elke van onze acht parochies een pastoor dient gehuisvest te worden, want er blijven op dit ogenblik en waarschijnlijk ook in de toekomst voor het ganse grondgebied van de gemeente Meise slechts één voltijdse en één deeltijdse pastoor over: nl. Stefaan Verstraeten, pastoor voor Meise- Westrode en Nieuwenrode, dat behoort tot de federatie en de gemeente Kapelle-op-den-Bos en Jan Lagae, pastoor voor de zeven parochies van Groot-Meise en binnenkort voor de alle acht parochies van de op te richten nieuwe pastorale zone Meise, die de naam KiemkrACHT Meise zal krijgen. Op de vergaderingen van de federatieploegen van Meise en Wolvertem werd eerder hieromtrent het volgende afgesproken. Als centrale plaats voor de **federatie Meise** wordt de pastorie van Meise-Centrum aan de Brusselse steenweg, 5 behouden; daar is voldoende plaats voor archief, onthaal en vergaderingen en zo er toch een bijkomende pastoor

zou benoemd worden dan kan die zelfs daar logeren. De pastoriefunctie van St. – Brixius – Rode zal na verloop van tijd worden ingevuld door het nieuwe parochiecentrum en de gemeente zal daartoe deze parochie een vergoeding schenken. De geklasseerde pastorie van Oppem is eigendom van de kerkfabriek van *Oppem* en die is volop bezig deze pastorie te laten restaureren om er bovendien een residentiële bestemming aan te geven, naast de functie van parochiaal secretariaat, archief, vergaderruimte enz... Voor de **federatie *Wolvertem*** wordt de huidige pastorie van *Wolvertem* beschouwd als de enig mogelijke woning bestemd voor de bedienaar van de eredienst, die er thans woont in een gebouw dat dringend wat beter moet onderhouden worden en precies daarom zal ze worden aangekocht door de kerkfabriek van St.- Laurentius (want terwijl we dit schrijven regent het hier weer binnen). De pastorie van Imde is door stichting eigendom van de plaatselijke kerkfabriek, ze valt DUS onder haar bevoegdheid? maar is momenteel erg bouwvallig. De pastorie van Meuzegem werd door de zorgen van ons gemeentebestuur deskundig omgetoverd in parochiale vergaderlokalen beneden met een mooi bewoonbaar appartement boven. De gevolgen van de brand moeten helaas nog worden weggewerkt. De pastorie van *Rossem*, hoewel niet zo duidelijk wie de feitelijke eigenaar is, werd niet bewoond en dus door de gemeente verkocht voor 695. 000 euro, een bedrag waarmee toch wel al een en ander kan gebeuren. Dit pastorieënplan moet nog worden goedgekeurd en door de gemeente en door het aartsbisdom.

Kunnen sommige parochies hun onroerend bezit niet efficiënter gebruiken is een steeds weerkerende vraag ?

Dit is een zeer hypothetische vraag. Iedereen die in de reeds druk bebouwde omgeving ten noorden van Brussel een (bouw)grond heeft liggen wacht meestal om te verkopen, want hij of zij hoopt dat de prijs voor die grond nog kan stijgen. Nochtans heeft elke kerkfabriek, zoals eerder geschreven een dubbele taak: ze mag zich niet verarmen en ze moet met haar bezit omgaan als een goede huisvader. Wat wil dat zeggen ? Natuurlijk mag en moet een kerkfabriek meewerken aan een sociaal bouwproject zoals in Imde, maar andere kerkfabrieken wachten om te verkopen en verpachten liever omdat in de toekomst de gemeentes niet meer zo gul zouden kunnen zijn om kerkelijke restauratieprojecten te ondersteunen.

Geïnspireerd op een artikel in het federaal parochieblad van Grimbergen, een interview met Jean-Paul Olbrechts, voorzitter van het CKB van de hele gemeente Grimbergen.

Federatiepastoor Jan Lagae.

300 De verenigingen

301 Meelopers

In 1996 werden de Meelopers opgericht door de sportdienst van Meise. Ze richtten ook de jaarlijks recreatlon in.

Joggingclub **Meelopers Meise** is ontstaan uit deelnemers van de succesvolle reeks 'Start to Run' in Meise.

Joggingclub Meelopers Meise is een joggingclub waar ieder naar eigen kunnen en vermogen de loopsport kan beoefenen. Prioritair hebben de bestuursleden zich tot doel gesteld, dat de leden zo weinig mogelijk verplichtingen hebben t.o.v. de club.

Resultaten zijn altijd mooi meegenomen maar de sfeer en kameraadschap zijn veel belangrijker.

Joggingclub Meelopers Meise bestaat uit recreatieve lopers die driemaal per week (op maandag-, woensdag en vrijdagavond om 19u.) samen komen op het gemeentelijke openluchtsporsterrein in 'De Nekker' - St. Annastraat - 1860 Meise.

Van half juni tot half september komen de joggers samen aan De Spin (Neromhof) te *Westrode* om verschillende landelijke wegen al joggend te verkennen.

Volgende afstanden kunnen gelopen worden: 5 en 10 km.

Joggingclub Meelopers Meise werd gesticht in januari 2006 door initiatiefnemer Dany Geysels.

Ingrid Heymans als secretaris, Lieven Van Campenhout als penningmeester.

In 2016 viert de MM haar 10-jarig bestaan met nog steeds als voorzitter Dany Geysels.

Secretaris Marie-Josée Olazabal en penningmeester Stefaan Marivoet.

Het ledenaantal schommelt jaarlijks rond 95 leden.

302 Natuurreservaten

In de jaren 60 was de Jeugdendienst Natuuronderzoek van de Jeugdraad reeds lid van Natuurreservaten.

Op 28.3.1994 werd een autonome afdeling van Natuurreservaten opgericht met Jan Hardeman als voorzitter.

In 1996 nam Jef De Cuyper het roer over. Wij richtten ook Natuurreservaten N.W.Brabant op.

In 1999 nam Frank Vermoesen de fakkel over.

Arboretum

Op de driehoek tussen de A12 en de Kapellelaan en de Jan Krokaertstraat werd in de jaren 60 door de Jeugdraad Meise, werkgroep Natuuronderzoek door Michel Silverans en de directeur van de toen Nationale Plantentuin Ernest Petit een klein arboretum ingericht.

Acht vijvers in Meuzegem

Natuurpunt Merchtem vroeg om dit natuurgebied onderhands in beheer te nemen in 1997. Ondertussen ging dit op in het domein Stepex.

Berenput Meise

Dit was het tweede natuurgebied dat in onze gemeente in beheer werd gegeven van Natuurpunt.

Buitenweide Meise

Voor het examen natuurgids moet elke kandidaat een terreinstudie maken. Ik verkoos de Buitenweide, gelegen in bouwuitbreidingsgebied, tussen de Mankevosstraat en Zerlegem. Maar het is zodanig drassig dat er niet zal op gebouwd worden. Haviland is de eigenaar.

Birrebeek Rode

Tijdens het voorzitterschap van jef De Cuyper kocht de gemeente op vraag van de vereniging het Essenbos aan te Rode. Bij de ondertekening met de gemeente en Natuurpunt gaf burgemeester Heyvaert het Velaertbos mee in beheer.

Frank Vermoesen van Natuurpunt Meise, verwierf achteraf nog verschillende gronden in dat gebied.

Beemden Wolvertem

Conservator Julien De Roover

Land van Oppem

Conservator Jérôme Wijns

303 C.V.P. nu C.D.&V

Voorzitters :

Willy Vertriest

1966 Willy Van den Berghe

1976 Jeroom De Praetere

1979 Greet Ruys

1980 Paul De Vriendt

1983 Paul Calluy interim jan tot mei 1983

1983 Frans De Koker

2000 Chris Verhaegen

2005 Jef Van Loo

2012 Patsy Lommez

2015 Raf De Sutter

304 P.V.V. nu Open V.L.D.

Voorzitters :

Lucianus Van Rompaey

Stan Lanckriet

305 S.P. nu Spa

Voorzitters :

Roel Anciaux

306 Agalev nu Groen!

In 1983 kwam Agalev op voor de verkiezingen en werd Bert Van Thienen schepen.

Voorzitters :

André Cornille

Hilde Mertens

307 Volksunie nu N-VA

Voorzitters :

Jos Vergaelen

Jaak Wouters

308 Vlaams Blok nu Vlaams Belang

Voorzitters :

Marie Elise Leemans

Jörgen Noens

309 V.V.V.

De feestelijkheden ter herdenking van de oorlogen of de vrede, worden na de fusie in Meise geregeld in afspraak met de verenigingen :

8 mei *Meise*

24 augustus *Imde*

11 november *Wolvertem*

Hiertoe werd de Verbroedering van Vaderlandslievende Verenigingen opgericht, na eerdere pogingen door senator Février en Antoon Mollemans.

1ste voorzitter was mevrouw Van Assche – De Prins, daarna Frans Van Beneden.

De V.V.V. viel uiteen in ... en Jef De Cuyper zorgde voor een lijst van uit te nodigen Oud-Strijders, sympathisanten en prominenten. Deze lijst, nauwkeurig samengesteld, werd echter nooit gebruikt. Hij stelde tevens voor de resterende gelden, zoals statutair voorzien te storten aan het O.C.M.W.

Realisaties : gedenkplaat W.O. I aan de trunk en gedenksteen voor de vrede op het kerkhof in Meise.

Om de continuïteit van de vaderlandse plechtigheden te vrijwaren werden afgevaardigden opgenomen voor de drie vieringen : 8 mei *Meise* Alphonse Van den Steen, 24 augustus *Imde* mevrouw Holvoet, 11 november *Wolvertem* Gust Van de Zijpe.

De gemeente deed echter een oproep naar de bevolking, om zich aan te geven als belangstellende voor de vieringen. Vanaf 2015 werd een nieuwe overkoepelende vereniging opgericht.

400 De mensen

401 Ereburgers

Eugeen Hemeleers

Jean Paul Van Gysel

Jan Van Gysel

Eddy Merckx

Jo Vally

402 Cultuurlaureaten

Opgevraagd maar op komst ?

2001 Jef De Cuyper

2002 VZW Nieuwe beiaard, Stripoteek, Frans Keppens, Achiel Bettessone, Jeroen Verbrugghen,

2015 Frank Vermoesen, Paul Gregoir, Guido D'haens, Godelieve De Thaey, Raf De Zutter, Hilde De Smedt

2015 Live time achievement : Jef De Cuyper

403 Sportlaureaten

Trofee voor sportverdienste:

1993 : Flor Pepermans
1994 : Coiske Buxman
1995 : Jozef Aerts
1996 : Echtpaar Lissens – Piessens
1997 : Lode Verdoodt
1998 : Roger Van Keer
1999 : Louis De Decker
2000 : Emiel Van Humbeek
2001 : Jan Van Campenhout
2002 : Marc De Canniere
2003 : Pierre De Neef
2004 : Emiel De Boeck
2005 : echtpaar Chris Rooms en Jan Heyvaert
2006 : Eduard Pelicaen
2007 : Achiel De Boeck
2008 : Staf Verbruggen
2009 : Koen Van Landeghem
2010 : Miel April
2011 : Louis Seghers
2012 : Joske De Ridder
2013 : Louis Van Hemelrijck
2014 : Francis Vandervondelen
2015 : Daniel Vanbesien

Sportman/vrouw/ploeg van het jaar :

1993 : Carine Stallaert – Powerliften
1994 : Kyra Lynstroot – Zwemmen
1995 : Anja Duyck – Volleybal
1996 : SC Wolvertem – Voetbal
1997: Kato Van Nerum – RitmischeGymnastiek
1998: GerdaVermeren – RitmischeGymnastiek
1999: KarlienAelvoet – RitmischeGymnastiek
2000 : SC Wolvertem Kadetten A – Voetbal
2001: Bruno Pauwels – Minder validen sport
2002 : Karine Bogaerts – Tafeltennis
2003 : Annelies Van Doorslaer – Wielrennen
2004 : Serge Van Eeckhout – Roeien
2005: BertVermeir – PaardrijdenParalympics
2006 : David Leduc – Muurklimmen
2007 : Pré-miniemen SC Wolvertem – Voetbal
2008 : ---
2009: StudioAdagioC – Ritmische gymnastiek
2010 : U15 SC Wolvertem – Voetbal
2011: Dames junioren VC Wolvertem – Volleybal
2012: Adagio Juniors Team Gym en Dans Wolvertem
2013 : 1° elftal SC Wolvertem – Voetbal
2011: Rob Kerremans – Trampolinespringen
2015 :

Trofee Beloftevolle jongere :

2006 : David Leduc – Muurklimmen
2007 : Jitske Meeuwens – Aerobic
2008 : Ian Vinck – Judo
2009 : Nils Meersman – Ruitersport
2010 : Egon Van Elsen – Judo
2011 : Stijn De Cuyper en Vincent Therssen – Judo +

2012 : Tiana Troch – Inline skate
2013 : Tine Balcaen – Ruitersport
2014 : Emile Conter – Ruitersport
2015 : Chelsea Vanhoutte – Tennis

Trofee Senior Sportief :

2006 : Marie-Louise De Vidts
2007 : Maria Blommaert
2008 : Josee De Greef
2009 : Raymond Pinte
2010 : Verheylewegen Pierre
2011 : Jean-Pierre Claes
2012 : ---
2013 : ---
2014 : Jozef Aerts
2015 : Rene Van Tongelen

700 De tochten

701 De acht-kerken en kappellekenstocht

Zie tabel 2 op het einde van dit hoofdstuk.

702 Fietstocht W.O.1

Naar aanleiding van de herdenking van W.O.I werd gevraagd om een fietsroute langs de monumenten en herdenkingsplaten van de grote oorlog voor te stellen. Wij stellen volgende route voor :

Standbeeld van Karel Van de Woestijne op de grens met Grimbergen

Rooststraat

St.-Annalaan

brugje over A12

Knooppunt 40

Nieuwelaan

Plaats Keizerin Charlotte Plantentuin Meise

“Dit kasteel behoort toe aan de Belgische kroon en dient tot residentie van H.M. keizerin Charlotte van Mexico, schoonzuster van onze geëerde bondgenoot de keizer van Oostenrijk Frans Jozef. Wij bevelen aan de Duitse soldaten dit verblijf te eerbiedigen en elke verstoring te vermijden”.

Brusselsesteenweg

Bibliotheek

Vlag Oud-Strijders W.O. I

Sinte-Maartenschool

Lazaret van de Duitsers

St.-Martinuskerk gedenksteen

Tillier Jules, gesneuveld te Passendaele den 10 oktober 1918

Baudewijns Petrus, gesneuveld te Rumbeke den 15 oktober 1918

Olbrechts Frans, gestorven te Baerle den 8 oktober 1918

Roelants Jan Baptiste, gestorven te Keulen (Duitsland) den 6 januari 1919

Thielemans Adolf Guillaume, gesneuveld bij den Ijzer den 23 Van Buggenhout Frans Isidoor, gesneuveld te Rumbek den 14 oktober 1918

Van den houwe Lodewijk, gestorven te Gütrow (Duitsland) den 6 januari 1919

Van der Zypen Jean Emiel, gestorven te Wolvertem den 7 februari 1919

Van Eeckhout Hendrik Joseph, gesneuveld te Adinkerke den 3 oktober 1918

Van Praet Prosper, gesneuveld bij den Ijzer den 24 oktober 1914

Arias Joseph, burger, neergeschoten door de Duitsers den 20 augustus 1914

Limbosweg

Kappellelaan

Strombeek Beverselaan

Gedenkplaat Wilhelm zu Schoenaich Carolath

+ 20 augustus 1914

PRINZ WILHELM

VON SCHOENAICH – CAROLATH

3de regiment Uhlan

Brugje over A12

Van Dievoetlaan

Zonnelaan

Hasseltbergstraat

St.-Elooiweg

Kleine Klepperstraat

Stationsstraat

Herdenkingssteen aan het oud gemeentehuis

Hoogstraat

Godshuisstraat

Drijpikkelstraat

Driesstraat

Kerk en Herdenkingssteen

Barbierstraat

Kouterbaan

Oorlogsmonument Imde

naar Londerzeel via *Rossem*

Station Londerzeel - via zwembadwijk naar monument

Neeravert - via Pikstraat naar monument

Blauwenhoek - via Ursene, fietspad en Beekstraat naar

Grevenhof - via Heide, bouwdreef, Lemmeken naar

kerk van Malderen - Buggenhout-bos - via Bouw,

Walrot, Meir naar school Ter Elst - centrum

Steenhuffel, Schommelweg, Over de Beek, Grote Dries

(Rossem) naar monument Imdekouter - centrum Imde

- via Beekstraat naar Beemden Londerzeel -

Ursulinenklooster, kerk en oud gemeentehuis

Londerzeel - terug naar station Londerzeel via

begraafplaats Berkenlaan.

Lees hierover meer in :

De grote oorlog Geschied - en heemkundige kring
Londerzeel 1999

Vaders oorlog Jean Vandiest

De eerste wereldoorlog in beeld Knack

Dagboek van de vrederechter van *Wolvertem* de
Molina.

900 Bibliografie

901 Politiek

Van Roza tot Sonja 1936 – 2008 Louis Becq 2009

Portretten van onze bovenlokale politici van de Franse
revolutie tot nu Louis Becq 2011

Meise, een fusie met *Wolvertem* en *Oppem* Deel 1
1981 – 1982 Louis Becq 2013

902 Parochies

Een meerwaarde van Meise is alleszins het feit dat we
8 parochies hebben.

In deel II van deze reeks uit het archief van Berla, maar
ook in de collectie van de bibliotheek van Meise
worden de parochies *Meise* en *Rode* en *Oppem*
beschreven.

Bij *Meise* wordt *Hasselt* (Sint – Elooi) afzonderlijk
behandeld. *Amelgem* wordt eveneens afzonderlijk
behandeld.

In deel IV vinden we de parochies *Wolvertem*,
Meuzegem, *Imde* en *Rossem*.

Westrode ? Was geen parochie in de beschreven
periode, dus niet vermeld.

903 Berla

In het tijdschrift met dezelfde naam als de
erfgoedkring verschenen sinds hun ontstaan een hele
reeks artikels.

Vermits dit nog steeds aangroeit verwijzen we
hiervoor naar hun website: www.erfgoedberla.be.

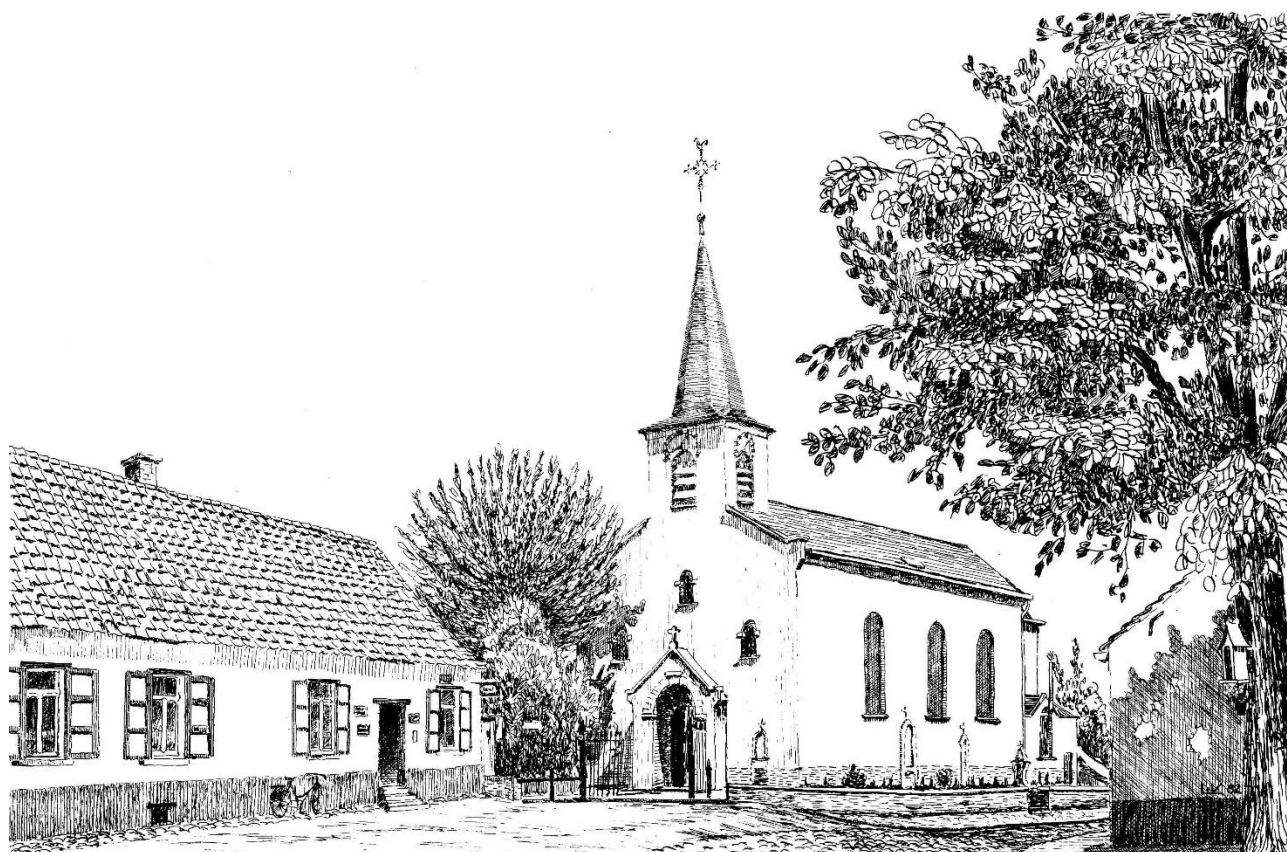
TABEL 1 – De Jeugdraad

Jaar	Voorzitter		Secretaris	Schepen
1965	Guido Erard (+)		Louis Becq	Jos Chabert (+)
1966	Jef De Cuyper			
1972			Lieve De Daele (+)	
1973	Jaak Olbrechts		Anne Marie Plaskie	Xavier Olbrechts (+)
1976	Jo Claes Paul Verdoodt		Maria Verhoeven Bert VanThienen	
1977	Patrick Wallijn		Hugo Nica	Cecile Boon
1978	Luc Busseniers		Hilde van Lierde	
1980	Hugo Nica		Hans Vindevogel	
1982	Edwin Smedts		Dirk Kennis	
1983				J.P. Van Zeebroeck
1985	Marc Vertongen		Hans Van Hyfte	
1987	Edwin Smedts			
1989	Yannick Hebbelinck			Herwig Cornelis
1995	Gudrun Vranken		Stani Van den bossche	Louis Van Schel
1996	Wim De Weerd			
1998	Jeroen De Smedt		Jörgen Noens	

Jaar	Voorzitter	Ondervoorzitter	Jeugdconsulent	Schepen
2000	Jeremy Van den Steen		Astrid De Roy	Virginie De Klippel
2001		Bernice Claessens		
2002		Jelle Van Meerbergen	Miranda Van Lint	
2006	Stijn Depuydt			
2007				Wim Verbeke
2008	Pieter Bouchez	Bart Mullie		
2009	Bart Mullie	Kjell Wauters		
2010				
2011	Willem Beets			
2013				Wim Verbeke
2014				
2015				

TABEL 2 – De acht kerken- en kapellekenstocht

	Kerk of kapel	km	totaal km		
1	St.-Martinus Meise	0	0	Brusselsesteenweg	Plantentuin
	St.-Annakapel	0,34	0,34	Nieuwelaan	Napoleon
		0,47	0,91	brug over de A12	
		0,34	1,25	St.-Annastraat	Nekker
		0,72	1,97	d'Hoogvorstlaan	40
		0,64	2,61	Holleweg	
	St.-Martinuskapel	0,31	2,92	St.-Martinusbaan	WO1
		0,82	3,74	Strombeek-Beverselaan	
		0,49	4,23	Mechelsebaan	
		0,02	4,25	Oude-Vilvoordsebaan	
	0,27	4,82			
2	St. - Brixius Rode		6,37	Plasstraat	Ijssalon
		1,55		Broekstraat	
		0,44	6,81	Grensstraat	
		0,63	7,44	Schriekstraat	
	Kapel 1869	1,24	8,68	Neromstraat	
			Binnenweg		
3	O.L.H.Rozenkrans Westrode	1,02	10	Patatestraat	
	Toren Sjoeter	2,44	12,1	voetwegje	
		0,3	12,4	Londerzeelsesteenweg	toren Sjoeter
		0,86	13,3	Leefdaal	Leefdaal
		3	16,3	Beekstraat	
	Boskapel	0,62	17	Boskapeldreef	
	0,4	17	Dreef		
4	St.-Kwinten Imde	0,81	18,1	Barbierstraat	
		0,09	18,2	Kouterbaan	monument WO1
				Kleinen Dries	
5	H.Medardus Gildardus Rossem	1,95	20	Rossemdorp	
		0,39	20,6	Veilinglaan	
		0,38	20,9	Breestraten	
				Blakenbergen	Pauwenhof
6	O.L.V.Boodschap Meuzegem	2,91	24	Meuzegemstraat	Meuzegemhof
7	St.-Laurentius Wolvertem	0,81	25	Merchtemsesteenweg	
		0,93	25,6	Heidestraat	
		0,64	26,2	Brussegemsesteenweg	
		0,23	26,5	Oude Oppemstraat	
8	St.-Stefaan Oppem	0,29	27	Oppemkerkstraat	donjon
		0,14	26,9	Pastoriestraat	
	Kapel	0,31	27,2	Kardinaal Sterckxlaan	
		0,41	27,6	Hasseltbergstraat	
	St.-Elooiakapel	0,42	28	St.-Elooiweg	
		0,45	28,5	Mankevosstraat	
	Kapel van Amelgem	0,91	29,4	Kaarlijkstraat	Kl. En Gr.Hof
		0,98	30	August Van Doorslaerlaan	t Moment
	1,41	31,8	Brusselsesteenweg		

000 De wonderen

001 St.-Kwinten Imde

De parochiekerk St.-Kwintens in *Imde* (Meisewonderen 14) staat in "Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen" op pag.782. De parochie was eerst afhankelijk van *Meuzegem* en werd zelfstandig in het begin van de XIXde eeuw. De kerk zou van 1839 zijn.

In de "Geschiedenis van *Wolvertem*" vinden we ze op pag 748.

Op mijn blog "Toren roept haan" beschreef ik ze in aflevering 17 met twee oude foto's en in 31 met 2 foto's in de toren.

Achiel Bettessone geeft gedetailleerde data in zijn "Beknopte chronologische geschiedenis van *Imde*". We zullen de data hernemen, omdat die niet meer beschikbaar zijn.

1112 Er waren in *Wolvertem* 2 kerken met elk een bijkerk, *Wolvertem* met *Rossem* en *Meuzegem* (*Mosengem*) met *Imde* (*Immechia*).

Volgens Willem de Ridder wordt de Kerk van *Wolvertem* wordt pas in 1155 in voogdij gegeven aan Dielighem.

1145 Er ontstond een parochiegemeenschap in *Imde* toen een eerste kapel werd gebouwd.

1440 Volgens Raes, koster – onderwijzer van *Imde* werd er destijds een kapel (kerk) gebouwd, geheel in hout, welke in 1550 p dezelfde plaats, door een stenen gebouw zou worden vervangen? De huidige kerk van *Imde*, kwam er als opvolger van de eerste stenen kerk in 1839. Zij werd op 6 september ingehuldigd door kardinaal Sterckx.

1593 Pastoor Joannes Wassenhoven (*Meuzegem* – *Imde*) kreeg het bevel om binnen de 14 dagen nieuwe ruiten te zetten in de kerk van *Meuzegem*?

1641 Op 31 augustus stierf Anna Verreycken, dochter van Louis, en haar grafsteen werd ingewerkt in de vloer onder de toren van de kerk van *Imde*, bij de trap van het altaar.

1669 – 1678 Justus Buycx (°1617 - +1688) was pastoor te *Meuzegem* – *Imde*. Zijn naam staat op de monstrans van 1671.

1768 In de toren werd een kleine klok gehangen, geschonken door de prins van Tour en Taxis.

1769 *Meuzegem* en *Imde* telden toen 260 communicanten.

1775 Vanaf 2 april werd Benedictus Joannes Darthe (+1794) pastoor van *Meuzegem Imde*. Het was in de 'besloten tijd' toen ze niet in de kerk mochten en baden en zongen op het kerkhof, terwijl de pastoor in een hoeve de mis celebreeerde.

1818 – 1819 Het levenswerk van pastoor Van Langendonk was de bouw van de kerk. Hij stierf op 23 januari 1855 (grafsteen in de kerk links van de ingangspoort).

1839 Het oude kerkgebouw werd afgebroken en er werd onmiddellijk een nieuwe, grotere kerk opgericht. Of oude delen bewaard werden is niet te zien door de bepleistering.

1840 Bouw nieuwe kerk. Op 6 september inwijding door kardinaal Sterckx. Het hoofdaltaar werd toen gemaakt door de gebroeders Van Haesendonck, schrijnwerkers in *Imde*.

1842 De 4 kerken werden onafhankelijk verklaard : 4 parochiekerken met elk hun eigen pastoor : *Wolvertem, Imde, Meuzegem en Rossem*.

1845 De klok werd gewijd (in 1943 door de Duitsers weggehaald).

1856 Oude rekeningen schilderwerken.

1951 Ter vervanging van de klok die door de Duitsers werd weggehaald werd er een besteld die 525 kg zou wegen (zie foto Toren roept haan). Zij was een gift van de familie t' Kint en van alle parochianen en werd ingewijd door Monseigneur De Smedt (herdenkingsprentje).

1966 Jan Feyen, Norbertijn uit Grimbergen werd pastoor.

1967 Onder de stuwende kracht van Pater Jan Feyen bekwam de kerk van *Imde* een nieuw pijporgel, gemaakt door Verschueren van Tongeren. Het grootste gedeelte van de kerk werd vernieuwd. Er werden nieuwe glasramen geplaatst met Vlaamse heiligen van St.-Goedele tot St.-Jan Berchmans en de beide zijaltaren, die afkomstig waren van de kerk van *Meuzegem* werden wegens slechte staat afgebroken. Een oud beeld van St.-Antonius kwam op de pastorijs terecht.

1991 Op 1 december werd Jan Feyen gevierd voor 25 jaar parochiaal werk in *Imde*.

1993 Pastoor Jan Feyen stierf op 73-jarige leeftijd aan een hersenbloeding op 13 januari. (Gedicht Jan Peleman).

002 Kasteel *Imde*

1490 Ridder Guillaume, heer van Elderen, zoon van Jean gaf zijn erf in huur aan 't kasteel van *Imde*.

1525 De de Merode's, heren van *Imde*, benoemen Petrus Verheyen als kapelaan van hun kapel in 't kasteel van *Imde*. Deze castrale kapel noemde St.-Lodewijkskapel

1612 Op 9 november verklaart Louis Verreycken eigenaar te zijn van het kasteel te *Imde* en dat het beneficium van zijn kasteelkapel al sedert geruime tijd te begeben is. Deze functie zou hij in 1618 geven aan zijn eigen zoon Pieter Ernest Verreycken. De benoemingsbrief werd getekend op 6 augustus 1618. Deze Pieter was kannunik van de St.-Donatius-kathedraal van Brugge.

1629 Men vermeldde dat gedurende heel dat jaar iedere week een mis werd gelezen in de kasteelkapel van de Verreyckens voor de zielerust van de gesneuvelde Lambert Verreycken, door onderpastoor Dominicus Wyngaert van *Wolvertem* centrum, die dus ook kapelaan was van 't kasteel van *Imde*

1673 De vierkante poorttoren met duiventil van de kasteelhoeve te *Imde* draagt het jaartal 1673. Het recht om een til te bezitten was in de late Middeleeuwen een voorrecht van de heerlijkheden. Ook het voorhuis en de stallingen zouden van 1673 zijn. Deze herenhoeve die vroeger versierd werd met torens en omringd van grachten werd toen herbouwd. De schuur is van later (1870). De oorsprong van deze hoeve kon nog niet worden achterhaald.

1694 Castellum *Imde*, gravure , zicht op het oude kasteel getekend door J. Van Croes (pag. 23) deli Harrewijn fecit

In :

a) Jac. Le Roy. Castella et praetoria Nobilium Brabantiae Antwerpiae 1694

b) idem in 1696

c) idem Amsterdam – 1696. A à Sommeren & Ravenstein

d) idem Antwerpiae 1697

e) idem Ludgini P. Van der Aa (zie prent)

f) idem Brabantia Illustrata – London, David Mortier ca 1700 – deel I, pl. Nr 60

g) idem Leyden – 1705

h) idem Delices de la Noblesse – Amsterdam – pl 63 – A. Braeckman 1706

i) idem Groot Wereldlijk toneel des Hertogdoms Brabant – p. 49; 's Gravenhaege bij Chr. Van Lom 1730

j) idem, Grande Theatre Profane – p 29 Herdruk op oude plaat met bijkomende gravering <<kasteel van *Imde* en het wapen>> Tom 2 p. 143 in délices du Brabant, 1757 en Vermakelijkheden van Brabant 1770, Berten van Cantillon.

Beschrijving bij het oud kasteel van *Imde* (zie prent uitgave Leyde 1699 naar Le Roy)

Het kasteel, de kapelanie, de Franse binnentuin en het binnenhof vormden één geheel ingesloten door vijvers. Men kreeg er slechts poorten recht tegenover het kasteel. Het kapelaanshuis werd later verbouwd, bleef zelfs bestaan na de afbraak van het kasteel en deed dienst als conciërgewoning. De kapelaans van *Imde* hadden hun eigen afzonderlijke woning in een langwerpige gebouw dat aan de westkant van het binnenhof van het kasteel gelegen was. Aan de overzijde lag een Franse tuin die men kon bereiken langs een brug. Aan de linker kant had de woning van de kapelaan een uitzicht op het kasteel met zijn drie torens.

1700 Na de dood van haar man kwam Anna Ludovica Verreycken, weduwe Filip de Henin en prinses van Chimay, in conflict met haar oudste zoon, prins Charles-Louis-Antoine d' Alsace de Boussu, over de voordelen die haar werden toegekend bij het

huwelijkscontract en met de verbintenissen die zij had aangegaan tijdens de minderjarigheid van haar zoon, om de heerlijkheid van haar man in zijn oude glorie te bewaren en om met haar zoon in overeenstemming te komen werd de heerlijkheid van *Imde* verkocht op 18 januari 1700 aan Corneille Segers, Heer van Heetvelde, griffier te Brussel, dit voor de som van 180.000 gulden (25.1.1700)

1715 G. Couvreur stelde toen een “Kaerte Figuratieve van goederen gestaen ende gelegen onder Wolverthem” op met een zicht op het kasteel van *Imde* aan de N.W.- zijde (h0,15 –b 0,25)

1734 Toen werd een reeks van 5 kaarten van tienden opgesteld van *Wolvertem*, *Rossem*, *Imde* en Londerzeel, toebehorende aan de abdij van Groot-Bijgaarden. Men vindt er ruwe afbeeldingen op van de kerk, het kasteel, de kasteelhoeve en de brouwerij van *Imde* en ook nog van andere gebouwen.

1747 Corneel Deltor werd kapelaan van de kasteelkapel in *Imde*. Hij stierf op 19 februari 1753 op het kasteel van *Slozen* en werd begraven in de kerk van *Rossem*.

1758 Op 25 maart was er aanduiding van Godfried Gerard Lagoes als kapelaan van het kasteel van *Imde*.

1783 De prins van Tour en Taxis verkocht toen eigendommen van de heerlijkheid van *Imde* aan baron Filips Snoy van Melsbroek

1787 E.H. De Cock werd kapelaan op het kasteel van *Imde*. Hij vervulde die functie nog op het ogenblik dat de Franse revolutionairen ons land binnen vielen. Toen ging hij op de vlucht en kwam niet meer terug. Hij was de laatste kapelaan op het kasteel van *Imde*.

1828 Het kasteel van *Imde* werd gesloopt. Het was zwaar beschadigd en de herstellings- en onderhoudskosten werden te duur. Slechts de bijgebouwen en het kapelaanshuis bleven bestaan en werden omgebouwd tot een verblijf. Ook de St.-Lodewijkskapel in het kasteel was hiermee verdwenen.

1835 De familie Tour en Taxis verkoopt al haar goederen. Het domein van *Imde* werd nadien opnieuw verkocht en verdeeld in verschillende loten. Uiteindelijk werd bij toewijzing het vroegere kasteel en het omliggende park verkocht in de massa met de aanliggende kasteelhoeve en een deel van de landerijen aan jonkheer François Pangaert. Hierbij behoorde ook de hoeve 't Elderen en de Camme, de oude schepenbank.

1855 Toen werd het huidige klassicistisch of neoklassiek kasteel van *Imde* gebouwd door Jonkheer Frans Pangaert. Op 17 juli werd de eerste gedateerde steen gelegd. Hij bevindt zich in de gang naar de kelders. Een brede trap van 18 treden leidt naar een voorportaal dat geschraagd werd door Ionische zuilen. Het oude kapelaanshuis werd toen hersteld.

1857 Op 21 maart stierf Frans Pangaert in zijn verblijf in Brussel. Hij zou nooit zijn nog in opbouw zijnde kasteel hebben kunnen bewonen. Zijn zoon Egide

Pangaert d' Opdorp zou het kasteel verder afwerken tot het voltooid was (veel later nl. in 1874).

1876 Hendrik Goethals werd de nieuwe eigenaar van het kasteel van *Imde* en ook van vele landerijen. De familie bleef op het kasteel tot in 1956. Zij lieten het park nog beter verfraaien o.a. werden er twee bruggen gelegd over de vijvers en de lanen werden beplant met bomen. De bronnen van *Wolvertem* zorgden nog steeds voor het water van de fontein.

1870 De schuur van de kasteelhoeve van *Imde* werd herbouwd.

1956 Het kasteel van *Imde* werd verkocht door Jozef Goethals aan Jan Van der Elst, een nijveraar, samen met de bijhorigheden, de kapelanie, de vijvers en een gedeelte van het park. De kasteelhoeve bleef echter in het bezit van de familie Goethals. Zijn zoon Georges veranderde de kasteelhoeve in een buitenverblijf. Zoon François richtte het oude hof van Corneel Lettens in, Pierre, zijn derde zoon bouwde een nieuw huis in een gedeelte van het park dat het laatst werd aangelegd en de jongste zuster van Jozef Goethals, mevrouw Holvoet, verkreeg door erfenis in 1932 de nog bestaande gebouwen van de Kam. Later kwam het kasteel in eigendom van de heer Lienard.

In de Beknopte Chronologische geschiedenis van *Imde* van A. Bettessone vinden we nog op pag. 67 IV. Beschrijving van het huidige kasteel van *Imde*.

Op 15 februari 2016 brandde het kasteel af.

003 Hof te Imde

In “Beknopte chronologische geschiedenis van *Imde*” van Achiel Bettessone lezen wij :

VIIIste – IXde eeuw Toen Ossel nog hoofdkerk was van het ganse gewest lag het hof bij de kerk van *Imde*
XIIde – XIIIde eeuw De abdij van Dielegem bezat meer dan 100 bunder land, 260 bunder bos, een aantal beemden en een groot aantal cijnsgronden. Het grootste hof lag te *Imde*. Toen bestond een hof te Wilre dat niet mag verward worden met het hof te *Imde*

1265 Het primitieve hof te *Imde*, later hof 't Elderen, behoorde tot de oudste dorpskern van *Imde*. Na te hebben toebehoord aan het geslacht “de *Imde*” ging het over aan het geslacht “de Wilre” halverwege de XIIIde eeuw. In 1265 staat Gosurinus Gola de Wilre, ridder, het af aan de abdij van Dielegem die het dan terug in leen gaf aan diezelfde Goswinus.

1698 Het Imdenhof wordt op 30 september door Adriaan Van de Sande uit Brussel verkocht aan Jan Wouters, drossaard van *Imde*. Dit hof zou door een brand tijdens de slag om *Imde* op 24 augustus 1914 vernield worden.

1814 Het Imdenhof werd op 28 augustus 1814 bij testament overgemaakt aan Jan Baptist Isidoor Stevens, municipaal raadslid in Brussel en eigenaar van de brouwerij “A l' étoile” en aan Joanna Maria Leymans, zijn vrouw. Zij hadden maar één kind : Elisabeth Joanne Stevens.

1914 Het Imdenhof, toen eigendom van de familie t' Kint wordt in brand gestoken. Hierbij verdwenen er talrijke herinneringen aan de familie Wouters bv Jan en zoon Karel uit de XVIIIde eeuw, drossaards van de baronnie *Imde*. Dit hof was voornamelijk het werk van de zoon van Karel Lodewijk nl. Lodewijk t' Kint geboren op 3 maart 1835. Hij had het bestaand gebouw met twee vleugels vergroot, aan weerszijden. Hij had eveneens grote bijgebouwen opgericht en legde een fruit – en groententuin aan van 78 a, door muren omgeven waarin hij ongeveer 200 soorten perenvariëteiten bezat. Hij liet de oude wallen slopen en vormde een Franse tuin rondom zijn landhuis met een nieuwe vijver. Op eigen kosten trok hij de Molenbeek recht met 160 arbeiders.

Op pag. 787 van "Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen" vinden wij : Drijpikkelstraat nr. 9 Z.g. Imdehof. Ruim landhuis met aanhorigheden opgetrokken in neotraditionele stijl in 1923 na verwoesting van een kasteel van 1768 door oorlogsbrand in 1914.

Documenten over het 'Im(p)denhof'gaan terug tot in de 17e eeuw. Bij het begin van de 19e eeuw kwam het domein in het bezit van de familie t'kint, die 4 burgemeesters leverde voor de gemeente Wolvertem. Het 'Imdenhof' werd tijdens de Slag van Imde (24/08/1914) door brand verwoest. Het werd begin jaren '20 heropgebouwd in Vlaamse Renaissancestijl. [Info www.meise.be]

004 Oorlogsmonument

Op 24 augustus gebeurde de slag van *Imde* met voornamelijk de 3de jagers te voet. Er sneuvelden vele mensen. Een paar werd begraven op het kerkhof van *Imde* nl. Ephrem Van Coppenolle uit Ronse en Hector Goemaere uit Herseaux. De anderen werden overgebracht naar militaire kerkhoven. Er werd toen een monument opgericht.

José Anne de Molina beschikt over een dagboek van zijn opa (toen vrederechter) waarin hij een aantal gebeurtenissen noteerde.

In "De grote oorlog in de regio Londerzeel" van Louis De Bondt en Francis Halleman staat een en ander ook beschreven. Het front lag toen tussen Meise en Wolvertem en het dood schieten van prins Wilhelm Johannes Ludwig Ferdinand von Schönaich – Carolath, Pruisisch luitenant van het regiment reserve Uhlanen op 26 augustus 1914 aan de Strombeek Beverselaan (trunk met gedenkplaat) had hiermee ook te maken.

Elk jaar wordt de slag van *Imde* nog herdacht. Er bestaat een film over deze plechtigheden, met bijhorende opname van de feestdis achteraf, met voordracht van moppen o.a. van Jean Van Dievoet uit Meise.

Bij de viering van de 100ste verjaardag van de slag van *Imde* werd een gedenkplaat aangebracht met de namen van de gesneuvelden.

005 Drijpikkel

Een driepikkel of een driepikkel is eigenlijk een driehoek of een driepoot zoals reeds werd aangegeven in WNT (Woordenboek der Nederlandsche Taal) maar de benaming slaat op de eerste plaats op een driepotige melkstoel, toevallig ook een waspikkel kon drie poten hebben, maar meestal vier (in gekruiste vorm, en uit mekaar neembaar) cfr. Museum voor Oudere technieken te Grimbergen. Figuratief ook een driepikkel op een driesprong van wegen (een T-vorm is zeker uitzonderlijk, maar vooral een Y-vorm komt hier in aanmerking....

Dit is het geval te *Imde*, en te *Rossem* aan de grens met Londerzeel op de Temsesteenweg, en waarvan de herberg de naam bewaarde van "In den Driehoek". De andere "drijpikkels" hier in Brabant heb ikzelf niet onderzocht maar meestal zijn het ook wel grensstraten, samen met splitsing van wegen....

Van bronnen is hier zeker geen sprake, tenzij we Jan Verbesselt, en Jan Lindemans (beiden voorzitters geweest van het Tijdschrift "Eigen Schoon en De Brabander" hun geschriften raadplegen.... In de Reeks van "Brabantse en Antwerpse Toponymies", uitgegeven door Het Instituut voor Naamkunde te Leuven, (het moeten er wel een zestigtal zijn) en te raadplegen in de Blijde Inkomst-straat te Leuven....zal me zeker nog "Drijpikkels of driepikkels aantreffen.... soms ook als herbergnaam. Maar de plaatsnaam is primordiaal op de huisbenaming..

De Drijpikkel(straat) te *Imde* (Meise) was alleszins een driesprong van wegen, en er stond zelfs een schandpaalNog te bewonderen in "De Iconografie van Het Kanton Wolvertem: **Alex Verbouwe, Iconografie van Vlaamsch-Brabant, deel IV, Kanton Wolvertem, Gezichten, Plannen en kaarten uit vorige eeuwen**, uitgegeven bij A. Hessens, Brussel, 1942....blz. 15 (tekening naar een plan van Bodumont uit 1786.

De Iconografie van Vlaams-Brabant is ook gedrukt in het Tijdschrift " Eigen Schoon en de Brabander" rond de jaren 1940-1942 of vroeger.... *Frans Meskens Marc Gillisjans* de auteur is van "Toponymie van Wolvertem" in delen verschenen in Eigen Schoon en de Brabander schreef in Jg.88/1 (jan/maa 2006), blz. 39 in een deel van een reeks, getiteld "Toponymie van Wolvertem" de navolgende, interessante woordverklaring: "de driepikkel is de welbekende stoel waarop een waskuip werd geplaatst en naar analogie hiermee noemde men de plaats waar een straat een andere vervoegt den Driepikkel". Hij geeft er wel de attestaties bij, maar geeft niet de bron weer, die aangeeft waarvandaan hij de woordverklaring haalt of op welke gronden hij deze hypothese vooropstelt.

Lijst 2M gebouwen inventaris De Maegt 1980

Wat betreft de oude boerderij, Drijpikkelstraat 2, Imde:

- wij volgen dit dossier op de voet.

- wij zijn – op onze uitdrukkelijke vraag - in de oude boerderij in de Drijpikkelstraat met de twee dames van Erfgoed Vlaanderen, verantwoordelijk voor onze regio, ter plaatse gaan kijken en hebben samen met de bouwheer en de architect de mogelijkheden besproken. Het besluit was dat de oude boerderij niet mag afgebroken worden voor een nieuwbouw (reconstructie), maar dat er wél verbouwd mag worden op dezelfde bouwlijn.
- er werd bij onze dienst RO uitgegaan van één eengezinswoning.
- ondertussen is er een voorlopig “ongunstig” advies binnengekomen van het Departement Landbouw, omwille van een aantal onduidelijkheden in het dossier

We hebben “ in illo tempore (non suspecto) “ een voorlopige inventaris (met elektronisch fotomateriaal) opgesteld van het on(t)roerend erfgoed in de gemeente Meise .

Ik zie dat voor één van de gebouwen (oude boerderij , Drijpikkelstraat , 2 , Imde/Meise) , opgenomen in onze voorlopige lijst on(t)roerend erfgoed een stedenbouwkundige aanvraag is ingediend door de eigenaar , de heer Luk Van Ransbeeck uit Imde , Drijpikkelstraat , 1 , om deze oude “ vervallen “ boerderij om te vormen tot twee ééngesinswoningen. Zie ook Berla 1994/38/06

006 Boskapel Imde

Reeds 350 jaar Mariadevotie in Meise. De boskapel valt onder de parochie *Wolvertem*. Maar geografisch ligt ze dicht bij *Imde*. Parochiegrenzen zijn grillig en volgen niet steeds de demografische ontwikkeling van een streek.

Maria wordt er vereerd als ‘Behoudenis der Kranken’ en is dus een toevlucht voor zieken en allerlei mensen in nood.

Rond 1658 hebben vrome mensen een Lievevrouwbeeldje opgehangen aan een oude eik in het bos, dat toebehoorde aan de baron van *Imde*. Steeds talrijker en talrijker kwamen daar mensen bidden. Deze uiting van Mariadevotie kaderde toen in de benarde tijd die ons land doormaakte : een tijd van oorlogen en van besmettelijke ziekten. Het voorbeeld van deze mensen heeft tot vandaag navolging genoten.

In 1695 liet de prinses van Chimay er een kapel bouwen, die later werd verbouwd door de heren van Turn&Tassis.

In de kapel zien wij zeven schilderijtjes in de abcis van de kapel : de 7 smarten van Maria.

Voor de 21 km en de 6 urenloop van Meise op 13.10.1985 in het Neromhof werd een bronzen medaille van 5 cm doorsnede uitgereikt. De matrijs is in ons bezit, maar de medailles zijn uitgeput.

In de Geschiedenis van *Wolvertem* van J.Lefèvre e.a. staat vanaf pag. 310 tot 334 een uitgebreide tekst over

de boskapel met een “Liedeken van de stichting der Capelle tot *Impde*”.

We bezitten ook 2 kleine gedrukte boekjes over de boskapel. De eerste uitgave dateert van 1905 en is gehandtekend door Jacques t’ Kint en gedrukt door Julien Jamaer – Pulinx. Het tweede is van 1958 met een afbeelding van het originele beeld op de gekleurde kaft en gedrukt door Troost.

In “*Imde*” van A.Bettesone vinden wij :

1625 In de boskapel bevond zich een zilveren kelk van 1625, een gift van pastoor F.M.De Bossio.

1658 Aan een eikenboom aan de ingang van het bos, Hoogensel genoemd, werd een beeldje opgehangen van O.L.V. van ongeveer 17 cm hoog. Dit was de oorsprong van de boskapel. Het bos was eigendom van Karel Verreycken, baron van *Imde* en lag op de grens van de parochies *Meuzegem – Imde en Wolvertem – Rossem*. Pas hing dit beeldje op of er zouden wondere tekens rond gebeuren. Spoedig kwamen er bedevaarders om het beeldje te vereren. De kerk heeft hier evenwel nooit miraculeuze genezingen erkend. Vooral in de periode van de pest en oorlog kwamen er vele bedevaarders, soms werden er tot 8000 pelgrims geteld!

Afbeelding van het beeldje en tekst met verwijzing naar “Oude druksels betreffende de beganken tot het O.L.V.-beeld te *Imde*” in Eigen Schoon en de Brabander 1936 XIX blz. 353 tot 355.

1694 Pastoor De Munck Frans Herman, pastoor van *Wolvertem* en van de boskapel te *Imde* tot eind december 1697 liet het O.L.V.-beeldje wegnemen uit de eik en bracht het onder in een uit planken opgetrokken kapelletje. Nadien werd er nog een groter kapelletje uit hout opgetrokken doch beide gebouwtjes werden afgebroken bij het tot stand komen van een kapelletje uit baksteen in 1695. De grote menigte pelgrims zou grotendeels zorgen voor de nodige materialen.

1694 – 1697 Op 2 juli 1694 werd De Munck Frans Herman pastoor van *Wolvertem* en van de boskapel van *Imde* tot eind december 1697 toen hij geroepen werd om abt te worden van de abdij van Grimbergen. Hij schreef ondertussen de kroniek van de voornaamste gebeurtenissen rond de boskapel, welke de voornaamste bron werd van de geschiedenis over het ontstaan van deze kapel, waaraan hij trouwens met hart en ziel heeft mee gewerkt. Hij schreef o.a. dat er door kerkmeester Jacques De Smet de som van 9 gulden werd omgehaald en dat voorts de offerblok 94 gulden had opgebracht.

1695 In de maand mei zond Prins Humbertus a Precipiano, toen aartsbisschop van Mechelen, deken Herman Bertrant van Meise ter plaatse, om er een onderzoek in te stellen. Daarop gaf hij de toelating om in bouwsteen, de boskapel te bouwen en plaatste hij de kapel onder de aanroeping van “O.L.V. Behoudenis der Kranken” (*Salus Infirmorum*). Toen werd ook Marten Verstappen als kerkmeester vernoemd.

Op 18 juni zag pastoor De Munck eindelijk zijn wens in vervulling gaan. Toen legde prinses Anna Verreycken, edele vrouwe van het kasteel van *Imde*, weduwe van Philippe de Hennin, graaf van Boussu en prins van Chimay, de eerste steen van het boskapelletje te *Imde*. Hierbij waren aanwezig :

- prinses de Vaudemont, kasteeldame van Dilbeek; zij schonk een prachtig kleedje om het beeld te versieren.
- prelaat Joost Basserij van de abdij van Grimbergen die overleed op 8 mei 1698 op 65jarige leeftijd.
- meier Ernestus de Larue (+1701) van het prinsdom Grimbergen

- de kinderen van de prinses van Chimay o.a. Thomas Philippus die later de 9de aartsbisschop van Mechelen en kardinaal zou worden (1716 – 1759)

- vele vooraanstaanden

Op 2 juli 1695 was de kapel 10 tot 12 voet hoog afgewerkt en werd het O.L.V.-beeldje vanuit de kerk van *Wolvertem* processiegewijs naar de boskapel gebracht door pastoor De Munck, doch wegens de optocht van het Franse leger naar Brussel, werd het terug verstoep in de kerk van *Wolvertem* na één dag en nacht te hebben verbleven in het bouwwerk.

Van 13 tot 15 augustus werd Brussel gebombardeerd.

Op 8 september 1695 (feest van O.L.V.-geboorte) was het koor overdekt en werd het beeldje opnieuw naar de kapel gebracht, doch in alle stilte omdat de bevolking op de vlucht sloeg voor het geweld van de Franse soldaten die de velden verwoestten. Toch werd er toen een mis gelezen maar zonder veel volk. Het beeldje droeg een versiering van de hand van Gertrudis De Hertogh. Het kapelletje zou nog datzelfde jaar zijn afgewerkt.

1696 De offeranden van de boskapel brachten 684 gulden op. Over deze belangrijke som geld wou de prinses van Chimay zelf beschikken.

Op 12 maart benoemde de prinses van Chimay, barones van *Imde*, als drossaard, de genaamde Jan Wouters.

Op 26 oktober werd er een klok in het torentje van de boskapel gehangen.

1698 De prinses van Chimay schreef een verzoekschrift aan de aartsbisschop van Mechelen om het bekomen van haar rechten op de boskapel. Daarin vermeldde zij dat er meer dan 80000 pelgrims geteld werden en dat 'vele menschen er van diversche kwalen en ziekten geholpen werden'. Hierbij gewaagde zij ook van de gebeurtenissen van 1658.

Op 28 februari werd er bij akte te Brussel opgesteld een standpunt ingenomen i.v.m. de eisen van de prinses van Chimay, barones van *Imde* (Anna Ludovika Verreycken). Het bestuur van de boskapel werd overgelaten aan pastoor De Munck van *Wolvertem* zolang dit haar beviel. Mocht hij weggaan dan moest men een andere predikant met naam ter vervanging aanbrenge, waarover zij zich de keuze toeëigende. Zij besliste tevens dat haar drossaard Jan Wouters in overleg met de pastoor twee kapelmeesters zou

benoemen. Ook zouden er na de voleindiging van het gebouw van de boskapel, iedere zaterdag en op alle feestdagen van de Heilige Maagd mis gelezen worden (dit werd betwist door de prelaat van Dielegem en de Raad van Brabant die hierover tussenbeide kwam, nam zijn besluit op 12 maart 1700 (1699?).

Op 2 mei legden 14 pastoors uit de omgeving samen met pastoor Geldens van *Meuzegem* – *Imde* een gezamenlijke klacht neer bij de aartsbisschop van Mechelen, tegen de prinses van Chimay. Hun beklag was dat er in de boskapel missen werden opgedragen op zon- en feestdagen door de kapelaan van het kasteel van *Imde*, waardoor de parochianen zich onttrokken aan hun ware herder die hun offerandegeld van de parochiekerk moest missen.

Op 1 juli gaf de aartsbisschop van Mechelen de opdracht aan E.H. Van Cutsem om de giften en offeranden van de boskapel te ontvangen en in bewaring te nemen. Dit om te verhinderen dat de prinses van Chimay er de hand zou op leggen.

Op 2 of 24 juli werd Herman De Munck verkozen als nieuwe abt van Grimbergen. Hierbij traden op als commissaris Pierre Bouchout van Meise en Henricus Huys, abt van Dielegem.

Op 21 augustus werd hij plechtig geïnstalleerd door abt Chrysostomus Teniers van de Sint Michielsabdij van Antwerpen.

Te *Wolvertem* werd in de plaats van Herman De Munck Jacobus Van Santvoort tot pastoor benoemd. Hij was een Norbertijn van de abdij van Dielegem. Hij droeg bij tot de vergroting van de boskapel (1707) en overleed in 1717.

Op 26 juli kreeg de prinses van Chimay een brief uit Rome waar haar tweede zoon (de latere kardinaal d' Alsace) zijn studies voleindigde, die antwoordde op haar verzoek om goedkeuring van het reglement dat zij wenste i.v.m. de boskapel. Hij schreef dat zij zich daarvoor moest wenden tot de aartsbisschop van Mechelen (die echter reeds voordien negatief had gereageerd na een onderzoek van pastoor Hennen).

Op 20 november liet de prinses drie akten verlijden voor notaris Van Kerkhoven te Brussel :

1. Hierbij werd definitief afstand genomen van de grond waarop de boskapel werd gebouwd (door de gelovigen van de Boskant) maar waarin zij voor eeuwig zelf de beschermheerschap behield voor haar en haar opvolgers.
2. Hierbij werd de schenking bevestigd van de misgewaden, het tabernakel, de kelk en de ciborie en een rente van 50 gulden.
3. Waarbij zij een kapelanie stichtte met een rente van 300 gulden mits 5 wekelijkse missen te lezen tot haar intentie maar met behoud van het beschermheerschap over de rente. De kapelaan moest ook instaan voor de predicatie en het toedienen van de sacramenten en 's zondags moest hij de mis opdragen om 11 uur of om 11.30 u., in ieder geval na de hoogmis in de parochiekerk. Hij moest en slotte

waken over de offerandegelden en rekenschap afleggen aan de vertegenwoordiger van de prinses en aan de commissaris die de aartsbisschop zou aanstellen.

Omwille van de hierboven in de drie akten vermelde giften had de prinses op 29 november van prins Humbertus a Precipiano, aartsbisschop van Mechelen, recht van patronaat gekregen over de kapel (notariële akte van 20.XI.1698 verleden door notaris Dulieu in Brussel). Zij dacht daardoor het volle bestuur van de boskapel in handen te hebben en meende zelfs zelf de goddelijke diensten te mogen regelen. Dit recht kwam echter uitsluitend toe aan de pastoor van *Wolvertem* en de heer Kerremans, prelaat van Dielegem die het patronaat voerde over de parochie *Wolvertem*, trok het betwiste recht door de aartsbisschop van Mechelen toegestaan op 1 december 1698 voor de Soevereine Raad van Brabant (zie beslissing 2 maart 1700).

Op 24 november keurt de aartsbisschop a Pecipiano haar smeekbrief tot hem gericht goed in gevolge de schenkingen die de 3 akten verleden waren. Dit zonder tegenkantingen behalve dat de priesters die werden aangeduid moesten erkend worden door de bisschoppelijke overheid. Eigenlijk was het beschermheerschap over de kapel uitsluitend toegestaan aan de abdij van Dielegem in de XIIIde eeuw door de bisschop van Kamerijk en in 1673 was dit voorrecht erkend als toebehorende tot de abt van Dielegem door Karel Verreycken, baron van *Imde*, vader van prinses Anna Ludovica Verreycken.

1699 Op 25 maart (O.L.V. Boodschap) werden er 10000 pelgrims geteld aan het boskapelletje dat, gezien de grote volkstoeloop, veel te klein werd. Weinig later zal het dan ook vergroot worden. (waarover later)

1700 op 12 maart kwam het verdict over de betwistingen rond de boskapel van de Raad van Brabant ingevolge een klacht van de abt van Dielegem over het beschermheerschap van de prinses van Chimay Anna Ludovika Verreycken, dochter van Karel Verreycken. Het verdict luidde als volgt :

- De prinses van Chimay behoudt het recht een kapelaan en een kerkmeester te benoemen. De tweede kapelmeester werd benoemd door de pastoor.
- Het komt de parochiegeestelijken toe alle goddelijke diensten te regelen, de pastoor ontvangt het offergeld aan de communiebank gebracht, de andere gelden die dienden tot het dekken van de kosten van de erediensten moesten in een koffer met drie sleutels worden geplaatst : een voor de pastoor, een voor de kerkmeester en een voor de schepenen.
- Geen enkel gebouw mag worden opgericht tenzij met de toelating van de prinses.
- De bedevaartvaantjes en de medailles moeten aan de ene zijde de beeltenis van O.L.Vrouw en aan de andere zijde deze van St.-Norbertus. (Blijkbaar werd

hieraan geen gevolg gegeven omdat er geen enkel voorbeeld van werd terug gevonden).

Liever dan de prestigestrijd te verliezen had de prinses van Chimay de baronie van *Imde* verkocht.

1702 Op 7 januari emancipeerde Eugene Alexander, prins van Tour en Taxis, zijn dochters die hij bekomen had uit zijn huwelijk et Anna Adelaïde nl. Anne – Françoise, Eléonore-Ferdinande, Anna-Thérèse en Marie-Godfride. Voor hun onderhoud schonk hij hun o.a. de baronie van *Imde*.

1704 Pastoor Van Santvoort van *Wolvertem* vat het plan op om de boskapel te vergroten voor de ingang van het bestaande boskapelletje. De pastoor van *Meuzegem-Imde* doet op 28 mei zijn beklag bij de deken ter gelegenheid van het kerkbezoek., dit i.v.m. het vonnis van 12 maart 1700 van de Raad van Brabant.

1705 Om het plan van pastoor Van Santvoort te kunnen verwezenlijken bakte de bevolking 90000 stenen van 24 cm lengte.

1707 Voor de ingang van het toen bestaand boskapelletje (thans sacristie) werd toen een grote kapel opgetrokken, dank zij de toenmalige drossaard van de prins van Tour en Taxis de heer Wouters en van de ijver van pastoor Van Santvoort van *Wolvertem*. De voorgevel is in barokstijl met witte natuurstenen en Spaanse baksteen. Vier dorische pilasters schragen het fronton met een groot rond venster.

Boven de barokke ingang een nis met een houten beeld van O.L.V. en het gekleurde wapen van de prinsen van Tour en Taxis (zie afbeelding pag. 26).

De voorgevel is enerzijds bekroond met een zon en anderzijds met een maan. Tussen de twee is er een klokkenkamer. De kapel is 25 m lang en 9.30 m breed. Boven het wapen van de familie *staat de volgende tekst :*

“ce vertueux prince, notre illustre patron amplifie cette peuse (pieuse) et sainte fondation”.

Dit wil zeggen : “deze eerbare prins, onze doorluchtige patroon, vergroot deze vrome en heilige stichting”.

Bij het bezoek van de landdeken aan de Boskapel in 1707 drukte hij zijn bewondering uit over het mooie gebouw. Hij bevestigde toen ook dat de dakgebinten ook reeds ter plaatse waren.

1712 Op 8 december stierf abt Herman De Munck van Grimbergen in de ouderdom van 69 jaar. Hij kreeg o.a. door de stichting van de Boskapel de bijnaam Mariaprelaat. Zijn wapenschild werd geplaatst boven de ingang van de St.-Annakapel gebouwd (herbouwd) in het jaar 1700 te *Oppem* (Veilst).

1714 Het dak van de Boskapel was gedeeltelijk uit stro en er was toen nog geen stenen vloer. De muurbepleistering ontbrak ook nog evenals het gewelf. Ook was de kapel toen nog niet bemeubeld.

1715 Op 3 april deed de pastoor van *Wolvertem* zijn beklag bij de officiaalrechter van de aartsbisschop van Mechelen i.v.m. het opdragen van zondagsmissen

door de kapelaan van het kasteel van *Imde* in de Boskapel.

1717 Kardinaal d' Alsace schonk rond die tijd een kerkraam waarin ook zijn wapenschild was opgenomen aan de Boskapel. Op een van de "ex-voto's" op doek geschilderd stond het jaartal 1717.

1722 Ingaand op het verzoek van de pastoor van *Wolvertem* en van *Meuzegem-Imde* begon kardinaal d' Alsace op 14 februari met het schorsen van missen op zon- en feestdagen in de Boskapel, doch enkele dagen later werd deze beslissing alweer herroepen na een brief van de heer Delsinne, voorlopig aangesteld als kapelaan die weerlegd had dat de mis wel mocht, doch om 11 uur. Hierbij werd beslist dat de zondagsmissen moesten gebeuren na de zondagsmissen van *Wolvertem* en *Meuzegem-Imde* rond 11 u. of 11.30 u. Met kapelaan Delsinne van het kasteel van *Imde* heeft pastoor De Cock heel wat last gehad evenals met diens opvolger La Haye het jaar nadien (1723). Deze laatste was ook nog kapelaan geweest van de kapel in het kasteel van *Imde* in 1714.

1723 In dat jaar deden 14 pastoors uit het omliggende hun beklag bij de aartsbisschop van Mechelen i.v.m. het opdragen van zondagsmissen in in de Boskapel door de kapelaan van het kasteel. Hierbij waren pastoor Caessens van *Meise*, Norbertijn van Grimbergen en pastoor Provoost, Norbertijn van Dielegem. Niet alleen de geestelijken bemoeiden zich met de erediensten in de Boskapel, ook de wereldlijke drossaard Wouters, die bekend was als een anti-clericaal kwam tussenbeide en benoemde toen een bediende voor de Boskapel. Zijn keuze viel op Corneel Belde, de koster die de prins ook in *Rossem* benoemde. De pastoor verzette zich hiertegen maar Wouters liet zich vergezellen van drie schepenen en van de preter of gerechtsdienaar gewapend met een geweer, tot aan de communiebank van de Boskapel. Daar werd de benoemingsakte overhandigd. Toen ontbood men de kapelaan om de hoogmis op te dragen terwijl de pastoor en twee kannuniken van Dielegem zich in de sacristij bevonden. Dit gebeurde op het feest van O.L.V. Geboorte op 8 september. Hierop volgde een twist die maanden lang bleef aanslepen. Kapelmeester was toen Jacobs. Naar men beweerde waren de kapelannen La Haye (Delhaye) en Nicolas de la Ruelle geen goed voorbeeld. Zij waren verslaafd aan de drank, predikten niet en gaven geen catechismusles.

1724 De prins van Tour en Taxis deed het voorstel aan kardinaal d' Alsace om de stichting van de boskapel te versmelten met deze van de kasteelkapel van *Imde*, om een grotere stichting te bekomen (ongeveer 600 gulden), met een dagelijkse mis. Hij wou hiermee het volledige beschermheerschap bekomen en ook de benoemingen voor zichzelf behouden., samen met de inkomsten en zo de abt en de pastoor uit te sluiten. Dit werd echter afgewezen door de kardinaal. Het verdict van 't jaar 1700 bleef dus van kracht.

1725 De wijk Boskant was vooral gehecht aan de Boskapel

1741 Er werd een nieuwe klok opgehangen in de Boskapel waarin het eerste klokje van de Boskapel dat gebarsten was en van 1696 dateerde werd ingesmolten. Zij droeg ook een kleine medaillon waarin het wapenschild van Tour en Taxis was aangebracht. Op 30 augustus 1741 werd deze nieuwe klok ingewijd door landdeken Schellinck. Deze klok droeg het opschrift : "Jacque Bertout me fecit anno 1741".

1745 Dat jaar kwam er rust rond de Boskapel door een pact dat werd afgesloten tussen de abt van Dielegem en de kasteelheer van *Imde*.

1771 Op 14 februari werd Clemens Stoefs (°1713), Norbertijn van Dielegem, pastoor benoemd in *Wolvertem*. Na veel moeilijkheden verkreeg hij in 1782 dat de Boskapel zou bediend worden door de kloosterlingen van de abdij van Dielegem en dat de bedienaar zou beschouwd worden als onderpastoor van *Wolvertem*.

1774 – 1775 Met het bewind van Maria Theresia van Oostenrijk kwam vanaf 1775 het volkswelzijn, dat vroeger weinig of niet in aanmerking kwam, meer op het voorplan. Hierdoor herbegonnen ook de schermutselingen rond de Boskapel, wat een nieuwe uitspraak van een gans andere strekking dan vroeger bij de Raad van Brabant uitlokte. Aartsbisschop Joannes Henricus de Frankenberg zou in 1774 zijn aartspriester sturen om het geschil over de Boskapel een definitieve oplossing te geven. Deze vaardigde een decreet uit waardoor er geen zondagsmissen meer mochten opgedragen worden, maar wel missen op de feestdagen van O.L.V. en gedurende hun octaaf. Indien er toch zondagsmissen zouden gebeuren dan hadden de gelovigen daarmee niet voldaan aan hun zondagplicht!

1782 Op 27 februari besloot de Soevereine Raad van Brabant i.v.m. de klacht van 1777 van de inwoners van de drie gehuchten *Boskant*, *Westrode* en *Nerom*, ingebracht tegen het decreet van de aartsbisschop, dat er in de Boskapel terug zondagsmissen mochten opgedragen worden, maar niet door de kapelaan, maar wel door een kloosterling van de abdij van Dielegem, die dan beschouwd werd als onderpastoor van de parochie *Wolvertem*. Hierop stelde de prelaat van Dielegem Antonius Leeken (°1725) aan om de boskapel te bedienen. Aangezien de pastorijen van *Wolvertem* en van *Meuzegem* te klein waren, nam hij zijn intrek in de pastorij van *Rossem* die pas gebouwd was (in *Imde* bestond toen nog geen pastorij); daar zou hij verblijven tot 1788. Na de dood van pastoor Stoefs van *Wolvertem* ging hij in de pastorij van *Wolvertem* wonen waar hij overleed op 22 september 1793.

De Raad van Brabant besliste ook dat er redenen genoeg waren om *Imde* een eigen parochiekerk te

geven voor de drie gehuchten. De kardinaal was hier, op eigen verzoek, buiten het geding gebleven.

1790 Op 22 oktober werd Tobias Van der Veken (°1728), Norbertijn van Dielegem, benoemd tot pastoor van *Wolvertem*. Na het overlijden van onderpastoor Leeken (1793) nam hij samen met zijn onderpastoor weer de diensten van de Boskapel over tot bij de inbeslagname van de Boskapel door de Fransen samen met de andere goederen van Tour en Taxis.

1797 Om de Boskapel te redden van verkoop als zwart goed werden eerst de renten van de kapel verwisseld tegen gronden die dan versmolten met de eigendommen van de prins. De goederen van de prins werden echter ook in beslag genomen. Gelukkig bleef alles beperkt tot de verkoop van meubelen van de prins. De klok van de Boskapel werd verstopt door de drossaard van Cauwelaert.

1807 In dit jaar verklaarde het provinciaal bestuur (préfecture) dat de Boskapel toebehoorde aan het territoire van *Imde* met scheidingslijn op de Brasbeek. Doch, gezien de ziekelijke toestand van de pastoor van *Imde* bleef de geestelijkheid van *Wolvertem* de diensten van de Boskapel verzekeren tot 31 december 1818. Toen droeg de oud geworden pastoor van *Wolvertem*, wiens onderpastoor ook een zwakke gezondheid had, de diensten van de Boskapel over aan de nieuwe herder van *Imde*.

1807 Samensmelting van de gemeente *Wolvertem* met de gemeenten *Meuzegem* en *Rossem* – *Imde*.

1810 Splitsing tot het keizerlijk decreet van 1810.

1811 De klok van de Boskapel, die tijdens de Franse omwenteling werd verstopt, werd aan de pastoor van *Wolvertem* terug bezorgd door de erfgenamen van drossaard Van Cauwelaert.

Men weet dat na de Franse omwenteling de prins van Tour en Taxis de rente van de Boskapel verhoogden van 350 naar 400 gulden. Daarom werd verondersteld dat de kapel toen werd vernieuwd en dat men twee zijaltaren liet plaatsen en ook nog een uurwerk en een orgel.

1835 De familie Tour en Taxis verkoopt al haar goederen aan Prins Maximiliaan Karel, met uitzondering van de Boskapel. Hiervoor werden er speciale maatregelen genomen om die over te laten aan het aartsbisdom Mechelen.

1855 Het eiken beschoot onder het doksaal in de Boskapel werd geplaatst door Vandenbroecke.

1858 Op 5 mei werd door notaris Schelfhout te Wemmel de akte verleden waarin de prins van Tour en Taxis zich akkoord verklaarde om de Boskapel af te staan aan de kerkfabriek van *Wolvertem*. Ook het recht om 20000 fr. Van Jonkheer Pangaert en de interesten ervan te ontvangen.

1860 Bij K.B. van 10 juni werd de overdracht van de Boskapel aan de kerkfabriek van *Wolvertem* bekrachtigd (na notariële akte van 1858). De prins had dan ook niet langer het beschermheerschap van de

Boskapel. Hij liet dit over aan de aartsbisschop van Mechelen.

1861 Toen werden er 15000 prentjes gedrukt waarop het hoofdaltaar van de Boskapel werd afgedrukt.

1863 Jonkheer Pangaert betaalde toen pas het volle kapitaal van de Boskapel terug aan de kerkfabriek. Toen werden er wekelijks 5 missen gelezen. De twee grote bewerkers voor de overdracht waren pastoor – deken Mangelschots en rentmeester Thienpont van de Prins van Tour en Taxis, verblijvende te Halle. In 1863 werden er ook herstellingwerken uitgevoerd aan de Boskapel. Verder werd er nog een figuratieve kaart van de goederen gelegen te *Wolvertem* en Meise, toebehorende aan het kasteel van *Imde*, opgemaakt door landmeter Van Keerbergen.

1888 Op 27 augustus kreeg *Wolvertem* een nieuwe pastoor Jacobus J.J. Smits (°1844-+1926), priester van *Wolvertem*. van het aartsbisdom Mechelen.

1903 Pastoor Smits van *Wolvertem* liet de Boskapel grondig herstellen.

1905 Over de geschiedenis van de Boskapel publiceerde pastoor Smits een boekje op 5000 exemplaren

1908 Pastoor van *Wolvertem* Henricus J, Finoult (°1861-+26.11.1924) liet onder zijn beheer stilaan de kraampjes die bij elke plechtigheid rond de Boskapel waren opgesteld verdwijnen.

1923 Op 25 maart, feestdag van O.L.V. Boodschap, was er opnieuw een begankenis tot het beeld van O.L.V. Behoudenis der zieken te *Imde*. Men noemde deze begankenissen ook nog de “Veerskensmarkt”. Toen bonden de jonge kerels stro wiskens aan het haar van de jonge meisjes en ook aan de snoeren van de voorschoten. Er bestaat een liedje van de stichting van de Boskapel dat tijdens de plechtigheden werd gezongen (tekst op pag.55).

In De Brabander verscheen in 1923 p.93-94 een artikel van M. Sacré, “Begankenis tot het beeld van Onze Lieve Vrouw Behoudenis der zieken te *Imde*.”

1927 Jan F. Colruy (°1873 - +1952), priester van het aartsbisdom Mechelen werd pastoor van *Wolvertem* op 8 januari 1925. Hij liet onder leiding van architect Veldeman uit Meise herstellingen uitvoeren aan de Boskapel.

1948 Op 27 juli werd Josephus Vanderhasselt pastoor van *Wolvertem*. Hij was stichter van de Broederschap van O.L.V. Behoudenis der zieken.

1952 Bij K.B. van 29 januari werd de Boskapel gerangschikt als monument.

1954 Mariaal jaar, ter gelegenheid van het eeuwfeest van de dogmaverklaring van de Onbevleete Ontvangenis van O.L.V. Op 4 juli werd een grote bedevaart gehouden naar de Boskapel ter ere van O.L.V. en haar druk bezocht heiligdom. 19 parochies kwamen er toen samen en 4000 mensen namen er deel. Dekan De Smedt was de eregast hierbij. Tekst Beevaartlied van J. Feyen op pag. 57

1983 Op 15 augustus Mariahoogdag, nodigde de Landelijke Raad van *Wolvertem* alle Landelijke Gilden en K.V.L.V.-gilden van *Wolvertem*, *Imde*, *Meuzegem*, *Rossem*, *Westrode*, *Oppem*, *St.-Brixius – Rode en Meise* vriendelijk uit op de 7de Mariale Hoogdagbedevaart om 15 u. bij de jubilerende Boskapel – jaarprogramma 'God zag dat het goed was' vierde men rond 'Maria, de beste'. Z.E.H. DE Bergh, nationale proost van de Boerenbond hield de homelie. Met alle zangkoren van de parochies zongen zij de latijnse zangen : Kyrie, Gloria, Sanctus, Agnus Dei.

"Vier graag mee! Nodig alle vrienden uit, zo nodig, zorg zelf voor een zitje", zo luidde de uitnodiging van het bestuur van de Landelijke Raad.

Op pag. 61 staat nog een beschrijving III gebouw en inboedel van de Boskapel

A.Bettesone maakte ook de tekening van de Boskapel, die als basis diende voor een gelegenheidsmedaille van 5 cm doormeter in brons, gesponsord door Wagner voor de 21 km en 6-urenloop op 13.10.1985 in het Neromhof voor de Beker van Vlaanderen.

Restauratie

Deze eenbeukige barokkapel, toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw-Behoudenis-der-Kranken, prijkt sinds 1952 op de lijst van beschermde monumenten. De huidige Boskapel is opgericht in 1707 ter vergroting van een bestaand bedevaartskapelletje dat dateert uit 1695. Die eerste constructie is in de huidige kapel geïntegreerd en doet nu dienst als sacristie.

'Deze restauratiefase spitst zich voornamelijk toe op de buitenkant,' aldus minister Bourgeois. 'De daken, gevels en glas-in-loodramen worden het eerst aangepakt, daarna zal de bepleistering in het interieur aan de beurt zijn. Het meubilair en het orgel zullen in een volgende fase gerestaureerd worden.

Betreft Erfgoed *Imde* , punt 6 Boskapel *Imde* 1700 de koffer met de drie sloten In de processen en geschillen tussen Charles Verreycken, Heer van *Imde*, en de abdij van Dilighem voor de Raad van Brabant vond ik een document van 16.06.1673. In paragraaf 3 geeft de abdij van Dieleghem de opdracht om alle brieven (lees kerk- en armrekeningen) boeken , documenten op te bergen in een koffer met drie sloten. De sleutels worden gegeven aan de pastoor, de kerkmeester en de armmeester. De koffer bevond zich steeds bij de pastoor in de pastorij van *Meuzegem*.

007 Smidse April

Achter de woning van Alex April(+) en zijn broer (+) bevindt zich voor de weide van de boerderij Van Doorslaer een kleine loods : de smidse van *Imde*.

008 Gemeenteschool

Meester Van Assche bewoonde het schoolhuis in de Beekstraat. Hij was er hoofdonderwijzer in de jaren 60.

009 Herberg Lindeboom

Louis Quatau baatte tot in 1990 samen met de grootmoeder Ursula van Jan Seghers de zaak uit. Jan, de oudste van zeven is de derde generatie die in *Imde* in de Lindenboom achter de toeg stond. Hij was ook politieagent, maar 25 jaar geleden, in 1990, nam hij met Annie het roer over. Ze verkochten het gebouw aan de brouwer Vercauteren. Aangezien zij stoppen zoeken Jan en Annie een opvolger. Jan is in de Lindeboom, net als zijn moeder geboren. Aan de herberg is een feestzaal die door zijn vader in 1967 gebouwd werd. Zij wonen erboven en trekken af en toe naar hun huis in Oostduinkerke om uit te rusten.

Eind 2015 is het zover. In 2011 is Jan ziek geweest en zijn gezondheidstoestand belet hem verder te doen. Ze willen absoluut een overnemer, want het zou spijtig zijn, als de Lindeboom in *Imde* zou verdwijnen.

Het is de vaste stek voor eefestijnen gegeven van verenigingen, maar ook van privé- en familiefeesten. De zaak draait goed en is de moeite waard. Zoon Nico, die kok is in de zaal, zou ook kunnen helpen.

Er werden ook optredens georganiseerd zoals Jo Vally, Gunther Neefs, Geena Lisa, Lisa Del Bo, Luc Steeno en Helmut Lotti.

In *Imde* waren vroeger tien cafés. De Lindenboom is de laatste. Er zou toch één herberg, en dan nog voor de kerk, moeten overblijven!

Op zondag 21 en 22 maart 2015 waren er nog mosselen en de datum van het afscheidsfeest is 19 december 2015.

Den Baas

010 Watermolen in het kasteeldomein

Literatuur

Algemeen Rijksarchief Brussel, Rekenkamer nr. 44926, p. 92 (anno 1559, molenaar Gillis van Molle).

J. Lefèvre, L. Verhasselt en J. 't Kint, *Geschiedenis van Wolvertem*", 1987, p. 123.

J. Verbesselt, "Het Parochiewezen in Brabant", 1964.

Frans Ringoot, "De molens van Wolvertem", *Ons Molenheem*, XXXV, 2010, 1, p. 3-5.

Herman Holemans, "Kadastergegevens: 1835-1985.

Brabantse wind- en watermolens. Deel 3:

arrondissement Halle-Vilvoorde (M-Z)", *Kinrooi, Studiekring Ons Molenheem*", 1992.

De Belgische Molenaar, 1983

Eigen Schoon & De Brabander, 1938

M.A. Duwaerts e.a., "De Molens in Brabant", Brussel, 1961.

Achiel Jacobs, "Wind- en watermolens te Meise. De watermolen van *Imde*", in: *Berla*, nr. 77, sept. 2004, p. 12-13

Volgende *Imde* Wonderen passen in deze lijst, maar we hebben nog geen gegevens.

Maalderij Salens,

O.L.V.-kapel Neerpoorten,

Kapel Barbierstraat,

Mariakapel Beekstraat,

**Zendmasten B.R.T.,
Hoeve De Kam,
Hoeve Van Doorslaer,
Gedenksteen W.O. I Jagers te voet,
Herberg Tam Tam (afgebroken)**

200 De parochie

201 St.- Kwintens *Imde*

Pastors

1803 Isaak Reyers

1807 Joannes Reyers

1814 J.B. tielens

1818 P.F. Van Langendonck

1855 Pieter Jozef De Muylder

1898 Petrus Maria Prudens Lamot

1919 Petrus Julianus De Weerdt

1945 Siardus Adrianus Van der Burg

1966 Pater Kannunik Jan (Jozef) Feyen

202 Bijnamen

Men spreekt van “**dē iëre van Um**” (4) . Dat heeft niets te maken met de “heren van Zichem”, want daar sloeg dat op de gewone mensen. Hier gaat het erom dat dit kerkdorp jaren de burgemeester geleverd heeft voor de gemeente Wolvertem. Achtereenvolgens waren dat : Frans Van Doorslaer, Jacques t’ Kint en Jean Van Ossel. Bij de fusie was de eerste burgemeester van de gemeente Meise ook een inwoner van *Imde* : Armand Van Vuchelen. Die leefde lang met de illusie dat hij de eerste burgemeester van Meise, Wolvertem en Oppem was. Ik heb hem eens verteld dat zijn voorganger in Meise, baron d’ Hoogvorst, burgemeester was van meerdere gemeenten, waaronder Meise, Wolvertem en Nieuwenrode. De brave man was daar toen niet goed van. Maar hij heeft het mij snel vergeven, dat ik hem een van zijn illusies ontnam.

Bronnen :

(1) *Les sobriquets des communes belges (blason populaire)* van J.Th.De Raadt uitgegeven door Constant Baune 50, Grétrystraat in Brussel in 1903

(2) *Brabantsch Sagenboek, De Cock en Teirlinck*

(3) *Eigen schoon en de Brabander, nov. 1927 Xde jaargang pag. 178*

(4) *Eigen onderzoek.*

300 De verenigingen

301 Gemeentelijke Lagere school *Imde*

Tot 1976 was er in *Imde* een lagere school. Schoolhoofd Van Assche woonde in het schoolhuis.

Onder het voorzitterschap van Karel Janssens in het Oudercomité werd er zelfs een ineengeknutseld

talenpracticum geïnstalleerd met afgedankt materieel van de BRT.

Deze lijst moet aangevuld worden met :

K.L.J., K.V.L.V., Oud Strijders 45 – 45 (mevrouw De Prins), Bond Gepensioneerden (mevrouw De Prins) Liberale Bond Gepensioneerden , F.C. *Imde*, Zaal Voetbalclub, Toneelvereniging.

400 De mensen

401 Hendrik Lettens

Hendrik (Heinke) Jozef Lettens geboren in *Imde*-Wolvertem (nu Meise) getrouwd met Eliza Krauss en overleden te Grimbergen op 11 oktober 1931.

Hij was een tijd bakker in Grimbergen voor de abdij en raakte verwickeld in politieke twisten tussen liberalen en katholieken.

Op zijn doodsprentje kan je zien dat de foto getekend werd door de bekende kunstenaar E.Salu in 1931.

Hij was de broer van de dichter **Lettens, Jozef (Jef) uit Meise** ° Wolvertem, 8 december 1876 † Meise, 1 april 1947 Jef is geboren in Wolvertem op 8 december 1876. Hij is getrouwd op 29

november 1905 met Amelia Adolfinia Van Doorslaer en stierf op 1 april 1947.

401 Josephina De Prins

Zij is beter gekend als ‘**madame Van Assche**’ werd geboren op 31 oktober 1919 te *Westrode*, waar ze ook werd begraven. Zij stierf op 29 augustus in *Wolvertem* in het rustoord van Horick, waarvoor ze ook zo geijverd had. Ze huwde in de moeilijke oorlogsjaren met ‘de meester’ – later schoolhoofd Jan Van Assche, die al veel te vroeg in 1985 overleed. Ze heeft ze zich helemaal op haar eigen manier ten dienste gesteld van de plaatselijke gemeenschap, eerst in de school met de zeer gewaardeerde Sinterklaas- en schoolfeesten, dan met de beroemde Vlaamse kermis voor de paters De Prins, later als voorzitter van de Bond voor Grote en Jonge gezinnen. Als voorzitter van het OCMW – Meise, was ze de grondlegster van de eerste verblijven voor echtparen, nu gekend als de serviceflats ‘ter Wolven’ . Ze was ook voorzitter van de oudstrijdersbond van *Imde* waar ze de stuwende kracht was achter de jaarlijkse herdenkingen van de Slag van *Imde* met de voor haar zo typische energieke redevoering aan het Monument. Zij was ook enkele jaren voorzitter van de Verbodering der Vaderlandslievende Verenigingen. Ze stichtte ook de Katholieke Gepensioneerdenbond van *Imde*, waarvan ze haar leven lang dé voorzitter is gebleven.

Zij was ook degene die hardnekkig vast hield aan de fictieve benaming “Meise-Wolvertem”.

Zij was ook co-voorzitter van het feestcomité van de CVP met voorzitter Linda Van Keymolen vanaf de fusie.

402 Armand Vanvuchelen

Burgemeester van Wolvtertem en 1ste burgemeester van de fusiegemeente Meise

403 Alex April

Kunstsmid

Medewerker aan de J.V.C.-prijs en de Maurits Naessensprijs

Kunstkring

Vriend van iedereen in *Imde*.

600 De oorlogen

601 W.O. I Slag van Imde

De parochies *Meise* en *Imde* zijn sedert de 1ste wereldoorlog verbonden via de gruwelen van deze oorlog. In *Imde* werd een monument opgericht ter nagedachtenis van de overledenen bij de slag van *Imde* op 22 augustus 1914. Wat velen niet weten is, dat 2 dagen eerder zich een voorspel voordeed in *Meise*. Aan de "trunk" (trunk = lindeboom met kapelletje) bracht de V.V.V. (Verbroedering van de Vaderlandslievende Verenigingen van de gemeente Meise) een gedenkplaat aan waarop te lezen staat : "Hier werd op 20 augustus 1914 prins Wilhelm von Schönaich – Carolath van het reserve regiment Uhlanen doodgeschoten door Jagers te paard (de Rossen) en een kameraad tirailleur cycliste."

Wat gebeurde hier eigenlijk ?

20 augustus 1914

De zware beproeving.

Meise werd bezet door het Duitse IIIde Res. Legerkorps, dat deelnam aan de belegering van Antwerpen. Deze bezetting heeft weken lang geduurd. Na het neerschieten aan het kruispunt Boechtstraat-Sint-Martinusbaan (nu Strombeek – Beversebaan – St.-Martinusbaan – Tronkstraat), plaats genaamd "trunk" van de prins van Schönaich, kolonel van de Uhlanen, werd *Meise* bedreigd met zware straffen o.a. het nemen van gijzelaars en het neerbranden van huizen.

De oorzaak van de verbolgenheid van de Duitse overheid lag in het feit dat de Duitse soldaten verklaarden : " de civielen hebben geschoten". Bij een onderzoek, ingesteld door de militaire overheid, kon worden bewezen dat aan de ingang van het dorp, op het d'Hoogvorstplein, Belgische soldaten van het regiment jagers te paard, een Duitse rode kruiswagen hadden doen stoppen en bevel gegeven, onmiddellijk rechtsomkeer te maken in de richting Brussel.

In deze streek kwam het meermaals tot een treffen tussen de soldaten van beide legers en daarom werd in de zusterschool een lazaret ingericht om Duitse soldaten te verplegen.

Ik heb er met een gewonde Elzasser uit het Duitse leger gesproken, voor wie Frankrijk nog steeds het vaderland was gebleven.

De aanval op Antwerpen was een zware brok voor het Duitse leger. De operatie verliep niet zo vlug als voorzien. Het was een stellingoorlog, gevoerd met kanonnen en machinegeweren, met als observatieposten kerktorens en kabelballons. De aanvoer van munitie en voedingswaren geschiedde met veldwagens en paarden en de soldaten moesten de afstanden te voet afleggen. Het was werkelijk nog een leger van voetvolk.

Tijdens de aanval op Antwerpen waren de reservetroepen ingekwartierd in de huizen van de gemeente en zelfs, in het kerkgebouw. Loopgrachten werden gegraven in de landerijen van de gehuchten, vooral in Limbos.

De rechtervleugel van het Duitse leger werd door de forten van Antwerpen lange tijd opgehouden, waardoor Duitsland de slag aan de Marne heeft verloren en zijn kansen op de eindoverwinning verspeelde.

Op de beschuldiging van lid te zijn van de burgerwacht werden talrijke mannen uit Eversem aangehouden en in onmenselijke omstandigheden naar Duitsland vervoerd.

Tijdens de vierjarige bezetting hebben de Duitsers hier jongelingen opgeëist om naar Duitsland, waar gebrek aan arbeiders was, te gaan werken. Hierdoor kwamen Duitsers vrij om op het front te gaan strijden. Ingevolge deze opeisingen, ontstond paniek bij de bevolking en vele mannen vertrokken uit Meise om in Brussel onder te duiken.

De vrouwen, die alleen thuis bleven, waren zo bevreesd dat ze in hun eigen huis niet durfden te overnachten en bij valavond trokken ze naar de hoeve van Boechout tot 's anderendaags in de morgen. Daar waren ze buiten gevaar, want het domein van Boechout werd als Oostenrijks gebied beschouwd.

Een bericht aangebracht op het toegangshekken van het domein luidde ongeveer als volgt : " Dit kasteel behoort toe aan de Belgische kroon en dient tot de residentie van H.M. de Keizerin van Mexico, schoonzuster van onze geëerde bondgenoot de keizer van Oostenrijk Frans Jozef. Wij bevelen aan de Duitse soldaten dit verblijf te eerbiedigen en elke versterking te vermijden."

Onder de oorlog werd door de bezettende macht huiszoekingen verricht om koper en wol in beslag te nemen. Het was nodig de matrassen weg te stoppen en op strozakken te slapen.

Evenals de klokken van de kerktorens – grondstof voor munitie- werden ook de notelaren naar Duitsland verstuurd. Het schijnt dat het notelarenhout goed geschikt is voor het maken van geweerkolven.

Onze landbouwers waren verplicht hun paarden te monstere op de markt van *Wolvtertem* en de Duitsers hebben er een contingent opgeëist. De bezette landen werden beschouwd als veroverd gebied.

Tijdens de oorlog 1914-18 zijn inwoners uit de gevechtszone Menen-Halluin ondergebracht bij de

bevolking van Meise die deze beproefde mensen met een goed hart heeft ontvangen en met genegenheid heeft bejegend. De winter van 1916-17 was bitter koud, de kolen waren uiterst schaars en duur. De mensen hakten hout om wat vuur te maken. De ravitaillering van de bevolking geschiedde door de inlandse producten die de landbouwers verplicht waren in te leveren en bij middel van ingevoerde voedingswaren. De bedeling was toevertrouwd aan het Nationaal Voedingscomité dat onder toezicht stond van de landen die niet bij de oorlog betrokken waren – vooral de vertegenwoordiging van Spanje was actief.

Voor de kinderen werd gezorgd door het Nationaal Werk voor kinderwelzijn. Deze oorlog heeft vier jaar geduurd ; vier droeve trage jaren met veel ellende, met als nasleep de verspreiding van een zeer besmettelijke en gevaarlijke Spaanse griep, waaraan veel mensen zijn gestorven. *Jan Vanden Eynde*

De slag van Imde.

Op 22 augustus 1914 had de regering een verkenningstocht bevolen voor de eerste verdedigingslijn van de forten van Antwerpen. 's Anderendaags in de morgen, besloot de commandant van de 5de divisie een sterke verkenninggroep van alle wapens uit te sturen in de richting van *Wolvertem*. Het bevel hiervoor werd toevertrouwd aan generaal de Stein d'Altenstein. De troepen die onder zijn bevel stonden waren samengesteld uit karabiniers, cyclisten en 3de jagers te voet, gesteund door mitrailleurwagens en veldgeschut. Het was gekend dat er Duitse eenheden aller wapens in deze streek waren gelegerd en dat loopgrachten waren gemaakt langs de lijn *Wolvertem* – Grimbergen – Vilvoorde – Perk(*) De opdracht bestond hierin, deze legereenheden terug te drijven, zonder evenwel de lijn *Wolvertem* – Grimbergen te overschrijden. Het marsbevel dagtekende van 24 augustus 8 uur in de morgen. Deze verkenning werd een echte veldslag, met *Imde* als voornaamste kern. *Wolvertem*-centrum, bezet door een Duits reserve-bataillon infanterie onder bevel van majoor von Paulin, was de meest vooruitgeschoven post van de vijand. Von Paulin vergiste zich omtrent het aantal eenheden van de Belgen. Denkend slechts met enkele lichtgewapende eenheden te doen te hebben, liet hij zich meenemen tot *Imde*. Daar echter geraakte hij aan de slag (te 12 uur 30) met de troepen van generaal de Stein. Gezien de overmacht van de Belgen, begon hij de aftocht in de loop van de namiddag tot in *Wolvertem* – centrum. De Belgen ondergingen zware verliezen : er sneuvelden 5 officieren en 80 soldaten ; drie officieren en een honderdtal soldaten werden gekwetst, 34 krijgsgevangen genomen. Generaal de Stein drong niet verder aan om het gevecht te hernemen, doch trok zich met zijn troepen terug op de stelling van waaruit hij vertrokken was, zodat bij het vallen van de avond

de toestand dezelfde was als 's morgens. *Wolvertem* – centrum bleef in de handen van de vijand.

Uit “ **Bulletin Belge des Sciences militaires**” (112/II, nr.3 – sept. 1926).

Aan de westkant van deze lijn, ongeveer 50 meter ten westen van de huidige brug van de rijksweg Brussel – Antwerpen, die de provinciale weg *Wolvertem* – Grimbergen snijdt hadden de Duitsers een uitkijkpost opgesteld in twee olmen die in die tijd langs de provinciale weg stonden, terwijl de Belgen de toren van Sint – Laurentius gebruikten om de vijand te bespieden.

Uit : “Geschiedenis van *Wolvertem*” J.Lefèvre, L.Verhasselt, J. t'Kint 1978 W.Dep. D/1978/0796/1

Ooggetuigenverslag van de slag van Imde van Paul Dutrieux.

Ik ben geboren te Casteau op 12 mei 1897. Ik was sergeant in de 4de compagnie van het 2de bataljon van het 3de Jagers te voet.

Bij het vertrek naar het front was ik de enige sergeant van de compagnie. Voor de oorlog waren wij nog met zijn vijven, maar vier anderen werden tijdens de mobilisatie overgeplaatst naar het 6de Jagersbataljon. Ik was dus amper 17 jaar en alleen verantwoordelijk voor een compagnie van ongeveer 180 soldaten. Maar gelukkig bestond er toen nog discipline.

Het was 24 augustus 1914. Sinds enkele dagen waren wij gelegerd in een klein dorpje achter de 1ste linie van de forten van Antwerpen. Die ochtend vertrokken wij richting Brussel, wetende dat wij onderweg zeker Duitsers zouden tegen komen. Mijn compagnie zat vooraan in het regiment. Met 4 à 5 soldaten vormde ik de voorpost. Eens voorbij Londerzeel hoorde ik langs mijn rechterzijde geweerschoten, afkomstig van een deel van het regiment dat een andere weg had genomen. Op dat ogenblik beseften wij dat het gevaar nabij was. De luitenant sloot zich nu bij de kopgroep aan. Kennelijk vreesde hij dat ik – dat jonge sergeantje – de confrontatie met de Duitsers niet zou aankunnen. Wij trokken door het kleine gehucht *Imde*, waar zich op dat ogenblik een groot aantal Duitsers schuil hield in de huizen. Wij liepen zonder moeilijkheden in de gracht naast de weg, tot we het enige huis bereikten dat zich tussen het kleine monument en de hoofdbaan bevond.

Toen ik, even voorbij het huis, opnieuw de gracht wou ingaan, begon de schietpartij. De Duitsers waren nu slechts een vijftigtal meter van ons verwijderd. De andere soldaten uit ons groepje maakten onmiddellijk rechtsomkeer, richting *Imde*. De luitenant wou echter ter plaatse blijven. Na enig heen en weer gepraat kon ik hem ervan overtuigen, dat wij zonder twijfel en onnodig zouden gedood worden, vermits de Duitse posities reeds door ons regiment gekend waren.

Wij besloten dus eveneens terug te keren. Bij een kleine brug aangekomen, kwam ik uit de gracht. De Duitsers kwamen nu dwars door de weide op ons af. Ik liet me bij de hoek van de brug op de knieën vallen en

begon te schieten. De luitenant bevond zich ondertussen achter het muurtje van de brug. Ik had hoogstens 8 à 10 schoten afgevuurd, toen een kogel rakelings langs mijn buik vloog en de kolf van mijn geweer brak en mijn rechter bovenarm verbrijzelde. Ik moet het waarschijnlijk uitgeschreeuwd hebben, want de luitenant keek van achter het muurtje op, om te zien wat er gaande was. Ik herinner mij nog dat hij zei : “Ik heb al veel kogels rond mijn oren horen fluiten.” Nauwelijks had hij deze woorden uitgesproken of hij kreeg een kogel door het hoofd, die hem zeer ernstig verwondde. Twee soldaten sleepten de luitenant mee en 2 anderen ondersteunden mij om me te helpen weggelopen.

Bij het kruispunt *Imde*–Londerzeel aangekomen, zag ik een jonge arts die zich over mij ontfermde. Eigenlijk had deze willen doorgaan tot Londerzeel, doch daar had ik de kracht niet meer toe. De luitenant, ondersteund door 2 soldaten, trok wel verder, richting Londerzeel. Midden op de weg werd hij uiteindelijk toch door de Duitsers doodgeschoten.

De arts en ik besloten ons te verbergen in een huis, doch hiervan bleken alle ramen en deuren gesloten. We verstopten ons dan maar in een schuurtje van één van de laatste boerderijen van *Imde* en bedekten ons met stro. Een vijftal minuten later, bevond zich een groep Duitsers op de binnenkoer van de boerderij. Dit was voor hen de laatste schuilplaats voor ze oog in oog zouden staan met de vijand. Het was toen ongeveer 13 uur. De gevechten duurden tot 16 à 17 uur. Heel precies kan ik het mij niet meer herinneren.

Zo nu en dan waren wij op slechts enkele meters van de Duitsers verwijderd. Op een bepaald ogenblik gooide een burger, die een kogel in de arm had gekregen, zich op ons. Even later inspecteerde een Duitser de schuur waar wij verborgen lagen. Met de bedoeling de Duitser het rode kruis op zijn mouw te tonen, stak de arts zijn arm door het stro. Ongetwijfeld moet de Duitser gedacht hebben dat de arts een revolver had, want hij vluchtte weg zonder nog terug te komen.

De Belgische artillerie beschoot *Imde*. Verschillende obussen kwamen op onze schuur en op de boerderij terecht. Een andere hoeve, even verderop, brandde volledig af.

Toen de gevechten ophielden en we geen Duitsers meer zagen, veronderstelden wij dat onze troepen verslagen waren en wij weldra gevangen zouden genomen worden. De arts en ikzelf besloten ons om te kleden in burgerkledij om zo mogelijk te ontsnappen aan gevangenneming. Wij vroegen kleding aan de bewoners van de hoeve. Ik kreeg een oude, ribfluwelen broek. Mijn legeruitrusting werd in de mesthoop verborgen.

De twee soldaten waren verdwenen. De dokter ging te voet op weg, op zoek naar mogelijk ander gewonde slachtoffers. Ik legde me ondertussen op een bed in een bouwvallig kamertje in de boerderij. Groot was

mijn verbazing toen ik een poosje later (het kan hoogstens een half uurtje geweest zijn) Belgische ambulanciers zag die me kwamen evacueren. Ik vertrok met hen per auto richting Londerzeel. Op zeker ogenblik bemerkte ik in de gracht een gedode ruiter en ik heb zijn “dolman” meegenomen. De ambulanciers plaatsten nog een draagberrie in de auto, waarop een aan de buik gewonde korporaal lag, die steeds op zijn moeder riep. Te Puurs werd ik voor de nacht ondergebracht in – naar ik vermoedde – een klooster of een school. De volgende morgen reisde ik per trein door naar Antwerpen, waar ik verzorgd werd aan de ingang van de ontvangstzaal van de zoo.

Het was 40 jaar later dat ik , heel toevallig, dokter Bollen weer op het spoor ben gekomen. Op dat moment was hij burgemeester van Hasselt. Samen woonden wij de herdenkingsceremonie bij van de Slag van *Imde*. Ik herinner mij nog dat hij zei : “ Ik heb de hele oorlog meegemaakt, maar die 24ste augustus was de vreselijkste dag van alle.”.

Interview Van den Bossche

In de loop van 24 augustus 1914 kwam het tot een treffen tussen Belgische en Duitse soldaten. Het moet er hier geweldig aan toe gegaan zijn, vermits hier 80 doden zijn gevallen. Twee ervan, waaronder officier Van Compennolle, liggen hier op het kerkhof begraven. Van mijn moeder weet ik dat ze met het hele gezin in de kelder schuilden. Waar we nu wonen, hiernaast in onze garage, het vroegere karhuis, lagen Belgische soldaten, waaronder dokter Bollen uit Hasselt (gewezen burgemeester) en een man uit Wallonië (Charleroi gemeentesecretaris Dutrieux) die jaarlijks de herdenking kwam bijwonen.

In onze schuur zijn twee kanonballen ontploft, die werden afgeschoten vanaf de kaaskantmolen. Dat moet een geweldige ravage veroorzaakt hebben. De gevolgen zagen we nog jaren later aan de schuurpoort waar een 100tal gaten waren ingeslagen van stukken schrapnel. Toch was er geen brand uitgebroken. Bij de naaste burens brandden twee huizen af.

Mijn moeder vertelde ook dat er in hun blokhuis uniformen gevonden werden van Belgische soldaten. Er werden 3 broers van haar opgesloten in de kerk samen met anderen van *Imde*. Op een gegeven ogenblik heeft men gedreigd ze te fusilleren omdat ze weigerden een verklaring te geven voor die uniformen. Door bemiddeling van pastoor De Baardemaecker is alles tot een goed einde gekomen.

Ook in Londerzeel St.-Jozef en verder in Liezele waar de zuster van mijn moeder woonde werd er hevig gevochten. Haar zusters huis werd afgebrand. Ondertussen vocht haar man aan het front. Omdat ze geen woning meer had, kwam ze terug bij haar moeder wonen met haar twee kinderen. Zij was in verwachting van haar derde. Haar man is na 4 jaar teruggekomen en uit dankbaarheid schonk ze haar heel mooie gouden ketting aan O.L.V. van de boskapel .

Ook herinner ik mij dat wij ieder jaar met de herdenking van de slag van *Imde* iets moesten voordragen aan het monument. Vroeger deed ik dat en later mijn kinderen. Het luidde als volgt :

Lieve doden

Wij komen vandaag u weer dankbaar begroeten.

Want gij hebt ons de verlossing behaald.

Met uw kostbaar bloed onze vrijheid betaald.

Wij bidden voor u en we danken u zeer.

En we zeggen : nooit nog oorlog meer!

Interview van Jos Lettens

Duitse soldaten vonden een Belgisch uniform dat weggestopt werd door een Belgisch soldaat. De Duitsers lieten de mannen van *Imde* het bewuste uniform passen en het paste als gegoten bij Heintje Lettens. Hij werd aangehouden en gedeporteerd naar Duitsland. Van ginder schreef hij : " Het is niet omdat ginder vette varkens rondlopen, dat dit mager varken moet vergeten worden." Dit was zijn manier om de Duitse censuur te omzeilen.

Met dank aan *J. Anne de Molina*,

- voor zijn research naar de correcte gegevens over Prins Wilhelm – Johannes – Ludwig – Ferdinand von Schönaich – Carolath, Pruisisch luitenant van het regiment reserve Uhlanen, geboren te Mellendorf op 31 augustus 1881 en overleden te Meysse bij Brussel op 26 augustus 1914

- voor het ter beschikking stellen van het oorlogsdagboek van zijn grootvader vrederechter *Anne de Molina*

ook dank aan *Louis De Bondt*, één van de auteurs van het boek "De Grote Oorlog in de Regio Londerzeel" voor zijn gegevens over het boek en wat erin vermeld staat over de Slag van *Imde*.

"Eer aan onze helden" door Jan Vanden Eynde, Wolverthem, drukkerij Julien Jamaer – Pulinckx, 1919.

Werkweigeraar te Imde

Louis Verbesselt uit *Imde* werd opgeroepen voor verplichte tewerkstelling in Duitsland, maar hij dook onder. Op zekere dag was hij bij zijn verloofde in *Nerom* waar plots de 'Manke Duitser' uit Meise opdook en Louis arresteerde. Ze begaven zich per fiets naar de ouderlijke woning van Louis aan de Barbierstraat. Bijna thuis aangekomen maakte Louis gebruik van een onachtzaamheid van de 'Manken' en Louis liet zijn fiets vallen en verdween langs het bos van Goethals naar zijn onderduikadres. Vanaf dat ogenblik dook hij definitief onder en bleef onvindbaar tot bij de bevrijding. Ook zijn broer Frans van voorin de 20, dook onder uit voorzorgsmaatregel.

Wolvertem, vertrekplaats van vele soldaten voor een vlucht naar de hel van Arnhem.

In het tijdschrift *Berla* lezen we nog : **De slag van *Imde*, dagboek van de vrederechter 99.56.03 en 2000/60/03**

In 2016 startte V.Z.W. Erfgoed *Berla* een onderzoek met metaaldetector op de velden in *Imde*.

700 De tochten en feesten

701 8 – kerken natuurwandelingen *Imde*

We starten de wandeling aan de kerk van *Imde*.

We gaan langs de Barbierstraat naar de Dreef. Aan het kasteel van *Imde* slaan we links af naar de Boskapel. Hier grazen de Brabantse trekpaarden van Van Doorslaer. We komen voorbij de Drijpikkel door de laan met Amerikaanse eik. Achter de Boskapel gaan we naar de Beekstraat en keren langs daar terug naar de kerk.

800 De natuur

801 Boskapel

Natuurpunt Meise kreeg onlangs het beheer over de omgeving van de Boskapel, met zijn dreef met Amerikaanse eiken.

900 Bibliografie

901 Archief St.-Kwintenskerk

1. Bibliografie

DE WACHTER, *Repertorium*, d. IV, p. 171; WAUTERS, *Environs de Bruxelles*, d. II, p. 323-324; GOETSCHALCKX, *Album pastorum*, p. 128-132; VERBESSELT, *Het parochiewezen*, d. IV, p. 71-87.

VERHASSELT L., *Kerkelijk leven te Meuzegem en Imde*, Wolvertem, 1956.

2. Inlichtingen betreffende het archief

Bestand Kerkarchief Brabant documenten van 1649 tot 1791 (0,10 strekkende meter)

nummers 4583-4585, 24.889-24.898

Het archief van de pastorij werd samen met het archief van Wolvertem in bewaring gegeven op het A.R. overeenkomstig de Archiefwet van 1955 (nrs. 24.889-24.898)

24.897: manuaal van de inkomsten en uitgaven van de kerk (1789-1791)

24.890-24.896: rekeningen van de Fabriek (1724-1760)

24.898: kwitanties, 18de e.

24.889: contracten voor het gieten van klokken (1656, 1659)

4.583: Armentafel: manuaal van de goederen, 1649

4584-4585: goederen van de Armentafel, 18de e.

3. Archieftoegangen

Inventarissen:

d'HOOP, d. II (nrs. 4583-4585)

Inv. (XII) van E. PERSOONS, voor de nrs. 24.889-24.898

902 Boeken

Industriële----R12

903 E.S.B. over Imde

1999/10-12/457 De boskapel in *Imde*

2002/7-9/kaft tekening boskapel *Wolvertem*

2007/1/107 Orgelexcursies naar *Imde*, *Rossem*,
Meuzegem en Grimbergen

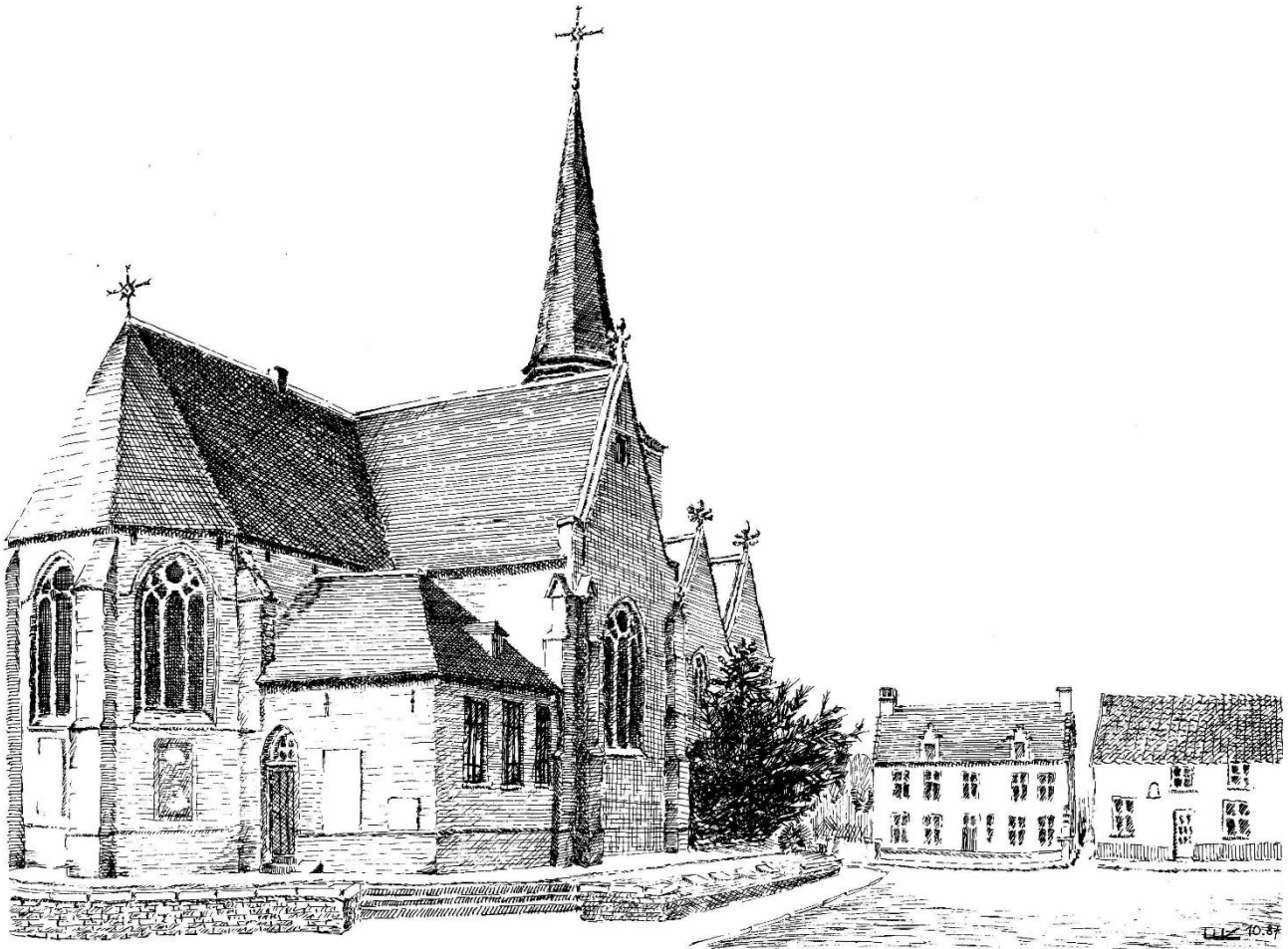
2015/2/ J. De Weerdt *Imde* 1919

De grote oorlog in W. Brabant Jaak Ockeleij

904 Berla

In het tijdschrift met dezelfde naam als de erfgoedkring verschenen sinds hun ontstaan een hele reeks artikels.

Vermits dit nog steeds aangroeit verwijzen we hiervoor naar hun website: www.erfgoedberla.be.

000 De wonderen

001 St.-Martinuskerk Meise

De database "*Meise*", 3de uitgave van 'Schoon Meise' (Vakantiegenoegens Meise) van **Achiel Bettessone** vermeldt :

1ste missiekapel H.Martinus van Tours

684 Reeds in dat jaar zou er te *Meise* een kerkje zijn gebouwd met als patroonheilige Sint - Maarten. Strombeek hing trouwens toendertijd kerkelijk af van de parochie Meise. 10de eeuw wellicht stenen kerk, toren.

XI^{de} eeuw Wellicht werd er reeds in de X^{de} eeuw een stenen kerk gebouwd te Meise en stond er ook reeds een stenen kapel op de Hasseltberg in Romaanse stijl. Voor de eerste schriftelijke bewijzen moet men wachten tot 1110 als de kerk van *Meise* werd vernoemd.

Een andere hypothese behoort eveneens tot de mogelijkheden, namelijk deze van het heidens tempeltje tot kapel en later tot parochiekerk.

Door de aanwezigheid van een Romeinse heirbaan in de buurt van Meise en meer bepaald op de hoogvlakte van de Hasseltberg bestaat de kans dat er in de omgeving een heidens offertempeltje stond, dat bij de kerstening werd afgeschaft en vervangen door een missiekapel vermoedelijk onder de stuwende kracht bv. de Heilige Amandus of één van zijn discipelen. De eerste bidplaatsen waren kleine gebouwen opgetrokken in hout, leem, stro en riet. Vanaf de IX^{de} eeuw werd natuursteen of baksteen-metselwerk in Romaanse stijl gebruikt met kleine halfronde boogvenstertjes. De bouw gebeurde meestal met de steun van de heer van een nabij gelegen hof. Voor de parochiekerk van Meise was dit de heer van het Hof te *Meise* en voor de St.-Elooi^{de}kapel de heer van het Hof ter *Hasselt*.

Men vermoedt dat de bouw van de toren van de St.-Martinuskerk terug gaat tot de **XI^{de} eeuw** en dat hij afzonderlijk stond en gebruikt werd als toevluchtsoord voor de parochianen in de tijd van nood. Het is dan ook het oudste gedeelte van de kerk waarvan de kapel afzonderlijk stond. Voordien zou er reeds een gebouw

uit hout gemaakt gestaan hebben dat als kerk of bedenhuis werd gebruikt.

1110 In een verloren gegane brief van bisschop Ode van Kamerrijk werd de oudste vermelding van de parochiekerk van *Meise* als moederparochie terug gevonden evenals nota's over de stichting van de abdij van Grimbergen. De moederkerk van *Meise* omvatte de kerken van St.-Brixius-Rode en O.L.V. van Nieuwenrode, van Oppem met *Amelgem*, van *Strombeek* en van *Grimbergen* (toen minder belangrijk dan die van Meise en die toch ook heel oud moet zijn geweest).

In de oorkonde van 1132 die de schenking van de kerk van *Meise* aan de abdij van Grimbergen definitief maakte is er ook sprake van deze brief.

1132 Door de overdracht van de eigendommen van de heren van Grimbergen aan de abdij van Grimbergen kwamen de parochies *Meise*, *Rode*, *Oppem* en *Strombeek* onder de jurisdictie van de abdij.

1179 Paus Alexander III bevestigde voor de 4de maal de parochiekerk van Meise "altare de Mense cum appendicus suis Obhem en Rode".

XIII^{de} eeuw toen reeds waren er te *Meise* naast de pastoor nog drie medepriesters nl *Oppem*, *Hasselt* en *Rode*. Naast de pastorij tussen de Cattlestrate en de Smisstrate, was er een tiendenschuur van de abdij van Ninove. Na de afschaffing van de tienden bouwde de abdij van Ninove er in 1774 een huis. De abdij van Grimbergen ontving slechts twee delen van de tienden terwijl die van Ninove er drie ontving.

1224-1225 Esselinus (Hessolini) werd in 1224 vermeld als pastoor (presbyter) van *Meise* (geen magister). Hij was nog steeds een seculier priester en dus nog steeds niet vervangen door een kannunik van Grimbergen. Hij trad op als getuige van Arnoldus de Menza, getrouwd met Domina Gisela bij een gift van drie bunder land te Limbos aan de abdij van Ninove of Grimbergen.

Johannus was toen (1225) koster van *Meise* en trad als getuige op samen met pastoor Esselinus.

1249 Nikolaas, bisschop van Kamerrijk, gaf op 8 december toestemming en het recht om een kloosterling te benoemen van de abdij van Grimbergen als pastoor van *Meise* en ook van Wemmel.

1260 Op 8 maart werd frater Matheus aangesteld tot deken van *Meise* (Cartularium II, fo 219 en fo 220)

1261-1262 frater Gerardus "plebanus" of deken van *Meise* volgde Frater Mattheus op.

1261-1414 Van deze periode zijn de pastoors en kapelanen van de parochie *Meise* tot op heden onbekend gebleven.

1287 Bisschop Willem van Kamerrijk bevestigde toen ook dat de parochie *Meise* de afhankelijkheden *Amelgem*, *Oppem* en *Rode* bezat en ook de kapel van *Hasselt*, " "1287, sabbato post Trinitatis" of 7 juni 1287 1414 Cornelius Lenaert, kloosterling van de abdij van Grimbergen, werd pastoor van de parochie *Meise* tot 1440.

1440 Willem Fernarius, een kloosterling van de abdij van Grimbergen, werd pastoor van *Meise* tot 1475 (mogelijk Prenarius). In het orbitarium komt voor : "guil. Framary, pastoor in Meys, overleden op 13 november." Vermoedelijk is dit dezelfde persoon en is het sterfjaar dat ontbrak 1475, het jaartal waarop Petrus Mey in functie kwam.

1475 Petrus de Mey (de Messemaecker) werd pastoor van *Meise* tot 1513 of 1515

1500 Bij de bouw van het koor van de St.-Martinuskerk werd onder het koor een crypte voorzien voor de heren van *Meise*. Die van Boechout werden in de abdijskerk van Grimbergen begraven. Zo werd Jan van der Ee, baljuw van de stad Brussel en heer van Meise, in de crypte begraven.

Toen Melchior Roose, baron van Boechout, huwde met Marie-Franisca Vander Linden d' Hoogvorst van het Hof te Meysse, kregen de bezitters van Boechout ook toelating om in de crypte langs de evangeliekant, begraven te worden.

1509 Aan de clerus van *Meise* werd als bede een bijdrage opgelegd "mijner genaede heere 28 gulden en 89 stuivers en mijn genaede vrouwe 4 gulden en 16 stuivers". Dit waren normale bedragen vergeleken met de parochies uit de omtrek.

1513 Gosuinus Haeck werd pastoor van *Meise*. Op 4 januari 1521 werd Goswin Bowel in het orbitarium vermeld als pastoor. Vermoedelijk betreft het hier dezelfde persoon door verkeerd lezen of schrijven van de familienaam. Sommige bronnen vermelden dat hij fungeerde tot 1525.

1521 Anthonis Van Oudenhove werd pastoor van *Meise* tot 1558 (dit volgens de oudste bewaarde rekeningen van de H. Geesttafel van *Meise* dd 1522, destijds in het parochiearchief).

1561 Tussen de parochiekerk van *Meise* en het gehucht Oxdonk waren de gehuchten Nieuwenrode en St.-Brixius-Rode ontstaan. Het kanaal trok een rechte scheiding tussen Oxdonk en Nieuwenrode. De pastoor van *Meise* zou door deze afscheiding de bediening van Oxdonk afstaan tegen een vergoeding van 20 gulden per jaar aan de pastoor van Kapelle-op-den-Bos.

1566 Tijdens de beeldenstorm 1566-1567 werden de ramen, het dak en de inboedel van de St.-Martinuskerk (vermoedelijk in Romaanse stijl) vernield.

1570 Gaspard Van der Schueren die omstreeks 1570 intrad in de abdij van Grimbergen, werd aanzien als de schilder van de muurschilderingen in de St.-Martinuskerk van *Meise*.

1574 Volgens het verslag van het dekenaal bezoek was Coppen (= Copparts) toen nog pastoor te Meise en was August (Van) de Beer koster.

1578 Toen vond de tweede Beeldenstorm plaats. Laurentius Coppert (Coppen), pastoor te *Meise* stierf op 3 februari op het kasteel van Boechout. Sommige bronnen vermelden dat hij slechts in 1584 stierf, maar

dit blijkt toch twijfelachtig te zijn. Antonius Stroobant werd de nieuwe pastoor te Meise.

1580 De kerk van *Meise* kreeg een nieuw dak.

1584 Op 2 december stierf Antonius Strabanus (Antoine Stroobants) priester te *Meise*, op het kasteel van *Meise*, waar hij zich verscholen hield om het Calvinisme te bestrijden.

Vermits in de kerk de jaartallen 1626 en 1642 voorkomen moet St.-Martinus voordien verwoestingen hebben ondergaan.

1585 Michaël De Meestere werd de nieuwe pastoor van *Meise* (tot hij stierf op 22 januari 1591). Hij was eerst lekebroeder en schrijnwerker van stiel en kwam uit Brussel. Op 25 mei legde hij zijn geloften af. Naast pastoor van *Meise* bleef hij ook provisor van de abdij van Grimbergen. Hij werd hiervoor speciaal beloond door het toekennen van een mudde gerst en een mudde tarwe uit de abdijhoeve van *Amelgem* en in afwachting tot hij zelf kon brouwen, drie tregelen bier uit de abdij, benevens 63 rijns gulden volledig en de ene helft van de abdij van Grimbergen, de andere helft van de abdij van Ninove. Beide abdijen waren grote tiendenheffers over de parochie *Meise*. Dit alles op last van de kapelaan van *Oppem* te onderhouden, die dan ook echter zekere voordelen in natura inbracht in de gemeenschappelijke keuken, zoals broden, smout, haring, boekstring, mutsaarden. Pastoor De Meester werd gemoedelijk "Michiel de Parochiaan" genoemd.

1590 Michaël De Meestere, pastoor van *Meise* overleed op 22 januari. Aangezien hij niet onmiddellijk werd vervangen trad Gaspard Van der Schueren, pastoor in Strombeek, meeermaals op als priester te *Meise*. De eerste bladzijde van het doopregister van de St.-Martinusparochie werd door hem geschreven. Van der Schueren was tevens kunstschilder. Hij maakte o.a. het portret van abt Gerardus Van Campenhout. Men vermoedt trouwens sterk dat hij ook de muurschilderingen in de St.-Martinuskerk zou gemaakt hebben, mogelijk zelfs de restauratiewerken die destijds bezig waren, op de verse bepleisteringen. Constant Piron had dit vermoeden geuit in 1682 bij het herontdekken van deze **muurschilderingen die verborgen zaten onder een laag witkalk** en die toevallig herontdekt werden door het weghalen van het zijaltaar van O.L.Vrouw.

1591 Geeraert De Bock of De Boeck, pastoor van *Meise*, maakte zich vooral verdienstelijk door het in orde stellen van wat al verwoest werd. Hij herstelde de fel beschadigde St.-Martinuskerk en pastoorij en liet een nieuw dak leggen op de Hasseltbergkapel. Hij was getuige bij de rekeningen van Kerstmis van 1590 en 1591 over de St.-Martinuskerk door kerkmeester Antoon Van Hemelrijck.

In 1619 gaf hij zich vrijwillig op om als kapelaan naar *Oppem* te gaan en later terug naar de abdij van Grimbergen waar hij op 21 maart 1626 stierf.

1593 De Beeldenstorm raasde opnieuw door het land. Deze terreur zou duren tot 1598. De ramen, het dak

en de inboedel van de St.-Martinuskerk waren opnieuw fel beschadigd. Slechts na enige tijd kon men, met de steun van baron Christoffel d' Assonville van het waterslot Boechout, van graaf van Buren, de oudste zoon van Willem Van Oranje, heer van het land van Grimbergen en van Jan Van der Ee, amman van Brussel en kasteelheer van 't Hof te Meysse de restauratie van de kerk aanvangen. De schaliën van het dak werden reeds besteld. De afwerking van de middenbeuk is van 1626 en die van de zijbeuken van 1635 en 1642. Als koster van *Meise* werd Jan of Joos Van den Broeck bekend door een akte van 18 oktober 1604 waarin hij samen met pastoor De Boeck en kerkmeester Rombaut Van der Haeghen verschijnt. Deze koster overleed op 12 december 1658 op 82-jarige leeftijd na gedurende 65 jaar koster van *Meise* te zijn geweest. In de voornoemde akte stond dat aan de kerk verschuldigde renten van 14 naar 12 gulden werden gebracht.

In *Meise* gebeurde de eerste kerkvisitatie door Petrus De Vinck, deken van West-Brussel, als afgevaardigde van de aartsbisschop. Het Concilie van Trente (1545-1569) had aan de bisschoppen geregelde kerkelijke bezoeken opgelegd in hun parochies. Petrus Vinck beweerde reeds in 1592 een kerkvisitatie te hebben verricht, maar hierover werd geen enkel spoor terug gevonden.

1594 In het verslag van de kerkvisitatie vermeldde de deken al de hulpkapellen van de parochie *Meise* : *Oppem*, Nieuwenrode, St.-Brixius-Rode, *Hasselt* St.-Elooi, *Amelgem*.

1596 Uit de kerkrekeningen van de St.-Martinuskerk werd uitgemaakt dat de muurschilderingen toen werden gemaakt in opdracht van de heer en mevrouw van Boechout, Christoffel d' Assonville (° 1528, + 1606) en Margaretha Scheyfve, vermoedelijk overleden in 1602. Zij staan samen geknield afgebeeld met hun vele kinderen) ter nagedachtenis van d' Assonvilles ouders Jean d' Assonville en Gilette des Prets. Wie de schilder was werd nog steeds niet met zekerheid vastgesteld. Als mogelijk werden Van der Schueren Gaspard, monnik van de abdij van Grimbergen aangewezen, volgens de Commissie van Monumenten en Landschappen zou het om een leerling van de Italiaanse grootmeester Rafaël gaan. Ook Frans Floris, die een leerling van Barend van Orley was, werd vernoemd. Deze laatste overleed evenwel al in 1570. Van bovenvermelde schenkers bekwam de kerk toen ook een mooi brandglasraam in het linker koor, dat echter door de Fransen werd vernield.

In 1596 schreef de deken in het verslag van zijn kerkelijk bezoek : " de abt van Grimbergen is de rector of bestuurder van de kerk van Nieuwenrode. In ieder van de hulpkerken van *Meise* komt een kloosterling van de abdij op zon- en feestdagen de H.Mis opdragen. Welnu in Nieuwenrode wordt er geklaagd dat de abt soms geen priester stuurt. In de kerk is de doopvont niet afgesloten, zodat eenieder er toegang

tot heeft." Dit verslag werd naar gewoonte naar de aartsbisschop gestuurd, die er persoonlijk in de marge bijschreef : "men moet nagaan waaraan de abt gehouden is en hoe men aan de verlangens van het volk zou kunnen voldoen."

1598 De kerk van *Meise* stond open langs alle kanten, zodat de mussen er in rond vlogen.

Einde XVIde eeuw J.F.Langerin gaf een kaart uit waarop de kapel van Hasselt werd aangeduid en de kerken van *Meise* en *Oppem*. Van deze periode gingen er in de Geuzentijd veel archieven verloren.

1600 Ingevolge een akkoord tussen burgemeester Jan de Meere, de schepenen, de H. Geestmeesters, pastoor G. De Boeck

1602 Glasraam door Fransen vernield (wanorde – toevlucht mensen) en prelaat Philip van Raubergen van de abdij van Grimbergen werd beslist om de kerk van *Meise* te herstellen. Volgens de jaartallen aangebracht in een sluitsteen van de overwelling van de middenbeuk (1626), van de linker zijbeuk (1631) en van de rechter zijbeuk (1642) zouden dit de jaartallen zijn van de opeenvolgende afwerkingen.

(zie uittreksel uit die tekst hierna)

" vragen wij hulp tot de kosten die wij reeds gedaan hebben en zullen doen tot het opmaken van de toren, herstelling van het koor en andere sieraden ... zo zal de prelaat laten in de toren de twee klokken die het godshuis (dit is de abdij van Grimbergen) heeft geleverd en daarenboven zal de prelaat nog in het hoogkoor doen stellen twee glazen vensters met hun ijzeren staken..."

De kerk was natuurlijk sterk gehavend geweest tijdens de beroerde tijden van de Reformatie, gelijk vele andere.

1601 Bij de restauratie van de St.-Martinuskerk, na de Beeldenstorm, schonk graaf van Buren, heer van het land van Grimbergen, een kunstglasraam in het rechter transept. Dit werd door de Fransen in 1794 vernietigd.

1602 De St.-Martinuskerk was toen (1602-1604) in wanorde wegens de koffers en andere zaken die er door het volk ter beveiliging werden binnen gebracht uit vrees voor de soldaten. Noch de kerk, noch de pastorij waren nochtans veilig wegens de Calvinisten. Bij de minste onraad zochten de mensen uit schrik naar bescherming ofwel in de kerk ofwel in de bossen.

1604 In het verslag van het kerkbezoek werd geschreven dat pastoor Gerardus De Boeck van *Meise* zijn parochie goed beheerde. Hij liet trouwens zelf zijn pastoorshuis herop bouwen. Hij stierf na 51 jaar pastoraat te *Meise* in 1647.

Op 18 oktober tekende koster Jan of Joos Van den Broeck met pastoor De Boeck en kerkmeester Rombaut Van der Haeghen een akte waarbij de rente van van veertien naar twaalf gulden werd terug gebracht, verschuldigd aan de kerk door Elisabeth Seghers, weduwe van Jan De Moor.

1611 Op 13 januari overleed Egidius Stevens die bekend stond als pastoor van *Meise*. Tot dat jaar verbleven er op de pastorij van *Meise* verschillende kapelanen :

1. Die voor de parochie *Oppem* (later evenwel niet meer)

2. Ook die nog van St.-Brixius-*Rode*

3. De kapelaan voor het kasteel van Boechout wellicht tot 1732

1615 Van der Schueren zou de schilder van de muurschilderingen in de St.-Martinuskerk van *Meise* geweest zijn tijdens de ambtsperiode van pastoor Ludovicus Moreau (1619-1647). De schenker was Charles d'Assonville, heer van Boechout van 1607 tot 1651.

1619 Na de dood van pastoor Geeraard De Boeck van *Meise* werd hij op 12 maart opgevolgd door Ludovicus Moreau. De oudst voorhanden zijnde overlijdensregisters zijn van zijn hand en beginnen op 7 mei 1619 toen het bijhouden van de overlijdens verplicht werd gemaakt. Onder zijn bestuur werd de St.-Martinuskerk uitgebouwd tot wat ze heden nog is.

1626 De middenbeuk van de St.-Martinuskerk was opgebouwd (zie sluitsteen in de zoldering). Door dit gebouw werd de verbinding gemaakt tussen het koorgebouw en de toren die vroeger afzonderlijk stonden.

In de achtergevel van de St.-Martinuskerk werd een grafsteen ingebouwd van Marie Thérèse de France, dochtertje van Jérôme, baron van Boechout, heer van Noyelles Wyon Meysse en Margaretha d'Assonville, dat zeer jong stierf op 8 mei 1626.

1627 Uit de St.-Martinuskerk verdween in 1958 een kostbare kelk en ciborie uit 1627, evenals een kostbare koorkap.

1631 De linker zijbeuk van de kerk was afgewerkt (zie sluitsteen in de zoldering).

1634 Grafsteen in de kerk+ 6 juni van Maria Elvira Alvaredo, echtgenote van J.F.Van der Ee

1642 De rechter zijbeuk van de kerk was afgewerkt (zie sluitsteen in de zoldering) . Pastoor Ludovicus Moreau overleed. Zijn grafsteen werd terug gevonden in de kerk.

1643 Door het Concilie van Trente werd de verplichting opgelegd om veel **muurschilderingen in de kerken te bedekken**. Het is dus mogelijk dat de muurschilderingen van de kerk daardoor toen verdwenen onder een laag **witkalk**.

1647 Gijsens Bartholomeus werd op 26 maart pastoor van *Meise* (+1662)

1650 Pastoor Gijsens stichtte de Broederschap van de Heilige Rozenkrans te *Meise*.

1658 Volgens een akte van 23 februari werd de koster van *Meise* beurtelings aangewezen door de heer van Boechout en de heer van *Meise*. Op 17 december duidde Renon de France, baron van Boechout, Gilliam Van den Broeck aan als koster van *Meise*. Dit was 5 dagen na de dood van zijn vader Joost die reeds 65

jaar koster was en 82 jaar oud geworden was. Gilliam overleed op 12 oktober 1669 ten gevolge van de pest.

1660 De aanbidding der wijzen is een schilderij van de Antwerpenaar Theodoor Boeyermans (°1620-+1678). Het hangt in de St.-Martinuskerk te *Meise*. Het werd geïnspireerd door het meesterwerk van P.P.Rubens (de geboorte van Jezus en de begroeting van de drie koningen). Theodoor Boeyermans was een tijdgenoot van Jordaens, waarmee hij trouwens heeft samen gewerkt.

1662 Bij de dood van pastoor Bart Gijsens werd Franciscus Adams pastoor te *Meise*. Hij was de zoon van de lijfwachten van Albrecht en Isabella en had een moeilijk karakter. Hij was kapelaan geweest in *Oppem* en Wemmel. In 1667 Hij verliet *Meise* om pastoor te worden in Wemmel waar hij in 1674 stierf.

1663 In het kunstglasraam van de familie d'Hoogvorst werd het overlijden aangeduid van een baron op 20 oktober.

1666 Daniel Bellemans werd onderpastoor in *Meise*.

1667 Hendrik De Pottère (Henricus De Potter) , pastoor van *Meise* (op 25 maart) moest reeds van juni tot september vluchten voor het geweld van de Franse invallers onder Lodewijk XIV. Daarna verbleef hij ca 30 jaar in *Meise*. Hij maakte bovendien de pestepidemie mee (1668-1670). Hij was dokter in de Godsgeleerdheid en leraar in de theologie van de Steingaden-universiteit in Zuid-Beieren. Hij liet twee klokken hangen (3800 en 280 kg). Het koor van de kerk liet hij behangen met goudleder dat in 1750 werd weg genomen. In 1695 keerde hij terug naar de abdij waar hij stierf op 22 maart 1700.

1669 Koster Gilliam Van den Broeck is op 12 oktober (of 12 december) overleden ten gevolge van de pest, overgewaaid uit *Wolvertem* (1667). Hij werd opgevolgd door Barth. Verbruggen, dit gedurende 50 jaar. Hij overleed op 23 maart 1718.

1670 In de rekeningen van de St.-Martinuskerk vond men een uitgave van 12 stuivers voor het naaien van kant aan de altaardoeken.

1694 In het kunstglasraam van de familie d'Hoogvorst werd barones Van der Eycken opgenomen (+ 26.12.1694).

1695 Muitende Franse soldaten staken het dorp van *Meise* opnieuw in brand en richtten overal schade en verwoestingen aan vermoedelijk ook aan de kerk.

Op 18 juni werd pastoor De Pottère (ontslag op 14 juni) opgevolgd door Egidius Mosmans. Hij bestelde een beeld van St.-Martinus te paard met bedelaar voor de kerk, een houten beeldhouwwerk dat de volkskunst van toen illustreerde. Het werd overgebracht naar de St.-Elooi kapel waar het van de Beeldenstorm die in 1897 in de kerk heeft gewoed en waarbij de volledige bemeubeling in barokstijl werd weg gehaald, gespaard bleef. Voor dit beeld werd 12 gulden ingeschreven in de kerkrekeningen.

Als priester of onderpastoor werd E.H.Goetschalck vernoemd te *Meise*.

Herman Bertrant werd vernoemd als deken van *Meise* die, in opdracht van het aartsbisdom van Mechelen de nodige goedkeuring gaf tot verering in de boskapel van *Imde*. Hij plaatste het onder de aanroeping van "Behoudenis der Kranken".

1702 Er heerste toen een grote hongersnood onder de bevolking. De kerk en de kapel stonden vermoedelijk te verkrotten. Franse troepen bezetten nog steeds onze regio.

1709 Egidius Mos(t)mans, pastoor te *Meise*, stierf op 11 juli. Hij werd opgevolgd door J.B.Bourgeois (volgens bepaalde bronnen).

1720 Op 26 oktober nam J.B.Bourgeois ontslag. Op 3 november werd hij vervangen door Franciscus Casens die reeds pastoor was te Ramsdonk. Op 21 mei 1747 werd F.Casens door Lodewijk XV, koning van Frankrijk, tot abt van Grimbergen verkozen. De benoeming werd nadien bekrachtigd door keizerin Maria-Theresia. Als pastoor van *Meise* werd toen Laurentius J. Van Solthem aangeduid.

1721 In de "manuale pastoris van Meys" werd geschreven : "in het jaar 1721 een nieuw rood communiecleedt met doeck in canten gecost 27 (gulden) 11 stuivers – Item in het selve jaer een nieuwe albe met eenen grooten cant gecost 22-9".

1725 Op 28 februari overleed Johannes Verplast, koster van *Meise*. Men vermoedt dat hij toen werd opgevolgd door Henricus Van Doren, die op 7 januari 1755 overleed.

1732 In de kerk werd een lambrizing geplaatst rond het koor. Men vermoedt dat ook tijdens de periode 1732-1733 de barok meubilering werd geplaatst.

1734 In de Manuale Pastoris van Meys werd vermeld dat de kerk van baron d'Hoogvorst zaliger, gestorven op 11 mei (14 mei?) een zwart fluwelen kleed met jupon van tissu had gekregen en dat de barones dat "vereerde aan de kerk van Meys waarvan gemaakt werd een zwart antependium en een zwarten casuivel, gemaakt van witte zilveren noiré zijde en aan het antependium een fijn zilveren franje die door de baron van Boechout werden geschonken."

1735 In de maand januari werd de kerk en de toren fel beschadigd bij een stormweer. De herstelling kostte 90 gulden.

Op 11 juni werd de toren van de kerk door bliksemingslag en brand opnieuw vernield. De toren werd onmiddellijk opnieuw heropgericht doch met een spitse toren. De aanwezige klokken werden door de Fransen vervoerd naar het klooster van St.-Jacob op de Koudenberg te Brussel. Ook aan de kerk was er grote schade door de rook. De muurschilderingen waren zwart van het roet. Nadat zij werden gereinigd werden ze **overtrokken met een laag vernis** om de kleuren feller te laten uitkomen. De herstellingswerken hebben 904.14 gulden gekost. Er werd aangenomen dat de toren afzonderlijk heeft gestaan tot dat de kerk werd uitgebreid in de XVIIIe eeuw, vermoedelijk in de stijl van die tijd, nl barokstijl.

1747 Laurentius Jacobus Van Solthem werd pastoor te *Meise*. Voor hem was Franciscus Casens pastoor, maar die werd op 21 mei door koning Lodewijk XV van Frankrijk tot abt van Grimbergen (hij volgde Augustinus Van Eeckhout op die overleden was en van wie het wapen in de achtergevel van de pastorij van Meise gebeiteld was) verheven. Pastoor van Solthem overleed in Grimbergen op 8 mei 1750.

In de *Manuale Pastoris* van Meys werd vermeld dat er toen een nieuwe albe werd gemaakt met een nieuwe kant en een nieuwe "overrock" zonder kant en er werd nog een nieuwe kant gekocht voor een andere nieuwe albe, dat samen 32 gulden en 9.5 stuivers had gekost en dat dit werd vereerd door de juffrouwen Evrard. Idem een albe gemaakt waarvoor de voornoemde kant werd gebruikt met twee amieten dat 13 gulden 10 stuivers had gekost eveneens vereert door de juffrouwen Evrard.

1750-1816 De rekeningen van de Heilige Geesttafel van de St.-Martinuskerk, van de St.-Elooi kapel en van de St.-Brixiuskerk over deze periode, werden opgenomen in het Rijksarchief van Brussel onder de nrs 24.473 tot 24.532.

1753 Op 21 juli stierf pastoor Ferro. Hij was 53 jaar oud. Op 4 augustus werd Franciscus Xaverius Lemire pastoor te *Meise*. Hij was er reeds onderpastoor van 30 maart 1741 tot 4 december 1746. Dan werd hij pastoor te Grimbergen tot 1753. In 1770 werd hij landdeken van Brussel-Wet. Hij overleed in 1772 op 24 april. F.X.Lemire had Rasquin als onderpastoor. Hij betitelde zichzelf als "Pastor in Meys en Novo-Sarto (Nieuwenrode), Ophem en Exdonck (thans Kapelle-op-den-Bos).

Kort na zijn aanstelling als pastoor bestelde F.X.Le Mire bij beeldhouwer Durey een nieuw beeld voor het Maria altaar, een votiefbeeld, nl een Lieve-Vrouw-van-de-Rozenkrans, wat betaald werd uit den offer van de rozenkrans. Dit wees op het bestaan op dat ogenblik van een broederschap van de Rozenkrans in *Meise*.

Op 4 oktober 1754 werd het nieuwe beeld piëteitsvol op het Maria-altaar geplaatst. In 1766 werd het omhangen met mooie rijke stoffen geschonken door een edele jonkvrouw nl Charlotte-Constance, oudste dochter van Melchior Franciscus Roose, baron van Boechout.

1755 De St.-Martinuskerk van *Meise* bezat een kelk van verguld zilver, de voet en knoop waren versierd met korenaren en druiventrossen. De *fausse coupe* eveneens, maar hier kwamen er nog vier gevleugelde engelenkopjes bij. Zonder inscripties of stempelwerken. Op de knoop werd het blazoen van abt Sophie gegraveerd. De kelk werd nog tentoon gesteld te Grimbergen na de tweede wereldoorlog.

1759 Een figuratieve kaart met goederen gelegen te Meise met schetsmatige afbeelding van de kerk, de pastorij en 6 huizen en de kapel van St.-Elooi werd getekend door C.J. Everaert (in het kaartboek van het Karthuyzerklooster te Brussel).

1760 Voor de herstelling van de klokkentoren van *Meise* werden 7 eiken gebruikt uit het Pypenbosch en werd omtrent 700 gulden uitgegeven. De Franse overheid schrapte de onderhoudskosten van de horlogemaker Calewaerts uit Wemmel.

In de buitengevel van de achterkant van de kerk zit een arduinen plaat met de aanduiding van het overlijden op 15 augustus van een Roose (zie ook de obiit van 15 augustus in de kerk).

1761 Een brandglasraam in het koor van de kerk was door wind en weer, vernieling en ouderdom stuk gegaan. Toch zat er nog een stukje brandglas in met het wapen van de prins van Oranje. Toen werd gevraagd om het wapen te herstellen aan de hertog van Croy en de hertogin Coppignie en Berghes en meteen om een gift voor heel het venster, wat zij ook gedaan hebben als vroegere heer van *Meise*. Dit op 18 november 1761. De betaling gebeurde aan Mr Angelis.

1770 Voor de St.-Martinusparochie werd een nieuwe kazuivel, een nieuw missaal en register gekocht.

1773 Op 9 maart werd Jos Rasquin pastoor te *Meise* en dit tot 24 april 1795, toen hij als een gebroken man terug keerde naar de abdij van Grimbergen, die kort daarop werd afgeschaft, waardoor Rasquin moest rond zwerven. Hij overleed op 24 juli 1804.

Adriaan De Coster werd ook vermeld als pastoor of onderpastoor van *Meise*, wellicht tijdens de periode tussen 24 april 1772 en 9 maart 1773.

1782 Pastoor Rasquin van *Meise* werd eens in het ootje genomen door kasteelvrouw de Gage, echtgenote van baron van der Linden. Deze vrouw zou vroegtijdig sterven bij haar derde kinderbed. Haar wapen komt voor in het glasraam van de kerk.

1789 – 1799 Tijdens deze periode woedde de Franse revolutie. In onze streken heerste er een echt schrikbewind. De kerk onderging opnieuw verwoestingen.

1794 Te *Meise* vernielden de Fransen op 11 juli de kunstglasramen in de kerk.

1796 Pastoor Margé van *Meise* was naar Nederland gevlucht.

1798 De kerk werd zwaar beschadigd en bleef geruime tijd buiten gebruik.

XIXde eeuw De parochie *Meise* werd afhankelijk van de dekenij Brussel, voor het gewest Brussel-West.

1806 Het wapen van Jean Joseph Ghislain Vander Linden d' Hoogvorst en dat van zijn beide echtgenoten komt voor in het glasraam langs de epistelzijde in de dwarsbeuk van de kerk.(Zijn obiit werd destijds uit de kerk verwijderd)

1809 In de achtergevel van de kerk hangt een grafzerk met de volgende aanduidingen "Hoc sub mamore Carolus Josephus DE PRET Jaco bi P.I. De Pret AG Joanne : V.I.ROOSE courig E.V. filius nati may unus descenssit Brux. Dum ibidem studia decerrereidie apprillis 26 anno aetatus suae 18 Christe vero 1809 hoc pietatis simil A G doloris monumenteum

delectissimo parentes filio frateri fratres A G sorores carissimo una maesti posuere”.

1826 Op 6 juni overleed Simon Jozef Margé te *Meise* in de ouderdom van 65 jaar als laatste Norbertijn voor de parochie sinds 1249-1250 bediend door reguliere priesters van de abdij van Grimbergen. Hij was gedurende 6 jaar pastoor van Nieuwenrode en 18 jaar pastoor van *Meise* (zie grafsteen tegen het koor van de kerk).

Toen schonk mevrouw Roose 3 rode kussens voor de altaren van de St.-Martinuskerk en mevrouw d’Hoogvorst schonk een geborduurd kussen met de naam Jezus op geborduurd.

1827 Mevrouw Roose schonk twee tapijten voor het koor en liet de cibori en een zilveren kelk vergulden, liet lampen hangen in het koor en 3 lampen in de kerk voor de verlichting in de winter. Verder schonk zij ook nog een schone albe.

1829 Het klavier van het orgel van de kerk werd verlengd, een nieuw secreet werd gemaakt, er werden twee nieuwe registers toegevoegd en twee nieuwe blaasbalken gestoken. De kosten van 500 gulden werden gedragen door Mevrouw Roose en baron Vander Linden d’ Hoogvorst elk voor de helft.

Aan het oksaal werden veranderingswerken uitgevoerd voor 70 gulden die door de kerk werden betaald.

1830 Bij het huwelijk te *Meise* van haar jongste dochter Elisabeth en van Amedée de Beaufort op 12 mei 1830 gaf mevrouw Roose aan de St.-Martinuskerk een zilveren wierookvat met doosje en lepeltje, twee kostbare ampullen met zilveren schotel, waarin de wapens van het nieuwe paar werden gegraveerd, drie rode togen van merinos met witte overrokken voor de choralen en nog een albe met singel voor de pastoor.

1842 In de kerktoren werden 2 nieuwe klokken (2044 en 1528 pond) gehangen. De oude van 575 pond werd verkocht. In 1939 werden deze 2 klokken vervangen omdat ze gebarsten waren. De nieuwe klokken vielen echter in de handen van de Duitsers tijdens de tweede wereldoorlog (1940-1945). De twee klokken van 1842 waren door Van Aerschodt gegoten te Leuven en werden op 14 september 1842 plechtig ingewijd. Baron Emmanuel d’ Hoogvorst en gravin de Beaufort waren peter en meter van de grote klok en graaf Amedeus de Beaufort en barones d’Hoogvorst waren peter en meter van de kleinere klok. De klokken waren trouwens door de beide families geschonken.

1848 Mevrouw Vander Linden d’Hoogvorst gaf het rood gewaad voor drie heren zonder koorkap.

De oude horloge van de St.-Martinustoren werd vervangen : één uurplaat werd door baron d’Hoogvorst betaald, één uurplaat door de parochianen en nog één uurplaat door de kerk. Kosten, horloge inbegrepen waren 450 pond.

1852 Mevrouw Van der Linden d’ Hoogvorst gaf een vergulde lamp voor het koor van de kerk.

Pachter J.A. Crockaert gaf twee vergulde lantaarns voor de kerk.

Mevrouw de Beaufort schonk een rood tapijt voor het koor van de kerk.

E.H.Van Daelen, pastoor van Meise, was de opvolger van E.H.Bosselaers. Beiden ijverden voor de restauratie van de muurschilderingen van de kerk.

1854 Hertogin de Bassano, dochter van baron d’Hoogvorst schonk 6 vergulde kandelaars voor het hoogaltaar van de kerk. Haar vader gaf twee van de koralen, prijs 640 F

1861 De kerk van *Meise* was van binnen en buiten in slechte staat. Op sommige plaatsen viel de kalk van de muren en zo werden **de muurschilderingen opnieuw ontdekt**. Piron schreef ze toen toe aan G. Van der Schueren.

1862 Architect Appelmanns stelde een plan op om de kerk van *Meise* te herstellen. De kosten waren echter te zwaar voor de kerkfabriek en de herstellingen gingen niet door.

1868 Bij de restauratie van de kerk schonk gravin Elisabethn Roose de Baisy, die het kasteel van Boechout bewoonde, een kunstglasraam ter ere van haar echtgenoot graaf Amedeus de Beaufort, in het linker transept met de beeltenissen van O.L.V. en de heiligen Amedeus en Elisabeth, hun patroonheiligen en hun wapenschilden “In bello fortis”. Het glasraam werd gemaakt door de beroemde meester Jean-Baptiste Capronnier (1814-1891). Die maakte later ook het gebrandschilderd raam van het rechter transept dat geschonken werd door barones Elisabeth d’ Hoogvorst. Gravin Roose stierf op 18 december 1873.

1880 Op 4 augustus werd Karel Hendrik Van Daelem (° 25.1.1836 in Wemmel) pastoor van *Meise* tot 22 december 1920, dag van zijn overlijden. Hij was ook aalmoezenier van keizerin Charlotte en celebreerde regelmatig de H.Mis in de slotkapel van het kasteel van Boechout. Hij verbouwde de pastorij en de kerk in de jaren 1895-1902.

1882 Barones Elisabeth de Briene d’Hoogvorst van echtgenote van Leon Vander Linden d’Hoogvorst, moeder van Emmanuel, liet in het rechter transept van de kerk (epistelkant) door meester Capronnier een nieuw kunstglasraam plaatsen. Het stelde de H.Jozef voor en hun patroonheiligen Leo en Elisabeth.

1885 Voor het vervangen van de vloer in de middenbeuk en herstellingen in de zijbeuken werd een uitgave geboekt van 1000 F voor de kerk.

1889 Op 4 september 1889 kwam kardinaal Goossens voor de eerste maal naar de St.-Martinuskerk om er het vormsel toe te dienen. Bij deze gelegenheid drong hij erop aan om herstellingswerken aan de kerk uit te voeren. Toen werd de kerkdeur vernieuwd volgens een plan van architect Van Assche uit Gent en uitgevoerd door aannemer Lambotte uit Laken tegen de kostprijs van 1650 F.

1890 Aan de kerk van *Meise* gebeurden herstellingswerken. De zijaltaren, vermoedelijk in

barokstijl, werden weggehaald waardoor de **muurschilderingen die onder een kalklaag zaten terug werden ontdekt.**

1891 Tijdens deze periode werd de kalklaag op de muurschilderingen in de kerk weggehaald.

Toen stierf priester Guiliam Van Holsbeek te *Meise* in de ouderdom van 84 jaar (zie grafsteen tegen het koor van de kerk).

1895 De twee zijaltaren van de kerk werden weggehaald waardoor **stukken van de oude muurschilderingen opnieuw van onder een laag witkalk bloot kwamen.** In het koor werden drie brandglasramen geplaatst. St.-Martinus werd geschonken door Gilbert Parmentier, St.-Elooi was een gift vande familie Van Keer – De Bloos en St.-Brixius van de familie Stoops – Van der Roost. In de uitgavennota van 1897 staat vermeld dat er 3500 F werd uitgegeven voor de geschilderde ramen aan Steyvaert uit Schaerbeek. Vermoedelijk betreft het glasramen van het schip zonder afbeeldingen van heiligen. Op 26 juli waren de herstellingswerken aan de kerk begonnen door bouwmeester Jules Barbier, een leerling van Van Ysendijck en door aannemer Vuy. Op 10 augustus werd begonnen met het **verwijderen van de laag witkalk**, daarbij werd de Commissie voor Monumenten uitgenodigd. Die hebben de kunstenaars Albert de Vriendt, Van Ysendijck en Frans Meerts opgeroepen voor advies : zij besloten dat de muurschilderingen waard waren om hersteld te worden. Franz Meerts, een man die vele jaren in Italië had verbleven en die grondig de werken van Rafaël kende meende dat dit werk geschilderd werd door een leerling van de grootmeester Barend van Orley. Door de minister van Schone Kunsten De Bruyn werd Franz Meerts aangesteld om de restauratiewerken op zich te nemen. Hij overleed echter als hij pas met de werken was begonnen. Zijn leerling Jozef Middelmeer zou het werk verder afmaken : dit zou tot oktober 1897 duren, kostprijs 6000 F.

De apostelen die op de pijlers waren geschilderd gingen echter verloren (behalve St.-Petrus op de eerste kolom rechts). Het tafereel geschilderd boven het voormalig O.L.V.-altaar stelde de dood en de hemelvaart van Maria voor met links onderaan de geboorte van Jezus en rechtsonder de Blijde Boodschap. Boven in het rechter transept en het St.-Jozefsbeeld waar vroeger het St.-Martinusaltaar stond werd Het Laatste Oordeel afgebeeld met links onder St.-Hubertus en rechts onder St.-Martinus. Dit laatste tafereel van de Aanbidding door de herders zou er toen aan toegevoegd geweest zijn door J.Middelmeer.

1897 Onder pastoor Van Daelen verdwenen :

- de twee barokke zijaltaren (zie ook 1895) naar de kerk van de H. Drievuldigheid te Elsene voor 950 F (het hoofdaltaar werd eveneens weg genomen, maar men weet niet waar naartoe en voor hoeveel) 4 biechtstoelen, de houten wandbekledingen en de communiebank, eveneens in barokstijl, naar de

Engelse compagnie Buine voor 2725 F, naar men beweert bestemd voor de kathedraal van Lichfield – 7 schilderijen die door de Commissie uit de kerk werden geweerd, voor de prijs van 800 F

- de predikstoel in barokstijl aan de abdij van het park te Heverlee voor de som van 300 F

- ook werden er 1 ha 11 a grond verkocht aan de keizerin voor 11100 F en 1 ha 50 a publiek verkocht voor 8525 F

Het nieuwe meubilair werd aangeschaft in neogotische stijl, zagezegd omdat het kerkgebouw in gotische stijl was gebouwd.

- het hoogaltaar en de twee zijaltaren gemaakt door Peeters uit Antwerpen voor de prijs van 4900 en 3750 F

- de communiebank door Peeters voor 1000 F

- portaal eveneens door Peeters ook voor 1000 F

- de predikstoel door Rolmaet van Leuven voor 1800F

- het orgel werd gebouwd door de gebroeders Van Bever uit Laken voor 4750 F

- gebrandschilderde ramen door Steyaert uit Schaerbeek voor 3500 F

- 2 ijzeren hekkens door Pierre De Smedt uit Elsene voor 900 F

- 3 zetels gemaakt door Matthias Zens uit Gent voor 220 F, 24 koperen kandelaren door Lambert Van Rijswijk uit Antwerpen voor 272 F

De kruisweg van de St.-Martinuskerk te *Meise* werd gemaakt door Arille Lagnau en Maurice Lefèvre, leerlingen van Franz Meerts, voor de prijs van 2100 F, gegeven door :

1ste statie : C.Van Daelem, pastoor

2de statie : familie J. Bosselaer, oud-pastoor (1860-1880)

3de statie : E.Verhavert, pastoor Cobbelem

4de statie : C. Van Dievoet, pastoor Elsene

5de statie : T.H.Frère, pastoor Weert

6de statie : C.Carpentier, pastoor ST.-Gillis

7de statie : Docter Vijgen

8ste statie : M. Th. Sleyp

9de statie : M.C. Van Hemelrijck

10de statie : familie Emmerechts

11de statie : M. Olieu & H. Bettens

12de statie : Laurent Krokaert en Jean Van Malderen

13de statie : M. Charles, raadslid van het hof van Beroep

14de statie : M. Joseph Van den Hove, copie Rosiers Willem omdat de statie fel beschadigd werd door de aannemer tijdens de verbouwingswerken van 1980

De restauratiewerken aan de muurschilderingen in de kerk begonnen in juli 1897 en waren in oktober 1897 af.

Op 3 november 1897 kwam de commissie van Monumenten te *Meise* om de herstellingswerken van de kerk en de pastorij te keuren.

1910 Op 15 februari overleed E.H.Cornelius Van Dievoet te Elsene bij Brussel, waar hij gedurende 47 jaar onderpastoor en pastoor was geweest. Hij werd

geboren te *Meise* op 9.12.1837 en werd er begraven (zie grafzerk tegen de kerk, zijgevel, epistelzijde).

1920 Op 22 december 1920 werd Jozef Cools, geboren te Kapelle-op-den-Bos op 5 oktober 1873, pastoor van *Meise* tot de dag van zijn overlijden op 8 december 1932 (zie zijn grafsteen langs de zijgevel van de kerk, epistelkant).

1938 Bij K.B. van 25 maart werd de St.-Martinuskerk een beschermd monument

1939 In de kerk werden twee nieuwe, zware klokken aangebracht. Deze zouden tijdens de tweede wereldoorlog uit de toren weggehaald worden door de Duitsers.

1944 Th. Brams werd de nieuwe pastoor van *Meise* tot 1962 als opvolger van pastoor Ramaekers die toen pastoor werd van Jette O.L.V. van Lourdes.

1944-45 Op het einde van de 2de wereldoorlog werd het dak van de kerk fel beschadigd zodat de muren water vatten. Hierdoor kwamen de bezettingen los en ook de beschilderingen en trad er schimmelvorming op.

1948 In de kerk waren het transeptdak, dus **boven de muurschilderingen, verschillende lekken** die slechts na lang aandringen van de pastoor werden gestopt.

1949 In een verslag van de vergadering van de B.J.B. van *Meise* van januari werd genoteerd dat de kerk in slechte staat stond, vooral het dak, dat de toren scheef gezakt was en dat er geen klokken waren.

1950 Op 19 november werden de 47 klokken voor de beiaard, die opgesteld stonden in het koor van de kerk, plechtig ingewijd door Monseigneur De Smedt, toen hulpbisschop van Mechelen . De grootste klok (St.-Martinus) woog 750 kg. Het totaal gewicht bedroeg 4202 kg. Hiervoor werd de torenspits volledig vernieuwd met de nodige galmgaten. Nadien werd de beiaard in de toren geplaatst om op 10 juni 1951 te worden ingehuldigd. *45 klokken* werden geschonken door de heer Jan Van Gijsel die op het Drijtorenhof woonde, gelegen langs de koninklijke Kasteeldreef. *De twee andere klokken werden gefinancierd door de kerkfabriek en de parochianen.*

1951 Op 1.6.1951 werd iemand bijgezet in de crypte van de kerk.

Op 10 juni werd de beiaard van *Meise* plechtig ingewijd. Beiaardier Staf Nees was hierbij aanwezig. Hij trad op als adviesgever bij het gieten van de klokken bij de firma Michiels in Doornik. De heer en mevrouw Van Gijsel – Deheu waren de schenkers van 45 van de 47 klokken. Gedurende vele jaren werd de beiaard bespeeld door Jef Rottiers, Eddy Mariën en pater Feyen.

1953 voor **Pastoor Brams deed een beroep op een restaurateur voor de muurschilderingen** in de kerk. De Commissie Monumenten verzocht om een beschrijving van de schade en van de restauratiemethode. Dit werd verstuurd op 7 oktober.

1955 **Op 15 juli vroeg de commissie Monumenten om de muurschilderingen in de kerk te laten restaureren.**

Van 6 tot 13 november was er een speciale Maria-missie onder pastoor Brams en onderpastoor Verstraeten (die later pastoor werd in Beigem).

1958 *Herman Boon pr. wordt onderpastoor in Meise*
Uit de St.-Martinuskerk verdween een kostbare koorkap, een ciborie en een kelk van 1627.

1960 In het boek van Wauters werden op pag 228 en 229 zichten van de kerk opgenomen, zoals die er toen uitzag.

1962 In de kerk werd de preekstoel afgebroken en de mooiste elementen werden gebruikt voor het maken van een nieuw altaar en een lezenaar. **De muurschilderingen in de kerk werden overschilderd met een laag grijze latexverf.** Het oude hoofdaltaar werd afgebroken. Dit gebeurde allemaal ingevolge de vernieuwingsdrang van de kerk (*Concilie*) onder impuls van toenmalig onderpastoor Herman Boon *pr. met goedkeuring van de kerkfabriek.* (niet genotuleerd!?)
Pastoor Brams ging op rust en werd opgevolgd door pastoor Louis Geysen die tot 1987 in dienst zou blijven.

1968 In september verwelkomde de St.-Martinusparochie haar nieuwe onderpastoor Jan Van Regenmortel : hij zou slechts een jaar in *Meise* blijven. Zij voorganger Herman Boon pr. werd aalmoezenier van het Heilig Harthospitaal in Leuven.

1974 Pater L. Pluymers (° 1960) assumptionist, onderpastoor in *Meise* wordt pastoor in St.-Brixius-Rode. Witte pater Herman Boon volgde hem op als onderpastoor in *Meise*.

1980 Aan de St.-Martinuskerk werden restauratiewerken uitgevoerd o.a. vernieuwing van de vloer van het koor , versteviging van de pijlers, vernieuwing van het pleisterwerk na blootlegging van het bestaand metselwerk, nieuw portaal in glas. tijdens de werken werd de 14de statie van de kruisweg fel beschadigd. Meester Rosiers uit *Meise* maakte er een kopij van.

1987 Pastoor L. Geysen nam na 25 jaar parochieherder te zijn geweest afscheid met een dankviering op 28 juni.

1993 Sedert maart werden de **muurschilderingen in de kerk gerestaureerd.** *Voorzitter van de kerkfabriek Constant Noppen zette zich hiervoor jaren in. Spijtig genoeg werd St.-Petrus op de paal vergeten.*

1994 In het voorjaar kreeg het interieur van de kerk een degelijke opknappbeurt :
- de kruiswegtaferelen werden opgefrist
- de muren werden beschilderd
- herschikking van de rouwborden of obiits (de nog bruikbare) die destijds werden achtergelaten bij begrafenisplechtigheden van de edele overledenen die in de crypte begraven werden.

1995 Op Pasen werd een nieuw altaarkleed gebruikt met een boord van handgemaakte kant dat werd gemaakt door de naartstige spellewerksters in Het Verloren Urke.

2000 Nieuwe beiaard

Restauratie St.-Martinuskerk 2014

Bij elke restauratie worden archeologen ingeschakeld, om bij graafwerken erover te waken dat er geen belangrijke zaken vernietigd worden.

In Meise is dat ook zo. Pastoor Jan Lagae verwittigde mij dat ze begonnen waren en dat er een vondst was. Achteraan in de doopkapel werd een put gegraven om de funderingen te versterken. Deze liep op twee plaatsen door onder de kerk. In de doopkapel stootte de archeoloog op een kindergeraamte. Het ging om een boreling van een adellijke familie, want die werden in de kerk begraven. 's Anderendaags ging ik met José Anne de Molina, voormalig voorzitter van de Raad van Adel, ter plaatse. Onder het kleine geraamte werd een tweede blootgelegd, iets groter.

Een eerste optie tot identificatie was iemand van het kasteel van Boechout. Dat is onwaarschijnlijk, omdat die elders begraven werden. De bewoners van het afgebrande en afgebroken "kasteel te Meysse" werden in de crypte begraven. Dan blijft enkel een bewoner van het kasteel van Hasselt over. Verder onderzoek zou uitsluitsel kunnen geven. De geraamtes werden geborgen en verder onderzocht. De kerkfabriek of de gemeente moet echter de kosten willen dragen van de datering van de geraamtes. Wij hopen dat zij dat belangrijk genoeg zullen vinden.

In Meise van Jan Van den Eynde lezen we : *Dr Verbesselt schrijft in zijn werk "Parochiewezenen van Brabant" dat de heren van Hasselt te Wolvertem begraven werden. Dit is echter niet het geval voor Vander Goten en ook niet voor de weduwe Caimo, van Schotse adel "Douglas" Scot-prozaïsch omgezet in Deschot – zie de zerk tegen de muur van de achter linkerbeuk in de St.-Martinuskerk.*

De bewuste grafsteen vermeldt onder twee wapenschilden : *Hier licht begraven vrouwe Maria Clara de Schot compagne was van wijlen MHERT IAN robert Swarts in zijn leven colonel van infanterie ten dienste van syne keyserlycken Catho Mai die sterft den 4.9.1996*

Kerk van Sint – Martinus

Met de bouw van de huidige kerk werd begonnen in de eerste jaren van de XVIde eeuw. Het koor dateert van omtrent de jaren 1500. De middenbeuk werd in 1826 gebouwd, de zijbeuken enkele jaren later.

Sommige historici beweren dat reeds in de Xde eeuw een parochiekerk moet bestaan hebben vmits in 1132 er sprake is van de parochie Meise. (*Tot dan moederparochie van heel de streek*)

We mogen veronderstellen dat het oorspronkelijke gebouw, waarschijnlijk in hout opgetimmerd, stuksgewijze vervangen werd door de bouw van de hedendaagse kerk.

In de periode van de reformatie werd de kerk fel beschadigd. Het is best mogelijk dat de beschadigde kerk grondig gerestaureerd werd in gotische bouwstijl. Op 11.6.1735 is de kerktoren ten gevolge van een ingeslagen bliksem totaal vernield – er deed zich geen

brand voor. De heropbouw geschiedde dank zij de financiële steun van de ontvangers van de tiendenheffing – die van St.-Brixius weigerden tussen te komen – een omhaling bracht 138 gulden en 4 stuivers op – de baron van Boechout gaf 20 g. 6 st., andere ingezetenen 145 g. 5 stuivers. De prelaat van Grimbergen 600 g. onder protestaties van niet obligaties met verbod er ergens gewag van te maken. In januari 1735 waren kerk en toren reeds zwaar beschadigd door stormweder – de herstelling kostte 90 g.

De toenmalige klokken – wegende de ene 3800 en de andere 2800 pond en hebbende gekost voor het gieten de grote 200 gulden, de andere 80 – moesten wel een uitzonderlijke waarde hebben want in de beloken tijd werden ze uit de toren gehaald en door de Franse soldaten gevoerd naar het klooster van Sint – Jaak op de Coudenberg.

De reden van deze behandeling heb ik niet kunnen achterhalen.

De kerk van Sint – Martinus bezit enkele waardevolle kunststukken o.a. een prachtige torenmonstrans (1625), oude gewaden – het rood gewaad voor de drie priesters was eigendom van de abdij, maar is hier bebleven dank zij pastoor Simon Marge, oud - provisor van de abdij. De toestand werd geregeld door mevrouw Roose in 1826, die de som van 125 F betaalde aan Van den Bergen, pastoor van Grimbergen en herinrichter van de abdij.

In 1958 is een van de kostbare gewaden – een koorkap – verdwenen en niet terug gevonden – ook nog een ciborie met deksel en een kelk (1627).

Crypte St.-Martinus Meise

In oktober 2011 werd bij het scannen naar funderingen op een tweede, tot nu toe waarschijnlijk onbekende crypte gestoten. Deze crypte hoorde mogelijk vroeger bij de grote crypte. Ze is toegankelijk van buiten de kerk, onder een blauwe steen, achter de kerk aan de ingang van de linkse sacristie. Er bevinden zich 7 kisten in, waaronder drie gelabeld :

- Marquise de Beaufort, née comtesse de Romrée de Vichenet 1863 – 1946

- Louis Leopold Amedée comte de Beaufort né à Courmay le 4 avril 1806, mort à Bruxelles 28 juillet 1858

- Mme Ghuislaine Henriette Carole Isabelle de Beaufort née le 10 avril 1838, décédé le 2 décembre 1838.

De inhoud van de andere kisten moet opgezocht worden. Mogelijk bieden de parochiearchieven de oplossing. Het zijn hoogst waarschijnlijk nazaten van de familie de Beaufort, naar wie de Beaufortstraat genoemd werd.

Schikking : 3 niveaus op metalen liggers; Op de bovenste kist links staat een klein kinderkistje.

IV (285) Parochieblad In Kerk en Leven van 11.1.2012 stond een bericht i.v.m. de restauratie van de St.-Martinuskerk : Ontdekking crypte.

De passage : *"De gekende crypte met toegang vanuit de sacristie was voorbehouden voor de bewoners van het kasteel van Boechout, voorheen 't Hof te Meysse..."* is natuurlijk dubbel fout! Er waren twee kastelen in de Plantentuin. Op dit ogenblik kan men de onderaardse gewelven zien, van het Hof te Meysse, dat afbrandde in 1945, want enkele vierkante meters grasperk zijn ingezakt en met een lamp is er wat te zien. Bovendien waren het de bewoners van dit kasteel, die mochten begraven worden in de crypte. Er werd in 1858 wel één uitzondering gemaakt voor I.L. Amedée ° 1806 + 1858 de Beauafort (kasteel Boechout), omdat hij gehuwd was met Elisabeth Roose de Baisy ° 1809 + 1873 (bewoonster van het Hof te Meysse). Dat recht werd waarschijnlijk overgedragen op hun kinderen. Uitsluitsel kan gevonden worden in de parochiearchieven van *Meise*.
213 De goedgehartige pastoor ... beet genomen.

In "Meise" van Jan Van den Eynde vinden wij

Stoffering van de kerk pag. 36

De fresco's van Meise (Muurschilderingen) pag. 39

En de waarde van deze fresco's (muurschilderingen) ? pag. 41

De crypte pag. 41

Restauratie van de St.-Martinuskerk pag. 48

Inwijding van de beiaard : 19 november 1950 pag. 48

Lees ook Berla 1995/39/13Obiits

002 Pastorij St.Martinus

(M.e. 14/86, M.w.2/35 en G.w. 1.21 site)

In de **database van A. Bettessone** vinden wij :

1578 Tweede Beeldenstorm. De pastorij stond er verwoest bij.

1619 Pastoor Ludovicus Moreau liet het voorste deel verbouwen in opdracht van en met goedkeuring van abt Outers

1647 Pastoor Gijsens Bartholemeus richtte het oudste gedeelte opnieuw op (soms 1630 vermeld)

ca 1670 Enkele oude doeken werden ingelijst die door Leo Van Puyvelde toegeschreven werden aan Mathias Van Helmont, vervaardigd ca 1670

1672 In de oude pastorij van Meise (Iconografie nr. 200) hangt een schilderij dat het *Meise* van toen weergeeft in een vogelvluchtperspectief (zie afbeelding en beschrijving) :

Gezicht in vogelperspectief op Meise aan de westzijde. Links bemerkt men nog de bestaande pastorij, omringd met mooie hovingen met daarachter de kerk, het dorpsplein waar een wipschieting plaats vindt, is met allerlei figuurtjes verlevendigd. Meer naar voor, achter een reusachtige bomengroep, het kasteel van Meise en rechts dit van Boechout. In de verte links zien wij duidelijk de toren van Grimbergen. Het voorplan is gestoffeerd met talrijke fijn gepenseelde figuren die ons een levendig beeld geven van de oude klederdrachten en gebruiken bij de verschillende standen : een voorname dame, vergezeld van een knaapje in gesprek met twee Norbertijnen. Een derde

witheer schenkt aan toegelopen volkskinderen zijn milde zegen. Links komt een met drie paarden bespannen boerenwagen aangereden. Deze is bezet door een vrolijk gezelschap (een boerenbruiloft?), begeleid door een vioolspeler en een vlaggenzwaaijer. Langs de baan hebben een paar reizigers hun last op de berm neergezet om wat uit te rusten.

Het schilderij heeft geen naam, tenzij van een schilder die dit prachtstuk onlangs herstelde. Doek H 2.03, B 3.20

1682 De pastorij werd met een 2de vleugel vergroot. Vermoedelijk bestond het gedeelte met trap toen al.

1698 Abt Bassery vergrootte de pastorij.

1728 Toen werd ook beslist om de pastorij met een vleugel te vergroten.

1730 Prelaat Augustinus Van Eeckhout bouwt het naar het westen gerichte deel van de pastorij van *Meise* hetwelke aan het vorige deel daterend uit 1647 werd toegevoegd. Hij legde de eerste steen op 6 juni 1730. Zijn wapen werd boven de deur van de achtergevel aangebracht met de leuze "Ministerium tuum imple" . Het is wel eigenaardig dat de trap naar de verdieping in het achtergedeelte zit en dat normaal bij verbouwing de trap zou blijven bestaan en deels in het oude gedeelte zou gezeten hebben.

1733 De schilderij met zicht op *Meise*, opgehangen in de grote zaal is van die tijd. Zij werd uitgevoerd in opdracht van prelaat Van Eeckhout, vermoedelijk door een leerling van David Teniers. De madonna opgehangen in dezelfde zaal is vermoedelijk van een leerling van Rubens.

1759 Een figuratieve kaart met goederen gelegen te *Meise* met schetsmatige afbeelding van de kerk, de pastorij en de 6 huizen en de kapel van St.-Elooi werden getekend door C.J.Everaert (in het kaartboek van het Karthuyzerklooster te Brussel).

1789-1799 Verwoestingen door de Franse revolutie.

1895 De tussenstijlen van de vensters ontbraken en de kleine vensters waren toegemetseld . Ze stond er dus verwaarloosd bij.

1897 Op 3 november kwam de commissie van Monumenten te *Meise* om de herstellingen te keuren aan de kerk en de pastorij. Tijdens deze periode gebeurden restauratiewerken (zie jaartal 1902 in de herdenkingssteen ingemetseld nabij het toegangspoortje van de pastorij).

1902 Aan de pastorij van *Meise* gebeurden herstellingswerken onder de leiding van provinciaal architect Dumortier. Zij verleende gastvrijheid aan 6 priesters, kloosterlingen van de abdij van Grimbergen, die de parochie en haar afhankelijkheden bedienden. In 1897 werden er ook al herstellingswerken uitgevoerd. Leo Van Puyvelde schreef de voorhanden zijnde schilderijen toe aan Matthias Van Hellemont.

In de tuin van de pastorij stond en staat nog steeds een reuze hulst die volgens specialisten behoort tot de drie oudste van België. *Hij is in zeer slechte staat,*

niettegenstaande pogingen om hem een revival te geven.

1939 Bij K.B. van 20.2.1939 beschermd monument

1962 De muur rond de pastorie werd afgebroken en de tuin verkleind.

De pastorie werd gemeentehuis van toen de pastoor Gijsen verhuisde naar de nieuwe pastorie aan de inkom dorpscentrum Plantentuin Meise. Na de fusie van gemeenten werd het een filiaal van het gemeentehuis dat in Wolvertem is.

2008 *De diensten van de gemeente verhuizen uit de pastorie naar het nieuwe administratief centrum in Wolvertem. De dienst Cultuur doopte het ten onrechte "Cultuurhuis". De toeristische dienst zou er in ondergebracht worden. Een klein museum voor de kleinere werken van Henri Lenaerts zou er ook kunnen in komen. Het Beiaardcomité vroeg toelating om de luisteraars van de beiaardconcerten in geval van regen binnen te laten. Zij kunnen daar dan ook de beiaardier op een scherm zien spelen.*

De vraag om de reuzen Jan en Mie onder te brengen in de pastorie werd negatief beantwoord.

Plannen genoeg, maar de administratieve krakende en piepende molen maalt o zo langzaam.

In "Meise" van Jan Van den Eynde lezen wij :

De pastorie St.-Martinus pag. 51

Inboedel pastorie Meise

In de trouwzaal hangen 5 schilderijen van grote historische waarde. Vier ervan staan afgebeeld in het boek "Meise van oorsprong tot 1940" van Jef Heyvaert op pag. 131

1. Panorama centrum Meise met pastorie en de twee kastelen zie. 67 Er is betwisting over de datum, want het tweede gedeelte van de pastorie staat er al op en het schilderij zou ervoor gedateerd zijn.

2. Panorama met twee Norbertijnen en 8 burgers waaronder een herder met schapen. Op de achtergrond een kasteel met omliggend aangelegd park en kapel.

3. Panorama met kermis met dansende en etende burgers. Op de achtergrond een kasteel en een donjon.

4. Maria met witte bloem

In Historische tuinen en parken in Vlaanderen, uitgegeven bij de Provincie verscheen van Roger De Neef een artikel o.a. over deze kunstwerken op pag. 190.

De eiken trap (pag. 132) met houten leeuw met stenen bal is ook zeer waardevol.

Verder werd alle meubilair en versiering overgebracht naar Wolvertem.

In "Meise, onder de toren van St.-Martinus" van Jef De Cuyper staan oude foto's van de pastorie op pag. 38. Op de eerste zien we nog de muur aan de voorkant. Op de tweede zien we dat de muur langs de A.Van Doorslaerlaan rond de tuin er vroeger niet stond.

1670 In de oude pastorie werden enkele doeken ingelijst die door Leo Van Puyvelde toegeschreven

werden aan Mathias Van Helmont. Ze zouden vervaardigd zijn circa 1670.

Zie ook Berla 1983/01/04

003 Parochiehuis St.-Maarten

Achter het standbeeld van baron d'Hoogvorst (de Beaufortstraat 21) staan de gebouwen van het klooster en van de vrije school, geschonken door gravin Amedée de Beaufort aan de zusters van Maria van Pecq of Braine. Hier woonde later Herman Boon pr. toen hij onderpastoor was in Meise. Nu is dit de St.-Maartenschool.

Boven de voordeur van dit historisch gebouw staat de inscriptie : "Aan de weledele gravin geboren Roose de Baisy stichtster dezer school in 1861, gedurende gansch haar leven weldoenster der armen en ieverige beschermster van alle werken van weldadigheid" Amedée de Beaufort slotvoogdes van Bouchout geboren te Brussel den 13den juli 1809 en er overleden den 18den december 1873. Ingehuldigd op den 12den juli 1905. Hulde en eerbiedige dankbaarheid der inwoners van Meise."

De inhuldiging werd uitvoerig beschreven door Edwin Ganz.

In een nis bovenaan de voorgevel staat een mooi Mariabeeld.

En juist voorbij de poort staat er op de gevel van het bureau van de directrice een bas-reliëf van St.-Martinus. Het verdwijnt in het wit van de gevel. Als het gemaakt was uit harde steen zou de verf- of kalklaag er eens afgehaald kunnen worden. Maar het is helaas plaaster. Een kadertje zou het alleszins doen opvallen. Het werd gemaakt door mevrouw Anita Van Raemdonck, de oma van Dimitri en Tom, toen ze er school liepen.

Naast het klooster was vroeger de bakkerij Van Malderen, die helaas afgebroken werd voor een bank en appartementen. Het misstond alleszins tussen het klooster en de rij huizen met trapgeveltjes van het restaurant Van Looven (nu burelen) tot en met de tandarts. Wij hopen dat de voorgevel van de bank het totaalbeeld niet zal ontsieren.

In 2012 werd het schoolhuis afgebroken, behalve de historische voorgevel. In de kelder werd een onderaardse gang bloot gelegd, die vermoedelijk naar het kasteel van Boechout loopt via het kasteel van Meise (afgebrand) en de Vriendschapstempel naar St.-Maarten.

004 St.-Elooi kapel

Achiel Bettessone noteerde in zijn database :

Xde eeuw Wellicht stond er reeds in de Xde eeuw een stenen kapel op de Hasseltberg in Romaanse bouwstijl. Voor de eerste schriftelijke bewijzen moet men wachten tot het jaar 1222. De St.-Elooi kapel zou vroeger toegewijd zijn aan Onze Lieve Vrouw.

Een andere hypothese behoort eveneens tot de mogelijkheden, namelijk deze van het heidens tempeltje tot kapel en later tot parochiekerk.

Door de aanwezigheid van de Romeinse heirbaan in de buurt van Meise en meer bepaald op de hoogvlakte van de Hasseltberg bestaat de kans dat er in die omgeving een heidens offertempeltje stond, dat bij de kerstening werd afgeschaft en vervangen door een missiekapel onder stuwende kracht van bv. de H.Amandus of één van zijn discipelen. De eerste bidplaatsen waren kleine gebouwen opgetrokken in hout, leem, stro en riet. Vanaf de IXde eeuw werd natuursteen of baksteen-metselwerk in Romaanse stijl gebruikt met kleine halfronde boogvenstertjes. De bouw gebeurde meestal met de steun van de heer van een nabij gelegen hof. Voor de St.-Elooi-kapel was dit de heer van het Hof ter Hasselt

1007 De Hasseltbergkapel bleef steeds binnen de grenzen van de parochie *Meise*.

1197 Daniël de Lyes schonk volgens een oorkonde het Hof te Hasselt en de hoeven van het gehucht *Hasselt* aan de abdij van Grimbergen. Dit met de goedkeuring van de leenheer Geraard van Grimbergen, die ook leenheer was van het Hof te Meysse (niet van Boechout). Er werd toen ook onderhandeld over de respectievelijke rechten van de heren van Grimbergen en die van Wolvertem, nl. Alverius de Sottenghem over Hasselt. Dit was van groot belang voor de kapel van Hasselt aangezien later (1255) bleek dat het rechtsgebied rond de kapel niet duidelijk afgebakend was. Inderdaad, men weet dat er bewoners van het Hof te Hasselt begraven werden te *Wolvertem*. Zelfs kwam ook de parochiegrens van *Oppem* tot aan de kapel en waren er erfcijnzen gemeenschappelijk met *Rode* en *Meise*. De kapel te *Hasselt* was dus een mijlpaal tussen de vier parochies.

Oude documenten vermelden een kapel op de Hasseltberg te Meise, vermoedelijk in Romaanse stijl gebouwd, die moet vernield zijn geweest tijdens de Beeldenstorm van 1566. Dat deze kapel toen reeds belangrijk was, blijkt uit het feit dat zij een eigen bedienaar had, met name Arnoldus, presbyter de Hasselt (1197) en de regeling van 1256 tussen de abdij van Grimbergen en van Dielegem i.v.m. de aanstelling van deze bedienaars. Bovendien stond ze naast een belangrijk hof, het hof ter Hasselt, waarvan in 1218 melding werd gemaakt evenals van het geslacht "de Hasselt". De kapel stond met met de hele parochie onder het patronaat van de abdij van Grimbergen.

1218 Wilhelmus van Hasselt getuigde in 't bezit van een hof in de omgeving van de kapel. Hiermee werd vermoedelijk de kapel op de Hasseltberg voor het eerst vernoemd (in nog overgebleven documenten).

1222 Over de kapel van Hasselt werd uitdrukkelijk vermeld dat zij bij tussenpozen bediend werd door de pastoors van *Meise* en *Wolvertem*. Dit gebeurde in overeenstemming met de abdij van Grimbergen en

deze van Dielegem. Hij werd pas in 1256 door bisschop Nicolaas van Kamerrijk bevestigd.

De kapel werd ook uitdrukkelijk vermeld in een giftbrief van de kastelein Adam van Grimbergen waarin de bedienaar Arnoldus van Hasselt (presbyter de Hasselt) als getuige optrad.

1223 Ter gelegenheid van de verdeling van tienden onder de abdijen vond men ook de vermelding omtrent de kapel van *Hasselt*, nl dat zij afhankelijk was van de parochiekerk van *Meise*. Aldus werd zij gelijk gesteld met *Oppem* en *Rode*, alhoewel zij als laatste werd vermeld. Hieruit kon blijken dat zij over een eigen tiende beschikte alhoewel de algemene regel was dat een kapel nooit over een eigen tiende kon beschikken. Of de kapel van *Hasselt*, zoals die van *Amelgem*, een eigen doopvont heeft gehad, weet men niet, omdat er nergens een spoor van werd terug gevonden. Zij beschikten wel over een kerkhof. Uit de XVIde eeuw zijn teksten terug gevonden die spreken o.a. over "het fruyt opt kerckhof". 1249 Nikolaas, bisschop van Kamerrijk gaf op 8 december de toestemming en het recht om een kloosterling te benoemen van de abdij van Grimbergen als pastoor van *Meise* en ook van Wommel. Deze oorkonde was eveneens van toepassing op de kapel van *Hasselt*, *Amelgem*, *Oppem* en St.-Brixius-*Rode*.

1256 De abt van Grimbergen die belast was met de bediening van *Meise* en de abt van Dielegem die belast was met de bediening van *Wolvertem*, sloten een akkoord over de bediening van de kapel van Hasselt, die een grenskapel was tussen beide parochies, waarbij één van hun kloosterlingen de kapel zou bedienen (gezamenlijk overleg bepaalde wie deze bedienaar zou leveren). Dit werd bevestigd in een brief van maart 1256 door bisschop Nikolaas (zie originele latijnse tekst hierbij). Dit werd in 1258 opnieuw bevestigd door Nikolaas van Kamerrijk en nog eens in 1287 door Willem van Kamerrijk.

"de capelle de Hasselt"

" Noveritis quod nos concessimus et concedimus vivis religiosis Grimbergensi Et Gettensi abbatibus et eorum conventibus ut in capella de Hasselt institui faciant fratres suos, qui deserviant in eadem quousque circa dictum locum aliter duxerimus disponendum proviso quod ydonei sint quos presentari per dictos abbates contigerit."

De abdij van Grimbergen delegerde hierdoor special een bedienaar voor de kapel in 1256.

1258 Op 6 maart bevestigde Nikolaas van Kamerrijk de aanstelling van Mattheus als pastoor van *Meise*. In november bevestigde dezelfde bisschop op voorstel van aartsdiaken Willem van Brabant dat de bediening door de abdij van Grimbergen niet alleen toegestaan werd voor *Meise* en Wommel, maar ook voor de afhankelijkheden zoals *Oppem*, *Amelgem* inbegrepen, *Rode* en de kapel van *Hasselt*.

1287 Bisschop Willem van Kammerijk bevestigde nogmaals de brieven van 1256 en 1258 over de regeling tussen de abdijen van Grimbergen en van Jette (Dielegem) voor de bediening van de Hasseltkapel en dit tot 1320.

1566 Beeldenstorm Kapel, vermoedelijk in Romaanse stijl verwoest.

1590 Van 1590 tot 1664 werd de St.-Elooi kapel onder toezicht geplaatst van een administrateur. In de rekeningen van de Sint-Elooi kapel heeft men een uitgave van 6 gulden en 10 stuyvers "om enen St.-Elooi te doen maeken". Verder vond men "op Sinte Loysdach in den winter den offer a" 1590, 4rgl en 17 ½ st" vervolgens ook nog "

Op den eersten en tweeden Paesdach metterschaelen rontgehaelt onder 't lof".

Ook op de eerste kruisdag werd de Hasseltkapel bezocht en er werd geofferd. Verder werden er trouwens nog vier posten genoteerd van offergelden rond gehaald tijdens het jaar. Hieruit blijkt dat er toen een sterke St. - Elooi viering bestond. Daarom kan men van toen beweren dat de kapel op de Hasseltberg, die vroeger onder de bescherming stond van O.L.V., toen onder de bescherming kwam van St.-Elooi.

Men vermoedt dat de St.-Elooi kapel nooit beschikte over een eigen tiendegebied, nochtans had zij sinds oude tijden wel een eigen dotatiegoed. Hierover werd men ingelicht als volgt : "Dit is dat Anthonis Van Hemelrijck, toesinder ende administrateur der kercken van *Hassel* heeft ontvangen". Dit werd geschreven door een leek en niet door een kerkmeester. Ook werd vernomen dat "de kercke van Roye" jaarlijks een aantal "veertelen aan *Hassel*" verschuldigd was. Dit doelt op een zekere verbondenheid.

Aan goederen had *Hassel* in 1590 nog een halfbunder land "op den Lindencouter" onder *Wolvertem*, gedeeld met de kerk van de H.Geest van *Wolvertem*, elk voor een derde. Dit bracht 6 veertelen rogge op.

"Te *Hassel* werd op de stede van Anthonis Van Hemelrijck tegen den Meutere aen 's heirenstrate twee veertelen rocxs – Item een stuck lants ghelegen op den ende geeft 's jaers twee veertelen rocxs. Item van de stede van Stevijn Herserghens jaerlijckx st. cheyns, ghelegen opt Winckelveldeken. Item juffrouw van Overbeke jaerlijckx twee veertelen rocxs, meysse maete. Item tclooster van Scheute en ceyns 2 lvensche penninghen". Samen gerekend had "de kercke van *Hassel*" minstens 2 bunder eigen goed en ekele cijzen. De goederen lagen allen onder *Wolvertem* in de oudst bebouwde landen, hetgeen wel beduidde op een zeer oude herkomst. Deze inkomsten dienden in hoofdzaak voor onderhoud van het gebouw zelf en voor de bediening.

In 1590 werd er ook een klok besteld voor de kapel te *Hassel* : die werd echter pas in 1607 geleverd.

Gerardus De Bock werd pastoor van *Meise* als opvolger van M. De Meestere. De kapel van *Hassel* onderging herstellingen o.a. aan het dak dat

vernieuwd werd. Zij werd toen druk bezocht voornamelijk op 1 december (feest van St.-Elooi), op Pasen, op tweede Pinksterdag en op de eerste Kruisdag.

1607 In de kapel van *Hassel* werd een klok gehangen die reeds besteld was in 1590. Deze klok is thans nog in gebruik.

1608 Het bedevaartvaantje bij de St.-Elooi vieringen op den Asselenberg zag toen licht

1627 Nieuwe kroon op beeld. Er werd toen een uitgave geboekt van 13 stuyvers "voor 100 vaenties van St Eloy". Het was een kopergravure van 0.169 hoogte en 0.265 breedte (zie afbeelding). Dit werd dus vastgesteld aan de hand van de rekeningen en uitgaven voor de aankoop van de Sint-Elooi vaantjes voor de ommegang en de zegening van de paarden, een activiteit die dus ten minste terug gaat tot het begin van de XVIIde eeuw. Vermoedelijk werd de cultus van Maria verdrongen door deze van de pestheilige St.-Elooi ingevolge de pestepidemie die in onze streken was uitgebroken en ter bescherming van de dieren. Zie afdruk en beschrijving van het bedevaartvaantje.

1627 Op het beeld van St.-Elooi werd een nieuwe kroon geplaatst.

1647 Onder het beleid van Gijssens Bartholemeus, pastoor van *Meise*, werd de bouwvallige kapel te *Hassel* heropgericht in 1652 (zie zandsteen in de voorgevel)

1652 De in 1652 bestaande kapel van *Hassel* was zeer bouwvallig, vermoedelijk een gebouw uit de periode van de Romaanse stijl in zandsteen. In een periode van amper drie maand werd er een nieuwe kapel opgericht. De eerste steen werd gelegd op 2 juli, feestdag van O.L.V. Boodschap. De kapel werd ingewijd door de titularis aartsbisschop van Eféze, Jacobus la Torre (Jacques de la Torre) een Norbertijn van de abdij van Middelburg als "ac altare in honore beatae Mariae ac sancti Eligii". In de voorgevel werd een gebeitelde zandsteen ingewerkt met de volgende aanduidingen : F.B.G.R. 1652. Dit wil zeggen : Frater Bartholemeus Gijssens Reëdicavit anno 1652

Het gebouw werd opgericht door de zorgen van de abdij van Grimbergen en werd van toen af zeker St.-Elooi kapel genoemd. De aanduidingen in de deuroplijstingen zien eruit als monogrammen van de maker. De kapel was vroeger grotendeels door linden en deels door een haag van de aanpalende eigendommen gescheiden. Door de aanleg van een brede laan werd dit natuurschoon wel geschonden.

In de rekeningen van 1652 vond men dat de herbouwde kapel 1250 gulden kostte voor de timmerman en metser, 50.000 careelen voor effenen van het kerkhof en opgraven van kanten. Aan de ontvangsten werden godspenningen van de "vercouchte oude capella" in rekening gebracht. Volgens de rekeningen werd in de oude kapel de deur naast het altaar hersteld, waaruit werd vermoed dat

het altaar toen naast de nu ingemetselde deuropening stond, vandaar de verklaring van aannemer Urbaan Van Dooren : "De huidige kapel is een herbouwing van een kleinere Romaanse kapel waarvan de nu gesloten ingang langs de linkerzijde de voormalige altaargevel was en de huidige voorgevel tot op de hoogte van de natuursteen de zijgevel vormde. Dit werd verduidelijkt door de dichtgemetselde Romaanse ingang van natuurstenen omlijsting en aangebrachte ingang met een omlijsting van blauwe hardsteen in een muur met natuursteen (zie afbeelding).

1665 Waarschijnlijk begon hier een lange periode zonder erediensten ingevolge de oorlog tussen Frankrijk en de Nederlanden tot 1702

1684 Rond 1684 kennen wij het verhaal van een pachter Van Hemelrijck te Hasselt.

1688 Jaartal dat vermeld werd in het barokke stukwerk van het plafond van de St.-Elooi kapel. Vermoedelijk was het dak van de kapel afgebrand door de Fransen en werd het in 1688 vernieuwd samen met het pleisterwerk. Het huidig pleisterwerk is van recentere datum, maar de stukadoors hebben het jaartal in hun werk overgenomen.

1695 Franse soldaten richtten verwoestingen aan.

1713 Aan de kapel gebeurden herstellingswerken. Het jaartal 1688 in de plafonnering aangeduid werd evenwel behouden evenals bij later herstellings- en vernieuwingswerken en dit tot op heden.

De steunelementen in het baksteenmetselwerk uit natuursteen gehouwen zijn steunblokken van houten spanten die vroeger het dakgebint hebben gedragen.

1752 Voor de aankoop van 300 'wiskens voor vaentiens' werd 9 stuiver beboekt voor de St.-Elooi kapel.

Bij de viering van het 100 jarig bestaan bekwam men een relikwie van de H. Eligius uit Rome. Op 27 oktober werd aan M. Daems, constataris 2 halve souvereinen uitbetaald als vergoeding voor port en uitgedeelde aalmoezen.

1753 Voor de relikwie van St.-Elooi werd een zilveren relikwaire gemaakt.

Voor 300 wiskens voor de bedevaartvaantjes van St.-Elooi en 6 wassen peerdekens om te offeren aan St.-Elooi werd 1 gulden en 1 stuiver beboekt.

1754 Beeldhouwer Dubreyn maakte toen een borstbeeld van St.-Elooi en een kast. Het beeld werd verguld door Van Wiel.

Op 24 november, de zondag voor de feestdag van St.-Elooi, werd met grote luister en processiegewijs door pastoor Lemire het nieuwe borstbeeld van St.-Elooi, samen met de relikwie, naar de kapel gebracht.

1759 De St.-Elooi kapel staat op de figuratieve kaart van C.J. Everaert (kaartboek Karthuyskerklooster Brussel).

1771 Preekgestoelte geplaatst

1777 Door de notering van de uitgaven weet men dat de kapel gewit werd en dat de verering een ongekend hoogtepunt beleefde.

1789-1799 Franse Revolutie. In onze streken heerste een schrikbewind. De kapel werd opnieuw verwoest. De kelk en reliekhouders werden verstopt in de tuin van de koster.

1813 Op 30 september gebeurden er uitgaven voor herstellingen aan het dak.

1819 De kapel werd opnieuw opengesteld voor erediensten. Er werd offergeld genoteerd.

1826 Vanaf 5 juli moesten de parochianen zelf de St.-Elooi vieringen regelen.

1850 Periode van hongersnood. De toeloop naar de St.-Elooi kapel verminderde geleidelijk tot ongeveer de helft van de XIXde eeuw om praktisch geheel te verdwijnen met de eerste wereldoorlog.

1899 A. Cosijn schreef in 'Sites Brabançons' dat ieder jaar op 6 december landbouwers met paarden te *Hasselt* kwamen beewegen aan de kapel. Hij steunde zich hiervoor op geschriften Wauters (naar men vermoedt).

1914 – 18 Tijdens de eerste wereldoorlog werd de kapel als paardenstal gebruikt door Duitsers

1918 Dank zij pastoor Cools van *Meise* werd de oude gewoonte rond de St.-Elooi kapel op de Hasseltberg opnieuw in het leven geroepen.

1923 Op 1 december stonden er ca 70 paarden voor de St.-Elooi kapel getooid met papieren vaantjes. Door kunstschilder Edwin Ganz werd de paardenbedevaart mooi uitgebeeld (afbeelding II30)

1937 In "Eigen Schoon en de Brabander" jg nr. 1-2 schreef men dat de kapel van St.-Elooi te *Meise* op het gehucht *Hasselt*, een beroemde bedevaartplaats was voor de gelovigen van de omliggende dorpen. "Elke eersten maandag van de maand wordt er een H. Mis gelezen ter ere van St.-Elooi. Op de dag van de Grote Begankenis heeft voor de mis de plechtige zegening van de paarden plaats."

1940 Tijdens de oorlogsjaren bleef de St.-Elooi kapel open, maar de vieringen kenden een dieptepunt.

1943 In het boek van Wauters vindt men binnenzichten van de St.-Elooi kapel (1943).

1954 Op 1 december slechts 4 bedevaarders te paard.

1957 Op de feestviering van St.-Elooi waren er 60 paarden en 50 tractoren en was er de opvoering van een toneelstuk van Peleman Bert : De avonturen van St.-Elooi en de goede koning Dagobert. Deze opvoering had plaats op de Hasseltberg op zondag 1 december om 15 u. 30.

1959 Omwille van de herstellingswerken beperkte de viering van 1 december zich tot enkel de ommegang en zegening van paarden en tractoren.

De familie De Smedt – Van Ginderachter van het Hof van *Hasselt* liet toen op eigen kosten de kapel restaureren. Hierbij werd het dak en de vloer vernieuwd en werd de kalk van de muren verwijderd.

1960 Zicht op de St.-Elooi kapel binnen voor de restauratie van 1960 (zie de afbeelding)

1963 Dieptepunt vieringen na vertrek van Bert Peleman en overlijden van Fiel Lettens en Van den Breede.

1970 De familie Heyvaert, Mgr Daelemans en architect Jan Van Roy met Jan Robeyn en Albert Van der Wilt namen de vieringen ter harte.

1972 Architect Jan Van Roy ontwierp een nieuw teken van eregezel. Het werd gesmeed door Jan Van Riet en Vasseur (afbeelding). Het vorige ereteken bestond uit een hoefijzer opgehangen aan een ketting. Toen werd ook een aanvang genomen met het maken van kleine kruisjes, die ieder jaar anders zouden zijn. Door de K.I.T.O.-school van Vilvoorde met Joris Hanssens en Guido Roeffaer en hun dames, leerkrachten aldaar, werd dit werk ieder jaar tot een goed einde gebracht. De deelnemers aan de ommegang kregen dit aangeboden als aandenken. Verder werden die verkocht om de confrèrie te steunen. St.-Elooi werd Emiel Knop en Smidje Smee was Albert Van der Wilt. De stoere Brabantse trekpaarden werden geleverd door paardenfokker Gaston van Doorslaer uit *Imde*. Dit zou gedurende vele jaren zo blijven.

1977 Kunstsmid Van Riet versierde de St.-Elooi kapel met een bijzonder mooi kruisbeeld in smeedijzer.

1988 De Confrèrie de Bethune stuurde een speciale afvaardiging naar de St.-Elooi viering in *Meise*, welke ook in de Broederschap werd opgenomen.

1990 Eureloy, de Europese federatie van St.-Elooi broedersschappen werd gesticht. In april kwamen de verantwoordelijken uit Noyon, Bethune, Beuvry, Dülken, Kevelaer, Antwerpen en Meise samen in de pastorij van Meise, waarbij de statuten werden opgesteld. Op 24 juni tekenden een groot aantal aanwezigen te Noyon het Europese charter. Op 14 november werd er te Antwerpen vergaderd om een Raad van Bestuur en een dagelijks Bestuur samen te stellen. Mgr. Daelemans werd voorzitter en Frans Heyvaert werd secretaris-generaal.

2002 Viering 350 jaar St.-Elooi kapel en plaatsing beeld van Paul Grégoir.

Lees ook :

"Meise" Jan Vanden Eynde 'De kapel van Sint-Elooi' pag. 56

"350 jaar St.-Elooi kapel" Achiel Bettessone

"Meise" Achiel Bettessone

"St.-Elooi kapel" Constant Noppen Berla

"Meise, onder de toren van St.-Martinus" Jef De Cuyper Sib 2001

005 Kasteel van Boechout

Achiel Bettessone noteerde in zijn database :

1095 Godfried I (met de baard), hertog van Brabant, stichtte te Meise de versterkte burcht (vierkante toren of donjon) van Boechout als schild tegen de machtige heren van Grimbergen die hem ontrouw waren. Hij was graaf van Leuven en schonk in 1129 zijn jachtdomein aan de Norbertijnen (Abdij van Park).

1160-1172 In opdracht van de hertogen van Brabant werd de versterkte burcht van Boechout gebouwd door de heren van Kraainem (Willem) dit als schild tegen de opstandige Berthout's, heren van Grimbergen en ook als schild tegen de graven van Vlaanderen.

1182 De Crainhem's kregen van de hertogen van Brabant het bevel een versterkte burcht te bouwen in de benedenhoek van Meise, tegen de machtige heren van Grimbergen, met name de Berthouts.

1356 Lodewijk van Male belegerde de burcht van Boechout in een bloedige strijd.

1400 Door toedoen van Gilles van Boechout, die abt werd van Grimbergen, zorgde de abdij voor een kapelaan in dienst van Boechout en was er een familiegraf voor de heerlijkheid Boechout in de abdijkerk van Grimbergen.

1416 Egidius van Boechout was abt premarius te Grimbergen. Hij stierf in 1416. Zijn grafsteen bevindt zich in de abdijkerk van Grimbergen. Vermoedelijk was er toen ook een kapelaan op het kasteel van Boechout.

1148 Kraainem

1476 van der Marck

1535 Op 15 maart werd Boechout en omgeving zwaar getroffen door een orkaan.

1536 Transylvain

1537 Als Boechout door Everaert Vander Marck en erfdochter van Margaretha van Boechout werd verkocht aan Maximiliaan Van Zevenbergen (Transsilvan), secretaris en raadsheer van keizer Karel, werd ook de toekenning van de kosterij van *Meise* overgedragen.

1582 Onder de leiding van Alexander Farnese, prins van Parma, werden Meise en Boechout belegerd en vernield door de Spaanse troepen die er ook zware beschadigingen aanrichtten. Boechout werd ook bezet door Bernard de Merode.

1590 Assonville

1598 Boechout werd door Albrecht en Isabella verheven tot baronnie.

1600 Er werden grondige herstellingen uitgevoerd aan de burcht.

1605 De heerlijkheid van Boechout werd voor het eerst erkend als baronnie door aartshertogen Albrecht en Isabella onder Chistoffel d' Assonville.

1615 Charles d'Assonville was heer van Boechout van 1607 tot 1651.

1640 de France

1677 De familie de France d' Assonville liet Boechout over aan de Roose's, tot 1830 laatste eigenaars tijdens het ancien regime.

1678 Boechout werd aangekocht door Pieter Ferdinand Roose, raadslid van Brabant en zoon van Jan Roose, burgemeester van Antwerpen die ook advocaat geweest was voor de France in verband met het proces tussen Filip 't Serclaes, heer van St.-Agatha – Rode, echtgenoot van Marie d' Assonville (dochter

van Christophe) en Gaspar de France, echtgenoot van Margaretha d' Assonville, over het bezit of het verkrijgen van Boechout.

1679 Figuratieve kaarten van goederen gelegen te Meise en toebehorende aan de abdij van Grimbergen, opgemaakt door Peeter Meysman naar de kaart van Brussegem door Jan Van Acoleyen, met schetsmatige afbeelding van de kerk en 't Goet van de heer Spinosa (Boechout). Het zijn gekleurde tekeningen 0.45 * 0.45.

1683 Roose

1694 pag. 47 "Meise Bettesone" ingescand

1728 Op 5 december sloot Melchior Roose een overeenkomst met de abt van Grimbergen en pastoor F.C.Caesens te Meise tot het opnieuw stichten van een slotkapel in de burcht van Boechout met als voorwaarde er dagelijks een mis op te dragen, maar te wonen in de pastorij te *Meise* (Franc. Xavier Le Mir) en daar de pastoor te helpen. Dit tegen de prijs van 6.600 gulden.

1733 Toen Melchior Roose, baron van Boechout, voor de tweede maal huwde met Maria Francisca Vander Linden – d'Hoogvorst van 't Hof te Meysse, kregen de bezitters van het kasteel van Boechout eveneens de toelating om in de crypte bijgezet te worden langs de evangeliekant. Deze crypte is onder het koor ca 1500 gebouwd door de bezitters van 't Hof te Meysse zoals Jan Vander Ee, baljuw van de stad Brussel en heer van Meise. Deze crypte is niet toegankelijk, maar werd reeds verschillende keren bezocht i.v.m. historisch onderzoek en restauratie van de kerk.

1794 -1795 De winter was bijzonder streng en er was grote armoede. Er sneuvelde toen tijdens de strenge winter veel bomen in het domein van Boechout. Het hof te Meysse en het kasteel van Boechout werden in beslag genomen. Er werd veel geplunderd en onder leiding van Heger verdween alles wat waardevol was. Heger werd uiteindelijk onnozel verklaard. Tijdens deze periode maakten de Fransen een einde aan de feodale instellingen.

1830 de Beaufort

1832 Het kasteel van Boechout werd verbouwd (zie afbeelding II 15.2) door graaf Amedée de Beaufort onder leiding van architect T.F.Suys. In het mooie zaaltje met in de zoldering al de wapenschilden van de vorige eigenaars van Boechout werden door Capronnier gebrandschilderde glasramen aangebracht met beeltenissen van de hertogen van Boergondië, keizer Maximiliaan, Karel V, Filips II, Albrecht en Isabella. Naar Wemmel toe kwamen er ook een paar nieuwe gebouwen bij waarin blauwe bakstenen werden verwerkt.

1879 Keizerin Charlotte van Mexico

Op 13 maart kocht koning Leopold II met Filips, graaf van Vlaanderen als borg, het kasteel van Boechout van Leopold de Beaufort, zoon van Amedee, voor zijn zieke zus Charlotte, keizerin van Mexico (Marie Charlotte Amélie Victor Clémentine Leopoldine, prinses van België, aartshertogin van Oostenrijk en

keizerin van Mexico (zie afbeeldingen II 17.4) . Pas op 16 april 1881 werd de acte van verkoop verleden voor het hof te Meysse, eigendom van Edmond Vander Linden d' Hoogvorst.

1880 Op 4 augustus werd Karel Hendrik Van Daelem (° 25.1.1836 te Wemmel) pastoor van *Meise* tot 22 december 1920, dag van zijn overlijden. Hij was ook aalmoezenier van keizerin Charlotte en celebreerde regelmatig de H.Mis in de slotkapel van het kasteel van Boechout.

1914 Op 20 augustus was Meise door het Duitse leger (IIIde Rs Vlassen) reeds bezet. Het domein van Boechout bleef echter onbezet gezien het de woonplaats was van keizerin Charlotte, een schoonzus van keizer Frans-Jozef van Oostenrijk.

1914-18 Aan het hek van het domein van Boechout werd een grote plaat aangebracht : "Dit kasteel wordt bewoond door Hare Majesteit de Keizerin van Mexico, schoonzuster van onze doorluchtige bondgenoot Keizer Franz-Jozef van Oostenrijk".

Een maal richtte de stille burcht een discreet verzoek tot de Amerikaanse Ambassade en Brand-Withlock, gezant van de Verenigde Staten gaf onmiddellijk gevolg aan de vraag : wit brood voor de keizerin ...

1927 Op 17 januari om 7 uur overleed keizerin Charlotte op het kasteel van Boechout (zie foto en illustratie II 32).

1939 Het domein van Boechout werd eigendom van de Belgische staat die het van de "Kroon" had gekocht.

1940 Op 10 mei, toen de oorlog uitbrak, zat de koninklijke artillerie van België op het domein van Boechout. Op 14 en 15 november heerste er een orkaan over Meise. Hierbij sneuvelde verscheidene prachtexemplaren van de beuken langs de dreven van het domein, die aangeplant werden in 1806 door Karel Peter Roose en Hendrika Franciska de Visscher de Celles die Boechout in 1876 op 12 juli in bezit genomen hadden.

1941 Op 12 november werd door brand het zadeldak van het kasteel van Boechout gedeeltelijk vernield.

1944 Op 9 september bezetten de troepen van het Engels leger het domein van Boechout en gebruikten het als opleidingscentrum voor een tankeenheid en een vervoerskorps. Het resultaat van hun verblijf was afschuwelijk.

Op 29 november viel er een V1 (vliegende bom) in de Westhoek van het park van Boechout. Hierdoor sneuvelde vele ruiten o.a. in beide kastelen (zie afbeelding).

1965 tot 1970 waren de Vlaamse poëziedagen te gast in Meise en werden poëzie-evenementen gehouden op het terras van de Oranjerie.

1986 Van 13 tot 21 september werd het gerestaureerde kasteel van Boechout opengesteld voor een retrospectieve in de benedenzaal over kunstschilder Edwin Ganz

5.6.1988 Historische evocatie van de bewoners van het kasteel van Boechout

1992 Het Audiovisueel Centrum vierde zijn 25 jarig bestaan in het kasteel met een opvoering van het gedicht AVC Meise – Podium 1984 van Gery Florizoone, laureaat Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie in 1982. De uitreiking van de J.V.C.-prijs voor poëzie en de Marits Naessensprijs voor Plastische kunst gebeurde terzelfdertijd. Er was ook een optreden van een Spaanse Flamencogroep.

2005 Dag van het park onder het thema Liefde in het park, 3 gedichten, 6 talen een selectie uit "A thing of beauty" en "A joy for ever" rond de Oranjerievijver in de Romantische Plantentuin, voorgelezen door oud leerkrachten van het Audiovisueel Centrum Meise en Lief Van Schel (voorlezer van de gedichten van de laureaten van de JVC-prijs).

2013 Plantentuin Meise

Kasteel van Boechout (ca.1100)

Reeds rond 1100 vinden we vermeldingen van een versterking op deze plaats. Het oudste nog bestaande deel van het kasteel, de vierkante toren (links als u voor het kasteel staat), werd rond 1350 gebouwd.

De bronzen gedenkplaat op de binnenkoer geeft aan dat het kasteel in 1832 verbouwd werd door Tilman-François Suys in opdracht van baron Amédée de Beaufort. Keizerin Charlotte verbleef er met haar gevolg vanaf 1879 tot ze overleed op 17 januari 1927.

De laatste restauratie ving aan in 1980 met het vernieuwen van de binneninrichting en eindigde in 1988 met het zandstralen van de gevels.

Bibliografie :

"Meise" Jan Vanden Eynde Pag. 15

"De heren van Boechout en hun waterburcht te Meise" Constant Noppen

"Het koninklijk domein van Boechout en zijn kastelen" Edwin Ganz

"Meise, onder de toren van St.-Martinus" Jef De Cuyper pag. 16 – 19

"De waanzin van Charlotte" Jos Pauwels e.a. hoofdstuk "Madeleine" van Jef De Cuyper

"Keizerin Charlotte op rust in Meise" van Achiel Bettessone

Lees ook Berla 1988/22, 24

006 Kasteel te Meysse

In de Plantentuin stond een tweede kasteel, vooraan aan de Oranjerievijver, inkom Meise.

Onder de "Vriendschaptempel" die onlangs gerestaureerd werd, bevindt zich de ijskelder van dat kasteel.

Enkele historische data Hof te Meysse :

Volgens de bronnen verschillen de data nogal eens op enkele jaren na. Deze gegevens plukten wij uit "Meise" van Achiel Bettessone, 3de uitgave "Schoon Meise" van Vakantiegenoegens Meise 1997. Ik ondervond dat deze uitgave vrij exacte gegevens biedt. Alles is uiteraard onderhevig aan kwaliteitsverbetering.

Wij durfden suggereren om aan de plaats van het verdwenen kasteel een foto aan te brengen.

XIIIde eeuw Er werd aangenomen dat het Oud Hof te Meysse in de 13de eeuw werd gebouwd.

1211 De schepenbank was gevestigd in het Hof te Meysse

1212 De ridders Rengot en Arnold de Menza werden vermeld als heren van Meysse of van het hof van Meysse, waar ook de schepenbank gevestigd was. Ze kwamen toen getuigen in een diploma van Gerard Van Grimbergen. Armand van Grimbergen zou door zijn huwelijk met Gisèle verwant geweest zijn met de heren van Kraainem, een bastaardtak van de hertogen van Brabant.

1294-1312 Op het einde van de XIIIde eeuw kwam 't Hof te Meysse in 't bezit van Arnold Van Lier, heer van Immersele. Hij was ook heer van Wommelgem, die dat geworden was door hertog Jan I van Brabant. Hij had het hof gekocht van de heren van Meise. Hierdoor kreeg het hof een nieuwe naam : "het hof van Immersele".

De zoon van Arnold Van Immersele, Jan, huwde met Margareta van Boechout.

De heren Van Immersele verkochten het hof later aan de heren van der Ee.

1401 Godfried van Lier, zoon van Jan van Lier en Margaretha van Boechout had met zijn tweede vrouw, Beatrijs van Duffel, een zoon Walter van Immersele genoemd die in 1401 in het bezit was van het Hof te Meysse of 't Hof te Immersele.

1474 Het Hof te Meysse was toen eigendom van Karel van Immersele. Nadien droeg Adrienne van Immersele door haar huwelijk met Arnold van den Werve het Hof te Meysse over aan de Van den Werve's. Hun zoon Jan die later Karel werd genoemd, bekwam het Hof te Meysse, maar deze laatste liet het over aan zijn zus Margaretha die gehuwd was met Hendrik van Berchem (verhef van 11.6.1544)

1500 Toen Melchior Roose, baron van Boechout, huwde met Marie – Francisca van der Linden – d'Hoogvorst van 't Hof te Meysse, kregen de bezitters van Boechout ook toelating om in de crypte langs de evangeliekant, in de kerk van Meise, te worden begraven.

1552 Hendrik Van Berchem en Margaretha van de Werve waren eigenaar van het hof te Meysse. Hendrik was een afstammeling van de Berthouts.

1553 Uit de Toponymic van Meise i.v.m. Bassevelt werd vernoemen dat Jan Vander Ee hierbij ontvangsten had.

1556 Op 30 juni (verhef van 30.6.1556), volgens andere bronnen op 30 maart 1554, verkochten Hendrik van Berchem (een afstammeling van de Berthouts) en Margaretha van de Werve, zijn echtgenote, het Hof te Meysse met toestemming van Margaretha Cheyffs, de weduwe van Karel van de Werve, aan Jan Vander Ee, zoon van meester Lambrecht Vander Ee, heer van Sint Stevens Woluwe

en aan zijn echtgenote Anne van Boechout, gesproten uit een bastaardtak van de heren van Boechout, Laurent (vader en grootvader hadden dezelfde naam) en die daardoor bezittingen had in het feodaal Hof van Meise (afbeelding en beschrijving).

Hun zoon Jean François Van der Ee (+1645) werd erfgenaam van het hof. Hij was gehuwd met Maria Elvira Alvarado (+ 6 juni 1634).

1589 Op 12 januari werd Jan vander Ee benoemd tot burgervader van Brussel in de plaats van Antoon van Os (+1607). Hij was de zoon van Jan vander Ee en Anne van Boechout die 't hof te Meysse hadden gekocht.

1593 Jan van der Ee, amman van Brussel en kasteelheer van 't Hof te Meysse, steunde de restauratie van de kerk van Meise.

1607 Jan vander Ee ridder, burgervader van Brussel, overleed en Jean François vander Ee erfde het Hof van Meise.

1645 Jean François Van der Ee (zie ets naar een schilderij van Jan Van dijck) burgervader van Brussel sedert 9.1.1608, heer van 't Hof van Meysse, overleed op 17 maart (zie grafsteen in de St.-Martinuskerk : "D.O.M. etaeterna memoriae d. Joes Franciscus Vander Ee, H.S.E. cum conjugue sua d; Maria Elvira Alvarado obiere, illa anno Christi MDCXLV, mensis junii die VI (6 juni 1634) viato, beatam illis requiem apprecarte sequeris".

Zijn vrouw Marie Elvira Alvarado (de Aguilar) overleed dus op 6 juni 1634. De zus van Jean François Vander Ee, Anne vander Ee, dochter van Jan, dame van Lanenburgh had schuldenlast en het Hof van Meise werd in beslag genomen en op 12 november 1671 toegewezen aan Barbe van der Linden, dame van Staye, weduwe van raadsheer Bougeois.

1663 Jean Filips Vander Linden d' Hoogvorst werd door Filips IV van Spanje tot baron verheven. Hij was door zijn tante Barbera Vander Linden aangeduid als erfgenaam van het Hof te Meysse.

1665 Jan Filip Vander Linden (enig overblijvende zoon van Filip Vander Linden, baron d' Hoogvorst, neef van Barbe werd erfgenaam van laatstgenoemde op 11 december. Indien hij zonder wettelijke erfgenamen zou sterven zouden zijn zusters Barbe-Marie, Anne-Ermance en Marie-Françoise erfgenamen worden. Dit zou echter niet gebeuren. Jan Filip trouwde met Anne-Albertine d' Ognies en kreeg als nakomeling Jean – François Joseph Ignace, baron d' Hoogvorst (24 augustus 1690).

1694 Zicht op het oude kasteel van Meysse en bijgebouwen aan de zuid-oostzijde. Op het voorplein naast de fontein en op de brug enkele edellieden - ook het wapen van de heren van Meise (Vander Ee 's) (Zie afbeelding anno 1556 naar een tekening van Jan Van der Croes en ets van Harrewijn - H. 0,103, Br. 0, 207). Uitgave Le Roy 1694 en latere "Castella et Praetorea Nobilium Brabantiae" - Antwerpen H. Thieullier.

1696 Gravure van het Hof te Meysse in de uitgave van Leroy.

1699 S.A.B. 1051 – tot dezer (Vander Ee) heerlijkheit hoert toe aan een selve motte ('t Waterken Berla) tweemaal entwaert ende pleeck hier voortijds te staen een schoon hys 'twelck genoemt was thuyt van Immerzele ende nu al vergaen maar daerop blijven staend een cleyne steynen huysken.

Hieruit mag worden afgeleid dat 't Hof te Meysse voor die tijd werd herbouwd.

1733 Toen Melchior Roose, baron van Boechout, voor de tweede maal huwde met Maria Francisca Vander Linden – d'Hoogvorst van 't Hof te Meysse, kregen de bezitters van het kasteel van Boechout eveneens de toelating om in de crypte bijgezet te worden langs de evangeliekant.

1758 Op 6 juni werd Jan Jozef Ghislain Vander Linden over de doopvont gehouden in de Sint - Martinuskerk van Meise door Jan Jozef Vander Linden, heer van Hombeke, ridder van de orde van Malta en door Maria Francisca Vander Linden, douarière van Melchior Roose. Hij was de zoon van Catharina Philipotte Ghislaine de Brune en echtgenoot Jozef Ignace Antoon Vander Linden, baron d' Hoogvorst van 't Hof te Meysse. Eigenaardig was wel dat de bevalling gebeurde in het kasteel van Boechout.

1794 – 1795 Het Hof te Meysse en het kasteel van Boechout werden in beslag genomen. Er werd veel geplunderd en onder de leiding van Heger verdween alles wat waardevol was. Heger werd uiteindelijk onnozelen verklaard! Tijdens die periode maakten de Fransen een einde aan de feodale instellingen.

1809 Emmanuel Vander Linden d' Hoogvorst erfde het kasteel van Meise.

1814 Baron Emmanuel d'Hoogvorst verschaftte Meise werk door zijn kasteel (Hof te Meysse) te laten afbreken en er een nieuw te bouwen dat in Meise bekend werd als 't wit kasteel

1818 Na de afbraak van 't oud kasteel van Meise liet Emmanuel Vander Linden d' Hoogvorst een splinternieuw kasteel bouwen (zie afbeelding).

1853 Leon Van der Linden – d'Hoogvorst keerde na de dood van zijn vader naar het Hof te Meysse terug en volgde hem op als burgemeester van Meise gedurende 25 jaar. Hij verkocht zijn patrimonium aan zijn neef Edmond d' Hoogvorst. Hij overleed op 30 maart 1891 en werd begraven in de crypte.

1881 Het kasteel van Meise werd eigendom van Edmond Vander Linden d' Hoogvorst, zoon van Emmanuel en neef van Leon. Deze Edmond verkocht het Hof te Meysse aan keizerin Charlotte, zuster van Leopold II (akte van 16 april 1881, verleden door notaris Van Halteren).

1944 Op 2 december viel er op nieuw een vliegende bom viel in de buurt van het Hof te Meysse dat toen bezet was door Engelse soldaten. Naar men vermoedt ontstond hierbij een kortsluiting en het kasteel brandde uit door een kortsluiting (beschrijving).

Foto : Prospectus Castelle Meys 1670

Het kasteel van Meysse, reeds in de 13de eeuw bekend onder de naam "t Hof te Meys" en ook "t Hof van Immersele" behoorde aan de familie Immersele, opvolgers van de eerste Heren van Meysse.

In 1544 werd het kasteel verkocht aan de Vanderee's. In de doopvont der kerk bevindt zich een zeer schoone grafsteen van Jan Frans Vanderee, "amman te Bruessele", van 1608 tot 1645 en in dit ambt, opvolger zijns vaders.

Barbara Vanderlinden bezat het kasteel in 1671 en vermaakte het aan haren neef Jan Vanderlinden, baron d'Hoogvorst.

Het kasteel onderging een totale verandering in 1818.

Baron d' Hoogvorst verkocht het aan Z.M.Leopold II en in 1883 werd het domein van Meysse ingelijfd bij het koninklijk domein Bouchout. Het kasteel werd door de dignitarissen van H.M.Keizerin Charlotte bewoond tot 1927.

Wie de tekening van Harrewyn, uit het belangrijk werk van J. Le Roy 1696 gadeslaat, kan zich zonder veel moeite, de bekoorlijkheid van het voormalig hof voorstellen, met water omgeven en in den dichten loovermantel der domeinen "Meys" en "Bouchout" gehuld. Edwin Ganz

Uitgave A. Van Praet, Meysse Nadruk verboden

Ik heb en gebruik ook een foto van het kasteel van 31 maart 1891 opgenomen in CD-rom M34 en gepubliceerd in "Meise, onder de toren van St.-Martinus van Jef De Cuyper uitgeverij Het Streekboek. Meise van Achiël Bettessone 1968 bevat gegevens en foto's van pag. 4 tot 14.

Het hof te Meise, Barbara Van der Linden (d'Hoogvorst) tot keizerin Charlotte (Boechout) van A.Bettesone Pasar 2011

Kasteel "Hof te Meysse" in "Meise" van Jan Van den Eynde Jan pag. 25

Castelle Meys in 1670

11. Kasteel van d'Hoogvorst (ca. 1233)

Oorspronkelijk stond in de westelijke punt van de Oranjerievijver het kasteel van d'Hoogvorst. Tot begin 1800 was dit een kleine waterburcht, omgeven door dienstgebouwen. In 1818 liet Emmanuel Vanderlinden, baron d'Hoogvorst, een rechthoekig gebouw met twee verdiepingen en een mansardedak optrekken. In 1944 brandde het kasteel volledig af, de ruïne werd gesloopt.

Tekst bij de foto van het kasteel in de Plantentuin naast de gingko biloba

Tijdens de nacht van 2 op 3 december 1944 viel een V1 bom in de Nationale Plantentuin, op ongeveer 800 m van het kasteel van Meise. Er was veel schade, maar een kortsluiting ten gevolge van de trillingen was waarschijnlijk de aanleiding van de brand die het "witte kasteel", een groot rechthoekig blok met een 100tal vensters en 82 vertrekken in empirische stijl totaal vernielde.

Zie ook : Berla :1993/32/02

007 Muziekacademie

De muziekacademie (Brusselsesteenweg 64) was vroeger gemeentehuis met gevangenis, woning van het schoolhoofd en lagere gemeenteschool. Zoals in alle gemeenten werd bij het invoeren van de schoolplicht een gemeenteschool opgetrokken. In de meeste gemeenten lijken die fel op mekaar. Meestal werden er twee klaslokalen voorzien.

In 1879 werd een gevangenis opgetrokken op de binnenkoer van het gemeentehuis.

In 1901 werd er een tweede klas ingericht in de jongensschool.

In Meise werd het derde klaslokaal bijgebouwd in 1946. De eerste onderwijzer die er in de eerste graad les gaf was meester Rosiers (kunstenaar en later schoolhoofd). Toen was meester Krokaert schoolhoofd.

Op 5 juni 1902 werd het plan opgemaakt voor de bouw van een nieuwe jongensschool. In 1972 verhuisde de jongensschool naar de overkant van de straat in het Willy Vanden Berghecentrum. Tijdens het schepenamtb van Cecile Chabert – Boon werd de omgeving van het Willy Vanden Berghecentrum op de Brusselsesteenweg geklasseerd. De klassering omvat de Muziekacademie tot en met de Careelhoeve en het Verloren Uurke.

De gemeente plaatste een plaat voor het gebouw met volgende tekst :

In 1834 besliste de gemeenteraad tot de aankoop van het huis 'omtrent de kerk', voor 'een bekwaem schoollokael en gemeyntehuis'. In de loop der jaren bouwde men almaar bij om de noden te lenigen, zoals in 1862 een stal voor het varken en geit van de onderwijzer. Vandaag is het 'muziekstal' van de Academie voor Muzische kunsten.

008 Standbeeld baron d'Hoogvorst

Op 24 september had de plechtige inwijding plaats van het standbeeld van baron Emmanuel vander Linden d'Hoogvorst, die als bevelhebber van de Burgerwacht werd afgebeeld (in opdracht van de stad Brussel). De rechter hand draagt de hoge hoed van de toenmalige wachten en de linker hand rust op zijn lange sabel (waarvan het lemmet ontbreekt sedert jaren!). Het standbeeld is 3 m hoog, gegoten uit brons en ontworpen door beeldhouwer Laumans. Op het voetstuk uit arduin pralt het familiewapen met de leuze "Espoir et courage". Bij de inhuldiging was er een groot feest. De ministers graaf de Merode en de Burlet en burgemeester Van Dievoet herinnerden de verheven daden vand'Hoogvorst aan het talrijke publiek. De gelegenheidskantate werd geschreven door J. De Smedt en gecomponeerd door August De Boeck.

Van 1807 tot 15 april 1866 (+) was hij burgemeester van Meise, inclusief Nieuwenrode. Ook in Wolvertem

was hij burgemeester van 8 maart 1814 tot oktober 1936. Op 12 mei 1807 was hij hoofdman geworden van de gildebreeders van *Meise*. In 1816 liet hij het oude kasteel te Meysse afbreken en bouwheer in 1818 een nieuw. (zie verder *Meise* A. Bettessone 1968)

De baron ligt samen met zijn geslacht begraven in de crypte onder de sacristie van de St.-Martinuskerk. De Obiits hangen in de kerk.

De stamboom van het geslacht d'Hoogvorst heb ik samengesteld op grond van gegevens uit Berla, getoetst aan de Obiits uit de kerk (tekening van de toestand in 1956).

Een regelmatig terug kerende strikvraag bij autozoektochten luidde : "Op welke gemeente staat dit standbeeld". Het antwoord "Brussel" werd niet bevestigd en er blijken geen geschriften te vinden te zijn die het staven!

Er bestaat een kleine brochure over baron d'Hoogvorst, uitgegeven door Berla van de hand van Raoul Moyson. Deze werd volledig hertijpt en bijgewerkt.

009 't Verloren Uurke

Tot de bouw van het Willy Vanden Berghecentrum was het Verloren Uurke (Brusselsesteenweg 73) een hoefetje dat uitgebaat werd door de gezusters Baudewijns. Julia Baudewijns was de laatste. Daarachter lag een grote weide die van het kerkfabriek van St.-Martinus Meise was. De jeugd gebruikte het als speelplein. Herman Boon pr. liet er in de jaren 60 speeltuigen plaatsen. In de Jeugdtraad werd overeen gekomen het af te staan aan de gemeente voor de bouw van het Willy Vanden Berghecentrum.

Er zou een doorgang komen op de voetweg die parallel loopt met de Boechtstraat. De achtertuinten zouden gedeeltelijk onteigend worden. Dat alles gebeurde niet, met een dagelijkse verkeerschaos tot gevolg. De auto's die naar het Willy Van den Berghecentrum komen rijden vast in een flessenhals. Agalev blokkeerde destijds de mogelijke doorgang naar de Brusselsesteenweg, tussen het Verloren Uurke en De Snipper, door er een tuintje in te richten dat ontaardde in een schijtweide voor honden!

Mevrouw Cécile Chabert – Boon nam het initiatief om het Verloren Uurke op te richten tijdens haar schepenambt (1976 – 1982 en liet de omgeving op de Brusselsesteenweg klasseren).

010 Kasteel van Hasselt

Database van Achiël Bettessone aangevuld met gegevens van Jef De Cuyper en de familie De Smedt – Van Ginderachter :

1211 Boudewijn van *Hasselt* werd vermeld als heer van 't Hof van Hasselt. Hij was vazal van Gerard van Grimbergen.

1223 Ida en Margriet, twee Norbertinessen uit het afgeschafte klooster van Nieuwenrode, hadden hun verblijf in 't Hof te Hasselt.

1320 Ida en Margaretha, twee nonnetjes van het afgeschafte klooster van Nieuwenrode overleden te Meise op de Hasseltberg (Ida op 9 januari en Margaretha op 14 juli) cfr necrologium : 9 januari Ida reclusa et soror nostra in Hasselt prope Meysse en 14 juli Margaretha reclusa et soror nostra in Hasselt

1462-82 Robberecht Machiels

1509 't Hof te Hasselt werd op 17 november door Henri De Vleminck en Catharina Van Streethem afgestaan aan Jean Basset (de verkoopakte werd geschonken aan Berla)

XVIde eeuw tijdens de godsdienstoorlogen brandde het kasteel af

1532 Margaretha Van Streethem, dochter van Jan Van Streethem en haar echtgenoot Jean Van den Beempde bezaten nog een deel van het Hof ter Hasselt

1540 Meester Philip Laing, secretaris van de Raad van Brabant, kocht een deel op 11 augustus. Dit hof zou tijdens de verwoestingen van de 16de eeuw worden afgebrand. Het werd echter op dezelfde plaats weer opgebouwd.

1562 Symen van den Bempde

1566 Tijdens de beeldenstorm werden vernielingen aangebracht.

1572 Aan een deur van de aanhorigheden van het Hof ter Hasselt werd het jaartal 1572 vermeld bij een mooi beeldhouwwerk van de Heilige Maagd met kindje Jezus dat recht staat. Dit liet veronderstellen dat het hof terug was opgebouwd na door een brand te zijn verwoest. Deze kasteelhoeve droeg volgende spreuk : "invidia laetus ardet" "het verlangen doodt de vreugde" of "de begeerte is de dood van de vreugde".

1575 Merten Van Rooy Joos Verelst

1596 Jan Jacobs – Van Rode waren de pachters van het Hof te Hasselt.

1618 Augustijn Van der Elst

1620 Geeraert Van Hemelrijck

1662 Het Hof te Hasselt behoorde toen toe aan de familie Caïmo : Servaas Caimo (oorspronkelijk van Milaan en raadsheer van de grote raad van Mechelen) Theresa Caimo

1663 Het woonhuis van het hof draagt dit jaartal.

1665 Bouwjaar van een gedeelte van het hof ter Hasselt (zie dit jaartal in de smeedijzeren ankers)

1732 In de manuele Pastoris van Meys staat geschreven : "Mijnheer Vandergoten (raadsheer wonend op het kasteel van Hasselt) heeft gegeven een tissu japon waarvan gemaect een antependium met silver geborduert door de juffrouwen sijn dochters. Item heeft zijne tweede dochter religieuse der Urselinnen Get bornen gegeven eenen vergulden relik voor de Capelle van Hasselt. Item den Heere Baron van Hoogvorst naer de doodt van synvrouwe heeft gegeven haere rock van silvere laekewaer van mynen voorsaet heeft doen maeke de schoone choorcap".

1754 Adrien Philip Happart

1805 Op een paviljoen van het Hof ter Hasselt werden de volgende aanduidingen aangebracht : « HIC ME POSUIT NOB. DNA. Lucia Vander Gote HAC 5 AUGUSTI 1805”. Ook het wapenschild van de toenmalige eigenaars werd aangebracht.

1830 Op 19 februari overleed Catherine Dominique de Moor, weduwe van Charles Ghislain Vander Gote de Metz Blanc Bois (grafsteen in de kerk) +1814 van het Hof ter Hasselt.

1854 Eigenaar Renette de Proost

1889 Het Hof te Hasselt was betrokken door generaal De Haes – Honlet, cdt van Boechout

1906 Leon Ernest Sedille Courbon Bij de dood van Commandant de Haes van het Hof ter Hasselt stond zijn weduwe het hof af aan M. Courbon. Deze liet er later verbouwwerken aan uitvoeren.

1914-18 De Duitsers bezetten het kasteel van *Hasselt*. Het kasteeltje van Parmentier, dicht bij de St.-Elooiakapel, werd door de Duitsers in brand gestoken.

1956 Joseph De Smedt – Van Ginderachter

1962 Brand

1964 Constructie

Lees ook 'Het hof ter Hasselt' in "*Meise*" Jan Van den Eynde pag 59

011 Willy Van den Berghecentrum

Kaart dorpsraad nr.6 (Brusselsesteenweg 67)

In 1966 had de Gemeentelijke Jongensschool dringend lokalen nodig. De Jeugd Raad besliste op vraag van de gemeente en de parochie om het speelplein in het centrum van Meise op te geven ten voordele van een te bouwen nieuwe school.

Herman Boon pr. speelde daarin een grote rol als inspirator en hij liet zelfs het eerste plan ontwerpen door architect Polen. Er werd echter voor een andere architect geöpteerd.

Op initiatief van Jos Chabert, schepen in Meise en later volksvertegenwoordiger en minister, werd in Meise naar het voorbeeld van Vilvoorde een sporthal opgericht. Dit complex omvatte ook een zwembad en een school. Het werd geopend in 1972 door minister van openbare werken De Saeger.

In het schoolgebouw namen de Gemeentelijke Jongensschool en het Audiovisueel Centrum hun intrek op 1 september 1972. Dit laatste zou er blijven tot 1990.

Bij de dood van Willy Van den Berghe, voorzitter van de C.V.P. in Meise werd het complex naar hem genoemd.

Het Willy van den Berghecentrum bevat ook de Leertuin, het Zwembad Wouwer en cafetaria Play-off.

012 Drijtoren

Kaart Dorpsraad nr. 9 De database van A.Bettesone vermeldt :

In 1717 werd de historische hoeve van het domein "Drijtoren" gebouwd. Ze was eigendom van de heren van d'Hoogvorst van het Hof te Meysse.

In 1881, bij de verkoop van het domein van Boechout aan keizerin Charlotte, verwisselde Leon d'Hoogvorst met goeddunken van zijn neef en eigenaar het kasteel enz. voor het recht van wonen en vruchtgebruik van de kasteelhoeve het domein Drijtoren.

Later kocht Jan Van Gijsel het domein.

Momenteel wordt het bewoond door zijn zoon baron Jean - Paul Van Gijsel van Meise.

013 Plantentuin Meise

In zijn eerste gedaante (1796-1826) lag de Plantentuin in Brussel, in de buurt van het huidige Museum voor Oude Kunst. Hij ontstond uit de tuin van het Hof van Nassau (Paleis van Karel van Lotharingen). Daarna verhuisde hij naar de Koningsstraat (1826-1967), de plaats van de huidige Brusselse Kruidtuin of "Botanique". Door de aanleg van de Brusselse Noord-Zuidverbinding werd de Nationale Plantentuin in 1939 opnieuw gedwongen te verhuizen, ditmaal naar het domein van Boechout te Meise. Deze verhuis werd voltooid in de jaren 1970.

Reeds in de 14e eeuw werd het domein van Boechout vermeld. In 1881 verenigde Koning Leopold II het met het aanpalende domein van d'Hoogvorst tot één geheel. Hij bracht er zijn zus, Charlotte, ex-keizerin van Mexico, onder. Na haar overlijden in 1927 werd het domein door de staat gekocht en begon de Nationale Plantentuin er de plantenverzamelingen aan te leggen. Jullie vinden een kleine multiple – choice test op : <https://nl.surveymonkey.com/s/K9YWLDZ>

014 St.-Annakapel

De St.-Annakapel bevindt zich aan de oprit van de A12 (Nieuwelaan) tegen de Plantentuin Meise.

In "St.-Annakapel Plantentuin Meise" van Jef De Cuyper staat het uitvoerig verhaal van deze kapel.

Op de website van het CRKC lezen we :

Heilige Anna-ten-drieën

Objectnaam: beeld (vrijstaand)

Materialen: eikenhout

Technieken: gebeeldhouwd/gepolychromeerd

Datering: 1500-1520

Plaats van vervaardiging: Vlaanderen

Afmetingen: hoogte: 42,0 cm / breedte: 16,3 cm / diepte: 11,4 cm

Aantal exemplaren: 1

Beschrijving/iconografie: Houten beeld van Sint-Annaten-Drieën, vroeg 16de eeuw. Het beeld bestaat uit een staande Sint-Anna met Maria op de rechter arm. Zowel de linker hand van Sint-Anna als de armen van Maria en het kind Jezus, ontbreken. Nog sporen zichtbaar van witte, rode en blauwe polychromie. Oorspronkelijk afkomstig uit de kapel aan de Nieuwelaan, tegen de Plantentuin in Meise, ter hoogte van de voetgangersbrug over de A12. Het beeld

verdween hoogst waarschijnlijk toen de Fransen in Meise kwamen. Zij stichtten brand in 1684 en 1695. Toen zou het beeld verstopt zijn in een boomkruin en later weggehaald. Het beeld zou 300 jaar bij een anonieme familie bewaard zijn geweest. Een zekere Van Hemelrijck, die in het park werkte, zou mogelijk het beeld toen verstopt hebben.

Trefwoorden objectcategorie: beeldhouwwerk

Er is een fotobestand en DVD over de opening, inwijding en processie na restauratie 26 juli 2011

015 Auberge Napoleon

Vroeger lag dit op het domein van de Plantentuin, die veel groter was dan nu. Het landgoed van baron Jean Paul Van Gijsel met al wat ertussen ligt, was één grote eigendom.

Het was de eerste jeugdclub van Meise in de tijd van de jeugdijaren van burgemeester Jules Van Campenhout. Het Chiroheem was toen in de schuur van Van Gijsel, op enkele tientallen meter op de Koninklijke Kasteeldreef. De A12 was er nog niet en de huidige Boechoutlaan liep van aan de inkom van de Plantentuin door en vormde de Koninklijke Kasteeldreef.

Daarna werd het een herberg "stamënee bai bëstël" uitgebaat door de familie Huygens. Jef en Jeanne Olbrechts baatten het een tijd uit (kinderen Isidoor, Lea x Frans Michiels, Roger).

In "Meise onder de toren van St.-Martinus" staat op pag. 86 een foto van de burens uit de Boechtstraat.

Wij vonden een circulaire uit de jaren 1969 waarin Auberge Napoleon beschreven werd toen het van een eenvoudige "stamënee" restaurant werd. Van 1969 tot 2011 werd het uitgebaat uitgebaat door Paul Vandersypen en Marie Jeanne Eylenbosch.

De keizer van Frankrijk, naar wie dit restaurant werd genoemd, heeft hier waarschijnlijk nooit getafeld, maar die andere keizer van Herentals, Rik Van Looy, heeft zich wel gewaardigd zijn naam in het gulden boek van de Auberge Napoleon te zetten, na een smakelijk maal. Wat verder lezen we ook de naam Fabiola, omringd door hofdames. En nog verder staan dezelfde handtekeningen als die je vindt op ministeriële besluiten en paktten ter hervorming van de Belgische staat.

Maar waarom heet deze witte fermette aan de weg Brussel-Antwerpen eigenlijk Napoleon ? Exploitant Paul Vandersypen die de zaak slechts drie jaar geleden overnam, denkt dat de vorige eigenaar die 20 jaar geleden met dit restaurant startte, misschien gedacht heeft aan Fientje van de 'kaizer', het vrouwtje dat hier ooit in deze vroegere boerderij van het kasteel een 'stamënee' had en ook bij de kasteelheer heeft gewerkt. De kastelein werd door iedereen 'de kaizer' genoemd en Fientje was dan maar '... van de kaizer'.

Auberge Napoleon ligt in de groene omgeving van de Plantentuin van Meise en trekt met zijn witte muren, groene luiken en rood-en-wit-geruete gordijntjes de

aandacht van al wie zich vanuit Brussel over Boom naar Antwerpen spoedt. Binnen valt eerst je aandacht op een tafeltje met (eetlust scherpende) verse groenten en fruit, daarna op de rustieke inrichting met vele houten balken, karrewielen en een enorme open haard waar ten aanschouwe van de klant vlees op hout wordt geroosterd. Van in het restaurant kan ook de bedrijvigheid in de keuken worden gade geslagen. Wanneer je aandacht even van de spijkskaart afdwaalt, kijk je op een tekening van Napoleon op Sint-Helena of op een tafereel uit betere tijden : de slag van Rivoli. De muur van de bar leert je dat de patron een Chevalier du Tastevin is, een Hospitalier de Pomerol en lid van de Jurade de St.-Emilion. Wie er wat voor over heeft, kan hier een Château d' Yquem van 1935 krijgen en een Château Petrus die zelfs nog 250 fr. meer kost. Er is een oude Madeira uit 1898. De patron verzwijgt je echter niet dat je niet noodzakelijk een beroemd etiket moet bestellen om goede wijn te proeven. Immers wat vroeger in de wijn productie de middenmoot was, heeft van zijn achterstand opgehaald.

Napoleon is bekend voor zijn grillades op houtskool met aardappelen in de schil die op zeezout in de oven gebakken worden. In het jachtseizoen krijg je hier een heerlijke Rable de lièvre Arlequin of een Faisan fine Champagne voor 850 fr. Auberge Napoleon is eveneens fier op zijn Ris de veau au naturel beurré aux herbes, foie d'oie frais gelée au vieux Porto, selle d'agneau Aixoise, turbot poché mousseline, scampi miracle, cailles de l'empereur en om af te ronden Sabayon au marsala.

Hier was ook het eerste benzinstation van Meise van het merk Caltex.

Het gerucht deed ook de ronde dat Napoleon daar zou geweest zijn, voor zijn nederlaag in Waterloo.

Restaurant Napoleon werd ondertussen overgenomen door Jan en Gilles Stallaert. www.aubergenapoleon.be

016 Nieuwe beiaard

Koninklijke Eysbouts Asten 2001

56 klokken, in de St.-Martinustoren, luisterplaats voor de kerk

Hoe Meise aan zijn nieuwe beiaard kwam verscheen onlangs in de Nieuwsbrief 103.

017 Oude beiaard

Michiels (Doornik) 1950

47 klokken, 8 vermist, geen si-mol, noch mi-mol, nog : klavier en wekking te plaatsen om hem bespeelbaar te maken (verplichting vanwege Monumenten en Landschappen.

Voor de St.-Martinuskerk info : <http://blog.seniorennet.be/beiaardmeise>

Hoe Meise aan zijn (oude) beiaard kwam door Jan Van Gijsel verscheen in "Meise" het boekje dat uitgegeven werd bij de inhuldiging in 1951.

“Meise en zijn beiaard” van Piet De Cuyper beschrijft het wel en wee van het Beiaardcomité en de beiaard tot de inhuldiging van de nieuwe beiaard.

“Beiaarden van Meise” van Jef De Cuyper in de Nieuwsbrief 104 van Berla Erfgoedkring VZW vat een aantal zaken samen en beschrijft de latere periode vanaf 2000.

018 Molen De Waet

1835 Langs de St.-Annastraat werd op de Kelkebeek een watermolen herbouwd. De oudere kern werd gedeeltelijk behouden, doch fel gewijzigd in de 19de en 20ste eeuw. In de gevel links langs de beekkant werd het jaartal 1835 aangebracht met de letters B.D.M.... In de herbruikte steekbooglatei uit arduin is er een steen met het jaartal 1766. Destijds behoorde deze molen nog toe aan Willem de Zwijger, als baanderheer van Grimbergen. Door de erfenis kwam hij later toe aan de Oranjekoning van Engeland. Nog later werd hij bezit van de familie Vander Linden d' Hoogvorst wiens wapen met jaartal werd aangebracht. Nog later kreeg deze molen de naam “Molen De Waet”. Momenteel is hij in handen van de familie Steenackers.

019 Gedenksteen VVV

Op het kerkhof van Meise werd op initiatief van wijlen Frans Van Beneden, oud - voorzitter van de Oud - Strijders *Meise*, de Verbroedering Vaderlandse Verenigingen (V.V.V.) Meise en de Handelaars van *Meise* een gedenksteen geplaatst, als herkenningspunt voor het ereperk van de Oud - Strijders. Er werd door All - Glass Grimbergen een gegraveerde glazen plaat op geplaatst met volgende tekst :

"Meise eert zijn helden, soldaten en al wie leed onder een oorlog."

Deze tekst is van wijlen dr. Jan Van den Eynde in een publicatie over de oorlog. Hij werd binnen de V.V.V. aangepast en later op vraag van de overledene ingekort. De plaatsing is een daad van eerbetoon tussen twee vrienden.

De verbroedering van de vaderlandslievende verenigingen van Meise verliep niet van een leien dakje.

Een eerste poging werd ondernomen in de schoot van de Koninklijke Maatschappij van Gewezen soldaten van het Belgisch Leger uit 1903. Aangezien alle oud-strijders soldaat waren, was het aangewezen dat deze vereniging het bindmiddel of de rode draad uitmaakte. Toon Mollemans, Jean Lombaerts en Jef De Cuyper zaten er hun schouders onder.

Later kwam er een tweede poging onder burgemeester Armand Vanvuchelen. Mevrouw Van Assche - De Prins werd voorzitter. Zij had het voorzitterschap van de Oud-Strijders *Imde* geërfd van haar overleden echtgenoot.

De derde poging kreeg meer succes. de initiatiefnemer was eresenator Simon Février. Die had heel wat geld veil voor de verbroedering. Hij riep ze allen samen

voor een etentje in Den Boomgaard. Hij wou een deel van zijn erfenis besteden aan de V.V.V., maar door onderling gebakkei kwam daar niets van. Hij vergoedde wel de vaandel dragers, die 5 Euro kregen bij hun aanwezigheid met de verenigingsvlag op de drie vieringen : 8 mei Wapenstilstand (*Meise*), 26 augustus (slag van *Imde*) en 11 november (Wapenstilstand W.O.I) en het Te Deum op 21 juli.

Het eerste wapenfeit van de V.V.V. was het uitschakelen van de N.S.B. in Meise.

Ik belastte mij met het op orde zetten van de vereniging conform de statuten. Dat kostte enig kunst en vliegwerk, om de juiste personen op de juiste plaats te krijgen. Want er zijn zoveel varianten in vaderlandslievende verenigingen, dat het moeilijk is om die op orde te krijgen. Uitmaken wie een echte oud-strijder is bleek bijna onmogelijk. Dat is zo als ze over een paspoort van nationale erkentelijkheid beschikken. Ik begon die in te zamelen. Er werd een lijst gemaakt van wie in onze gemeente hoorde uitgenodigd te worden op de drie vieringen en het Te Deum. Maar eens de lijst, met medewerking van de verenigingen klaar, werd ze bij de eerstvolgende uitnodiging genegeerd.

De V.V.V. ging ten onder aan onderlinge ruzies. Dat leidde mij, als niet oud-strijder, maar wel gewezen soldaat, tot de uitspraak : zij zijn vergeten dat de oorlog al zolang voorbij is!

020 Kursaal

Vroeger hadden wij onder de toren van St.-Martinus een heuse danstempel. Het huidige Carpet 2000 (Brusselsesteenweg 58) was vroeger een stamënee met prachtige danszaal, één van de lokalen van fanfare Concordia (de èzzëls) ë = doffe e.

Bij verbouwingen legde men onlangs het prachtige parket van de dansvloer bloot. Dit zal gerestaureerd worden.

Waar vroeger het podium stond kwamen naïeve muurschilderingen te voorschijn. Zij werden waarschijnlijk aangebracht als decor voor één van de toneelstukken die er opgevoerd werden. Op het tafereel staat op een huisje : “Rainer Tipping Painters”. Daarover vonden we meer in “Het toneellevens in Meise” van Piet De Cuyper, lid van de orde van het gulden masker. Piet richtte daar zijn “Ontdek de ster” – wedstrijden in. Hij deed er eens een act met een ladder met Wilfried De Goeyse als partner. Hij beklom de ladder en moest eraf vallen. Wilfried, die hem moest opvangen, draaide zich op het cruciale moment om, en Piet kwam plat op de planken terecht. Gelukkig zonder ernstige gevolgen. Ik ben toen opgetreden met Michel Verbeeck, met acrobatie. Wij hebben daar ook eens poppenkast gespeeld voor de komplette Chiro met de ouders en sympathisanten. We speelden “de wraak van de rode hand”. Het spel werd opgefleurd met het ontsteken van Bengaals vuur, als de hand verscheen.

Boven de danszaal was de thuishaven van de reuzen Jan en Mie van Meise. De originele reuzen stonden daar ook, tot ze na een ruzie in de fanfare, verkocht werden aan iemand die aan de zee zou verblijven. Toen Bobbejaan Schoeppe huwde en toen die in Meise woonde in de d'Hoogvorstlaan, hield hij een volksbal in het Kursaal van Meise. Ik heb toen alles meegemaakt. Het was wijlen Louis Neefs die de presentatie van de artiesten opnam.

Het pand was sedert 1906 eigendom van burgemeester Puttemans die onze gemeente bestuurde van 1914 tot 1933, toen Jan Van den Eynde de sjerp overnam.

Puttemans baatte er een brouwerij uit : brasserie Saint – Martin. In de prachtige gewelfde kelder, ontdekten we een tunnel, die naar de overkant van de straat liep in de kelder van het vroegere “Boeken en C.D.’s De Cuyper” (nu The Lounge). Dat gebouw diende als pakhuis van de brouwerij. De werklui rolden de vaten door de tunnel.

Toen de riool aangelegd werd op de Brusselsesteenweg, werd de tunnel onderbroken.

In 1933 baatte de vader van Marcel De Vroede het ‘stamënee’ uit en hield varkens, waar nu de GB zich bevindt.

Later kocht Henri De Donder, de vader van Dirk en Huguette, het pand en liet het stamënee en de danszaal uitbaten door achtereenvolgens Louis Scheers met Leona en Alida. De volgende uitbater was Armand De Cock. Daarna kwam Roger Janssens erin en later taptten Eva en Guy van achter de toog.

Henri De Donder kocht in die tijd regelmatig faillissementen op. Dirk zit momenteel nog met een stock van o.a. plastic zakjes van een firma die overkop ging.

In 1970 werd het magazijn (nu GB) een opslagplaats voor hout tot 1975.

Op de Krogstraat is er onder de danszaal een ingang naar twee kleine lokaaltjes. De Chiro vond er onderdak in 1958 voor de Jong Knapen, de jongsten van de jeugdbeweging. Na de bouw van het Chiroheem wat verder, huisde er een tijdje een frituur in. Momenteel is het een klein appartement.

Onder het terras is een ingang naar de kelder. Die werd bijgemaakt toen er een tijdje een dancing in ondergebracht werd.

Deze kelder zou een prachtig museum kunnen worden voor Berla Erfgoedkring VZW!

021 Standbeeld Karel van de Woestijne

Wisten jullie dat op de grens tussen Meise en Grimbergen in de Rooststraat een standbeeld prijkt van dichter Karel van de Woestijne, een van onze klassiekers. Hij behoorde tot de beweging “**Van Nu en Straks**” 1893 – 1914. Hij kon de “*ziel tot lied omtoveren*”. De gedenksteen staat er maar troosteloos bij. Het groen errond overwoekert en

verbergt het monument. Een plaatje met uitleg zou niet misstaan.

De tekst onderaan, op de sokkel is bijna onleesbaar en luidt :

*Mijn vriend
Gij hebt een der schoonste
sterren
van Brabant
gezien en
die ligt aan
de poorten
van Brussel*

De vraag is : wat is “een der schoonste sterren van Brabant” ? De parel van Brabant of het keizerlijke Meise ? Meise (met zijn keizerin Charlotte) was tot **1132** moederparochie, ook van Grimbergen en Strombeek. In dat jaar werd door toedoen van de Berthouts het patronaat of begevingsrecht overgedragen aan de abdij van Grimbergen. Zo werden de rollen omgekeerd en kreeg Grimbergen de bovenhand.

In de Roetskalender 2015 staat onze dichter op 29 juni met een korte biografie, bij het begin van de Karel van de Woestijneweek.

Lees ook Berla 1992/29/11

022 Beeld Alfred Daelemans

Op zondag 21 oktober 2002, na de hoogmis van 10.30 uur, togen de gelovigen en de gelegenheidsmisgangers, naar de tuin aan de bibliotheek. Voor de ingang van de stripoteek, naast het tuinhuisje, prijkt het borstbeeld van monseigneur Alfred Daelemans. Hij was jaren lang de grote baas van het katholiek onderwijs in de Guimardstraat. In onze gemeente was hij magister van de broederschap van Sint – Elooi en Eureloy. Voor zijn burens op de Brusselsesteenweg was hij een minzame, vriendelijke buur.

Het beeld is van kunstenaar - leerkracht Adelin De Craene uit Hertsberge (Oostkamp). Hij wou een beeld maken van de monseigneur, die hij altijd als zijn mentor beschouwd had. De huishoudster mevrouw Van de Putte vernam dit en zo werd het beeld gemaakt voor zijn geboortedorp Puurs. Het bronzen beeld in Meise is een copie van het origineel.

023 Beeld Jan Van Gijsel

Jan Van Gijsel stond reeds lang binnen in het gemeentehuis (vroeger pastorie). Bij de inhuldiging van de nieuwe beiaard, werd een replica buiten geplaatst. Zo kan iedereen herinnerd worden aan de mecenas, die het grootste deel van de oude beiaard bekostigde.

024 Tuinhuis Pastorij St.-Martinus

In de tuin van de pastorie St.-Martinus, die helaas herdoopt werd in “Cultuurhuis”, staan de reuzen Jan en Mie. Hier zijn het klavier en de wekking (trommel voor automatisch klokkenspel) voorlopig

ondergebracht. Dat gebeurde uiteindelijk in januari 2016.

025 Hulst

Achter de pastorij St.-Martinus staat al meer dan een eeuw een geklasseerde hulst. Daar kwamen ze uit Nederland met bussen vol geïnteresseerden naar kijken. Hij staat er momenteel belabberd bij!

026 Bibliotheek

De parochiale bibliotheek startte in Meise in de Limbosweg. Jean Van Gijsegem en juffrouw Liza De Smedt baatten die uit. Ze telde toen 850 boeken en bereikte 600 lezers.

In 1969 werd ze als gemeentelijke bib. ondergebracht op de eerste verdieping van het huis Janssens naast Den Beiaard.

In 2000 werd de huidige locatie ingehuldigd (Brusselsesteenweg 44).

027 Kerkhof

Het kerkhof van Meise is afgeboord met taxus – baccata's, een van de oudste eigen boomsoorten. Het werd ontworpen door de bekende grafkunstenaar E.Salu uit Laken (die in Meise een buitenverblijf had) en in 1936 ingehuldigd. Ernest Salu is ook de ontwerper van de reuzen van Meise.

Van Campenhout Elisa + 15.9.1936 werd er als eerste op het kerkhof begraven.

028 Home Van Gysel

Dit werd gebouwd met een gift van Jan Van Gysel op de Krogstraat.

029 Beelden Henri Lenaerts

In de Plantentuin Meise : **"De vorser"** en **"De ultieme bestemming"**

De vruchtbaarheid

Aan de ingang van de Plantentuin Meise staat op een hardstenen sokkel het bronzen beeld van een vrouw. Ze zit op een stoel, heeft de handen in haar schoot gevouwen en kijkt voor zich uit. Ze is gekleed in een jurk en is blootsvoets weergegeven. De zijanten van haar stoel zijn versierd met mensen die op het land aan het werken zijn. Het standbeeld is een realisatie van kunstenaar Henri Lenaerts (° 1923). De Belgische staat kocht het werk aan in 1953.

Henri Lenaerts schonk aan de gemeente op zijn tachtigste verjaardag in 2003. :

Aan de bibliotheek werd **'Levensvreugde'** en **'Eenzaamheid'** geplaatst.

Aan het Willy Van den Berghecentrum vonden **'De vlucht van Icarus'** en **'De geboorte van Venus'** hun vaste stek.

Voor het standbeeld van baron d' Hoogvorst, tussen de monumentale Amerikaanse eiken, troont ook nog een Mariakapel van zijn hand **"Moeder van Meise"**.

Het **Mariabeeld van de wijkkapel van het Kasteelveld** werd gestolen en vervangen. Lees hierover Berla 1994/38/02

In het Administratief centrum van Meise prijkt een collectie kleine beelden. Op de plaat ernaast staan echter foutieve benamingen!

030 Beiaardbanken

Als we van aan de ingang Meise-dorp naar het centrum wandelen staan er tussen de monumentale bomen banken opgesteld, die de oude luisterplaats vormden voor onze eerste beiaard.

Tussen twee muurtjes werden twee zware planken aangebracht : een voor de rugleuning en een voor het zitten. De namen zijn in de bovenste plank gesculpteerd tussen twee klokjes.

Het is gotisch schrift en de letters zijn verguld. Zij dragen de naam van :

August Vermeylen, de dichter

Jef Denijn, de beiaardier

August De Boeck, componist van 3 cantates in Meise : d'Hoogvorst, Baptist en Roose

Pieter Brueghel, de schilder

Paul Gilson, de componist

Arthur Meulemans

Er kunnen nog 5 banken bij.

031 Luisterplaats nieuwe beiaard

De nieuwe beiaardbanken dragen volgende inscripties: V.Z.W. Vrienden van de Beiaard

Jules Van Campenhout, burgemeester Meise 1947 – 1976

Jef en Irma Claes, leden

pastoor **T. Brams**,

familie **Van Gijssel – De Heu**, voor het leven voorzitter
Drie banken vermelden mensen die iets te maken hadden met onze oude beiaard :

Staf Nees

Jef Van Hoof

J. Lettens, de dichter, de belleman

Herman Boon pr. ° 23.5.1930 - + 5.5.2005, onderpastoor in Meise van 1.9.1957 tot 1968;

deze plaat werd onlangs naast die van pastoor Brams geplaatst. De bank voor het gemeentehuis met "dr. **Jan Van den Eynde**" werd aangevuld met "V.Z.W. Vrienden van de beiaard"

Jef Rottiers, eerste beiaardier, staat bij de Michiels beiaard. Mijn droom is dat daar een heuse kiosk komt. Dan zitten de luisteraars droog als het regent.

032 Chiroheem

Vroeger was dat een lemen huisje, bewoond door "Poempër va Polienus", de bezembinder en klokkenluider.

In **1958** kwam Herman Boon bij pastoor Brams in Meise als **onderpastoor** en proost van de Chirojeugd. Hij zou de jeugd van onze parochie op een hoger niveau tillen. Op zijn kamer stond een beeldje van een

gekende kunstenaar, dat symbool stond voor zijn doel : ons omvormen tot jonge, bewuste, stijlvolle, katholieke Vlamingen.

Op 25 are grond van de kerkfabriek zou hij een **Chiroheem** bouwen (Krogstraat 7). Het oude lokaal (Van Gijssel) werd afgebroken voor de A12. In het eerste plan zou het **lemen huisje** dat er stond geïntegreerd worden, maar dat bleek irreëel. Alle werken werden door vrijwilligers uitgevoerd, met de hulp van vermogende aannemers en industriëlen. Voor het speelplein werd de afbraak van het Congopaviljoen van Expo 58 aangevoerd. De afwerking en verfraaiing liet hij uitvoeren door plaatselijke kunstenaars en vrienden uit het artistieke milieu. Het Chiroheem werd een feit van 31.3.1958 tot **13.9.1959**.

Herman Boon pr. kocht de religieuze kunstwerken. Op de gevel zien wij een metalen afbeelding van twee jongens, die de handen reiken naar Christus, van de hand van kunstenaar Karel Meert uit Asse. Op de oorspronkelijke tekening hiervan stond een jongen en een meisje. Maar toen het werk uitgevoerd werd waren de jongens en de meisjes in de Chiro nog gescheiden. Daarom liet Herman Boon pr. Het hertekenen tot twee jongensfiguren

Op het plein staat een Mariakapel, Burchtgravin, naar een ontwerp van Herman Boon pr. en gemetst door vader Nica en gerestaureerd door mijzelf met de kleinzoon van de man. De burchtgravinne werd in beton gegoten door Julien De Roover, het duiveltje doet al van de Kunstkring en Natuurpunt.

Er bestaat een foto (M161,1) van met Jef De Cuyper, Jan Bogaerts, Herman Boon pr. en de Jong Knappen.

In Jeugdclub Knodde is een van de religieuze kunstwerken verdwenen onder een laag mortel.

"Het Laatste Avondmaal" 23.3f toonde in zwart - wit de twaalf apostelen met Jezus die bediend worden door Maria. De schetsen van onze proost ter voorbereiding ervan, zijn gered uit de archieven van de Chiro (gedeponeerd in het parochie-archief). Wie waren die twaalf apostelen in die periode ? Het schilderij stond op de muur van het lokaal van de aspirant - leiders. Volgens mij waren dat : Jan Bogaerts, Roger Cooreman, Jos Van Nieuwenhuyzen, Raf Meyskens, Jef De Cuyper, Frans Heyvaert, Oscar Wellens, Jef Van Gompel, Wilfried De Goeyse, Jean Potums, Hugo Ooms en Paul Van de Velde.

Ik nam onlangs contact met het CRKC om het bestaan van deze religieuze kunstwerken te signaleren, indien onbekend. Want ik blijf het onderstrepen, dat het werk van Jan Beekman, in het leiderslokaal, een enorme waarde heeft. En dat is niet alleen financieel. Het is het moderne equivalent van de verrijzenis volgens het Nieuw Testament. (23,2f) De muurschilderingen in onze kerk, vooraan rechts, geven het laatste oordeel, versie oud testament. Wij hebben er niet om gerouwd, toen alles netjes overschilderd werd. Onze kerk zag er van toen af wel wat kaler uit

dan nu. Dank zij het overschilderen zijn ze ook gered. Ik vind het alleen jammer dat de paalschildering van de Heilige Petrus niet mee gerestaureerd werd. Want die was veel origineler dan de rest.

Binnen in de andere lokalen treffen wij nog aan :

1. Kruisbeeld in ceramiek van Joost Maréchal (lokaal 5) 23,7f
2. Kruisbeeld in ceramiek van Van de Weghe (lokaal 4) 23,6f
3. Lieve Vrouw met kind, 3 tegels in ceramiek van Joost Maréchal (lokaal 4) 23,5f
4. Kruisbeeld in brons van Hein Pohlenz (lokaal 1) verdwenen
5. Lieve Vrouw in opaline van M.W.Plettenberg (lokaal 5) verdwenen
6. Kruisbeeld van R.De Pelsmaecker (lokaal 3) verdwenen
7. Lieve Vrouw op glas geschilderd van Kamiel Cauwenbergh (lokaal 3) verdwenen
8. Fakkels en siertekst van Willem Rosiers (lokaal 3) 23,9

In afspraak met mijn bisschop en pastoor bouwden wij op grond van de kerkfabriek in de Krogstraat een eigentijds Chiroheem. Ik wilde dat dit heem "schoon" was : de meubelen, het eetgerei, enkele kunstwerken. Ik was ervan overtuigd dat jonge mensen innerlijk "schoon" worden als zij "schoonheid" ontmoeten en inademen. Zo kocht ik voor de lokalen kruisbeelden van Vlaamse keramiekers. Dat kostte veel geld. Samen deden we veel met eigen handen en veel mensen hielpen financieel. In die dagen begeleidde ik intens een stervende. Na zijn overlijden schonk zijn echtgenote mij een grote som Duits geld "voor het Chiroheem". Herman Boon pr.

033 Ringoot

Dit gebouw (Brusselsesteenweg 54 – 56) op de hoek van de Krogstraat en de Brusselsesteenweg was vroeger "Laiterie de la porte verte" J.B. De Donder. Het was ook een herberg van de fanfare Concordia. Dat zien we op oude postkaarten en foto's.

034 Janssens

Oude melkerij (Brusselsesteenweg 50)

Hierin startte het Audiovisueel Centrum op 1.11.1967. Toen werden de lokalen ook gedeeld met de bibliotheek op de eerste verdieping en Jeugdclub Gypsy besloeg de zolder.

035 Jacobs

Hier woonde vroeger de familie Vos. Nu wordt het bewoond door dokter Jacobs.

Brusselsesteenweg 68

036 Hoeve Haeck

Oudste benaming Careelhoeve. De familie Haeck baatte als laatste de boerderij uit met hun knecht René.
Brusselsesteenweg 70

037 Zustershuis

Brusselsesteenweg 129

038 De Goeyse

Brusselsesteenweg 153

039 Salu

Zonnelaan 29. Dit was het buitenverblijf van beeldhouwer en grafmaker Salu uit Laken.

040 Hoeve Van Hemelrijk

Nieuwelaan 178

041 De Meester

Heuveltop Hasseltbergstraat 16 .

042 Radiologie

Dit was vroeger een restaurant. Later werd het overgenomen en werd het "Dog bar" Nieuwelaan 47

043 Dagobert

Dit gebouw is nu privé bezit, maar was vroeger een restaurant. Nieuwelaan 61.

044 Linsen

Dokterspraktijk, met een mooie afbeelding van een naakte vrouw op de kolom naast de deur. Nieuwelaan 152.

045 Den Beiaard

Vroeger was dit een winkel met 'stamënee' van Jan en Alice De Waet. (Brusselsesteenweg 48)

De volgende uitbaters waren : Maria Straetmans en Isidoor Haeck en hun dochter Lisette Haeck (° 27 april 1917).

We beschikken over een foto van de zaak bij de oude St.-Elooviering met Bert Peleman en Philibert Lettens. Twee huizen verder zien we ook de staminee "Au vélo" nog en verder "Kursaal".

In 1951 werd het "Den Beiaard" toen het stamcafé werd van de Beiaardvrienden uit Meise. Die realiseerden de oude beiaard (nu aan de bib.). Onze eerste beiaardier Jef Rottiers heeft er menig pintje gedronken na de zondagavondconcerten op de beiaard.

In ... werd de zaak verkocht aan Guy Van Eyck.

Op 18.02.2008 werd het overgenomen door de huidige uitbaters Bavo en Bastiaan Vandeperre

046 St.-Martinuskapel

De VTB-VAB nam de kapel onder haar hoede. Zij staat op de Holleweg op het pleintje in de verkaveling.

047 Kapelletje Keizerinlaan

Dit staat in de omheining van het domein Van Gysel. Ze staat onder de hoede van de bureu.

048 Beelden St.-Elooi

Her en der staan er langs de route van de St.-Elooi-omweg kunstwerken van St.-Elooi. St.-Elooibeeld van Paul Grégoire. Mariakapel Smid 2014 van Frans Mertens

049 The Lounge

Op 1 november 2013 opende The Lounge, een praatcafé.

Vroeger was het de opslagplaats van de brouwerij aan de overkant, waar nu De Donder gevestigd is.

Mijn vroegste herinneringen aan dit gebouw gaan terug tot W.O.-II toen er een vliegende bom viel aan het kerkhof. Toen was er een kruidenierszaak uitgebaat door Josephine Van Keer-Weymans, de schoonzus van mijn moeder. Ik liep er voorbij en zag mijn nonkel grote platen zetten voor de vernielde ruiten van de winkel.

Een mail naar mijn nicht Maria Van Keer leverde wat volgt op :

Voor zover ik weet is dat ons ma en pa gehuwd zijn in 1936 . Pa woonde toen met meter (Leonie Cammu) en nonkel Jef Van Keer bij Kaddeder. Ons moeder kwam inwonen en had daar een pantoffelwinkel terwijl pa schoenen herstelde. Meter en nonkel verhuisden naar de Brusselsesteenweg 118.

In 1942 kochten zij de hoek waar zij de eerste keer veranderingen deden . De Boechtstraat moest veel breder worden omdat er vroeger maar een kar door kon. Er bestaan nog oude foto's van. Het huis had een blinde muur langs twee kanten. Ze begonnen er de winkel met voeding in 1942. Ik ben daar geboren. In 1949 hebben ze de gevels opgetrokken en een nieuw dak gelegd, zoals het er nog uitzag in 1969 toen ze verhuisden naar de Cardijnlaan 7.

Als je nieuws uit Meise wou weten, ging je voor een babbel bij mijn tante. Zij kochten het huis van De Donder, verbouwden het en baatten de zaak uit van 1949 tot 1969.

Toen trok mijn zus Marie-Jeanne erin, samen met mijn broer Piet. Het werd een boeken-en platenzaak en copy-center. Maar in een familie zaken doen, brengt verdeeldheid en mijn broer trok eruit en vestigde zijn drukkerij en copy-center naast de Muziekacademie.

Op 1 november 2013 begon Carine Cammu the Lounge. De Meisenaren hadden liever een Vlaamse naam gezien bijvoorbeeld "'t Stamënee".

050 Marco Polo

Dit is momenteel een restaurant op de Zonnelaan 11

051 Villa Witman

Deze villa op de Bruinborrelaan is geklasseerd en werd ontworpen door architect Albert Bontridder, die in de Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie zetelde.

052 Ooms

Brusselsesteenweg 147. Hier woonde de familie Ooms, onderwijzer in de tweede graad in de Gemeentelijke Jongensschool. Daarna kocht de familie Van Lerberghe het pand. Momenteel is het in handen van de huidige voorzitter van de Jeugdraad : Willem Beets.

053 Van Dievoet

Brusselsesteenweg 141. Hier had Hendrik van Dievoet zijn tuinbouwbedrijf. Momenteel is het een tandartsenpraktijk.

054 Linde

Op de Nieuwelaan, voor Radiologie Nieuwelaan 47 staat een prachtige Linde , die zou moeten geklasseerd worden.

055 De Kaberdoes

Nieuwelaan . Oud-voorzitster van Okra *Meise* José De Greef groeide op in het verst van het centrum afgelegen lokaal. In mijn streekboek "*Meise*, onder de toren van St.-Martinus" vinden jullie op pag. 57 een van de oudste foto's. De "oud-soldaten" poseren er voor hun lokaal.

056 't Moment

Deze herberg, naast de oude pastorie, noemde aanvankelijk "**A la cantine**". De uitbaatster verhuisde, met naam en al, naar de Nieuwelaan, waar nu de bank is. Later heette het "Au vieux Meysse" en "In 't Oud Meysse" en we zien op de foto de vader van Clairette, Louis Huygens, Karel Huygens, Nicole Coremans en Clairette Coremans-Huygens

De zaal **Triomf** kwam er op deze plaats. Na een brand werd het afgebroken.

Dit was ook het lokaal van de fanfare De Verenigde Broeders (bijgenaamd "de ressen"). Achter het "stamënee" was een danszaal. Die werd achtereenvolgens uitgebaat door ... , Louis Huygens, Fernand Coremans, Domien Van Opstal. In 1941 waren hier nog klaslokalen boven de danszaal.

Nu is hier "'t Moment" sedert 2000 de ontmoetingsruimte. In de eigendomsakte staat vermeld dat dit vroeger eigendom was van keizerin Charlotte van Mexico. De akte werd opgenomen in de toonkast, waarin de voorwerpen die door de keizerin aan Madeleine De Cuyper geschonken werden. Dit bevindt zich aan de trap en lift van de bibliotheek.

057 De hoeve van het kasteel van Meise

Een andere belangrijke brok van de nalatenschap van Keizerin Charlotte werd de eigendom van J. Van Gysel-De Heu : namelijk de hoeve van het kasteel van Meise, met beplanting, vijvers en omtrent 80 ha landbouwgrond.

De hoeve was gebouwd naar het klassiek model van de grote boerderij, die bestaat uit een vierkantig of

rechthoekig plein, omsloten door vier hoofdgebouwen die los staan van elkaar om bij eventuele brand de schade te beperken.

1. de woning
2. de paardenstal met opslagruimte voor het voeder en de bergplaats voor de landbouwwerktuigen
3. schuur met manège
4. koestal meestal met centrale voedergang

Een kenmerk van de oude boerderij : de zware inrijpoort met boogvormige overkapping waarin een duivenhok is ingericht.

Deze hoeve was sinds 1717 eigendom van baron Van der Linden – d' Hoogvorst. Ze vertoont de karakteristieken van het oude type.

In 1882 werden de gebouwen en de omliggende gronden aangekocht door Keizerin Charlotte en daarna in 1938 door de heer Jan Van Gysel en nu gekend onder de naam : "Domein Drijtoren".

058 Vlaamse hoeve

Vlaamse Hoeve (ca. 1875) Aan de ingang van veel kasteeldomeinen vindt men een soort portierswoning. Rond 1875 werd deze "Vlaamse Hoeve" in zijn huidige vorm opgetrokken door graaf Léon de Beaufort. Dit was voorheen het woonhuis met stallingen en koetshuis van de beheerder van de landerijen van het Kasteel van Boechout.

059 Ijskelders

Ijskelder (ca. 1850) In de Plantentuin vinden we drie ijskelders. Dit zijn ondergrondse gewelven die 's winters opgevuld werden met blokken ijs uit de omliggende vijvers. In de zomer werd dit ijs gebruikt om etenswaren en dranken te koelen. Deze ijskelder, onder de heuvel met het taxusmassief, is niet alleen één van de grootste van de Plantentuin maar ook van België. Hij is 17m lang en 5m breed. Hij is niet toegankelijk voor het publiek omdat er verschillende soorten vleermuizen in wonen.

060 St.-Antoniuskapel

Sint-Antoniuskapel (ca. 1800) De Meisenaren gingen tot in het begin van de 20ste eeuw jaarlijks in processie van de Sint-Martinuskerk langs de Sint-Anna- en de Sint-Antoniuskapel doorheen het kasteelpark. Ze werden door Keizerin Charlotte toegewuifd vanop het balkon van het Kasteel van Boechout.

061 Oranjerie

Oranjerie (ca. 1818) Een oranjerie is een lichtrijk gebouw dat gebouwd werd om vorstgevoelige planten, zoals oranjebomen, te laten overwinteren. Deze oranjerie hoorde bij het kasteel van d' Hoogvorst. In 1959 werd het gebouw omgevormd tot een restaurant. De basisstructuur, de grote ramen en het tongewelf zijn bewaard gebleven en dateren van rond 1800.

062 Vriendschapstempel

De Vriendschapstempel (1818) is een neoklassiek gebouwtje, een “folly”, zoals er wel meer in landschappelijke domeinen werden aangelegd. Het is een kleine vrijmetselaarstempel, de naam verwijst naar de vriendschapsidealen eigen aan de vrijmetselarij. Het gebruik van deze symboliek verdwijnt in de loop van de 19e eeuw. Onder Leopold II wordt hij ook Dianatempel genoemd, naar de Griekse godin van de jacht. Na onderzoek en analyse van de symboliek kreeg hij zijn originele naam ‘Vriendschapstempel’ terug. Hij wordt nu gerestaureerd en is niet toegankelijk voor het publiek.

063 Balatkas (1853)

Balatkas 1853 Alphonse Balat (1818-1895) is de hofarchitect van koning Leopold II, die de wereldberoemde koninklijke serres van Laken ontwierp. Ook deze kleine kas is van zijn hand. De Balatkas stond eerst in het Brusselse Leopoldspark om er de tropische reuzenwaterlelies uit tropisch Amerika, *Victoria amazonica*, te kweken. In 1878 verhuisde ze naar de Kruidtuin in Brussel. In 1941 kwam ze naar Meise. De reuzenwaterlelies groeien nu in het Plantenpaleis.

De Plantentuin van Meise heeft de opmerkelijke Balatkas laten restaureren. De kostprijs van de restauratie bedroeg 68.000 euro.

064 Jachtpaviljoen

Jachtpaviljoen ca. 1850 Opnieuw een ‘folly’ zoals de Vriendschapstempel. Vanaf de 19de eeuw bestaan er catalogen die verschillende tuinornamenten aanbieden. Dit was het type jachtpaviljoen of belvédère. Deze paviljoenen zijn achthoekig, zodat men van overal een goed zicht heeft op het landschap. Daarom staan ze meestal op de top van een heuvel. Dit jachtpaviljoen was vroeger omringd door drie monumentale beuken.

065 Plantenpaleis

Zuidgevel Plantenpaleis (1956) Het eerste voorontwerp van het Plantenpaleis werd in 1938 getekend door F. Roekens, de toenmalige teeltoverste. Architect H. Cole werkte het technisch dossier uit en de architecten Allard en Bocquet stonden in voor de volledige uitwerking. Het Plantenpaleis is 154m breed. De hoogste kas is 16m hoog en domineert het geheel. Oorspronkelijk zou de bezoeker het Plantenpaleis het eerst langs deze zijde zien, de hoofdingang van het domein was immers langs deze zijde gepland. De geschiedenis heeft het echter anders gewild. Deze kant van het Plantenpaleis is ongetwijfeld de mooiste. Vertrekkend van de platte, brede Victoriakas in het midden stapelen de glasramen zich rij na rij op tot de hoogste kas 70 meter dieper.

066 Herbarium

Herbariumgebouw (1959) Het Herbariumgebouw herbergt het herbarium maar ook de onderzoeksafdelingen en de bibliotheek van de Plantentuin. In 1985 werd er een nieuwe vleugel bijgebouwd. Het onderzoek op paddenstoelen, wieren en mossen kreeg hierdoor meer ruimte. Het onderzoek van de Plantentuin kent een lange geschiedenis, zo bestuderen we bijvoorbeeld al meer dan honderd jaar de koffiefamilie (Rubiaceae). Het herbarium is een van de grootste ter wereld en telt bijna 4 miljoen specimens. De oudste herbariumvellen dateren van rond 1780. De bibliotheek telt ongeveer 70.000 werken, waarvan de nestor een wiegendruk uit 1486 is.

067 Pachthof 1854

Pachthof (1854) Koning Leopold III en zijn jonge kinderen bezochten vaak deze boerderij van het Kasteel van Bouchout. Het vroegere woonhuis met het torentje werd verbouwd tot kantoren. De Tuinwinkel is ingericht in de oude koeienstal. In de paardenstal bevinden zich technische ruimtes en sanitaire voorzieningen voor het publiek. In het karrenhuis zijn publieke voorzieningen geplaatst.

068 Engelse brug

Heel weinig bekend, reeds gesuggereerd op een primitief kadasterplan uit 1821. Oost – West geöriënteerd, verwijst naar de cyclus van de zon. Westkant antipode, verwijzing naar het einde Oostelijke kant van de grot. Naar het voorbeeld van de galerij ontworpen door William Kent in 1735? Nissen in de zijwanden? De borstbeelden van “British Worthies” versterken dit vermoeden. Steen met blazoens, denkbaar als antiquarisch element aangekocht na de Franse revolutie. Boven de ingang van de grot staat een gerecupereerde wapenstein met blazoens van de familie Roose.

069 De hermitage

Inv. 11 Vidts 49/50 – foto 44,46

Neogotische troubadoerstijl, met uitkragend rieten dak. Vroeger jachtpaviljoen

070 (831) Neogotische folly in troubadoerstijl, voederplaats voor wild. Nadien winterschuilplaats voor zwanen, uiteindelijk “petite follie”. Tijdens de storm in 1989 viel er een boom op het huisje. Toen sneuvelden er in de Plantentuin ongeveer 200 bomen.

071 Beeldende kunst in de Plantentuin Meise

Aan de Vlaamse Hoeve zien we “**Kleiman**” van Bea Van dorpe, een houten sculptuur.

We begeven ons over het grasplein naar. **De Tijd ” (1898)**. Dit bronzen beeld symboliseert de tijd die de jeugd de weg wijst. Het standbeeld is van de hand van Charles Van Der Stappen en behoort tot een ensemble

waarvan u nog een paar beelden hier in de Plantentuin kan vinden. De sculpturen werden gerealiseerd onder leiding van Constantin Meunier en Charles Van Der Stappen en gegoten door o.a. de "Compagnie des Bronzes".

Langs de Sint – Antoniuskapel begeven wij ons naar de Oranjerie. Onderweg zien we :

De Wilde Wingerd - Louis Mast - 1896

De Roos - Josuë Dupon - 1896

Het Ganzenhoedstertje - Alphonse De Tombay - 1891

In de vijver drijft een **monumentaal modern kunstwerk**, drie grote witte drijvende elementen, die aan de tand des tijds overgeleverd zijn.

We gaan voorbij de Oranjerie waarin de Zwitserse kunstenaar **Edwin Ganz** leefde. Hij verbleef hier toen keizerin Charlotte van Mexico het kasteel van Boechout betrok.

We komen aan de foto van het oude kasteel van de heren van Meise aan de gingko biloba en aan de andere kant van de weg vinden we **De Nacht** van Egide Rombaut een brons uit 1896.

We slaan af naar de uitgang en komen aan twee bronzen beelden die beeldhouwer Henri Lenaerts op zijn 80ste verjaardag schonk aan de Plantentuin :

De ultieme bestemming van 2003

De Vorser van 2003

Voor de uitgang op de Nieuwelaan staat "**Vruchtbaarheid**" 1955 van Henri Lenaerts. Er circuleren in Meise drie verschillende benamingen voor dit beeld :

1. Moeder van Jan Wellens
2. Zittende boerin
3. Vruchtbaarheid (volgens de stichting Henri Lenaerts)

De 3 beelden van Henri Lenaerts geven samen een beeld van de missie van de Plantentuin. Ik weet niet of er in die richting nagedacht werd.

"Vruchtbaarheid" staat symbool voor de diversiteit aan leven, die de collecties elk jaar opbrengen : **bewaring**.

"De Vorser" verbeeldt de wetenschappelijke taak van de Plantentuin : **onderzoek**.

"De ultieme bestemming" drukt de spiritualiteit en het verhaal van het leven uit, dat uitgedragen wordt in onze educatieve taak : **educatie**.

We gaan langs de Dianatempel met ijskelder naar de verzameling geneeskrachtige planten. Hier staan **6 beelden** van Roger Bercmoes uit 1995.

Voor het kasteel van Boechout plaatste Rotary in 2014 een **Voelvorm** voor blinden in brons. In de informatie sloop echter een fout : de aankoop door Leopold II gebeurde op 13 maart **1879**.

Op de gevel van het kasteel staat **Daniel van Boechout** (1830 – 1980)

Op de Eredreef stoten we op een **bekken** in brons van Bolz op de sokkel.

Aan de andere kant staan de houten **Kleimannen** van Bea Van dorpe naast de monumentale éénbladige es.

Wij begeven ons van hier naar het pachthof en ervoor staat

"Freethinking", een houten beeld van Bea Van dorpe
We begeven ons naar de serren waar we in de lentekas "**De dag**" van Louis-Henry Devillez vinden uit 1896 met een gedicht uit "Serres chaudes 1889" van Maeterlinck, die de Nobelprijs won in 1911.

2005(1998) **Never Ending Letter** Maria Moroz

1995 **Lotus1 – 2 – 3** Hilde Van Summere hout

1995 **Hout** Peter Jacquemyn Herbarium hout

072 Beauty van Meise

Voor de eerste maal zou de Plantentuin een bloem naar haar gemeente noemen : Beauty of Meise. Zo wenst de Plantentuin de vriendschapband aan te halen met de gemeente.

'Beauty of Meise' is een nieuwe halfhangende, grootbloemige Fuchsiacultivar met als kenmerken een dubbele bloem met oudroze kelk en phloxpurperen tot lavendelpaarse kroon.

Ze werd geselecteerd door een particuliere fuchsiakweker Marcel Michiels uit Koningshooikt. Ze is tevens de hybride van de fuchsiacultivars 'Jef Vander Kuylen' en 'Hilda'. Op 16 september 2006 werd ze erkend door de Nationale Belgische Fuchsiakeuringscommissie en geregistreerd onder het nummer 6550 van de American Fuchsia Society.

Op 24 juni 2007 werd ze gedoopt in de Oranjerie van de Plantentuin van Meise met als doopmeter actrice Vanya Wellens (Femke uit Thuis) en als dooppeter zanger Jo Vally. Vanya is de dochter van de gereputeerde kunstenaar Jan Wellens, die zelf enkele jaren bloemen tekende in de Plantentuin van Meise.

073 Ijskelder

1878 – 79 Albert Capronnier 105 m2, 5 m diep een van de grootste, laatste gebouwde ijskelder van België. Deze bevindt zich links langs de Eredreef een 50 tal meter vanaf de hoofdingang.

074 C.C. de Muze

In stelde Piet De Cuyper, gemeenteraadslid, voor om het talenpracticum dat verhuisd was naar *Wolvertem* in de kostschool Kindje Jezus, om te bouwen tot cultuurzaal. De gemeenteraadsliden kwamen een kijkje nemen. Ze opteerden tot uitbouw en het project was gestart. Schepen van Cultuur Belgrado werd belast met de uitvoering van dit project.

Twee burelen, twee klassen en het talenpracticum werden afgebroken en er verrees een mooi complex met ook enkele nieuwe klassen voor de Leertuin erachter.

Zo werd de droom van Jos Chabert werkelijkheid : school, sporthal, zwembad en cultuurcentrum onder één dak!

075 De rust op den berg

Deze herberg in de Zonnelaan 17 werd uitgebaat door Van den Breeden. Het was het lokaal van de St.-Elooibroeders (oude St.-Elooiwiering). Hier speelden zich de historische discussies af tussen Bert Peleman en Herman Boon pr., waarvan we de bandopnames bezitten.

076 De Klok

1978 – 1992 Daniël Dobbé en José Lenaerts

100 De gemeente

101 Gemeente Meise

De database van Achiel Bettessone vermeldt :

1132 Per brief werd de stichting van de “van Grimbergen” opnieuw bevestigd door Liëthardius, nieuwe bisschop van Kamerrijk. Voor 't eerst vond men hierin de officiële melding “Meise (Mence)” waarbij de parochie toen haar titel van moederkerk definitief had verloren.

1163 Adam, kastelein van Grimbergen schonk vijf bunder allodiale bezit dat gelegen was nabij het hof van de “Milites de Menza” aan de abdij van Grimbergen. Daar deze vijf bunders aan het voornoemde hof paalden stelde Arnoldus de Menza aan de abdij voor ze uit te wisselen met de 9de schoof van al zijn allodiale tienden onder Meise en Rode gelegen en de zesde schoof te Limbos. Dit werd aangenomen door de abdij in 1163 volgens de bevestigingsbrief van 1188.

1312 Charter van Kortenberg van 27 februari door Jan III, hertog van Brabant. De Brabanders kregen hierdoor politieke vrijheden. De gemeenten kregen minstens een Raad van vier edelen “met tien goede mannen door de heren aangesteld”. Dit was dan de eerste uitgave van onze huidige gemeenteraad, aan het hoofd stond een baljuw of meier of burgemeester. Meise was oorspronkelijk een deel van de hoofdmeierij Grimbergen, die omvatte : Grimbergen, Strombeek, Beigem, Meise, Brussegem, Londerzeel, Duffel en St.-Kathelijne-Waver.

XVde eeuw De oudste schepenzegel die terug gevonden werd was uit de periode van de XVde eeuw (zie afbeelding). De schrijfwijze was toen reeds Meise zoals op heden.

Het oud schepenzegel van Meise had dezelfde wapenstukken en kleuren als van de Berthouts. Dit was zoals Strombeek in een juridische eenheid met Grimbergen. Deze drie dorpen vormden de kern van het oude Land van Grimbergen waartoe gans de streek ten Noorden van de baan Vilvoorde-Grimbergen-Merchtem behoorde tussen Schelde, Rupel en Zenne.

1448 Het Land van Grimbergen, waartoe Meise behoorde, werd belast met het nobelgeld om de vestiging Antwerpen te onderhouden. Iedere

gemeente moest ieder jaar een bijdrage leveren. Voor Meise was dit 3 nobles of een gouden muntstuk door Filips De Stoute geslagen in 1388.

1474 Te Meise werden er twee bijzondere tiendes gehouden. De eerste door Laurent de Rademaker, de tweede door priester Siger van Hasselt. Het betrof gronden en weiden.

1480 Meise telde 78 inwoners (in 1435 waren het er 171), aanzienlijk minder op korte tijd.

1494 Op 29 december werd een bijdrage van 45 gulden 16 stuyvers en 6 oorden opgelegd voor de clerus van *Meise*.

1522 van Heetvelde 1530 – Schepen van Meise 1522-29(+voor 1538)

1525 Meise telt 90 inwoners.

1600 Jean De Meer (De Meere, De Beer) burgemeester van Meise

1617 Volgens een octrooi van 16 mei hadden de inwoners van Meise toen voor een duur van 12 jaar het recht op weggeld te innen op de steenweg naar Brussel en bruggeld (brug die bestond nabij Boechout) voor het onderhoud ervan.

1619 De oudst voorhanden zijnde overlijdensregisters zijn van de hand vanpastoor Geerard De Boeck en beginnen op 7 mei 1619 toen het bijhouden van de overlijdens verplicht gemaakt werd.

1626 Op 3 februari werd het Land van Grimbergen tot graafschap verheven.

1684 Franse soldaten onder Lodewijk XIV staken het dorp van Meise in brand en teisterden onze streken (1684-1685)

1689 Meise ontsnapt aan het lot van de gemeenten die verwoest werden omdat ze niet op tijd de krijgslast hadden betaald. De soldaten van Lodewijk XIV brandden toen de volgende gemeenten af : Wolvertem, Wommel, Humbeek, Steenhuffel, Meldert, Hekelgem, Essene en de abdij van Affligem. Meise en Nieuwenrode werden gespaard dank zij de invloed van de heren van Meise.

1690 Een kaartboek van de abdij van Grimbergen toonde *Hasselt* van destijds en de dorpskom van *Meise* (kaart). Noteer de centrale ligging van de kapel nabij de grenzen van Meise, *Rode*, *Wolvertem* en *Oppem-Brussegem*. Hierbij moet onderstreept worden dat het kruispunt van de voornaamste wegen van de streek gelegen zijn in de buurt van de St.-Elooi kapel. Men mag zeggen dat de kapel op de Hasseltberg, door de eeuwen heen een mijlpaal is geweest (baan Brussel-Antwerpen). Zie ook de tekeningen van het Hof te Meysse en de St.-Elooi kapel en omgeving.

1714 In de gemeentelijke archieven van de gemeente Meise berust een kaartboek dat toen werd opgemaakt.

1807 Baron Emmanuel d'Hoogvorst werd burgemeester van Meise en Nieuwenrode van 1807 tot aan zijn dood in 1866

1866 Op 9 augustus werd baron Leon Jozef d'Hoogvorst burgemeester van Meise tot 20.3.1891

1891 Op 20 maart trad Leon Joseph d'Hoogvorst af als burgemeester van Meise. Na verkiezingen werd Henricus Van Dievoet burgemeester op 18 mei tot 31 december 1903

1903 Burgemeester H. Van Dievoet trad af op 31 december.

1904 Op 31 maart werd Egide Van den Eynde burgemeester van Meise. Hij bleef dit tot 12 april 1913

1913 Van 16.4.1913 tot 31.12.1913 werd Petrus Parmentier waarnemend burgemeester van Meise.

1945 Op 11 september werd Verellen Marie Pierre Alphonse burgemeester tot 31 augustus

1947 Op 1 september wordt Jules Van Campenhout burgemeester van Meise (officiële inhuldiging op 14 september). Hij zou dit ambt gedurende meer dan 30 jaar ononderbroken uitoefenen.

102 Grondafstand

Het principe van grondafstand bij grote verkavelingen werd in Meise voor het eerst toegepast in 1966.

Het was het resultaat van fijne samenwerking tussen de Jeugdraad en schepenen Jos Chabert.

Het eerste terrein dat gratis afgestaan werd voor openbaar nut ligt tussen appartementsgebouwen in de Kleine Wouwer. Onmiddellijk daarna volgde dat van de Kraaienbroeklaan (met dezelfde verkavelaar). Het derde was het Openlucht sportcentrum de Nekker.

Het eerste plein werd vastgelegd in het verkavelingsplan Kleine Wouwer. Daar stond een basketbalplein en een tennisplein op. Het zou een sportplein worden. Maar er is nooit iets aan gedaan! De Jeugdraad plantte er wel populieren aan. De laatste werd gehakt om wille van het feit dat hij te dicht stond bij de buur.

Aan twee schepenen bij opeenvolgende legislaturen werd gevraagd het uit te rusten. De derde, waaraan het gevraagd werd, beloofde een raadpleging van de buurt. Die kwam er niet, maar wel twee bomen en een bank, zonder inspraak!

Het zou nuttig zijn eens op te lijsten welke grondafstand in de verschillende verkavelingen in de nieuwe wijken er later gebeurde. Dan heeft men een basis om via lange termijnplanning, de inplanting van sport – en speelpleinen vast te stellen. Want ondertussen trachtten schepenen te scoren, maar ze hielden geen rekening met de algemene situatie.

Dat ontaardt al zeer snel in elke straat één of zelfs twee speelpleinen. Dat moet kunnen, maar de kosten zouden dan wel door de bewoners van de straat moeten gedragen worden. Dit is reeds van toepassing op de voetpaden.

103 Indeling

De gemeente Meise omvat sedert de fusie de parochies *Meise* en *Rode*.

Wolvertem bestond uit 5 parochies.

Oppem was deel van de gemeente Brussegem.

Sedert 1.1.1977 werd dat gemeente Meise.

Gemeentelijke en politieke aangelegenheden werden gedetailleerd beschreven door Louis Becq in :

“Van Roza tot Sonja. Politica's in Wolvertem en Meise”
“Bovenlokale politici uit Meise en Wolvertem”

“Meise, een fusie met Wolvertem en Oppem” deel I
1921 – 1982

104 Burgemeesters

1807 baron Emmanuel van der Linden d' Hoogvorst

1866 baron Leon Jozef d' Hoogvorst

1897 Henricus Van Dievoet

1904 Egide Van den Eynde

1913 Petrus Parmentier (waarnemend)

1914 Jozef Puttemans

1933 Jan Van den Eynde

1939 Everaerts

1945 H.Verellen

1947 Jules Van Campenhout tot de fusie in 1976

105 Jeugdraad

Op 6.9.1965 werd de Jeugdraad opgericht en bestaat ononderbroken tot nu. Twee maal werd de verjaardag van de oprichting foutief gevierd!

Onder Gemeente Meise staat de volledige tabel.

106 Cultuurraad

Op 9.12.1969 werd via de Jeugdraad in Meise de Cultuurraad opgericht. Het initiatief tot oprichting van de Cultuurraad kwam weer uit Jeugdraad Meise.

Op 9 december 1970 werd de raad officieel geïnstalleerd met als voorzitter

Bob Van Praet, ondervoorzitter Willem Rosiers, secretaris Ben Brinkman, opgevolgd door Marc Vindevogel, penningmeester Willy Francken, leden : Jan De Groof, Louis Becq en Jef De Cuyper

107 Sportraad

Op 29.5.1972 startte de Sportraad in het kader van de Jeugdraad uit de Jeugdraad met Flor Pepermans als voorzitter

Voorzitters :

1972 Flor Pepermans

1975 Paul Cleynhens

Jaak Santermans

108 C.O.O. nu O.C.M.W.

1968 Naamsverandering O.C.M.W.

Voorzitters :

1945 Verellen

1946 Jan Van Gysel

1953 Theopiel Olbrechts

1959 Irma De boeck

1960 Victor Krokaert

1963 Paul Van der Veken

1967 Constant De Vogelaere

1971 Marcel De Vroede

109 Sport en Recreatie

Bij de opening van het Willy Van den Berghcentrum werd deze V.Z.W. opgericht, om het beheer van de sportinfrastructuur flexibel te houden.

De eerste voorzitter werd Willy Van den Berghe, naar wie het sportcentrum na zijn dood genoemd werd.

110 Bijnamen

Die van **Meise-dorp** worden "**de klot(te)boeren**" genoemd. Deze term komt waarschijnlijk van grote boeren van het omliggende, die neerkeken op de kleine boertjes van Meise, die ze verweten dat hun aardappelen kleiner waren dan de "klotten" (aardkluiten).

De tweede bijnaam van de Meisenaars luidt "**beddenpissers**" of een plattere versie "**berrëzëkërs**" (4). Het dialectwoord "berrë" betekent bed en "zëkën" betekent wateren. In de meeste parochies met patroonheilige Sint-Martinus komt deze bijnaam ook voor, omdat de mensen die met kinderen zaten die bedwaterden, op bedevaart kwamen om van het probleem af te geraken.

Een derde bijnaam luidt : "**de groeningen**", en dit wegens de menigvuldige bossen die hier eertijds waren. (volgens H.Van Dievoet , burgemeester van Meise van 1891 tot 1904, voor de oorlog een van de beste medewerkers aan "Eigen schoon en de Brabander".

Deelgemeente Rossem dankt zijn bijnaam aan Londerzeel. Zij noemden hen "**de papeters**" omdat ze in Rossem veel goudgele rijstenaar aten bereid met saffraan. Een zegsman vertelde mij ook dat de pastoor 's zondags van "zonnerweer" sprak als het te slecht weer was en de processie niet kon uitgaan. Zo dankten ze hun tweede bijnaam "**die van zonnërweer**" aan hun spitsvondige pastoor. En H. Van Dievoet schreef dat ze "**boschuilen**" genoemd worden wegens de menigvuldige bossen.

Bronnen :

(1) *Les sobriquets des communes belges (blason populaire)* van J.Th.De Raadt uitgegeven door Constant Baune 50, Grétrystraat in Brussel in 1903

(2) *Brabantsch Sagenboek, De Cock en Teirlinck*

(3) *Eigen schoon en de Brabander, nov. 1927 Xde jaargang pag. 178*

(4) *Eigen onderzoek.*

200 De parochie

201 De parochie van Sint – Martinus

Meise is één van de 8 parochies van de gemeente Meise. Voor de fusie was het één van de twee parochies van de oude gemeente Meise.

Om het onderscheid tussen gemeente en parochie visueel te maken nam Natuurpunt het voortouw, door een deelgemeente of parochie cursief te schrijven.

Parochies waren er voor de gemeentes. Historisch onderzoek houdt hier dus rekening mee. In deze rubrieken vinden jullie de resten van wat geschiedschrijvers samen zochten. Dat mag niet verloren gaan. Wij beperken ons meestal tot wat niet in boekvorm of in tijdschriften bestaat. Oude boeken, die niet meer uitgegeven worden en waarvan geen digitaal bestand, hernemen wij en de tekst wordt aangepast (cursieve tekst).

De parochies zijn vroeger ontstaan dan de gemeentes; hieruit volgt dat de grenzen van de parochies en van de gemeentes niet altijd overeen stemmen. Onze bevolking is veel dankbaarheid verschuldigd aan die parochies want ze vormden de kernen van de beschavingsactie.

In deel II van het parochiewezen van Brabant van dr. Verbesselt staan zeer interessante beschouwingen omtrent onze parochie.

Hieruit blijkt dat Sint – Martinus Meise moet geklasseerd worden bij de moederparochies die de centra zijn voor de uitstraling van het missiewerk in een gebied en eveneens onder de tien voornaamste parochiën van gans de oude dekenij Brussel tussen Dender, Schelde, Rupel en Dijle.

Sint – Martinus is de beschermheilige van de oude parochies in ons gewest o.a. Asse, Aalst, Halle, Sint – Maartens – Lennik.

Deze centra zijn uitgekozen via een bestudeerd plan; de spreiding is goed beredeneerd, men is zeker niet loshoofdig aan het werk gegaan. Het is duidelijk dat de ganse streek eerst volledig geprospecteerd werd. Het ontstaan van deze missieparochies dringt zeer diep door in het verleden, zelfs tot in de VIde eeuw.

De voornoemde auteur voegt er een ander pertinent bewijs aan toe, namelijk de indeling van het grondgebied van de parochie in uitgestrekte vierkante kouters. Dergelijke blokvorming wijst op een zeer oude kadastrale methode die zelfs bij de Romeinen in voege was.

De kerk en de huizen die de dorpskom vormen werden eveneens gebouwd binnen de grenzen van vierhoekige oppervlakten.

Ik herhaal wat dr. Verbesselt voorop stelt : "dat de dorpskom, de kouters, het wegennet, de bodemindeling wijzen op de richting van een voorfrankische dorpsgroei en van een oude belangrijke nederzetting".

De moederparochie *Meise* had toezicht op de omliggende parochies o.a. Grimbergen, *Strombeek-*

Bever, Sint-Brixius-Rode, Oppem, Amelgem, (vroeger zelfstandige parochie) Nieuwenrode en wellicht ook *Humbeek en Beigem*.

In de strijd tussen de twee machten, de Berthouts en de Crainhems verloor de kerk van *Meise* het voorrecht van de moederkerk van het land van Grimbergen. De rollen werden omgekeerd, de parochie *Meise* werd onderworpen aan het gezag, aan het patronaat van de abdij van Grimbergen en geplaatst onder het toezicht van de heren van het hof van Meise – de ridders van *Meise*, die leenheren van de seigneurie van Grimbergen.

In de studie van het parochiewezen worden als oudste pastoors van de parochie Sint-Martinus vermeld :

Henricus, pastoor van *Meise* die reeds in 1211 als getuige voorkomt bij de overdracht van het tiendenrecht aan de abdij van Ninove.

Esselinus, pastoor van *Meise* getuige voor een gift van land aan de abdij van Grimbergen in 1224. Het kan vreemd klinken dat deze eerste pastoors geen Norbertijnen waren.

De abdij van Grimbergen bekomt eerst in 1249 de benoeming van haar kloosterlingen tot pastoor te *Meise* en te Wemmel.

In 1132 werd door toedoen van de Berthouts het patronaat of begevensrecht van Meise overgedragen aan de abdij van Grimbergen (uit Nieuwenrode, H.Spinnael, 1974)

Database A. Bettessone vermeldt :

ca 1110 In een verloren gegane brief van bisschop Ode van Kamerijk werd de oudste vermelding van de parochiekerk van *Meise* als moederparochie terug gevonden, evenals nota's over de stichting van de abdij van Grimbergen. De moederkerk van Meise omvatte de kerken van St.-Brixius-Rode en O.L.V. van *Nieuwenrode*, van *Oppem*, met *Amelgem*, van *Strombeek* en van *Grimbergen* (toen minder belangrijk dan die van *Meise* en die toch ook heel oud moet zijn geweest).

In de oorkonde van 1132 die de schenking van de kerk van *Meise* aan de abdij van *Grimbergen* definitief maakte is er trouwens nog sprake van deze brief.

Rond die tijd werden *Grimbergen* en *Strombeek* afgescheurd van de moederkerk *Meise*, maar St.-Brixius-Rode en *Oppem* bleven eraan verbonden.

1127-1128 De seculiere priesters van *Meise* werden door de Norbertijnen van *Grimbergen* vervangen.

1155 Bisschop Niklaas van Kamerijk bevestigde voor de derde maal "altare videlicet de Wamblines (Wemmel), Berchem, Ramesdunc, Menza, Ophem, Rode, Strumbergen," als toegewezen aan de abdij van Grimbergen. Hierin was er geen sprake van enig appendix voor *Meise*. In deze brief werd de kapel van *Amelgem* reeds als bezit van de abdij van *Grimbergen* vermeld. Getuigen hierbij waren Bernerus de Ossela en Albertus de Amelrengem, sacerdotes of priesters.

"Meise" van Jan Van den Eynde pag. 50

Meise 10.6.1951 I

Kapellen in de parochie St.-Martinus Meise St.-Annakapel

Zie ook Berla 1984/05/04 en 1985/10/02

202 St.-Annaprocesie

Verslag St.-Annaprocesie 24.7.2011

Op zondag 24 juli 2011 werden de beelden van de H. Anna gewijd. De mis werd opgeluisterd door een groep Afrikaanse zusters uit Kikwit. Ulakose Chane (veel dank in het Kirundi).

De homilie van onze pastoor Jan Lagae was origineel. Hij sneed het thema aan van "oma H. Anna", want zij was de oma van Jezus. In feite kunnen wij haar adopteren als patrones van de oma's en de H. Joaquim van de opa's.

Na de mis vertrok de processie : 120 gelovigen gingen mee langs het historisch traject, door de Plantentuin. Voor de veiligheid zorgde mijn goede vriend, manusje van alles, Julien De Roover. Voor de gelegenheid werden de beelden van Henri Lenaerts, waar we voorbij trokken gelabeld : de Moeder van Meise (Mariakapel versierd met bloemen en twee lantaarntjes), Zittende moeder of Vruchtbaarheid, De Vorser en De ultieme bestemming).

Vooraan liep een wachter van de Plantentuin in livrei, gevolgd door pastoor Jan Lagae met de monstrans, geflankeerd door Raf Meyskens en Flor Teck, met voor de gelegenheid gemaakte flambies. Vrijwilligers droegen de vaandeltjes met het verhaal van Maria. Deze werden ons ter beschikking gesteld door Jef Van de Brande van de parochieploeg van *Wolvertem*.

De beelden van St.-Anna werden gedragen door Anne Verbelen met kleinkind, Anne Marie De Smedt (voorzitter van de Ouderenadviesraad) met Hannah Lamberts (mijn kleindochterje) en Jeanine Biesemans (in naam van de KVLV. – vroeger St.-Annabond – nu Vrouwen met Vaart). Linda Van Keymolen, Anna-Marie De Smedt, Laura en Adriaan De Keersmaeker, Jef De Cuyper en Paul Borremans hadden 's zaterdags reeds twee prachtige bloementapijtjes gemaakt en de kapel opgesmukt.

De bloemen werden gratis geleverd door twee broers en hun zus Van der Perre uit *Oppem* (aan de Oppemse hoeve).

Grecy Malfliet had haar best gedaan met een altaartje voor de Oranjerie met het gevelbeeldje van het heilig Mariajaar. Door het bosje ging het naar de kapel, waar Guido De Smedt, die op zijn vrije dag vrijwillig kwam werken, de beelden in hun nis zette. De medewerkers van de dienst openbare werken van de gemeente verdienen een pluim, voor de prachtige restauratie, die de bewondering van velen opwekte. Aan de kapel werd er gerust en gebeden en iedereen kreeg het gelegenheidsbidprentje. Er waren er 100, maar helaas te weinig. We maken er bij!

De processie eindigde aan de pastorij St.-Martinus, waar een receptie aangeboden werd door de

gemeente. Ontkurken, opdienen en bijvullen werd door mijn kinderen en hun gezin, en enkele vrijwilligers gedaan. Ik sprak nog een dankwoord uit naar de vrijwilligers, de gemeente en de Plantentuin. Opvallend was dat het hier om een bonte mengeling van gelovigen ging. Heel wat vrienden en kennissen daagden op. De voorzitter van de kerkfabriek en zijn echtgenote waren ook op het appel. Aan de St.-Annakapel waren ook nog veel nieuwsgierigen opgedaagd die devoot meebaden en deelnamen aan deze plechtigheid. Dank aan allen die zich hiervoor gratis en zomaar belangeloos hebben ingezet. *Een gelukkige Jef de Cuyper.*

Dit verslag kwam tot stand na e-mail briefing, waarbij iedereen kwaliteitsverbetering kon aanbrengen. Onvermijdelijk zijn we nog enkele mensen vergeten te bedanken. Dat doen we bij deze : Ulakose Chane!

203 Parochieraad

Voorzitters

1967 Jan Van den Eynde

300 De verenigingen

301 Sinte-Maartenschool

1862 Start van een vrije meisjesschool door Dame Elisabeth Comtesse de Roose de Baisy, weduwe van Amédée de Beaufort. Zij is de eigenares van het Kasteel van Boechout. De kinderen ontvangen er kleding en dagelijks een warme maaltijd. Hierdoor verliest onze school veel meisjes.

Een onvergetelijke dag in 1861...

In de schoolarchieven wordt een waardevol document bewaard waarin Zuster Marie-Philomene, algemene overste van de Zusters van Maria uit Braine-l'Alleud, de feestelijke aankomst beschrijft van de eerste twee zusters in Meise. Het waren Zuster Marie-Stanislas-Kostka en Zuster Marie-Anne. De Meisenaren waren echt blij met hun komst en zorgden voor een groot dorpsfeest.

Er wachtte de zusters een hartelijk onthaal bij kasteelvrouw Gravin Roose de Baisy, gehuwd met Graaf Louis Leopold Amédée de Beaufort. Deze dame was de schenker van de gebouwen van de eerste meisjesschool en het klooster in de Beaufortstraat (het gedeelte dat nu de Brusselsesteenweg is). Het was een onvergetelijke dag in de geschiedenis van Meise toen de gravin de sleutels van het nieuwe gebouw overhandigde.

Diezelfde avond werden de zusters nog uitgenodigd op de pastorij en voorgesteld aan baron d'Hoogvorst, de kranige 84-jarige burgemeester. Er werd lang na gefeest in het dorp.

Reeds de volgende dag, een maandag, werden de vier nieuwe klaslokalen van de meisjesschool in gebruik genomen door een flinke groep enthousiaste kinderen. Er werden nog een paar juffrouwen

aangeworven en al vlug moest er gedacht worden aan een vijfde klas.

De Meisenaren waren gelukkig met de komst van de zusters. Ze waren ook zeer erkentelijk tegenover de gravin die dit alles mogelijk gemaakt had. Daarom werd een gedenksteen met de wapenschilden van de families de Beaufort en Roose de Baisy boven de ingang van het klooster aangebracht, die nu nog te bezichtigen is.

De gravin bracht regelmatig een bezoek aan de klassen. Er werd dan door de kinderen voorgedragen en gezongen. En het refrein van hun lied luidde steevast:

*Eens op deze schone dagen
Kwam een vriendelijk gelaat
Een schone dame vragen
Hoe het met de kinderen gaat
Of ze stil als een muisken
Onder 't maken van het kruisken
Of ze zitten flink en net
Onder 't bidden van 't gebed*

Marie-Line Goethals, directeur, mede namens het personeelsteam en het schoolbestuur.

302 AudioVisueel Centrum Meise en Jette

Eén van de belangrijke realisaties die in Meise ooit tot stand zijn gekomen is ongetwijfeld de installatie van een hypermodern talenpracticum, dat zoveel jaren later aangevuld wordt met een rijk gevarieerd aanbod van cursussen in alle mogelijke deeltakken van de wereldwijde informatica.

De oprichting van een moderne taalschool in avondonderwijs voor volwassenen ontspruit in 1967 in het brein van de nieuwbakken schepen van onderwijs Jos Chabert. Hij is nauwelijks een paar jaar geïnstalleerd en pakt uit met een innoverend initiatief dat beantwoordt aan een reële nood aan degelijk en aangepast taalonderwijs.

In een gemeentelijk rondschrijven aan de bevolking peilt het schepencollege vooraf naar de interesse van de bevolking om in de toekomst te kunnen genieten van dit aanstekelijk aanbod. 206 inwoners gingen hierop in.

Begin november 1967 is het dan zover en opent het talenpracticum in het huis Janssens in de Brusselsesteenweg, naast het dorpscafé Den Beiaard, in het centrum van de gemeente. Het juweeltje van technisch vernuft wordt in aanwezigheid van onder meer kabinetsattaché Rombauts en Omer Grawet, adviseur bij het kabinet van Nationale Opvoeding officieel ingewijd. Honderden geïnteresseerden maken er kennis met het hypermoderne talenpracticum dat bestaat uit 24 afzonderlijke cabines, elk voorzien van een bandrecorder en bijhorende micro - hoofdtelefoon, verbonden met een commandobord met afstandsbediening voor de leerkracht.

De firma koos de naam "Audio Visuel Centrum".

Met dit audio – actief – actief comparatief en zelfcorrectief talenpracticum kan in de kortst mogelijke tijd een nieuwe taal ingeoeft worden. Dankzij dit nieuwe systeem kan de student tijdens het onderricht, langs de hoofdtelefoon zijn uitspraak vergelijken met die van de leerkracht en zichzelf verbeteren. Die eerste installatie kostte ongeveer drie kwart miljoen Bfr.

In zijn gelegenheidstoespraak benadrukt schepen Chabert, dat hij met dit initiatief de plaatselijke bevolking en ook het ruimere publiek van het gewest via passend taalonderwijs een hogere standing wil bezorgen en dat hij zo wil bijdragen tot het wederzijds begrip dat begint bij het elkaar verstaan. In de beginfase noteren de inrichters meer dan 300 inschrijvingen, waarvan 150 voor Engels, 80 voor Duits, 70 voor Frans, 50 voor Nederlands, 30 voor Italiaans en Spaans. Twee lessen per week kosten 1000 Bfr. ; jeugd die buiten de gemeente schoolloopt betaalt 500 Bfr.

De in de plaatselijke scholen schoolgaande jeugd krijgt de kans om gratis opgeleid te worden in het talenpracticum, vooral dan om het Frans degelijk machtig te worden. Het AVC zorgde ook voor een Audiovisuele methode voor kinderen "Bonjour Line" en zorgde zelf voor de bijscholing van de onderwijzenden van alle netten in Meise

Bij de start worden ook lesgevers van ter plekke aangeworven. Betty De Vriendt begeleidt de beginnelingen Engels ; Thierry Lause krijgt de jeugd voor Frans op woensdagnamiddagen; Fernand De Ceulaer neemt Duits voor zijn rekening; Hugo Bousset neemt de gevorderden Engels; Henri Degraef zorgt voor gevorderd Frans; Irma Noacco geeft Italiaans en Miguel Echeverria Spaans; Nederlands werd aanvankelijk gegeven door Paul Bautil.. Het succes van die allereerste initiatie groeit zienderogen, zodat moet worden uitgezien naar een betere locatie.

Er werd zoals in de wet voorzien een bestuurscommissie geïnstalleerd met als eerste voorzitter Jan Vits en Emile Durant, Van Houtte, Remi Van de Cauter en Maria Vertessen. Zij hadden verregaande pedagogische bevoegdheid en vormden mee de examencommissies. Zij bleven (tenzij overleden) tot 2008 belangloos ten dienste staan van de school en drukten zo mee een stempel op het AVC.

Jef De Cuyper, onderwijzer aan de lagere jongensschool met een diploma hogere pedagogische studiën, krijgt van schepen Jos Chabert de opdracht, de geplande taalschool in al haar consequenties uit te bouwen tot een voor iedereen aantrekkelijk onderwijscentrum. Dank zij zijn totale inzet, hij staat dag en nacht op de bres, volgt elke cursus, elk nieuw gegeven op de voet en slaagt erin na twee jaar ononderbroken management, de erkenning te bekomen van de als volwassenenonderwijs gestarte taalschool. Vanaf dan worden de leerkrachten betaald op de personeelsrol van het ministerie van Nationale

Opvoeding. Hij werkte met zijn medewerk(st)ers een eigen didactisch profiel uit met de universele naam Collegium Linguarum en zorgt zo voor eigen bijscholing van de leerkrachten.

In 1968 reeds werd gestart met de audiovisuele en structureel – globale methode na een stage van Rik Degraef en Jef De Cuyper in Mons, waar zij het postgraduaat SGAV behaalden. Deze methode is de eerste echte internationaal gereputeerde methode voor talenonderwijs aan anderstaligen, en breekt met de vroegere methodes die gestoeld waren op didactiek Moedertaal.

In de loop van zijn alleszins briljante carrière van directeur van het aanvankelijke talenpracticum, het latere AVC, verwerft Jef De Cuyper het universitair diploma Geaggregeerde Hoger Secundair Onderwijs Rechten – Criminologie. Hij verdiepte zich tevens in Psycho- Pedagogisch Didactisch Onderzoek.

Nog voor de overgang naar het nieuwe onderwijscomplex rechteover de muziekschool, wij schrijven, einde juni 1971, is de school in staat de eerste eindexamen uit te reiken

Directeur Jef de Cuyper is een bijzonder gelukkig man. Want in zeer korte tijd telt de taalschool zo'n 650 leerlingen. Leerkrachten en administratief personeel vormen samen een groep van 21 mensen. 19 studenten slagen in het eindexamen over elementaire kennis van het Spaans, Frans, Engels, Italiaans, Nederlands of Duits. 122 leerlingen slagen in de onderscheiden overgangscursussen. Engels is op dat moment de meest geëerde taal.

Na vier jaar grondige studie Engels worden de eerste eindexamen uitgereikt aan Helena Rose-Verreth, Maria Wille, Adeline Goethgebeur, Frank Standaert, Alfons Borghmans, Theo Desmedt en Désiré Maes. Zij vormen later de Studenten en Oudstudentenbond.

In het Willy Van den Berghcentrum (Sport- en Recreatiecentrum en Onderwijscentrum) dat in 1972 wordt ingehuldigd, krijgt ook het AudioVisueel Centrum, vanaf het nieuwe schooljaar 1972-1973 een vaste stek. De oorspronkelijke installatie wordt aangepast en **aangevuld tot 48 plaatsen en 2 commandopanelen**. Het talenpracticum beantwoordt volledig aan de eisen van het geprogrammeerd onderricht : Audio, Actief, Actief-Comparatief, Zelf-Correctief (systeem Ley). Er komt een **opnamestudio** om de lessen voor te bereiden. De klassen worden uitgerust met diaprojectoren, klankinstallatie en overheadprojectie. Secretariaat en bureau van de directeur zijn ondergebracht in een aanpalende ruimte van de nieuwe gemeenteschool in polyvalent gebruik. Voor het theoretisch onderricht maakt de nieuwe taalschool gebruik van de bestaande klaslokalen van de lagere gemeenteschool. Ook in de nieuwe vestiging worden zes talen aangeleerd : Engels, Frans, Spaans, Nederlands, Duits en Italiaans. In 1985 wordt het aantal studenten met 2000 studenten overschreden.

Op initiatief van mevrouw Chabert, ondertussen schepen met haar collega Marcel Belgrado gestart met dagtaallesen. Deze gaan grotendeels door in de muziekschool. Maar de school barst stilaan uit haar voegen en dubbel gebruik wordt onhoudbaar. Er worden nog drie klassen bijgebouwd naast de judozaal. **Het talenpracticum wordt uitgebreid tot 63 cabines en drie commandopanelen.**

Via een arrest bij de Raad van State kon het personeel, schoorvoetend gevolgd door het gemeentebestuur, afdwingen dat er vaste benoemingen konden gebeuren in het onderwijs voor Sociale Promotie (toen zo geheten). Zo konden jonge leerkrachten in hoofdambt beginnen, want tot dan cumuleerden zij met een functie in het dagonderwijs.

In 1987 op vraag van schepen Catry konden wij de laatste Nederlandstalige gemeenteschool voor volwassenen, een eenklassige school Huishoudelijk Naaien overnemen in Jette. In 1988 werd door een uitzonderlijk K.B. toelating gegeven om te beginnen met gesplitste klassen van alle afdelingen in het HRIPB in Jette, achter het UZ – VUB. Dat was een succes met onmiddellijk 500 studenten en op korte tijd zaten er meer studenten in Jette dan in Meise.

In 1989 lanceert de school cursussen voor Europese talen. Grieks en Portugees worden toegevoegd aan het pakket.

In 1989 wordt gestart met Informatica, maar de school mocht enkel cursussen inrichten van 8 u. per week op jaarbasis. Dat zware programma remde de instroom af.

In 1990 verhuist de school in het internaat Kindje Jezus in de Stationsstraat 15 in *Wolvertem*. Enkel het bureau van de directeur en 21 kabines talenpracticum bleven in *Meise*. Op dat ogenblik volgen 2480 studenten les in het Audiovisueel Centrum voor Volwassenenonderwijs.

Door allerlei besparingen en beperkingen daalt het aantal studenten, maar in 1995 kon door een intense kwaliteitsrevolutie de opwaartse trend opnieuw ingezet worden.

In 1996 kocht de gemeente de Sancta Maria lokalen, verder in de Stationsstraat 29.

Op 1 september 1996 met 29 jaar dienst als directeur kan Jef De Cuyper met pensioen gaan. De afspraak was dat hij voorzitter werd van de Bestuurscommissie, zeker voor 5 jaar en tot aan het nieuwe decreet. Dat gebeurde en in 2000 werd dit bestuursorgaan, op initiatief van de nieuwe directeur Luc Ooms omgevormd tot een adviescommissie die tot 2002 samen geroepen werd. Op 5.8.2008 werd de adviescommissie de facto door de naamsverandering van de school afgeschaft en besluit Jef De Cuyper een carrière van 41 jaar.

Na de oppensioenstelling van directeur Jef De Cuyper volgt de aanstelling van leerkracht Engels Luc Ooms, verantwoordelijke voor de administratie. Hij is de tweede directeur in de geschiedenis van het AVC en

zoals zijn voorganger een geboren en getogen Meisenaar. Luc Ooms was jaren de rechterhand van Jef De Cuyper en zij bouwden samen een testsysteem uit met meerkeuzevragen en hij automatiseerde de volledige administratie zelfs in netwerk met de vestigingsplaats Jette.

Luc Ooms bestuurt de taal en –informaticaschool gedurende ruim 10 jaar, namelijk van 1 september 1996 tot 31 december 2006. Hij debuteert als leraar Engels in de loop van het jaar 1970 en blik met grote tevredenheid terug op een zeer geslaagde carrière van zowat 36 jaar in dienst van het AVC.

Een terugblik op tien jaar directeurschap van Luc Ooms leert dat het aantal cursisten Nederlands voor anderstaligen enorm gestegen is. Onder zijn beleid betekent dat meer dan 1000, wat een opvallende verdubbeling betekent. Luc Ooms verduidelijkt : “Zo’n 90 nationaliteiten volgden de lessen Nederlands “. De taallessen worden in zogenaamde modules georganiseerd, wat wil zeggen dat de cursist op verschillende tijdstippen in het schooljaar kan inschrijven. De lessen informatica zijn bijzonder in trek. Het studentenaantal Informatica is verdriedubbeld en bereikte een piek van maar liefst 1000 leerlingen.

CVO Meise – Jette

Op 5.8.2008 besliste het Schepencollege de naam van de school te veranderen en het logo af te voeren. De facto hield toen de Bestuurscommissie op te bestaan.

Sinds 1 januari 2007 wordt het AVC, tussendoor ook wel eens betiteld als AVC CVO (CVO staat voor Centrum Volwassenen Onderwijs) geleid door Ria Gauchie, de eerste vrouwelijke directeur. Haar werkterrein, nog steeds in de gebouwen van het vroegere Sancta Maria in de Stationsstraat, nummer 29 in *Wolvertem*. De nieuwe directrice is al een poosje vertrouwd met de werking doordat ze in 2002 halftijds co-directeur werd.

Zij is in het bezit van het eindexamen Germaanse filologie en het postgraduaat SGAV. Reeds in dienst vanaf 1985 als leerkracht en in 1986 als onderdirecteur wordt zij tijdens het directeurschap van Luc Ooms vanaf 1 januari 2003 ingeschakeld als halftijdse co-directrice. Zij is afkomstig uit het naburige Merchtem.

Onder haar leiding tracht de school in te spelen op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Zij verduidelijkt : « Via het internet kunnen wij thans verschillende cursussen deels op afstand volgen. Zo is het mogelijk onder meer Grieks, Nederlands en Frans te leren. De ene week krijgt de student (e) gewoon les in de klas, de andere week maakt hij of zij oefeningen thuis, waarbij de leerkracht via e-mail begeleidt. Nieuw zijn de taalcursussen Pools en Chinees. Verschillende talen kunnen nu in een zogenaamd verkort traject gevolgd worden, waardoor de cursist

zich niet langer moet engageren voor een volledig schooljaar.

Tekst Louis Becq i.s.m. Jef L.D.C en L.O.

Logboek AVC

Websites

<http://www.everyoneweb.com/cmftacl>

<http://www.YouFreeWeb.com/cmfalcl> en blog

<http://blog.seniorennet.be/cl>

Interview in de reeks "Randgevallen" door Annemie Van Humbeek met Jef De Cuyper over het ontstaan van het AVC Meise en Jette tot CVO Meise – Jette <https://www.youtube.com/watch?v=sXDrscHBdfw>
Op 5.8.2008 veranderde de school van naam en het gekende logo werd afgevoerd. Spijtig genoeg volgden de AVSG-methode en het Talenpracticum geruisloos. De objectieve meerwaarde van het AVC ging zo teloor!

303 Akademie voor muzische kunsten

De muziekschool startte in Meise via de Jeugdtraad. Op 11.5.1966 brief aan de gemeente van de Jeugdtraad en de muziekschool wordt een afdeling van Wemmel.

In 1962 stichtte Lutgart Van Campenhout Saltatina

11.1.1972 oprichting balletschool

In 1973 werd een overeenkomst gesloten waarin de muziekschool een filiaal zou worden van Strombeek en het volwassenenonderwijs een filiaal van het AVC in Meise.

1974 Muziekacademie zelfstandig en los van Wemmel
Eerste directeur : ...

1974 Jan Leopold

1.4.1975 Jan Pieter Biesemans nam de fakkel over, opgevolgd door En later door Eva Vermeiren

304 Leertuin

175 jaar Gemeentelijk Onderwijs te Meise

Vóór 1830 vinden we in Meise verschillende vormen van privéonderwijs terug. De oudste verwijzing dateert uit 1545. Enkel de rijke mensen leren lezen en schrijven.

Rond 1750 is Henricus Van Dooren meester voor Meise en Sint-Brixius-Rode. Hij is koster en geeft als bijverdienste aan een sterk wisselend aantal kinderen godsdienstonderricht (catechismus), lezen en schrijven "in de Vlaemsche tael" en rekenen.

Vanaf 1821 richt koning Willem II der Nederlanden overal in ons land dorpscholen op waar les gegeven wordt in het Nederlands.

De gemeente Meise beschikt op dat ogenblik echter niet over een eigen schoollokaal. Deze school is enkel open tijdens de wintermaanden.

In de privé scholen wordt bijna uitsluitend in het Frans les gegeven.

1836 – 1900 wet ?

In 1834 "besluit de gemeynde raed van Meysse tot den aankoop van een huys omtrent de kerk, voor een bekwaem school lokaal ende gemeynde huys". De kostprijs bedraagt 2400 gulden (omgerekend 125 euro).

De verbouwing duurt tot 1836, het echte begin van het gemeentelijk onderwijs te Meise.

1836 Het gemeentebestuur betaalt een jaarwedde van 100 gulden (ongeveer 5 euro) aan onderwijzer Barthels. De ouders van de rijke leerlingen betalen aan de meester 0,50 frank (iets meer dan 1 eurocent) schoolgeld per maand.

1840 De school telt 's winters 60 jongens en 54 meisjes. Dat is meer dan 100 kinderen in één klas! 40 kinderen genieten gratis onderwijs. 's Zomers zijn er gemiddeld 30 aanwezigen.

1854 Aanstelling van een hulponderwijzer.

1862 Start van een vrije meisjesschool door Dame Elisabeth Comtesse de Roose de Baisy, weduwe van Amédée de Beaufort. Zij is de eigenares van het Kasteel van Boechout. De kinderen ontvangen er kleding en dagelijks een warme maaltijd. Hierdoor verliest onze school veel meisjes.

1867 Oprichting van een avondschool voor ongeletterden van meer dan 14 jaar. Meester August Machiels krijgt hiervoor een bijkomende vergoeding.

1885 74 jongens bezoeken onze school, waarvan er gemiddeld 32 aanwezig zijn. Vanaf nu zijn er geen meisjes meer in de school.

1894: School van Meester Franciscus De Cuyper

Pas aan het einde van de 19de eeuw is er sprake van min of meer regelmatig schoolbezoek gedurende het hele schooljaar. Zelfs dan nog... Op bovenstaande foto is bijna de helft van de ingeschreven kinderen afwezig. Rond 1900 kan een derde van de bevolking van Meise niet lezen of schrijven.

1901 – 1950

1901 Oprichting van de tweede klas, met als onderwijzer Athenaas Van den Boeynants. Deze wordt schoolhoofd te Sint-Brixius-Rode in 1922.

1902 Het plan voor een nieuwe school met 2 klassen en een schoolhuis (woning van het schoolhoofd) wordt goedgekeurd. Voor het gemeentehuis waren er 2 kamers voorzien en een gevangeniscel.

1904 Invoering van kosteloos onderwijs, met als bijzondere opdracht van het gemeentebestuur elke dag een half uur "Fransche les".

1905 In de winter is er soepbedeling voor de minderbegoeden.

1907 Uitbreiding van de school. Het is de huidige muziekacademie die op dit ogenblik volledig vernieuwd wordt.

1914 De leerplicht tot 14 jaar wordt ingevoerd (en wegens de Eerste Wereldoorlog pas gecontroleerd vanaf 1919). De kinderarbeid (tot 14 jaar) wordt afgeschaft.

Merk op dat er in ons land geen schoolplicht bestaat. Privéonderwijs is toegestaan, maar deze leerlingen moeten een eindproef afleggen voor een examencommissie van het departement onderwijs om een diploma te behalen.

1915 Einde van het avondonderwijs voor ongeletterden wegens de oorlog. Er is na zonsondergang een uitgaansverbod ingesteld door de bezettende overheid.

1920: Klas van Meester Athenaas Van den Boeynants

1921 De school telt ongeveer 125 leerlingen. Oprichting van de derde klas, met als onderwijzer Victor Krokaert. Meester Krokaert is schoolhoofd vanaf 1933

1940 Uitbreiding van de school met een vierde klas. Deze wordt ondergebracht in de zaal bij Louis Huyghens (huidige bibliotheek) en later bij Raoul De Vroede (huidige doe-het-zelfzaak).

In de vierde graad (7de en 8ste leerjaar) worden bijzondere lessen gegeven over landbouw, witloofteelt en het verzorgen van de dieren.

1949 Vergrotingswerken worden uitgevoerd.

1976: Oud wapenschild van de Gemeente Meise tot de fusie ontworpen door Schoolhoofd Willem Rosiers.

1951 – 1971

1955 De gemeente kent 40 frank (1 euro) toe per leerling voor de prijsuitdeling.

1959 Een aantal leerlingen uit Eversem en Limbos worden door “Cars Marie-Thérèse” (René Verhest uit Sint-Brixius-Rode) naar school gebracht met een busje van 18 plaatsen.

1960 In het lessenrooster staan verplicht wekelijks drie uur godsdienst-onderricht of les in zedenleer. Op 21 september treedt Jef De Cuyper in dienst en geeft de eerste graad. Hij is Chiroleider en de combinatie zorgt voor groei in de school. Elk jaar komt er een klas bij.

1967 Op 1 september wordt Jozef Van Eeckhout schoolhoofd. Het gemeentebestuur zorgt voor warme maaltijden. Deze worden opgediend in de meisjesschool omdat onze school niet over een eigen eetzaal beschikt.

1968 Een gesplitste klas wordt tijdens de dag onder gebracht in het Audiovisueel Centrum.

1970 Zaterdag is een vrije dag. De hele schooldagen worden met 1 lestijd verlengd. De kinderen krijgen na schooltijd opvang om hun taken af te werken.

1971 De school telt 8 klassen. Door het groeiend aantal leerlingen is het schoolgebouw veel te klein geworden. Er zijn 5 klaslokalen te kort. De school ligt op dat ogenblik verspreid over liefst 3 plaatsen: het vroegere schoolgebouw (nu de muziekacademie), het Chiroheem in de Krogstraat en het huis van de familie Janssens in het dorp.

1972 Het nieuwe schoolgebouw wordt op 6 januari

1972 In gebruik genomen. Op het oorspronkelijk plan van de school was er een lokaal voorzien voor de bibliotheek. De sporthal en het zwembad zijn in aanbouw.

1975 De kinderen kunnen vóór schooltijd terecht in de ochtendopvang. 's Avonds worden alle klassen gebruikt voor het Audiovisueel Centrum voor volwassenenonderwijs.

1976 Fusie van de scholen Meise-Centrum en Sint-Brixius-Rode tot “Gemeentelijke School Meise”. Deze samengevoegde school telt 217 leerplichtige kinderen (lagere school) en 10 klassen. Er zijn op dat ogenblik 3 kleuterklassen in Sint-Brixius-Rode.

1981 De school (afdeling “De Leertuin”) is, na bijna 100 jaar, opnieuw een gemengde basisschool. De school telt 6 lagere klassen en 1 kleuterklas met 15 kleuters van alle leeftijden.

1982 Eerste uitbreiding van het schoolgebouw met 3 klaslokalen en een bureau voor het gebouw. De helft van de eerste verdieping wordt ingenomen door Judoclub Mansio.

1986 De school viert haar honderdvijftigjarig bestaan met een wervelende kindershow, een receptie met gelegenheidstoespraken, een diashow, een barbecue en een avondfeest.

1992 De school telt 3 kleuterklassen en 6 lagere klassen.

1996 Na 20 jaar is “De Leertuin” opnieuw een zelfstandige school.

1997 De school groeit fors. Tweede uitbreiding van het schoolgebouw met opnieuw 3 klaslokalen.

2007 Bouw van 2 prefabklassen.

2009 Oprichting van de leesplek naar aanleiding van de ondernemingszin van de 5de klassers. Zij wonnen hiermee de 1^e prijs.

Tijdens de middagen krijgen kinderen de kans om even weg te dromen in een spannend of mooi verhaal. Ook ouders kunnen samen met hun kinderen een leesmoment inlassen na een drukke werkdag.

2012: Uitbreiding van de speelplaats

De school maakt gebruik van het grondgebied voor de school. Bij mooi weer komen de kinderen tot rust in deze groene oase.

2012: Fietsenstalling

Voor de school wordt een fietsstalling geplaatst om milieuvriendelijke verplaatsingen met de fiets te stimuleren.

23 juni 2012: De kindjes van de derde kleuterklas nemen een duik in de geschiedenis naar aanleiding van het 175-jarig bestaan.

Onthulling nieuwe logo

Vakantie 2012 De school breidt opnieuw uit. De gemeente stelt de lokalen van de VZW ter beschikking zodat er 3 extra klaslokalen gecreëerd

305 De fanfare “Concordia”

Voor deze historiek heb ik een beroep gedaan op de heer Alfons Leemans, dirigent sinds 1939.

Als fanfare is deze muzikvereniging de oudste want ze werd gesticht op 8 december 1876.

Het vaandel werd geschonken door graaf de Beaufort en draagt de beeltenis van St.-Martinus.

Bij de oprichting van een tweede fanfare heeft deze maatschappij een harde strijd om het bestaan moeten voeren : *Er werd mij verteld dat de entourage (Huis van) van Keizerin Charlotte enkel grond van de keizerin*

ter beschikking stelde, op voorwaarde dat de "kossaat" (kleine landbouwer) lid werd van de fanfare "De Verenigde Broeders". Dit was een vorm van sociale controle. Of de keizerin dat ooit geweten heeft, betwijfel ik ten zeerste!

1927 is een mijlpaal in de geschiedenis van deze fanfare.

Beeldhouwer Ernest Salu modelleert twee reuzenkoppen bestemd voor het fabriceren van de reuzen Jan en Mie. Deze werden het symbool van Concordia. In de brochure "Reuzen van Brabant" staan ze onder de merkwaardigste gerangschikt. Ze hebben meermaals als model gediend en aldus tellen ze vele afstammelingen (o.a. Opwijk).

Dank zij Jan en Mie werd Concordia uitgenodigd, en dit gedurende vele jaren, om deel te nemen aan folkloristische optochten te Longchamps – Fleuri, te Schaarbeek, te St.-Joost ten Noode.

Deze fanfare was ook aanwezig op grote festivals te Antwerpen, Oostende, Brussel e.a. Ze bekwamen er vele prijzen en onderscheidingen.

Wanneer we de historiek van deze fanfare doorlezen, dan merken we nog twee hoogtepunten: 1919 De wederuitvoering van de d' Hoogvorst cantate gedirigeerd door de toondichter August De Boeck zelf. De muzikale begeleiding werd waargenomen door Concordia.

1926 Ba-tist jubelcantate bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan van "Concordia", op tekst van Jef Lettens en muziek van August De Boeck. Op de laatste algemene herhaling kwam toondichter August De Boeck luisteren en zei : "Als Ba-tist dirigeert gaat het altijd – het is perfect."

Hij voegde eraan toe : "Mijn eerste cantate welke ik heb getoondicht was die van baron d'Hoogvorst, mijn laatste die van Ba-tist".

Deze voorspelling is uitgekomen.

In 1934 werd Batist De Donder gevierd – toen was hij 50 jaar dirigent van de fanfare.

In 1960 – jubelfestival bij gelegenheid van het 85-jarig bestaan van "Concordia" . De vermaarde Koninklijke Fanfare "Moed en Volharding" uit Heist-op-den-Berg – Kampioen van Europa heeft veel bijgedragen tot het succes van deze feestelijkheden.

Voorzitters :

1958 Beekman Louis
Van Malderen Leon

Dirigenten :

1968 Alfons Leemans
1975 De Ridder J.

Bibliografie :

Meise Jan Vanden Eynde

Meise, onder de toren van St.-Martinus Jef De Cuyper Sib 2001 pag.51-54

Fanfare Concordia en foto's Beeckman Louis Berla 87.18.11

Volksgebruik : De fanfare Jef Van den Brande in het krantje van het O.C.M.W. Meise

Fanfares in Meise Jef De Cuyper Sib 2016

Reuzen Jan en Mie

De fanfare Concordia creëerde in 1927 Janneke en Mieke. Dichter Jef Lettens en beeldhouwer Ernest Salu van Laken waren de geestelijke vaders van deze reuzen.

Janneke draagt een blauwe kiel en faas (De Brabantse folklore – september – december 1980 nrs 227 – 228. *Zij werden later vervreemd.*

De hoofden van Janneke en Mieke werden eind mei 1980 volledig hermaakt in isomo door de heer Wally Laureys wonende in Sint-Niklaas (leerkracht plastische kunsten in St.-Theresiakollege Kapelle op den Bos *en poppenspeler in Sint-Niklaas*). Hij deed dit aan de hand van foto's hem door Berla ter beschikking gesteld. De gelijkenis met de oude koppen is bijna volmaakt.

Dat jaar werden ook, dank zij de heer Leon Van Malderen, voorzitter van de fanfare Concordia en bakker in Meise, de lijven van beide reuzen hermaakt, zodat de genoemde fanfare weer net zoals in het verleden fier mocht zijn op haar reuzen.

Het maken van de kledij van beide reuzen berustte in de bekwame handen van mevrouw Lucienne Lanin, die eveneens alles zo getrouw mogelijk nabootste. Elke foto bracht immers een andere weergave. Mie met sjaal. Mie met kap ...enz. Volgens informatie verkregen van fanfare-leden werd dan beslist Mieke de kap en het bloemenkleed met blauwe schort aan te passen. Het aankopen van de stoffen was niet eenvoudig. De blauwe kielstof van vroeger was niet meer te vinden. Dan maar naar Schaarbeek waar op de markt nog dergelijke stoffen wel worden verkocht aan vreemdelingen die er talrijk wonen. De vrouwen gebruiken ze nog voor de lange tunieken die meestal van grijze of donkerblauwe kleur zijn.

De kap van Mieke is eigenlijk een kleed van een koorknaap uit fijn baptist-lakenstof afgezoomd met gekloste kant. Het werd aangekocht op de grote markt in Brussel waar het uit een hoop lommen werd uitgediept. Met vaardigheid werd het kleed omgevormd in een voor Mieke misschien zelfs te mooie kap.

De kledij is in feite dezelfde als die van de leden van de fanfare Concordia, die achter de reuzen dansten op de gespeelde muziek.

Ondertussen werden ook twee poppen van een poppentheater met dezelfde kledij uitgerust.

Zie ook Berla 1987/18/15

306 Fanfare De Koninklijke Maatschappij "De Verenigde Broeders"

Uit een nota me welwillend overgemaakt door de heer Victor Amerijckx (+), sinds 1930 muziekbestuurder van de Verenigde Broeders :

Deze fanfare is gegroeid uit een zangkoor "Koor en zangmaatschappij De Verenigde Broeders" opgericht

op 10 maart 1875. Zij werden "soepzakken" genoemd. Tien jaar later werd dit zangkoor omgevormd tot een trompettersgroep, die in 1898 uitgebreid werd tot een fanfare, die nog hetzelfde jaar bevorderd werd tot Koninklijke fanfare.

In **1908** bestond de fanfare uit 12 muzikanten.

Het vaandel en vele instrumenten werden geschonken door het Huis van Keizerin Charlotte. Slechts enkele leden hebben hun instrument betaald.

Deze fanfare nam deel aan tientallen braderies en bij dergelijke gelegenheden en feesten droegen de leden een kenmerkend kostuum (*witte broek en groene jas, de kleuren van Meise*) dat veel bijdraagt tot het succes. Zo veroverde deze fanfare te Elsene een erevlag met kunstpenning.

Ze nam aan talrijke muziekwedstrijden deel en behaalde vele eerste prijzen en onderscheidingen, zelfs de driejaarlijkse premie in het muziektornooi van de provincie Brabant in 1947 te Vilvoorde, eveneens een tweede prijs in de internationale wedstrijd te Itegem (1952).

In **1925** werd het 50-jarig bestaan gevierd met een luisterrijk festival, waaraan 12 muziekmaatschappijen deelnamen.

In de schoot van de fanfare werd de toneelvereniging "De Morgenstar" opgericht, maar die werd door onbegrip in 1961 opgedoekt.

De oorlogsjaren zorgden voor het lam leggen van de activiteiten.

In **1975** werd voor de vereniging een grootscheepse viering van haar 100-jarig bestaan op touw. Daar werden verdienstelijke dirigenten herdacht gezet Boddaer Philippe en Leon Maes.

De fanfare bezit een vijftigtal medailles behaald op festivals, waaronder drie prachtige erepenningen van de stad Antwerpen.

Op het vaandel staat vermeld : het stichtingsjaar van de zangvereniging : 1875 en de nationale zinspreuk en naam "De Verenigde Broeders".

Victor Amerijckx zwaaide gedurende 37 jaar lang met kunst en kennis de dirigeerstok. Daarna kwamen Pierre Van Regenmoorter, Willy Ivens en Marc Van Hoorick.

Vanaf **1991** schaaft Roger Moens opnieuw met succes aan de verfijning en vervolmaking van de vereniging.

Met vallen en opstaan : met voorspoed en tegenslag : met eerste prijzen van uitmuntendheid en "last but not least" de brand van ons lokaal "Manneke Pis". Wij bleven achter met een verschroeid vaandel, zonder trom en een fanfare met enkele muzikanten zonder instrumenten. Maar waar een wil is, is een weg en voor vele noeste muzikanten betekent een tegenslag een spoorslag, een aansporing tot "beter" doen, beter slagen, een detonateur voor topprestaties.

Voorzitters

1908 tot 1918 H.Puttemans

1919 tot 1946 : Emile De waet

1947 tot 1950 : Joannes Van Humbeeck

1950 tot 1955 : Emiel Verlinden

1955 tot 1978 : Jozef Van Humbeeck

1978 tot 1979 : Frans Van Dorpe

1979 tot 1993 : Raymond Leemans

1993 tot heden : Paul Cleynhens

Baron d'Hoogvorst werd als eerste erevoorzitter aangeduid.

Huidig en laatste bestuur:

Voorzitter Paul Cleynhens

Erevoorzitters : Jean Van Dievoet en Raymond Leemans

Secretaris : Louis Amerijckx

Penningmeester : Marcel Van Seghbroeck

Bijzondere leden : André Huon, Walter Van Vlasselaer, Mark Maes en Anja Amerijckx

De vereniging ging er fier op de secretaris-generaal van het "Koninklijk Muziekverbond van België" Louis Amerijckx (+) sinds meer dan 45 jaar in haar rangen als secretaris en muzikant te mogen tellen.

Bijnaam :

ressen (*graszoden, verwijst naar de band met het domein van Boechout*)

(*spotliedje : van met St.-Antonius is 't geleden dat zij zaten met zes aan ene res*)

Bibliografie :

Meise Jan Vanden Eynde

Meise, onder de toren van St.-Martinus Jef De Cuyper Sib 2001 pag.55-56

Fanfares in Meise Jef De Cuyper Sib 2016

Zie ook Berla 1984/5, 12

307 KVLV

De KVLV heette vroeger Boerinnenbond. Zij bestond reeds 100 jaar in 2011. Toen had ze 100 000 leden, waaronder vrouwen uit alle beroepsgroepen. De vereniging startte binnen de katholieke koepel onder de slogan : "Ieder voor vrouwen, allen voor ieder". De nieuwe slogan : "Vrouwen met vaart". De regelmatige activiteiten : kookles, dans, toneel, uitstappen en feestjes waarbij een Lourdesreis verloot werd. "Ons kookboek", vrucht van de educatieve missie van de vereniging, heeft jaren lang onze smaakpapillen verblijd. Ondertussen kookten reeds 5 generaties moeders met dat standaardwerk in hun keuken. Jaarlijks worden 52 000 activiteiten in Vlaanderen ingericht.

De afdeling Meise heette een tijdje St.-Annabond (1944 tot 1962). Dat had te maken met de aanwezigheid van de St.-Annakapel op de Nieuwelaan in de Plantentuin ter hoogte van de voetgangersbrug over de A12. Mevrouw De Ridder was voorzitter tot 1964, toen Madeleine De Cuyper de fakkel overnam. De stichtingsdatum was 7 november 1924. Mevrouw Van den Eynde was de eerste voorzitter. Louise Criau was er zeker bij de eersten bij. De andere bestuursleden waren toen : Haeck, De Greef, Emmerechts, Van Humbeeck, De Vadder, Ooms en Van Buggenhout. De proost was pastoor Cools,

opgevolgd door Raeymaekers tot 1944, Brams tot 1962, Louis Geysen en later Herman Boon (Bie) en nu Jan Lagae.

De laatste voorzitter was Jeanine Biesemans, die Madeleine De Cuyper opvolgde.

Op regelmatige tijdstippen werden de verjaardagen met veel luister gevierd. Traditiegetrouw poseerde de hele groep dan op de trappen van de St.-Martinuskerk. Deze foto's bieden een schat aan informatie over de autochtone Meisenaars en de inwijkelingen, die deel uitmaakten van de KVLV. De pastoor proost zat als enige man vooraan naast de voorzitter.

Ik hoop dat de KVLV sprong mee op de kar voor de inrichting van de historische St.-Annaprocesie in Meise op 24 juli 2011.

Historiek van de KVLV Meise

18.12.1994 door Madeleine De Cuyper, 2de voorzitter

Er is vandaag een echte reden om feest te vieren, want onze gilde bestaat immers 70 jaar.

Al onze leden zijn direct bij deze jubelviering betrokken. Daarom zijn wij dan ook zeer blij. Onze organisatie, de katholieke vereniging voor landelijke vrouwen, welke eertijds de naam Boerinnenbond droeg, heeft een traditie, waarop we met fierheid, na ruim 70 jaar mogen terug blikken. Jaar na jaar heeft zij in de bres gestaan.

De Boerinnengilde St.-Martinus Meise werd gesticht op 7 november 1924, in aanwezigheid van mej. Cardijn, de toenmalige voorzitter. Het bestuur telde 6 leden: mevrouw Van den Eynde, voorzitter, mej. Sylvie Haeck, secretaresse, mevrouw De Greef, schatbewaarster, mevrouw Emmerechts, mevrouw Van Humbeeck en mej. Jeannette De Vadder. Achteraf werd dit bestuur uitgebreid met Louise Criau en Liza Van Buggenhout. De proost was E.H. pastoor Cools, die in 1933 stierf. In 1925 telde de gilde 72 leden. De volgende proost was pastoor Raeymaekers die fungeerde van 1933 tot 1944 en werd opgevolgd door pastoor Theophiel Brams die onze proost was van 30 oktober 1944 tot 1962, toen hij opgevolgd werd door pastoor Gheysen, die vertrok op 1 juli 1987 en werd opgevolgd door onze huidige pastoor en proost Herman (Bie) Boon.

Mevrouw Van den Eynde werd in 1946 als voorzitter opgevolgd door mevrouw Augusta De Ridder met 9 bestuursleden. Op 2 oktober 1964 werd ik als voorzitter verkozen en nam tevens de functie van schatbewaarster en secretaresse waar tot maart 1989. Ik werd opgevolgd door mevrouw Jeanine Biesemans de huidige voorzitter.

De Boerinnenbond werd in 1956 door onze proost E. H. Brams herdoopt in Sint – Annabond.

Elk jaar werden theoretische en praktische lessen gegeven: koken, naad, bloemschikken en andere activiteiten. Er werden ook leerrijke uitstappen gedaan. Jaarlijks was er ook een algemene vergadering. De werking van de KVLV drukte een stempel op deze 70 jaar: op het leven en de

ontwikkeling van de vrouw op het platteland en inzonderheid te Meise.

Langs het zeer goede maandblad, eerst "De Boerin", dan "Bij de haard", nu "Eigen haard", en de vormingswerkers en –werksters wordt aan al de leden de kans geboden om zich verder te bekwamen bij te scholen en te vormen. Ook werden er bezinningsnamiddagen en bijeenkomsten voor weduwen en alleenstaanden georganiseerd.

In november 1970 vierden wij het 200ste lid en in 1974 telde de St.-Annabond 214 leden en 13 bestuursleden. Na de bevrijding begon de Lourdesbedevaart op te komen en werd de eerste Lourdesreis verloot en sinds enkele jaren steeg het aantal leden.

Het verleden te gedenken spoort ons aan om met veel moed te werken.

Een jubeldag is ook een dag van vernieuwde trouw. Wij zitten allen gezellig bij elkaar en hopen over 5 jaar het jubelfeest van 75 jarig bestaan van de KVLV te mogen vieren en u hier allen terug te zien. Wij zullen verder ons best doen en ijveren opdat de KVLV Meise meer en meer zou bloeien.

De KVLV Meise is 70 jaar jong en wil jong blijven. Ze kijkt hoopvol naar de toekomst. De leuze van ons bestuur luidt: "Altijd meer en steeds beter"!

308 St.-Elooviering

Erevoorzitter: Courbon Marcel,

Voorzitter: Vanden Wijngaert Albert

Ondervoorzitter: Goovaerts Jozef

Bestuursleden: Lettens Philibert, De Kelder François, De Kelder René, Heyvaert Jozef, Van Hemelrijck Victor

Secretaris: Bogaerts Jan

Schatbewaarder: August Moreau

Barman: Van den Breede Jozef

1958 Jef Heyvaert (St.-Elooistraat)

1973 Frans Heyvaert, Jan Van Roey, Jean Robijn, Albert

VanderWilt

Deze meesten zijn helaas overleden. Zij droegen het oude kenteken: een hoefijzer met kruis erop aan een ketting. Dit was nogal zwaar om dragen.

De viering zou ononderbroken doorlopen tot 1962, waarna ze verwaterde door het verhuizen van Bert Pelema en het overlijden van Phil Lettens en Jozef Van den Breede.

De nazaten van dit bestuur, actief tegenwoordig, bezitten of kregen dit kenteken. Het zou opnieuw moeten gedragen worden. De onlangs overleden Smidje Smee, René Cammu, sprak mij hierover aan, toen ik hem vertelde dat ik het kenteken van Phil Lettens via mijn goede vriend Jos Lettens gekregen had, samen met de rechten op de gedichten van zijn oom Jef Lettens. Frans Heyvaert, zoon van Jef, Eddy Van Hemelrijck, zoon van Victor en Jean Moreau, neef van August, zijn nog actief.

In 1973 wordt de vernieuwde groep opgericht door Frans Heyvaert, Jan Van Roy, Jan Robeyn en Albert Van der Wildt

Bibliografie :

Meise, onder de toren van St.-Martinus pag. 37 Jef De Cuyper Sib 2000
De Sint – Elooi kapel en zijn vieringen pag.24 Constant Noppen Berla 1985
Sint – Elooi kapel en O.L.V. ter Hasselt in de parochie St.-Martinus A. Bettesone
Broederschap St. – Elooi 2002
Meise St.-Elooi opname Ring TV
Sint – Elooiviering in Bertem Persoons E.

309 Jeugdraad

De Jeugdraad was het eerste overlegorgaan dat opgericht werd op 6 september 1965 door Herman Boon pr. en het gemeentebestuur in de gemeente Meise voor de fuzie.

Het volledige archief tot 1985 werd opgeborgen bij de heemkundige kring Berla. Wat daarna gebeurde wordt bewaard in een kartonnen doos in de dienst Jeugd van het gemeentebestuur van Meise.

Herman Boon pr. zag de Jeugdraad als een verlengstuk van de Chiro. Hij had echter Open Jeugdzorg voorzien in de statuten en vooral daar, in de Patclub, werd alles open getrokken naar heel de jeugd van Meise. Alle 6 tot 14 jarigen werden regelmatig op een scala van activiteiten uitgenodigd en de werking werd op alle vlakken uitgewerkt.

Op initiatief van de Jeugdraad werd de muziekschool en de bibliotheek door de gemeente opgestart. De Cultuur- en Sportraad zagen er ook zijn levenslicht. Het eigenlijke begin van de structurele Ontwikkelingssamenwerking werd daar gestart met de 11.11.11 werking die bijna uitsluitend getrokken werd door de Patclub en de gemeentelijke Jongensschool. De eerste Natuurpuntwerking startte in de schoot van de Jeugddienst Natuuronderzoek met een nestkastenactie in de Plantentuin, waarbij wij verplicht werden aan te sluiten bij Natuurreservaten. Een extra Jeugdclub voor 16 – 18 jarigen zag er ook haar levenslicht. Zij werd opgericht door voorzitter Jef De Cuyper, omdat de jeugdgemeenschap (Knodde) strikt hield aan de leeftijds grens 18+.

310 Chiro

1945 – 1958

De Chirojeugd van Meise werd opgericht in 1945, onmiddellijk na de 2de wereldoorlog. Chiro kwam al sedert 1934 langzaam tot stand, met duidelijke idealen.

Als je in oude films over Duitsland de jeugd ziet opstappen, zie je veel gelijkenis met de uniformen van de Chiro toen : bruin hemd, gele das, donker-blauwe korte broek, 2 paar grijze kousen en hoge schoenen. Dat bracht in Meise zo kort na de oorlog, heel wat herrie teweeg. De stichters hadden uiteraard alleen de positieve elementen van jeugdwerking overgenomen, maar de link werd toch gelegd. Het mag een meesterzet genoemd worden dat E.H.Verstraeten de

kinderen van Jean De Cuyper uit de Rozenboom in de Chiro kreeg, en zo de roddels stopte. Mijn vader runde het lokaal van de Oud Soldaten, een gelegenheidsfanfare waarin de beide fanfares samen speelden. Die luisterde de Vaderlandse plechtigheden van de Oud – Strijders op. Ik herinner mij dat als de Chiro voorbij marcheerde, klanten in de herberg riepen : “ de zwarten zijn daar”. “Zwarten” was de scheldnaam voor collaborateurs. Mijn vader zette die oproerkraaiers prompt op straat.

E.H.Verstraeten, onderpastoor, stichtte Chirogroep - jongens St.-Martinus Meise. Het waren toen vooral de onderpastoors in de parochies die het initiatief namen. De leiding werd toen nog bestuur genoemd en er was in feite geen hoofdleder zoals nu.

In het begin waren er 2 vendels:

De vossen: Frans Keppens, Emiel Van Campenhout, Miel Vanderveken

De leeuwen: Jean Huysmans, René Jacobs, Xavier Olbrechts

Dat bestuur bestond uit : Frans Keppens, Xavier Olbrechts (+), René Jacobs (+), Emile Van der Veken, Jean Huysmans, Roger Lafon, Jean Robijn (kwam er later bij), Emile Van Campenhout ...(Verslagboek 11.4.1946 tot 29.1.1948).

E.H. Pastoor Teophile Brams hield zich met de meisjes bezig. In 1944 waren dat eerder samenkomsten van de Eukaristische kruistochten (retraites en spelnamiddagen). Maar op het einde van 1945 vroegen de meisjes zelf om Chiro te worden, wat ook gebeurde. Zij sloten zelfs officieel vroeger aan in 1946, eerder dan de jongens in 1947. Liza De Smedt (onderwijzeres in St.-Maarten), Paula Huygens, Clairette Huygens, Ghislina Keppens, Jeanine Leemans, Clothilde Maes, Lina Verbelen, Denise Van Campenhout, Leona Verhest, Christiane Keymolen, José Moerenhout, ... namen het voortouw.

De jongens hebben een tijd lang een huis van Jan Van Gijssel kunnen gebruiken. Dat werd echter afgebroken toen de A12 gelegd werd. De meisjes pendelden tussen klassen, schoolzolder, gehuurde huisjes, de kelder onder de parochiezaal, enz.

In het begin gingen ze samen op bivak met de groep uit Wezembeek – Oppem. Mijn eerste bivak was toen ik 6 jaar was. Mijn moeder had een uitzondering op de leeftijd kunnen verkrijgen, om zo van haar jongste bengel 10 dagen verlost te zijn. Tijdens het nachtspel was er paniek. Men vond mij niet meer. Ze hebben toen het bos uitgekamd, maar tot hun grote verrassing vonden, ze mij in de armen van de bivakmoeder in de kooktent. Die vond mij te klein en had zich zo om mij bekommerd.

De bivakken gingen door in 1945 in Bonheiden, 1946 Brasschaat, 1947 Godinne, 1948 Bövingen (GR.H.Luxemburg), 1949 Gompel, 1950 Laforêt – Vresse, 1951 Rijmenam, 1952 ..., 1953 Sart-lez-Spa, Ik herinner mij ook de bivakplaats in Godinne aan de Maas. Wij moesten ons wassen in de stroom en er

werd gegeten op de grond op de koer van de school, waarin wij sliepen.

Bij een uitstap in Liezele vochten ze een zeeslag uit in bootjes op de vijver. Onderpastoor Verstraeten waagde zich in de boot en hij werd in de vijver gekiept. Wij kwamen er wel achter dat hij onder een lichte zwarte regenjas (de priesters hadden toen nog een zwart kled) een zwembroek aan had. Het was allemaal opgezet spel.

Naar het eerste bivak gingen de meisjes nog met de tram in Wezembeek – Oppem. De lijst van de volgende bivakken verzamelen wij op een excel-database.

De opeenvolgende groepsleiders waren : Frans Keppens, Rik Leemans, Miel Van der Veken en Paul Van Gompel tot 1958. Bij de meisjes was het Liza De Smedt opgevolgd door Paula Huygens tot de jaren 60.

1958 – 1968

De enorme bloei van de Chiro in die periode, was te danken aan de nieuwe onderpastoor en proost Herman Boon pr. (*Foto Herman Boon pr .aan de kapel*)

Als zoon van de directeur – generaal van de BRT kreeg hij van huis uit een uitstekende culturele bagage mee. Hij was een charismatische persoonlijkheid met een onuitputtelijke werkkraft : dag en nacht zette hij zich in voor zijn Chiro. Hij zou de jeugd van onze parochie op een hoger niveau tillen. Op zijn kamer stond een beeldje van een gekende kunstenaar, dat symbool stond voor zijn doel : ons omvormen tot jonge, bewuste, stijlvolle, katholieke Vlamingen.

De vorige generatie leiders staat enigszins kritisch tegenover hem. Zij nemen hem klaarblijkelijk de drastische hervormingen kwalijk, die hij doorvoerde. Enkele oude getrouwen ruimden zo plaats voor een nieuwe generatie.

Als jonge belhamels protesteerden wij toen tegen de toch wel strakke discipline die ons opgelegd werd. Op bivak in Lommel protesteerden wij tijdens de ouderbezoekdag door op de deurtjes van onze slaappleaatsen opschriften aan te brengen met “stalag ...”. Dat werd niet in dank aanvaard.

Mijn broer Frans De Cuyper werd groepsleider opgevolgd door Kor Van Schel in 1967 en bij de meisjes was dat José Maes die opgevolgd werd door **Jos De Ridder, Gilberte Leemans, Rita Peeters..**

Het levenswerk van Herman Boon pr. is natuurlijk de bouw van het Chiroheem. Op die plaats stond een kleine boerderij waarin de klokkenluider – bezembinder woonde. Op die 25 are grond van de kerkfabriek voltrok hij op anderhalf jaar , wat velen onmogelijk achtten. Het Chiroheem werd een feit van 31.3.1958 tot **13.9.1959**.

In het eerste plan zou het **lemen huisje** dat er stond geïntegreerd worden, maar dat bleek irreëel. Alle werken werden door vrijwilligers uitgevoerd, met de hulp van vermogende aannemers en industriëlen. Voor het speelplein werd de afbraak van het Congopaviljoen van Expo 58 aangevoerd. De afwerking en verfraaiing liet hij uitvoeren door

plaatselijke kunstenaars en vrienden uit het artistieke milieu. Op de gevel zien wij nu nog zijn ideaal : de voorstelling in smeedwerk van **Karel Meert uit Asse** van twee jonge mannen die hun armen reiken naar Jezus Christus. De oorspronkelijke tekening, die een jongen en een meisje bevatte, was van Luk Craye sj. en werd hertekend door Willem Rosiers en Eugeen Van den Broeck. De Chiro was toen nog niet gemengd en vandaar die wijziging van het origineel.

Het heem is onmiskenbaar zijn grootste realisatie in Meise, waarbij hij de hele parochie, gelovigen en ongelovigen achter zich kreeg. Hij zei zelf : "*Ik ben eraan begonnen, niet omdat ik een jonge idealist ben. Maar omdat ik een priester ben, een gewijde leerling van de Heer. Ik was en ben er zeker van dat Hij alles kan. Ik had geen frank. Dank zij al de hulp zal dit heem ons slechts een half miljoen kosten. Er zijn reeds 200.000 fr. betaald. Herman Boon pr.*"

Bij de bouw van het Chiroheem voorzag Herman Boon pr. elk lokaal van prachtige **religieuze kunst**, uitgevoerd door toen hedendaagse, jonge en oudere kunstenaars.

De zwart-wit muurschildering van het **laatste avondmaal**, waarop Maria de tafel dekt voor de 12 apostelen, hing in het aspirantenlokaal. Bij de verbouwing werd het helaas overpleisterd in Jeugdclub Knodde. De schetsen werden gelukkig gered.

Wie waren die twaalf apostelen in die periode ? Het schilderij stond op de muur van het lokaal van de aspirant - leiders. Volgens mij waren dat : Jan Bogaerts, Roger Cooreman, Jos Van Nieuwenhuyzen, Raf Meyskens, Jef De Cuyper, Frans Heyvaert, Oscar Wellens, Jef Van Gompel, Wilfried De Goeyse, Jean Potums, Hugo Ooms en Paul Van de Velde.

Wij speelden in die periode eens het passiespel. Ik was in dat stuk de apostel Joannes. Mijn broer Piet beschrijft in zijn : “Toneellevens in Meise” zeker deze opvoering. Of de andere “apostelen” ook een rol speelden en wie van de twaalf, zou ik graag achterhalen.

Het vlaggenschip is zeker de muurschildering van "**Het Laatste oordeel**" volgens het Nieuw Testament - **God is Liefde** - in het leiderslokaal. Herman Boon kon de jonge **Jan Beekman** overhalen om dat uit te voeren. Het is monumentaal en verdient zeker aandachtige bescherming. Jan Beekman heeft het ondertussen gemaakt in Amerika en deze muurschildering kreeg zo een onschatbare waarde. Het biedt een antwoord op de afschrikwekkende oude muurschildering in de St.-Martinuskerk volgens het Oud Testament : **de vergelding**. Ik vernam dat Jan Beekman via www.beekman-foudation.com contact nam om herstellingen uit te voeren. Jan beloofde dat toen wij hem ontmoetten in Kruishoutem met Dries en co.

In het lokaal van de Jongknapen was een kruisbeeld in brons van **Hein Pohlenz**. De Burchtknapen, in het

laatste lokaal, kregen een kruisbeeld in ceramiek van **Joost Maréchal** en een Lieve Vrouw in opaline van **M.W.Plettenberg**. In het lokaal ernaast van de Knapen, een kruisbeeld in ceramiek van **Van de Weghe** en een Lieve Vrouw in ceramiek van **Joost Maréchal**. In het lokaal van de Kerels, naast het leiderslokaal, een kruisbeeld van **R. de Pelsmaecker**, een Lieve Vrouw op glas geschilderd door **Kamiel Cauwenbergh** en een fakkel met siertekst op de muur geschilderd door **Willem Rosiers**.

"Het tehuis en de versiering moeten zelf reeds opvoeden.

Langs hun zintuigen onze jonge mensen met schoonheid voeden. Langs de schoonheid en de goedheid komen zij tot het stellen van daden, die hen brengen tot de werkelijke ontmoeting met God, die de goedheid en de schoonheid zelf is, want Liefde.

Een schone Chirogroep in een schoon heem. Zo leren zij schoon leven." Herman Boon pr.

Ik was toen 17 en dat viel samen met de aspirant – leiders. Wij waren met een zo grote groep, dat wij door Herman Boon pr. per twee uitgestuurd werden op missie. Zo startte Raf Meyskens met Hendrik Rosiers de afdeling in Eversem. Ik werd naar Strombeek gestuurd met Nick Sidderé, die daar bleef. Daarna mocht ik de Chiro van Humbeek opnieuw opstarten.

In 1965 trok Herman Boon pr. de jeugdwerking open voor alle jongeren van onze gemeente (toen parochies *Meise* en *Rode*). De Jeugdraad werd voor het eerst opgericht. Die bestaat dus **46 jaar** in Meise en geen 25, zoals gevierd. Drie nieuwe verenigingen werden opgestart in het kader van de open jeugdzorg, maar nauw verbonden met de Chiro. Ik vond persoonlijk dat onze proost alles te veel bekeek door de bril van de Chiro. Voor hem was alles Chiro en stond de open jeugdzorg in functie van de Chiro. Patclub stond voor jongeren van 6 tot 14 jaar. Jongerenklubs stond open voor 14 tot 18 jarigen. Jeugdgemeenschap voltooide de kringloop met 18 tot 25 jarigen (nu is dat Jeugdclub Knodde). In deze periode trok Herman Boon pr. met de oudsten naar Aosta in Italië. Deze kampen werden onvergetelijk ingebrand in het geheugen van wie het meemaakte.

Ik kan zo nog een hele encyclopedie vullen met herinneringen aan deze periode. Maar dat zou ons te ver leiden.

Bibliografie

<http://blog.seniorennet.be/Hermanboonpr> en bekijk het uitgebreide filmarsenaal uit die periode. Een mini – geschiedenis met oude foto's staat in "Meise, onder de toren van St.-Martinus" (helaas uitgeput maar beschikbaar op CD-rom).

Ondertussen is er een filmpresentatie en een fotopresentatie gemaakt in de reeks Sib. Jef De Cuyper, oud – Chiroleider

311 Berla

Lucien Van Hemeldonck publiceerde reeds over de geschiedenis van Meise in het krantje van Davidsfonds Meise.

Berla toen - nu

In "Eigen Schoon en de Brabander" verscheen in nr.LXXI Jg. 10 – 12 in 1988 : Berla. Heemkundige kring. (B.S. 13 maart 1982 enkel Moyson Raoul (+) en Moreau Raymond resten nog van de oorspronkelijke stichters)

De heemkundige kring van Meise, (*Oppem, Wolvertem* en omgeving) geeft een driemaandelijks tijdschrift uit dat zopas aan zijn zevende jaargang begon en als titel ook "Berla" draagt.

Ondertussen is het tijdschrift stil gevallen met nr. 96. Ze zullen wellicht het jubileumnummer 100 niet halen. Dat is jammer, want ik had graag een uitgave in kleur zien verschijnen. Als er niet snel ingegrepen wordt sterft dit stukje erfgoed van Meise een stille dood! Dat kunnen we toch niet laten gebeuren!

Voorzitter René Bellemans (*opgevolgd door Michel Van den Broeck*) en zijn dynamische redactieraad publiceerden interessante bijdragen over de plaatselijke geschiedenis en heemstudie. Naast een paar uitschieters, zoals het artikel over de geschiedenis van het gemeentelijk onderwijs te *Rossem* door M. Gillisjans, is zeker de publikatie vermeldenswaard van het proefschrift over de toponomie van *Wolvertem* door J. Van Hove, waarmee hij promoveerde in 1928 aan de K.U.L.

Het nummer 22 van Berla was rijkelijk geïllustreerd met een beeldverslag over de historische stoet die op 5 juni 1988 tussen *Wolvertem* en *Meise* – dorp (*in de gemeente Meise*) door massa's volk, geestdriftig werd toegejuicht (*op initiatief van Julia Cornelissen die het leeuwenaandeel op zich nam en nog andere stoeten-Rode en Beiaardfeesten – op haar actief mag schrijven*). Het was de aanloop naar de uitgave van het boek dat prof. C. Noppen schrijft : "De heren van Boechout en hun waterburcht te Meise"

Het Gouwverbond van Brabantse Heemkunde heeft haar zesde heemkundige prijs toegekend aan Heemkring Berla uit Meise omwille van zijn heemstudie en heemschut in West – Brabant.

En velen van onze lezers zullen zich de warme ontvangst en leerrijke begeleiding herinneren die hen te Meise te beurt viel op de gouddag van 1 mei 1988. Het verslag hierover verscheen in E.S.B. LXXI jg 4-5-6 blz. 245, van de hand van G.Bulteel.

(Sib, de orde van de autochtone Meisenaars (opgericht toen de werking van Berla stil viel in 1990 na zware onenigheid met voorzitter Bellemans+), nam de fakkel over voor de parochie Meise en staat in voor de blogs.

Er kwam nog een regelmatige werking in de vorm van de werkgroep Erfgoedcel Meise. Deze bracht de Meisewonderen in kaart en richtte enkele Open Monumentendagen in o.a. in *Oppem, Rossem en Meuzegem*.

In 2014 kwam eindelijk de heropstart met de VZW Erfgoed Berla. Zie : <http://www.erfgoedberla.be>

312 Toneelverenigingen

Toneelvereniging Kris Kras uit *Meise* en *Rode* bracht op vrijdag 27, zaterdag 28, zondag 29 maart en op zondag 5 april 'Hotel op stelten' in De Muze van Meise. Info: www.kriskrasmeise.be (jhw) KMS

Piet De Cuyper stelde naar aanleiding van het 25 jarig bestaan van de toneelvereniging Kris- Kras in 1999 de geschiedenis ervan vast onder de titel : "Zilveren jubileum van een Meisese theatergroep"

Toneel in Meise :

1920 Morgenstar (Verenigde Broeders)

1925 Eikels worden bomen (Concordia)

1930 St.-Martinuskring

1932 't Patronaat

1944 B.J.B.

1947 Chiro

1953 V.K.A.J. tot 1957

1961 Oud – leiding Chiro

1965 Patclub

1966 Patclub Sinterklaas in Kabouterland

1968 K.B.G.

1969 K.A.V.

1973 Kris Kras opgericht door Piet De Cuyper

.

313 Sociale verenigingen

In de oude parochiezaal in een zijwegje van de Limbosweg stond in de jaren 40 in het oude *Meise* de parochiezaal. Binnen bestond de sfeerverlichting tegen de muren uit lampekapjes met het logo van de sociale verenigingen. Uit naijver betitelden de andere gezindheden dat later met de term "verzuiling". Het gaat hier om de Kristelijke zuil of beter de A.C.W. -zuil van de vakbond. We hadden het A.C.W., het A.C.V., de B.B., de K.W.B. ,de B.J.B., de K.A.J. Later werd daar de K.A.V. als tegenhanger voor de Boerinnenbond (nu K.V.L.V.) aan toegevoegd. Ook de K.B.G. vond in dit kader zijn oorsprong. In de concretisering van de pauselijke encycliek *Rerum Novarum* werden deze verenigingen opgericht, meestal door parochiepriesters.

Wij hadden ook nog het Davidsfonds, dat de Cultuur monopoliseerde in de parochies.

Toen de Cultuurraad van de Nederlandstalige Cultuurgemeenschap het levenslicht zag in de jaren 70 en subsidiëring mogelijk werd, kregen wij een reeks verenigingen. Zij veranderden een deelorganisatie vaak van naam om de vleespotten van de subsidiëring maximaal te kunnen benutten.

Recenter veranderden vele van naam. De reden was modernisering en aanpassing aan de evolutie van de samenleving.

314 Kunstkring

Reeds in 1933 werden in Meise kunsttentoonstellingen gehouden met Willem Rosiers

(toen nog uit Londerzeel en later onderwijzer en schoolhoofd in Meise) van schilderijen, tekeningen, etsen, houtsneden en beeldhouwwerk (met een Herman De Cuyper uit Tisselt). Regelmatig werden die hernomen. In 1940 vinden wij Edwin Ganz bij de deelnemers, naast Rondia, Rosiers, Veldeman en Van Ruysevelt. Ze keren terug in 1941 tot en met 1943. Met de regelmaat van een klok richtten deze kunstenaars tentoonstellingen in, vanuit hun groep en later via het Davidsfonds.

In het kader van de Jules Van Campenhoutprijs in het Audiovisueel Centrum in Meise werd aangeknoopt met dit initiatief. Hieruit ontsprong de Kunstkring van Meise, zoals we die nu nog kennen. Het idee kwam van Baudewijn Van de Voorde. Bij het 25 jarig bestaan werd een brochure gewijd aan dit initiatief. Dit werkje bevat alle gegevens van 1979 tot 2004.

Een mini – geschiedenis en foto's staan in het hoofdstuk Kunst van "*Meise*, onder de toren van St.-Martinus" Het Streekboek Sib 2001.

315 Sib(emol)

Sib is een virtuele vereniging opgericht door Jef De Cuyper in juli 1990. Het moest de orde worden van de autochtone Meisenaars.

Sommige migranten beweren dat ze zo moeilijk aanvaard worden door de "echte" Meisenaars. Daar moest iets aan gedaan worden. Het is inderdaad zo, dat inwijkelingen, die zich arrogant opstellen en alles beter menen te weten, nogal moeilijk aanvaard worden. Als zij een toontje lager zouden zingen – in Si mol (halve toon lager dan de Si), zullen zij snel ervaren dat ze erbij horen.

Enkele autochtone Meisenaars, aangevuld met inwijkelingen die beantwoorden aan dat profiel, vormen de orde. Zij waken over de meerwaarden van onze gemeenschap en over het verspreiden van correcte en volledige informatie. Een lijst wordt bijgehouden van personen die zich manifesteren in die richting, negatief of positief.

Tijdens de Beiaardfeesten werden enkele inwijkelingen publiek opgenomen in de orde van de Sib wegens verdienste, onder het toezicht van de reuzen Jan en Mie en de voorzitter van het Beiaardcomité. Het betrof Eddy Mariën (2de beiaardier van Meise) en Kamiel de Vos (oprichter van de rommelmarkt).

De ceremonie verliep als volgt : op de trappen van de kerk nam de kandidaat plaats tussen Jan en Mie. Eerst legden ze de eed af : "Ik, ..., verklaar mij steeds uit te laten in Si-mol en engageer mij om te waken over de correctheid en de volledigheid van uitspraken en geschriften over onze geliefde parochie!" De ceremoniemeester goot een Mort Subite op de ontblote hals van de kandidaat. Het edele vocht werd opgevangen in een schaal van Maes-pils (de dialectbenaming van Meise luidt Maas). Daarna dronk de kandidaat de kriek uit de schaal.

Wie is nu een autochtone Meisenaar en ontsnapt daaruit aan deze opnameceremonie. Hij of zij die via een kwartierstaat kan aantonen dat hij of zij vier generaties lang in Meise woont, hetzij langs vaders of moeders kant. Dat betekent automatische opname in de orde, maar moet bewezen worden met een kwartierstaat, die opgenomen wordt in de annalen van de orde.

De publicaties over onze parochie krijgen het Sib – kwaliteitslabel.

Deze procedure is ook geldig voor de 7 andere parochies, maar elke parochie krijgt een andere noot toegewezen. De parochie Rode krijgt re-mol.

Naar de toekomst toe zou de doelstelling, om alle erfgoedinitiatieven en verenigingen onder deze koepel onder te brengen, gerealiseerd worden, stap voor stap. Daaronder vallen reeds :

KMGSBL 1903

Schuttersgilden (2 uit Rode, 2 uit Meise)

Beiaardvrienden

Reuzengilde Concordia Sib Jan en Mie en de fanfares

316 Dorpsraad

Zie gemeente Meise 109

317 Davidsfonds

In 1927 werd het opgericht voor Meise en Wolvertem samen.

In 1952 splitsten ze.

Davidsfonds Meise is reeds enkele jaren niet meer actief. Het is dus tijd om de essentiële gegevens uit het archief samen te brengen. Maar waar is het ?

Ik herinner mij dat het Davidsfonds met als voorzitter Karel De Vriendt (+) reeds actief was in de oude parochiezaal die vroeger op het terrein van de Sint-Maartenschool stond.

In "Meise, onder de toren van St.-Martinus" staat op pag.59 een foto van deze vereniging uit 1931. Op pag.13 staat een foto van de afbraak van de parochiezaal.

Waren actief in het D.F. , achtereenvolgens als voorzitter :

Ooms Jef

De Vriendt Karel

Rosiers Willem tot 1975

1986 Diepvens René

Moreau Raymond

Moerenhout Roger

Mullie ?

Er waren ook wijkmeesters die jaarlijks de bestelde boeken voor het lidmaatschap rond brachten.

In 1982 ontstond in de schoot van het D.f. het gulden sporencomité. Toen werd ook het 30 jarig bestaan gevierd.

In Berla vinden we 1988/20/09

Diaclub D.F.

Gesticht in 1970 door René Diepvens
tijdschrift 't Kameraadje

318 Ontwikkelingshulp

De start van gestructureerde ontwikkelings samenwerking in Meise, ligt in de schoot van de Jeugdraad in 1966. De voorzitter nam het initiatief om de 11.11.11 actie op te starten in Meise, in nauwe samenwerking met het gemeentebestuur, dat de oproep lanceerde. Deze jaarlijkse acties gebeurden sedertdien ononderbroken; De Damiaanactie volgde en Leo Luypaert werd er de promotor van. Er was weinig enthousiasme bij de Jeugdverenigingen, die ervan uit gingen dat dit iets voor de volwassenen was. De voorzitter van de Jeugdraad ging door met zijn leerlingen in de Gemeentelijke Jongensschool (nu Leertuin). Schoorvoetend werkten de ouders mee o.a. Maurice Peeters, Bob van Praet en Jef Moens.

319 Sint-Gregoriuschuttersgilde – Meise

De bevolking van Meise mag trots zijn op twee oude schuttersgilden die doorheen de wisselvalligheid der tijden, de tragische gebeurtenissen die we beleefd hebben, flink en ongedeed stand hielden en nog krachtig en jong blijven. De eerste had St.-Gregorius als patroon. Zij werd ook "De vrienden" genoemd.

320 Sint-Sebastiaansschuttersgilde – Meise

1532 In de Rijmkroniek van Van Oesbroeck over het haagspel in Brussel in 1532 vond men de oudst gekende vermelding van de Schuttersgilde van Meise-dorp. Volgens M. Sacré verschenen de handboogschutters in de XIVde eeuw en vermenigvuldigen zij zich met buitengewone snelheid. Vermoedelijk stichtingsjaar van de vereniging St.-Sebastiaan-Meise.

1540 Volgens de kroniek van pastoor Van der Hasselt van Mazenzele nam de handboogschuttersgilde van Mazenzele deel aan het landjuweel te Meise dat 8 dagen lang duurde, van zondag tot zondag, de zes wekdagen inbegrepen. Deze pastoor noteerde ook dat Jacob De Smet, koster van Brussegem en Laken, koster van Meise , deel namen aan het haagspel van 1541 Kampenhout. Het handboogschuttersveld of gebeurlijk het gildenhuis was gelegen aan de Tennickwake en de straat Meysse-Amelgem.

1572 Volgens M. Savré bestond er toen een schuttershof gelegen nabij de Amelghemweg te Meise.

1597 Aan de braak (zie afbeelding) van de handbooggilde van Meise-centrum werd een erkenning gehecht met jaartal 1597. De braak is dus nog ouder.

1676 Op 10 december 1676 deed Anna Van der Ee voormalige landsvrouw van Meise en laatste van het geslacht Van der Ee, ten overstaan van François Van der Veken, notaris te Brussel, een schenking van een huis met een hof eraan verbonden ter plaatse

genoemd "Het Nieuw Huys" aan de handbooggilde van Meise.

Deze Gilde droeg vroeger de naam "handbooggilde" van Sint-Martinus en Sint-Sebastiaan.

Uit de overgebleven documenten kan niet worden uitgemaakt in welke tijdsperiode de Gilde werd gesticht.

De secretaris Doms (+) , hierover ondervraagd, kon desbetreffend geen nauwkeurige gegevens verschaffen – hij heeft in zijn bezit ledenlijsten en andere stukken die betrekking hebben op het beheer van de Gilde, maar deze archieven dateren van 1740. Het is evident dat de Gilde vroeger werd gesticht, want aan de braak is nog een erepenning gehecht die het jaartal 1597 draagt. Deze gedenkpenning werd als herinnering en beloning geschonken voor het bijwonen en opluisteren van de dorpsfeesten.

In augustus 1565 nam de Gilde deel aan een haagspel – schietwedstrijd meestal aanhorig van landjuweel. De Gilde was eigenaar in 1572 van het "Schuttershof" nabij de Amelgemweg.

In 1652 was Anna Vander Ee- hoofdman. Aan vrouwe Van Leenenborgh gaf zij op 23.6.1652, die vergaderingswoning "het nieuw huis" alsook een half bunder te Limbos nabij de St.-Annakapel (St.-*Martinuskapel* ?). Deze schenking werd gedaan in haar hotel te Brussel op last van een jaargetijde voor Amman Jan Vander Ee en zijn vrouw Marie-Anne d' Alverade d'Aguilain. Deze schenking werd vastgelegd in een schepenbrief van 18.1.1677. In 1684 lichtte de Gilde een rente van 200 gulden voor de heropbouw van het door de Fransen afgebrande gildenhuis.

Notaris Hendrik Van Hemelrijck te Grimbergen verkocht op 4.4.1745 vanwege de Gilde een bos te Meise aan Jan Van den Broeck, schepen en Joanna Van den Broeck, inwoners van Nieuwenrode (schepenambt van Meise van 25.9.1751 in het rijksarchief).

Het is niet vermetel het ontstaan van deze Gilde naar een vroegere datum te verleggen en te situeren in de periode dat de oude gilden werden gesticht, namelijk in de XVde eeuw.

Het geslacht Van der Linden heeft steeds veel interesse gehad voor de schuttersgilden en in de oude rapporten staat vermeld dat op 14 mei 1740 Ignatirus Franciscus Vander Linden hoofdman was van deze Gilde. In 1820 wordt nog geschreven dat Vander Linden toen riolen liet aanleggen rondom het kerkhof en "la maison des serments" dite "Gildenhuis" près le cabaret l'Empereur.

Het jaar van de koningsschieting hebben ook de vrouwen van de Gildeleden de gelegenheid om hun schietvaardigheid te bewijzen.

Het lag in de traditie dat op de dag van de koningsschieting de godsdienstige plechtigheid, het lof of de namiddagvespers maar mochten beginnen na het afschieten van de koningsvogel om aan de nieuwe koning de gelegenheid te geven het lof bij te wonen.

Voor het aanleggen van de autosnelweg stond de dorpswip op een weide, dicht bij de oude tramhalte – ongeveer aan de ingang van de Astridlaan.

Ze werd eerst verplaatst naar een weide, gelegen aan de verbindingsweg Krogstraat – Van Doorslaerlaan en daarna opgericht in de omgeving van de begraafplaats (Kerkhof).

Deze Gilde bezit een zeer mooie oude braak, een prachtig vaandel, lansen en andere kentekens. Bij ontbinding van de Gilde worden de wapens onder de bewaring van de geestelijke en wettelijke overheid van de gemeente gesteld.

321 K.A.V.

Gesticht op 28.9.1959 door Herman Boon pr. en Irma Claes

K.A.V. Meise (Femma) hield op 25 december 2013 op.

De afdeling werd opgericht in de jaren 60

Krea

1958 mevrouw Lambeets

Anne Marie De Smedt

Voorzitters :

1958 Luypaert met 16 wijkmeesteressen

1959 Irma Claes

1960 Eliane Petit

1968 mevrouw Gierts

1986 Martha Van Lerberghe

1990 Liliane Mullie

2013 Femma

In Schoon Meise

1968 12 pag. 10 Voorzitster Mevrouw Gierts

1968 12 pag. 25 Turnen 50 tal vrouwen gedurende 10 weken

1969 03 pag. 15 Kookcursus gedurende 13 weken

1969 12 pag. 29 Toneel op 20.12 "En waar de ster bleef stille staan"

1975 03 pag. 16 Kerstfeest

322 Joggingclub Meise

De Jogklub Meise werd in 1980 in het kader van de Sportraad opgericht door Linda Van Keymolen. Er werd wekelijks getraind. In het begin liepen ze rond de Plantentuin. In de winter werd overgeschakeld naar het sportplein De Nekker, op de piste. Later bleven we daar, maar er werd een parcours gevolgd over Grimbergen.

Trainers van het eerste uur waren Louis Van Schel en Patrick Roelants. De corpsen van Rijkswacht en Politie Meise namen regelmatig deel aan de trainingen. De club telde snel 250 leden. Wij werden gesponsord door Stella-Artois, waar we voor een schappelijke prijs onze uitrusting konden aanschaffen.

Een vaste kern begon ook deel te nemen aan loopevenementen her en der. Dit gebeurde n.a.v. de actie van de Vlaamse Atletiekliga van 1981 tot 1984 waarbij via attestatie van deelname een T-shirt gesponsord door het Gemeentekrediet kon aangevraagd worden.

Wij namen in groep deel aan de 20 km van Brussel op 28.6.1981.

Bij deelname aan Jogging 80 in Dilbeek in 1981 won Jef De Cuyper de deelname aan de marathon van New-York.

Wij sloten aan bij de Vlaamse Wandel en Joggingfederatie in Merelbeke.

Wij richtten ook onze eigen jogging in waarbij de deelnemers konden kiezen tussen 7, 14 en 21 km. Daarnaast organiseerden wij de 6 urenloop van Meise. De eerste ging door in samenwerking met de handelaars van Meise in het dorp met Eddy Merckx en An Christy als gastheer en gastvrouw, en als sponsor het Gemeentekrediet.

Wij verkregen sponsoring door Karel Maes Wagner met een door een kunstenaar uit Meise ontworpen herinneringsmedaille in brons (diameter 5 cm) met een monument uit Meise : 4.8.1985 natuurloop (medaille : kerk van Ossel), Natuurloop 1989 Ossel Wagner (medaille : St.-Martinuskerk), 1988 6-uren (medaille : kapel van *Amelgem*), 22.6.1985 8 kerkenloop 30 km (medaille : kapel St.-Ellooi), Neromhof, 13.10.1985 21 km en 6-uren (medaille : boskapel *Imde*), 19.9.1987 6-uren en 21 km (medaille : beiaard van *Meise*), 5.8.1992 Natuurloop (medaille : kerk van *Rossem*), 14.10.1984 Katuitjogging (medaille : kasteel van Boechout).

Koffertje voor verwerking aankomsten en digitaal uurwerk voor de aankomst gesponsord door het Franse sportmerk en Eurosan, waarmee we een aantal joggings en de recreatlon van Genval hielpen bij de administratie.

Wij richten mee de Beker van Vlaanderen in en verzorgden het secretariaat. Op 2 december 1984 werden de statuten goedgekeurd van de Beker van Vlaanderen. sponsors waren Het Nieuwsblad, de Generale Bankmaatschappij en Hi-Tec. Bij die gelegenheid werd de benaming veranderd in Meira (Meise – Ramsdonk). Wij werden opgenomen in het circuit voor halve marathon en ultralooop :

30 maart 1985 – Stabroek - 21 km en 100 km

7 april 1985 - St.-Niklaas - 20 km

11 mei 1985 – Geel - 20 km en 30 km

8 juni 1985 - St.-Truiden - 21 km en 42,195 km

31 augustus 1985 – Halle - 16 km en 80 km

13 oktober 1985 Meise - 21 km en 6-urenloop - Neromhof

27 oktober 1985 Laken (Heizel) - 21 km

We organiseerden toen jaarlijks een 6-urenloop voor de ultralopers.

In 1992 namen drie Meisenaars met sporters voor Artsen zonder Grenzen deel aan de marathon van New-York : Roland Van Rompaey, Jef De Cuyper en Jacques De Backer.

Onze jaarlijkse jogging met vertrek in Ossel (Merchtem) en lopend over de landelijke wegen die *Oppem* via de zes-wegjes en de Heirbaan met Meise verbindt werd een klassieker in het Joggingcircuit.

Valère Goossens nam de trainingen over en vormde de Joggingclub later om naar een Recreatieve Sportclub.

323 Gypsy

In 1965 stichtte Herman Boon pr., onderpastoor in Meise de Jeugdraad. Een onderdeel daarvan waren de Jongerenklubs voor 12 tot 18 jarigen. De eerste voorzitter werd Leo Lambeets.

In 1966 gingen wij met deze groep naar de bergen in Aosta onder het motto “Alles wat klimt komt samen”. Dit was het eerste kamp dat zonder deficit doorging. Het echtpaar Leo en Luitgart Lambeets en Jef en Linda De Cuyper waren kookouders.

Michel Wijns hield zich toen bezig in de kelder van het parochiehuis (Sinte-Maarten) met de radioclub. Toen bouwden wij een go-cart met een chassis dat we dank zij Paul Claes in Brussel op de kop tikten en ze plaatsten er een Vespa-motor op.

Later werd dat T.A.M. (Technisch Atelier Meise) met Eddy Van der Veken, Paul Ooms, Danny Lenaerts.

Dat evolueerde tot de eerste pop-band Gypsy toen de gebroeders Loots toetraden.

Later richtte Jef De Cuyper de Jeugdclub Gypsy op nadat de Jeugdgemeenschap (18 – 25 jarigen) weigerde 16-jarigen toe te laten in Knodde. Ze kregen hun lokaal in de kelder van de Gemeentelijke Jongensschool (nu Muziekacademie). Vader Arnoeyts werd de volwassen begeleider.

28.9.1973 nieuw lokaal

1975 problemen met de B.O.B.

324 Natuureservaten

Jeugd raad Meise organiseerde een Jeugddienst Natuuronderzoek in 1966. Michel Silverans nam dat op zich. Hij was actief in de Wielewaal. Met de afdeling Jette bouwden wij nestkastjes, die in de tuinen van de leerlingen van de Gemeentelijke Jongensschool gehangen werden. Wij wilden die ook in de Plantentuin aanbrengen. Directeur Petit wou echter dat wij lid werden van een nationale vereniging : Natuureservaten. Wij hingen toen 140 nestkastjes op en de vogeltjes werden elk jaar geringd. Er werden ook regelmatig natuurwandelingen georganiseerd o.a. langs de Maalbeek (film).

Directeur Ernest Petit werd voorzitter binnen de Jeugd raad van de Jeugddienst Natuuronderzoek en Michel Silverans werd secretaris. In 1970 ging de boomplantdag door in Meise. Zij veranderden de naam in Groencomité Meise en namen deel aan de Plant een boom – actie.

De Jeugd raad stelde ook de te beschermen groene zones in Meise voor, gebaseerd op het gewestplan.

Wij kregen een klein arboretum tegen de A12 (Kapellelaan – Jan Krokaertstraat).

325 Ankergroep 25 jaar

Donderdag 19 september: de genodigden kwamen goed op tijd aan in het parochiehuis. De zaal was mooi

versierd voor deze jubileumviering van de Ankergroep. *Bestaan we al zolang?*, vroeg menig medewerker zich af!

Het was dan ook hartverwarmend om de pioniers, toenmalig pastoor Marcel De Pauw en zuster Josée, samen met een aantal medewerkers van het eerste uur te mogen ontvangen.

Na het welkomstwoordje kreeg Marcel De Pauw het woord om uit te leggen hoe het allemaal begonnen is: vanuit de intentie om een parochiale kern "ziekenzorg" te starten, moesten er medewerkers gevonden worden, een naam gezocht, enz.

Vervolgens ging Frans Stoffelen voor in de eucharistieviering waarbij hij tijdens de homilie aandacht had voor de werking van de Ankergroep.

Ook burgemeester Jos Emmerechts sprak een woordje van dank en waardering uit voor de belangeloze inzet van alle medewerkers gedurende de voorbije 25 jaar.

Het door het gemeentebestuur aangeboden aperitief werd een gedroomde aanzet voor Hugo Verjans, die onmiddellijk de juiste sfeer wist te creëren door het zingen van liedjes uit de "oude doos". Na het genieten van taart en sandwiches werd er dan ook uit volle borst meegezongen. En op de tonen van "les lacs du connemara" werd deze geslaagde namiddag letterlijk uitgewuifd.

Ken jij nog bejaarden of zieken die een bezoekje wensen te ontvangen van iemand van de Ankergroep, laat het ons zeker weten!

Van harte dank aan alle aanwezigen, dank aan Fernanda, Joske, Leona, Lisette, Louisa, Nelly, Maria, dank aan muziekmeester Maurits en animator Hugo.

326 K.W.B.

Voorzitters

1927 Louis Van der Veken en Jules Van Campenhout

1953 Phil Olbrechts en Lurent Krokaert

1957 – 1962 Mon Godaert

1962 - 1963 Jaak Thomas

1963 - 1964 Albert Van Nerum

1964 – 1965 V. Willems

1966 Piet De Cuyper

1968 Frans Coulommier en René Busseniers

1975 - 1979 Raf Fremout

1980 – 1985 Rik Van Lerberghe

23.11.1983 30-jarig bestaan

1985 gestopt...

1995 Johan De Bondt en Kris Bertouille

327 Beiaardcomité

VZW Vrienden van de beiaard – Les amis du carillon

Deze vereniging werd opgericht op 21.2.1952 via publicatie van de statuten in het Belgisch Staatsblad.

Voor zover geweten werd de V.Z.W. nooit opgedoekt. De enige overlevende, die via erfopvolging voorzitter werd is baron Jean Paul Van Gijssel (artikel 7).

Ze bestond uit :

Jean – Baptist Van Gijssel, voorzitter

Jeanne De Heu

Jacques Dansette

Jeanne Van Gijssel

Emile De Heu

E.H. Theopiel Brams

Jan Van den Eynde

Jules Van Campenhout

Jozef Claes

Irma De Boeck

Het **Beiaardcomité** werd opgericht in 1985 door Piet en Jef De Cuyper in overleg met Lisette Haeck. Op de eerste vergadering aan de ronde tafel in Den Beiaard waren aanwezig : Pastoor Bie Boon (+), Noël Catry (+), Eddy Mariën, Lisette Haeck, Piet en Jef De Cuyper, Paul Cleynhens, Tilda Rottiers en Martha Van Lerberghe – Schockaert (+).

Dit comité zou de jaarlijkse beiaardfeesten en rommelmarkt organiseren in samenwerking met de gemeente.

Voor de nieuwe beiaard werd op 4 februari 1997 de **V.Z.W. Nieuwe beiaard** opgericht, niettegenstaande "De vrienden van de Beiaard van Meise" nog bestond en nog twee leden in leven waren (Jean Paul Van Gijssel, van rechtswege voorzitter en mevrouw Irma Claes – De Boeck.

De beheerders waren :

Stefaan De Ridder, voorzitter

Kamiel De Vos, ondervoorzitter

Guido Van den Troost, secretaris

Jef De Cuyper, schatbewaarder tot 26.3.2000 en dan Frans De Koker

Marc Daniëls

Herman Boon, proost

Paul Cleynhens

Jean De Groof, voorzitter kerkfabriek *Meise*

Eddy Mariën

Lisette Haeck

Marcel Belgrado, schepen

De V.Z.W. werd opgedoekt op 8.6.2005.

Binnen het Beiaardcomité werd onder de benaming **Beiaardvrienden** de promotie van de concerten gevoerd door Jef De Cuyper. Toen de dienst Cultuur er zich mee bemoeide werd die zorg aan hen overgedragen. De vrijwilligers waren altijd afhankelijk van de planning van de beiaardier Eddy Mariën. Afspraken werden daaromtrent gemaakt tussen de dienst Cultuur, Eddy Mariën en Jef De Cuyper om de promotie via de Muze van Meise te voeren. De kalender zou elk jaar met de nodige info in de programmabrochure van de Muze verschijnen. Eddy Mariën moest de dead – line respecteren d.i. 1 april voor de promotie van het daaropvolgend jaar (schooljaar : september – 31 augustus).

Jef De Cuyper nam het initiatief om het programma ook in de brochure klassiek te krijgen en contacteerde hieromtrent Twan Bearda, beiaardier van Grimbergen. Dit zou een regionale uitstraling bevorderen.

Later ontstond binnen het Beiaardcomité een werkgroep o.l.v. Danny De Volder, die de planning van de concerten in samenspraak met de beiaardier zou opvolgen.

Het budget van de beiaardconcerten stond reeds een hele tijd in de begroting van de Muze van Meise. De concerten zouden daar ook moeten ingericht worden. Dat biedt garantie tot professionele promotie en planning.

Bibliografie :

Beiaard van Meise 1951 Jef Claes
Meise en zijn beiaard van Piet De Cuyper in eigen beheer 2002
C.D. – rom Jef De Cuyper
Berla nr. 104

328 A.C.V.

Gesticht in 1928 door
1928 Maurits Troch en Frans Leemans
1988 Marcel De Cock
Maurice Meys
Xavier Olbrechts
1967 Paul Van de Velde
1976 Roger Van Veer

329 A.C.W.

1952 Oprichting afdeling Meise
1966 Jef Claes
1967 Xavier Olbrechts
1986 Paul Van de Velde
Tegenwoordig heet dat : Beweging.net met 18 partners waaronder Wereldsolidariteit, Okra, Femma, Vrouwen met vaart.

330 B.J.B.meisjes

Mathilde Verbelen

331 B.J.B. jongens

Willem Rosiers
Fernand Coremans en Marcel Vermeiren
Gust Moreau
Jef De Cnop

332 Boerenbond

Gesticht in 1916 door Hendricus Van der Veken
Landbouwcommissie
1958 Verbruggen Henri
Franciscus Haeck ° Meise 31.10.1899
De cursussen van de boerenbond Meise gingen door in de Rozenboom in de Boechtstraat (toen 21). Mijn grootvader Joannes De Cuyper kreeg daarvoor een ereteken.
August Moreau
Emiel De Cnop
Arthur Muyldermans

333 K.A.J. meisjes

1947 Julia Van der Veken
M.o.d.t.v. St.-Martinus 174

334 K.A.J. jongens

1959 Jean en Frans De Smedt

335 C.M.

Gesticht in 1932
1932 Jan Keppens
1947 Jean Olbrechts
1958 Frans Van Hoeck

336 Liberale Mutualiteit

Op de Blauwenberg 7 bij Etienne Van Moer.

337 Socialistische Mutualiteit

Vroeger werd er zitdag gehouden in herberg "Bij Kadedder". Willy Claes is daar ooit komen spreken. Nu is er een kantoor in de Boechtstraat 35

338 Vlaamse Mutualiteit

Bij Jaak Wauters in de Landbeekstraat.

339 K.B.G. nu Okra

De Katholieke Bond voor Gepensioneerden werd gesticht op 6 december 1957 door pastoor Theophiel Brams met 30 leden

Voorzitters :

1957 Jean Olbrechts
1958 Frans Doms
1967 Marieke Thielemans-Huygens
1988 José De Greef
2005 Irène Goeman
2009 Herwig Cornelis
2012 Gilbert Condijs
2013 Anne Marie De Smedt

Ze speelden toneel "Beter laat dan nooit" met Jeanne Streulens

1969 De truc van Tienus

23 september 1986 "La belle époque" beiaardfeesten

Vieringen :

25 : 30 maart 1983

50 : in 2007 met toekenning "Koninklijk" op 31 december 2006

Publicaties :

van Maandelijks 't Gazetteke sedert 1990
Brochure Okra 1957 – 2007

340 N.C.M.V.

Handelsbeurs op 15.10.1975
Frans Van Beneden
Dirk De Donder
Het fotoboek van de handelsbeurzen in Meise 1981 en 1983 berusten in Fonds De Cuyper bij Berla.

341 C.V.P. nu C.D.&V

Willy Vertriest
1966 Willy Van den Berghe
1976 Jeroom De Praetere
2015 Raf De Sutter

342 P.V.V.

In de jaren 60 was het vooral de familie Ringoot die actief was tijdens de verkiezingen voor de liberalen, die toen P.V.V. heetten.

343 S.P.

De families Rochtus, Olemans, Eric De Loof
Het lokaal was bij "Kadedder".
Er was ook een Seniorenafdeling actief in de Seniorenraad. De eerste seniorenbrochure was vooral het werk van Eric De Loof.

345 Volksunie

Jos Vergaelen

346 NV-A

347 Vakantiegenoegens nu Pasar

1967 Victor Bally
Frans De Smedt
Publicaties Schoon Meise A. Bettesone

348 Eigen haard en tuin

1ste voorzitter Frans Wijns
Romain Even
In 1968 reeds 15 jaar

349 Patronaat

In de Limbosweg bevond zich ook het patronaat (cultureel centrum). We bezitten een foto waarop de afbraak van het patronaat. Hier stond de eerste parochiale bibliotheek in. Er staan nu de kleuterklassen, die uitgeven in de Limbosweg.

350 Kruistochters

Voor dat de eigenlijke parochiale verenigingen opgericht werden bestond reeds het "Patronaat" en "De Kruistochters"

351 Patclub

De Patclub was een nazorg van de Chirojeugd.
1958 mevrouw Lootens
In 1965 vroeg Herman Boon pr. aan Jef De Cuyper om de Patclub in handen te nemen in de pas opgerichte Jeugdraad. Hij werkte de vrijetijdsbesteding van jeugd tussen 6 en 12 jaar tot een allesomvattend geheel. In de schoot van de Patclub werden opgericht :
Jeugdatelier Crea
Jeugddienst Natuuronderzoek
Zwemmen

Vakantiewerking 1965 thema Circus Pat (film)

Foto's in Meise, onder de toren van St.-Martinus pag.166 -172

11.11.11

Damiaanactie

Jeugdatelier Krea

Jeugddiensten Natuuronderzoek, Zwemmen, Spelnamiddagen, Pat Circus

Foto's in Meise, onder de toren van St.-Martinus pag. 166 -172

352 Jongerenklubs

In 1965 vroeg Herman Boon pr. aan Leo Lambeets om de Jongerenklubs (voor 12 tot 18 jarigen te leiden). Dat resulteerde in een vakantiecamp in Aosta in 1966. Hieruit groeide het Jeugdatelier T.A.M. (Technisch Atelier Meise) met Michel Wijns en de latere Jeugdclub Gypsy, opgericht door Jef De Cuyper met Eddy Van der Veken en Danny Lenaerts.

353 Jeugdgemeenschap

Gesticht in 1965 door Herman boon pr.

Jeugdclub Knodde

1965 Frans De Cuyper

Bivak in Aosta in 1965

1969 Frans De Smedt

Jaak Olbrechts

1975 Paul Verdoodt

1984 Geert Van Lierde

1987 Jan Mouton

1989 Danny Nica

1992 Herwig De Zutter

Jonge kunst 3de tentoonstelling in 1967

354 Meficlub

1958 De Proost M.

De filmclub werd gestart in de zaal van Sinte-Maarten door Herman Boon pr. en Willem Rosiers.

Toen Jef De Cuyper met de Patclub begon nam hij deze tak over. Maandelijks werd een film vertoond voor de jeugd. Legendarisch waren de cinema-scope films met de serie Winnetou. De filmclub splitste echter met activiteiten voor tieners met :

Mefi 1958 Claes Pol, Lode Verdoodt , Jaak Olemans , Michel Wijns (+)

Later kwam er een samenwerking met het Audiovisueel Centrum en Kris Kras met een heus zaaltje "t Spinet" in het Willy Van den Berghcentrum. Tegenwoordig worden de films gepland door de Muze.

355 Jeugdinfo Meise

Bert Van Thienen Brusselsesteenweg 133 Jongeren Advies Centrum

356 Carmina koor

Pioniers de heren Brinkman en Verheyen
en de dames Chabert-Boon, Van Praet en Sartelliot

1ste voorzitter Brinkman

1968 Edelweiss

Foto's in *Meise*, onder de toren van St.-Martinus pag.175 – 177

357 Marjoleintjes zangkoor

In de parochiale meisjesschool, nu Sinte - Maarten ontstond een schoolkoor o.l.v.

1968 Paula Huygens

358 Judoclub

In Meise, onder de toren van St.-Martinus lezen wij :

In 1964 startte Flor Pepermans op vraag van Herman Boon pr. met sportactiviteiten voor de jeugd. Wij herkennen de pioniers in november 1966 op een foto op rij 1 : Paul Ooms, Van der Borght, De Valck, Jos Dobbé en op rij 2 : Jef Jacobs, Jean Claude Algoet en Flor Pepermans. Hun eerste judozaal was in een oude schuur op de Krogstraat (nu nr. 40). Daarna trokken zij achtereenvolgens naar het Chiroheem, de overdekte speelplaats van de meisjesschool (nu Sint Maarten), de overdekte speelplaats in het Willy Van den Berghecentrum, om finaal in de judozaal op de eerste verdieping in hetzelfde complex te belanden.

In ... nam Jef Aerts de touwtjes in handen

In ... kreeg de club een zaal op de eerste verdieping van de huidige Leertuin.

In 2013 werd die echter verbouwd tot klaslokalen en verhuisde Mansio naar *Wolvertem* in de kleine zaal van de Sportschuur.

359 Yoga

Onder de vleugels van de VTB – VAB gestart in 1972 met Jos De Ridder als voorzitter in de judozaal.

360 F.C. Meise voetbalclub

1966 Marcel De Vroede

F.C. Meise supporters

1958 Dries Marcel

F.C. Meise veteranen supporters

1958 De Smedt Louis

361 Gym

1.9.1975 Jaak Santermans, Lieve De Daele, Linda Van Keymolen

Paul Craenen

Monique

362 Basketbalclub B.B.C. Klauwaerts

Oprichting van de ploeg :

1972 na de inhuldiging van de sporthal

Rogier Gobin (voorzitter); Valère Goossens (trainer - coach - speler) ; Flor Pepermans (secretaris - terreinafgevaardigde).

Aanvullende ploegafgevaardigden : Jacques Bruyère; Van Passel.

B.C. Meise ; onmiddellijk nadien en 1e x in competitie in 4e provinciale als Klauwaerts Meise; kleuren : groen-wit

1973 : trainer : Jean Neyt

1974 : overstap naar Ruusbroeccollege; naamverandering naar BC Forum.

1975 : trainer : Jean Favache; fusie met BC Reinaert Brussel.

1977 : promotie van 4e naar 3e provinciale.

1980 : ontbinding van de club.

363 V.C. Knodde

Gesticht in 1968

1969 Voorzitter René Spilliers en trainer Paul Maes

Lode Verdoodt

Tijdschrift Knoddeke

364 Wielerclub Meise

8.7.1967 voorzitter Jan Stallaert

365 Aart zwemclub

Piet en Paul Cleynhens en Charlie Coenen

366 Kris Kras

1973 Kris Kras opgericht door Piet De Cuyper

Oprichting na heel wat toneelinitiatieven in 1973 van toneelkring Kris Kras door Daniëlle Verbeeck, Frans Lansweert, Lizette d'Ours, Jeanne Streulens en Piet De Cuyper.

Deze laatste stelde "Het toneelleven in Meise " samen, waarin alle gekende initiatieven inzake toneel weergegeven worden van 1920 tot heden.

1990 Straatmus

367 Groencomité

Ernest Petit en Michel Silverans stichtten in het kader van de Jeugdraad Meise dit comité naar aanleiding van de boomplantactie 1970.

368 Jules Van Campenhoutprijs

De poëzieprijs van Meise werd bij het overlijden van burgemeester Jules Van Campenhout opgericht in het Audiovisueel Centrum in Meise door Boudewijn Van de Voorde en Jef De Cuyper in 1981.

Het palmares vinden jullie in :

<http://www.jefldc.webs.com>

Meise onder de toren van St.-Martinus

CD-rom met Powerpoint

Film op DVD en foto's.

369 Maurits Naessensprijs

Oprichting in 1982 in het Audiovisueel Centrum in Meise door Boudewijn Van de Voorde en Jef De Cuyper.

J.V.C.-prijs voor schilderkunst.

Prijs plastische kunst

M.N.-prijs

Overgenomen door de Cultuurraad van Meise sedert 1998 in het kader van de Prijzen van Meise.
Afgeschaft in 2003 (besparingen)
Palmares : <http://www.jefldc.webs.com>

370 Oud-Strijders W.O. I 1914 – 18

Op 11 november vierden de **Oud – Strijders van 1914 – 18** de Wapenstilstand aan het monument van de gesneuvelde aan de kerk.

De vlag bevindt zich in de bibliotheek achter het schrijn met de geschenken van keizerin Charlotte.

371 Oud – Strijders W.O. II 1940 – 45

Gesticht in 1921 door ...

Jean Van Gijseghem

Frans Van Beneden

Frans Van Hemelrijck

Er was ook een concurrent : Nationale Strijders Bond.

1975 Willem Verbeke

Eenheid maakt Macht, maar in de praktijk betwisten de verenigingen het alleenrecht tot vandaag.

372 Oud Soldaten

De twee fanfares “De Verenigde Broeders” en “Concordia” waren gedurende vele jaren de bijzonderste aantrekkingspolen van het dorpsleven. Ze vormden de kern van de partijpolitieke groepen.

Er was ook nog een gelegenheidsfanfare, waarin de twee concurrenten broederlijk samen speelden op de vaderlandse plechtigheden : de Oud Soldaten (Koninklijke Maatschappij der Gewezen Soldaten van het Belgisch Leger 1903)

In Meise van voor de fusie waren twee fanfares : Concordia (bijgenaamd de “ëzzëls”) en De Verenigde Broeders (bijgenaamd de “ressën). Maar niettegenstaande hun onderlinge vetes speelden deze twee eendrachtig in de gelegenheidsfanfare van de “Aa soldaatën” onder leiding van mijn bloedeigen vader Jean De Cuyper.

De geschiedenis hiervan stelde ik samen bij gelegenheid van hun 100 jarig bestaan in 2003 “Koninklijke Maatschappij der Gewezen Soldaten van het Belgisch Leger 1903” Sib2003 en werd reeds gepubliceerd bij de KBG Meise in afleveringen. Ik maakte ook een Power Point reportage en een DVD met fotocollectie. De leden staan in de “répertoire” en bij het overlijden van onze lokaalhouder “Jean va Kadeddër” vatte ik het plan op om een kwartierstaat samen te stellen van al deze leden.

373 V.V.V.

De Verbroedering van Vaderlandslievende Verenigingen werd opgericht om samenwerking tot stand te brengen tussen de oud-strijdersverenigingen bij de vieringen.

Mevrouw Van Assche – De Prins

Frans Van Beneden

Door onderling getwist ging de samenwerking teloor.

374 De Witte Pen

De duivenmaatschappij had haar lokaal in een herberg op de Nieuwelaan.

375 Beschuttende Werkplaats voor gehandicapten

15.3.1971 in de Plantentuin op initiatief van Jos Chabert (vraag aan minister Héger)

1ste voorzitter Xavier Olbrechts en directeur Lucien Van den Driessche

1979 Neromhof

Jan Hoefnagels

Peter Van Speybroeck

377 VTB – VAB

Frans Heyvaert

Nationale VTB- Rally 27.4.1969

1970 Tijdschrift ‘t Beiaardje

378 De Meysekens

Gesticht in 2012 door Linda Van Keymolen en Monika Van den Brande (nooit actief). Het is een ludieke zanggroep van stijlvolle vrouwen met een hoek af.

De eerste coach was Rik De Bonne en na hem nam Jan Govaerts over. Zij worden muzikaal ondersteund door enkele muzikanten met accordeon, percussie en gitaar.

Voorzitter :

2013 Ingrid De Bondt

Repertorium : Covers in het Nederlands van gekende nummers op tekst van leden uit de groep.

379 Bibliotheek

Opgericht door de parochie in 1949

1958 Jean Van Gyseghem en Liza De Smedt in de Limbosweg

1969 Overdracht aan de gemeente met bibliothecaris Raymond Robberechts

1970 in lokalen AVC.

1980 Uitleenposten Wolvertem en Westrode

Raymond Robberechts

1998 Bibliothecaris Ann Baeckelandt

380 Biljartclub

De Klok 1958 Jan Van Lehrberghe

Triomf 1958 Dominique Van Opstal

381 Bond van het H. Hart

1958 mannen Van Huffelen

vrouwen Leemans Gilberte

382 B.G.J.G.

Gesticht in 1967

1958 Krokaert Albert

Jaak Thomas

383 Duivenmaatschappijen

De Witte Pen
1958 Robijn Alfons
Duivenmaatschappij Eerlijk duurt het langst
1958 Van Doorslaer Johannes
Duivenmaatschappij Eerlijk Vooruit
1958 Voet Jean

384 K.A.J.

1958 Thielemans B.
De Smedt Jean en Frans

385 Marialegioen

1958 Van de Velde Paul
Femmes catholiques
1958 Mignot
Foyers en prière
1958 Jones
Misdienaars
1958 Van Keer Jozef

386 MILAC

1958 Herman Boon
Jean De Doncker (+)

387 NCMV

1958 Van Humbeeck J. en Jean Lanin
Frans Van Beneden (+)
Dirk De Donder
Handelsbeurs 15.10.1975, 1981 en 1983 met
fotoalbum

388 Parochieraad St.-Martinus Meise

1967 Jan Van den Eynde

389 Rode Kruis

Gesticht in 1978 door Jules Van Gompel
1978 Wemmel
Bijtebier
Van Belle
Demeere

390 Saltatina

Gesticht in 1962 door Lutgart Van Campenhout
11.1.1972 balletschool

391 Sport en Recreatie V.Z.W.

Opgericht in 1972 door Jos Chabert en Willy Van den Berghe
1972 Willy Van den Berghe, directeur Frans Heyvaert
1978 Karel Janssens, directeur R.F. Van den Boeynants
1984 Herwig Cornelis
1987 Kamiel Van Ransbeeck, directeur Jef Van Loo
1990 Roel Van der Stighelen
1993 Jos Emmerechts, directeur Tina Van Nuffel
1999 Bruno Baudewijns
2005 Rita Verbesselt

Jef Van Loo

392 Sportraad

Opgericht in 1972 in de schoot van Jeugdraad Meise
29.5.1972 Flor Pepermans
1975 Paul Cleynhens

393 V.K.A.J.

Gesticht in 1947 door E.H. Onderpastoor Verstraeten
1947 Julia Van der Veken
1958 idem

394 Verloren Uurke

Opgericht in 1980 door Schepen Cecile Chabert – Boon

395 Vissersclub

1958 De Pinnewaert Oscar

396 Wielerclub

1958
8.7.1967 Jan Stallaert

397 Wipmaatschappijen

De gouden pijl
1958 Van Praet Emiel
Wipmaatschappij Willem Tell
1958 De Maeyer Leon

398 Ziekenzorg

Opgericht in 1972 door Gusta Gierts en zuster Renilde
1972 Gusta Gierts
1982 10 jaar!

399 ECOS

Op initiatief van Antoon Mollemans werd de Europese
Confederatie voor Oud – Strijders Meise opgericht. Er
is nog een vlag van, die meegedragen wordt tijdens de
vaderlandse plechtigheden.
Lees ook Berla 1994.36/16 Zorg Vooruit

400 De mensen

401 Mensen

Wij zijn in onze wandeling door het erfgoed van het
keizerlijke Meise op een punt gekomen, waar wij in
het immaterieel erfgoed beland zijn : de inbreng van
mensen die iets betekend hebben en een ernstige
bijdrage geleverd hebben tot de kwaliteitsverbetering
van onze biotoop, door wat ze waren of deden. We
beperken ons voorlopig tot zij die niet meer bij ons
zijn, maar hun stempel drukten op wat ons erfgoed
momenteel betekent.

Een long - list zou hier op haar plaats zijn. Maar de lijst
is lang en de gegadigden, die voor zichzelf uitmaakten

dat zij erin passen, is lang. Velen voelen zich geroepen, maar nog meer voelen zich snel voorbijgelopen. Aangezien nominaties, laureaten, gulden boek ondertekenaars, ereburgers ... welig tieren in onze gemeente, gaan wij ons daar niet aan wagen. Af en toe een hint naar een objectief en doorzichtig systeem met criteria die afleesbaar zijn, kunnen wij wel geven.

402 Lenaerts Henri

Toen deze kunstenaar 80 werd, gaf de gemeente Meise een korte autobiografie uit, in het Frans, vertaald door Guido De Henau.

Zijn beeldhouwwerken werden tentoont gesteld in de Plantentuin van Meise. Daarna schonk hij er twee aan deze wetenschappelijke instelling. De gemeente kreeg er 4. Aan de ingang Meise - dorp van de Plantentuin stond reeds lang 'De vruchtbaarheid'. Voor het standbeeld van baron d' Hoogvorst, tussen de monumentale Amerikaanse eiken, troont ook nog een Mariakapel van zijn hand. Het Mariabeeld van de wijkkapel van het Kasteelveld werd gestolen en vervangen.

De beelden van Henri Lenaerts zouden stijlvoller tot hun recht komen, moesten ze alle 8 hetzelfde naamplaatje krijgen, naar het voorbeeld van de 4 van de gemeente. Het is ook hoog tijd dat Henri Lenaerts, die enkele maanden geleden overleed, ereburger wordt van de keizerlijke gemeente Meise.

De gemeente zou een reeks kleinere beelden krijgen. Ik bezit een ets van de kunstenaar met de St.-Martinuskerk van de parochie Meise. Als kleine jongen had ik de eer te mogen poseren voor Henri in 1949 in zijn klein huisje in een zijstraatje van de Boechtstraat. Hij schetste mij in houtskool. Toen hij tachtig werd heb ik hem naast de Mariakapel gefotografeerd.

<http://www.henrilenaertsfundacion.com/nl/index.php>

403 Jan Beekman

In mijn Streekboek "Meise, onder de toren van St.-Martinus" vermeldde ik deze schilder. Er staat een afbeelding van het monumentale schilderij "De verrijzenis" uit het Chiroheem, dat hij op vraag van Herman Boon pr. zaliger schilderde. Er staat tevens een foto van een tentoonstelling in Meise in het Willy Van den Berghcentrum. Bij de stichting Veranneman in 2002 stelde Jan zijn werken nog eens tentoon.

Jan Beekman werd geboren in Meise in 1929 en leefde en werkte later in Connecticut (USA). Hij maakte het daar als constructivist en had een eigen website.

De gemeente Meise kocht van hem twee moderne schilderijen, die vroeger in het talenpracticum van het Audiovisueel Centrum hingen (waar nu De Muze van Meise gevestigd is). Zij werden na een kleine passage in de huidige lokalen in *Wolvertem* overgebracht naar het oude gemeentehuis in *Wolvertem*. Of ze daar blijven zullen wij in het oog houden.

404 Edwin Ganz

In 1902 verleende baron Goffinet een verblijfsvergunning aan Edwin Ganz in het koninklijk domein van Boechout. In het begin woonde hij boven de stallen, achter de boerderij. Later zou hij verhuizen naar de zolder van de Oranjerie waar hij op 20 augustus 1948 op 77 jarige leeftijd overleed.

In 1986 hield de heemkundige kring Berla een retrospectieve in het kasteel van Boechout. Deze tentoonstelling had beter in de Oranjerie plaats gevonden. De kring gaf toen een brochure uit "Edwin Ganz" waarin naast een volledige biografie een overzicht van zijn werken werd opgenomen. Er werden toen uit privé collecties werken opgehaald en tentoont gesteld.

Er bestaat ook een Edwin Ganz trekpaardenroute van Meise naar Ossel.

Het tijdschrift Berla publiceerde volgende artikels over de schilder :

71 Foto's werken Edwin Ganz

73 Edwin Ganz

74 Edwin Ganz

76 Toespraken Edwin Ganz tentoonstelling

285 Edwin Ganz en het Brabants trekpaard

Hij ontwierp het eerste wapenschild van de gemeente Meise.

Hij schreef ook "Le domaine royale de Boechout et ses chateaux" dat vertaald werd door Jean Van Gijsegem. Le peintre Edwin Ganz van Lucien Jottrand, Maurice Rassenfossen en Georges Verdavaine uit 1931 Ed. Belge expansion.

In E.S.B. verscheen wat volgt :

Een minister van staat stelde onlangs de vraag : "Wanneer gaat men Edwin Ganz, de onbekende, eens herdenken?". Reeds geruime tijd dachten wij eraan. Toeval of niet, tegelijkertijd opperde R. Bellemans, voorzitter van de heemkring Berla van Meise hetzelfde idee.

Wie is Edwin Ganz? Niemand wist nog waar en wanneer hij geboren was en of er nog een foto van de man bewaard bleef. Men herinnerde zich dat hij jaren lang ergens op het kasteel van Boechout (**Oranjerie Kasteel te Meysse!**) had gewoond; dat hij paarden en boerentypen had geschilderd; dat er ergens een koffer was. Een paar oude getrouwen van ESB wisten dat er tekeningen van Edwin Ganz waren verschenen. Maar wie was hij, wat had hij voort gebracht en welke was zijn betekenis? Waar was zijn werk? Een grote onbekende.

De heemkring van Meise is op zoek gegaan; heeft ondertussen reeds heel wat terug gevonden, tot de bewuste 'laatste koffer'. De kring plant voor mei 1985 een tentoonstelling Edwin Ganz, een catalogus van zijn werk, een herdenkingsplechtigheid en in samenwerking met het genootschap een brochure "Edwin Ganz, de onbekende".

Graag werken wij samen en plannen een bijzonder 'Edwin Ganz huldenummer'. Hij heeft er recht op.

Wie was Edwin Ganz ? Een buitenlander, een Zwitser, die zich te Meise vestigde, er schilderde en tekende en zoals niemand in de periode 1920 – 1940 beter “de Brabander” – de mens, zijn omgeving en zijn paarden heeft getypeerd. Een buitenlander die meer dan de eigen kunstenaars het volk van Brabant heeft aangevoeld. Wij zijn geen kunstcriticus, maar geen van zijn tijdsgenoten heeft zoveel kracht en lijn gezet in “Paarden op hol”, “Het vijfspan”. Hij typeerde de “facteur, de koeter, meneer François” enz. de man van bij ons.

Edwin Ganz verdient dat wij hem uit het onbekende halen en een plaats geven in de galerij van Brabantse kunstenaars.

J.V. E. S. en de B. LXVII Jg. 10-11-12 1984

Edwin Ganz

In nr.4 van Eigen Schoon jg.1913 lezen wij volgende mededeling :

Postkaarten. De Brabantse typen getekend door Edwin Ganz zijn te verkrijgen bij de uitgever van Eigen Schoon, Mr. Frans Van Achter, te Asse. De volledige reeks zal minstens twaalf nummers beslaan. Zij worden verkocht aan de prijs van 2 fr. De 100, 1.25 de 50, 0.75 fr. De 25 en 0.5 fr. Het dozijn, 0.05 fr. het stuk; buiten verzendingskosten. Iedereen zal eraan houden deze welgeslaagde tekeningen te bezitten; door het rond sturen bij middel van postkaarten, kan eenieder mede werken aan de propaganda van ons tijdschrift.

Volgens de inhoud van de jg. 1913 werden volgende tekeningen van Edwin Ganz in Eigen Schoon gepubliceerd :

Brabantse typen

1. De trombalslager der Koninklijke Fanfaremaatschappij “De lustige trompetters”

3 Afl. bijlage 1 E. S. B. maart 1913

2. Jonge boer 4de afl.

3. De oude schooier 5de afl.

4. De koopman 8ste afl.

5. De boerenknecht

6. De paardenknecht bijlage 6 ESB februari 1914 9de – 10de afl. september naar de schilderij van Edwin Ganz 11de afl. bijlage ESB mei 1914

7. De pachter

De wildstroker, tekening van Edwin Ganz 12de afl.

Wij bezitten 6 van de 7 tekeningen; nr. 2 Jonge boer ontbreekt. Wie kan nr. 2 aan de redactie in bruikleen geven om de reeks in E.S.B. af te drukken ter gelegenheid van het Edwin Ganz huldenummer, voorzien voor mei-juni? De bibliotheek van de abdij van Affligem of Grimbergen, de familie Jan en Paul Lindemans ?

Bezit nog iemand de reeks, uitgegeven door drukker Frans Van Achter van Asse, opdat wij ze zouden kunnen afdrukken in E.S.B. ?

Wij doen een dringende oproep tot onze oude leden en allen die E.S.B. 1911 – 1914 bezitten; tot geïnteresseerden uit Asse en omgeving.

Wie bezit tekeningen en schilderijen van Edwin Ganz ? Op het internet krijg je een reeks bronnen over Edwin Ganz. Het zijn vooral verkopers van kunst die werken in hun aanbieding hebben.

Zo vond ik :

Edwin Ganz (1871 - 1948)

‘Départ pour le pèlerinage de St.-Eloy (1935) Canvas.

Signed ‘Edwin Ganz’.Period frame in gilt wood.103x72

Sale date : 08/02/2010 Result : 2200 €

Zie ook Berla 1985/13,14,15,16

405 d’Hoogvorst

Over Generaal baron van der Linden –d’Hoogvorst gaf Berla een kleine brochure uit die samengesteld werd door Raoul Moyson. Op zijn doodsprentje staan zijn voornaamste titels : graaf van Hombeeck, generaal en inspecteur – generaal van de burgerwacht van het koninkrijk. Hij behoorde in 1830 tot het voorlopig bewind.

De familie d’Hoogvorst (Barbara van der Linden) bezat het kasteel van Meysse in 1671 en behield het tot baron d’Hoogvorst het verkocht aan Z. M. Leopold II in 1883. (zie aflevering 56).

Het standbeeld van baron van der Linden – d’Hoogvorst kwam er op 24.9.1893 door het Brussels stadsbestuur. Het is 3 m hoog en zou van beeldhouwer Laumans zijn.

Er werd een cantate opgevoerd, bij de inhuldiging op 9.10.1893, waarvan de tekst geschreven werd door J. De Smedt uit Merchtem en de muziek werd gecomponeerd door A. DeBoeck uit Merchtem.

Op 22 september 1930 werd een betoging van hulde en dankbaarheid gehouden ter ere van Generaal (van de Burgerwacht) Baron van der Linden – d’Hoogvorst, burgemeester van Meise van 1807 tot 1866. Bij zijn standbeeld sprak Luitenant Baron Keucker de Watlet :

“Baron Emmanuël van der Linden – d’ Hoogvorst werd te Brussel geboren in 1781. Hij was oud – lid van de provinciale staten van Zuid – Brabant en nam deel aan de omwenteling van 1830 en aan de opwekking van het Belgische vaderland, met grote invloed, milde toewijding en vastberaden wilskracht.

In 1893 werd het standbeeld ingehuldigd en dat werd 100 jaar later door Berla gevierd. Bij die gelegenheid werd de d’ Hoogvorstcantate uitgevoerd.

Hij was burgemeester van Meise, Wolvertem en Nieuwenrode.

Hij legde de steenweg Wolvertem – Laken (nu Nieuwelaan)aan om de werkloosheid in te dijken.

In 1816 schold hij de landpacht kwijt en legde de Koninklijke Kasteeldreef aan.

Ik heb de stamboom van de familie van der Linden – d’ Hoogvorst op grond van mijn beschikbare gegevens samengesteld.

Er is een wandelgids “d’Hoogvorstpad” uitgegeven door de gemeente in 1996 en er werd door de provincie met de gemeente een plaat gezet voor het standbeeld.

In 2005 werd Christine van der Linden d'Hoogvorst ° Limoges 16.6.1946 en + St.-Lamberts Woluwe 23.7.2005 bijgezet in de crypte in de St.-Martinuskerk.

Het parenteel van d'Hoogvorst werd gegeneerd met Aldfaer versie 4.2 op 11-05-2011

Baron Emmanuel d'Hoogvorst is gehuwd te Brussel op 25 mei 1807 met Marie Caroline Wilhelmine Louise Scolastique de Wal de Masbourg, geboren te Luik de 4 juni 1789, dochter van Joseph Alexandre Albert Jean Népomucène, Baron de Wal de Masbourg en van Marie Philippine de Haultepenue.

Baron Emmanuel d'Hoogvorst was vader van 4 kinderen :

- o Philippine Emmanuelle Ghislaine ° 01.03.1808
- o Leon Joseph Ghislain ° 25.05.1812
- o Victor Joseph Ghislain ° 1813
- o Pauline Marie Ghislaine ° na 1813

12 mei 1807 Hoofdman van de gildebroeders van de gilde van Meise, opgericht ter ere van de edele ridder Sint – Sebastiaan.

In 1809 erft het "hof te Meysse" ook "hof van Immerseele" genoemd. Het werd aangekocht op 12 november 1671 door Barbara van der Linden, die in 1676 haar neef Jean Philippe van der Linden, aanduidde als erfgenaam van het "hof te Meysse".

Baron Emmanuel van der Linden d' Hoogvorst heeft zijn stempel gedrukt op de geschiedenis van Meise en van België.

Van 1807 tot de dag van zijn overlijden op 15 april 1866 is hij burgemeester geweest van Meise.

Hij werd burgemeester (meier) benoemd onder de Franse bezetting nadat hij "de belofte van trouw en gehechtheid aan zijn majesteit Napoleon, keizer van de Fransen" had afgelegd. Hij heeft eveneens deze functie van burgemeester gedurende het Hollands bewind bekleed en daarna in het onafhankelijk België. Op 6 augustus 1813 besloot de prefect van de Dyle, de heer Constant van der Linden d' Hoogvorst tot burgemeester (meier) van Wolvertem te benoemen. De meier Constant d' Hoogvorst (halfbroer van Emmanuel) stierf op 22 februari 1814. Op 8 maart 1814 wordt Emmanuel van der Linden d' Hoogvorst aangesteld als burgemeester van Wolvertem. Het ambt van burgemeester blijft hij uitoefenen tot oktober 1836.

In de 19de eeuw was het paternalisme sterk bevestigd. Het grootste deel van de bevolking leefde in armoede. Wie in financiële nood verkeerde moest een beroep doen op de filantropie van enkele rijken of op de steun van de openbare besturen.

Baron Emmanuel was lid van een grote familie, groot - grondbezitter en had een groot fortuin. In de gemeente Meise bezat hij 310 ha grond en 25 woningen en boerderijen. Te Wolvertem 45 ha en 9 woningen. Ook in de gemeente Brussegem bezat hij bijna integraal het gehucht Amelgem en de helft van Oppem.

Over de d'Hoogvorst cantatelezen we in Berla 1987/17

Bibliografie :

Er verschenen in het tijdschrift Berla 4 artikelen over de baron :

83 Foto's inwijding standbeeld baron d' Hoogvorst

167 Een gemiste kans huis d' Hoogvorst Brussel

264 Een merkwaardige vrouw barones d'Hoogvorst

442 Baron van der Linden – d' Hoogvorst

Lees ook Berla 1989/27 en 1993/33,34

406 Keizerin Charlotte van Mexico

Charlotte was de dochter van Leopold II. Zij werd geboren in het kasteel van Laken op 7 januari 1840. In 1856 ontmoette zij aartshertog Maximiliaan von Habsburg, broer van de keizer Frans Jozef van Oostenrijk. Ze huwden op 27 juli 1857.

Er waren troebelen in Mexico. Een monarchistische groep kwam op het kasteel van Miramar bij Triëste en slaagde erin de aartshertogen te overtuigen de troon te bestijgen. Maximiliaan en de aartshertogin scheepten in naar Vera Cruz op 28 mei 1864 en werden gekroond op 12 juni 1864.

Een guerillaoorlog brak uit in Mexico en het Franse leger ontscheepte in Mexico waar ze aan de zijde van de Belgische troepen streden. Onder bedreigingen van de U.S.A. trok Napoleon III zijn troepen terug en liet de jonge keizerin in de steek. Keizerin Charlotte trok in 1866 naar Parijs om tevergeefs hulp te vragen aan de keizer van Frankrijk. Twee nieuwe ontmoetingen kondigden haar mentale instorting aan. Haar ontmoeting met paus Pius IX werd nog tragischer. De keizerin ging er mentaal aan onderuit.

Ondertussen werd keizer Maximiliaan gefusilleerd door de opstandelingen in Queretaro op 19 juni 1867. De ongelukkige keizerin werd later van Triëste, waar ze door Franz-Joseph opgesloten werd, overgebracht naar België door koningin Marie Henriette en generaal baron Goffinet. Zij werd ondergebracht in het kasteel van Tervuren op 6 augustus 1867. Na een brand op 3 maart 1879 kwam de hoogwaardige zieke naar het kasteel van Boechout in Meise op 5 april 1879, nadat ze 5 weken in Laken was. Zij werd er omringd door haar hofhouding met de tederste zorgen o.l.v. baron Goffinet, de tussenpersoon met de koning.

Leopold II zou het geld van Charlotte gebruikt hebben voor zijn Congo-avontuur.

Hier begint het verhaal van Madeleine, de dochter van de teeltverster Johannes De Cuyper, die vanaf 1921 tot de dood van de keizerin op 19 januari 1927 ooggetuige was en als kind de keizerin kon benaderen. Haar verhaal dat grondig geverifieerd werd verscheen in "De waanzin van Charlotte" uitgegeven bij Epo in 2000. De werk(st)ers op het kasteel getuigden ook van hun kortstondige ontmoetingen met de keizerin. Een collectie geschenken van de keizerin aan de familie De Cuyper staat tentoon gesteld in de toonkast in de bibliotheek van Meise.

Over de keizerin werden verschillende boeken geschreven, waarvan de meeste in Mexico in de Spaanse taal.

Bibliografie :

Charlotte de Belgique van Comtesse H. de Reinach Foussemagne Libr. Plon Paris 1925

Het koninklijk domein van Boechout van Edwin Ganz 1941 (oorspr. F en vert. N)

De waanzin van Charlotte van Jos Pauwels (red.) uitgegeven bij Epo in 2000

De keizerin van Mexico van Patrick Bernauw Davidsfonds 1999

Verzameling Sib Meise Charlotte was rood van Patricia Galeana geschiedkundige van de Autonome Universiteit van Mexico (UNAM)

Nieuw licht op Leopold I & Leopold II Het archief Goffinet Koning Boudewijnstichting 1997

De waanzin van Charlotte Pauwels e.a. 342 01.63.03 L'impératrice Charlotte Le soleil de la mélancholie Dominique Paoli Perrin

De kinderen van de koning alle erfgenamen van Leopold I Reinout Goddijn

El castillo encantado de Maximiliano y Carlota

Leven en liefdes van Leopold I Henriette Claessens Maximilian von Mexiko Fritz Helke 1942

Koningsdrama in Mexico Arthur van den Elzen Aspekt 2010

Keizerin Charlotte op rust in Meise Achiel Bettessone 2013

Tijdschrift Berla publiceerde :

Prinses Charlotte, keizerin van Mexico 168 93.34.10

Charlotte en Maximiliaan van Julia Cornelissen 331 00.61.09

Op 5 april 1999 ging er een historische evocatie door in het kasteel van Boechout.

De ambassade van Mexico richtte haar 3de colloquium "Ontmoeting van liberalismes" in op 14 en 15 april 2003 in Hertoginnedal in Brussel (aanwezig Jan Rammeloo en Jef De Cuyper) en de groep bezocht het kasteel van Boechout in Meise.

Bij deze doen wij een oproep om via deze bron Sib te informeren over alles wat met de keizerin te maken heeft, om haar verzameling uit te breiden.

Carlos Monsiváis Aires de familia. Cultura y sociedad en América Latina. Barcelona, Ed. Anagrama, Colección Argumentos, 2000

Ignacio Díaz Ruiz. America I : apuntes para el fin del sigloatina in Patricia Galeana (coördinatrice). Latinoamérica en la conciencia europea. Europa en la conciencia latinoamericano. Mexico, AGN, CCYDEL-UNAM, FFyL-UNAM, CONACULTA, FCE, 1999

Emile de Kératry. L'élévation de la chute de l'empereur Maximilien. Intervention française au Mexique, 1861-1867. Paris, Librairie Internationale, 1867

André Castelot. Maximiliano y Carlota. La tragedia de la ambición, Mexico, Edamex, 1985

José C.Valdés. Maximiliano y Carlota en México. Historia del Segundo Imperio. Mexico, Diana, 1993

Martin Quirarte. Histografía sobre el Imperio de Maximiliano. Mexico, UNAM, 1970.

Suzanne Desternes y Henriette Chandet. Maximiliano y Carlota. 2de uitgave, Mexico, Diana, 1968.

Emmanuel Masseras. Ensayo de un imperio en México. Libros del Bachiller Sanson Carrasco, 1985.

Emile de Kératry. Elevación y caídadel emperador Maximiliano. Intervencion francesa en México. 1861-1867. Mexico. Imprenta del comercio, 1870.

Emmanuel Domenech. Recuerdos de la época de la Intervención. México tal cual es (1866) ... Querétaro. Demetrio Contreras, editor, 1922.

Francisco de Paula de Arrangoiz. México desde 1808 hasta 1867. Mexico, Porrúa, 1968.

José Luis Blasio. Maximiliano íntimo; el emperador y su Corte (Memorias de un secretario particular). Paris/Mexico, Vda. De Ch. Bouret, 1905.

Patricia Galeana. Monarquía o República?, México y su Historia (1855-1867), deel 7 – Los Tratados de Miramar.Mexico, UTEHA, 1984.

Archief José C. Valadés. Archief van Wenen vertaald in het Spaans. Correspondencia sostenida entre el emperador Napoleón III, la emperatriz Eugenia, el archiduque Maximiliano y la archiduquesa Carlota, de octubre de 1861 a el 8 noviembre de 1866.

Niceto de Zamacois. Historia de Méjico, deel XVII, Barcelona/Mexico, J.F.Parres, Editor, 1881.

Jesús García Guttierrez. La Iglesia Mexicana durante el Segundo Imperio. Mexico. Editorial Campeador, 1955.

Andrew N. Clevin. The ecclesiastical Policy of Maximiliano of Mexico, in The Hispanic American Review, Duke University Press, 1929.

Egon Conte Conti. Maximiliano y Carlota. Vertaling van Vicente Caridad, Mexico, FCE, 1944.

Armand Praviel. La vida tragica de la emperatriz Carlota. 1937 Serie Vidas Extraordinarias.1932 Buenos Aires Madrid Espasa Calpe.

Alfred Jackson Hanna en Katryn Abbey Hanna. Napoleon III y Mexico. Mexico, FCE, 1973.

Decretos y reglamentos(...) del Imperio Mexicano. Mexico, Imprenta de Andrada en Escalante, 1865.

Pierre de la Gorce. Histoire du Second Empire. Paris, 1874.

Vicente Riva Palacio. Antología. Mexico, UNAM, Biblioteca del Estudiante Universitario, 1976.

In de **biografie** van onze betreunde keizerin van de hand van Mia Kerckhove "Charlotte Van Laken tot Mexico : biografie van een keizerin", uitgegeven bij Lannoo vertelt de schrijfster over de keizerin in Meise van 5 april 1879.

Einde juli 1867 terug in Tervuren

3 maart 1879 kasteel Tervuren brandt af

5 weken in Laken

5 april 1879

Koning Leopold II kocht van graaf de Beaufort het kasteel van Boechout en van baron d'Hoogvorst het kasteel van Meysse. Bijna een halve eeuw woont Charlotte in het versterkt kasteel.

In de biografie staat vermeld dat **Maurice Van Laer** hoofdtuinier was van Boechout. De kleine Maurice was misdienaar en mocht 's zondags de mis dienen, uitgerust in prachtige zijde. Als tijdens de consecratie het belletje rinkelde, riep de keizerin : "Entendez vous le canon?".

Rosalieke was vanaf haar 16 in dienst van de keizerin. Zij mocht het fijne linnen strijken en werkte van zeven tot zes, met een middagpauze van twee uur.

Vader Vandiest stond 35 jaar lang in dienst van het kasteel. Hij was lakei en nam plaats naast de koetsier voor ritjes in het park.

Julie Doyen was kamermeid en maakte het herhaaldelijk mee dat de keizerin woedend werd als ze de afbeelding zag van Frans-Jozef.

Eens in het jaar op 15 augustus konden de Meisenaars tijdens de Mariaprocesie de keizerin zien. Er werd dan snoepgoed uitgedeeld aan de kinderen. Mij werd verteld dat het hier om de St.-Annaprocesie ging. De keizerin verscheen toen op het balkon, waaronder een altaartje werd opgericht en waar de pastoor de monstrans even kon laten rusten.

Op de eerste dag van elke maand gaat zij even in een bootje zitten dat in de slotgracht aangemeerd ligt (foto)

Op 18 januari 1927 overlijdt zij ten gevolge van complicaties bij een griep. Er bestaan foto's op haar sterfbed en van haar begrafenis in de kerk van St.-Martinus.

Enkele uittreksels uit de biografie :

Pag.50 Huwelijkslijst van Charlotte : 6 dozijn slaapmutsen, 18 dozijn zakdoekjes, 44 japonnen (groen, zwart en paars fluweel), Brusselse en Gentse kant.

Pag. 157 Chef pâtissier Le Grève was in 1924 in dienst van de keizerin

Pag. 168 Zij moet het gemis aan een kind zeer pijnlijk gevoeld hebben en had een adoptieplan Iturbide Augustin

Pag.176 Leopold I met gezwollen voeten wandelt hij nog eens richting Meise + 10.12.1865

Pag. 215 Ontzettend jammer is het dat Charlotte geen kind heeft. Wellicht zou dit voor haar een laatste houvast betekenen, een betrachting, gewetensvol zoals zij is, de nodige levensmoed zou kunnen vinden.

Pag. 217 Rapport van de graaf van Vlaanderen door dr. Riedel en Jilek "waanzin"

Pag. 269 Moniteur belge 10 januari 1867 Lettre de Vienne : Wij vernemen dat de geneesheren die keizerin Charlotte behandelen, haar volledige genezing hebben vastgesteld.

Habanera gezongen door Cub. Concta Mendoza

La paloma

Als zich toevallig bij je raam

Een duifje neerzet

Wees er dan lief voor

Want ik ben het

O, Chiquita, zeg ja,

zeg dat je mij liefde geeft.

O, kom bij mij Chiquita

Daar waar mijn hart voor jou sluit.

Kardinaal Sterckx zegende het huwelijk in van Leopold I x Louise-Marie op 9.8.1832

In 1856 zong hij het Te Deum n.a.v. de verloving van prinses Charlotte.

Leo I Vlaams station Aalter 1843

Een aantal inwoners van Meise en omstreken werkten op het kasteel ten tijde van de keizerin. Volgende gegevens zijn verzameld via getuigenissen :

De Cuyper Johannes : teeltoverste, in de volksmond boer van Boechout

Van Buggenhout, grootvader van Paul Van de Velde : portier

Van Nieuwenhove

Van Diest Rozeke, tante van Jean Van Diest : strijkster

Anicet Frédérique : bediende

Van Praet Jaak : chef hovenier

Van Campenhout Frans, De Donder Cesar, Luypaert

Emile en Olbrechts Jean Baptiste : soldaten in Meise

Millet Georges (molen) : cdt Infanterie

Van Eeckhout Petrus Anton : kolonel

Deweever : ordonnans

Bas, Geuth en De Brandenère Germaine : gezelschapsdames

Echtpaar De Vreught : controleurs

Dupuis

Krokaert Gustaaf

Torrekens Théophile : koetsier

Royer en Vandiest Michel : hulpkoetsiers

Struelens Felix(vader van Jeanne) : bediende

Verhaeghe : dokter

Brands Felix

Hubain : kok

Verbaanderd Frans, De Doncker Jean en Potloot Louis

Lees ook Berla 1993/34/10 en 35/18

407 Van den Berghe Willy

In 1966, het jaar dat ik voorzitter werd van Jeugdraad Meise, trad een nieuwe voorzitter aan voor de Christelijke Volkspartij in Meise : Willy Van den Berghe. Hij zou een onuitwisbare stempel drukken op de ontwikkeling van onze gemeente.

Hij was toen 35 en verdiende reeds zijn sporen in de C.V.P.-jongeren van Mechelen. Hij was burgerlijk ingenieur architect en volgde vervolmakingscursussen in operationeel onderzoek in Gent. Hij was tevens oud K.S.A.-'er.

Hij werd productieleider, zeg maar manager, bij Procter & Gamble.

Hij bouwde nauwgezet gedurende 10 jaar aan een eendrachtig partij -apparaat, waarvoor hij zich dag en nacht inzette. De oprichting van de V.Z.W. Sport en Recreatie was van zijn hand. Hij was tevens voorzitter van de V.Z.W. Boechout, het beheersorgaan van de Beschuttende Werkplaats voor Gehandicapten. In dat verband zorgde hij ook voor de eerste samenwerking

tussen Meise en Wolvertem. De inplanting van de Parnassus school in het Openluchtportcentrum De Nekker, werd door tegenkating uit liberale hoek gekelderd. Dat had alleszins een serieuze meerwaarde geweest voor onze gemeente. Helaas onbegrip en zinloos partijbelang haalde hier de bovenhand.

Bij de verkiezingscampagnes van Jos Chabert herinneren wij ons de zeeptonnetjes, die her en der opdoken, met een affiche op, van het hoofd van onze kandidaat. Zo kreeg baron d'Hoogvorst een nieuw hoofd en dat zorgde voor heel wat wrevel bij de blauwe partij, die later zelf uitpakte met een blauwe Sint.

Bij zijn overlijden in 1976 juist voor de fuzieverkiezingen, werd het Sport-, Recreatie en Onderwijscentrum naar hem genoemd op initiatief van Jos Chabert. Een herinneringsplaat in de hal van de sporthal herinnert hieraan. De naam zou in grote letters op het centrum moeten prijken als verzamelnaam voor alle latere initiatieven. Zo zou men een man die dat verdient eren. "Just do it" en "Do it in excellency".

Zie "Schoon Meise" maart 1967 en maart 1976 en daartussen regelmatig bijdragen van zijn hand over de C.V.P Meise.

408 Lettens

Jozef Lettens was de zoon van Joannes Carolus Lettens, een handelaar uit *Imde*. Hij werd daar geboren op 8 december 1876, was ook handelaar en vestigde zich in de St.-Elooistraat 2 in *Meise*. Hij groeide op in een gezin met nog 3 broers en 2 zusters. Dus zij waren met 6 kinderen. In *Meise* werkte hij samen met zijn broer Filibert (zie St.-Elooigezellen). Jef Lettens maakte een reeks gedichten, waarvan de manuscripten en de rechten in mijn bezit zijn.

Later zou hij zich in Grimbergen vestigen waar hij te maken kreeg met de plaatselijke politiek en de abdij, waar hij brood leverde. Hierover schreef hij een politiek getint pamflet "Het oordeel van Sinte Pieter (Gevolg aan een artikel "Peper en zout", brief aan Bolle voor de Zwijgende Denker – zie Koornbloem – augustus 1926). Hij onderhield contacten met Ernest Claes. Zijn gedichten over het landelijke Meise belandden op de kaft van de schriften in de gemeenteschool. Hij schreef ook de tekst van de Cantate van Baptist van fanfare Concordia, waar hij met zijn broer actief lid was.

Zijn verzamelde gedichten werden door mij gebundeld en in hedendaagse spelling gezet (Sib P.M. 1.11.2.1999. De bedoeling is ze uit te geven voor een welbepaald goed doel : "hulp aan mishandelde vrouwen".

Bekende personen **Hendrik** (Heinke) Lettens

Hendrik Jozef Lettens geboren in *Imde*-Wolvertem (nu Meise) getrouwd met Eliza Krauss en overleden te Grimbergen op 11 oktober 1931.

Hij was een tijd bakker in Grimbergen voor de abdij en raakte verwickeld in politieke twisten tussen liberalen en katholieken.

Op zijn doodsprentje kan je zien dat de foto getekend werd door de bekende kunstenaar E.Salu in 1931. Hij was de broer van de dichter

Jozef (Jef) Lettens, uit Meise

° Wolvertem, 8 december 1876 † Meise, 1 april 1947

Jef is geboren in Wolvertem op 8 december 1876. Hij is getrouwd op 29 november 1905 met Amelia Adolfinia Van Doorslaer en stierf op 1 april 1947.

Ik vond twee gedichten die handelen over Grimbergen.

gedichten <http://blog.seniorennet.be/beiaardmeise>

vermeld op de beiaardbanken met Jos

Jos Lettens was de zoon van Filibert en betrok de ouderlijke boerderij in de Kardinaal Sterckxlaan, nu omgebouwd tot dierenvoederbedrijf. Hij was onze eerste belleman in de beiaardfeesten. Hij volgde toneel aan de Academie in Meise en werd een verwoed toneelspeler in Kris Kras. Later zou hij met enkele vrienden het cabaretgezelschap Sympatica oprichten, dat regelmatig optrad voor het goede doel. Hun namen werden op een van de beiaardbanken op de luisterplaats tussen de bibliotheek en de pastorie St.-Martinus aangebracht.

In memoriam Jos Lettens

Op mijn 59ste verjaardag verloor ik een van mijn beste vrienden. Ik leerde Jos beter kennen tijdens de werkzaamheden voor het omvormen van het podium van het Willy Van den Berghcentrum tot het Spinet in het kader van toneelkring Kris Kras. Samen met Louis Dierickx, mijn broer Piet en andere Kris Krassers hebben wij de sportzaal afgesloten van het podium met cyproc platen. De Jos en ik werden belast met het afhalen van zetels van een failliete cinemazaal in Antwerpen. Onderweg is een spontane vriendschap ontstaan.

Toen zijn vrouw Alice nog leefde ging ik regelmatig langs op de boerderij (nu winkel voor dierenvoeding). Achter het houtstoofje beleefde ik daar de sfeer van vroeger op onze boerderij Boechtstraat 21 (de Rozenboom).

Toen Up with people de eerste keer te gast was in Meise trokken de Jos en ik naar Esch sur Sûre (Luxemburg). De reden was dat een Luxemburgse T.V.-zender het optreden van de wereldvermaarde groep uitzond en dat wij dat niet konden ontvangen in Meise. Ik beloofde onze logés van Up with people een copie van hun optreden. Maar daarom moesten wij tot ginder. De plaatselijke dorpsonderwijzer had een video en nam de show voor ons op. Wij logeerden toen in een appartement van Joséke, de dochter van de vrienden van Jos. Bij zijn overhaast vertrek was de Jos vergeten verse kousen aan te trekken. Hij vreesde dat deze kousen op de stoel voor zijn bed enige reukhinder zou opleveren. Wij sliepen in dezelfde

kamer. Daarom kieperde hij zijn kousen in de papierbak voor de hele nacht.

De Jos was daar zowat vriend aan huis bij al die stijve Luxemburgers. Want die mannen en vrouwen ontgooien is geen lachertje. Anna en Frank en hun kinderen, die een groot stuk van het toerisme in die streek beheren, waren ons vertrekpunt. De Jos had daar zijn eigen kamer, waar zijn pantoffels onder het bed stonden. Hij ging daar prat op. Maar bij ons volgend bezoek legde Anna de Jos voor de gelegenheid op de mansarde (een kamer waar de buitenmuur bestond uit de natuurlijke rotsen). Ik kreeg zijn kamer en voelde mij er onmiddellijk thuis. Toen werd ik 's avonds in het Hotel de la Gare ingelijfd als ingezetene van Esch. Ik werd daar prompt aan de stamisch, een ronde tafel naast de toog, geïnstalleerd en kreeg een rondje van al de aanwezigen. De lokale drank is de Quetsch (jenever 50 graden) van kleine blauwe pruimpjes. 's Anderendaags gingen wij de afvaart doen van de Moezel. De hele voormiddag had ik een eigenaardig gevoel. De lucht en de bodem schommelden zoals het water in de zee. Dat werd echter deels gecompenseerd door de deining van het schip. Maar toen 's middags het gastronomisch maal geserveerd werd op het dek, was alles bij toverslag over. De organisatie van de tocht was in handen van de tuindersclub waar Frank voorzitter van was. En wij werden lid gemaakt van deze vereniging.

409 Ann Christy

Zangeres Ann Christy (° 1945 + 7.8.1984) trad regelmatig op in de tent op de jaarmarkt van Eversem. Haar eigenlijke naam was Christiane Lenaerts.

Zij kwam later in Meise wonen, eerst in de Zonnelaan en daarna op de Brusselsesteenweg. Zij was er samen met Eddy Merckx te gast op de zesurenloop in het centrum van Meise (foto) in 1984.

De Cultuurraad van Meise hield een hommage aan de zangeres en gaf een C.D. uit met vertolkingen. Jurgen De Kerf van theatercafé De Gekke Haan in Kallo geeft een muziektheatervoorstelling (<http://www.degekkehaan.be>)

Wij kunnen haar omschrijven als een vechtster (zij stierf aan baarmoederhalskanker), sprankelende persoonlijkheid, indrukwekkende podiumverschijning, mooie stem en azuurblauwe ogen.

De 25-jarige verjaardag van haar overlijden werd opgefleurd door het hommageproject van Free Souffriau. Haar lievelingsnummer is "Bla, bla,bla".

410 Maurits Naessens

Toen wij destijds een samenwerking opzetten met de Kunstkring, kreeg ik toelating van de weduwe van Maurits Naessens, om de naam van haar man te gebruiken voor onze jaarlijkse prijs voor plastische kunst, die al jaren gesponsord werd door het Mercatorfonds.

Ik leerde deze kunstmecenas kennen toen het Davidsfonds Meise een 11 juliviering organiseerde in zijn domein. Later vroeg ik hem om als Meisenaar in de jury te zetelen van de toen nog Jules Van Campenhoutprijs voor plastische kunst van het Audiovisueel Centrum in Meise. Het toeval wou dat een andere bank dan de zijne, de Generale Bank, sponsor was in 1981.

Hij steunde, ondanks zijn andere overtuiging Jules Van Campenhout als burgemeester van Meise en vooral Herman Boon pr., toen die er onderpastoor was.

Hij was de eerste Vlaming die directeur werd van een Franse bank, de Parisbas of Bank van Parijs en de Nederlanden, die opnieuw in de running is in de Fortis – saga. Hij verzamelde kunstwerken en richtte het Osterieth huis op en het Mercatorfonds in Antwerpen. Legendarisch zijn de uitgaven over schilderkunst, dikke en vooral dure boeken over verschillende strekkingen in de kunst door de eeuwen heen. Jos Chabert kreeg van hem de hele reeks en die werd bij het overlijden van deze eminente politicus overgemaakt aan de Bibliotheek van Meise.

Zijn "Liber Amicorum" "Maurits Naessens 70. Het boek van de vriendschap" werd in 1978 uitgegeven bij Lannoo en daarin vinden wij nadere details over zijn leven en werk.

Zie : Liber Amicorum Maurits Naessens Mercatorfonds

411 De Cuyper

Zusters De Cuyper

Waar momenteel het funerarium gebouwd werd, stond vroeger een "stamënee" die uitgebaat werd door drie ongehuwde dames "dë maskës tërps" of de gezusters De Cuyper. Dat waren de tantes van mijn vader **Jean** De Cuyper, 3 van de 9 kinderen van Josephus De Cuyper ° Wemmel 31.7.1848 en Hellinckx Anna Maria. De moeder werd snel weduwe en moest het alleen rooien. Bovendien had zij een ongeluk en werd haar een arm afgezet.

De herberg was in feite ook een kleine boerderij. De herberg noemde niet voor niets "Laiterie impériale". In een van de houten luiken zaten achter glas toeristische kaarten over het oude Meise van voor de fuzie. Er was een foto van keizerin Charlotte bij en verschillende kaarten met afbeelding van de twee kastelen van toen in de Plantentuin. Hier was reeds een toeristische activiteit en ik kreeg deze prenten toen ik onderwijzer werd in 1960.

Catharina De Cuyper was de oudste ° Meysse 5.6.1890 en + Meise 12.6.1963. Zij bewerkte het veld en ik mocht samen met haar optrekken om de kleine werkjes op te knappen op hun veld aan de hazenbos.

Anna De Cuyper ° Meysse 24.3.1893 en + Meise 6.2.1983 was naaister en knapte heel wat klusjes op voor de Meisenaars. Zij was slecht te been.

Maria De Cuyper ° Meysse 31.1.1896 en + Meise 18.1.1990 hield tot de sluiting het "stamënee" open verzorgde het onthaal. Pastoor Louis Geysen wist haar

zelfs te strikken als kerkbewaardster, een taak die ze gewetensvol vervulde tot ze niet meer kon. Zij behoorden tot de trouwe kerkgangsters.

Het gebouw kreeg elk jaar voor de kermis een beurt. De muren werden gewitkalkt en onderaan voorzien tot 1 m hoog met zwarte teer. Dat was toen de jaarlijkse kermisopsmuk van de boerderijen.

Joannes De Cuyper was landbouwer en herbergier in de Boechtstraat. Hij verkreeg een ereteken om het inrichten van avondlessen voor de Boernbond in zijn herberg. In 1945 stierf hij en **Jean** De Cuyper kreeg de zorg over zijn gezin (**Jef** en **Amelie** waren nog niet getrouwd. Hij was de vader van **Jean Pierre** (Piet) drukkerij, **Frans** (leerkracht wiskunde St.-Theresiacollege), **Jef** (1ste directeur Audiovisueel Centrum Jos Chabert) en **Marie Jeanne** (boeken- en platen handel).

Het parenteel van Joannes Franciscus De Cuyper werd gegenereerd met Aldfaer versie 4.2 op 17-08-2014 09:17 en daarna op <http://www.geneanet.be>
Lees ook Berla 1992/29/29

412 Jan Vanden Eynde

° Meise (Rode) 28.8.1888

1914 veearts in Meise

1920 gemeenteraadslid en schepen

1925 parlementariër tot 1965

1933 – 1938 burgemeester

28.8.1969 stopt als gemeenteraadslid

“**Meise**” van Jan Vanden Eynde is de oudste bewaarde geschiedenis van Meise.

413 Bobbejaan Schoepen

Deze fluitende en jodelende zanger woonde, voor hij Bobbejaanland betrok in Meise in de d' Hoogvorstlaan 23 sedert 1951. Hij werd echter geboren in Boom.

Ik herinner mij Bobbejaan Schoepen uit mijn jeugd. Ik was zelfs op zijn trouwfeest in Meise in het Kursaal (nu Carpet De Donder). Louis Neefs zorgde daar toen voor de animatie. Alle inwoners van Meise waren uitgenodigd op het volksbal. Collega's zangers traden er op. Ik mocht met mijn ouders mee en keek toe van op het “hoogsaal”, dat was de promenade op het eerste verdiep. Via een trap kon je die bereiken en die liep heel de zaal rond, behalve over het podium.

Wij zullen hem blijvend herinneren in zijn liedjes “‘k Zie zo gère main doivèkot”, “De jodelende fluit”, “Zie ik de lichtjes van de Schelde” en “Café zonder bier” of was het “Stamënee zonder bie”? Zijn realisatie van Bobbejaanland in Lichtaart is uiteraard zijn levenswerk.

Het is minder geweten dat onze zanger in 1957 deelnam aan het Eurovisie songfestival, waar hij 8ste eindigde met “Straatdeuntje”.

Onze burgemeester Marcel Belgrado nodigde hem destijds uit voor de opening van een kanarievogelshow in het Kursaal in Meise. Hij bezit daar nog een foto

van, waarop hij fier poseert naast Bobbejaan en het bestuur van de club.

Schelmen uit Meise noemden hem ook “Schobbejak Poepe”. Je moet dit eerder als een koosnaam beschouwen, want de humor van de autochtone Meisenaars kent geen grenzen.

Meise mag zoals voor Ann Christy ook voor Bobbejaan Schoepen herdenking organiseren in de Muze van Meise en misschien kan hij het ereburgerschap krijgen.

414 Herman Boon pr.

Herman Boon pr.

° Laken 23 mei 1930

1958 – 1968 onderpastoor in Meise

1968 – 1971 aalmoezenier Universitair ziekenhuis St.-Rafaël Leuven

1971 – 1988 diocesaan verantwoordelijke voor de missiepastoraal Mechelen

en pastoraal supervisor Johannes XXIII seminarie Leuven

1988 – 2005 nationaal aalmoezenier van de burgerluchtvaart

+ Zaventem 5 mei 2005

“Het leven is te kort om klein te zijn” Liber amicorum Herman Boon pr. geschreven door Jef De Cuyper uit Meise Sib 2006

<http://blog.seniorennet.be/hermanboonpr>

415 Jules Van Campenhout

Hij werd geboren te Meise op 28 augustus 1901 en is er opgegroeid. Hij beleefde er het wel en wee met mensen van zijn tijd.

Op 28 november 1928 huwde hij met Céline Vanderbeken. Uit dit huwelijk sproten 9 kinderen : 5 zonen en 4 dochters.

Hij is de sociale werker van het eerste uur (1927). In 1927 stichtte hij de plaatselijke ziekenkas en was de grote bezieler van de arbeidersorganisaties. Hij was lid van de Koninklijke Maatschappij der Gewezen Soldaten en van de fanfare Concordia, naast ongeveer alle sociale verenigingen. Hij behoorde tot de eerste beiaardvrienden die in 1951 de oude beiaard realiseerden.

In 1938 werd hij tot gemeenteraadslid verkozen. In 1947 werd hij burgemeester van de gemeente Meise tot de fusie met *Wolvertem* en *Oppem*.

Hij is de grondlegger en de promotor van de sociale woningenbouw in Meise, dit vanaf 1947. Reeds in 1949 werd gestart met de bouw van een reeks sociale woningen in de wijk Kasteelveld, dit om te verhelpen aan de schrijnende woningnood van toen, vooral bij minder begoede mensen. Onafgebroken heeft hij dit grote werk ter harte genomen. Toen stonden er al 300 sociale woningen in Meise en er kwamen er nog meer. Hij was en bleef de echte burgervader van alle mensen van Meise, die hij steeds met raad en daad bijgestaan heeft, zonder zich te bekommeren om hun politieke gezindheid of sympathie voor anders denkenden. Zijn

hoofddoel was : mensen in nood bijstaan en helpen om over hun tijdelijke moeilijkheden heen te geraken. Dat heeft hij gans zijn lange loopbaan gedaan.

Onder zijn impuls groeide de gemeente Meise uit tot een van de mooiste landelijke gemeenten van Brabant, waar het goed is om wonen.

Naar hem werd de poëzieprijs van Meise (opgericht in het AVC Jos Chabert Meise) genoemd.

416 Van Dievoet

Op 6 juni 1998 overleed **Jean** Van Dievoet in de Sint-Jozefkliniek in Vilvoorde op de gezegende leeftijd van 89 jaar. Hij beloofde de vijf laatste jaren nochtans ,tijdens het teerfeest van de Koninklijke Maatschappij de Gewezen Soldaten 1903, erbij te zullen zijn in 2003, als deze vereniging, waarvan hij de erevoorzitter was haar 100-jarig bestaan zou vieren. Van iemand zoals Jean Van Dievoet kun je geen afscheid nemen op traditionele wijze. Daarom volgt hier de strofe van het stamlied die aan hem gewijd is en die op een beknopte wijze samenvat wie en hoe Jean was (het wordt gezongen op de tonen van "Achter de kazerne" :

*En de Jean Van Dievoet, die schiet er niet naast.
Met pijn en boog gewapend, staat hij nog steeds paraat*

Hij is er al jaren bij,

met mop en grap – dikke sigaar

En vrolijk klinkt zijn lied : de vrienden treuren niet !

Zijn familie en vrienden, en zijn vrienden boogschutters uit het hele land, missen hem, maar zullen niet treuren. Zij gedenken hem met bloemen die hij als botanicus koesterde. En via zijn moppen, waarvan wij een video-opname maakten en het interview over de stamenees van Meise, dat wij opnamen op geluidscassette, zullen wij hem steeds onder ons kunnen terugbrengen zoals hij was : vrolijk en ten volle van het leven genietend ! (Jef L DC)
Er is een cassette met interview over "de stamenees van Meise" en een video met moppen.

Hij was de zoon van **Joannes Ludovicus** wiens nonkel **Henricus** Van Dievoet Chef de Culture was in de Plantentuin. Hij schreef ook enkele bijdragen over "horticulture". Hij was van 1891 tot 1904 burgemeester van Meise. Hij schreef o.a.

La tribune horticole vol. II Bruxelles 1907

20 Hendrik Van Dievoet La tribune horticole 20.4.1907
35 "tuinier van graaf Roose de Baisy"

40 Les grands arbres de la Belgique pag. 370-371

Les beaux conifères Belges et leur culture 234

Les jardiniers de la maison pag.611-614

In mijn streekboek "Meise, onder de toren van St.-Martinus" staat Henricus Van Dievoet alleszins in de lijst van de burgemeesters van 1891 tot 1904.

In "Meise" van Achiel Bettessone vinden wij hem in 1891.

In "Meise, onder de toren van St.-Martinus" op pag. 55 en in de lijst burgemeesters

In "Meise, van oorsprong tot 1940" van Jef Heyvaert staat hij op pag. 220.

417 Raymond Leemans

Een tweede erevoorzitter van de fanfare De Verenigde Broeders overleed op 24 juni. Hij was 83 jaar. Hij was tevens lid van de koninklijke fanfare De Vrije Vrienden uit *Wolvertem*. Velen zullen zich Raymond herinneren als de joviale beenhouwer in de Boechtstraat, schoonzoon van Michel Van der Veken, één van de markante figuren uit de Cuyperstraat (nu Boechtstraat). Zijn dochter Marie-Elise baatte tot voor kort nog een delicatessenzaak uit met vooral kaas in de vroegere beenhouwerij. Zij stopte de zaak om zich volledig te kunnen wijden aan de verzorging van haar zieke vader.

Raymond kwam uit een gezin van acht, authentieke Meisenaars, en groeide op in een klein boerderijtje op de hoek van de haagweg (kleine weg tussen de Nieuwelaan en het Willy Van den Berghceentrum). Zijn vader was ook een gekende en pittoreske figuur uit het oude Meise, maar wie hierover meer wenst te weten kan de brochure hierover lezen van de hand van ex. gemeenteraadslid Piet De Cuyper "Jeugdherinneringen aan De Rozenboom".

418 Amerijckx Victor

° Brussegem 12.11.1899

1921 onderwijzer in Meise

1941 schoolhoofd in Rode tot 1956

1920 – 1925 organist St.-Stephanus Brussegem

1925 – 1938 organist St.-Stephanus Oppem

gedurende 35 jaar muzikchef van de Verenigde Broeders

1958 gemeenteraadslid in Meise

Louis

Muzikant in de fanfare en bestuurslid van de vereniging die de belangen behartigt van de muziekverenigingen.

419 Herman (Bie) Boon

Hij werd geboren in Jette op 28 februari 1931, als vierde in een gezin van zeven kinderen. Zijn vader was Marcel Boon, een arts en afkomstig uit de Rupelstreek. Zijn moeder kwam uit Merchtem. Zij waren goede pianisten en gaven hun gave door aan de kinderen. Lager onderwijs: Sint-Pieterscollege te Jette.

Hij studeerde aan het H.Hartcollege te Ganshoren en ging naar het daarna naar het Seminarie bij de Witte Paters van Afrika.

Hij werd priester gewijd op 1 april 1956.

Hij kreeg de kans om aan de UCL geschiedenis te studeren. Op 11 juli 1964 verdedigt hij zijn doctoraat. Drie jaar later krijgt hij daarvoor de Prijs Burggraaf Terlinden.

Daarna wordt hij benoemd in Burundi aan de Université Officielle de Bujumbura (UOB), een stichting van de Jezuiten, om er Hedendaagse

Geschiedenis, Geschiedenis van de Moderne Tijden en Encyclopedie van de Geschiedenis te doceren, aan studenten van de Rechten, de Economie en Letteren en Wijsbegeerte.

In september 1970 wordt hij bevorderd tot Decaan van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte van de UOB, en lid van de Academische Raad. Hij nam ondertussen deel aan zeer interessante congressen: Cambridge (1968) (Over de Verlichting), Moscou (1970) (Ideologieën en Kapitalisme), Quebec (1972) (Rol van de universiteiten in de ontwikkelingslanden).

In mei 1972 moest hij Burundi verlaten om wille van de onlusten in de streek van de Grote Meren waarbij een hel. Er vond daar een genocide plaats. Op een week tijd werden er ongeveer 150 studenten van de universiteit vermoord, samen met enkele Afrikaanse collega's en mensen van de administratie. In enkele maanden tijd werden er naar schatting 200.000 mensen vermoord.

Daarna volgt zijn carrière in Vlaanderen. Begin 1973 wordt hij benoemd aan de UFSAL (later KUB of Katholieke Universiteit Brussel, met ongeveer dezelfde opdrachten als in Bujumbura.

Gedurende enkele jaren was hij lid van de priesterraad van Vicariaat Brussel.

In 1987 wordt hij benoemd als pastoor in Sint-Martinus Meise, waar hij Louis Geysen opvolgt. Zijn opdrachten aan de KUB werden geleidelijke verminderd tot 1992. Vanaf 1996 is hij officieel emeritus.

Tot zijn 75 plus 6 maanden blijft hij pastoor van Sint-Martinus Meise. "De mooiste tijd van zijn leven!" naar eigen zeggen.

Hij stierf op 27 september 2012.

Lees ook Berla 1988/20/03

420 August De Boeck

Deze componist werd geboren in Merchtem op 9.5.1865 en stierf er op 13.10.1937. Hij was de zoon van Florimond (Humbeek 18.11.1826) en zijn 2de vrouw Petronella Amelia Briers.

Hij gaf pianolessen in Opwijk en was orgelist in de O.L.V.-kerk in Merchtem tot 1895 en van de St.-Bonifaciuskerk in Elsene.

Ik had de eer en het genoegen een oproep te mogen doen op Ring-TV om bij de Clara 100 verkiezing te stemmen voor August De Boeck uit Merchtem.

Waarom, zou je zeggen. August De Boeck is de componist van de **Baron d'Hoogvorstcantate** (1893) die op 24.9.1893 uitgevoerd werd bij de inhuldiging van het standbeeld van de baron in Meise. De tekst was van J. De Smedt, onderwijzer in Merchtem (*Wie is die felle jonkheid daar?* Bezetting: zangstemmen (meisjes, knapen, mannen), fanfareorkest (piano). Uitgebreid voorspel. Dominerend is het militaristische karakter (Baron d'Hoogvorst was 'Generaal hoofd van de Burgerwacht van België'), afgewisseld met lyrische passages.

Inhuldiging 10 september 1893. Baron d'Hoogvorst was burgemeester van Meise van 1807 – 1866. Geschreven voor de onthulling van het standbeeld van Baron Emmanuel van der Linden- d'Hoogvorst op 9 oktober 1893 te Meise.

Luc Vetrommen, dirigent van Brassband Buizingen is ook bezig met de studie van de cantates omdat hij te Merchtem wellicht een tweetal cantates in 2012 zal uitvoeren en hij bestudeerde de partituren. Ze werd opgevoerd op zaterdag 17 oktober 2015 in de Muze in Meise en op zaterdag 31 oktober 2015 in de nieuwe feestzaal in Brussegem (Merchtem).

Er is in Meise **een tweede cantate** opgevoerd : de cantate van **Ba-tist** (1926), de dirigent van de fanfare Concordia (de èzzèls – è = doffe e). Tekst van Jef Lettens (*Hoe zonnig breekt de dageraad*). Bezetting: zangstemmen (kinderen, vrouwen, mannen, de dichter), fanfareorkest (piano). *Jubelcantate ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan der fanfare CONCORDIA te Meysse*, opgedragen aan haar dirigent ('muziekbestuurder') Baptist De Donder. Uitvoering op zondag 30 mei 1926. Eenvoudige gelegenheidskantate. In Meise was De Boeck erelid van de fanfare Concordia o.l.v. Baptist De Donder.

Ik heb reeds de cantate van Baptist, waarvan ik de tekst heb, laten zingen en gefilmd. Twee koorleden van destijds Celine Van Doorslaer en haar zus zorgden hiervoor. Via mijn contacten kreeg ik ondertussen de partituur toegestuurd.

De derde cantate op tekst van Jan De Smedt werd uitgevoerd bij de inhuldiging van de gedenksteen boven de deur van de St.-Maartenschool, ter ere van de stichtster van de school : gravin Roose – de Beaufort op 12 oktober 1902.

Een van de kunsttoeren van A. De Boeck was de Brabançonne op piano spelen en bij elke maat van toonaard te veranderen, een halve toon hoger, om het stuk een paar octaven hoger te eindigen dan in het begin.

Over A. De Boeck verscheen in Berla 1987/17/17

421 Jef Burm

Acteur Jef Burm is op 87-jarige leeftijd overleden aan een hersenbloeding. Hij verbleef in een rusthuis in Sint-Pieters-Leeuw, maar werd ereburger van Meise in 2004 waar hij jarenlang woonde sedert 1971. Hij was ook ereburger van Sint-Niklaas, zijn geboortestad.

Hij was lid van de Kunstkring en droeg het GC De Muze een warm hart toe.

Jef Burm speelde mee in tal van tv-series en Vlaamse films. Hij is te zien in onder andere 'Slisse en Cesar', 'Boerenpsalm', 'Het pleintje' - waar hij de immens populaire koster 'Felix' speelde - en 'De paradijsvogels'.

Bij VTM speelde hij mee in reeksen als 'Wittekerke' en 'Nonkel Jef'.

Hij speelde mee in films als 'Zware jongens', 'Boerenpsalm' en 'Blinker' en 'het Bagbag-juweel'.

Vriendin Conny Neefs van Jef Burm noemde hem 'de Toon Hermans van bij ons'.

Zijn 70ste verjaardag werd door VTM gevierd met een opname van zijn bekendste nummers. Hierover bezitten wij ook de DVD-opname.

Cassette over Golfbreker Meise met het Meiselied van Jef Burm

DVD 44 van zijn begrafenis Jef Burm begrafenis

DVD : "Zonen over hun vaders" met Jef Burm, Jef De Cuyper, Stef De Ridder, Frans Keppens

422 Eugeen Hemeleers

° Grimbergen

X 1938 Meise

1936 Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom

1947 Inspecteur Vlaanderen en Vlaams-Brabant

1958 Directeur buitendiensten

1972 Directeur generaal

Ereburger van Meise.

Realiseerde met burgemeester Jules Van Campenhout de eerste sociale woonwijk in Meise "Kasteelveld"

423 Louis Geysen

° Jette 10.10.1919

Priester gewijd te Mechelen op 3.6.1944

Leerkracht aan het O.L.V.Kollege te Vilvoorde van 1956 -1962

Pastoor St.-Martinus-Meise van 1962 – 1987

Diocesaan aalmoezenier gulden Leeftijd 1988 – 1999

+ Leuven 16.8.2013 en begraven in Meise in de familiegrafkelder

Op 9 september 1962 werd hij verwelkomd als nieuwe pastoor. Herman boon pr. was toen nog onderpastoor tot 2005. Dan kwam Jan Van Regenmortel en later Herman (Bie) Boon.

Hij bouwde het meisjeschiroheem en deed veel renovaties aan Sinte-Maarten.

"In Memoriam" Louis Geysen door Zuster Dominica

Zie ook Berla 1987/18

424 Mathilde Verbelen

Mathilde Verbelen werd op 30 oktober 1915 in de wijk Verbrande Brug te Grimbergen geboren. Ze groeide er op als de tweede oudste in een gezin van vijf kinderen, waarin ze gelukkig leefde in een warm familieverband. Zij studeerde aan het H.-Hartinstituut te Heverlee en volgde de opleiding voor onderwijzeres. Dit beroep oefende ze uit in de parochieschool te Humbeek. Zij was actief lid van de BJB en van een toneelkring. Begin van de zeventiger jaren zette zich in voor onze Sint-Martinusparochie.

Zij had een bijzondere Mariaverering met o.a. haar aandacht voor het O.-L.-Vrouwkapelletje in de wijk waar ze woonde. Haar inzet voor kinderen kon ze meermaals tonen wanneer ze kinderen van onze Sinte-Maartenschool vergezelde op bos- of zeeklassen. Vele jaren was Mathilde lid van de parochieploeg,

voorzitter van de Gulden Leeftijd en lector in de missen.

Uit "In Memoriam Mathilde Verbelen" van Magister van St.-Elooi Meise Frans Stoffelen

425 Jos Chabert

Jos Chabert werd geboren op 19 maart 1933 in het Brusselse Etterbeek. Hij studeerde aan het Sint-Jan-Berchmanscollege in Brussel en aan het klein seminarie in Mechelen. Aan de KU Leuven doctoreerde hij in de rechten. Eind jaren vijftig zou hij aan de slag gaan als advocaat bij het hof van beroep in Brussel.

Als zoon van een lokaal mandataris kreeg Chabert de politieke microbe al snel te pakken.

In Leuven kwam hij in contact met politiek gelijkgestemden Mark Eyskens en Wilfried Martens. Als jonge advocaat met een uitzonderlijk redenaarstalent werd door Jef Claes in de gemeenteraad gehaald. Jean Pierre De Cuyper stond zijn plaats als K.W.B.-afgevaardigde voor hem af. Toen waren er nog geen nationale partijen in de lokale politiek, maar een allegaartje van de zetelende meerderheid tegen de oppositie.

Hij werd na verschillende café-meetings met Jules Van Campenhout, waarbij hij vanachter de toog op een bierbak de aanwezigen toesprak verkozen met 294 voorkeurstemmen en werd in 1965 werd hij schepen van Financiën in Meise onderwijs en cultuur.

Hij liep al snel met een vrij vernieuwend idee rond, om mensen zich beter te laten verstaan door het leren van de andere talen. Hij opteerde voor een **talenpracticum**. Op de trappen van de St.-Martinuskerk in Meise, na de hoogmis, sprak hij mij, als jong onderwijzer en voorzitter van de Jeugdraad aan. Ik had met het Oudercomité een studiedag bijgewoond over het talenpracticum als nieuw didactisch instrument en zo werd ik de medeoprichter van het Audiovisueel Centrum voor volwassenenonderwijs in Meise.

Zijn tweede grote realisatie was het **Willy Van den Berghcentrum**. Onder zijn beleid barstte de Gemeentelijke Jongensschool snel uit haar voegen. In de Jeugdraad stonden wij ons speelplein af, om de realisatie van de school (met talenpracticum), sporthal en zwembad mogelijk te maken. Toen de voorzitter van de C.V.P.-Meise overleed werd het complex op zijn voorstel naar hem genoemd : Willy Vanden Berghcentrum.

Al snel werd hij verkozen als parlementair in 1968 voor de CVP met Paul Van den Boeynants. Ik had de eer om zijn echtgenote Cecile Boon, die les volgde in het Audiovisueel Centrum, via het commandopaneel mee te delen dat haar man verkozen was en dat zij dringend naar huis moest. Hij ruimde plaats voor Xavier Olbrechts.

In 1971 werd hij voorzitter van de CVP-fractie in de Kamer en in de raad van de Nederlandstalige Cultuurgemeenschap.

Daarna werd hij minister van van Vlaamse cultuur en Vlaamse zaken, van Verkeer, Openbare werken en van Institutionele hervormingen. Hij was de drijvende kracht achter de snelheidsbeperkingen, de 0,8 promille-grens en de gordelplicht. Hij stapte later over naar de Brusselse politiek. Van 1989 tot 2004 zat Chabert onafgebroken in de Brusselse gewestregering. Hij was gedurende 40 jaar parlamentslid en 25 jaar minister. Hij werd ook minister van staat in 2009. De Eddy Merckx van de politiek

Hij overleed op 9 april 2014. Hij werd 81 jaar.

Uit : Liber Amicorum Jos Chabert Sib 2014 Jef De Cuyper

Het voorstel om het Audiovisueel Centrum Meise en Jette te noemen : CVO Jos Chabert Meise en Jette aan de gemeenteraad, boven de partijgrenzen heen, werd niet eens beantwoord. Een officiële klacht dat er geen antwoord kwam, werd ook niet beantwoord!?

426 Alfons Leemans

° 1909

1945 muziekmeester fanfare Concordia

427 Frans Moyson

° Meise 11.4.1912

Veldwachter 22.12.1938 in opvolging van Laurent Krokaert

Zijn zoon **Raoul** : op het rouwprentje van Raoul staat een foto die komt uit de kalender van fotograaf Van Rompaey (Portraitstudios).

Zijn professionele carrière verliep in het bank Gemeentekrediet- Dexia- Belfius, waar hij zich bezig hield met het voorbereiden van de magneetbanden nodig om de dagelijkse bankverrichtingen te verwerken. Hij is ook jaren syndicaal afgevaardigde geweest voor de liberale vakbond. Op 51 jarige leeftijd ging hij met pensioen.

In Meise begaf hij zich in de politiek voor de liberalen. Hij werd raadslid verkozen met 219 stemmen in 1970 en legde met de lijst Uw Toekomst met Eric Deloof (SP), Frans Van den Brande (VU) en Frans Lathouwers (PVV) klacht neer tegen de verkiezingsuitslag. In 1976 werd hij op de lijst Uw Toekomst niet verkozen met 182 stemmen. Hij nam toen een mandaat op in het O.C.M.W....

Hij behartigde ook de mutualiteit van de liberalen "Blauwe bloem".

Het echtpaar Moyson – ging regelmatig overwinteren in Spanje.

Hij was van bij de start actief in de heemkundige kring Berla, werd voorzitter en erevoorzitter Berla.

Hij verzamelde verwoed oude prentkaarten en was zo regelmatig te vinden op het Vossenplein. Zijn kleinzoon zei tijdens de dienst in het Crematorium in

Zemst dat hij regelmatig zijn verzamelzolder thuis mocht bezoeken.

Hij was van het geboortjaar 1941 en hield de overlijdens bij van zijn jaargenoten. Nu zal dat helaas iemand anders moeten doen.

Gehuwd in 1965

Bij de doop van zijn oudste dochter was er een incident met Herman Boon pr. Die zou hem schalks gevraagd hebben of hij blauwsel in het wijwater mocht doen.

Bij de verhuis van de dochters van Maria kregen wij hun biechtstoel voor Berla. Die noemden wij toen de biechtstoel van Raoul. De goede man heeft er altijd hartelijk kunnen om lachen.

428 Van Hemelrijck

Frans Van Hemelrijck ° Meise 5.8.1925 + Vilvoorde 1.11.2014

Voorzitter O.S. Meise

429 De Vidts

Zie : <http://blog.seniorennet.be/erfgoedmeise>

370 Het verloren handschrift

Parenteel van Martinus De Vidts

430 Godfried met de Baard

De gisant van hertog Godfried I.

Godfried I werd in 1139 begraven in de Romaanse abdijkerk midden in de kruisbeuk; Volgens het handschrift 'Epitaphes de Brabant' van de Bibliothèque Nationale te Parijs had en de gisant in maliënkolder de handen gevouwen met een wapenschild waarop de Brabantse leeuw aan zijn zijde. Rondom de sokkel waren kleine beelden van de familieleden geplaatst, eveneens in wapenrusting. Blijkbaar dateerde het mausoleum uit de 13e eeuw, minstens honderd jaar na zijn dood, opgericht volgens de toen heersende mode.

In de 16e eeuw was de graftombe al verplaatst naar de noordelijke zijbeuk nabij het altaar van de apostelen tegen een zuil van de middenbeuk. De tombe werd door de Affligemse monnik en historicus Hubertus Phalesius die ze daar zag in 1603, gedetailleerd beschreven. De tombe uit blauwe Doornikse steen was vier voet hoog (ongeveer 1,20 m.) boven de vloer verheven, versierd met kleine beelden van de voorvaderen van de hertog, alleen in wapenrusting met het schild van Brabant, zoals men kon opmaken uit verscheidene brokstukken in het rond. De afbeelding van de hertog was midden door gebroken. Hij droeg een maliënkolder die zijn hoofd als een kap grotendeels bedekte en tot aan zijn knieën reikte. Daarover droeg hij een kleed en een borstkuras en aan een riem over de rechterschouder een schild met een klimmende leeuw die zijn gedraaide staart verhieft. Bij de restauratie van de door de Geuzen afgebrande kerk werd de gisant tegen de muur

geplaatst. Mogelijk bevond hij er zich nog in 1814, daar de naburige toren toen nog overeind stond.

431 Heyvaert

Op 29 april 2016 overleed Jef Heyvaert thuis in Meise. Hij was geboren in Meise op 7.3.1927. Hij huwde met Jeanne Van Thienen (+ 2003). Hij was diensthoofd in de Nationale Bank. Hij was de auteur van : Zakboekje Geschiedenis Vlaanderen. Zijn vader Joannes Heyvaert was trambediende. Meise, van oorsprong tot 1940 van 2006 Het oorlogsgebeuren in Meise van 2009 Meise na de oorlog van 2014 Hij was actief in de VZW Erfgoed Berla in het archief. Hij was ook lid van Okra Meise. Hij had 5 kinderen. In een tweede stam Heyvaert vinden we ook een Jef Heyvaert, die in de oude St.-Elooviering St.-Elooi speelde. Hij is de vader van Frans (VTB), Louis (ambtenaar), Marcel (drukker), Danny (onderwijzeres St.-Maarten)

500 De cultuur

501 Willem Van der Elst (° Meise 1570 – 1647)

In de data van Achiel Bettessone vinden wij rond literatuur : zijn ouders waren landbouwers zoals de meeste inwoners van Meise toen. Hij werd tot priester gewijd. Over zijn C.V. weten we zeer weinig. Nochtans staat het vast dat hij tot pastoor van Boeckhoutte (Gent) benoemd werd. Hij schreef "Gheestelijke gedichten" die ter perse gelegd werden in 1622. Deze dichter moet een gunstige faam hebben genoten, want in de "Verlagen en mededelingen van de Vlaamse Academie" van oktober 1932 heeft Lode Baeckelmans een studie gewijd aan het letterkundig werk van dichter Willem Van der Elst. Het geslacht Van der Elst was zeer verspreid in het Brabantse en genoot er veel aanzien. De dichter heeft over zijn stam geschreven : "Men konne daervan niet den ouderdom doen blijcken van ons vermaert geslacht noch daer oock naer en blijck maer roemen ons wel vrij omdieswil dat wij zijn van deughdelijck geslacht in wercken en in schijn." Baeckelmans somt eregedichten op die pastoor Van der Elst wijdde aan personen o.a. "Jan Cuelens, pasteur Van Campenhout en Henricus Cuelens, pasteur Van Geerdsbergen". Deze waren waarschijnlijk familieleden van Bernardus Croy en Leonardus Boodts, abdijheren van Grimbergen (volgens Jan Van den Eynde uit Meise).

502 Frans Van den Vekene

Hij werd geboren te Meise en schreef in 1644 een dialogisch gedicht "Sint Martinus en de bedelaar". Pastoor Delestré meent dat, oordelend naar de schrijfwijze, dit gedicht ouder is dan de vermelde

dagtekening (1644). Waarschijnlijk werd het geschreven met de bedoeling de processie op te luisteren. In processies en ommegangen kwamen samspraken tussen acterende groepen meermaals voor ten einde deze feestelijkheden glans bij te zetten en er de aantrekkingskracht van te verhogen. De tekst van dit gedicht ter ere van de patroonheilige St.-Martinus werd overgenomen uit eigen Schoon en de Brabander.

"De woorden van de Heilige Martinus geven een diep Kristelijke geest weer. Bij zijn broederlijk delen brengt hij hulde aan de Heilige Drieëenheid, maar hoofdzakelijk 'door den Wille des Vaeders meest' ". aldus Jan Van den Eynde uit Meise).

Martinus en de bedelaar T. Van den Vekene 1644

*O Vrindt Goedts, staet vast en Stille
Ick sal U doen naar mijnder macht ende wille
als een christen ridder, syt bedacht soet.
- Maar ick hebbe in den buydel noch quaet noch goet
Siet noch spijs noch dranck
die U mocht commen tot uwer baeten ofte assistenties
Dus vrindt, wil toch verdragen patiëntie
Ick bidde U Heere, door uwe excellentie
Wilt toch uw gratie op mij toogen
want ick tot geen werk mij can gepoogen
door die cranckheyt mijner leden
Ick bidde U, Here, wilt toch yet aan mij besteden
daer ick mijn naectheyt mach mede bedecken
O wilt U doch tot geven eender aelmoesse verstecken.
Och mijnen vrindt Wildt dit beseven
dat ick nyet en hebbe om Charitate te geven
Dus wilt U den Almogenden Godt
Syne gratie houden (jonnen).
En suldt ghy mij niet helpen comen
ick armen bloet, dus mach ik wel cermen
ick bidde U, O edel Heere, wilt toch mijns hulplich
wesen
ende wilt mij arme creature ontfermen
oft ick moet vergaen, elacie, wachermen
Dies ben ick bevreest.
Nu door den willen des Vaders meest
Ende die wysheyt van Godt synen lieven soene
ende die goedertierentheyt des Heylich Geest
Wil ick U schenken die helft van mijnen Cleede
Dus trecke ick mijn sweert uytter schede
ende wille daarmede mijn lichaem ontdecken
Houdt wat op vrindt Godts
Want tot deser plaetse
en can ik U andere nyet behulplich wesen
d'eene hellicht van mijnen mantel
schenke ick U by desen
dies vrindt gepresen
nempt dit in danck
nu wel oorloft : hier mede den ganck.
Adin! Adin! Adin! O Edele Heere
Dus bedancke ik U seere
inder eeuwigheit
Sy U vreught ende eere.*

Spelende 60 liedekens op het groot jubilé van het H. Sacrament van mirakel te Brussel.

503 Daniel Bellemans

Kapelaan te Meise (van 1666 tot 1672) en Norbertijn van de abdij van Grimbergen schreef een dichtbundel "Den Liefelijcken Paradijsvogel" die dateert van 1670. In dat jaar verscheen eveneens zijn "citherken van Jezus"

504 Pastoor van Solthem

°Brussel 6.6.1698 - + Grimbergen 8.5.1750. Hij schreef twee Nederlandstalige treurspelen : "Pygmalion" en "Astarté" en was een begaafd redenaar. Hij schreef ook nog een toneelstuk ter ere van het Sacrament van Mirakel dat gedrukt werd te Brussel bij De Griek in 1735.

505 Emmanuel Franciscus De Vidts

Hij stierf in Tienen op 21.8.1872 en was de schrijver van het verloren handschrift over de geschiedenis van Meise, vermoedelijk geschreven tussen 1840 en 1851.

506 Norbertus Heylen

°Anderlecht 11.10.1753 - + Meise – Rode 13.2.1825. Hij werd op 4.11.1790 onderpastoor te Meise (tot 16.7.1795 wanneer hij pastoor werd in Grimbergen) en maakte een uitvoerig handschrift over de patriottentijd en over de Franse Omwenteling. Het werk berust in de abdij van Grimbergen.

507 Jef Lettens

(°Wolvertem 8.12.1876 - +) handelaar, wonende te Meise schreef een reeks gedichten die verzameld werden in "Verzamelde gedichten van Jef Lettens" door Jef L. DC Sib P M 1.11.2.1999 in 1992 (alle rechten in de handen van de auteur). Jos Lettens maakte de rechten over aan ondergetekende met de bedoeling de gedichten uit te geven voor een goed doel, met name voor bijstand aan mishandelde vrouwen.

508 Vlaamse poëziedagen in Meise

(o.a. in deze Plantentuin) van 1965 tot en met 1970 :
Er werden toen 3 prijzen uitgereikt
1. Basiel De Craeneprijs voor het beste niet gepubliceerde gedicht
2. Prijs van de Vlaamse Poëziedagen voor het beste niet gepubliceerde manuscript
3. Prijs van de burgemeester van Meise voor het beste gedicht tijdens het voorbijje jaar gepubliceerd in een Vlaams tijdschrift.
De laureaten waren :
1965 1. Mariannne Roosemont 2. Jozef De Leu en Johan Van Mechelen 3. Paul Snoek
1966 1. Frank Van Calster 2. Fernand Lambrecht 3. Anne Dellaert

1967 1. Dirk Desmadrul 2. Walter Haesaert 3. Marcel Van de Maele

1968 1. Raymond Stuyck 2. Eddy Van Vliet en Dirk Christiaens 3. René Verbeeck

1969 1, 2 en 3 niet uitgeschreven.

1970 1. Gwij Mandelinck 2. Dirk Christiaens 3. Paul Snoek

Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie (coördinator Jef De Cuyper)

1981 Leopold M. Van den Brande

1982 Gery Florizoone

1983 C. Vandervelde

1984 Jules Van Meenen

1985 Willie Verhegghe

1986 R.M.J. de Neef

1987 Dirk Van Bastelaere

1988 Marc Dejonckheere

1989 Peter Verhelst

1990 Norbert De Beule

1991 Paul De Mets

1992 Gil Vander Heyden (in de Plantentuin n.a.v. 25 jaar AVC Meise)

1994 Mark Meekers

1996 Willem M. Roggeman

1998 Piet Clauwaert

Jury : Hugo Bousset, Dirk Christiaens, Frank De Crits, Marcel Wauters, Albert Bontridder, Willie Verhegghe, Annie Reniers

Coördinator : Jef De Cuyper

Vanaf 2000 werd de prijs opgenomen in de prijzen van Meise, met een eerder lokale draagwijdte en een plaatselijke jury.

509 Poëzie zien in de vitrien

Op de dag van de poëzie 11 juli brachten wij in het dorpscentrum in Meise poëzie aan in de uitstalramen van de winkels

2001 laureaten J.V.C.-prijs

2002 Podium AVC Meise in 7 talen vertaald

2003 laureaten J.V.C. - prijs

2004 laureaten J.V.C. -prijs

2005 laureaten

2006 gedichten van Herman Boon pr.

Op 13 mei tot 31 mei 2009 op de dag van het park, met als thema 'Liefde in het park', werden 17 liefdesgedichten (6 talen) aangebracht rond de vijver van de Oranjerie van de Plantentuin in Meise. Wandelvoordracht op 31 mei om 14.30 u met Mary O'Donell, Lieve Van Schel, Henri Degraef, Chris Aerts, Jef De Cuyper en Koen ES.

510 Het lied der Meisenaren.

Gedichten en liederen over Meise :

Het lied der Meisenaren : Jef Lettens/August De Boeck

*Wij zijn geboren Meisenaren,
met hart en ziel en blij gemoed.
Wij durven openlijk verklaren,*

*te Meise maken wij het goed.
In 's wekestijd met naarstig werken
wij winnen dagelijks ons brood,
en 's zondags trekken wij ter kerken
en 's avonds, ons plezier is groot.*

Refrein :

*We zijn Meisenaren,
met hart en gemoed.
Te Meise sinds jaren,
daar wonen wij goed.
Geen andere oorden,
hoe rijk ook en schoon
ons hart kan bekoren;
Ons dorpje spant de kroon.
Wij zijn geboren Meisenaren.
Geen ander dorp in 't wereld rond
kan ons Meise evenaren,
't is dat eens ons wiegje stond.
Als eens voor ons het uur zal komen
dat wij van 't leven scheiden af
als laatste gunst wij zullen vragen :
en in zijn grond, men delve ons graf*

Meiseliëd van Jef Burm

op "O, Margrietje" van Louis Neefs

Wordt de stad echt onbewoonbaar
en straten niet meer toonbaar.
Alle mensen depressief.
't Verkeer te druk om te verdragen.
Auto 's die u angst aanjagen.
Heel de wereld agressief.

Hé, kom eens naar Meis
Uw zorgen zijn vergeten
Hé, kom eens naar Meis
Een lekker roomijs eten.
De mooiste Plantentuin gaat voor u open.
Je hebt er zo maar, zo maar, in te lopen.
Je proeft de zaligheid van kuieren en nietsen.
Ziet Eddy Merckx die alles weet van fietsen.
Een dagje Meis, dat moet je eens doen.
De jonge vrijers, die zien bij ons nog groen.

Als de radio te luid staat
met al Engels wat de klok slaat.
Draai de knoppen dan maar toe.
Want je hoeft dat niet te nemen,
je wil liever wat onthemen.
Maar je weet zo gauw niet hoe ?

Voor de Vlamingen die bekend zijn,
Overwerkt of daaromtrent zijn.
In Meise vinden zij rust.
Je komt ze vaak al stappend tegen
in een van de holle wegen.
Wandelend naar hartenlust.

Zeer beroemd zijn onze fietspaden
met hoeken uit voor de façaden.
Maar dan stap je even af.
Je gaat te voet die enkele meters.
Da 's voor je gezondheid beter
En je bent niet zo bekaf.

Ga eens door de serres lopen.
Je waant je ergens in de tropen.
van een zeer exotisch land.
Je hoort en ziet de planten groeien,
Eenden op de vijvers stoeien.
Meise : vlaamse parel van Brabant!

Meise liëd van Guido De Henau

De beiaard in onze toren
zingt met een zilveren stem
er gaat geen klank verloren
van Meise tot in Wolvertem

Er loopt geen weg verloren
doorheen ons Brabants land
ons dorp zal iedereen bekoren
en kent geen rang of stand
de bronzen baron staat te staren
zijn hoed en sabel in de hand
zijn snor en epaulet van zuiver garen
een voet net over de rand

Wie kent niet ons Charlotte
keizerin van het domein
het was misschien nog zo geen zotte
Charlotte mag er zijn
ze reed hier rond met paard en koets
nu zou dat met de brommer zijn
misschien ging zij als wij stapvoets
Charlotte mag er zijn

En kom je soms in Rode
St.-Brixius met de fiets
ga dan je fiets eens tonen
aan Eddy Merckx de specialist
van Rossem rij je door naar Impde
je kan langs Oppem en langs Meusegem
je zal de weg wel vinden
voor Westrode volg je Joe zijn stem

Meise heeft veel troeven
de straatzangers hebben lef
het is hier goed vertoeven
zo zeggen Ward en Jef
Meise lief mijn kleine eerde
Meise van galop en draf
Waar ik mijn meisje kussen leerde
wat ons veel vreugde gaf

De beiaard en de toren

Charlotte op de tram
je loopt hier nooit verloren
in Meise noch in Wolvertem

Guido De Henau - 16 maart 2002

(Joe = J. Vally - Ward = W. Ruyslinck - Jef = J. Burm)

Het lied der Meisenaren van Jef Lettens

We zijn geboren Meisenaren
Met hart en ziel en blij gemoed
Wij durven openlijk verklaren
Te Meise maken wij het goed
Te Meise maken wij het goed
In 's wekens tijd met naarstig werken
Wij winnen dagelijks ons brood
En 's zondags trekken wij ter kerke
En 's avonds ons plezier is groot

Refrein

Geen andere oorden hoe rijk ook en schoon
Ons hart kan bekoren; ons dorpje spant de kroon
Wij zijn geboren Meisenaren
Geen dorp in 't wereld rond kan ons Meise evenaren
't is dat eens ons wiegje stond
Als eens voor ons het uur zal komen
Dat wij van 't leven scheiden af
Als laatste gunst wij zullen vragen :
En in zijn grond, men delve ons graf.

In Meise is heel wat te beleven van De Meysekens

As gë Maas wilt zien lève,
Moetë giënë gaas gaan geeve.
Bêtër të voet want 't es ër schoeën,
want daa vindë noch veul gruu.
In dë Botanik va Maas (4 x)

's Wintërs es 't ër ni gëslootë
In de zoomër langër oopë
Paktë gërë aavë piknik mee
Dan zeddë gai prësies al in kongee
In dë Botanik va Maas (x4)

Elkë zaaterdach es 't ër met
Wërrë dëbloemëkës boitë gëzet.
Gë kunt pruuve, gë kunt drinkë
En ër op 't goe lèveë klinkë
Op dë wickentmet va Maas (4x)

Gë kunt daa van allës vinnë,
Vessë waafëls en veul linnë
Hamburgërs me veul ajoin,
Jaa gë kunt goei zaakën doen
Op dë wickentmet va Maas (4x)

Dë Baiaartfiëstë das ni mis,

Hët teema kiezë zoet gëschiedënis.
Op Jaas in Maas ma aa gat gaan svhurrë,
Veu de jeugt eddë dë Knëddë.
Gaf maa vollë gaas in Maas (4 x)

As gë gërë ën boekskë wilt leeze
Moedaa naad ë bip bëgeevë
Zukt ën bistroo, ë restoraan ?
Dë soep es noeët aangëbrant.
Gef maa vollë gas in Maas (4 x)

Gë ziet in Maas es veul lève,
dan zen ëk Jan en Mie vërgeetë.
Ër was oeëk dë reuzeaaronskelk,
Daavan was ëk giëlëgans va mai melk.
Reuzë Jan en Mie va Maas (4x)

De Muuzë va Maas es ons CC.
Gë vint dë programma's op aavë PC.
Humor, teatër, film en zang,
't werkt allëmaa as nën boemërang.
In dë Muuze van Maas (8x – laatste keer trager)

Op de wijze van "In de rue des bouchers"

600 De oorlogen

601 Wapenstilstand 11 november 1918

Op 11 november herdenken wij de wapenstilstand.
Dank zij de geschiedschrijving weten wij, 90 jaar na
WOI, wat voor leed er door onze dorpsgenoten werd
geleden.

Wij onthouden dat de Duitse inval in ons land er kwam
na de moord in Sarajevo op 1 augustus 1914. Een
eindelozes stoet van vluchtelingen kwam op gang
richting kust. Ze vertelden later over de Duitse
gruweldaden, overal waar ze hun zagen binnen
trekken. Er braken gevechten uit rond de steden Luik,
Namen en Antwerpen om uiteindelijk te belanden bij
de vier veldslagen en loopgravenoorlog in en rond
leper. We lazen over de verschrikkelijke gasaanvallen
van de Duitsers in mei 1915. Bij één van deze
aanvallen vielen er 100000 doden en gewonden. Na
vier jaar vechten in onmenselijke omstandigheden
hebben de Ijzersoldaten uiteindelijk de laatste slag
gewonnen en werden de Duitsers tot een volledige
capitulatie gedwongen, die op 11 november 1918
werd ondertekend. Bij deze brengen wij hulde aan al
de gesneuvelden en oud-strijders van het Ijzerfront.

De eerste Duitsers die in onze streek gezien werden
waren de gevreesde Uhlanen. Dat waren ruiters die
meestal in kleine groepjes van 10 tot 20 man een
streek inspecteerden voor dat het leger binnen trok.
Overal waar ze kwamen was hun kwalijke reputatie
hun vooraf gegaan. Het is evident dat voor deze
gevaarlijke verkenningen geen brave jongens gekozen
werden. In Londerzeel ging men ervan uit dat de

Ulanen vrijgelaten ter dood veroordeelden waren. Dat klopt niet als we een voorbeeld nemen uit Meise. Op 20 augustus 1914 werd Prinz Wilhelm zu Schoenaich – Carolath van het 3de regiment Uhlan neer geschoten door een soldaat van het Belgisch leger aan de “trunk” op het Kruispunt van de Strombeek Beversebaan, de Tronkstraat en de St.-Martinusbaan naast de A12. Joannes Gillisjans voerde hem met de kruitwagen naar het huis van de zusters (nu St.-Maartenschool), waar hij nog kon prevelen dat het een soldaat was die hem neerschoot. Er werd aan de linde een gedenkplaatje aangebracht en een kapelletje, ter nagedachtenis van deze historische gebeurtenis.

Het is opmerkelijk hoe snel deze Uhlanen de streek ten zuiden van Londerzeel verkenden. Het front lag toen in *Imde*, waar enkele dagen later de slag van *Imde*, die wij in augustus herdenken, beslecht werd.

Op 20 augustus om 10 u. werd Brussel bezet. Rond 15 u. viel de 2de cavaleriedivisie, samen met de 3de pantserdivisie van het 2de legerkorps Grimbergen binnen, waar het tramstation vernield werd en twee auto's met gewapend personeel buit gemaakt werden. Op hetzelfde moment viel een groep Uhlanen van het 3de regiment (behorend tot de 2de cavaleriedivisie) in Meise de tram uit Brussel aan en joeg daarbij niet alleen de passagiers, maar bijna de hele bevolking van het dorp op de vlucht. Ook tussen *Nerom* en *Rode* werd de stoomtram door vijandelijke soldaten tot stilstand gebracht. Machinist Renson, stoker Van Laer en ontvanger Op de Beeck werden meegenomen en drie dagen en nachten in de kerk van Aarschot opgesloten. Daarna werden ze los gelaten. De tram bleef tot in de maand december 1914 ter plaatse achter.

In *Humbeek* en *Beigem* stormde in de namiddag een groep Uhlanen in volle galop door het dorp. In *Nieuwenrode* werden een aantal ruiters bij valavond door de Belgische soldaten verdreven. In *Oppem* kwamen rond 19.30 u. Uhlanen aan de pastoor de weg naar de bijzondere hoeven vragen. Op de Heirbaan werd een stoorzender geplaatst in het radiostation Radio Conférence (nu villa Algoet).

De Plantentuin, waar toen nog keizerin Charlotte in het kasteel van Boechout verbleef, werd beschouwd als neutraal terrein. Er werd een plaat aangebracht waarop stond dat dit park bewoond werd door een edelvrouw van het huis van Habsburg.

Het was duidelijk dat het Duitse leger nog een tijdje in de omgeving van Brussel wilde blijven en onderdak zocht voor de nacht. Het 3de regiment Uhlanen heeft dat in *Wolvertem* gevonden.

In de vermelde gemeenten zijn er bij de Duitse inval op 20 augustus voor zover we weten geen slachtoffers gevallen langs Belgische zijde.

Lees hierover meer in :

Vaders oorlog Jean Vandiest

De eerste wereldoorlog in beeld Knack

De grote oorlog in de regio Londerzeel Louis De Bondt en Francis Halleman

Het dagboek van de verederechter van Wolvertem Anna de Molina

Het oorlogsgebeuren 1940-45 *Meise- Oppem - Wolvertem* Jef Heyvert en Jef Van den Branden

Eigen onderzoek

Artikels in Berla

Op het kruispunt van de Strombeek – Beverselaan – St.- Martinusbaan en Tronkstraat onder een linde werd op 20 augustus 1914 Prinz Wilhelm zu Schoenaich - Carolath van het 3de regiment Uhlan doodgeschoten door een soldaat van het Belgisch leger. Hij heette Louis Van Moer, bijgenaamd de “noescher”. Die zat achter een hoop kasseistenen op de huidige Nieuwelaan. De prins heeft nog net kunnen verklaren dat de schutter een soldaat was. Anders hadden de Duitsers Meise platgebrand.

Info van J. Anne de Molina uit Gotha's Adelboek 1915,bl.299

Prins Wilhelm – Johannes – Ludwig – Ferdinand von Schönau – Carolath, pruisisch luitenant van het regiment reserve Uhlanen, geboren te Mellendorf op 31 augustus 1881, overleden te Meysse bij Brussel op 26 augustus 1914 (zonder de minste vermelding dat hij slachtoffer was bij een oorlogsfeit).

*Hij was de ongehuwde zoon van prins Georg – Heinrich – Friedrich – August (*1846 +1910) en van Wanda, prinses von Schönau – Carolath (*1849 +1925)*

602 Oorlogsdagboek van Petrus Huygens

1940

Vlucht

woensdag 13 mei 1940

Alle jonge mannen moesten de gemeente zo spoedig mogelijk en op eigen middelen verlaten en zich in de richting van Roeselare begeven. Het gold voor de mannen van 16 tot 35 jaar. Eten moest men meenemen voor 48 uur.

Om 13 u. vertrokken uit Meise met een twintigtal kameraden, per fiets. We reden over Aalst tot tegen Oudenaarde, waar we bleven overnachten. De brug in Aalst was gebombardeerd, maar niet geraakt. De huizen errond waren duchtig door elkaar geschud en hadden hun ruiten en pannen de straat opgegooid. Op de wegen stroomden de vluchtelingen in eindeloze rijen in de richting van Roeselare of Kortrijk. We reden voorbij zwaar geladen karren en volgepropte auto 's. We moesten door stofferige wegen. In de dorpen stonden de mensen ons hoofdschuddend na te staren. De eerste nacht weinig geslapen, daar de koeien de ganse nacht hun kettingen rammelden. Om ? uur in de morgen kraaide een haan, welke juist boven ons hoofd zat, ons wakker. Men hoorde stro kraken en sakkeren en mopperen, maar mijnheer stoorde er zich niet aan en koekeloerde er gedurig op los.

donderdag 16 mei

's Morgens om 7 u. vertrokken naar Roeselare. Er waren reeds vele vluchtelingen op de baan. In Roeselare stond op een bord geschreven dat wij ons naar Kortrijk moesten begeven. In Kortrijk stond weer een bord. Al diegenen die werk verlangden moesten naar Parijs. We stonden besluiteloos. Sommigen spraken van terug naar huis te keren, doch in het stadhuis deelde men mede, dat het verplicht was naar Frankrijk te gaan. Ze stuurden ons naar Halewijn, hetwelk achter Menen lag. Met duizenden stroomden de vluchtelingen Kortrijk uit naar Halewijn. We reden tot 's avonds door tot in Wevelgem hetwelk 5 minuten van Menen en 10 minuten van Halewijn ligt. Het vliegplein van Wevelgem was geweldig gebombardeerd. Er lagen twee uitgebrande vliegtuigen op. De huizen errond waren over 't algemeen zwaar beschadigd. Sommige lagen gelijk met de grond. Ruiten zag men nergens meer in staan. We bleven er overnachten bij een grote boer in de koestal, waar we warm lagen.

vrijdag 17 mei

Vroeg vertrokken om over de grens te geraken. Uit alle wegen stroomde het volk Menen in. Men kon er op de koppen de ganse stad rond wandelen. Aan de grens was alles gesloten. Niemand mocht Halewijn binnen. Met veel dringen en stoten geraakten wij uit de menigte. Terug naar de boer in Wevelgem gegaan.

zaterdag 18 mei

's Morgens terug naar Menen geweest. Grens terug gesloten. Naar Ieper gestuurd. Geen twee minuten aan 't rijden of alles moest van de grote baan, voor troepen die er moesten passeren. Naar Kortrijk willen rijden? Nauwelijks in Wevelgem of terug van de baan gejaagd. Door weiden, beken en velden terug bij die boer geraakt.

zondag 19 mei

Grens terug gesloten. We mochten nog niet op de grote baan komen. Nacht doorgebracht met kaarten en vertellen. In volle seizoen werkten er bij die boer 500 mannen in het vlas. In de namiddag bij Gaston Rebry geweest. Nog geen enkele maal moeten sukkelen voor brood of andere eetwaren.

maandag 20 mei

's Morgens om 4.30 u. door Belgische soldaten wakker gemaakt. We moesten direct ons pakken maken en vertrekken. Aan treuzelen viel niet te denken want ze stonden met de paarden reeds naast ons, voor we goed wakker waren. We wisten ons in de vijver en vertrokken. Men had er ons liever een maand, dan de soldaten één dag. We dachten naar Ieper te gaan, doch in Menen ontmoetten wij mannen van Meise, die in een leegstaand huis sliepen. We mochten bij hen blijven. Nog nooit zoveel auto 's gezien. Men sprak dat Menen die nacht ging gebombardeerd worden. De nacht doorgebracht op de planché, in een deken gerold. Planken zijn juist geen pluimen, zodus maar weinig geslapen.

dinsdag 21 mei

Om 5.30 u. vertrokken. Men meldde dat de Duitsers dichtbij waren. We reden door Roeselare, Diksmuide, Veurne, waar we bijna niets dan koeien zagen en De Panne. Tegen de middag bemerkten wij Adinkerke, hetwelk op het laatste hoekje van de grens ligt. Ditmaal zou men Frankrijk in mogen. Op een lange rij, zo breed als de straat, schoof het volk naar de grens. Na een kwartier van langzaam aanschuiven werd plots de bareel gesloten en mocht niemand meer door. Het volk begon het beu te worden en velen spraken van onmiddellijk naar huis terug te keren. We bleven eten op 20 meter van de grens. Daarna trokken we weer de duinen in, om een weinig te rusten. Gedrieën gingen wij naar de zee, welke we vanop de berg zagen liggen, doch waarvoor we een uur nodig hadden, om ze te bereiken. Als we terug kwamen had men een slaapplek gevonden bij een boer. Onder de pannen geslapen waar we het heel koud hadden. De ganse nacht zonder ophouden horen schieten.

woensdag 22 mei

Om 7 u. vertrokken naar de bareel. Er stonden er reeds honderden te wachten. Dikke rookwolken hingen over Duinkerken, dat die nacht gebombardeerd was. Tot 9.30 u. stonden wij te wachten. Niemand mocht door. Grens voor drie dagen gesloten. Terug naar de boerderij. Met enkelen naar zee geweest. Kustwachters gezien op het strand. Om 15 uur trein toegekomen met Belgische soldaten uit Frankrijk. De soldaten deelden sigaretten en chocolade uit, welke ze gestolen hadden van een Engelse trein, die gebombardeerd was en enkele wagons van blijven staan waren. Ze vertelden dat ze in Frankrijk met geld in hun handen nog geen eten konden krijgen. Men durfde er voor een glas water 0,75 fr. tellen. We kregen nieuws, dat degenen die konden, zich huiswaarts moesten begeven. We vertrokken om 16 uur met de volgende 18 man : Brouwers Emile, Dierickx Lodewijk, De Smedt Leon, Leemans Raymond, Blommaert Leon, De Cuyper Jozef, De Vadder Raymond, Versaen Jan, Silverans Marcel, Van der Veken Raymond, Van der Veken Michel, Van der Veken Lodewijk, Van der Veken Petrus, Van der Veken Julien, Huygens Petrus en Jacobs Edward uit Erps – Kwerps, Van Hamme Gilbert uit Kortenberg en Van Cutsem Gilbert uit Kortenberg. We geraakten die avond tot in Zarren, waar we bleven overnachten.

donderdag 23 mei

Om 6 uur vertrokken met bestemming Meise. Enkele kilometers voor Kortrijk hoorden wij vertellen dat de Duitsers reeds langs de Leie lagen en volop aan het vechten waren. Langs daar zou men er niet door kunnen. Terwijl we daar stonden hoorden wij twee bruggen de lucht invliegen. We draaiden het stuur vlug om en wilden langs Gent naar huis. Onderweg vertelde men dat het langs Gent ook niet ging. We reden naar Ingelmunster en van daar naar Brugge. We volgden de vaart Brugge – Gent tot in Sint – Joris ten Distel, waar we bleven om te overnachten. Om 18.30

u. werd er geweldig naar Duitse vliegtuigen geschoten met lichtkogels. Tot 19 u. hing de lucht vol kanongebulder en vuur. Gedurig cirkelden er andere vliegtuigen rond. Velen waren bang om te gaan slapen en de valiezen werden op de fietsen gebonden, voor in het geval dat wij het er te warm zouden krijgen.

vrijdag 24 mei

De ganse nacht zonder ophouden de kanonnen horen schieten. Om 8 uur opgestaan. Twee mannen wilden naar Gent om te gaan zien of we daar door mochten, doch halfweg moesten ze terugkeren door gesprongen bruggen. Over de derde mochten ze nog over, maar ze moesten zich haasten, want men bracht ze in gereedheid om ze ook te doen springen. In de namiddag zagen we een hele rij bommen uit de vliegtuigen vallen, op een kilometer afstand. Ze waren in een groot park gevallen. Enkele minuten later hing de lucht vol rook. Tegen de avond kwamen er weer een tiental over. De ene na de andere dook en mitrailleurde er duchtig op los. De lucht daverde van het vliegtuiggeronk en het schieten. Een uur later kwamen er weggelopen soldaten voorbij, welke zoveel mogelijk weggegooid hadden en de benen genomen hadden.

zaterdag 25 mei

De ganse nacht horen schieten. Om 9 uur vertrokken naar Brugge. Aan het belfort ontmoetten we andere mensen uit Meise die er in een klooster verbleven. We mochten daar ook blijven. 's Middags kregen we soep en aardappelen. Guido Gezelle verbleef hier van 1860 tot 1865. Hij was hier onderrector en gaf Engelse les. Dit was in het St.- Leogesticht.

zondag 26 mei

In de klassen op stro geslapen. Om 6 uur opgestaan. Om 7 uur naar de mis geweest. Daarna in de stad geweest tot 11.30 u. De Duitsers zaten op 17 km van hier. Om 12 uur kregen we soep en aardappelen. In de namiddag moesten wij binnen blijven. Met de kaarten gespeeld. Om 21 uur gaan slapen. 140 vluchtelingen bijgekomen.

maandag 27 mei

Om 6.30 u. opgestaan. Om 9 uur 16 Duitse vliegtuigen over de stad. Een kwartier later kwamen er drie terug welke bommen uitgooiden. Met akelig gefluit vielen ze naar beneden, gevolgd door geweldige ontploffingen. De kop van een obus op een afdak gevallen, waar we enkele meters afstonden. De splinters vlogen van het dak. Een half brood mogen gaan halen op de markt. Tegen de avond kwamen er zoveel vliegtuigen over, waar veel naar geschoten werd.

dinsdag 28 mei

Om 6.30 uur opgestaan. Om 7 uur gegeten. Een uur hard geregend. België heeft zich overgegeven. Om 10 uur kregen we de eerste soldaten te zien. Alles werd in gereedheid gebracht om naar huis te rijden. Die nacht met 30 man bij elkaar geslapen. Om 12 uur vertrokken naar Gent. Als we enkele kilometers buiten de stad waren, trokken de Duitse troepen naar Brugge.

Onderweg zagen wij een tiental dode paarden liggen waar grote stukken uitgesneden waren. Een prachtig dier stond stervend naast de baan, waar velen medelijdend naar keken. In de borst getroffen door een schrapnel. Andere paarden liepen los door de velden. Rijen kanonnen stonden eenzaam en verlaten langs de weg. Geweren lagen op hopen gegooid en kogels vond men overal. Gasmaskers, ransels, helmen lagen met duizenden langs de weg. Auto 's die in gracht gekanteld waren. Radio's, gamellen, velo 's ...Alles lag dooreengegooid zo ver het oog reikte. Velen droegen mee wat ze dragen konden. Twee maal stonden wij voor gesprongen bruggen. Over de derde kon men over met een bootje, waar langs weerskanten balken waren opgelegd. Met honderden stond men te wachten. Men stootte en drong om er het eerst over te zijn. Met 30 vertrokken en in Gent nog met 14 bijeen, 16 verloren onderweg. Men had er zich eenvoudig op banen te plaatsen. Men werd voortgeduwd door de menigte. De Belgische soldaten hadden geen wapens meer bij en liepen vrij langs de banen met de vluchtelingen mee. Alle fietsen werden hun door de Duitsers afgenomen. De fiets van Leo De Smedt werd ook afgenomen. 2 uur moeten terugrijden voor een gesprongen brug. Op enkele kilometers voor Gent mochten wij niet meer door. Juist voor de boerderij, waar we in een schuur mochten slapen, lag een uitgebrande boot. Men moest er geweldig gevochten hebben tussen Ursele, Knesselaere en Beernem.

woensdag 29 mei

Om 5 uur vertrokken naar Gent, waar we 10 à 12 km af waren. Op die 12 km telden we 7 gesprongen bruggen. Vele waren in twee gebroken, en andere staken recht het water in. In Gent zelf niet veel kapot gezien. Van Gent reden wij op Wetteren en van daar op Dendermonde, waar nog 3 gesprongen bruggen lagen. Van daar ging het in vliegend tempo, recht naar huis. In Brussegem stonden nog enkele uitgebrande tanks. Eindelijk om 13 uur bolden wij Meise binnen. Juist 14 dagen weggeweest. Wij waren van de laatsten. Nog enkelen die in Frankrijk zaten bleven achter. Twee soldaten van bij ons sneuvelden : Jean Krokaert en Frans Leemans uit Oppem.

Werken

donderdag 30 mei Vele Belgische krijgsgevangenen trokken langs de Vilvoordsesteenweg naar Duitsland. Velen liepen weg en geraakten goed thuis.

van 30 mei tot 24 september een leven gehad van een koning. In de zon liggen, gaan wandelen en konijnen eten doen was het ergste wat wij te doen hadden. Werk was er niet. Op 24 september 1940, 's morgens om 6 uur vertrokken naar Duitsland, om er te gaan werken voor 6 maand. De eerste dag tot in Aken gereden langs Holland rond. Daar bijna alles doen afbranden met in beddens te vechten. 's Anderendaags om 18 tot 2.30 u. theater gespeeld in een cinemazaal. Vertrokken naar Kassel. In het begin

ging alles daar nogal goed. Na twee maand trok de Mol terug naar huis. De dagjes kropen maar traagjes voorbij, daarbij was het er geweldig koud. Ieder morgen om 6 uur het bed uit. De eerste jaartjes zal dat nog geweldig in mijn ribbetjes hangen. Daarbij 's morgens en 's avonds, een kwartier ver naar de fabriek. Soms zo een lekkere soep dat we alles lieten staan. Met Nieuwjaar niet in congé geweest omdat het ons 40 Mark zou gekost hebben. Na zes maand waren we er alles al goed gewoon. Doch onze term was voorbij en ik wou zo rap mogelijk van daar, daar het mij geweldig de keel begon uit te hangen. Bijzonder die barakken. Met 20 man in een kamer. 's Morgens moest men snakken naar lucht : een echt hondenleven. Om naar huis te gaan moest ik wachten tot 25 april, daar men ons wijs gemaakt had dat de grenzen gesloten waren. Eidelijk de 26 april 1941, om 4 uur stoomde het treintje met mij Kassel uit. In Kassel zelf had men mooie bergen, bijzonder Willems Höhe was heel schoon. Over de 600 m hoog. Eens voorbij Paderborn was de reis maar eentonig. Alles vlak gelijk in Vlaanderen. Tegen de middag waren wij in Keulen, waar we allen recht sprongen, toen we over de Rijn reden. Om 13 uur in Herbestal aan de grens. Vier uur moeten aanschuiven om geld te wisselen. Om 18 uur terug aan het rollen geraakt. In Luik nog eens gestopt en dan in vliegende vaart naar Brussel. Om 21.30 u. kwamen wij in het Noordstation binnen. Met pakken en valiezen naar de tram gesukkeld en rond 22.30 uur stapte ik in Meise van de tram. Mijn verstand was te klein om te geloven dat ik terug thuis was. De eerste minuten wou het er nog niet in. Ik scharrelde maar mijn klorren bijeen en droop af naar tante Isabel. Daar de deuren uit de hengsels getrommeld, omdat de grote heer niet te lang zou moeten wachten. Boven kwam er een slaperig koppeke uit, dat vroeg wie er nog zo laat op de baan was. "Wel, kende mij niet meer" vroeg Pieje. "Nieëk", zaan de mensen van boven.. "Wel, mensen uit Duitsland", hikkelde Pieje, omvergevallen van honger en grote vaak. "Hee, hee", hoorde ik boven, bliksemsnel gevolgd door een geweldig gesloef op de trap. De ringelkens vlogen open en het volgend ogenblik stak Pieje zijn verwilderd koppeken naar binnen. De mensen wisten niet hoe zich te houden van kontentement, over zo een hoog bezoek op 't laatste van de dag. Daarbij blikten ze met begerige ogen naar een paar geweldige valiezen, die Pieje van Kassel achter zich aansleepte. Wat die beruchte valiesjes mij aan plezier bezorgd hadden, daar kon geen mens een gedacht van geven. Om te beginnen van in Kassel van uit de barakken. Nog geen 2 minuutjes uit de barakken vertrokken of er brak een handvat van de grootste valies. Rapareren! Geen denken aan, daar het 3 uur 's morgens was en donkerder dan in de donkerste hel. Snel mij broekband af en die rond de valies. Alles opperbest! Tot 500 meter verder mijn arme broeksband de geest gaf. Nu de valies maar onder de arm gepakt. 't Gemak

daarvan ondervond ik reeds van bij de eerste stappen. Bij elke stap schoof ze naar voor ofwel naar achter, zodat ik bij elke 5 stappen het boeltje eens moest dooreen gooien, om ze weer vast te krijgen. En zwaar dat dat dingske woog. Ondertussen rekte de andere bij elke stap zo vervaarlijk uit mekaar, dat ik vreesde dat er nog ongelukken zouden gebeuren. Als een harmonica ging ze uit elkaar, doch gelukkig kwam ze tot aan het station immer in haar plooiën terug. Eens op de trein was het een gerepareer zonder einde. Dan nog die pleziertjes van 't overstappen op andere treinen. Ja, valiesjes, 't naaste maal liggen de riempjes! Goed voor één maal!

(310) 1942

15 juni

Vandaag is de oorlog in België zo'n goede twee jaar in gang. Dat die twee jaartjes ons deugd gedaan hebben ziet u gerust op de mensen hun gezicht en voelt u zelf aan vel en been. Hoelang het nu nog zal duren, voor die vechthanen ophouden, daar wordt nogal veel over verteld. De ene zegt : "Zolang nog, en dan is 't gedaan, joeng". "Niks aan te doen", zeggen ze er nog bij, om 't u zeker doen te geloven. De dag is daar, gaat voorbij, en vraagt u de man die zulke hoge tonen zong, voor wanneer het nu zou zijn. Ja, dan antwoorden zij : "Ja, zie, dat weet niemand nie, hé, man." Maar voor enkele maanden wisten zij zeker dat het dan wel zou gedaan zijn. Het was niet gedaan en nu wist het niemand meer. En nu, na twee jaar, weet het niemand meer ook. Wordt er nu nog gesproken van "gedaan", dan haalt men eenvoudig nog de schouders op. En 't triestigste van 't hele zaakje is, dat ze de oorlog langs beide kanten willen winnen en hem langs beide zijden reeds gewonnen hebben. Geraak daar maar uit wijs. De enen halen overwinning op overwinning en de anderen hebben nog niet eens gevochten en schijnen nog, alhoewel met hun oren en ogen wijd open, te slapen op hun eiland. Wanneer komen die eens tegenover elkaar. Voor dat dat gebeurt zal hij, denk ik, nog zo snel niet gedaan zijn. Aan vrede sluiten valt niet veel te denken, daarvoor kunnen die hoge omes elkaar veel te goed verwijten, met liefkozingen als "waanzinnige dronkaard" en nog zoveel andere, dat die elkaar in 't haar (als ze er nog hebben tenminste) moeten vliegen, dat staat vast. Doch wanneer? Ondertussen zitten wij hier op onze buik te wrijven. Om enkele kilo's aardappelen te mogen halen van het rantsoen, zodus waar we recht op hebben, moet men wachten tot de controleurs en gendarmen, de smokkelaars en andere mensen die voor woekerprijzen enkele kilo 's aardappelen gaan kopen waren bij de boeren, alles afgenomen hadden en bijeen gebracht in 't een of 't ander huis. Dan ging het van mond tot mond "ze geven patatten". Anders kunt u er halen met een maand of twee retard. Tussen die twee maanden moet u maar zien, hoe ge uw plan trekt. En met de die 200 grammen per dag, zal men zich ook niet vet maken.

juli

Vandaag begint mijn betaald verlof voor een week. Voor een maand, de 17de, kregen we nieuws dat Georges Fluyt in Duitsland gestorven was, ten gevolge van een dubbele longontsteking. Voor enkele dagen is de sterkste of een der sterkste vestingen van de wereld, namelijk Sebastopol in de handen van de Duitsers gevallen.

Huygens Petrus

603 W.O.II in Meise - Het verzet in Meise

Uit "Aviateurs piétons vers la Suisse 1940 – 1945" van Roger Anthoine, uitgegeven bij Secavia.

Staf/Sgt Charles Higgins werd neergehaald in Holland op 30.11.1943. Die dag gebeurde een luchtaanval van de 8ste RAF op Solingen met 381 vliegende forten en Liberator waarvan enkel 80 het weerbericht trotseren om het doel te vinden. Er werden slechts 3 vliegtuigen vermist en het toeval wou dat het Duitse afweergeschut Higgins trof bij zijn 6de missie.

De twee rechtse motoren vielen uit. Een van hun propellers draaide dol, de vlucht afremmend en de andere draaide dol met een gebulder van gemarteld metaal. Zij vlogen tollend, op de rand van neerstorten... De piloot Arthur Hemsler verlaat de formatie en vliegt alleen naar Engeland. Zij verliezen onverbiddeijk hoogte niettegenstaande ze zich van heel hun bagage ontdoen..., tot overmaat van ramp ontploft een derde motor met geweld... Dat is niet alles, de dol gedraaide propeller overschrijdt zijn limiet van weerstand...Onder de centrifugale kracht maakt zich een schroefblad los, tolt rond en knipt het grote verticale richtingsroer door, de gele 42-3317 uitslijtend onder de grote B die de Groep 95 aanduidt... Met een dergelijk serienummer, kon het vliegend fort zijn ouderdom niet veinzen : het is een B-17F waarvan de Europese carrière begon met de komst van de groep in Alconbury op 15 april.

Een kilometer van de Duits-Nederlandse grens verliet de bemanning de vliegende doodskist. De achterdeur blokkeerde bovendien. Iedereen evacueerde door de laadruimte van de bommen inbegrepen de co -piloot Gilcrist die vergat zijn steunbanden te sluiten en in extremis vermeed uit het harnas (tuig) van zijn valscherms te glijden. Hij landde nochtans gezond en wel, zoals Higgins bij het dorpje Neer op de oever van de Maas aan de Nederlandse oever. Gelukkig zijn ze aan de goede kant van de stroom! Op 5 km van Duitsland maar ook kort bij de Belgische grens. Ze worden snel geholpen door de patriotten. Higgins ontmoet zijn mecaniciens Technical/Sgt Elmer Gilcrease, gevallen in de mist van Weert.

De ontsnappen - twee anderen keren terug in Engeland op 3 februari 1944 – vinden asiel op het Belgische platteland bij Betje Spelters en Michel Spooren, de kruidenier bij wie de ontsnapte "Berlijner" Simister reeds bijstand vond in 1943. Zij verblijven later in Antwerpen en later tegen Brussel in Meise (*Van Dievoetlaan 8 bij Lefebur, voorzitter Witte*

Pen). Hier ontmoet Higgins André en Paula Verheyden en wordt bijgestaan door de vermetele André die de vliegenier bijstaat in een voelbalwedstrijd tussen ... twee ploegen van de Wehrmacht!

Higgins zou het nooit te weten komen, maar 's morgens bij zijn vertrek dat voorlopig een half uur vroeger gepland werd, viel de Duitse Feldgendarmarie binnen bij zijn gastheren. Die zochten verdachten. Gelukkig trokken de nog warme en haastig opgemaakte bedden hun aandacht niet...

Dan vindt Higgins in een ander veilig vluchthuis in Brussel Gilcrease en maakt er kennis met een F/Sgt van de RAF, Vincent Horn. Samen ondernemen ze de vluchtroute naar de Spaanse grens. Zij wijzigden hun bestemming onderweg en opteerden voor Zwitserland.

604 Meise in het verleden (1914 – 18)

België is vrij laat een onafhankelijk land geworden, werd dikwijls onder de voet gelopen door vreemde legers en daarbij was het meermaals het slagveld van Europese oorlogen.

Ik zal me beperken tot enkele feiten, waarbij onze gemeente speciaal betrokken was.

Einde 1582 werd Meise bezet door de Spaanse troepen onder het bevel van Alexander Farnese, prins van Parma. Deze bezetting greep plaats tijdens de belegering van het kasteel van Boechout. De Spaanse soldaten genoten geen goede faam bij onze bevolking en in de volksnaam hadden ze de naam van Spanjolen en in dit woord zat veel misprijzen.

In 1664 werd de dorpskom uitgebrand door de Franse soldaten van Lodewijk XIV en eveneens in 1695 fel geteisterd tijdens de bombardering van Brussel.

In 1815 – gedurende de oorlog tegen Napoleon – waren de Brunswijkers in Meise gelegerd.

20 augustus 1914 – de zware beproeving – Meise wordt bezet door de Duitse IIIde Res. Legerkorps dat deelnam aan de belegering van Antwerpen. Deze bezetting heeft weken lang geduurd. Na het neerschieten aan het kruispunt Boechtstraat – St.-Maartensweg (nu Strombeek Beverselaan – St.-Martinus – Tronkstraat), plaats genaamd "trunk", van de prins van Schoeneich Carolath, kolonel van de Uhlanen, werd Meise bedreigd met zware straffen o.a. het nemen van gijzelaars en het neerbranden van huizen.

De oorzaak van de vervolgenheid van de Duitse overheid lag in het feit dat de Duitse soldaten verklaarden : "de civielen hebben geschoten". Bij een onderzoek, ingesteld door de militaire overheid, kon worden bewezen dat het regiment jagers te paard, een Duitse Rode-Kruiswagen hadden doen stoppen en bevel gegeven onmiddellijk rechtsomkeer te maken in de richting van Brussel.

In deze streek kwam het meermaals tot een treffen tussen de soldaten van beide legers en daarom werd

er in de zusterschool een lazaret ingericht om Duitse soldaten te verplegen.

Ik heb er met een gewonde Elzasser gesproken voor wie Frankrijk nog steeds het vaderland was gebleven. De aanval op Antwerpen was een zware brok voor het Duitse leger. De operatie verliep niet zo vlug als voorzien. Het was een stellingoorlog, gevoerd met kanonnen en machinegeweren, als observatieposten kerktoeren en kabelballons. De aanvoer van munitie en voedingswaren geschiedde met veldwagens en paarden en de soldaten moesten afstanden te voet afleggen. Het was werkelijk nog een leger van voetvolk.

Tijdens de aanval op Antwerpen waren de reservetroepen ingekwartierd in de huizen van de gemeente en zelfs in het kerkgebouw. Loopgrachten werden gegraven in de landerijen van de gehuchten, vooral te Limbos.

De rechtervleugel van het Duitse leger werd door de fortten van Antwerpen lange tijd opgehouden, waardoor Duitsland de slag aan de Marne heeft verloren en de kansen op de eindoverwinning verspeelde.

Onder de beschuldiging van lid te zijn van de Burgerwacht werden talrijke mannen uit *Eversem* aangehouden en in onmenselijke omstandigheden naar Duitsland vervoerd.

Tijdens de vierjarige bezetting hebben de Duitsers hier jongelingen opgeëist om naar Duitsland, waar gebrek aan arbeiders was, te gaan werken. Hierdoor kwamen de Duitsers vrij om op het front te gaan strijden. Ingevolge deze opeisingen ontstond paniek bij de bevolking en vele mannen vertrokken uit Meise om in Brussel te gaan onderduiken.

De vrouwen die alleen thuis bleven, waren zo bevreesd dat ze in hun eigen huis niet durfden overnachten en bij valavond trokken ze met hun kinderen naar de hoeve van Boechout tot 's anderendaags in de morgen.

Daar waren ze buiten gevaar want het domein van Boechout werd als Oostenrijks gebied beschouwd. Een bericht aangebracht op het toegangshekken van het domein luidde ongeveer als volgt : "Dit kasteel behoort toe aan de Belgische kroon en dient tot residentie van H.M. keizerin Charlotte van Mexico, schoonzuster van onze geëerde bondgenoot de keizer van Oostenrijk Frans Jozef. Wij bevelen aan de Duitse soldaten dit verblijf te eerbiedigen en elke versterking te vermijden".

Onder de oorlog werden door de bezettende macht huiszoekingen verricht om koper en wol in bezit te nemen. Het was nodig de matrassen weg te stoppen en op strozakken te slapen.

Evenals de klokken van de kerktoeren – grondstof voor munitie – werden ook de notelaren naar Duitsland verstuurd. Het schijnt dat notelarenhout goed geschikt is voor het maken van geweerkolven.

Onze landbouwers waren verplicht hun paarden te monsterezen op de markt te Wolvertem en de Duitsers hebben er een contingent opgeëist. De bezette landen werden beschouwd als veroverde gebieden.

Tijdens de oorlog 1914-18 zijn inwoners uit de gevechtszone Menen-Halluin ondergebracht bij de bevolking van Meise, die deze beproefde mensen met een goed hart heeft ontvangen en met genegenheid heeft bejegend. De winter van 1916-1917 was bitter koud en de kolen waren uiterst schaars en duur. De mensen hakten hout om vuur te maken. De ravitaillering van de bevolking geschiedde door inlandse producten die landbouwers verplicht waren in te leveren en bij middel van geïmporteerde voedingswaren. De bedeling was toevertrouwd aan het Nationaal Voedingscomité dat onder toezicht stond van landen die niet bij de oorlog betrokken waren – vooral de vertegenwoordiging van Spanje was actief. Voor de kinderen werd gezorgd door het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn. Deze oorlog heeft vier lange jaren geduurd; vier droevige jaren met veel ellende, met als nasleep de verspreiding van de besmettelijke en gevaarlijke Spaanse griep, waaraan vele mensen zijn gestorven.

In die lang durende oorlogsmaanden dachten we veel aan onze oud-strijders.

We begroetten de moedige jongens die we hebben zien terug keren. Sindsdien is hun aantal reeds fel geslonken. Wij houden in ere de nagedachtenis van de oud-strijders die gesneuveld zijn en ook van hen die sindsdien overleden zijn. Jan Vanden Eynde

605 Soldaten van Meise die gesneuveld zijn of aan de gevolgen van de oorlog overleden zijn :

Tillier Jules, gesneuveld te Passendaele den 10 oktober 1918

Baudewijns Petrus, gesneuveld te rumbeke den 15 oktober 1918

Olbrechts Frans, gestorven te Baerle den 8 oktober 1918

Roelants Jan Baptiste, gestorven te Keulen (Duitsland) den 6 januari 1919

Thielemans Adolf Guillaume, gesneuveld bij den Ijzer den 23 Van Buggenhout Frans Isidoor, gesneuveld te rumbeke den 14 oktober 1918

Van den houwe Lodewijk, gestorven te Gütrow (Duitsland) den 6 januari 1919

Van der Zypen Jean Emiel, gestorven te Wolvertem den 7 februari 1919

Van Eeckhout Hendrik Joseph, gesneuveld te Adinkerke den 3 oktober 1918

Van Praet Prosper, gesneuveld bij den Ijzer den 24 oktober 1914

Arias Joseph, burger, neergeschoten door de Duitsers den 20 augustus 1914

606 Wereldoorlog II

WOII was een blitzkrieg. Alles was gemotoriseerd – zware bombardementen uit de lucht –

De doortocht van het Duitse leger verliep verrassend snel en daarna werd het veroverde gebied onder de bewaking gesteld van het bezettingsleger.

De Duitse Kommandatur van het gewest was in Meise gevestigd. In de kastelen van Boechout en Meise waren Duitse soldaten gekazerneerd. Naar het einde toe van deze oorlog werd het Duits geheim wapen , de vliegende bom, gelanceerd. Sterke beproeving voor de zenuwen en het moreel van de bevolking.

Na de aftocht van de Duitse troepen is een vliegende bom neergeploft op het Kasteelveld – dit was toen nog landbouwgebied.

Diezelfde nacht is het kasteel van Meise uitgebrand. Er verbleven daar enkele soldaten van het bevrijdingsleger.

De gemeente Meise heeft haar gesneuvelden en doden. De namen staan gegraveerd in een herinneringssteen bevestigd op de muur aan de ingang van de kerk. Jaarlijks wordt op initiatief van het gemeentebestuur, de wapenstilstand op waardige wijze herdacht en hulde gebracht aan de nagedachtenis van de jongens die hun leven gaven voor onze vrijheid.

Hier geven we de namen van de 2de wereldoorlog :

Krokaert Jan, Pittem, 27.5.1940

De Waet Frans, Brussel 12.7.1945

Jacobs André, politieke gevangene Mauthausen, 28.3.1945

Zie ook :

La France héroïque et ses alliés

In dit boek zijn twee hoofdstukken gewijd aan de gebeurtenissen in ons land tijdens W.O. I :

H. XIV Les eaux de l'Yser pag. 157 - 180

H. XV La destruction d' Ypres pag. 181 – 186

607 Vrijwilligerscorps in Mexico

Zestienhonderd jonge Belgen vervoegden dit corps om keizerin Charlotte te beschermen.

Onder hen enkele Meisenaars :

Alcide Laurent Stallaert ° Wolvertem op 22 juni 1843, knecht

Pierre Jos Vanden Bruggen ° Meise in 1836, metsersgast

Jean Louis Van Crombruggen ° Wolvertem 12 februari 1840,

tot de ontbinding in 1867

Zie : E.S.e.d. Brabander Jg. 87 nr.2 van 2004

608 Patriottentijd

Onderpastoor Heylen van 4 november 1790 tot 15 juli 1795 bracht verslag uit van de gebeurtenissen tijdens deze periode. Pastoor D.J. Delestré publiceerde zijn geschriften.

Hierin vinden wij :

Baron d'Hoogvorst heeft zich in 1787 verborgen in de pastorie van *Oppem*.

In de slag bij Turnhout vochten twee jongens uit Meysse :

J. De Pauw, zoon uit de herberg Sinte-Merten

P. Vits, bakkerszoon tegen het hof van de pastorie, daarna kapitein van de jongeren in Meysse

Opleiding van vrijwilligers in het molenhuis in Laken :

onderpastoor Van de Velde (Norbertijn)

kapelaan Mr. De May (Norbertijn), in de wandeling genoemd "de stoker van Meysse""

Voor elke grote parochie was er een "veldpaep" (aalmoezenier) en voor Meys was dat onderpastoor P. Van de Velde. Toen die naar de oorlog trok kreeg hij nogal veel van de twee kastelen van Meysse. Hij had nog veel bij hem, toen hij vermoord werd door twee housaeren op 22 september 1790 te Fellon (Luik).

In 1792 kwamen verbannen priesters uit Frankrijk bij ons. Op het kasteel van Boechout was er een jonge graaf, die pedagoog (leerkracht) geweest was. Als de kasteelvrouw tijdens de winter voor 4 maanden naar Antwerpen trok ging hij mee. Maar uit schrik keerde hij terug naar Meise en verbleef op kosten van de kasteelvrouw in de pastorie. Daar vertelde hij veel aan de onderpastoor.

De Vonckisten bestormden het klooster van de paters Capucienen op 12 februari 1791. De gardiaen van het klooster moest de klok kleppen. Ze vroegen hem ook van sterk water op de aanvallers te gieten. Hij raadde dat af, wat hem later speet. Hij was stationaris in Meys.

609 De grote oorlog in West – Brabant E.S.B.

2015/2/205

In Meise vielen de Uhlanen de tram aan die kwam van Brussel. De volgende dag 21 augustus werd het dorp bezet door 3000 soldaten.

AAM Verslag pastoor Puttemans van Meise 6.3.1915

Strombeek Beverselaan :

Gedenkplaat :

+ 20 augustus 1914

PRINZ WILHELM VON SCHOENAICH – CAROLATH

3de regiment Uhlan

Info van J. Anne de Molina (voormalig voorzitter van de raad van adel uit Ossel) :

Gotha's Adelboek 1915, bl. 299

Prins Wilhelm Johannes Ludwig Ferdinand von Schoenaich –, Carolath, pruisisch luitenant van het regiment Uhlanen, geboren te Mellendorf op 31 augustus 1881, overleden te Meysse bij Brussel op 26 augustus 1914 (zonder de minste vermelding dat hij slachtoffer was van een oorlogsfeit).

Hij was de ongehuwde zoon van prins Georg Heirich Friedrich August (1846+1910) en van Wanda, prinses von Schönaich – Carolath (1849-+1925)

Ik beschik ook over briefwisseling over hem met de ambassadeur van Duitsland.

700 De tochten en feesten

701 Wandeling langs ons erfgoed in Meise

Deze wandeling staat beschreven op nr.1 tot en met 52 van <http://blog.seniorennet.be/erfgoedmeise>

Zij begint aan het standbeeld van Karel Van de Woestijne in de Rooststraat op de grens van Meise – Grimbergen. Langs de St.-Annastraat, over het brugje over A12, langs de Nieuwelaan naar het centrum. Langs de Brusselsesteenweg leidt ze ons naar de St.-Elooiakapel, het brugje over de A12 naar de nieuwe wijken over de A12.

702 Meise: Berenput en Buitenweide. (8 – kerken natuurwandelingen Meise 1)

1. We starten aan de **St.-Martinuskerk** (16 -17de eeuw), opgetrokken in witte zandsteen uit de streek. In de toren hangt een **beiaard** met 56 klokken. Binnen **muurschilderingen** met renaissance inslag (2de helft 16 de eeuw).

Op het kerkplein het standbeeld van **baron d'Hoogvorst**, burgemeester in 1807 tot 1866 van Meise, Nieuwenrode en Wolvertem, aanvoerder burgerwacht en in 1831 lid van het voorlopig bewind. Van hieruit zien we de uilenkast in de dakkapel gericht naar het zuidoosten.

Tussen de beenhouwerij en het funerarium : ontmoetingsruimte en **biblioteek**.

We steken de Brusselsesteenweg over en gaan naar

2. Tuin **pastorij** (17de eeuw). We bevinden ons op de hoogtelijn 40 m. Dit gebouw was vroeger pastorij en nu gemeentehuis : nestkastjes mezen koolmees en pimpelmees, oude hulst meer dan 150 jaar (invloed licht op bladeren en regen op bladeren), specht, vijver (eenden , waterhoentje) overloop langs schof naar vijver

3. **August Van Doorslaerlaan** :

- A. Van Doorslaer, kapaf, was een bediende die voor het cantonnement instond voor het groen langs de straten, o.a. voor het vellen van bomen, vandaar zijn bijnaam. Hij richtte in het bijgelegen Wolvertem destijds een coöperatieve op voor de bouw van een mouttoren in de Stationsstraat. Hij liet het kerkhof ontwerpen door Salu.

4. **Onze – Lieve – Heerweg** : hoogtelijn 50 m

- waterafvoer gescheiden van de riool (O.L.H.-beek),

- Smits : den, verschil tussen den en spar aanleren, witte abeel, kastanjelaar

- tuin van aannemer : verschil speenkruid, boterbloem en dotterbloem; look zonder look, nest merel; bermbeheer

- park van dokter Jacobs : kastanje, hazelaar, specht, eksternest, vijver, tuin,

- weide Haeck : achterkant gerestaureerde hoeve, O.L.H.-beek, fruitbomen ; es, eksternest, vlier, haagbeuk

5. **Blauwenberg** : vlier en hazelaar

6. **Landbeekstraat** – hoogtelijn 50 m : jonge hulst; verkaveling en speelplein

7. **Mankevosstraat** : ingang 1 Buitenweide, overzicht Z : hoogtelijn 52,5 m : els, Canada's, verschil met Italiaanse populier, moeras, weide

8. **Voetweg naar Ammanstraat** : zicht op St. – Elooistraat : hoogtelijnen van 47,5 tot 70 m - reliëf : panorama op de heuvelrug, hoogste punt Hasseltberg , panorama Meise dorp van waar we komen, boomgaard met fruitbomen en notelaar, wijngaard aansluitend op de Buitenweide oost

9. **Zerlegem** :- hoogtelijn 65 m, ingang 2 Buitenweide, overzicht N : olm, Canada, schietwilg, zicht op een verwilderd deel van de verkaveling, speelplein langs de Kraaienbroeklaan;

10. **Mankevosstraat** : hoogtelijn van 47,5 tot 72,5 m - oude heirbaan ; kleine landschapselementen die de Buitenweide verbinden met de Berenput; es hoogste punt van Meise 75 m met panorama op laag - België tot Breendonk - scheiding laag en midden - België; zes wegjes wandeling en terreinstudie Martine Van den Broeck; enkele oude bomen, vernieling berm naast weide in een put die ontstond door zandwinning, els, wilgen, knotten wilgen, berk, olm, den

Juist voor de versmalling slaan we links af door de veldweg naar de

11. Berenput : hoogtelijnen 60 tot 50 m - kuifmezen, bonte specht, koppel eenden, eksternest, Vlaamse gaai - moment stilte om het geluid van de vogelzang op te nemen, poel; vlier, speenkruid, sleutelbloem, aronskelk (gevlekte en gewone), kwelzone; beek die naar de vijver van dokter Jacobs loopt

12. **Van den Eyndelaan** : Jan Van den Eynde burgemeester en schepen Meise, auteur geschiedenis " Meise" en "Eer aan onze helden"

13. Wegje tussen veld en weide : watermunt, moerasdotterbloem, oud parkje met rustieke bomen :

14. **Daenslaan** : sociale wijk. We nemen de voetweg naar O. L. Heerweg en gaan zo terug naar de kerk

703 Kapellekenstocht

Kapellen in de parochie St.-Martinus Meise

In Meise waren vroeger processies naar de kapellen en kapelletjes.

De St.-Annaprocessie ging door op de eerste zondag van juli.

Op Sacramentsdag gingen de gelovigen 3 maal rond de kerk en werd het koor versierd met een bloementapijt.

Op de kruisdagen in mei deed men 3 kapellen aan : de St.-Martinuskapel, de St.-Annakapel en de St.-Antoniuskapel. Wij reconstrueren deze processieweg met een maximum traject, waarbij alle kapellen van de parochie St.-Martinus Meise aangedaan worden.

We vertrekken tussen de pastorij St.-Martinus en de St.-Martinuskerk. We wandelen tot aan de **Mariakapel**

van **Henri Lenaerts** (1) schuins over het standbeeld van baron d' Hoogvorst.

We gaan verder voorbij de beiaardbanken naar de ingang van de Plantentuin (Meise dorp). We wandelen de Plantentuin in en slaan onmiddellijk links af en komen aan de **St.-Antoniuskapel**.(2)

We verlaten de Plantentuin langs de hoofdingang en blijven langs de Plantentuin richting dorp tot aan de **St.-Annakapel** (3) van 1767. **0.55 km**

We steken de Nieuwelaan over en gaan over de voetgangersbrug naar de St.-Annastraat die wij volgen voorbij de molen van De Waet, langs de Maalbeek Keizerinlaan. We volgen verder de omheining rond het domein Drijtoren tot aan de **kleine kapel in de haag** (4) **1.12 km** tot aan de Leon Fischerlaan.

We nemen de Leon Fischerlaan tot de d'Hoogvorstlaan, waar we links af slaan, de Koninklijke Kasteeldreef oversteken door de Hollestraat. Daar zien we op het pleintje de **St.-Martinuskapel 1818**.(5) **3.11 km**

We nemen de St.-Martinusbaan en steken de Kapellelaan over recht door tot aan de Tronkstraat, waar op een oude linde de gedenkplaat hangt van PRINZ WILHELM ZU SCHOENAICH – CAROLATH van het 3de regiment Uhlan+ **20 augustus 1914** met een **Mariakapelletje**.(6) **3.83 km**

De tekst luidt :

+ 20.8.1914

Prinz Wilhelm

von Schoenaich – Carolath

3de regiment Uhlan

We gaan langs de Strombeek Berverselaan tot aan de voetgangersbrug die we oversteken tot in de Hendrik Van Dievoetlaan, die we volgen en we slaan rechts af de Zonnelaan in voorbij de villa van Salu en het kasteel van Hasselt. We steken de Nieuwelaan over naar de **St.-Elooiakapel**.(7) **4.890 km**

Naast deze kapel volgen wij de Hasseltbergstraat en dalen af naar het dorp door de mooie St.-Elooiweg. Her en der staan nog **beeldjes van St.-Elooi**.(8) **6.11 km**

Aan de Mankevosstraat gaan we links en slaan af in de Landbeekstraat. We slaan rechtsaf de Blauwenberg en nemen onmiddellijk links de O.L.Heerweg tot aan het voetwegje rechts. Daar hangt een **gevelkapelletje van het heilig Mariajaar**. (9) **6.84 km** Deze gevelkapelletjes zie je nog her en der op de huizen.

Door het voetwegje gaan we tot aan de Pater Pirelaan en vervolgen het voetwegje links naar de Krogstraat. Daar slaan we links af en even verder rechts de Beiaardlaan in tot het einde aan de **wijkkapel van Henri Lenaerts Mariajaar 1954**.(10) **6.400 km**

We volgen de August Van Doorslaerlaan en stappen richting dorp tot aan de Onze Lieve Heerweg. Daar slaan we linksaf tot aan de Krogstraat, waar we rechts klimmen tot aan het Chiroheem. Hier werd de **Mariakapel**, die door Herman Boon pr. gebouwd werd met de wijkmeesters van de K.W.B. , gemetst door

Albert Nica en gerestaureerd in 2000 door zijn kleinzoon en Jef De Cuyper. De burchtgravinne werd gemaakt door kunstenaar Julien De Roover in gewapend beton. **(11) 6.900 km**

Wij begeven ons naar ons vertrekpunt aan de St.-Martinuskerk. 7km

704 Fietstocht W.O. I in Meise

Zie 702 Gemeente Meise.

705 Algemene wandeling Plantentuin Meise

We starten aan de hoofdingang van de Plantentuin Meise en geven aan het infobord uitleg over de missie van de Plantentuin.

We slaan af tot aan het beeld van De tijd van Charles Van der Stappen en overschrijden de Eredreef, de Kathedraaldreef en de Koninginnendreef.

We nemen de tweede laan links en gaan langs de Oranjerievijver tot voor de Oranjerie.

Uitleg over het Kasteel te Meysse, de Moerascipres en de Watercipres.

We slaan links af langs de Rododendronverzameling tot aan het kasteel van Boechout.

Uitleg over de grote delen van de Plantentuin : Engelse landschapstuin en Romantische Plantentuin en de ligging van de themawandelingen.

Rustpunt : bezoek aan de hoeve en de winkel.

We verlaten de hoeve langs de W.C. en slaan links af naar de thematuinen.

Het Fruticetum bevat wilde soorten, kleine houtachtigen gegroepeerd volgens verwantschap.

De Geneeskrachtige planten verdienen een grondig bezoek.

Het Herbetum herbergt de verzameling kruidachtige planten.

We verlaten dit perk via de Ballatkas en slaan links af naar het Coniferetum.

We gaan door tot aan de serres. Hier is de uitloper van de Magnoliacollectie met de prachtige gele "Elisabeth".

We gaan door de serres : lentekas, de evolutiekas, woestijnkas, de Victoriakas (waterplanten), de Moessonkas, Mabundu, de Mediterrane kas en de Regenwoudkas.

706 Kermis

In Meise valt de kermis in juli en oktober.

707 Drie kapellentocht

Deze wandeling gaat van de kapel van *Amelgem*, naar de kapel van St.-Elooi en tot de Boskapel in *Imde*.

708 Wandelingen in de Plantentuin Meise

Gedurende de opeenvolgende maanden krijg je bij een bezoek aan de Plantentuin Meise een circulaire met een uitgestippelde individuele wandeling en een kaart. Historische wandeling Plantentuin

Magnoliawandeling
Coniferenwandeling
Winterwandeling
Planten op uw bord
Inheemse bomenwandeling
Wild Meise
Herfstkleurenwandeling
Achter de schermen

800 De natuur

801 Plantentuin

Achteraan in de Plantentuin staat een prachtige, kleine serre **43f**, getooid met een metalen kroon. Het gerucht deed de ronde dat keizerin Charlotte van Mexico dit liet bouwen. Het is echter het werk van Ballat, de ontwerper van de koninklijke serres en leermeester van Victor Horta.

In het domein vinden we uiteraard het kasteel van Bouchout **41f**. Hierover vinden jullie alles in "De heren van Boechout en hun waterburcht in Meise" van Constant Noppen. Naast het kasteel staan de gebouwen van de oude boerderij. In een van de gebouwen, waar de bezoekers hun snack kunnen opeten in de zomer, werd aangevangen met een museum van landbouwwerktuigen. Hiervoor kan men terecht in "Oud landbouwgereedschap" van Arnold Leroy, uitgegeven in eigen beheer en niet meer te vinden.

De kroonjuwelen van de plantentuin zijn de grote serres **42f**. Het embleem van de plantentuin is er elk jaar levend te bekijken: *Victoria cruziana* **f**. Sedert 1879 bevond zich de Plantentuin in Brussel. Sedert 1939 begon de Nationale Plantentuin zijn intrek te nemen in het domein van 92 ha in Meise. De collecties levende planten herbergen ruim 18000 soorten planten in de verschillende kassen en tuinen. We vinden er ook nog de Oranjerie **40f**, verschillende bouwwerken zoals kapellen of kleine paviljoenen, bruggen, vijvers en landschappen. De Vriendschapstempel **39f** met ijskelder bevindt zich aan de kleine ingang aan de dorpskom. Er is nog een andere ijskelder, een niet te versmaden overwinteringsplaats voor tal van vleermuissoorten. De bronzen beelden, die overgebracht werden van de Kruidtuin in Brussel, werden bijna alle gestolen. Er bleef er nog een in de serres en een in openlucht. Van de andere rest enkel de sokkel. In 2014 stonden er een aantal beelden terug op de sokkels.

Over de gift van Henri Lenaerts hadden wij het eerder. We vroegen om overal op de beelden een eenvormig plaatje te plaatsen met de naam van het beeld en de kunstenaar.

De website van de plantentuin in Meise is : <http://www.plantentuinmeise.be>

802 Droogtekas

De serres van de Plantentuin in Meise zijn zeker levend erfgoed. Zeldzame soorten worden hier geconserveerd.

In de droogtekas zijn de droogteplanten geografisch en thematisch gegroepeerd. Deze mix is nodig omdat dezelfde kenmerken voorkomen op verschillende continenten.

De ligging van de woestijnen is aangeduid op een wereldkaart, voor de bank met wat uitleg erbij.

Woestijnplanten passen zich aan, in grote trekken **zoals de mens** zich aanpast aan de hitte, gebrek aan water en mineralen. 's Nachts is het er erg koud. Ze dekken zich af met een waslaag of door de lichte kleur van o.a. dons kaatsen zij het licht weg. Door de positie van de weinige bladeren vangen zij een minimum aan hitte op of de bladeren zijn heel klein en hard. Ofwel werpen zij hun bladeren af en wachten op betere tijden. Als het dan regent kunnen ze zich in een minimum aan tijd ontwikkelen. Sommige verdrogen en door hun bolvorm vliegen zij rond, tot het regent. Dan werpen zij hun zaden af.

Andere planten houden hun water op door de huidmondjes dicht te houden tot het regent. De verdikte bladeren zitten proppensvol water en vervormingen van de stengel aan de voet (caudex) dient ook als wateropslag. Zagen we dat ook al niet op de rug van de renners in de tijdritten!?

In de buurt van uitgedroogde rivieren zoeken de **wortels zeer diep** naar water. Elders ontwikkelen zij een **uitgebreid** en dun wortelstelsel zodat als het regent geen druppeltje ontsnapt. Aan de kust, in de nevelwouden, nemen de planten uitwendig via de bladeren water op.

De mooiste aanpassing zien we bij de Lithops of **levende steentjes**. Die staan in een kas naast de bank. Die kruipen als het ware letterlijk weg tot in de grond en lijken sterk op steentjes tussen het gruis. De **vensterplantjes** hebben op de enkel zichtbare top een vensterje (lichter gekleurd) waarlangs ze het licht opvangen dat ze nodig hebben.

Dan hebben we nog de **cactussen** die enkel voorkomen in de woestijnen van N. en Z. Amerika. Op andere plaatsen zijn ze ingevoerd, op enkele uitzonderingen na (oude wereld, Afrika en Madagascar).

Op de muur staan imitaties van rotsschilderingen van inheemse volkeren: een dorp uit de Sahara, dieren uit Z. Afrika en op de trapafbeeldingen van Navajo indianen. In de hoek naast de doorgang naar de volgende kas is een **epifyt** te zien. Dat is een plant die zich hecht op een andere, maar er niet op parasiteert. Om de bloem open te zien moet je echter 's nachts terug keren.

Voor de jongeren ligt er een spel klaar: "De droge detective", een mooie handleiding voor het observeren.

De blikvanger is het perk met cactussen, agaves, yucca's en aloës o.a. uit Mexico. Toeval of niet : in onze keizerlijke plantentuin leefde keizerin Charlotte van Mexico.

803 Evolutiekas

Op 4 mei werd de nieuwe serre van de Plantentuin van Meise opengesteld voor het publiek. Met zijn 48 kassen is dit erfgoed een van de grootste van de wereld.

Na Kew Gardens in London (GB) met de 'Evolution house' is Meise de tweede met zo'n kas met een volledige geschiedenis van het plantenrijk.

Bij het binnen treden wordt men door passende effecten in de stemming gebracht. Op de muur zien we tijdlijnen en verklarende teksten. Het begint uiteraard bij de grote leegte van het universum. We zien een enorme steen met oer archea-bacteriën en groenwieren. Langs een bruggetje stappen wij als het ware van de planten in het water mee naar de intocht op land. In het water zijn uiteraard enkele planten nep, want zij bestaan niet meer. Maar verder vinden we toch merkwaardige soorten zoals de palmvaren (geen sporenplant, maar een primitieve kegeldrager), over primitieve coniferen naar de eerste bloemplanten.

De *Wollemia nobilis* staat er in al zijn glorie. Dit is een van de merkwaardigste plantenvondsten van de 20ste eeuw, die men hier kan zien. Het is een plantaardige dino. In 1994 stootte parkwachter David Noble in de Australische Blue Mountains op deze 200 miljoen jaar oude soort. Er werd een internationaal kweekprogramma opgestart tussen de plantentuinen, met succes!

804 Historische wandeling

In de plantentuin in Meise krijg je nu een circulaire onder deze naam. Zij past uiteraard in dit thema.

Er werden 25 items weerhouden. Reeds eerder beschreef ik er een aantal van.

1. Vlaamse hoeve (portierswoning 1875)
2. Eredreef (kasseiweg naar het kasteel 1840)
3. Ijskelder (3 stuks 1850 onder heuvel)
4. Bronzen beeld "De tijd" (C. Van der Stappen 1898)
5. Kathedraaldreef (Grimbergse beukendreef 1840)
6. St. - Antoniuskapel (1800) en St.-Annakapel (buiten 1699)
7. Koninginnendreef (voor 1699)
8. Oranjerie (1818 nu restaurant, Edwin Ganz verbleef hier)
9. Oranjerietuin (1800)
10. Vriendschapstempel (met erachter ijskelder 1818)
11. Kasteel te Meyse (1233, maar afgebrand in 1944)
12. Oranjerievijver (1800)
13. Engelse landschapstijl (18de eeuw) Hoeve De Valck
14. Zichtas kasteel (1850 ongeveer 650 m)
15. De machoehel (1978 grasland Machoehelbeek)

16. Fruticetum (1979 met 1800 winterharde struiken en bomen)
 17. Tuin geneeskrachtige planten (1982 met kunst R. Berckmoes)
 18. Herbetum (1976 volgens classificatie Cronquist en Takhtajan)
 19. Balatkas (1853 met kroon op de top)
 20. Coniferetum (1941)
 21. Jachtpaviljoen (1850 achthoekige folly)
 22. Zuidgevel paltenpaleis (1956)
 23. Herbariumgebouw (1959) met 3,5 miljoen specimen)
 24. Pachthof (1854 tuinwinkel en landbouwmuseum)
 25. Kasteel van Bouchout (1100)
- Op enkele items komen we later uitvoeriger terug.

805 Mabundu

Deze serre herbergt de economische planten. Wat doet de mens ermee? Deze vraag wordt uitgebreid beantwoord.

Het woord Mabundu betekent rijp, eetbaar fruit.

We vinden in deze kas kleur- en geurstofplanten, fruit, vezelplanten, de cacaoboom, de koffiefamilie en koffiestruiken, planten voor medicijnen, planten voor de toekomst en een Afrikaans tuintje.

Voor de koffieplant is de plantentuin wereldberoemd. Zij doen er reeds meer dan 100 jaar onderzoek in.

In het midden van de kas werd een klaslokaaltje ingericht en er is ook een ontdekkingspad.

Als inleiding op dit bezoek werkte de educatieve dienst van de plantentuin een atelier uit voor tieners, waarin het belang van planten in de economie toegelicht wordt. Via een aantal gegroepeerde producten uit de supermarkt vraagt de begeleider van welke plant dit product gemaakt werd. Zo komen ze tot een geanimeerde discussie, die daarna in de kassen geconcretiseerd wordt.

806 Lentekas

De lentekas geeft een overzicht van de subtropische wouden. In de Evolutiekas vinden wij ook enkele planten uit dit bioom, van de Canarische laurierbossen en de Afrikaanse bergwouden. In de openluchtverzamelingen staan er ook.

We bezoeken in deze serre achtereenvolgens : Nieuw - Zeeland, Tasmanië, Chili, China en Japan, Zuid - China en de Himalaya. Er bevindt zich ook een eiland met carnivore planten?.

807 Victoriakas

Deze serre is de kroon op de Plantentuin in Meise.

In het grote bassin met hydrofyten (waterplanten) is de **Victoriawaterlelie** de blikvanger. Zij is tevens in een gestyleerde tekening het **embleem** van de plantentuin. Haar reusachtige bladeren worden tot 2 meter en kunnen 40 kg dragen. Dit is dank zij grote holtes, gevuld met lucht, aan de onderkant van de bladeren gevormd door het luchtweefsel. Hier zijn ook

andere tropische en subtropische waterplanten te vinden en ook mangrovebomen. Bekijk de manier waarop planten overleven in water.

De waterplanten uit gematigde streken staan in de kleine vijvers van het Herbetum. Aan de rand van de oranjerievijver kun je niet naast de moerascipres kijken, met kniewortels van een meter hoog.

De inheemse oeverplanten groeien vooral langs de beek die door de Machoechel stroomt. Wieren zijn er niet. Hiervoor moet je naar de kust.

In de Victoriakas valt ook de hangende vleesetende plant op, voor de kas. In "Het leven zoals het is" in de zoo zagen wij een competitie met deze plant om wespen te vangen. De opponent deed het met kunstmatige chemische middelen. De resultaten waren vergelijkbaar.

808 Inheemse bomenwandeling

De Plantentuin Meise pakt uit met een nieuwe individuele wandeling : inheemse bomenwandeling.

Na de vorige edities kijken wij uit naar deze wandeling. Want onze eigen streekeigen bomen, behoren tot ons erfgoed. Wij moeten ze koesteren. Want de Spintkever zet zijn moorddadige acties voort op de olmen. De minimeermot richtte opnieuw een ravage aan op de kastanjelaars op de Nieuwelaan.

Er worden 23 soorten bezocht, in het 'Wild Meise' , zone in onze plantentuin waar inheemse planten hun gang kunnen gaan. Hier worden vrijwilligers gezocht om mee te werken aan de ontwikkeling ervan. Zo stelde dr. Gert Ausloos voor opnieuw mezenkastjes te plaatsen. In de jaren 70 hingen in de Plantentuin 140 nestkastjes. Wij gingen regelmatig mee met de ringer, de heer Roosen, die ondertussen het tijdelijke voor het eeuwige wisselde. Goede vriend, het ga je verder goed!

Wij moesten toen met de jeugddienst Natuuronderzoek in de Jeugdraad, overschakelen van De Wielewaal naar Natuurreservaten van dr. Ernest Petit, want nationale instellingen duldden geen regionale verenigingen. De tijden zijn gelukkig veranderd. Maar daardoor claimen wij wel de stichting van Natuurreservaten in Meise. De archieven zijn in mijn bezit en werden gepubliceerd in het regionaal blad van Natuurpunt.

Vrijwilligers van onder de toren van St.-Martinus : contacteer en vervoeg mij. Want de zorg voor ons erfgoed is ons heilig!

809 Geneeskrachtige plantentuin

(1982) In de 16e eeuw toonden de eerste plantentuinen vooral geneeskrachtige planten. Ook nu nog maken deze planten deel uit van onze collecties. Deze tuin is een levend kruidenboek en werd in 1982 geopend. U vindt er ongeveer 350 soorten geneeskrachtige planten. Pluk ze niet : zelfmedicatie is gevaarlijk! De kunstwerken zijn van Roger Berckmoes.

In de Plantentuin van Meise werd een plaats gereserveerd in openlucht voor de geneeskrachtige planten. Je komt er via het kasteel, waar je rond gaat en langs het 'pop - art autowrak' door het Fruticetum richting westen gaat. Er staat een hekje rond om de plantsoenen te beschermen tegen vraat.

De verschillende soorten werden gegroepeerd per doelgroep. In het midden staat een overzichtelijke infozuil en de naamplaatjes staan overal, zoals gebruikelijk, bij. Je leert zo hoe je preventief je gezondheid kunt beschermen via Fitotherapie. Huidverzorging komt ook aan bod. Te veel om op te noemen : breng eens een bezoek!

Men kan dit bezoeken individueel of in groep.

In de Plantentuinwinkel verkoopt men een boek over deze planten, waarin we een mooi overzicht vinden.

In de tuinshop is een boekje te koop : "Geneeskrachtige planten" van A.J.Vletinck en J.Totte. Dit is een goede handleiding voor gidsen en bezoekers.

810 Coniferetum

(1941) De eerste coniferen van deze collectie, zoals de mooie atlasceder aan de Balatkas, werden overgebracht vanuit de Kruidtuin in Brussel. De rest werd vanaf 1978 geplant. De planten staan gerangschikt per plantengeslacht. Verschillen in vorm en groeikracht zijn eenvoudig te onderscheiden.

In de zuidhoek van de Plantentuin in Meise bevindt zich een verzameling coniferen.

Deze oeroude groep planten bestond voor de bloeiplanten. Zij zijn meestal groenblijvend, alhoewel de Lorke, Moerascipres, Watercipres en Glytostrobos hun naalden verliezen. Deze groep ontwikkelt vrije zaadknoppen, daarom noemt men ze naaktzadigen.

Natuurpunt Educatie gaf een brochure uit "Sleutelen met naaldbomen".

Met de kleine bezoekerscirculaire in de hand kan men in de Plantentuin in Meise 32 verschillende exemplaren ontdekken. Je hoeft maar de paaltjes te volgen, die beginnen achter de serren. Men kan ze indelen in Gingko's, Taxus, Araucaria's, Cipressen en Dennen.

Begin alvast in je onmiddellijke omgeving, met het verschil tussen een spar en een den. De spar is onze traditionele Kerstboom, niettegenstaande men zingt 'O dennenboom'. De dennen hebben langere naalden en staan in groepjes van 2 tot meer.

'Top of the bill' is de Wollemia, maar die vinden wij in de Evolutiekas.

811 Winterwandeling

Door de hoge temperaturen kun je in de Plantentuin in Meise reeds ontluikende botten zien. De seizoenen zijn wat in de war. Toch kun je nu een winterwandeling doen.

Ga naar het kasteel en links ervan, aan het pachthof, is de start van deze wandeling. De paaltjes voor de

aanduiding van de omloop, vertonen een **ijskristal** en de planten dragen een nummer. Zo kun je 47 planten verkennen die in de winter op zijn mooist zijn : struiken, vaste planten en bollen.

Verwacht echter niet te veel, want het blijft winter, alhoewel. De kleuren zijn 'ingetogen en van een subtiele schoonheid'. Neem ook de heerlijke geur waar. En vooral de schoonheid twijgen en stammen valt nu op.

Vergeet niet je bezoekersfolder te vragen aan de kassa. Want die heb je nodig om deze wandeling op je eentje of in gezelschap, zonder gids af te werken.

Vanaf de lente zul je ook vrijwilligers aantreffen, die je her en der wat kunnen verder helpen, zelfs in je moedertaal.

812 Beauty of Meise

Voor de eerste maal zal de Plantentuin een bloem naar haar gemeente noemen : Beauty of Meise. het is een fuchsiavariëteit gekweekt door Marcel Michiels uit Koningshooikt.

Zo wenst de Plantentuin de vriendschapband aan te halen met de gemeente, nu er een nieuwe burgemeester en een nieuw bestuur is.

Misschien kan één en ander bezegeld worden aan de Vriendschaptempel in ons emblematisch park.

Op 24 juni komt er een "Dag voor de Meisenaars". Dat is een prima initiatief, want alle inwoners van onze keizerlijke gemeente wensen daarbij betrokken te worden.

'Beauty of Meise' is een nieuwe halfhangende, grootbloemige Fuchsiacultivar met als kenmerken een dubbele bloem met oudroze kelk en phloxpurperen tot lavendelpaarse kroon.

Ze werd geselecteerd door een particuliere fuchsiakweker Marcel Michiels uit Koningshooikt. Ze is tevens de hybride van de fuchsiacultivars 'Jef Vander Kuylen' en 'Hilda'. Op 16 september 2006 werd ze erkend door de Nationale Belgische Fuchsiakeuringscommissie en geregistreerd onder het nummer 6550 van de American Fuchsia Society.

Op 24 juni 2007 werd ze gedoopt in de Oranjerie van de Plantentuin van Meise met als doopmeter actrice Vanya Wellens (Femke uit Thuis) en als dooppeter zanger Jo Vally. Vanya is de dochter van de gereputeerde kunstenaar Jan Wellens, die zelf enkele jaren bloemen tekende in de Plantentuin van Meise.

813 Magnoliawandeling

In de Plantentuin van Meise kun je momenteel een mooie wandeling maken langs de bloeiende Magnolia's. Vraag een circulaire aan de hoofdingang. Volg het logo op de paaltjes. Regelmatig moet je bij deze wandeling over het gras lopen. Op een bijpassend kaartje kun je gemakkelijk volgen en, je komt over het gras, langs het plantenspaleis in de richting van de coniferenwandeling.

Je wordt langs 40 soorten Magnolia geleid, hybriden en cultivars of wilde soorten. Magnolia's zijn uit China afkomstig en werden meer dan 1000 jaar geleden als tempelboom verspreid in heel Azië door boeddhistische monniken.

In de tuinbouw werden ze duchtig gekruist en er werd geselecteerd op bloemkleur, bloeitijdstip en op de vorm van de plant. Zo vinden we ze in heel wat tuinen.

814 Groepsbezoek Plantentuin Meise

In de Plantentuin in Meise zijn op aanvraag telefonisch 022600970 6 verschillende groepsbezoeken met een gids mogelijk.

Ze behandelen 6 thema's : algemeen overzicht, tuin, plantenspaleis, geneeskrachtige planten, achter de schermen en de evolutiekas.

Daarnaast werden vooral voor scholen **ateliers** uitgewerkt. Hier onderscheiden wij :

Wat aten de Dino's ?

Biomen

Niets is groter dan een boom.

Evolutie.

Planten in ons leven.

Voor meer details : <http://www.plantentuinmeise.be>

815 Educatief landbouwmuseum

In de Plantentuin in Meise werd in de boerderij, waar wijlen Madeleine De Cuyper, dochter van de teeltoverste van keizerin Charlotte van Mexico en laatste getuige, geboren werd en opgroeide, een verzameling werktuigen gestart.

Deze bevindt zich in de oude stalling, waar nu, rechtover de tuinwinkel een rustruimte met drankautomaten en infohoek ingericht werd.

Er hingen : 2 eggen, 2 moersleutels, 1 houten lepel en 2 systemen om kleine karretjes te trekken.

Ik heb deze aangevuld met : spade om aardappelen aan te kuilen, ijzeren trekhaak met ring, bietenriek, hak, beerlepel, koordsysteem om aardappelen te planten, schepbak, pik, pikhaak, systeem om kar aan het paard te koppelen, halster met benodigheden, hooivork, haargerei (om pik en zeis te kloppen), touw, moersleutels. Er zou zeker een vlegel moeten bijkomen.

We zorgen voor de correcte benamingen.

816 Planten op uw bord

Voor de vakantiemaand juli trakteert de Plantentuin van Meise ons op een wandeling onder het thema "Planten op uw bord". Er zijn naast de individuele folders, ook een affiche en een boekje. Een dame vroeg mij aan 't Moment in Meise waar ze deze smakelijke schotel kon bestellen. Ik heb haar duidelijk gemaakt dat dit niet het geval is, maar dat ze een lekkere inheemse schotel kon gaan degusteren in de Oranjerie.

De wandeling start in de tuin met geneeskrachtige planten (nr. 16 op het bezoekersplan). Je volgt het logo op de paaltjes.

Van daar gaat het naar Herbetum met de prachtige Balatserre.

Door het Coniferetum gaat het richting Plantenpaleis door de Droogtekas, Mabundu, Victoriakas en de Mediterrane kas.

Vergeet niet bij uw bezoek, aan de kassa, de circulaire en het plan te vragen, mocht men het vergeten.

Wij wensen u veel smaakvolle planten op uw bord.

817 De Plantentuin Meise en het zingende park

Het mooiste stuk van de eigendom van Keizerin Charlotte werd aangekocht door de staat voor de som van 9.876.423.075 fr. Om er de Rijksplantentuin in onder te brengen. Deze lag al benepen en te besloten in Groot-Brussel en de noodzakelijke verbindingswegen hebben hem verder gewurmd.

De planten en de verzamelingen werden overgebracht naar Meise.

Het is een majestueus complex met een grandioos plantenpaleis en de schatten van gevarieerde herbaria. De 91 ha 23 a 23 ca bekoorlijke warande met haar gevarieerde seizoendecors, haar reuzenbomen, met rustig rimpelende vijvers en kabbelende beekjes, de strelende kleurenschakering van de loverweelde, de melodie van zacht ruisende bladeren, de zingende vogelenkoren, de herstellende frisse lucht en de relaxerende atmosfeer, dat alles doet ons zeggen : Meise bezit een stuk heerlijkheid van de natuur.

De plantentuin mag beschouwd worden als een van de grote en meest volledige van Europa.

Ik citeer Prof. Robyns, Directeur van de Rijksplantentuin :

“Een nieuwe rijksplantentuin is sinds 1939 in aanleg te Meise, in het park van het Koninklijk Domein van Boechout dat door de Belgische staat op 23 december 1938 werd aangekocht.

De Staat heeft de verbintenis aangegaan het kasteel van Boechout in zijn huidige toestand en historisch kader te behouden evenals de algemene aanleg van het park.

Het kasteel van Boechout ingericht als botanisch en bosbouw museum zal in zijn groots kader herinneren aan de luister van der vroegere machtige heren van Boechout. Het zal ook steeds de gedachtenis bestendigen van Keizerin Charlotte die er vertoefde van 1879 tot haar dood in 1927 en de bevolking dankbaar stemmen ten opzichte van het Vorstenhuis”.
Bibliotheek : 180.000 boekdelen en brochuren (200.000 volumes)

Herbaria : 1.600.000 specimens (nu 3.000.000 specimen)

Musea : belangrijke houtsoorten uit alle werelddelen

Teelten : verzameling van 13.000 soorten van levende planten (nu 18.000)

818 De hoeve van het kasteel van Meise

Zie 057

819 Vlaamse hoeve

Zie 058

820 Oranjerietuin (ca. 1818)

De Oranjerietuin is een ommuurde, beschutte tuin. Er heerst een zeer zacht microklimaat. Vroeger werd deze tuin gebruikt om groenten en fruit te kweken. Tegen de muur werden fruitbomen geleid. Ook nu nog kweekt de Plantentuin hier vooral planten die veel warmte en een beschutte standplaats nodig hebben. De collectie klimplanten die de muren bekleedt is bijzonder interessant.

821 Oranjerievijver (ca. 1800)

Begin 19e eeuw werd het historisch park rond het vernieuwde kasteel van d' Hoogvorst totaal heraangelegd. De rechthoekige visvijvers werden verbreed tot een grote vijver met ronde vormen. Na het afbranden en slopen van het kasteel kreeg de vijver zijn huidige vorm. Kijkend in de richting van de Oranjerie zal u de oude moerascipressen opmerken. In de herfst verkleuren ze prachtig roestbruin.

826 Plantenpaleis

Zuidgevel Plantenpaleis (1956) Het eerste voorontwerp van het Plantenpaleis werd in 1938 getekend door F. Roekens, de toenmalige teeltverste. Architect H. Cole werkte het technisch dossier uit en de architecten Allard en Bocquet stonden in voor de volledige uitwerking. Het Plantenpaleis is 154m breed. De hoogste kas is 16m hoog en domineert het geheel. Oorspronkelijk zou de bezoeker het Plantenpaleis het eerst langs deze zijde zien, de hoofdingang van het domein was immers langs deze zijde gepland. De geschiedenis heeft het echter anders gewild. Deze kant van het Plantenpaleis is ongetwijfeld de mooiste. Vertrekkend van de platte, brede Victoriakas in het midden stapelen de glasramen zich rij na rij op tot de hoogste kas 70 meter dieper.

827 Herbarium

Herbariumgebouw (1959) Het Herbariumgebouw herbergt het herbarium maar ook de onderzoeksafdelingen en de bibliotheek van de Plantentuin. In 1985 werd er een nieuwe vleugel bijgebouwd. Het onderzoek op paddenstoelen, wieren en mossen kreeg hierdoor meer ruimte. Het onderzoek van de Plantentuin kent een lange geschiedenis, zo bestuderen we bijvoorbeeld al meer dan honderd jaar de koffiefamilie (Rubiaceae). Het herbarium is een van de grootste ter wereld en telt bijna 4 miljoen specimens. De oudste herbariumvellen dateren van rond 1780. De bibliotheek telt ongeveer

70.000 werken, waarvan de nestor een wiegendruk uit 1486 is.

833 Dreven

Engelse landschapsstijl 18e eeuw

In het midden van de 18e eeuw verhief Lancelot "Capability" Brown in Engeland de landschapsarchitectuur tot een ware kunst. Dit deel van het domein toont duidelijk hoe een natuurlijke sfeer kan gecreëerd worden. Slingerende lanen en paden vormen vloeiende lijnen. De wandelaar komt voortdurend voor verrassingen te staan. De vijver heeft een gebogen vorm met zachte, glooiende lijnen en aflopende oevers. De vorm doet denken aan de natuurlijke loop van een rivier. De architect is tot op heden niet gekend.

Zichtas Kasteel (ca. 1850) Lange zichtassen die uitgeven op een gebouw, een structuur of een bomengroep zijn typisch voor de Engelse landschapsstijl. Deze zichtas is ongeveer 650 meter lang. Dergelijke zichtassen ontstaan niet per toeval, ze vergen planning en onderhoud, maar geheel in lijn met de landschapsstijl zien ze er zeer natuurlijk uit.

Eredreef (1840)

Oorspronkelijk werd een dubbele rij beuken geplant. Of de huidige bedekking met "Vlaamse kinderkopjes" ook uit die periode stamt is niet te achterhalen. Feit is dat dergelijke authentieke kasseiwegen steeds zeldzamer worden.

Kathedraaldreef (1840)

Nu wordt deze "Grimbergse Dreef" genoemd. Hij wordt gevormd door twee rijen beuken die rond 1840 geplant werden. Ze vormen als het ware een gotisch gewelf van een kathedraal.

Koninginnendreef (vóór 1699)

De herkomst van de naam "Koninginnendreef" is onbekend. Hij komt reeds voor op de gravure van Harrewijn uit 1699 (zie voorflap) en werd aangelegd door Peter- Ferdinand Roose die van 1677 tot 1700 eigenaar was van het kasteel van Boechout. Verderop rechts staat de Sint-Annakapel (vóór 1699), deze is enkel te bereiken vanaf de openbare weg.

834 De Machoechel

1978 Dit grasland is genoemd naar de kleine Machoechelbeek die uit een bron in het bosje ontspringt. Sinds 1978 beheert de Plantentuin dit grasland als plantenreservaat; het wordt één keer per jaar gemaaid. Talrijke wilde soorten planten, waaronder verschillende orchideeën, vinden hier hun thuis. Samen met bospercelen en bedden of borders bepalen graslanden het landschap, ze zijn steeds aanwezig geweest in kasteeldomeinen. Oorspronkelijk fungeerden ze als weiden. Later dienden ze ook als open ruimte in het landschap. Tot ver in de 19e eeuw werden graslanden in historische domeinen begraasd. Pas tegen de 20e eeuw komen grote gazons in zwang. Deze werden onderhouden met een uitgebreid

machinepark en met behulp van grote hoeveelheden mest en sproeistoffen. Momenteel worden veel gazons weer in grasland omgezet.

835 Wild Meise

Dit gebied in de Westhoek van de Plantentuin werd beschreven door Mariane De Cock in het kader van haar terreinstudie in de opleiding Natuurgids bij Natuurpunt.

836 Fruticetum

1979 Het Fruticetum beslaat een oppervlakte van 7,5 hectare en herbergt ruim 1800 soorten winterharde struiken en bomen. Door de grillige vormen van de bedden en de kronkelende graspaden krijgt dit deel van de Plantentuin een heel eigen sfeer. Achter elke bocht wacht een nieuwe botanische verrassing.

838 Herbetum

1976 Het grondplan van deze tuin is gebaseerd op de classificatie van het plantenrijk, volgens de twintigste-eeuwse plantkundigen A. Cronquist en A. Takhtajan. Planten die nauw verwant zijn, staan bij elkaar. De planten dicht bij de Balatkas zijn bovendien eerder ontstaan in de evolutie dan deze langs de rand van de tuin.

839 Moessonkas

Tegenover de Victoriakas bevindt zich de Moessonkas of Savannekas; Typisch zijn de *accacia's*. Dit bloem kenmerkt zich doordat er een warm of warm – gematigd klimaat met regen – en droogseizoen heerst. Denk ook aan de Baobab in "Le petit prince" van Antoine de Saint Exupéry.

840 Regenwoudkas

Achter de Evolutiekas worden 5 Regenwoudkassen ingericht : secundair regenwoud, gemengd Regenwoud, grootste vertegenwoordigers van alle continenten, Epifyten en klimmers en Afrikaans Regenwoud. Er zullen 5 kassen komen omdat de biodiversiteit aan planten zo enorm is!

841 Gewestplan

In de jaren 80 werd een gewestplan opgemaakt dat als leidraad diende voor Jeugdtraject Meise en later Natuurpunt Meise voor de te beschermen en uit te breiden natuurgebieden in Meise.

842 Arboretum

Voor de A12, waar de Kapellelaan begint en de Jan Krokaertstraat, bevindt zich een strook grond die bij de A12 hoort. In 1966 beplante Openbare Werken op vraag van Jeugdtraject Meise dit perceel met enkele inheemse bomen. Dit werd ons eerste natuurreservaat.

Het wordt nu bedreigd door de plannen voor de aanleg van een tram.

843 Natuureservaten Natuurpunt

Berenput

Dit klein stukje ongerepte natuur is in handen van drie privé personen. Natuurpunt kreeg van een gedeelte het beheer.

De poel werd door Regionaal landschap uitgediept en er kwam even verder in de O.L.Heerbeek een waterreservoir van ...

De terreinstudie werd uitgevoerd door André De Keersmaeker voor zijn examen Natuurgids. Hij kreeg de hulp van Jef De Cuyper, Anne Ronse en ...

Buitenweide

Dit tweede stukje natuur, eigendom van Haviland, ligt ingesloten door de verkaveling Zerlegem – Mankevosstraat. Het is voor het grootste gedeelte moeras.

De terreinstudie werd uitgevoerd door Jef De Cuyper en de plantenwerkgroep van Natuurpunt N.W.Brabant verifieerde en vulde aan.

900 Bibliografie

900 Bibliografie

Van Roza tot Sonja 1936 – 2008 Louis Becq 2009

Portretten van onze bovenlokale politici van de Franse revolutie tot nu Louis Becq 2011

Meise, een fusie met Wolvertem en Oppem Deel 1 1981 – 1982 Louis Becq 2013
In “**Gids voor Vlaanderen**” vinden wij honderden kleurenfoto’s van het culturele en natuurlijke erfgoed van Vlaanderen. De uitgever noemt het de meest volledige referentiegids.

Meise staat op pagina 841 tot 844 van de 1400 pagina’s tellende gids. De tekst eindigt onderaan die bladzijde, maar is niet af. Er ontbreekt dus een stuk!

Het wordt onderverdeeld volgens de laatste situatie voor de fusie in Meise, Wolvertem en Oppem. Wij hadden hier liever de 8 parochies gezien.

Er worden een stukje geschiedenis en bezienswaardigheden behandeld. Achtereenvolgens krijgen wij : de Sint – Martinuskerk, de oude pastorie, het standbeeld van baron d’ Hoogvorst, de hoeve Haeck, de Sint – Elooi kapel, het Hof ter Hasselt, de kerk van St.-Brixius-Rode, het Hof te Rode en de Plantentuin voor Meise; de St.-Stephanuskerk, het Hof te Oppem, de pastorie, de kapel van O.L.V.Geboorte in Amelgem, de hoeve Groot Amelgem en de hoeve Klein Amelgem voor Oppem; de ...

901 Bronnen Meises erfgoed

1. Teksten
2. Bouwen door de eeuwen heen 1 Min.Ned.Cul.
3. Histoire des environs de Bruxelles 5 H.III Meysse, Wolvertem,Londerzeel
4. Meise in oude prentkaarten Min. Ned. Cul.

5. Meise, onder de toren van St.-Martinus Sib 2001 JDC
6. Meise, van onder de toren van St.-Brixius Rode Sib 2004 JDC
7. Geschiedenis van Brussegem (*Oppem*) Jan Willems
8. Meise Gemeente Cultuur Jef Heyvaert
9. Meise Gemeente Jan Van den Eynde
10. Wolvertem Gemeente t’ Kint
11. Geschiedenis van St.-Brixius-Rode De Pauw
12. Nieuwenrode H. Spinnael
13. Meise Beiaardvrienden Jef Claes
14. Meise K.B.
15. De autotoerist 11/1970
16. Wandelpaden Meise
17. Edwin Ganz trekpaardenroute
18. De Plantentuinroute
19. Jan Hammeneckerpad en boskapelpad VWB 68
20. Het Vlira pad Gemeente Meise
21. Het Tony Ospad A.Bettesone
22. Meise Historische gebouwen Imde-Meuzegem Gemeente Meise
23. d’ Hoogvorstpad W.G. Meise
24. Edwin Ganzpad W.G.Meise
25. Drie-Rhodespad W.G.Meise
26. Kouterpad W.G.Meise
27. Witherenpad W.G.Meise
28. Derde Jagerspad
29. Fietspad VTB-VAB KB
30. Eddy Merckxroute Pr.VI.Br.
31. Langs Vlaamse wegen St. M. en L.
32. Karel Van de Woestijne wandelroute Marnixring
33. Amelgempad Pasar 2009
34. Boechout V.G.1995 A.Bettesone
35. Historische tuinen en parken in Vlaanderen M&L cahier 20
36. Databases
37. Imde V.G.1996 A.Bettesone
38. Meise V.G. 1997 A. Bettesone
39. Meise V.G. 1998 A.Bettesone
40. Oppem en Amelgem V.G.1999 A. Bettesone
41. Monografie
42. Kasteel van Boechout en zijn Waterburcht Noppen
43. Berla
44. Tekeningen en Gravures
45. Foto’s
46. Schilderijen
47. Postkaarten
48. Medaille
49. Internet Website <http://www.meise.be>
50. Blogs <http://blog.seniorennet.be/erfgoedmeise>

902 (133) Systematiek

Elke wetenschap heeft zijn systeem van benamingen. Bij het opmaken van inventarissen moet daar rekening mee gehouden worden om enige ordening, eenduidigheid en uitwisselbaarheid mogelijk te maken.

De inventaris "Berlai" in mijn Excel bestand bevat de artikels die verschenen in het tijdschrift Berla. Het voordeel hiervan is de flexibiliteit. Men kan de kolommen naar zijn (haar) voorkeur herschikken om bepaalde rubrieken samen te brengen. De zoekfunctie van dit programma biedt ook de mogelijkheid om snel iets op te zoeken. Maar hier komt de kat op de koord. Dit vereist discipline in een systematiek die aan een aantal vereisten moet voldoen. Doordat de auteurs geen afspraken maakten hieromtrent kan de zoekfunctie niet altijd naar behoren werken.

"Berlai" is opgebouwd in kolommen :

volgnummer, parochie (IMD, MEI, MEU, OPP, ROD,WES, WOL) en GEM als het over meerdere parochies gaat. Dan volgt de titel, waarin systematiek zeer belangrijk is, de auteur (eerst familienaam en daarna de voornaam), de code van het artikel met jaargang – aflevering – pagina. Er zou een kolom rubrieken kunnen bijkomen met erf – gen – top – his ... Voor de titels is eenvormige schrijfwijze, nummering, rubriek, volgnummer ... van belang. De zoekmachine aanvaard geen verschillende schrijfwijzen en hierdoor blijft de opzoeking onzeker en eventueel onvolledig. In de opsomming van de artikels die verschenen over het onderwerp ziet men dat uiteraard in '4. Berla'.

911 Eigen Schoon en de Brabander over Meise

E.S.en de Br. over *Meise*

1988 op zondag 1 mei goudvlag in Meise
 1988/10-12 pag. 476 Berla Heemkring Meise
 1984/1-3/78 Brabantse kroniek Berla Meise
 1984/10-12/478/ Edwin Ganz de onbekende
 1985/1-3/62.Edwin Ganz
 1913/3/46 Edwin Ganz met foto
 1983/10-12/429 Het paard f. E.Ganz
 1914/1/13 Van Dievoet Hendrik Folkloristische ... (kanten?)
 29 Van Dievoet Hendrik Folkloristische ...
 1928/1-2/bijlage ledenlijst
 Vrije Bibliotheek Patronaat, E.H.Corbeel, De Cuyper pachthof Boekhout, Edwin Ganz, J. Lettens, Dr. Jan Van den Eynde, G.Veldeman bouwmeester, Dr. H. Houssiaire
 1933/1/3 Enige nota's over oude dichters uit Meise en Grimbergen
 1934/2/80 Het wapenschild van Meysse en het blasoen van de heren van Boechout
 1940/9/kaft tekening kasteel van Boechout
 1956/9-10/358 Testament (Meise 1521)
 1963/11-12/467 Het hof en klooster te Nieuwenrode in de 12de en 13de eeuw onder Mei en Wo
 1995/7-9/243 Castrum – Catellum (o.a. Boechout)
 2004/2/255 De Vlaams-Brabantse aanwezigheid in het vrijwilligerskorps van Mexico
 2005/4/547 Nieuw boek geschiedenis Meise
 2006/4/497 Nieuwjaarsbrief van een verliefde Meisenaar

1963/11-12/467 Het hof en het klooster in Nieuwenrode in de 12de en 13de eeuw onder Wolvertem en Meise

1994/3/459 Brabantse woorden IV Frans Meskens
 2010/2/245 Oude Brabantse geslachten Cuyermans
 2015/2/205 De grote oorlog in West – Brabant
 2015/2/ Verslag pastoor Puttemans *Meise* 6.3.1915

912 Boeken

Meise onder de toren van St. - Martinus - De Cuyper Jef - Het Streekboek 2001.7.9
Meise van oorsprong tot 1940 - Heyvaert Jef - Cultuurraad Meise 2005
Meise in oude prentkaarten - van den Haute R. - Eur.Bib.Zaltbommel 1973
Meise - Vanden Eynde Jan - Vanden Eynde
Beiaard Meise in Brabant - Claes Jef - Vrienden van de Beiaard 1951.10.6
Meise - Wauters L. - Kredietbank 1975.25.9
Meise (3) - Bettessone Achiel - Vakantiegenoegens 1997
Meise (4) - Bettessone Achiel - Vakantiegenoegens 1998
Le domaine royal de Boechout - -
De heerlijkheid van Bouchout te Meise - Bettessone Achiel - Vakantiegenoegens 1995
Historische stoet "Leven rond Bouchout" - Cornelissen Julia - Berla Meise 1988.5.6
De heren van Bouchout en hun waterburcht te Meise - Noppen Constant - De Cuyper 1990.15.6
Het koninklijk domein van Bouchout en zijn kastelen - Van Gijsegem Jean - Van Gijsegem 1987
Madeleine Jeugdherinneringen aan Keizerin Charlotte - De Cuyper Jef - Sib
De waanzin van Charlotte - Pauwels Jos (red.) - Epo 2000
De keizerin van Mexico - Bernauw P., Didelez Guy - Davidsfonds Infodok 1999
Charlotte de Belgique, Imperatrice du Mexique - de Reinach Fousse-magne H. - Plon-Nourrit Paris 1925
Keizerin charlotte op rust te Meise - Bettessone Achiel - eigen uitgave 2013
Gids van het plantenspaleis - Billet Frieda - Plantentuin Meise 1978
Het hof te Meysse B.Vander Linden(d'Hoogvorst) tot Charlotte - Bettessone A. - Pasar Meise 2011
Edwin Ganz - Berla - Berla Meise 1986
Bouchout, de smaragd van Meise - Bettessone Achiel - idem 1989
Korte geschiedenis van het domein Bouchout - - Plantentuin Meise 1995.6
Le domaine de Bouchout ... 1939 - 1989 - Borremans P. en Swaerts D. - Plantentuin Meise 1989
Het dom.Bouchout van kasteelpark tot plantentuin 1939-1989 - Borremans P. en Swaerts D. - Plantentuin Meise 1989
De Nationale Plantentuin van België 1870 - 1970 - - Plantentuin Meise 1970 A1

The spontaneous flora of the national botanic garden of Belgium - Hoste I. - A2
National botanic garden of Belgium 2011 annual report - - A4
Het Belgisch trekpaard, een levend monument - - Gemeente Meise 1999 A5
Meise - Wauters - K.B. A6
Meise St.-Martinusgemeenschap - - Parochie A8
Muurschilderingen in de Sint-Martinuskerk te Meise - Krokaert Laurent - Parochie Meise 1993
Monografie Meise - De Cuyper Jef - Eigen beheer 1960 M1
Baron van der Linden d' Hoogvorst - Moyson Raoul - Berla Meise 1993.10.9 M2
De Sint - Elooikapel en St.-Elooiwingen te Meise - Noppen Constant - Berla Meise 1985 M3
350 jaar St.-Elooikapel 2.9. - - M4
Audiovisueel Centrum - De Cuyper Jef - avCVO 1972
Wandelpaden te Meise - Heyvaert Frans - VAB-VTB 1970 M21
De Ewin Ganz trekpaardenroute - Van Den Eynde Maurits - Gemeente Meise 1999
Markante vrouwenwandeling in Meise - Dierickx Sonia - C.V.P. M22
De plantentuinroute - Vandenbossche e.a. - Toer.fed.Brabant 1974 M24
Schoon Meise 1966-76 - Becq Louis - Drukkerij De Cuyper 1966 M26
Binding - De Leeuw&De Cuyper - M27
t Ander Meise - Francken Willy - M28
De autotoerist Meise - - VAB-VTB 1970 M29
Hoe de Brusselsesteenweg eruit zag 1930 - 35 - Vandiest Jean - Vandiest Jean 2000 M31
Mijn oorlogsjaren 1940 - 45 - Vandiest Jean - Vandiest Jean 2000 M32
Toneelleven in Meise - De Cuyper Piet - eigen beheer 2005
Oud Soldaten Meysse 1903 : boek en CD-rom (PPT) - De Cuyper Jef - Sib 2003 M34
Henri Lenaerts 80 - De Henau Guido - Cultureel Web Meise 2003 M35
De historie van de Rozenboom in Meise - De Cuyper Piet - De Cuyper Piet 1997 M36
Meise belevenissen - De Cuyper Piet - De Cuyper Piet 2013 M37
K M G S 1903 Meise - De Cuyper Jef - Sib 1994 M38
Meise en zijn beiaard boek en CD-rom - De Cuyper Piet en Jef - Sib 2002 M39
De vrienden van de beiaard VZW statuten - Claes Jef - Vrienden van de beiaard 1952 M40
Toneelkring Kris - Kras Meise 25 - De Cuyper Piet - Kris - Kras 1998 P2
Vaders oorlog - Vandiest Jean - oorlog 1914-18 P3
Helden Verhalen over de waanzin van de oorlog - Vandiest Jean - eigen beheer 2010 P4
Dialect van Meise - De Cuyper Jef - Sib 2000 P5
Meise gedichten - Vos Herman - Eigen beheer P6

Een dorp vergeten - Vos Herman - Dilbeekse Cahiers 1996 P7
Jeugdherinneringen van een straatrat - De Cuyper Jef - Sib 2001 P8
Buitenweide terreinstudie - De Cuyper Jef - CVN P9
School en Cultuur toespraken JVC - Van Campenhout Jules - eigen werk
Vaderlandse plechtigheden toespraken JVC - Van Campenhout Jules - eigen werk P10
Groot Citatenboek de Bib 40 jaar - - P11
Beknopte chronologische geschiedenis van Imde - Bettessone Achiel - Vakantiegoegens 1996 R13
Jan Wellens - Wellens Jan - Leleu 2009
25 jaar Kunstspectrum Meise - - Muziekacademie S1
Kunstkring Meise 1979 - 2004 - - S2
Okra 1957 - 2007 - - S3
Chiro Meise 50 jaar - - Chiro S5
Architecturale Relicten Meise - - S6
Chiro Meise 1958-1968 - - Chiro
Meise mijn gemeente - Roelens Stijn - eindwerk T1
Auberge Napoleon - - Eigen beheer T2
t Ander Meise 1 en 2 - Francken Willy - PVV T5
Van Roza tot Sonja - Becq Louis - GKR Meise 2009 T15
Portretten van bovenlokale politici van de Fr.revolutie tot nu - Becq Louis - T16
Verzamelde gedichten van Jef Lettens - De Cuyper Jef - Sib 1992.1.1 T17
Sint-Elooikapel en O.L.V. Ter Hasselt in de St.-Martinusparochie - Bettessone Achiel - St.-ElooiBroederschap Meise 2002

913 Archief parochie Meise Sint-Martinuskerk

1. Bibliografie

DE WACHTER, *Repertorium*, d.III, p. 415-416;
 WAUTERS, *Environs de Bruxelles*, d.II, p. 277-304;
 GOETSCHALCKX, *Album pastorum*, p. 132-136;
 VERBESSELT, *Het parochiewezen*, d.II, p. 55-128.
 DELESTRE D.J., *Sint-Martinuskerk van Meise*, in *Meise*, 1951, p. 17-21.

2. Inlichtingen betreffende het archief

Bestand Kerkarchief Brabant documenten van 1384 tot 1803 (1 strekkende meter) nummers 3535, 24.473-24.532.

Het archief van de pastorij werd neergelegd op het A.R. overeenkomstig de Archiefwet van 1955 (nrs. 24.473-24.532)

24.473: oorkondenverzameling: 16 aktes (1384-1770)
 24.474-24.477: eredienst, algemeenheden (17de-18de e.)

24.478: boek van de jaargetijden (1721-1798)

24.473^{bis}: atlas van de gronden van de kerk en de Armentafel van Meise en Sint-Brixius-Rode, 1776.

24.479-24.483: staat van de goederen van de kerk en de Armen te Meise en Sint-Brixius Rode, 18de e.

24.484-24.490, 24.516-24.523: rekeningen van de kerk en de Armen (1639-1803)

24.524: manuaal van de achterstallige bedragen (1694-1708)
24.525: manuaal van de inkomsten van de kerk, de Armen en de kapel van Sint-Eligius in het gehucht Hasselt (1750-1816)
24.526: kwitanties, 18de e.
24.527, 24.532: verkopen van bos (17de-18de e.)
24.528: huurcelen (17de-18de e.)
24.530: pacht van de tiende, 1613
24.529: afpalingen en metingen, 18de e.
3535, 24.491-24.513: rekeningen van de Armentafel (1606-1760)

3. Archieftoegangen

Inventarissen:

d'HOOP, d.II (nr. 3535)

Inv. (XII) van E. PERSOONS voor de nrs. 24.473-24.532

914 Berla

In het tijdschrift met dezelfde naam als de erfgoedkring verschenen sinds hun ontstaan een hele reeks artikels.

Vermits dit nog steeds aangroeit verwijzen we hiervoor naar hun website: www.erfgoedberla.be.

000 De wonderen

001 Kerk O.L.V.Meuzegem

Het was in het jaar 1112 dat de leenheren van de hofstede *Mosenghem* hun kerk (die dateert van voor 818) moesten afstaan aan de abdi van Dieleghem.

002 Pastorie Meuzegem

Op zaterdag 9 september was er **kermis** in *Meuzegem*. Erfgoedcel Meise hield die dag zijn **erfgoeddag** in de pastorie (1733) van deze parochie. Er waren verschillende standen (Berla, Natuurpunt en Erfgoedcel) en ons erfgoed werd belicht via **gidsing in de O.L.V.-kerk en de pastorie**. **Gidsen van Natuurpunt** leidden u langs de monumenten (want het was ook Monumentendag), door het **landschap van Meuzegem**. De **achtkerktorenwandeling**. De werkgroep zorgde voor puik en door experts doorgelichte **documentatie**.

Bij de verkenning kregen we inzage in het **parochie-archief**. We vroegen ons af of dit geïnventariseerd

werd. Dat zou anders dringend moeten gebeuren, want er zat heel wat waardevols in.

003 Kapel

Meuzegemstraat : Veilinglaan

004 Huis Huysegoms

005 Pauwenhof,

006 Stephe

007 De 8 vijvers

008 O.L.V. hof

Zie Berla 2009/96/05

009 Het Eiksken

Zie Berla 1987/18/01

200 De parochie

201 Meuzegem

Wordt voor het eerst vermeld in 1112, al kennen we de bron of het archief niet. De melding komt van Jan Lindemans, en die kunnen we zeker wel geloven ! Vóór die datum is er zeker bewoning te *Meuzegem* (Jan Verbesselt spreekt van een "hof" rond de tweede helft van de 11de eeuw (dus 1010)... maar het blijft bij een vermoeden..... Gysseling spreekt van een vermelding uit 1199 en verwijst naar het Abdijarchief van Grimbergen.....Er moet wel een archiefstuk zijn uit 1126 te Grimbergen dat verwijst naar *Meuzegem*.

202 Pastoors

Vroeger onder moederparochie Ossel 1112
1287 Baldinius Propheet de Mosenghem, presbyter
1848 Philippus Josephus De Pauw
1876 Karel Louis Schuermans
1915 Karel De Bisschop
1926 Jan Ceulemans
1938 Norbert Peeters
1952 Louis Verhasselt
1961 Frans Michiels
1969 Louis Saerens
Lees ook Berla 1983/01, 02 en 1984/7,16 en 1994/38/23

203 Bijnamen

Ook die van *Meuzegem* noemde men "boschuilen".

300 De verenigingen

Volgende verenigingen mogen niet ontbreken. De beknopte historiek ontbreekt echter voorlopig.

- 301 Toneelgroep Vrolijk en Vrij
- 302 De Eucharistische Kruistocht
- 303 Bond van het Heilig Hart (voorheen het broederschap van het Heilig Sacrament)
- 304 SAGAPO : jeugdvereniging
- 305 K.V.L.V.
- 306 Kermiscomité
- 307 Parochieploeg
- 308 Zielenzorg
- 309 Neerpoorts Feestcomité

700 De tochten

701 *Meuzegem* : 8 vijvers. (8 – kerken natuurwandelingen Meise 4)

We starten aan de **kerk** van O.L.Vrouw Boodschap met vroeggotische Westertoren in witte zandsteen (13de eeuw), laatgotische middenbeuk (16de eeuw) en zijbeuken, transept en koor (1800-61). Binnen : hardstenen doopvont (1700), het orgel (19de eeuw) is beschermd, beeld van O.L.V. (18de eeuw), verschillende arduinen grafstenen (18de eeuw). We zien ook hier een kerkuilenkast in de dakkapel van het schip.

We nemen de Meuzegemstraat en gaan voorbij **de pastorie** (1735), slaan af op Neerpoorten tot aan de **kapel**. Hier nemen we de kasseiweg links tot bijna op de Veilinglaan, maar we slaan linksaf op de veldweg. We zitten hier op de hoogtelijn van 30 m. We volgen de voetweg tot Blakebergen. We slaan rechtsaf. Hier komen wij voorbij het prachtige **Pauwenhof**. Bij de tweede bocht slaan we linksaf de veldweg in langs het bos. We slaan rechtsaf en komen op de Linthoutseweg. We nemen links en komen op de Linthoutstraat. We gaan links, richting dorp tot aan de plaat Meise (want wij bevinden ons reeds een tijdje op het grondgebied Merchtem). Aan de plaat slaan we rechtsaf de veldbaan in, door Het **O.L.V.-hof**, een prachtige vierkantshoeve, en verder door **Stephex**. Als we die verlaten zien we rechts **de ruigte met de 8 vijvers** die recent heringericht werd en zijn ruig karakter verloor. Er stond een plaat van de vogelwerkgroep Vlaanderen. Aan de Lovegemstraat slaan we linksaf tot de Meuzegemstraat die we linksaf volgen tot aan onze vertrekplaats aan de kerk.

800 De natuur

801 Natuurpunt : De 8 vijvers

Dit privé terrein was het eerste stuk natuur dat door Natuurpunt Meise via een mondelinge overeenkomst in beheer werd genomen dank zij Herman Dierickx. Het ligt in *Meuzegem* aan de O.L.V.hoeve in de Lovegemstraat. De firma StepheX die de manège beheert heeft het overgenomen.

900 Bibliografie

901 Berla

In het tijdschrift met dezelfde naam als de erfgoedkring verschenen sinds hun ontstaan een hele reeks artikels.

Vermits dit nog steeds aangroeit verwijzen we hiervoor naar hun website: www.erfgoedberla.be.

902 E.S.B. over Meuzegem

2007/1/107 Orgelexcursies naar *Imde, Rossem, Meuzegem* en Grimbergen

2007/2/233 Het klein orgel in Brabant (Meuzegem)

2012/4/645 Kroniek van het hof ter Hagen (Marc Gillisjans)

903 Beeldbank Mosenghem

<http://mosenghem.skynetblogs.be/>

De pastoors en al de andere geestelijken vind je terug onder het thema : Zieleherders deel 1 tot 10.

Hier zijn de links :

<http://mosenghem.skynetblogs.be/archive/2011/05/29/de-zieleherders-pastoors-onderpastoors-van-meuzegem-deel.html>

<http://mosenghem.skynetblogs.be/archive/2011/06/08/de-zieleherders-pastoors-en-onderpastoors-van-meuzegem-deel.html>

<http://mosenghem.skynetblogs.be/archive/2011/06/09/de-zieleherders-pastoors-en-onderpastoors-van-meuzegem-deel.html>

<http://mosenghem.skynetblogs.be/archive/2011/07/16/zieleherders-pastoors-en-onderpastoors-van-meuzegem-deel-4.html>

<http://mosenghem.skynetblogs.be/archive/2011/07/17/zieleherders-pastoors-en-onderpastoors-van-meuzegem-deel-5.html>

<http://mosenghem.skynetblogs.be/archive/2011/07/17/zieleherders-pastoors-en-onderpastoors-van-meuzegem-deel-6.html>

<http://mosenghem.skynetblogs.be/archive/2011/07/17/zieleherders-pastoors-en-onderpastoors-van-meuzegem-deel-7.html>

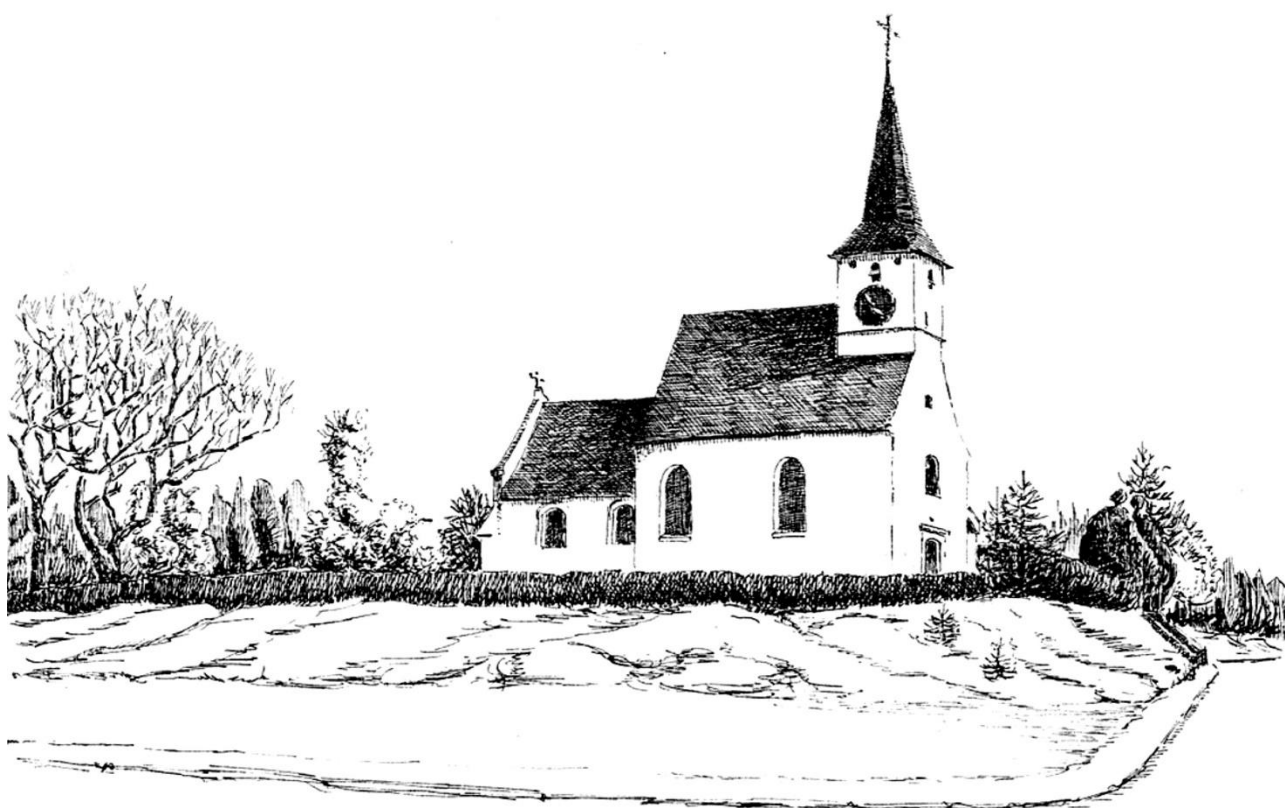
<http://mosenghem.skynetblogs.be/archive/2011/08/30/zieleherders-pastoors-en-onderpastoors-van-meuzegem-deel-8.html>

<http://mosenghem.skynetblogs.be/archive/2011/08/31/zieleherders-pastoors-en-onderpastoors-van-meuzegem-deel-9.html>

<http://mosenghem.skynetblogs.be/archive/2011/08/31/zieleherders-pastoors-en-onderpastoors-van-meuzegem-deel-10.html>

Alle verzorgd door Willem De Ridder.

OPPEM

OPPEM

W. KERREMANS '93

000 De wonderen

001 St. – Stephanuskerk Oppem

Database E.Bettesone :

26.3.1565 Pastoor Van der Smissen Hiëronymus stierf
20.5.1326 stierf pastoor De Bock Gerardus
14.11.1679 stierf Van Nieuwenhove Lucas pastoor van
Oppem en *Amelgem*
1681 Aan het eenbeukig kerkje met koor werd een
sacristiegebouwtje aangebouwd. Het jaartal werd
geschreven in de omlijsting in natuursteen rond het
venster langs de Zuidkant.
1692 Abt Judocus Bassery was pastoor van *Oppem* van
1680 tot 1692 (+1698)
1806 De parochie *Oppem* en de kapel van *Amelgem*
tot dan kerkelijk afhankelijk van *Meise*
1810 *Oppem* wordt bij keizerlijk decreet bij *Brusegem*
gevoegd
1826 Op 1.2 wordt Mart. Schellens pastoor tot 1831
1831 Plaatsing kerkorgel en op 24.6 wordt Joannes
Cattereel pastoor tot aan zijn dood in 1844
1891 Amandus De Vries werd pastoor op 29.6 tot 1914
1914 Witheer Hubert Chasseur werd pastoor tot
8.11.1945
1945 Op 30.11 werd Geroen Spillemaeckers pastoor
tot 30.12.1952 (kruis op graf)

1948 K.B. van 9.10 werd het St.-Stephanuskerkje
beschermd als monument (laatgotiek 16de- 17de eeuw)
1953 Petrus Saerens pastoor op 17.2 tot 14.11.1963
(grafsteen)
Albert Jan Luk Van Doorslaer werd op 12.12 pastoor
benoemd

002 Pastorie Oppem

Over de oorsprong vonden wij :

1. Volgens conservator Johan Grootaers is ze gebouwd
in de historische periode van de Brabantse gotiek
anno 1450 – 1520
2. De Norbertijnen zouden ze opgericht hebben in
1615 (1 jaar voor de kerk)
3. Rond 1681 werd de pastorie opgericht door abt
Bassery (A.Bettesone)
Tijdens de 2de helft van de 17de eeuw werd de kleine
barokke sacristie aangebouwd
Rond 1700 werden de laatgotische vensters van het
koor vervangen door segmentboogvensters met
bakstenen bepleisterde platbandomlijsting.
In de periode van de classicerende barok (zgn.
laatbarok ca. 1700 -1730) werd dit laatmiddeleeuwse
bedehuis aangepast aan de noden van de tijd Nieuwe
segmentvensters in de Westgevel en koor, een nieuwe
bakstenen sacristie met zgn. tuitgevel ten Z.W.,
vermoedelijke en nieuwe dakstructuur en een fraaie

zeldzaam bewaarde geprofileerde houten daklijst met wangen. Ook het toegangsportaal in blauwe hardsteen met fraaie beschootdeur met geprofileerde makelaar stammen uit de volle 18de eeuw. De makelaar is versierd met levendige bolvormige motieven (o.a. omgekeerde hartvorm).

Tussen 1820 en 1825 waren er verbouwingen.

1828 Door de godsdienstperikelen onder het Hollands bewind verborgen er zich 14 seminaristen

Het interieur is zeer mooi versierd met schilderijen uit de 17de en 18de eeuw.

In 2005 werd een erfgoeddag georganiseerd door de werkgroep Erfgoedcel.

003 Hof te Oppem

“t Hof te *Ophem* achter de koor der kerk” werd zo genoemd aan het einde van de XVde eeuw. Willem 't Serclaes (zoon van Evrard) was de eigenaar in 1485.

In de XVIIde eeuw behoorde de hoeve toe aan Henri van Ophem (+1627), daarna Gilles die in 1622 huwde met Jeanne Stuckens (van Haren) tot 1673.

Hun dochter Anna van Ophem legerde ze aan Gertrude Veldekens, echtgenote van Joos Van den Daele (° 1689). De dochter van deze laatste, huwde met Philippe van Hamme, waardoor de hoeve in handen kwam van de familie Leemans en zo aan Sterckx. Zo stierf in deze hoeve Barbe Leemans in 1850 (had 6 kinderen) en was de moeder van kardinaal Engelbert Sterckx. Zij bezat er ongeveer 34 ha in 1835 en was de weduwe van Guillaume Sterckx (+1795), burgemeester van Oppem onder het Franse regime. Hun zoon werd burgemeester van Brussegem-Oppem-Ossel tot ongeveer 1850.

Leemans en Sterckx stamden af van Serghuys.

De beschrijving van het hof in 1754 staat in het werk van Achiel Bettesone op pagina 73. Hij vermeldt ook in 1742 dat het hof in handen was van 't Sestich en dat het door huwelijk van Dorothea 't Sestich met Guillaume François Augustin Snoy (1700 -1773) daar terecht kwam.

1755 De dochter van Willem Snoy en Dorothea 't Sestich, Maria – Ferdinanda Snoy, huwde in 1755 met Lodewijk Franciscus Van der Gracht. Zij waren de erfgenamen van 't Hof te Oppem na 1773 toen het in het bezit was van jonker Philippe Snoy de Langenhaege.

Nu behoort de hoeve toe aan de familie Vijverman – Van der Hasselt die er een Bed&Breakfast in uitbaten.

004 Hof ten Steene

Het Hof ten Steene met donjon in de Oppemstraat zou de kern zijn van waaruit het gehucht *Oppem* is ontstaan. Na verwoestingen van het einde van de XVI de eeuw werd het weer opgebouwd. Nu is het een middelgrote, gesloten hoeve met geplaveide binnenplaats daterend uit de XVII – XVIIIde eeuw.

De donjon, die ingestort is, dateert van de XII-XIIIde eeuw. Een bouwkundige beschrijving met foto vinden

we in “Bouwen door de eeuwen heen 2n” op pagina 90.

José Anne de Molina behandelde de hoeve ook in “Les lignages de Bruxelles 81 – 82 op pag.152. Hij vermeldt de eigenaars. De vertaling verscheen in het tijdschrift Berla van de hand van Achiel Jacobs.

Achiel Bettesone vond :

1714 Het hof werd eigendom van de afstammelingen van Peter van der Schueren – Jacobs Laurentia. Eerst kwam hun zoon Judocus van der Schueren, vervolgens kleinzoon Philippus (1714), en nog later achterkleinzoon Carolus (1748). De zoon van Carolus, Philip was in 1778 nog erfgenaam (toegelaten tot het geslacht Serghuyghs – 1714). Zijn erfgenamen verkochten het hof aan mevrouw Augustin Succa, geboren Marie Madeleine Pospelaire (1765 – 1848)

De waarde leren kennen van dit gebouw als monument. Wat is een Donjon of woontoren? Haslinghuis – Janse schrijft hierover : “ Een Donjon is een woontoren oorspronkelijk meestal op een verhevenheid gelegen. Gaandeweg kwamen verdedigende buitenwerken als muren, poorten, waltorens. Dan werd de donjon als woonverblijf vervangen door een zaalgebouw. Het meest kenmerkende was het ontbreken van vensters en een ingang op de begane grond. In de tweede bouwlaag bevond zich een ruimte die men langs een ladder of laddertrap moest bereiken. Vaak was die ruimte overwelfd. Hogerop waren andere vertrekken en een laag dak.”

005 Elveriksmolen van Amelgem

Het is een graanwatermolen die momenteel niet meer in gebruik is.

Hij ligt in de vallei van de Maalbeek, op de grens van Meise, op de Bosweg (holleweg achter de Plantentuin). In een acte van 1154, waarbij Walter Van Campenhout zijn erfgoed te *Amelgem* schonk aan de abdij van Grimbergen, is er sprake van 2 molens. De nog bestaande is wellicht de Elveriksmolen vermeld in een geschrift uit 1206 van Adelia, weduwe van Geraard II Berthout, waarbij zij haar goederen te *Amelgem*, die voorheen hadden toebehoord aan Hendrik Waye van *Oppem* en zijn kozijn Zeger, die ze hadden verkocht, afstond aan de abdij van Grimbergen. De andere molen lag waarschijnlijk aan de vijver die bestond tussen de twee hoeven van *Amelgem*.

In de 14de eeuw was hij eigendom van chevalier Jean Van Hamme. Daarna behoorde hij toe aan markies Gisbert Taey, heer van Wemmel, (acte van 1396), samen met het nabij gelegen hof, (Neerhof) dat voor de 16de eeuw “t hof te Liere” noemde.

In 1529 hoorde hij toe aan de verwanten van Jan van Hamme

Omstreeks 1529 kocht Barend van Orley deze molen. Hij is de beroemde kunstschilder uit Brussel die onder meer de kartons voor de glasramen van Sint – Goedele ontwierp. Hij overleed in 1542. De familie van Orley

stond het goed terug af aan Adrien Taeye, heer van Wemmel in 1574.

De watermolen behoorde ook, heel waarschijnlijk kort nadien, tot het domein van Boechout. Graaf de Beaufort liet de schuur waarin een halfverheven afbeelding van O.L.V. met het kindje Jezus op haar schoot en waarvoor een heer in aanbidding op de knieën zit, aanbouwen in 1835. Dit kunstwerk komt voort uit een afbraak, wellicht van de bouwvallige schuur die aan de overkant van de weg stond en die afgebroken werd. Het gebouwencomplex hoorde later toe aan de staat. Het water werd ten dele nog aangewend als drijfkracht.

(afbeelding *Oppem* en *Amelgem* van Bettessone VII)

Het geheel, het molenhuis, de vijver en de bomen erom heen vormen een mooi brokje landelijke schoonheid, die nog veel kunstenaars lokt.

De huidige gebouwen dateren van de 19de en 20ste eeuw met schaarse resten van de vroegere gebouwen.

006 Groot hof Amelgem

Hoeve Groot *Amelgem* (momenteel kleinste)

Huis XVII de eeuw en stallen XVII de eeuw

496 In *Amelgem* zou er slechts een kapel gestaan hebben in gevolge de stichting van het Groot Hof van *Amelgem* dat uitsluitend door kanunniken werd uitgebaat en waar een proost werd aan toegevoegd.

12de eeuw *Amelgem* werd in de loop van de 12de en 13de eeuw belangrijk omdat het hof aldaar rechtstreeks werd uitgebaat door de lekebroeders van de abdij van Grimbergen onder leiding van een villicus waarvoor de kapel werd opgericht.

1202 Mevrouw Adelicia, echtgenote van Geraard Berthout III en beschermvrouw van de abdij van Grimbergen schonk goederen te *Amelgem* waaronder twee kleine hoevetjes, gelegen rond het kerkhof aan de kapel, voor hun zielenrust. Het gaat hier dus niet over de hofsteden Groot en Klein *Amelgem*.

1245 Twee oorkonden tussen de abdij van Grimbergen en het Kapittel van de St.-Goedele in Brussel vermelden *Amelgem* als zelfstandige parochie. Daarin stond Godfried van Amelreghem vermeld als beheerder van de hoeve Groot *Amelgem*.

1284 De hoeve werd vermeld in een acte van hertog Jan van Brabant

1552 De abdij van Grimbergen was verplicht haar uitgestrekt hof van *Amelgem* als onderpand te stellen. Hiervoor had de Heilige Stoel op 18 april 1453 toelating gegeven (verplichtingen ingevolge het Concilie van Trente).

1554 Van dit jaar bestaat er een korte beschrijving over het landgoed i.v.m. de oorlogsbelastingen op het hof van *Amelgem*. Het bedroeg in het totaal 147 ha, begrensd door de heerbaan ten Noorden en de molenbeek ten Zuiden.

1560 Steven Leemans is de voornaamste pachter op Groot *Amelgem*, schrijft prelaat A. Spira aan de abdij van Grimbergen. Hij was dat vermoedelijk tot 1591,

toen hij door vrijbuiters werd gevangen genomen op de maandag van Vastenavond. Ook de ouders van de moeder van kardinaal Sterckx, Leemans Barbe waren pachters op het hof.

1585 Michaël De Meester, pastoor in *Meise* was provisor in de abdij van Grimbergen en kreeg zo een mud gerst en een mud tarwe uit de abdijschoof van *Amelgem* in afwachting dat hij zelf kon brouwen.

1593 Steven Leemans, pachter van het hof, werd gegijzeld door vrijbuiters en moest zich vrijkopen.

1621 Na Jan Jacobs van Hellebeke en Symon van der Elst was Jan Vits, die reeds in 1606 zwaarder belast was en nog in 1621 met twee ploegen werd vermeld, pachter van het hof.

1623 De hoevegebouwen van de abdij van Grimbergen werden toen verkocht aan Peeter van der Schueren en zijn echtgenote Laurentia, pachters van het hof van *Amelgem*.

1652 Prelaat de Velasco bouwde de beroemde Duivelschuur

1705 In het Caertboek van de abdij van Grimbergen vinden we 2 vijverblokken of 2 visvijvers te *Amelgem* (een aan ieder hof).

1780 Op 28 december overleed Jan Baptist Leemans, pachter van het Groot Hof van *Amelgem*. Dit was de opa van kardinaal Sterckx.

1792 Op 2 november werd Engelbert Sterckx (later kardinaal) geboren op het Groot Hof. Zijn vader was Guillaume, pachter en de moeder was Barbera Leemans

1799 Op 30 juli werd Builelmus Sterckx, pachter van het Groot Hof, agent municipal van Brussegem.

1992 Op 13 september werd een gedenkplaat opgehangen aan het Groot Hof, geboortehuis van kardinaal Sterckx.

In *Eigen Schoon* en de *Brabander* 1961/8-10/378 *Amelgem*, lezen we meer.

In "Meise" van Jan Vanden Eynde vinden we *Amelgem* op pag. 61

De hoeve Groot Amelgem

Groot *Amelgem* : domein abdij Grimbergen 1246

Frankisch goed, oorspronkelijk Gallo-Romeins

De geschiedenis van deze hoeve, nu beter gekend onder de naam "De duivelschuur" loopt ver terug in het verleden, zeker tot in de Frankische tijd en sommige deskundigen beweren tot aan de Romeinse bezetting.

Dr. Verbesselt geeft zijn zienswijze : "De Frankische stamhouder Amalhari uit de IVde eeuw is o.i. niet de eerste bezitter geweest van het goed dat reeds vroeger in het bezit moet geweest zijn van een gallo-Romeinse veldheer".

Amalhari zou de kern vormen van de naam *Amelgem* – een taal leeft en woorden ondergaan in de volksmond andere uitspraken en daarna ook andere schrijfwijzen. Bijzonder de klanken "sem", "hem", betekenend hoeve, plaats, worden veel aan de stam van het woord toegevoegd. De afstammelingen van Amalhari die het

geslacht Amelrengem vormden hebben deze hoeve in de XIIde eeuw in bezit gehouden. Later werd dit domein eigendom van de abdij van Grimbergen. De bebouwde oppervlakte bedroeg 140 bunders, de jaarlijkse wisselbouw – wintergraan, lentebezaaiing, braak of dries – werden steeds toegepast.

De hoevegebouwen waren aan alle kanten omgeven door weiden en er werd aan druiventeelt gedaan want voor de hoeve lag een wijngaard van ongeveer 1 bunder en 7 roeden groot en achteraan een vijver. Bij alle belangrijke hoeven werd een vijver uitgegraven om over voldoende water te beschikken in tijd van schaarste en ook als er brand ontstond. Met betrekking tot deze vijvers heb ik dikwijls horen spreken van brandput.

De hoeve die er nu staat werd opgebouwd in de XVIIde eeuw. Alleen de stallen zijn volledig gemoderniseerd en dit na de brand van 1966.

Vermoedelijk werd omstreeks 1690 de splitsing van de bedrijfsoppervlakte doorgevoerd en zo onstond nevens "Groot *Amelgem*" – 80 ha – een andere hoeve "Klein *Amelgem*" of "Klein Hof" – 45 ha. De duur van de pacht : 9 jaar. Verplichtingen van de pachters . De huurprijs : voor akkers 11 gulden, voor weiden 12 gulden. Ze waren vrij van tienden, maar moesten enkele leveringen in natura doen : o.a. Klein Hof – een vet kalf leveren en houillevrachten (kolen naar de mijnen halen).

Deze pachters mochten geen gronden van andere eigenaars bewerken uit vrees dat ze hiervoor de mest zouden gebruiken. Er was ook nog de verplichting van 200 schapen te houden om over voldoende mest te beschikken. Alles was gericht op de vruchtbaarheid van de gronden. De opzeg moest geschieden een half jaar voor het eindigen van de pacht.

De eerste pachter na de heropbouw van *Amelgem* in het begin van de XVIIde eeuw is geweest Jan Van Bever – afkomstig van het hof Bever-Strombeek. Een neef van Jan Van Bever huurde het hof te Hamme. In 1704 hebben we als pachter op Groot *Amelgem* de genaamde Jan Heynbeke en na hem Cosmas Leemans. In 1786 Guillaume Sterckx uit St.-Maartens – Lennik die huwde met de oudste dochter van Leemans. Ze waren de ouders van kardinaal Sterckx, geboren te Groot-Amelgem op 2 november 1792. Tijdens het Frans bewind zijn de kloostergoederen – ook *Amelgem* – tot nationaal domein verklaard. Alsdan is het gezin Sterckx verhuisd naar het Hof te *Oppem* – dicht bij de kerk – waar de kardinaal een bidkapel deed bouwen. Deze staat langs de nieuwe baan naar Asse.

In de eerste helft van de XIXde eeuw was *Amelgem* – zwartgoed – eigendom geworden van Baron Van der Linden.

Simon Margé – laatste witheer – pastoor van *Meise* en voordien provisor van de abdij van Grimbergen, zat de baron dusdanig aan zijn vel dat deze op 13.3.1818 beloofde elk jaar "een somme van honderd croonen"

te betalen aan de rechthebbende abdij (pastoraal archief).

In *Amelgem* had men twee watermolens – de ene lag waaarschijnlijk aan de vijver tussen de twee hoeven – en de andere bestaat nog : de Elveriksmolen.

De Duivelschuur "*Meise*" Jan Vanden Eynde pag. 66

007 Klein hof van Amelgem

1690 Huis

1776 Herbouwd

1776 Dit jaartal werd gebeiteld in een natuursteen met het wapen van abt du Rondeau van Grimbergen en werd ingemetseld boven de schuurpoort van het klein hof van *Amelgem*

1973 Op het Klein Hof van *Amelgem* worden opnames gemaakt voor de T.V.-productie "Een mens van goede wil" van Gerard Walschap.

Eigen Schoon en de Brabander 1961/8-10/378 *Amelgem*

008 Duivelschuur Amelgem

1652 Prelaat de Velasco bouwde beroemde Duivelschuur

Duivelsschuur : 1636 + bakhuisje

Legende :

Klassiek verhaal : kwade overwonnen door het goede o.a. onderwijzer Achiel C.

Toneel : E.H.Constant Lindemans "De duivelschuur" 1925

Toneel : Jef Verbesselt "De duivelsschuur"

Poppenspel : Jef De Cuyper "De duivelsschuur"

1835 wordt de schuur gebouwd door graaf de Beaufort, heer van Boechout. De schuur die bestond aan de overkant van de weg verdween. In de gevel van de nieuwe schuur werd een geschonden bas-reliëf ingebouwd, van de afgebroken bouwvallige schuur. Een geknielde heer zit in gebed voor O.L.Vrouw.

1845 Volgens A. Wauters werd de Duivelschuur afgebroken en nadien verbouwd.

1923 De Duivelschuur werd heropgebouwd in een verkleinde versie

Eigen Schoon en de Brabander 1961/8-10/378 *Amelgem*

Zie ook Berla 2000/06/21

009 Kapel van Amelgem

1155 Norbertijnen Grimbergen

IXde eeuw te *Amelgem* had de abdij van Lobbes reeds eigendomsrechten

1155 Bisschop Niklaas van Kamerijk bevestigde voor de derde maal "altare videlicet de Wamblines (Wemmel), Berchem, Ramesdunc, Menza, Ophem, Rode, Strumbergen," als toegewezen aan de abdij van Grimbergen. Hierin was er geen sprake van enig appendicum voor *Meise*. In deze brief werd de kapel van *Amelgem* reeds als bezit van de ab dij van Grimbergen vermeld. Getuigen hierbij waren Bernerus

de Ossela en Albertus de Amelrengem, sacerdotes of priesters.

1246 De bezittingen van de abdij van Grimbergen werden bevestigd in een pauselijke bulle van 25 oktober door paus Innocentius III. Hierin werden vermeld de kapellen van *Amelgem* en *Hasselt* die beiden aan de kerk van *Meise* toebehoorden, "capella villa de Amelrengem". De Amelgemkapel werd hier zeer duidelijk als hofkapel vernoemd

1247 *Amelgem* werd vermeld als zelfstandige parochie.

einde XVIde eeuw J.F. Langerin Willem Blaen (1571-1638) gaf een kaart uit waarop de kapel van *Hasselt* werd aangeduid en de kerken van *Meise* en *Oppem*. Van deze periode gingen er in de Geuzentijd veel archieven verloren.

1607 De klok werd gegoten door Jan Van den Gheyn en draagt het wapenschild van prelaat Philippus van Raubergen, abt van Grimbergen van 1594 tot 1613. Het voert : ' in gouden veld drie bomen op de heuvel van Sinopel. Spreuk : Riga montes desuper' (ook op een stuk geborduurd fluweel wordt dit wapen teruggevonden in de kapel van *Amelgem* door kapelaan Chasseur.)

1613 Christoffel Outers (abt) herbouwde de kapel en schonk enkele prachtige schilderijen

1637 Dit was het bouwjaar van de huidige onder abt Outers Christophe in barokstijl opgetrokken kapel van Amelgem. Het klokje werd reeds in 1607 gegoten en was eigenlijk bestemd voor de vorige kapel die bouwvallig of vernield moet geweest zijn of niet meer beantwoordde aan de behoeften en daarvoor moest worden afgebroken. De bouwwerken werden reeds in 1636 aangevangen (zie tekening)

1637 Abt Outers (wapen) barokstijl met klokkentorentje met kortbogige openingen, klokje gegoten door Jan van den Gheyn MCCCCCVII (1607), O.L.V. met het kind og O.L.V. – geboorte.

1793 Simon Margé, provisor van de abdij van Grimbergen viel de zeer gelovige baron van der Linden – d'Hoogvorst aan die het gewaagd had zwart goed te kopen, ook het domein van *Amelgem*, vroeger eigendom van de abdij van Grimbergen. Daarvoor ontving pastoor Margé 100 kronen als zoengeld per jaar. Dat geld verdween in de zwarte kas.

1798 De kapel van *Amelgem* werd als zwart goed verkocht aan baron d'Hoogvorst.

1806 tot dan was de parochie *Oppem* met de kapel van *Amelgem* kerkelijk afhankelijk van de parochie *Meise* . de priester - witheer die er voordien dienst deed werd beschouwd als onderpastoor van *Meise*. Administratief werd *Oppem* en *Amelgem* bij Brussegem gevoegd in 1810, bij keizerlijk decreet.

1818 Op 18 maart werd *Amelgem* opnieuw eigendom van de abdij van Grimbergen.

1830 Eerste restauratie door graaf A. de Beaufort

1914 -18 De kapel ontaardde tot bergplaats en de klok werd angstvullig verstopt

1922 Edwin Ganz schreef naar de minister om de kapel te klasseren als monument. Hij liet weten dat het dak open lag en het glas uit de ramen was.

1928 Herstellingswerken op kosten van Boucqueau

1935 In de winterperiode van 1934-35 werden de volwassen populieren rond de kapel van *Amelgem* geveld.

1936 Voor het behoud van de kapel werd een comité opgericht : erevoorzitter baron de Viron van Oppem, voorzitter Raphaël Anne de Molina van Ossel en burgemeester De Keersmaecker van Brussegem, lid.

1937 De kapel van *Amelgem* bestond 300 jaar. Zij werd voor deze gelegenheid opnieuw ingericht als bedehuis. De familie de Limburg – Stirum van Wemmel zorgde voor het altaar. Op 8 september was de luisterrijke feestdag. De preek werd gehouden door kannunik S.J.Ramaeckers, pastoor van *Meise*.

1955 Bij K.B. van 19 april werd de kapel van *Amelgem* een beschermd monument samen met de mooie platanen errond (zie afbeelding)

1960 Tweede restauratie door schepen Leon Stallaert.

1985 Herstelling van het kruis.

1987 feestelijke viering van het 350 jarig bestaan van de kapel en uitgave van 5 prentkaarten om de kosten te helpen dekken

Uit "*Meise*" van Achiel Bettessone en "De geschiedenis van de gemeente Brussegem" Jan Willems Eigen Schoon en de Brabander 1961/8-10/378 Amelgem

JUBILEUM 375 JAAR KAPEL VAN AMELGEM

De Norbertijnorde van Grimbergen beschikte over de abdijhoeven van *Amelgem* en *Oppem*. In deze hoeven verbleven enige lekenbroeders onder het bestuur van een pater. Deze dienden te beschikken over een bidplaats. Door brieven is bewezen dat de kapel reeds in de 12e eeuw vermeld staat. In die periode was *Amelgem* een zelfstandige parochie, later was de Kapel afhankelijk van *Meise*.

Veel later vormden *Amelgem* en *Oppem* één parochie. In 1637 werd de Kapel door Abt Outers wederopgebouwd. Het jaartal staat vermeld op de gevel van de Kapel. Ten tijde van de Franse revolutie werden de godsdienstplechtigheden gestaakt en raakte het gebouw in verval. Door toedoen van Gravin de Beaufort–de Roose werd er een grondige restauratie uitgevoerd in 1830.

Toen *Oppem*, dus ook *Amelgem*, onder de gemeente Brussegem ressorteerde, heeft de gemeente Brussegem een verfraaiing bekostigd. Een aantal weldoeners, voornamelijk de familie Anne de Molina uit Ossel heeft gewaden, een orgeltje enz... geschonken aan de Kapel.

Deze Kapel is toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw-Geboorte, die op 8 september herdacht wordt. Tot het einde van vorige eeuw ging rond die tijd een processie vanuit *Oppem* naar *Amelgem*. Nu nog is er jaarlijks de tweede zondag

van september een Eucharistievering in de Kapel om 14.30 u. Het is dank zij Alex Robijn dat deze traditie decennia lang is blijven voortbestaan. Langs deze weg willen we Alex en ook de familie Emmerechts bedanken voor hun jarenlange toewijding voor de Kapel van Amelgem.

KAPellen VAN AMELGEM EN OPPEM NOTITIES PIETER CNOPS

Kapel van *Amelgem* toegewijd aan O.-L.-Vrouw en in 1637, zoals de cartouche in het gevelfronton aanduidt, door prelaat Outers van de abdij Grimbergen gebouwd. Eertijds het bedehuis van een zelfstandige parochie, die waarschijnlijk in de 9^e eeuw is ontstaan en rond 1154 aan de abdij Grimbergen werd geschonken. (ESB X, 1927, 137-140 – J. VERBESSELT, Het parochiewezen in Brabant, II, 159-184)

De barokkapel van *Amelgem*, bestaat uit twee traveeën verlicht door vier grote rondboogvensters en een driezijdig koor. Rondom de buitenmuren van schip en koor loopt een plint van een meter hoog en hoge steunberen. In de voorgevel boven de rondbogige ingang deur is een rondvenster uitgespaard en in de gevel is een steen met het jaartal 1637 ingemetseld. De steunberen die aan de zijkant tegen de voorgevel oplopen eindigen op voluten. Binnen is de kapel helemaal bepleisterd en door kruisribgewelven overkluisd, de ribben worden door consoles opgevangen. Er zijn drie gewelfsleutels. Die boven het koor draagt het IHS-monogram. Die in het midden een wapenschild en die achteraan vermoedelijk twee wapenschilden. In het koor staat een houten altaar en daarboven tegen de koormuur een houten Lievevrouwbeeld met kind. Achter is er een houten koordoksaaltje. Boven de gevel een lantaarntorentje met klokje. Op sommige Lievevrouwfeesten komt de pastoor van *Oppem* er mis lezen.

Zie ook Berla 1987/19/01

010 Donjon *Oppem*

Bouwhistorische verkenning van de donjonruïne Hof ter Steene te *Oppem*.

Op het hoevecomplex Hof ter Steene te *Oppem* staat langs de weg naar *Wolvertem* een merkwaardige ruïne van een voormalige middeleeuwse donjon. Het is de witstenen onderbouw en kelderverdieping van een oorspronkelijke woontoren toren. Een donjon is te omschrijven als een burchttoren die hoofdzakelijk als woning diende voor de plaatselijke machthebbers. De oudst bekende ridder van *Oppem* was een zekere Willem die overleed in de 2de helft van de 12de eeuw. Alhoewel de ridders van *Oppem* in de 14de eeuw regelmatig gesignaleerd werden in de omgeving van de hertog van Brabant, is er geen historisch argument om de bouw van de huidige donjon in die periode te staven. Anno 1535 werd *Oppem* verkocht aan meester Arnold van Bakeren, vermoedelijk kan de bouw van de toren tijdens zijn bewind toegeschreven worden. Een donjon was het belangrijkste gebouw op een leengoed

en als dusdanig de materiele exponent bij uitstek van de feodaliteit. Soms vertoonde een donjon enige militaire eigenschappen, doch in andere gevallen was zijn rol louter symbolisch. De donjon is bovenal een woning van de plaatselijke edelman. Volgens F. Dopere onderscheidt men van onder naar boven een kelder, een ontvangstkamer-keuken, een residentieel niveau, een nachtelijk niveau en tenslotte een zolder of defensief platform. In vergelijking met traditionele woonhuizen gaat het hier om stevige constructies waarin de veiligheid als comfort ervaren wordt.

De donjon van *Oppem* wordt door F. Dopere gesitueerd in het 2de kwart van de 16de eeuw. Een gepland bouwhistorisch onderzoek door Johan Grootaers zal deze aanname bevestigen of bijsturen, mede door dendrochronologisch of koolstof C-14 onderzoek van de gebruikte kalkmortels.

Vandaag staan enkel de kelderverdieping met segmentgewelf en het ingestorte ontvangstniveau nog overeind. Over het verdwenen residentieel niveau, het slaapniveau, de latrine en het defensief platform tasten we in het duister. De donjon is uitwendig opgetrokken in een fijn bekapte lediaanse kalkzandsteen van Gobertange, een streekeigen historisch bouw materiaal in Brabant. Inwendig zijn de dikke muren in baksteen gemetseld (grote bakstenen form 25x12,5x4,5 cm in kruisverband).

Het paanderbooggewelf van de kelder is in de N/W hoek ingestort. In diezelfde hoek is er een dichtgemetselde middeleeuwse 'val'. De val was de enige circulatie tussen het gelijkvloerse ontvangstniveau en de kelder. In de Zuidwand van de kelder treft men originele wandnissen aan. In de Oostwand een dichtgemetselde lichtspleet. In de Westwand een bouwhistorisch boeiende doorsteek met segmentgewelfje waarin gaaf bewaard gesmeed kelderrooster.

De oorspronkelijke toegang tot de donjon bevindt zich in de Noordgevel : rechthoekige toegang met verstoorde dagkanten en originele ontlastingsboog. Volgens F. Dopere kunnen de 2 gleuven in de dagkanten gezien worden als een voormalig 'deurscherm'.

De Westelijke frontgevel van de donjon, deels ingestort, vertoont nog authentieke vensters met segmentlatei en een kelderdoorbreking

De Oostgevel zijde akker is geheel blind gebleven, behoudens een stolpvormige doorbreking met baksteenvulling..

De Zuidgevel aan de straatzijde eindigt in een puntgevel met luikdoorbreking , ontstaan in de 18de of 19de eeuw. Van het middeleeuwse 'pyramidedak' is er natuurlijk geen spoor meer.

Het gelijkvloers ontvangstniveau van de donjonruïne is bouwhistorisch interessant : duidelijke bouwsporen en fragmenten zijn bewaard van een verdwenen ingestort kruisribgewelf en onder meer een beschadigd witstenen gewelfribconsolletje. In de oostwand van

het gelijkvloers zijn duidelijke fragmenten bewaard van een gotische witstenen schouwmantel. Vermoedelijk dateert de bewaard gebleven haardbalk uit de 17de of 18de eeuw. De grootte van de originele haard is goed af te lezen. De huidige ingestorte eikenhouten balklaag is van recentere datum.

De familie De Velder ontfermt zich nu over het lot en de toekomst van deze merkwaardige donjonruïne. In Brabant denken wij onwillekeurig aan de gerestaureerde donjonruïne van Meldert waar een nieuw stalen dak werd geplaatst en het project van de ingestorte Maagdentoren van Zichem waar hedendaags ontwerp en middeleeuwse architectuur hand in hand gaan. Andere historische donjonconstructies in Vlaamse Brabant dienen hier in herinnering gebracht te worden : de donjon van de het Hof ten Houte te Merchtem, de donjon van het kasteel Boechout te Meise, de donjon 'Torenhof' van Kobbegem, het Prinsenkasteel, de donjon van Poddegem te Grimbergen en de donjon van Groot Bijgaarden. Binnenkort starten dringende instandhoudingswerken en arch. Kathleen Verhasselt is belast met de opmaak van een ontwerp voor restauratie en herbestemming. Prangende vragen stellen zich in hoeverre iets mag gewijzigd of toegevoegd worden aan deze ruïne, per slot van rekening is dit gebouw een zgn. ZEN monument (zonder economische waarde). De erfgoedcel Berla helpt dit project met frisse ideeën in de goede richting te sturen.

F. Dopere en W. Ulbregts, De Donjon in Vlaanderen, Architectuur en wooncultuur (Acta Archaeologica Lovaniensia- Monographiae,30, Leuven , 1991.

F. Dopere en K. Corens, Huizen in torens. De Zichemse Maagdentoren en andere donjons, Gent , 2002.

De Donjon van de heren van Meldert (Monografieën Bouwkundig erfgoed), 10, Brussel 1986.

Johan Grootaers Bouwhistoricus ; Gysseling 1983c,85

013 Land van Oppem

Op 20 november 2011 was het verzamelen geblazen voor de Natuurpunt-vrijwilligers, de buurtbewoners en een tiental mensen van buurthuis Opsakee. In dit natuurgebied 'Land van Oppem' werden 300 bomen geplant: eiken, essen, Gelderse roos, hondsroos, sleedoorn, meidoorn. Het terrein moet nog verder opgeruimd worden. De takken en stronken die bleven liggen na het kappen door de vorige eigenaar van het bos. Volgend jaar wordt er ook een nieuwe poel aangelegd. (Meer info: <http://www.natuurpunt-meise.be>)

Natuurpunt zocht een historische naam voor dit natuurreserveaatje. De bijdragen uit deze reeks kunnen hun wellicht inspireren.

1719 In het kaartboek van het Geesthuis van St.-Goedele Brussel onder Wemmel met *Wolvertem* en *Oppem*, werd een kaart van landerijen gemaakt gelegen te

- Alboom veldt

- den oppersten Asselenbergh (Asselschen Bergh)

- het Doorekens Veldt

- het Opperste kerckhofveldt

014 Muurschilderingen St.-Stephanuskerk Zeldzame Middeleeuwse muurschilderingen ontdekt in Sint Stefanuskerk in Oppem

Reeds in 1987 werd de principiële beslissing genomen om de kerk van *Oppem* te restaureren. In de loop 2009 werd het restauratiedossier ingediend en voor 939.730,15 euro (incl BTW) goedgekeurd door de Vlaamse overheid dat via het agentschap Onroerend Erfgoed deze werken voor 80% subsidieert.

Historiek van de restauratie

Johan Grootaers (erfgoedexpert) - Jan Verbeke (conservator muurschilderingen)

In de loop van 2014 werd de buitenrestauratie van de laatmiddeleeuwse beschermde Sint-Stefanuskerk in *Oppem* voltooid.

Ter voorbereiding van deze werken werd met Vlaamse subsidies in 2008 een bouwhistorisch onderzoek verricht door Johan Grootaers. Toen al werd gewezen op de aanwezigheid van een oudere 14de eeuwse kerktoren in houten vakwerktechniek, verscholen binnen de 16de eeuwse bakstenen toren zoals die nu bekend is. Bovendien werd toen ook melding gemaakt dat in het kerkinterieur nog het laat middeleeuws pleisterpakket aanwezig was, mogelijks met wandschilderingen.

In de winter van 2012 werden tijdens de restauratiewerken lambriserings gedomonteerd waarbij belangrijke fragmenten van muurschilderingen aan het licht kwamen in het Noorderschip en in het hoogkoor, met voorstellingen van heiligenfiguren.

In 2013 volgde dan de ontdekking van een Sint-Kristoffelfiguur ter hoogte van het doksaal, wellicht vroeg 16de eeuw van oorsprong.

Gezien deze kunsthistorisch belangrijke vondsten werd door de gemeente, op vraag van het agentschap Onroerend Erfgoed en de restauratie-architect Dirk Geeroms besloten een deskundig vooronderzoek van het kerkinterieur te gelasten. Dit onderzoek kostte 66.701,25 euro (incl BTW) en wordt ook voor 80% via het agentschap Onroerend Erfgoed gesubsidieerd.

Het team van conservator muurschilderingen Jan Verbeke uit Gent stootte dit jaar op een indrukwekkend ensemble laatmiddeleeuwse muurschilderkunst, zeer goed bewaard en zonder meer zeldzaam voor de streek rond Brussel.

De recent ontdekte muurschilderingen

Er wordt geschat dat het kerkinterieur ongeveer 30 m² muurschilderingen heeft bewaard uit de vroege 16de eeuw of vroeger. Zulk totaalconcept is uniek in Vlaanderen.

De muurschilderingen in dit kerkje hoorden in de late middeleeuwen samen met een houten plafond in het

schip en een houten beschoten spitstongewelf in het koor.

De muurschilderingen in deze bakstenen kerk zijn aangebracht op een originele dunne fijn geborstelde vliesbepleistering. De schilderijen zijn uitgevoerd in een precieze kalkseccotechniek, de zogenaamde fresco-secco. Het kleurenpalet is een waaier van gele en rode okers, groen, zwart enz. De voorgestelde figuren op de wanden van het schip zijn levensgrote heiligenfiguren uitgedost in traditionele kledij en voorzien van attributen. De onderzone van de kerk is onbeschilderd gebleven. In het hoogkoor Noord komen heiligen voor in religieus habijt en er is ook een boogschutter te zien en een fragment van een drakenfiguur.

O.L.V. van Lorettekapel

Kardinaal Sterckxlaan

Lievrouwkapel op de hoek van de Klepperstraat en de Nieuwelaan. Gebouwd van baksteen. Binnenin staat op een arduinsteen onder de altaartafel het volgend opschrift te lezen: DEZE KAPEL IS OPGEREGT / TER EERE VAN O.L.V. VAN LORETTEN / DOOR / JOUFFROUW ELISABETH JOANNA STERCKX / JOUFFROUW ISABELLA PHILIPPINA STERCKX / EN ZYNE EMINENTIE ENGELBERTUS STERCKX / CARDINAEL EN AERTSBISSCHOP VAN MECHELEN / MDCCCLI.

Volgende zaken verdienen ook onze bescherming :

Sint-Jozefskapel in de Kapellestraat;

gebouwd van arduin.

Bakstenen kapel staande beneden de kerk.

Beeldje van O.-L.-Vrouw met het Kind.

Hof te Heelbeke.

Schooltje van Oppem (Montessori).

Hoppehoeve Oppemkerkstraat.

Hoeve Oppemkerkstraat

Radio conférence (Heirbaan, Algoet).

Mariakapelletje Pastoriestraat.

Polderhoeve.

Hoeve De Mars.

Herberg Het Eiland (De Klos vroeger).

Zie ook Berla 1995/40,41 en 1996/45,46,47

100 De gemeente

101 Bijnamen

De inwoners van *Oppem* hebben dringend nood aan een bijnaam. Wij zouden ze "*de kloskes*" kunnen noemen, naar de recent verdwenen "stamenee" De Klos.

102 Gemeente Oppem

Van 1806 tot 1810, bij een keizerlijk decreet van Napoleon, werd *Oppem* een zelfstandige gemeente met als 'maire' Guillielmus Sterckx.

200 De parochie

201 Parochiewezen van Brabant

Het patrimonium van *Oppem*.

Het oorspronkelijke patrimonium ging zoals overal in de 10de – 11de eeuw verloren. Van de dos ecclesiae is slechts de toponiem "Het Kruisveld" overgebleven. Alleen het pastorijgoed bleef gespaard.

Het tiendendomein ging ook verloren voor de kerk, behalve de derde priester. De rest ging over in de handen van de lekenheren, de voorzaten van de ridders van *Oppem*. Deze hielden een deel in leen van de ridders van Meise en een ander deel van de graven van Aalst en de kasteleinen van Bourgourg.

Onder *Meise* behandelden we reeds de oorkonden daaromtrent van 1139, 1171, 1176, 1182, 1286, 1211 en 1223. De herkomst van deze tienden en het vrij ernstig geschil dat er uit voortvloeide leidde tot de excommunicatie van Adam d' *Ophem*. De betwisting liep ruim 40 jaar.

Het andere deel tiende hielden ze van de milites de Menze, die op hun beurt leenmannen waren van de kasteleinen van Grimbergen en langs deze de rechtstreekse tak van de Berthouts. Deze ingewikkelde feodale toestand blijkt duidelijk uit de oorkonde van 1233. De Berthouts namen de erfenis over van de beide abdijen Grimbergen en Ninove. Het is de laatste overdracht in een lange reeks. Voortaan is gans het parochiaal patrimonium weerom in geestelijke handen en is de nieuwe en definitieve toestand geschapen, die eeuwen zal duren.

Nog tot nu toe draagt de abdij van Grimbergen de zorg voor het zielenheil van de parochianen van *Oppem*.

Het kerkgebouw.

Het kerkje van *Oppem* is een van de meest typische van gans de streek. Met zijn wit torentje en muren vormt het één geheel met het landschap en wekt nog een beeld uit voegere eeuwen. Nog altijd vormen kerk en hof één geheel, zoals honderden jaren geleden. Men mag er gerust de pastorij en het Schooltje van *Oppem* bij rekenen.

Van het oude kerkje bleef in deze 18de eeuwse bouw niets bewaard.

Momenteel wordt het gerestaureerd, evenals de pastorij.

Amelgem

Het hof en de kapel vormen een eenheid die niet mag gescheiden worden. De kapel is de typische hofkerk van de streek, die alles dankt aan het kloosterkerkje.

"Het is een synthese van het schone Brabantse landschap : vruchtbaar akkerland, hellend in zachte golvingen naar een kabbelende beek, diepe aardewegen, een verlaten kapel met mooie barokke silhouet onder hoge bomen, enige hofsteden daarrond, een landelijke herberg (met de beste kriek van de streek Heyvaert, maar de herberg "In Sint – Gillis" stopte), een oude watermolen met vijver en

twee grote witte hoeven : Groot- en Klein *Amelgem*, gescheiden door een glooiende groene weide.

Groot *Amelgem* was de geboorteplaats van kardinaal Sterckx en bevat de Duivelschuur. Op klein *Amelgem* werd “de mens van goede wil van Walschap” gefilmd. Daarin en daarrond het hele vreedzame, landelijke bedrijf, het noeste Brabantse boerenfolk. Rondom : de blauwe vergezichten met op het voorplan, naast de zware bomenmassa van de Plantentuin, het kleurige dorp Meise.”

Kanunik Delestré en J. Lindemans schreven in 1927 een merkwaardige bijdrage over *Amelgem*. De ontwikkeling van het Grimbergs domein en uit de oude verdeling van de pachtvoorwaarden kunnen we afleiden dat het een zeer typisch voorbeeld is van een oude villa, een domein uit de oude Middeleeuwen, dat zijn structuur en uitzicht traditioneel heeft behouden.

De abdij van Grimbergen is slechts de trouwe opvolger geweest, gedurende meer dan zeven eeuwen, van de oude domeinheer. *Amelgem* is een typisch voorbeeld van de “villakerk”, de “villa parochie”, de eigenkerk.

De Frankische stamhouder Amalhari uit de 4de eeuw zou de eerste bezitter geweest zijn van het goed, dat reeds vroeger in het bezit moet geweest zijn van een gallo-romeinse villaheer. Volgens de oudste schrijfwijzen, evolueerde de benaming van Amolringenheim, Amolbriengeheim, Amelrengheim naar Amelrenghem.

De drieledige verdeling van de velden is van die tijd. De concentratie van “Amel” namen is opvallend.

Er was een overeenkomst tussen de abdij van Lobbes en het St.-Goedelekapittel in zijn geheel en anderzijds Godfried van *Amelgem*, poorter ook te Brussel.

Er traden twee rechtspersonen op : Godfried, deken, namens het gehele kapittel en Godfried van *Amelgem* met zijn zoon Hendrik en zijn neef Theoderik.

Het is een erfgoed dat Sint – Goedele de allodiaal eigenaar blijft. Als erkenning van dit allodiaal bezit zal de abdij van Grimbergen jaarlijks met Kerstmis aan St.-Goedele 20 solidi betalen. Het Sint-Goedelekapittel bezat te Amelgem dus een voornaam allodium. Grimbergen is dus nooit volledig eigenaar geweest.

Samenstelling en ligging van het domein *Amelgem*

Het lag onder drie verschillende jurisdicties : *Meise*, *Oppem*, *Brussegem* en *Ossel*, een stuk bos onder Wemmel terzijde gelaten. Er waren dan ook drie verschillende landmaten in voege : de Oppemse of Meise maat (de kleinste), de Brussegemse maat, de Osselse maat (de grootste). Het domein overkoepelde deze diversiteit.

Naar gelang de ligging bediende men zich van een dezer maten, soms ten onrechte!

Men spreekt van :

1. Het hof met landerijen (drie velden)
2. De mansionarii
3. De cijnslieden

De verdeling in drie velden is typisch. Het gaat er nog om de driejaarlijkse wisselbouw, d.i. bij beurt een veld wintergraan, een veld lentebezaaiing en een veld braak of dries. Deze toestand heeft geduurd tot in de 17de eeuw, wanneer nieuwe landbouwmethoden ontstonden door het aanleggen van klavervelden, die het driesland uitschakelden. Hierdoor werd de te bewerken oppervlakte te groot en kwam de splitsing in Groot- en Klein Hof, ook genaamd het Nieuw hof in 1705.

In het “privilegium magnum” van paus Innocentius III van 25.10.1246 lezen we voor *Meise* “ecclesia” en voor *Amelgem* “capella ville de Amelrenghem”.

In 1258 is er van *Amelgem* geen sprake meer.

In 1260 (12.12) worden de parochianen van Wemmel en *Amelgem* opgeroepen om te getuigen i.v.m. een geschil met de abdij.

In 1287 werd *Amelgem* een afhankelijkheid van *Meise*. Er was echter nog een eigen kapelaan zoals ook vermeld in het cijnsboek uit de XIV^{de} eeuw.

In 1622 werden de inkomsten bij *Oppem* gevoegd, maar de juiste datum van de samensmelting met *Oppem* is niet bekend.

Hof en kapel hingen nog steeds samen volgens een stuk van 1662.

Er was een processie op de Kruisdagen van *Oppem* naar de *Amelgem*kapel. Een hele tijd stond de kapel er desolaat bij en de auteur doet dan ook een oproep bij de geestelijkheid om haar nieuw leven in te blazen. De KVLV houdt nu nog elk jaar een viering voor de kapel.

203 Parochie *Oppem*

1202 Waltherus de *Oppem*, sacerdos trad op als getuige in een giftbrief van Grimbergen. Ook hij was een seculiere priester te *Oppem*.

1249 Nikolaas, bisschop van Kamerrijk, gaf op 8 december toestemming en het recht om een kloosterling te benoemen van de abdij van Grimbergen als pastoor ook van *Amelgem* en *Oppem*.
1619 Geeraert De Bock of De Boeck, pastoor van *Meise*, gaf zijn pastoraat vrijwillig op om als kapelaan naar *Oppem* te gaan en later terug naar de abdij van Grimbergen waar hij op 21 maart 1626 stierf.

1664 Op 12 maart stierf Adami Franciscus, pastoor van *Oppem*.

1705 Jean-Baptist Bourgeois onderpastoor te *Oppem-Amelgem*

1734 Op 9 september werd Malium Ludovicus pastoor te *Oppem* (+ 24.2.1756).

1776 Herman Jozef De Vadder was onderpastoor te *Oppem* van 1776 tot 1803 (+26.6.1803). De parochie *Oppem* zou pas onafhankelijk worden van *Meise* in 1806.

205 Amelgem

Deze wijk lag niet op het grondgebied van Meise (*van voor de fusie*) maar blijft nauw verbonden met onze gemeente.

Dichter gelegen bij het centrum van Meise dan bij de dorpskom van de gemeente Brussegen (*nu Merchtem*) waartoe ze behoort (*tot de fusie*), en een betere verbindingsweg, dragen ertoe bij dat de inwoners gericht blijven op Meise. Deze hebben vaste relaties met de Meisenaren en zijn meestal aangesloten bij de sociale organisaties van Meise (*zoals de K.V.L.V., nu Vrouwen met vaart*).

De gewoonten uit het verleden houden stand. Is het historische erfelijkheid. *Amelgem* is tot heden een edel brokje natuureservaat, typisch Brabants, glooiend landschap – nog ongeschonden ontsnapt aan grondspeculaties, aan de woelende bulldozers. Het is topografisch gebleven wat het in vroegere tijden was. *Amelgem* – de structuur : Kapel met hof – enkele boerderijen – wat tuinbouw en smalle wegen – totaal landelijk.

De kapel van *Amelgem* was in 1155 door Niklaas, bisschop van Kamerrijk aan de abdij van Grimbergen toegewezen.

Amelgem was in 1247 nog een zelfstandige parochie met een hofkapel en een prachtig domein.

Op de hoeve *Amelgem* verbleven kloosterlingen en lekebroeders van de abdij van Grimbergen.

Door besluit van bisschop Wilhelmus van Kamerrijk werd *Amelgem* een ondergeschikte kerk van *Meise* en werd ze later bij *Ophem* gevoegd.

De oude kapel werd in 1636 vervangen door het gebouw dat nog bestaat en prelaat Outers deed ze versieren met prachtige schilderijen. Deze zijn verdwenen.

8 september – O.L.Vrouwgeboorte – feestdag van de parochie werd gevierd met een godsdienstige plechtigheid, hoogmis en processie.

Deze werd bijgewoond door de gilde van de edele handboog van St.-Sebastiaan en van St.-Gregorius van *Meise* en *Ophem*; ook door de drossaard van het land van Grimbergen en van beide baanderheren alsook de familie Boechout.

Welke weg deze processie volgde kan moeilijk beantwoord worden. Toch weten wij dat het rustaltaar opgericht was tussen *Amelgem* en *Oppem*, waarschijnlijk op de Heirbaan. In dit geval was de baan van de *Kareljick* naar *Oppem* vermoedelijk de processieweg.

Op de Heirbaan heeft men een mooi zicht op de parochie *Amelgem* en dit was een geschikt verhoog om huizen en velden te zegenen.

Na de processie had een plechtige ontvangst plaats door de Abt van Grimbergen in de grote zaal van de hoeve van "Groot Amelgem" – zaal die nog bestaat. Naar alle waarschijnlijkheid was hier ook een begankenis ter ere van St.-Gilles. Dit zou verklaren dat

nu nog de herberg (*ondertussen gesloten*) bestond, die op het uithangbord de naam van de heilige draagt.

Rondom de kapel woonden begijntjes en het is best mogelijk dat daar een klein begijnhof bestaan heeft.

Zo, in de XIIde eeuw Elisabeth en Oda die aan de petencie van de abdij van Grimbergen 20 stuivers schonk. De begijnhoven ontstonden op het einde van de XIIde eeuw.

Er wordt ook verondersteld dat een perceel grond rondom de kapel bestemd was tot begraafplaats.

"Peeter van Rode op welke goeden staat de Kapelle van *Amelgem* met het kerckhoff daeromme gelegen".

206 Pastoors

Chasseur

Spillemaekers

Albert Van Doorslaer

Zie ook Berla 1989/27/15 en 2000/60/21

300 De verenigingen

301 Schooltje van Oppem

Kleuterklas in 1925 ° 1920-1921

Zie ook Berla 1995/39/06, 1998/52/05 en 1998/52/11

302 Oud-Strijders uit Oppem

Frans Leemans werd in 1940 in de grachten van Maldegem door een Duits vliegtuig neergeschoten. In de gang van het plaatselijke klooster, waar de overledenen gebracht werden herkende een zuster van dat klooster (oorspronkelijk van *Oppem*) onmiddellijk de naam Frans Leemans. Zij heeft de familie op de hoogte gebracht.

Wij hebben ook weet, maar geen gegevens van :

303 K.V.L.V.

304 Bond Gepensioneerden,

305 Voetbalclub

306 Toneelvereniging.

400 Figuren

401 Kardinaal Sterckx

Lees hierover Berla 1992/30

700 De tochten

701 8 – kerken natuurwandelingen Oppem

De zes wegjes tot *Ossel*

We vertrekken aan het geklasseerde, pittoreske kerkje van **St.-Stephanus**.

Oppem betekent heim of hoeve op een heuvel. Het komt van bestanddelen van de oude woonkern, ontstaan als Frankisch domein "Hof te *Oppem*" met zijn kouters. De landheren van *Oppem* werden leenmannen van de Ridder van Meise en eveneens van de heren van Grimbergen. Zij werden machtig in de 12de en 13de eeuw in het hertogdom Brabant. Met de stichting van de abdij van Grimbergen werd *Oppem* een "witte" parochie in 1249.

Via de **Pastoriestraat** gaan we richting *Meise*. We komen voorbij het **Hof achter de kerk**, de jongste van de oorspronkelijke hoeves van *Oppem*.

Ereprijs, Rolklover, Blaartrekkende boterbloem, Weegbree, Raket, Zilver schoon, Knoopkruid, Heggewikke, Dravik, Grote muur, Hoornbloem, Meidoorn,

Aan de **kapel van O.L.V. van Lorette** nemen we rechts de **Klepperstraat** tot aan de **Kaarlijkstraat**. Vanaf deze kruising, de zes wegjes, volgen wij de holle weg **Diepestraat**, die door zijn ligging lang in zijn oorspronkelijke staat bewaard bleef.

Hier groeien typische schaduw- en bosplanten. In dit gebied treffen wij olmen aan, ondanks de voortwoekerende olmenziekte (spintkever).

Zevenblad, Aronskelk, Reuzenberenklauw, Kornoelje, Sleedoorn, Duizendblad, Zachte ooievaarsbek, Slipbladige ooievaarsbek, in het veld :

Kerkhof van Meise omringd door *gekapt taxus – baccata*,

Aan het einde van de holle weg nemen wij rechts de **Amelgemstraat**. Deze heeft een hoogteligging van 50 m. We komen eerst voorbij de barokke **kapel van Amelgem** (350 gesticht door stamvader Amelhari en in de 12de eeuw in het bezit van de abdij van Grimbergen). Hierachter werd de eerste zonevreemde woning afgebroken. Wat verder twee abdijs hoeves van de Norbertijnen van Grimbergen : het **Groothof** met **Duivelschuur** (geboorteplaats van kardinaal Sterckx) en het **Klein Hof** (waar De mens van goede wil gedraaid werd). Erachter vormt de Maalbeek de grens met Wommel en in de lager gelegen weiden is een pleisterplaats voor kievitten.

Via de populierendreef komen we langs het **Hagenkasteel** met waardevol parkgebied. Vervolgens draaien we rechts de begroeide **Kasteelweg** in. Deze weg loopt achter het **Kasteel van Ossel**, een 32 ha groot park uit 1630.

Schapenzuring, Spurrie, Varkensgras, Heermoes, Moerasandoorn, Salomonszegel.

Aan de radartoren (militair domein) nemen we rechts de **Heirbaan**. Deze steenweg, die dateert uit de Romeinse of zelfs Nervische tijd, ligt op de grens tussen Laag- en Midden België, en heeft als hoogste punt 77,5 m. Dit is ook een biotoop voor torenvalk, buizerd, sperwer en uil. In de omgeving worden weer vossen gezien. Vanop de Heirbaan hebben we een duidelijk zicht op de Brusselse agglomeratie.

Op de hoek van de **Fluxenbergstaat** een lelijke electriciteitscabine. Een eind in het veld zien we rechts het **Boterbos**. Aan de oude linde hangt een mooi kapelletje (zoals op vele bidplaatsen).

Hier nemen wij links de **Strooistraat** en wat verder volgen wij rechts de **Oppemstraat**, richting **parochiezaal**. Hiervoor is het **Montessorischooltje**.

800 De natuur

801 Land van Oppem

Ook in *Oppem* werd tussen de Brussegemsesteenweg, de Oude Oppemstraat en de Oppemstraat een natuureservaat aangelegd.

Conservator : Jérôme Wijns

900 Bibliografie

901 E.S.B. over Oppem

E.S.B. over *Oppem*

1988/113 De oudste gekende molens in Brabant

1988/7-9/297 Barend van Orleyen de molen van *Amelgem* (1536)

1988/7-9/297 Barend van Orleyen de molen van *Amelgem* (1536)

1992/7-9/kaft : tekening pastorie en kerk *Oppem*

2007/ 8-10/378 *Amelgem*

902 Het parochiewezen van Brabant I Meise

In deel II van deze reeks uit het archief van Berla, maar ook in de collectie van de bibliotheek van Meise worden de parochies *Meise* en *Rode* en *Oppem* beschreven.

903 Berla

In het tijdschrift met dezelfde naam als de erfgoedkring verschenen sinds hun ontstaan een hele reeks artikels.

Vermits dit nog steeds aangroeit verwijzen we hiervoor naar hun website: www.erfgoedberla.be.

904 Boeken

De duivelschuur van Amelgem-Van den Broeck Michel-Van den Broeck Michel-1987.1.5-T18

De duivelsschuur toneel-Verbesselt Jef--Kris - Kras--T19

Oppem en Amelgem-Bettesone Achiel-

Vakantiegenoegens-1999.10-T20

In memoriam Bert Peleman-Bettesone Achiel--

1995.7.8-T21

Engelbertus Sterckx-Douxchamps en Pêtre J.---T22

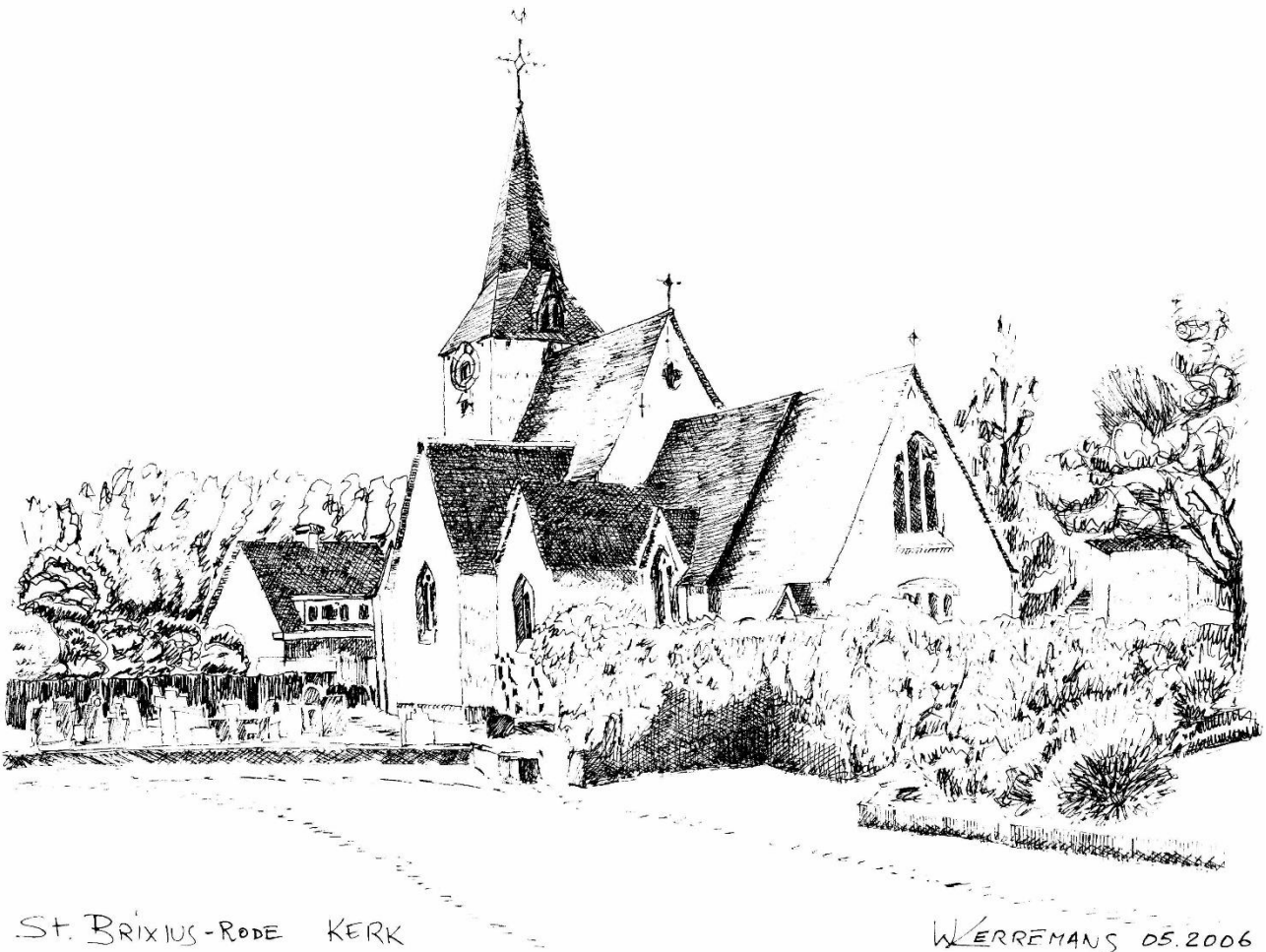
Les lignages de Bruxelles-de Molina A.J.--1980-T23

Het spreekt vanzelf Het geloof v d Montessorischool-

Paul Gillis-VZW 't Schooltje van Oppem-1995-T24

Vlug, laat ons erin--VZW 't Schooltje van Oppem-

2000.25.06-T25

000 De wonderen

001 Kerk Sint – Brixius – Rode

De **geschiedenis** van deze parochie werd grondig beschreven door **pastoor Pauwels**. Hij was zo vriendelijk mij deze tekst op P.C. ter beschikking te stellen.

Mijn streekboek "**Meise, van onder de toren van St.-Brixius – Rode**" Sib 2004, is een andere benadering, maar mag als complementair aanzien worden.

Achiel Bettessone reikt in "**Meise**" 1997 een aantal feiten aan, want toen was *Meise* maar twee parochies rijk.

IX – Xde eeuw Het centrum van *Rode* dateert uit die periode.

1007 St.-Brixius-Rode werd kort na 1007 opgericht als afhankelijkheid van *Meise*, nadien geschonken aan de abdij van Grimbergen en ook nog aan de abdij van Ninove. Gans in het bijzonder is St.-Brixius ontstaan door toedoen van ene Everardus Rudolphus Tornacensis, een heer uit Doornik.

XIIde eeuw : Meise kreeg er toen een parochiekerk bij St.-Brixius-Rode

1106 De Bourbough's waren zeer rijk en waren afkomstig uit het Doornikse. Zij hadden grote belangen in *Rode*. Everardus Tornacensis (d.w.z. Doornikenaar) speelde een grote rol in de geschiedenis van St.-Brixius-Rode.

Pas na de XIXde eeuw werd deze parochie onafhankelijk van *Meise*.

1132 bediening door geestelijkheid van *Meise*

Door de overdracht van de eigendommen van de heren van Grimbergen aan de abdij van Grimbergen kwamen de parochies *Meise, Rode, Oppem en Strombeek* onder de jurisdictie van deze abdij.

1163 Te Meise bestond er een pastorijgoed vermeld onder de naam "Papenmorte" langs de "Midbeke" (bestaat thans niet meer). Volgens berekeningen had de Papen-meuter oorspronkelijk een oppervlakte van 12 bunders of deze van de traditionele en verplichte mansus vermeld in 'liber dotis' van de kerk bij haar stichting.

1202 Henricus de Rode, sacerdos, is de oudst gekende priester van St.-Brixius-Rode. Hij getuigde in een schenkingsbrief ten voordele van de abdij van Grimbergen. Het was een seculiere priester. Eerst in 1228, wanneer bisschop Niklaas van Kamerrijk aan de abdij van Grimbergen de bediening gaf in de onderhorige parochies volgde ook Rode en werd het een reguliere priester of wtheer Norbertijn van de abdij van Grimbergen.

1267 Op 6 april trad ene Walter van de parochie St.-Brixius-Rode op als getuige en leenman van Leo van AA.

1283 In het testament van Lodewijk van Leefdaal, heer van *Wolvertem*, werd een pastoor "plebanus de Rode, Sanctus Brixius" vermeld.

1587 De sokkel van de doopvont draagt dit jaartal.

1597 Er was een kelk in verguld zilver, met ronde voet, versierd met regelmatig Renaissance loofwerk, de knop en kuip versierd met gevleugelde engelenkopjes met inscriptie onder de voet : "+ ex vedastino Anno 1597. auctus anno 1612. I.Martyr +" De 4 stempelwerken nog zeer duidelijk H.27,50n. Deze kelk werd nog te Grimbergen tentoon gesteld onder nummer 193 bij de kelken van de abdij.

1655 Een gedeelte van de kerk in Romaanse stijl van toen.

1750-1816 De rekeningen van de H. Geesttafel over deze periode werden opgenomen in het rijksarchief van Brussel onder de nrs 24.473 tot 24.532

1799 Waardevolle zaken van de abdij van Grimbergen werden als zwart goed verkocht. In de archieven van de abdij berust het dagboek van Norbertijn Heylen, onderpastoor in *Meise* en dichter (ca 1800). Hij schreef : "de kapel van Rode heeft ook geplekt gestaan en met voorwaarde van voor drie maanden afgebroken te worden. Die van Rode hebben dan een verzoekschrift opgestuurd, zeggende dat hun kerke geen kapel was maar gelijk een parochiekerk hebbende kerkhof, een afzonderlijke koster en inkomsten en goederen voor de armen en die afgescheiden zijn van die van *Meise*. Dit verzoekschrift werd ingewilligd en de kerk van Rode bleef bestaan."

1838 Petrus Boven pastoor tot 1862. De parochie zou toen zelfstandig geworden zijn, los van de pastoor van *Meise*. De parochianen bouwden toen op eigen kosten een pastorij voor hun eigen inwonende pastoor.

1907 Volledige restauratie van de kerk. Op de gedenksteen vinden wij : "kerk gebouwd in de XIIIde eeuw, vergroot in de XVde en XVIIde eeuw, hersteld in 1907. Pastoor Daniël Meert, bouwkundige Ferdinand Symons te Brussel, aannemers gebroeders Coucke te Denderleeuw.

1943 In het boek van Wauters vinden wij binnenzichten van de St.-Brixiuskerk.

1973 E.H. De Belder pastoor van St.-Brixius-Rode overleed.

1987 Marcel De Pauw werd pastoor tot einde 1996

1989 De Marnixring Drijppikkel schonk aan de kerk twee XVIde eeuwse schilderijen

2007 Viering van Brixius 100 en aankoop van nieuwe glasramen

Het vorige kerkgebouw in Romaanse bouwtrant werd in de XVIde eeuw verbouwd naar de voorschriften van de gotiek. In het metselwerk van de toren, werd nog een vroeg gotisch raam behouden. Het torengedeeelte is geschraagd door twee steunberen. In de voorgevel een wapenschild van de familie de Berghes's.

De middenbeuk is veel ouder dan de zijbeuken. Het verliep doorgaans zo met de bouw van oude kerken. Eerst het middenschip om een bedehuis te hebben en later vergroten met zijbeuken (omtrent het jaar 1655). De middenbeuk zou dateren uit de XIIIde eeuw.

Ten einde verdere beschadiging te voorkomen werd in 1907 de kerk volledig gerestaureerd, maar in tegenstelling met de parochiekerk Sint – Martinus werd hier eikenhouten lambrizing behouden waarop in medaillon de twaalf apostelen en de H.Jozef en Franciscus zijn uitgebeeld. Ook het koorgestoelte waarin de beelden van de vier kerkleraars gebeiteld staan, werd gerestaureerd. Het gewelf is in hout.

Onder de kunstschaten kunnen we vermelden de doopvont (1587), een oud gepolychromeerd beeld van de H. Anna in de stijl van Faid'herbe en een in palmenhout gesneden Kristus op het kruis, een beeld van O.L.Vrouw met kindje Jezus op de arm.

002 Pastorij Rode

Van ouds had de parochie een eigen bedienaar, die recht had van doopsel, huwelijken en begrafenissen. Zij had een eigen tiendegoed en een eigen patrimonium, bediend door eigen kerk- en armenmeesters. Bovendien had ze ook een eigen omschrijving die b.v. *Hasselt* niet had.

De oudst gekende pastoor van Rode is **Henricus de Rode, sacerdos**, die getuigt in een schenkingsbrief ten voordele van de abdij Grimbergen in 1202. Deze was nog een seculier priester. Eerst in 1258 wanneer bisschop Niklaas van Kamerrijk aan de abdij Grimbergen de bediening door eigen volk in haar onderhorige parochies overdraagt, volgt ook Rode.

In 1283 wordt een **plebanus de Rode Sanctus Brixius** vermeld in het testament van Lodewijk van Leefdaal, heer van *Wolvertem*. Tijdens de Franse bezetting deed pastoor Norbert Heylen dienst te Sint-Brixius-Rode, waar hij op 13 februari 1825 overleed nadat hij er van 1818 verbleef als rustend priester.

Na het concordaat (1801) tot 1814 was er een pastoor te Rode. Van 1814 tot 1838 werd de dienst waargenomen door de onderpastoor van *Meise*.

Vanaf 1838 was er op vraag van de parochianen weer een inwonende pastoor. Toen werd ook een pastorie gebouwd op kosten van de inwoners zoals dat reeds eerder gebeurd was met de pastorie die ten tijde van de Fransen.

003 Hof te Rode

Het oorspronkelijke hof te *Rode* lag en ligt tegenover de kerk.

Het huidige bevindt zich in de Potaerdestraat rechtover het Scoutslokaal, dat vroeger gemeenteschool was.

Op de excel – lijst ErfgoedRodeWonderen werden 26 items weerhouden. Op de kaart van de dorpsraad : 2.

Linde,

hoeve Robberechts (Plasstraat 111),

Restaurant De Waet (Plasstraat 2),

Hoeve Emmerechts (Limbos Krommestraat 16),

Hof ter Kercke (Birrebeekstraat 1),

Bakoven (Krommestraat),

hoeve (Hoefkantweg 3),

hoeve (Schriekstraat),

hoeve Krokaert ('s Herenweg 24),

kapel ('s Herenweg),

wijkkapel Eversem Potaerdestraat 41 – verdwenen),

hoeve (Veldstraat 42),

Limboshoef (Hazepootstraat 21),

Hazepoot (Hazepootstraat 43),

woning (Hazepootstraat 47),

hoeve Van Camprenhout Alfred (Kappellelaan),

woningen (Kappellelaan 306, 382, 364),

kapel (Kappellelaan 364).

Titelduifken (Osseghemstraat 151

(51 en 53) was een smidse en herberg.

Zie ook Berla 2003/71/12 Mariakapel

200 De parochie

201 Database “Meise” A.Bettesone

IXde – Xde eeuw

Het centrum van St.-Bixius-Rode dateert uit deze periode.

Het steunpunt en vertrekpunt van de rode- en bosstreek is het Borchveld met het Hof te *Rode*, een oude versterkte motte omgeven door water en waarschijnlijk gebouwd door de Aa's uit Grimbergen in de XIII^{de} eeuw

Het woord rode betekent gerooid bos, een ontginning. Deze parochie is ontstaan en tot ontwikkeling gekomen in een onontgonnen gebied en dateert uit de eerste helft van de XIde eeuw.

Heel het gebied langs de Bierbeek behoudt nog restanten, de sporen van een beboste streek.

Pastoor Heylen schrijft met betrekking tot deze parochie : “Reeds voor 1132 werd Sint – Brixius – *Rode* bediend door de parochiegeestelijkheid van *Meise*”.

In 1803 werd tot pastoor aangesteld, Leopold Barnard de Montagne, Norbertijner.

Deze parochie is ouder dan de andere parochies gelegen ten Noorden van Meise. Een ander feit : op

6.4.1267 treedt een Walter van Sint – Brixius – *Rode* op als getuige en leenman van Leo van Aa.

Hebben we hier een bewijs dat de ontginning en de evangelisatie, vanuit *Meise* in Noordelijke richting georiënteerd waren?

Nu rijst de vraag : waarom werd Sint – Brixius tot beschermheilige genomen ? Een familie uit Doornik bezat eigendommen te *Rode*. Sint – Brixius is de patroon van de oude dekenij Doornik. Het is best mogelijk dat deze grondeigenaar zijn invloed heeft doen doorwegen om Sint – Brixius als patroon te nemen.

De oudst gekende pastoor van deze parochie is Henricus van Rode (1200).

202 Pastoors

1667 J. E. Motmans

Willebeek (aanpassing Forcevilleorgel 1788)

1794 N. Heylen

1803 L. B. de la Montagne

1824 Jozef Benedikt Van Zeebroeck

Volgens het huwelijksboek begonnen in 1839 waren achtereenvolgens pastoor:

P. Boven (1839-1867);

J. M. Van Pelcom (1868-1882);

1876 Jozef Edward Marie Van Zeebroeck

1892 François Lauwerijs

1907 Louis Van Opstal

D. Meert (1883-1916);

G. Kilsdonk (1917-1947);

1919 Cyriel Maes

1947 Eugeen Jozef De Boeck

L. De Belder (1948-1973);

L. Pluymers (1974-1986);

M. De Pauw (1987-1997).

203 Bijnamen

Rode met zijn “*schutters*”, blijft ook verweesd achter.

Maar wij vonden zelfs twee bijnamen voor *Eversem* (een deel van de parochie *Rode*). De Humbekenaren noemden de nabije inwoners van *Eversem* de “*slijkstampers*” (1) omdat ze door de slijkerige wegen naar *Eversem* moesten. Bij hun waren de wegen waarschijnlijk reeds verhard. Maar moest ik toen geleefd hebben zou ik de Humbekenaren de “*hobbeltrappers*” noemen. De tweede bijnaam is dezelfde als deze van Meise dorp : “*de klotteboeren*” (1).

300 De verenigingen

301 De Koninklijke Sint-Sebastiaansgilde van Sint-Brixius-Rode

In het beiaardboekje “*Meise*” (1951) lees ik deze overweging : “De Sint-Sebastiaansgilde van *Rode* is wellicht van iets jongere datum” (dan die van Meise).

Ik durf dit niet te beweren, want het ontstaan van beide gilden zoals van vele andere ligt nog in het duister. De geschiedschrijver Gramaye verklaart in zijn "Antiquitates Belgicae" : "Sint-Brixius-Rode is beroemd wegens zijn oude schuttersvereniging" – deze tekst is verschenen in 1606.

Uit een verslag opgemaakt door Frans Van Hoeck kunnen we zeer interessante gegevens plukken. (Deze tekst werd op P.C. gezet door ondergetekende en door de huidige secretaris Van den Troost bijgewerkt).

De stichting van de gilde zou dateren uit de XVde eeuw – hij zet het jaar 1412 voorop, maar met een vraagteken.

"Vermoedelijk werd onze Sint-Sebastiaansgilde gesticht in de jaren 1400 of 1500 door de "Edele Prins de Berghes" die in die tijd een kasteel bewoonde in onze parochie. Het kasteel behoorde bij het "Hof te Rode".

In 1549 was de gilde aanwezig in de processie te *Wolvertem*. In 1559, 1760, 1764, 1773 staat dezelfde vermelding, doch doorgehaald : de deelname was dus voorzien doch heeft niet plaats gehad.

Ook in augustus 1565 trok de gilde van Sint-Brixius naar het haagspel te Brussel en behaalde er prijzen.

De gilde kocht een weide, genaamd "Achterste Broeck", groot een half bunder en een grond van vijftig roeden voor het bouwen van een gildenhuis (in de nabijheid van de wip staande op de eigendom van Leemans).

In de XVIIde eeuw werd het hoofdmanschap waargenomen door de heren die te *Wolvertem* woonden, namelijk de "La-Tour-Taxis".

De ledenlijst is gekend tot 24.7.1655 toen E. Bulens de ouderman was. Dit wil zeggen, het oudste lid van de gilde.

In het jaar 1911 hebben de leden de statuten van de gilde, die dateren van 1620 volledig herzien en aangepast aan de behoeften van deze tijd.

De godsdienstige grondslag en het parochiaal karakter van de gilde is duidelijk omschreven in art.1 : "De Sint-Sebastiaansgilde heeft tot doel de Eerwacht uit te maken in de jaarlijkse processies en in de processie alle eerste zondagen der maand, in de kerk na de Hoogmis".

De schatten van de gilde

Braak : De halsketen, ereteken van de Koning van de Gilde, werd verfraaid dank zij de steun van Lodewijk de Albert, heer van Grimbergen, erfrechtelijke voorzitter van de gilde.

In het vermeld verslag deze bewering : "De braak van de Sint-Sebastiaansgilde van Sint-Brixius-Rode dateert van het einde der XVIde eeuw en is wellicht een van de oudste van heel de streek, eveneens de gilde". Hier moet een parallel getrokken worden met de braak van de gilde van Meise, die een erepenning heeft met het jaartal 1597.

Vlaggen : De gilde bezit twee vlaggen. De oudste dateert van 1854, de andere van 1905.

Beker : draagt het wapenschild van de schenker Baron Vander Linden d' Hoogvorst en het beeld van een hert met stralend kruis tussen het gewei.

Een andere beker met inschrift : Koning van Brabant Gooik september 1958.

Oud gildenboekje, tinnen pot, wandschotel en gedenkpenningen. Op 11 juli 1960 werd de titel van Koninklijke Maatschappij verleend aan onze oude gilde.

In genoemd verslag lees ik deze plezierige anekdote : De kermis van *Rode* in 1798, verteld door pastoor Heylen : In augustus 1798 is er overal afgekondigd (door het bezettende Franse revolutiebestuur) dat men op zondagen geen "Speelman mocht houden en niet mocht dansen". Ondanks het vermeld verbod hebben we de "speelman" doen komen en 's achternoen is men daar lustig aan 't dansen gevallen. Half achternoen heeft de Commissaris van Grimbergen "Bresson" zes soldaten naar *Rode* gezonden.

In de eerste herberg waar ze aankwamen was men "snarig" bezig met dansen. Men gaf de soldaten te drinken. Zij droegen hen geen dansen aan. Van daar gingen ze naar de andere herbergen, wierden daar ook wel gedaan en lieten alles passeren. Tegen de avond waren ze goed "besnoven", keerden terug naar de eerste herberg en wilden het dansen beletten en dan kwam er ruzie zonder erge gevolgen.

Eveneens uit voornoemd verslag : verkoop van kerkmeubelen in 1799.

In november 1799 werden de kloosters en kapellen verkocht (niet de parochiekerken), zo lezen we in de geschriften van pastoor Heylen – Grimbergen.

"Kapel van *Rode* heeft ook geplekt gestaen en met voorwaarde van voor drie maand afgebroken te worden. Die van *Rode* hebben dan een verzoekschrift opgestuurd zeggende dat hun kerke geen kapel was, maar gelijk een parochiekerk, hebbende een kerkhof, een afzonderlijke koster en inkomsten en goederen voor de armen die afgescheiden zijn van die van *Meise*". Dit verzoekschrift werd ingewilligd en de kerk van *Rode* is blijven bestaan. Het was veilig te *Rode*.

"Wij hebben kunnen vaststellen dat het te *Rode* gedurende de Franse revolutie tamelijk veilig was. Het bewijs : hier waren verschillende priesters verscholen wanneer de kerkvervolging het hevigst was en ook de vrouw van de commissaris Bresson vluchtte naar *Rode* wanneer de jongens van de Boerenkrijg te Grimbergen aan de slag waren in 1798".

Deze laatste rubrieken hebben niets te maken met het gildeleven maar vermits ze overgenomen werden uit het verslag van de secretaris Frans Van Hoeck, hebben we geoordeeld dat, om elke verwarring te voorkomen, het best was deze gegevens hier in te lassen.

Zie ook Berla 1995/41, 42

302 KVLV St.-Brixius-Rode

1 oktober : Jubelviering 75-jarig bestaan.

In 1925 kwam een afgevaardigde van de Boerinnengilde voor een eerste stichtingsvergadering naar Rode. De eerwaarde Heer Pastoor Kilsdonk was onze eerste proost en steun bij het oprichten van onze Gilde. Voor het eerst werd er een bestuur gekozen van toegewijde mensen.

De eerste voorzitter was mevrouw Van Reckem, met bestuursleden mevrouw Van Campenhout en mevrouw Van den Boeynants. De eerste secretaresse was mevrouw Van Nieuwenhoven.

In 1926 volgde juffrouw Louise Van Campenhout de eerste secretaresse op, die in 1932 op haar beurt werd opgevolgd door haar zuster, Maria Van Campenhout. Hierna werd juffrouw Stuyck secretaresse van onze Gilde.

In 1932 stierf mevrouw Van Reckem, onze eerste voorzitter en sindsdien tot in 1946 nam de vernoemde secretaresse dit werk over. Hierna werd juffrouw Stuyck secretaresse van onze Gilde.

In 1946 Voorzitter mevrouw Verhaegen, bestuursleden mevrouw Van Lint, Van den Troost, De Valck, Maes, Voet en secretaresse juffrouw Stuyck.

Na het vertrek van E.H. Kilsdonk werd E.H. De Belder proost in 1947.

In 1965 werd mevrouw Voet voorzitter, bestuursleden Maes, Van Lint, De Valck en secretaresse mevrouw Stuyck.

In 1969 gaf juffrouw Stuyck haar ontslag en zij werd opgevolgd door mevrouw Winteroy. Mevrouw Voet bleef voorzitter en als bestuursleden kregen wij Bogaerts - DeSmedt, De Smedt - Jacobs, Van Campenhout, Valckenborgh-Bogaerts en Van den Troost-De Meuter.

In 1974 gaf mevrouw Winteroy ontslag als secretaresse en zij werd opgevolgd door mevrouw Van Campenhout.

In 1980 kwam mevrouw Verzezen-Van Aken als bestuurslid in de plaats van mevrouw Valckenborgh.

Vanaf 1980 : voorzitter Van Buggenhout Rosalie, secretaresse Paris Gusta, bestuursleden Van Aken Ivonne, De Smedt Coleta, De Meuter Eliza en Jacobs Julienne.

In 1986 gaven De Smedt Coleta en Paris Augusta ontslag. Secretaresse werd Van Aken Yvonne.

In 1987 bestond het bestuur uit Van Buggenhout Rosalie, als voorzitter Van Aken Yvonne, secretaresse en bestuursleden De Meuter Eliza, Jacobs Julienne en Paris Gusta.

In 1989 kwamen er 2 bestuursleden bij : De Wit Viviane en Voet Monique.

In 1990 gaf Van Aken Ivonne ontslag als secretaresse. Cranshof Annemie nam het van haar over.

In 1992 werden er verkiezingen gehouden : voorzitter Van Buggenhout Rosalie, secretaresse Voet Monique en als bestuursleden Van den Eede Josephine, Cluts Magda en Colson Fernanda.

Activiteiten :

Vanaf 1931 tot de jaren 60 werd er ondanks de oorlogsjaren (1940-45) elk jaar een feestvergadering gehouden met als hoofdattractie een toneelopvoering van de B.J.B.. Naast de feestvergadering hadden er per jaar nog drie gewone vergaderingen plaats, waar voordrachten gehouden werden.

Elk jaar werden er 2 Lourdesreizen verloot, wat voor ons klein aantal leden een enorme prestatie is. Om dit te kunnen financieren zijn wij vanaf 1981 begonnen met pannekoekenbak elk jaar en met groot succes.

De vier vergaderingen zijn in de jaren 70 uitgegroeid tot 6 vergaderingen per jaar en de laatste jaren tot 8.

In de vergaderingen worden alle soorten problemen besproken en onze kooklessen zijn heel leerrijk.

De jubeldag 2000 is geen eindpunt voor onze Gilde, maar een dag van vernieuwd verenigingsleven, om met een grotere wilskracht deze taak voort te zetten.

Het bestuur.

Voorzitter Van Buggenhout Rosalie

Sinds 1946 is ze bestuurslid, dus 54 jaar (in 2000) en sinds 1965 voorzitter dus 35 jaar (in 2000). Steeds stond ze voor iedereen klaar, deed me aan alle activiteiten van de parochie. Wie Rosalie kent weet dat wij onmogelijk alles kunnen opsommen wat ze gedaan heeft. Wij zouden veel vergeten. Daarvoor Rosalie danken wij u en benoemen je als Erevoorzitter van onze KVLV St.-Brixius-Rode.

Proosten :

Konfrator Willibrord Kilsdonk

E.H.Gilbert, Louis De Belder

Pater Leonard Pluymers

Pastoor Marcel De Pauw

Priester Jan Arnalsteen

303 K.L.J.

In de jaren 60 was Marie Jeanne Van Hoeck hoofdleidster.

304 K.A.J.

De pioniers Alex Ooms, Edwig De Valck, G. Maes, F. Van de Voorde , Jos Voet en Jean Pierre Wijns stichtten deze groep.

1968 Alex Ooms

Edwig De Valck

305 Duivenmaatschappij Eerlijk duurt het langst

In Eversem

Voorzitters

1967 J. Van Doorslaer

306 K.A.V.

1966 Simonne Peeters

307 K.W.B.

1966 Jef Van den Broeck
1968 Maurits Peeters

308 Scouts

Na 3 jaar K.A.J. hielden de initiatiefnemers het voor bekeken en gingen zij over in de V.V.K.S.

309 Chiro

Herman Boon pr. stuurde in 1958 Raf Meyskens en Hendrik Rosiers van uit de Chiro van *Meise* op missie in *Eversem* om er de Chiro op te richten. Eerst huurde hij daarvoor een woning in de Beigemstraat en later vond ze een onderkomen in de kapel op de hoek van de Kapellelaan en de Beigemstraat.

Nu zit de chiro in de chalets van de Linde.

310 Linde V.Z.W.

Dit socio-cultureel centrum werd op initiatief van Xavier Olbrechts opgericht als V.Z.W. op 29.1.1976

311 L.A.K.

Linde Amateur Kunstenaars zag het levenslicht op initiatief van Marcel Cloots en Frans Tonnelier. Elke donderdagavond is er open atelier voor kunstenaars.

312 Jeugdclub Den Droes

Op het domein van De Linde kreeg deze Jeugdclub haar stek.

313 Het Vliegend Wiel

Deze wielclub werd opgericht door Fred Van Campenhout in *Eversem*.

1953 Frans Buxman, Jan Coremans, Jean Van Rode en Jean Van Zeebroeck

314 Gemeentelijke Basisschool

Schoolhoofden :

Jozef Ooms

Louiza De Donder

Lode Verdoodt

Lutgarde Goossens

Meer lezen jullie in de Jubileumbrochure

Gemeenteschool St.-Brixius-Rode 1870-1985--REL-

Zie ook Berla 2001/65/09

400 De mensen

401 Kilsdonk

Konfrator Willibrord Kilsdonk

° Dinter 26.5.1875

Op 12.10.1892 werd hij gekleed en legde hij zijn geloften af op 9.10.1894 Priester op 31.5.1898

In 1903 werd hij circator en nadien vicarius op 1.10.1908 in Nieuwenrode.

Op 10.3.1917 werd hij pastoor in St.-Brixius-Rode tot 12.3.1948

Daarna op rust in de abdij van Grimbergen waar hij een jaar later overleed.

402 De Belder Louis

E.H. Gilbert, Louis De Belder

Norbertijn van de abdij van Grimbergen.

Priesterwijding 15.8.1925

Onderpastoor in Grimbergen.

Op 12.3.1948 pastoor in St.-Brixius-Rode.

Na een kortstondige ziekte Vilvoorde + 27.11.1973

Een belangrijk deel van zijn priesterleven heeft pastoor De Belder in *Rode* doorgebracht.

Dat leven is zeker niet gemakkelijk geweest.

De vele nieuwe stromingen na het oecumenisch concilie hebben het hem niet gemakkelijk gemaakt.

In de kerkgemeenschap St.-Brixius-Rode had hij een eigen stijl gevonden. Pastoor De Belder is vlug een echte Rodenaar geworden. Fietsend bezocht hij tot zijn laatste levensweken zijn parochianen. Hij leefde meer dan gelijk welke priester mee met het wel en wee van zijn mensen.

403 Leonard Pluymers

Pater Leonard Pluymers

Assumptionist

° Ubeek 30.5.1916

Priester gewijd op 22.8.1943

+ op de leeftijd van 70 jaar.

Onderpastoor in Woluwe 1944-1947

Leerkracht Moraal-theologie en pastoraal 1947-1952

Leerkracht Filosofie en Psychologie 1952-1958

Leerkracht Godsdienst, Geschiedenis en Kunstgeschiedenis in het Sint-Theresiacollege in Kapelle-op-den-Bos van 1958-1970

Onderpastoor in St.-Martinus *Meise* van 1970-1974

Pastoor in St.-Brixius-Rode van 1974-1986

404 Marcel De Pauw

Pastoor Marcel De Pauw

Op 28.8.1993 werd het 25-jarig priesterschap van priester Marcel De Pauw gevierd. Op dezelfde dag werd het 900-jarig bestaan van de parochie St.-Brixius-Rode gevierd.

Zes jaar tevoren kwam deze moraaltheoloog en missionaris van het Heilig Hart als pastoor naar Rode.

Hij combineerde die taak met de functie van directeur van de V.Z.W. Broederlijk Delen.

Zijn aandacht ging vooral uit naar de uitbouw van de parochiewerking. Een belangrijk initiatief was de "Ankergroep", een groep vrijwilligers die regelmatig bejaarden en zieken gaat bezoeken en discreet een handje toesteeekt waar nodig.

In het jaar 1997 heeft hij zijn taak als priester van de parochie afgestaan, om zich volledig te kunnen wijden aan zijn functie bij Broederlijk Delen.

Marcel De Pauw was pastoor van St.-Brixius-Rode van 1.3.1987 tot 24.2.1997.

405 Jan Arnalsteen

Priester Jan Arnalsteen

° 22.2.1961 in Meerbeek als oudste van 5 zonen uit een landbouwersgezin.

Zijn lagere school doorliep hij te Meerbeek en zijn middelbare studies voltooide hij aan het H. Drievuldigheidscollege van de paters Jozefieten in Leuven.

Hij voltooide zijn theologische studies aan het Johannes XXIIIste college te Leuven.

Hij werd priester gewijd op 14.8.1988.

Hij werd op 23.2.1997 tot parochie-administrator van St.-Brixius-Rode benoemd.

Hij was pastoor in St.-Servaas-Wemmel en St.-Goedele-Hamme.

Vanaf september 1999 werd hij parochie-administrator te St.-Stephanus-*Oppem*.

Voordien is hij vijf jaar medepastoor geweest in St.-Amandus-*Strombeek-Bever*.

700 De tochten en feesten

701 Birrebeek (8 – kerken natuurwandelingen Meise 3)

We vertrekken aan de kleine gotische kerk van St.-Brixius, opgetrokken in witte zandsteen van de streek, met boeiend dakenspel, ingeplant in het ommuurd kerkhof. Westertoren met steunberen en ingesnoerde naaldspits. Het schip is vroeggotisch (13de eeuw) en beschermd. Achter de kerk nemen wij de **Hoefkantweg**, gaan voorbij de pastorij (nu scoutslokaal), tussen de tuinen tot aan het oude schoolgebouw (met bungalows) "De Linde".

We nemen links op de **Potaardestraat**, steken het kruispunt met de **Broekstraat** over, en gaan rechtdoor langs de veldweg tot aan de Birrebeek. We volgen daar naar rechts de ruigten tot aan de poel. Wat verder komen we op een veldweg die ons terugbrengt langs rechts op de **Broekstraat**. We volgen deze tot aan het ijsfabriek en daarachter bevindt zich de ingang naar het Velaertbos. Dit begint bij het overschrijden van de Birrebeek.

We gaan verder tot aan de brandgang die we inslaan. Op het einde nemen we links tot op de **Velaert**. Hier gaan we links naast het bos.

We volgen de **Velaert** tot aan de **Schriekstraat** en volgen deze linksaf tot de **Grensstraat** die we links ingaan tot de **Velaetbosweg** rechts. We volgen deze tot de voetweg links die leidt langs de wipweide van de Sint-Sebastiaansgilde (1412).

800 De natuur

801 Birrebeek

De gemeente Meise kocht het Essenbos aan. Natuurpunt Meise kreeg het beheer over dit stukje natuur en over het Velaertbos. Ondertussen werden een aantal gronden aangekocht of geschonken. Het geheel noemt Birrebeek(vallei).

Conservator : Frank Vermoesen

900 Bibliografie

901 Archief Sint-Brixiuskapel te Sint-Brixius-Rode

1. Bibliografie

WAUTERS, *Environs de Bruxelles*, d.II, p. 304-306;

GOETSCHALCKX, *Album pastorum*, p. 132-133;

VERBESSELT, *Het parochiewezen*, d.II, p. 147-158.

2. Inlichtingen betreffende het archief

Bestand Kerkarchief Brabant

documenten van 1700 tot 1777 (0,30 strekkende meter) nummers 24.473^{Bis}, 24.479-24.480, 24.483, 24.514-24.515.

Het archief van de kapel van Sint-Brixius-Rode werd samen met het archief van de kerk van Meise in bewaring gegeven overeenkomstig de Archiefwet van 1955.

24.473^{Bis}: atlas van de eigendommen van de kerk en de Armentafel van Meise en van Sint-Brixius-Rode, 1776

24.479-24.480, 24.483: staat van de goederen van de kerk en de Armen van Meise en Sint-Brixius-Rode (1775-1777)

24.514-24.515: rekeningen van de kerk en de Armen (1725-1728)

3. Archieftoegangen

Inventaris: -Inv. (XII) van E. PERSOONS voor de hierboven beschreven nummers.

902 Berla

In het tijdschrift met dezelfde naam als de erfgoedkring verschenen sinds hun ontstaan een hele reeks artikels. Vermits dit nog steeds aangroeit verwijzen we hiervoor naar hun website: www.erfgoedberla.be.

903 Sib publicaties

In "Meise, van onder de toren van St.-Brixius – Rode" slopen ook enkele fouten.

De foto op pag. 28 moet vervangen worden. Want hierop staat Raf Van Campenhout, met op de achtergrond de Hazenbos (verdwenen) van Meise. Deze foto hoort thuis in "Meise, onder de toren van St.-Martinus". Ik zal een recente foto maken van jeugdschrijver Herman Van Campenhout die op deze plaats kan geplakt worden.

De volledige pagina 63 mag weg, want deze twee foto's zijn in dubbel gebruik. Recent gekregen oude foto's kunnen hier aangebracht worden.

904 Boeken

Brussegem vanaf de Frankische tijd ...-Willems Jan-
Eigen beheer-2003-T26

Tentoonstelling 25 jaar Chiro - Eversheim---T27

*Meise, van onder de toren van Sint - Brixius - Rode-De
Cuyper Jef-Het Streekboek-2004.7.9-T28*

*Uit de geschiedenis van Sint - Brixius Rode-t' Kint
Jacques-idem-1993.15.8-T29*

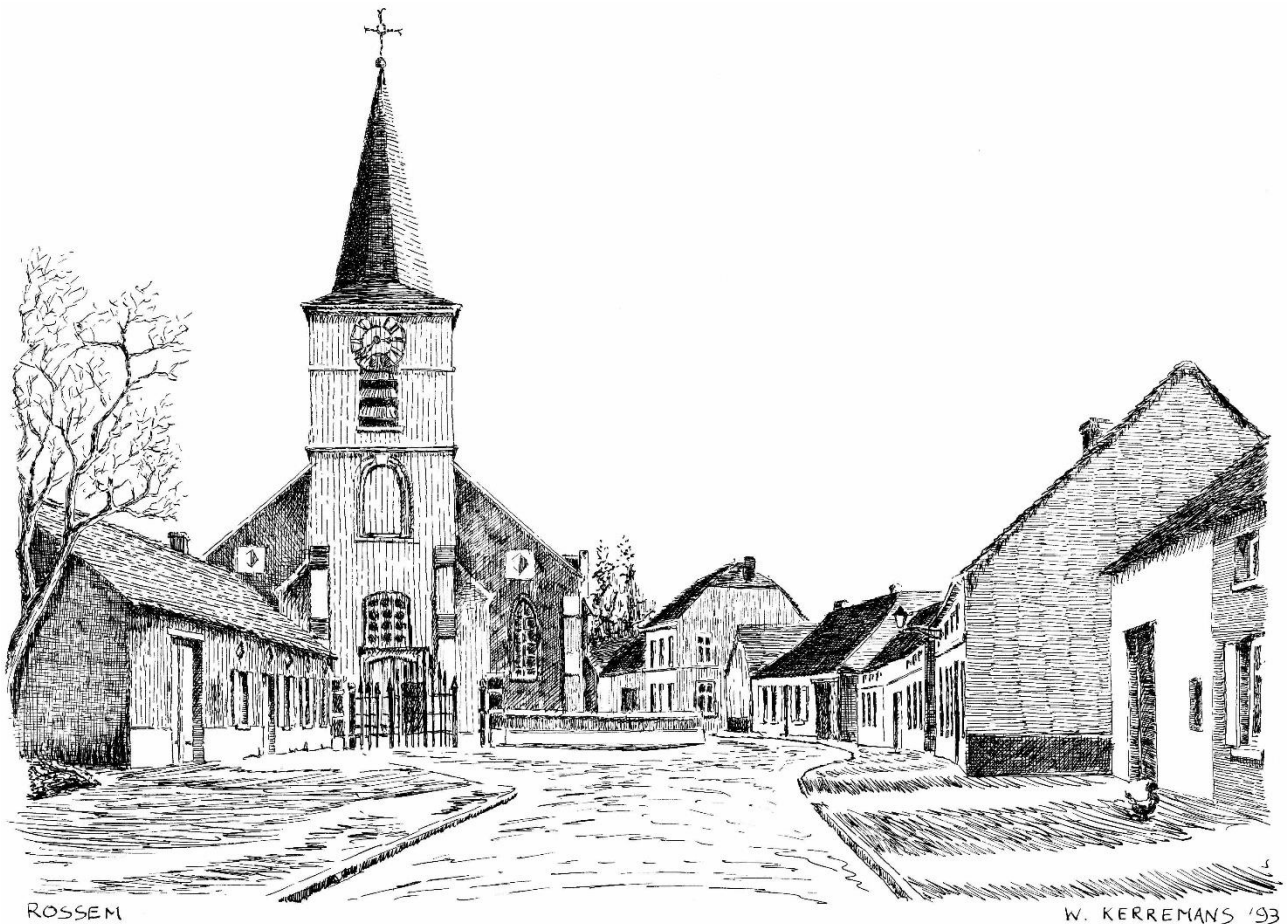
*Enkele geschiedkundige nota's over kerk en parochie
Rossem-t' Kint Jacques-idem--*

*Sint - Sebastiaansgilde Sint - Brixius - Rode-Van Hoeck
Frans-Sib--*

*Landgoed Ossegem Landbouwevolutie Rode 1870 -
1945-van Zeebroeck Tonia-*

H.I.Landbouwhuishoudkunde

De geschiedenis van Rode Marcel De Pauw

ROSSEM

W. KERREMANS '93

000 De wonderen

001 Kerk Rossem

Over de kerk van *Rossem* berichtte ik reeds in mijn reeks "Toren roept haan", cursiefjes van onder de toren van St.-Martinus *Meise* in de afleveringen 16 en 29.

"Enkele geschiedkundige nota's over de kerk en parochie *Rossem*" van Jacques 't Kint gaat wat dieper in op de parochie en de pastorij, de kerk en de klokken. In 1990 bestond de parochie 200 jaar en dat werd met grote luister gevierd, onder impuls van o.a. Gust De Bondt. In het streeknieuws werd dat uitvoerig beschreven. Er bestaat een herinneringsmedaille van die tijdens de natuurloop in Ossel in 1990 werd uitgedeeld.

In de "Geschiedenis van *Wolvertem*" staat alles beschreven op pagina 761.

Zie ook Berla 1985/09/04,09

002 Pastorij *Rossem*

Zoals vermeld staat deze niet op de kaart van de Dorpsraad. Dat is de reden, waarom ze niet op de lijst van de Meisewonderen staat.

In "Enkele geschiedkundige nota's over de parochie *Rossem*" lezen wij :

In 1765, wanneer pastoor Stoefs tot tweede onderpastoor van *Wolvertem* benoemd werd, gingen drie boeren van *Rossem* de prelaat Valvekens te Brussel bezoeken "om te vraegen eenen heere, den welcken buyckvast tot *Rossem* zoude wonen om aldaar hunne kerckelijcke diensten te verrichten". De prelaat vroeg hun of zij dit "bij rechte of uitterminnen" vroegen en zij antwoordden dat, indien zij een mondeling akkoord konden sluiten, er geen proces moest ingespannen worden.

De prelaat, die de grote moeilijkheden inzag van altijd van uit *Wolvertem* naar *Rossem* toe te gaan, zond zijnen Provisor om met de boeren akkoord te maken. Dit akkoord was uiteindelijk het volgende : de Prelaat zal te *Rossem* een pastorij bouwen, op zijn grond, ten zijnen laste en zelf onderhouden, maar de boeren van *Rossem* zullen 1000 gulden aan de abdij betalen en al de bouwmaterialen op hunnen kosten nemen : zij

zullen ook nog een stuk grond ter beschikking stellen “om er een kareeloven” op te stellen.

Dit akkoord is gesloten geweest met een notariële akt tussen de pater Provisor, afgevaardigde van de Prelaat en 9 van de bijzonderste boeren van *Rossem*, voor Phillippus Van Malderen, notaris en koster te *Wolvertem*, ten huize van Jan Robberechts te *Rossem*.

Daarna moesten de boeren nog veel onderhandelen met pastoor Servaes uit *Wolvertem*, waarvan *Rossem* afhing, om aan zijn onderpastoor in *Rossem* een behoorlijke bediening toe te staan (22 mei 1766).

De Prelaat gaf dan “commissie” aan onderpastoor Stoefs om een kareeloven te maken, bomen tegen de winter te kappen, enz. Eindelijk heeft hij hem een plan van het huis gegeven. De grondvesten waren voor de winter gereed, alsook de borreput. In de uitkomen van 1767 is aan de bouw begonnen en onderpastoor Stoefs heeft de nieuwe pastorij van *Rossem* op 13 oktober 1767 kunnen bewonen.

In 1842 werden de drie dorpen *Meuzegem*, *Imde* en *Rossem* onafhankelijke parochieën verklaard.

De Pastorie

Vrijstaande in oorsprong typische 18de eeuwse dorpspastorie (datum steen 1767) gelegen te midden van een vrijwel vierkante volledig ommuurde tuin – deels sier- en deels moestuin – aan de straatzijde afgesloten met een lage bakstenen muur met pilasters en hekwerk (grondig gerestaureerd 1963). De in oorsprong 18de eeuwse pastorie werd na een brand in 1916 grondig gerestaureerd waarbij een lagere L-vormige achterbouw in ‘historiserende’ bouwwijze werd toegevoegd aan het originele rechthoekige volume. Van deze verbouwing zijn plannen bewaard gebleven, het ontwerp is een ontwerp van architect Robert Crignier uit 1916. Het 18de eeuwse volume is een bakstenen constructie van twee bouwlagen onder zadeldak, bekroond met een klokkenruitertje. Voorgevel van drie venstertraveeën (witstenen steekboogvensters). Beide zijgevels met geveldriehoek zijn vrijstaand en spaarzaam doorbroken met grote en kleine steekboogvensters. De pastorie is opgetrokken in een parement van veldovengesteente, de lediaanse kalkzandsteen van Balegem werd enkel toegepast voor de plint, de hoekkettingen, de steekboogvensters, de toegangspoort en de stellinggaten. Van het oorspronkelijk 18de eeuwse buitenschrijnwerk met kleinhoutverdeling en buitenluiken is jammer genoeg geen spoor meer, alles werd vervangen door smaakloze PVC ramen. De balklagen worden in de voorgevel aangegeven middels smeedijzeren ankers met knoop en schieter.

Het 18de eeuwse interieur werd in 1916 ingrijpend getransformeerd, waarbij alle originele vloeren, binnenschrijnwerk en stucplafonds verloren zijn gegaan en vervangen werden door modernere uitvoeringen. De planindeling van het gelijkvloers en de eerste verdieping gaan wel terug tot de 18de eeuwse situatie. Alle 18de eeuwse stenen en

plankenvloeren werden vernieuwd, alle stucplafonds werden uitgevoerd in een stijl anno 1900, alle binnendeuren zijn lijst-en paneeldeuren ca. 1900. Bouwhistorisch waardevol is de nog intact bewaarde 18de eeuwse overwelfde kelderverdieping van de pastorie. Vloeren in gebakken aarde. Originele bakstenen gepleisterde gewelven van het zgn. boheemse type met tussengeslagen gordelbogen. Fraaie keldergaten met afgeschuinde dagkanten, voorzien van smeedijzeren geerden. *Johan Grootaers*

003 Site Rossem

Het viel op dat buiten de kerk er niets getekend werd op de kaart van de Dorpsraad van Meise. Waarom staat op deze kaart geen pastorij noch schoolgebouw? Misschien was er geen plaats meer. Wij beschouwen ze als een minimumlijst.

De kerk zou zelfs niet geklasseerd zijn en Monumenten en Landschappen blijkt niet de intentie te hebben de pastorij te klasseren.

Na de hetze rond eventuele verkaveling door de kerkfabriek in *Rossem* bereikte dit dossier de werkgroep erfgoedcel van Berla. Vorig jaar bezochten wij reeds de pastorij en ze zou beschreven worden.

Een objectieve benadering van de site *Rossem* dringt zich op. Onze lijst (Roel Van der Stighelen) gaat heel wat ruimer dan deze drie gebouwen.

004 Bouwhistorische verkenning van Rossem dorp

Het kerkje van *Rossem* en de omgeving is definitief beschermd. Deze bescherming omvat niet alleen het kerkje, ook de gehuchtkern en het dorpsgezicht van *Rossem* worden voor hun historische, architectuurhistorische en artistieke waarden beschermd. Het is één van de meest gave gehuchten in Vlaams-Brabant.

Het gehucht *Rossem* werd al in 1112 vermeld en is sinds het laatste kwart van de 19de eeuw vrijwel ongewijzigd gebleven.

'*Rossem* onderscheidt zich van andere gehuchten door een nog opmerkelijk landelijk karakter waarvan het unieke nog wordt versterkt door de open ruimte en een kwaliteitsvolle bebouwing. Onbebouwde enclaves van de pastorie die gebouwd is in 1767 en deel uitmaakte van de voormalige abdij van Dielegem (Jette), Ook het fraai ommuurde kerkhof en het interieur van het kerkje, dat beschikt over een uniek Forcevilleorgel uit 1744, maken de site uniek.'

De gehuchtkern van Rossem, in de vorm van een 'straatdorp' is uitgebouwd op het oude Kerkeveld en onderscheidt zich door een nog opmerkelijk landelijk karakter dat sinds haar ontwikkeling in het laatste kwart van de 19de eeuw omzeggens ongewijzigd bleef. Specifieke structuur en configuratie van het quasi rechthoekige bouwblok worden bepaald door de ritmische afwisseling van open weideruimten en van

de ommuurde complexen van respectievelijk de kerk, de dorpschool en de pastorie. Dominante en bij uitstek structurerende factor binnen dit ensemble is ongetwijfeld de parallel met de straat ingeplante en met een ommuurde kerkhof omringde parochiekerk uit 1874. Meest oostwaarts profileren zich de ommuurde enclaves van de frontaal naar de straat gerichte dorpschool en pastorie.

De kerk

Hoofdcomponent van het dorpsgezicht is de aan weerszijden door weiden geflankeerde en door een ommuurde kerkhof omringde Sint-Medardus-en-Gildarduskerk. Behoudens de 17de eeuwse stoere Westertoren werd het bedehuis integraal in neogotische bouwtrant opgetrokken naar een ontwerp van bouwmeester G. Hansotte in 1874. In de sluitmuur van het hoogkoor bevindt zich nu nog een hardstenen inhuldigingsplakket. Het overwegend in baksteen opgetrokken driebeukige volume met pseudo-basilicale opstand, pseudo-transept en een rechthoekig driezijdig gesloten koor met aanleunende sacristieën wordt aan de westzijde voorafgegaan door een vierledige klokketoren. Behoudens een begane grond in witte kalkzandsteen die teruggaat tot de late middeleeuwen is de toren van deze kerk bouwhistorisch bijzonder interessant. Het is met name een van de weinige vroeg 17de eeuwse kerktorens die in Brabant nog bewaard zijn gebleven. Kenmerkend voor de barokke allures van de toren zijn de witstenen cordonlijsten en vooral de rondbogige blindnissen en galmgaten. Een gelijkaardige dispositie treft men aan in de OLV kloosterkerk van Bellingen (Pepingen). Het toegangsportaal van de kerk is onmiskenbaar 18de eeuws van origine: een hardstenen segmentboogportaal waarboven steekboogvenster. Het neogotische schip met brede middenbeuk en smallere zijbeuken telt vijf traveeën waarvan twee smallere aan de uiteinden, respectievelijk ter hoogte van de twee zijaltaren en ter hoogte van doopkapel en berging. De beukwanden tonen een ritmische eerder gesloten geleiding van versneden steunberen met dubbele haakse opstelling ter hoogte van het transept en van hoge smalle lancetvensters, ook voorzien in de westwand waar ze worden bekroond met een decoratief paneel waarin vierlob. Het enkel door korte transeptarmen onderbroken natuurleien zadeldak wordt doorgetrokken over het hoge driezijdige gesloten, rechthoekige koor verticaal geleed met lancetvensters en versneden steunberen conform het schip. Vanuit het oogpunt van monumentenzorg bijzonder interessant is de originele neogotische (verweerde) gevelafwerking: een helrood gekleit en geschilderd parement met witte voegen die baksteen imiteren. De spitsboogvensters tonen een bepleisterde natuursteenimitatie.

Het gepleisterde en geschilderde neogotische kerkinterieur is geïnspireerd op enerzijds laatgotische elementen en anderzijds vroeggotische structuren,

zoals de gewelfcolonnaten in de middenbeuk. Inwendig zorgen spitsboogarcades op gedrongen zuilen met achtkantig basement en acanthuskapiteel waarboven een register van blinde, rechthoekige tweelichtvensters voor een tweeledige opstand. Koor, hoofd- en zijbeuken zijn overwelfd met vierledige bakstenen kruisribgewelven, opgevangen door colonetten met bladkapiteel of eenvoudige consoles. De koorpartij herbergt vijf neogotische glas-inloodramen uit het bekende glazeniersatelier van Samuel Coucke (1833-1899) uit Brugge. Afgezien van de Lodewijk XV communiebank is het overige kerkmeubilair van homogeen neogotische factuur. Dit geldt ook voor de gepolychromeerde gipsen heiligenbeelden en de kruiswegstaties. Vermeldenswaard in de kerk is het unieke en sinds 1979 beschermde Forceville-orgel dat in 1744 door de pastoor van *Wolvertem* bij de bekende Brusselse orgelbouwer werd besteld en in 1788 door de kerk van Rossem werd aangekocht. *Johan Grootaers*

005 Het Schooltje Rossem

Iets meer oostwaarts in de dorpskern van *Rossem* bevindt zich de voormalige lagere jongensschool, volgens de ingemetselde gedenkplaat, gebouwd in 1872 door bouwmeester Van Ysendijck. Het ommuurde bakstenen complex omvat aan de straatzijde de onderwijzerswoning met haaks erop de klassenvleugel. Zowel het tweelaagse dubbelhuis met zadeldak als de klaslokalen zijn opgetrokken in een sobere enigszins eclectisch geïnspireerde baksteenarchitectuur. Karakteristiek voor de symmetrische gevelopstanden zijn de lichtgetoogde vensteropeningen met T-vormig houten schrijnwerk, de overkragende dakranden op houten klossen en de niveaubelijnende brede muizentandfries. Een smallere fries vormt de bekroning van de hoge bakstenen muur die het gehele perceel aan de straatzijde afsluit
Bron: Beschermingsdossier *Rossem* Agentschap Ruimte en Erfgoed 2009 *Johan Grootaers*

006 Het leen en het hof van Slozen

Oorspronkelijk gelegen aan de Slozenstraat te *Rossem*, kadastraal C 130.

Laten we beginnen om voor de met de streek niet bekende lezer een aardrijkskundige situatie te geven van *Slozen*. Het is een entiteit in het gehucht *Rossem* dat zelf parochie is van *Wolvertem* welke laatste zelf behoort tot de fusie Meise, gelegen ten noorden van Brussel. *Slozen* wordt begrensd door, ten noorden de gemeente Londerzeel met de huidige Kaaskantmolenstraat, ten oosten door de Molenbeek, ten zuiden door een nu toegegroeide inzinking, vroeger een gracht, welke de grens uitmaakt met de parochie *Imde* en ten westen door de huidige Steenhuffelstraat. Deze laatste vormde samen met de Kaaskantmolenstraat de aloude heerbaan van Mechelen over Londerzeel naar Dendermonde.

We geven hieronder eerst een chronologisch overzicht van de verschillende eigenaars van het leen met het kasteel en zijn pachthof welke gebouwen we terugvinden op de kaart van Popp onder perceel C 130 – 133 ; het pachthof was het Neerhof van het kasteel van *Slozen* en maakte doorheen de eeuwen deel uit van een leen behorend tot de hertog van Brabant waartoe ook het kasteel van *Slozen* behoorde.

Slozenhof dankt zijn naam aan de patriciërsfamilie de Looze uit Brussel die er in de 14^e eeuw eigenaar van was. Eerst ene Godfried de Looze en na zijn dood in 1383 zijn zuster Peye T' *Slozen*.

Deze Peye huwde Hendrik van Heymbeke en hun zoon Jan en diens zoon Rogier bleven er eigenaars van tot op 17 mei 1449 het Slozenhof door deze laatste te koop werd gesteld. Het was Gillis van den Bempde die de nieuwe eigenaar werd waarna zijn zoon Jan in 1487 er in het bezit van komt en het in 1502 verkoopt aan de familie Jan Rattalder, ontvanger van de hertog van Saksen ; diens kleinzonen Daneel, Joris, Jan en Antoon doen verhef van het leen bij het leenhof van Brabant op 29 01 1541. Al snel werden de goederen als pand gegeven voor de door de Rattalders ontleende geldsommen.

Zo wordt voor het laathof van Groot-Bijgaarden een akte opgesteld waaruit blijkt dat Daneel Rattalder op 03 02 1550 verschenen was voor schepenen van Londerzeel en verklaarde alle jaren aan Katelijne van Buyten (x Joos van den Nuffle) een rente van 52 Carolusgulden te betalen bezet op een bos (dit zijn de Geerbergenbossen) gelegen tegen de Heetvelderbossen te *Rossem*. Hij gaf als panden hiervoor : 6 b 1 dw land gelegen op de Acht Bunder ; een blok land gen. Gerstenveldeken ; 4 b eusel gelegen tegen de Jans vander Heyden boomgaard en tegen de Elf Dagwanden ; 10 dw land gen. den Speelhoff ; den Kwaden Meers aan de Robbeek ; den Verloren Kost beemd ; 4 ½ dw geh. den Kloostermeers en tenslotte de Groten Boomgaard. Het jaar erna bepanden de gebroers Joris en Daneel Rattalder 3 b bos geh. de Heide voor een rente van 48 Carolusgulden die ze jaarlijks aan dezelfde Katelijne van Buyten schuldig zijn. Datzelfde jaar nog bepanden ze opnieuw hun goederen gelegen onder Londerzeel, Steenhuffel en *Rossem* voor verschuldigde renten aan diverse personen. In een andere akte dd. 13 11 1553 komt Joris op te treden voor hemzelf en zijn broer Daneel, beiden zonen van Philips en Anna le Four waarbij hij belooft alle jaren 9 zakken rogge te leveren ten huize van Geeraard Goossens, koster van Londerzeel, telkens te betalen op 01 10 ; deze rente mocht ook afgekocht worden tegen 300 Rijngulden eens. Ze geven hiervoor tot pand al hun goederen, reeds verkregen en nog te verkrijgen ... *ende sonderlinghe een hennen winhoff met huysen schueren stallen metten bogaerd ende zynder toebehoorten daer aene geleghen ende*

Reactie : Slozenhof

Godfried de LOZE (+ voor 1356) was de eerstgekende eigenaar van dit hof (cfr. Livre de feudataires de Jean III de Brabant). Hij liet het na aan zijn kleinzoon, Wouter COPPENS bijgenaamd "de LOZE", overleden voor 1381, die het aan zijn zus (Peye) naliet en deze deed verhef van het hof in 1383 (cfr. Brabantica III, blz. 800en Histoire des environs de Bruxelles, II, blz. 315)

007 Rossem wonderen

In het kader van de werkgroep Erfgoedcel van Berla werd door Roel Van der Stighelen de lijst vastgesteld van de ev. te beschermen monumenten in *Rossem*. Deze lijst is geëvalueerd via een plaatsbezoek van de leden van de werkgroep, maar niet getoetst aan objectieve criteria.

De **kaart** van de vroegere Dorpsraad Meise werd als vertrekpunt gekozen.

008 Het erf of "den den(ne)" rondom de boerderij

Dat is alleszins niet eenvoudig: den denne of het erf rondom een boerderij, is het platgelopen, platgetrapte deel van het erf rondom een hoeve of boerderij, ook de plaats waar de kippen en ander kleinvee te vinden waren...er groeide geen gras op en men goot er als verhardingsmiddel, de gebluste asse uit de stoof (de schramoeille) op, om slijk te weren. In het Hoogduits is het "Tenne", een "dorsvloer", en die moet vlak en effen zijn om het gedorste koren en het graan te kunnen bijeengaren. Soms lei men ook een groot dekzeil op de "denne" om met het geselpaard te dorsen. Synoniem = "deel".....

Wat zegt het "Woordenboek der Nederlandsche Taal" 1) ? Den(III)

7) Dorsvloer. || D'eene maect den Den ghereet, Die met zeylen wordt bespreekt; D'ander moeyt hem heele daghen Op den Den het saet te draghen, HONDIUS. *Monfe-schans* 285. En het kieckxken van de hen Wt den dop valt op de den, 352. 'Et koren op den den uiteenleggen, CORN.-VERVL.

1) Hol, schuilhoek, verblijf van een roofdier. Het gebruik bij BILD. is waarschijnlijk als anglicisme op te vatten. || Een woonst der draecken, Een moorders den', DE BRUNE, *Embl.* 50. Van dien dagh af, hebbe ick en de Leeuw in de zelve denne, en van de zelve kost geleeft, 68. Indien haar (t. w. *de aarde*) 't wild gediert tot den en roofnest maakt, BILD. 3, 78. In een den, op hobblig klif gelegen ..., Onthield zich 't wild gediert, 3, 118 (zie ook 5, 368; 6, 7; 8, 308). Verwin en keten woudgedrochten, Die bosch en steenklip, dan, en krochten, Vervullen met hunn' schrikbren kreet; 8, 110 (zie ook 1, 104).

De etymologie of de herkomst van het woord: denne

2) Het woord is alleszins verwant aan de boomnaam: de den (Duits: Tannenbaum)....Hoogst waarschijnlijk werd een dorsvloer, alsook het ruim en de dekplanken van een schip, gemaakt van dennenhout. Met Middelnederlands "denne", bedoelt men alleszins:"

vloer, scheepsdek, dorsvloer. In het Middelnederduits denne is het een dierenhol, een diepte in de bodem; in het Oudengels denn , en Engels den heeft men het over 'hol' of 'schuilplaats'.

Het Indogermaans (wortelwoord) dhen betekent: handpalm (vlakke hand), vlakke bodem.

Kroes 3) ziet de betekenisevolutie als volgt: dorsplek, dorsvloer > vaste bodem > planken- vloer > ruim > bergzolder....

De betekenis van 'denne' is eigenlijk: 'platgetreden, vlakgemaakte plaats of plek waar men gerieflijk kan dorsen, terwijl 'deel' naast dorsvloer, ook slaapplek boven de stal, plankenvloer, hooizolder, enz... betekent. 'deel' is verwant aan het Engels "deal" = plank; Fries "telle" = dorsvloer.

1) WNT, *Woordenboek der Nederlandsche Taal*, Leiden.

2) Dr. Fr. DEBRABANDERE, *Brabants Etymologisch Woordenboek*, Davidsfonds/Waanders, 2010.

3) H.W.J. KROES, *Ndl. den. Nhd Tenne* , In Tijdschrift voor Nederl. Taal- en Letterkunde, Leiden, jg. 42 (1923),20-24

GEDENT (**gedend**), bnw. Van denne (den), vloer; ook in den zin van *dorsvloer*. Kil. area, pavementum; WVl. *dem, den, dent, dein* (De Bo 221); hd. *tenne*; mhd. *tenne*; ohd. *tenni*. Zie over den samenhang met andere germ. vormen Kluge 342; Weigand 2, 890. — Ook komt denne (den) voor in de bet. van *verdek* (op een klein schip), *planken vloer, waaronder eene lading geborgen worden kan*. Kil. denne, tabulatum; dennen van 't schip, fori, tabulata navium. Zie Van Lennep, *Zeemanswdb.* 53, waar behalve *dennen* ook *denning* in de bet. *vloer* staat opgeteekend. — Vandaar gedent (**gedend**), *van een dek voorzien, een verdek hebbende*. || Wairt dat enige wtheemsche luyde mit gedende scepe binnen Leyden quamen, *Leid. Keurb.* 168, 51. Als men weeckoorn metet uut cleinen scepen in koggen schepen, die ghedendt zijn, so sal hem die ontfangen gheven van elken hoede 1 penninc, *O. K. v. Dordr.* 43, 141 (*O. R. v. Dordr.* 1, 46, 141).

Frans Meskens, Grimbergen..... maart 2013

Uitbreiding:

Bij ons in Rossem is "nen den(ne)... enkel het platgetreden stuk erf rondom de woning met toegang tot het karhuis en de aanhangende gebouwen.... 's Zaterdag moest den denne proper afgekeerd (afgeborsteld) worden met een 'straatveger'... Den denne lag ook steeds vol kickenstront. Het pluimvee werd er gevoederd (niet in 't gras, want was den den niet meer). Den denne was ook mooi vlak, ge kon er met de marbols (knickers) spelen of perkhinkelen (dat was voor de meisjes), evenals balspelen en koordjespringen...Op den denne werden ook de paarden ingespannen en als de koeien uit de weide kwamen moesten ze over den denne om naar stal te worden gebracht....

Een beetje nostalgisch, maar dat was onzen denne... te *Slozen (Rossem)*.

009 Schaliënhof

Rossemdorp/Kerkevoetweg

010 Hoeve

Kleinendries 13

011 Hof ten Dries

Kleinendries teg. 8

012 Kapelletje

Pluimennest/Grotendries

013 Hoeve

Rossemdorp

014 Dubbelhuis

Temsesteenweg/Kaaskantmolenstraat

015 Inrijpoort

Temsesteenweg

Zie ook Berla 2008/94/05 Hof gen. De Keyser

200 De parochie

201 De klokken

Bij gelegenheid van de plechtige wijding van de nieuwe klokken op zondag 9 oktober 1955 was de kerk feestelijk versierd. Op het koor stonden de twee nieuwe klokken opgesteld. De plechtigheid nam een aanvang met het bidden van 7 boetepsalmen. Dan volgde het wijdingsgebed en de besprenkeling met wijwater door de bisschop, geassisteerd door E.H. De Boeck, pastoor. In een warme toespraak legde Mgr. Morel de betekenis uit van de klokken.

Na het bidden van 6 alleluia'salmen zong het koor geestdriftig "Als de klokken blij weerklinken" van J. Van Gijsen en Staf Nees. Na het lof zong de menigte uit volle borst "O.L.V. van Vlaanderen". Als aandenken aan deze plechtigheid werd vanwege de peters en de meters aan alle aanwezigen een gedachtenisprentje en aan alle kinderen een doos doopsuiker overhandigd.

300 De verenigingen

301 KVLV

In 1921 hielden enkele vooruitstrevende vrouwen uit de parochies *Rossem, Imde* en *Meuzegem* besprekingen over nieuwe gilden en over nieuwe stichtingen voor de moeders, meestal uit landbouwmiddens. De plaatselijke Boerinnenbond kwam tot stand op 17 april 1921 met pastoor Maes als proost. Er waren ongeveer 70 leden. Toen gingen ze

elk jaar te voet naar de boskapel en op bedevaart naar het heiligdom van St.-Jozef.

In 1938 stichtte de Boerinnenbond met de jeugd de BJB (Boerinnenjeugdbond). Louise Moernaut werd leidster. De jeugd speelde toneel om geld te vergaren voor de parochie en voor de kerk. In 1952 werd een nieuwe BJB-vlag gewijd en waren er grote feestelijkheden. Nu nog is de onderlinge hulp voor leden in nood een belangrijke opdracht.

Op 30 mei 1946 vierden ze hun 25 jarig bestaan.

Het volgend verslag hiervan werd opgetekend door L. Moerenhout :

Er werd hulde gebracht aan mevrouw De Proft – Verlinden, voorzitter en Liza Huybrechts (81 jaar en stille kracht), de oudsten van de gilde : Louise Verbesselt, Jeanne Stevens en mevrouw Herbosch-De Valck.

Een prachtig versierd lokaal lokte reeds door openstaande vensters de boerinnetjes binnen. Maar als de hongerige magen de overgrote schotels met pistolets en krentenkoeken zagen staan, speelde een voldane glimlach op eenieders mond.

E.H. Proost las het gebed en wenste iedereen oprecht smakelijk eten. Meisjes van de BJB dienden de geurige koffie op. 't Was een echt plezier om te zien, hoe al onze boerinnetjes, na die lange oorlogsjaren weer eens vergaderd waren rond de koffietafel en hun hart ophaakden.

Er was waarlijk een talrijke opkomst met 112 leden.

Na de tafel sprak de heer Van Houte over "Elektriciteit in het huishouden". Er werd uitleg gegeven over ampère, en volt. Vervolgens handelde de spreker over kortsluiting, oorzaken en voorkoming, over schakelbord en zekeringen. Hij toonde het verschil tussen oude en nieuwe modellen. De spreker handelde daarna over elektrische strijkijzers, de elektrische kachel met de nodige inlichtingen waarop de vrouw moet letten bij aankoop ervan.

Nu kwam de viering van 25 jaar bestaan. Een verslag over die periode werd voorgelezen, af en toe onderbroken door een geestdriftig lied of daverend applaus, door schrijfster Louise Moerenhout.

Onze boerinnen werden vergast op op een fijn toneelstukje "leente BJB ... met de daad". Vele tranen rolden, maar die werden altijd weggetoverd door luimige entr'actes. Uit alle borsten dreunde "Lieve Vrouwke van ons land" als groet aan de heilige moeder, voorbeeld voor al onze moeders.

Met goed gevulde maag en lachende gezichten verlieten onze moeders de speelplaats onder een stralend zonnetje dat aan de blauwe hemel meevierde.

In 1961 werd de BB herdoopt tot KVLV. De naam veranderde, maar de vrouwen bleven dezelfde, trouw aan hun idealen en samen verbonden.

De bestuursleden die de viering van 60 jaar in 1981 of 75 jaar op 16 juni 1996 hielpen waarmaken zijn :

Godelieve De Boeck, Gabriëlle De Breucker, Maria De Breucker, Josée De Groof, Rachel D'Hertefelt, Margriet Emmeregs, Lida Lamberts, Jeanne Puttemans, Maria Van den Broeck, Yvonne Van de Voorde en Leonie Van Lint. Zij hadden toen 120 leden.

Per jaar hielden ze vier vormende bijeenkomsten en daarnaast enkele regelmatige activiteiten zoals creatief handwerk, koken, bloemschikken, turnen, fietsen. Ze bezoeken regelmatig de zieken. Op O.H.Hemelvaart is de feestviering. Het jaarlijkse hoogtepunt is het Kerstfeest.

De vorige voorzitters waren Maria Van Campenhout, zuster Benita en Adèle Voet.

302 Gemeentelijke Basisschool Rossem

Zie Berla 1988/24/12 en 1989/25,27,28 en 1992/29/08

700 De tochten

701 Rossem: (8 – kerken natuurwandelingen Meise7)

We starten aan de driebeukige, neogotische St.-Medardus en Gildarduskerk (1874). De deels ingebouwde westertoren dateert van de 18de eeuw. Binnen zien we neogotisch meubilair, een communiebank in roccocostijl en het beschermd orgel dat afkomstig is van de kerk van *Wolvertem*.

Op de paal achteraan bevindt zich een St.-Anna ten drieënbeeld uit de XVIIde eeuw.

In het dak van de kerk bemerken we de kerkuilenkast, die de enige productieve is van de 8. Elk jaar verlaten hier twee, soms drie, jonge kerkuilen het nest.

We gaan voor de kerk rechtsaf naar het hof van beeldhouwer Paul Gregoire, die met metaal werkt.

We volgen de veldbaan tot op de Robbeekstraat, die we rechts volgen.

900 Bibliografie

901 Berla

In het tijdschrift met dezelfde naam als de erfgoedkring verschenen sinds hun ontstaan een hele reeks artikels.

Vermits dit nog steeds aangroeit verwijzen we hiervoor naar hun website: www.erfgoedberla.be.

902 Archief kerk Sint-Medardus Rossem

1. Bibliografie

WAUTERS, *Environs de Bruxelles*, d. II, p. 324-325; GOETSCHALCKX., *Album pastorum*, p. 138-139; VERBESSELT, *Het parochiekerkwezen*, d. IV, p. 89-98.

2. Inlichtingen betreffende het archief

Bestand Kerkarchief Brabant documenten van 1608 tot 1791 (0,10 strekkende meter)

nummers 25.815-25.843

Het archief van de pastorie werd in bewaring gegeven op het A.R. overeenkomstig de Archiefwet van 1955 (nrs. 25.815-25.843). Manualen en rekeningen van de kerk van Rossem worden in het archief van de parochiekerk van Wolvertem bewaard. (zie K.A.B. nrs. 4574 en volg.)

25.815: oorkondenverzameling: 4 aktes (1608-1633)

25.817-25.838: pastorie, gemeenschappen, 18de e.

25.834: manuaal van de inkomsten en uitgaven van de pastorie (1771-1785)

25.822-25.824: staat van de goederen van de kerk en van de pastorie, 1787

25.833: manuaal van de inkomsten en uitgaven van de kerk, 18de e.

25.837: rentebewijzen, 18de e.

25.825-25.832: rekeningen van de kerk (1770-1790)

25.839, 25.842-25.843: staat van de goederen en manualen van de

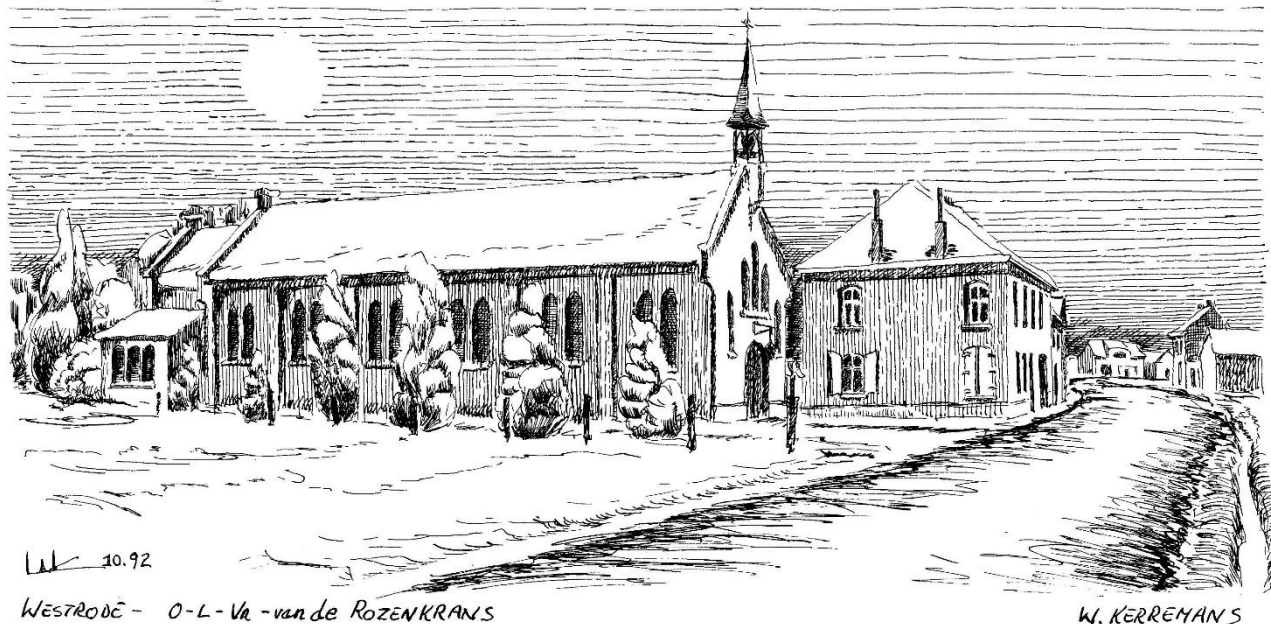
Armentafel, 18de e.

25.840-25.841: rekeningen van de Armentafel (1766-1768)

3. Archieftoegangen

Inventaris:

Inv. (XIV) van E. PERSOONS (nrs. 25.815-25.843)

000 De wonderen

001 O.L.V. van de Rozenkranskerk

Het O.L.V. van de Rozenkranskerkje in *Westrode* is het kleinste van onze 8 kerken in Meise.

In "Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen staat het beschreven op pag. 791 als volgt : Eenvoudig neogotisch kerkje van baksteen, met schaars gebruik van arduin. Overhoeks dakruitertje boven de westgevel afgewerkt met muurvlchtingen. Spitsboogvormig portaal onder het vereenvoudigd drielichtvenster.

Onder het zijraam een gevelsteen met opschrift : 'De grond dezer kerk is gegeven door Wwe Van Hoof en hare kinderen. *Westrode* 1887'.

Mobilair :

Houten gepolychromeerde Ecce Homo (XVI)

Kruisweg Christus aan de Schelde door T.Van Os, naar priester – dichter Jan Hammenecker, pastoor te *Westrode* (+1932 en begraven op het kerkhof met grafmonument).

In de "Geschiedenis van Wolvertem" van J. Lefèvre e.a. staat ze beschreven op pag. 778.

Op <http://blog.seniorennet.be/torenroepthaan> werd een cursiefje gewijd aan dit kerkje nr.18 en 26. Zie ook Berla 1983/02, 03 en 2002/67,68 en 69

002 Neromhof

Dit park valt op als men voorbij rijdt op de A12 door het poorthuis. Er staat een villa in die gebruikt wordt als gezinsvervangend tehuis voor gehandicapten en een chalet voor de vissers. Het speelplein De Spin is er gehuisvest aan de achterkant . Hier werden destijds de 6 urenlopen ingericht en we bezitten een herinneringsmedaille Neromhof Meise, doormeter 5 cm in brons. Het domein is eigendom van de gemeente en ligt tussen twee natuurreservaten, De Beemden en De Birrebeek. Toen ik voorzitter was van Natuurreservaten Meise (nu Natuurpunt) vroeg ik aan de gemeente om van het poorthuis een bezoekerscentrum te maken. Dat was een ideale locatie en zou een parel meer betekend hebben aan de keizerlijke kroon van Meise. Maar de politiciers hebben er helaas anders over beslist.

003 De Breem tot Weersrode

1836, ... een pachthof .. gedeelig in steen en gedeelig in leem en brouwerij van ouds gen. **de Breem tot Weersrhode** .. (NB 36226, 123)

Nog geïllustreerd bewijsstuk voor WERS-RODE Naar: *Marc Gillisjans*

Kroniek van Het Hof te breem alias de breemhoeve

De naam is afkomstig van de plantnaam brem (Sarothamnus Vulgaris) en niet van de breem/braam (Rubus fruticosus). Waar de brem wou wassen werd hij gebruikt tot het aanleggen van kunstmatige weiden waardoor dus ontginning van heide tot winnend land mogelijk werd (GL*, 436). Op de kaart van Popp – *Wolvertem* te situeren op de percelen B 389/396. Toponymisch vinden we in 1780, ... *de hofstede gen. den Breem* ... (SG 7859, 59) ; 1836, ... *een pachthof .. gedeelig in steen en gedeelig in leem en brouwerij van ouds gen. de Breem tot Weersrhode* .. (NB 36226, 123) ; 1854, .. *1 ha 19 a land genaemd den Breem aen de Westrodestraet* ... (36245, 3) ; 1890, ... *pachthoeve en brouwerij gen. de Breem* ... (NB 41363, 133).

06 06 1746

RA Leuven : Schepengriffie *Wolvertem* 7765 p. 308v
Door de drossaard en schepenen van *Wolvertem* wordt een akte opgemaakt tussen de pastoor van *Wolvertem* en de Armenmeester van dezelfde parochie enerzijds en **Guillielmus Mertens** (1711-1767) en Elisabeth Lamberts (1717-1802) anderzijds. Het betreft een contract van erfpacht voor ½ b land dat tevoren elsbos was geweest gelegen te *Westrode* tussen 's Heeren Straete, drossaard Wouters, de abdij van Dielegem en Antoon Brion waarop een klein huisje stond ; er wordt in afgesproken dat het land eigendom van de acceptanten zal worden zodra Maria Verrijcken, de bewoonster van het huisje, zal overleden zijn ; voorwaarde is dat ze ten eeuwigen dage telkens met Sint Andriesmis (30 november) 9 gulden aan de Armendis zullen betalen en dat het gebouw dat ze op deze grond - na afbraak van het huisje - zouden willen oprichten, als pand tot de goede betaling zou dienen. Waarschijnlijk was anno 1748 dit gebouw reeds opgericht vermits dat

Ze trouwde anno 1745 in de kerk van *Wolvertem*. Elisabeth, geboren en overleden te *Wolvertem*, was de dochter van Jan Lamberts en Magdalena Robberechts, kleine pachters met anno 1734 2-1-22 landerijen. Guillielmus, geboren en overleden te *Wolvertem*, was de zoon van Jan Mertens en Cornelia Verheyen, pachters met anno 1734 12-3-44 landerijen. Een andere dochter van Jan Lamberts-Robberechts, nl. Maria Anna ° 1724, trouwt in 1759 met Nicolaas Peeters van de Grotenboshoeve. Een andere zoon van Jan Mertens en Cornelia Verheyen, nl. Petrus trouwt met Petronella Buyst en na haar dood met Catharina Robberechts en pacht het Hondsgat te Westrode.

Op de kaart van Mottaer uit 1715 (ARA : kaarten en plannen 1171) terug te vinden op kaart F nummers 43

en 44, toen gepacht door Maria Lamberts ws. een zuster van hogervermelde Jan Lamberts.

De Breemhoeve wordt nog uitgebaat door Daniël Lemmens, de zoon van Alfons Lemmens.

Volgende zaken verdienen eveneens onze bescherming, maar voorlopig ontbreken verdere gegevens :

Toren onder paraplu,

Pastorij,

Klooster,

Toren van Sjoeter

Zie hierover Berla 1994/35 en 36.

Kruisweg Tony Os ,

De Spin ,

Graf Jan Hammenecker,

Sprokkels woningen,

Hoeve klein Nerom

Zie Berla 1996/46 en 1997/47 en 1997/48/09 ,

Grote boshoeve

Herberg in 't Hondsgat,

School Westrode 1872 , 1870

Windmolen

Via volgende link kunnen jullie een historische blik werpen op *Westrode* :

<https://goo.gl/photos/Z4943vdXnp8KBjRg6>

200 De parochie

201 Pastoors

1897 Van Tilborg

1927 Jan Baptist Hammenecker

1932 Petrus Joze Scheltiens

1951 Jozef Lambert Ramaekers

Pieter Corvers

202 Bijnamen

Over **Westrode**, nochtans in een uithoek van de gemeente, is er ook geen bijnaam bekend. Wij zouden kunnen opteren voor "**die met de kleinste ...**", nu ze aan hun kleinste kerktoren ook de kleinste bibliotheek van Vlaanderen toegevoegd hebben.

300 De verenigingen

301 Fanfare Eendracht

Historiek graag.

302 Jachthoornblazers

Historiek graag.

303 K.W.B.

Beraamd in 1964 door 5 man die lid waren in Ramsdonk of Londerzeel.

Startte februari 1965 met Jan Van Caesbroeck, Maurits Lamberts, Jozef Van Hoeck, Louis De Buyser en pastoor Ramaekers.

Zij hielden familiale ontspanningsreizen en 5 maal Lourdes.

1966 Amateurtoneel en K.W.B.-bibliotheek

1976 De bib. wordt erkend door de gemeente en de provincie en wordt uileenpost (nu nog enkel voor jeugdboeken) Sinterklaasfeest, studiekringen, hobby tentoonstellingen en kaartavonden.

1977 Dag van de derde leeftijd 12X

1985 Viering 20 jaar : mannen werken, vrouwen vrij en diapresentatie

Zie ook Berla 1985/10/12

- Historisch beeld van Westrode :
<https://goo.gl/photos/Z4943vdXnp8KBjRg6>
- Westrode KWB - feesten :
<https://goo.gl/photos/K62BCTMVDV2tuch79>
- Westrode KWB - Lourdes en andere reizen :
<https://goo.gl/photos/5r89waabDAeyegacA>
- Westrode KWB - sporten en jeugd :
<https://goo.gl/photos/8GMdYu9qatHxUDVG9>
- Westrode KWB - kaarten :
<https://goo.gl/photos/RjbXJBvpGNjDJ5BNA>
- Westrode KWB - BIB :
<https://goo.gl/photos/fbRWwYfLDFzgepfT8>
- Westrode KWB - Sint Niklaas :
<https://goo.gl/photos/Yb6ecvmeDhXxBrJL8>
- Westrode KWB - Kerststal :
<https://goo.gl/photos/gM4nEootbAoa5Gq7>
- Westrode KWB - Toneel :
<https://goo.gl/photos/Q4UFjGVTWswGGq8PA>
- Westrode KWB - 3de leeftijd :
<https://goo.gl/photos/i6mZFcJMZdPMbiqDA>
- Westrode KWB - ontdek de ster :
<https://goo.gl/photos/QAemPXZtFzsG3WRJ8>
- Westrode KWB - Hobby tentoonstelling :
<https://goo.gl/photos/w8sv1yVUAxKD8g1U7>
- Westrode KWB - Wijnproeven - 2003 :
<https://goo.gl/photos/KmRXsvfWutbgDif18>
- Westrode KWB - Fietsen :
<https://goo.gl/photos/LJM6aJchqbBBdKNr8>
- Westrode KWB - Wandelen :
<https://goo.gl/photos/wLaoWcLdc7EYZUKa7>

304 Gemeentelijke Basisschool Klim Op

Van den Bossche Frans

De Smedt François

Griet De Roos

305 K.W.B.

Speelde regelmatig toneel.

De parochiale werking in Westrode bleef o.a. door de afgelegen ligging intact

We vinden er ook :

K.AV.

K.V.L.V.

Carnaval

Orde Blazers

Bond Gepensioneerden (nu Okra)

Missiekring,

De WareVrienden

Gurdilo

Chirojongens

Chiromeisjes

Zie Berla 2006/83/11

Bibliotheek,

Landelijke gilde

Duivenbond,

Boerenbond

700 De tochten

701 Varkensputten (8 – kerken natuurwandelingen Meise 8)

Wij starten aan de **O.L.Vrouw van de Rozenkranskerk**, een neogotische zaalkerk in baksteen (1897) met schaars gebruik van arduin. We bewonderen het houten torentje. De inwoners van Westrode vertellen dat ze als het regent een paraplu houden boven het torentje (zie monumentje in metaal). Anderen vertellen dat, als het hard regent ze het binnen zetten.

We gaan binnen kijken naar de rococo communiebank (1756) herkomstig uit Mariekerke, het gepolychromeerd beeld van de Ecce Homo (16de eeuw) en de **kruisweg** aan de Schelde (ca.1930) van **Tony van Os** naar een ontwerp van priester – dichter Jan Hammenecker

We wandelen langs de **Jan Hammeneckerstraat** voorbij de taveerne van Jo Vally, plaatselijk charmezanger. Links bemerken we een glasatelier “Het zolderke”.

Op het kerkhof kunnen we het graf bezoeken van pastoor **Jan Hammenecker**.

We slaan af langs **Pollaereveld** en nemen verder de voetweg links naar de “**Varkensputten**”. We wandelen langs een kleine beek.

Vingerhoedskruid, Japanse duizendknoop, Knoopkruid, Grasmuur, houtduiven, Hagewinde, Berenklaauw, Ooievaarsbek, kievit, Weegbree, Smeerwortel (witte en blauwe), hommelmel, Wikke, Zurkel, Vergeet mij nietje, schermbloemigen, Speerdistel, Moerasspirea, Zevenblad.

We komen aan het bos en zien de waarschuwingen van de WBE (Wildbeheerseenheid) i.v.m. teken. Er hangen nestkastjes in het bos. Pas op : verboden toegang.

Witte abeel, Meidoorn, Zomereik (blad zonder steel), Wintereik (blad met steel), Italiaanse populier en achteraan het bos Canada, Tamme kastanje, Dauwbraam, Hulst, Hazelaar (hoek tweede

brandgang), Amerikaanse eik, Kleefkruid, Witte dovenetel, Valeriaan.

We komen aan het oranje paaltje voor aardgasaanduiding.

Reuzenberenklauw, Wederik, Sporkenhout, Hopklaver, Tamme kastanje juist voor asfalt.

We komen op de **Breemweg**

Mierikswortel, Wilde kamille, Zevenblad, Wilde gerst, Fluitekruid, Guichelheide.

We steken het kruispunt over naar de **Londerzeelsesteenweg** en wandelen tot aan de toren met kleine beiaard van Sjoeter (Jef Moerenhout). In de toren bekijken we de kerkuilenkast.

Wat verder nemen we de **voetweg** links en kruisen de Molenbeek.

Rolklaver (cultuurvolger), Leeuwentand, Vlier, Gewone raket, Kompassla, Fitis.

900 Bibliografie

901 E.S.B. over *Westrode*

Eigen Schoon en de Brabander :

1992.1-3/ kaft : tekening kerk *Westrode*

902 Berla

In het tijdschrift met dezelfde naam als de erfgoedkring verschenen sinds hun ontstaan een hele reeks artikels.

Vermits dit nog steeds aangroeit verwijzen we hiervoor naar hun website: www.erfgoedberla.be.

903 Boeken

Berla

De Scheldekruisweg van Westrode-Van den Broeck Michel-V.V.V.Kl. Brabant-Scheldeland-1989

Literatuur

Toren roept haan Jef De Cuyper Sib Meise

De Scheldekruisweg van Tony van Os I en II Michel Van den Broeck Berla Meise

Natuurgids ANWB

Onthaalgids met kaart Meise Gemeentebestuur

SE. LAURENTIUS KERK - WOLVERTEM

W. KERREMANS '93

000 De wonderen

001 Kerk St. – Laurentius *Wolvertem*

De kerk is ingeplant op een heuvel met omringend een ommuurd kerkhof, gemarkeerd door 2 arduinen hekpijlers uit XVIII d.

Op pag 777 van *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 2n* vinden wij een volledige technische beschrijving.

Histoire de l'environnement de Bruxelles.

Zie ook Berla 2002/67/13

002 Gemeentehuis

Het gemeentehuis is in neo-traditionele stijl (1875)
Op pag.501 van "Geschiedenis van Wolveterm" t' Kint e.a. staat een oude postkaart van 1910.
In "Histoire de l'environnement de Bruxelles" van Wauters staat het pag. 249 onder nummer 604.

003 Mouterij

De mouterij werd aanvankelijk als coöperatieve van landbouwers uit de omgeving, opgericht door August Van Doorslaer (° Londerzeel 29.11.1847 en + Meise 6.5.1939), schepen en erevoorzitter van de fanfare Concordia, bijgenaamd 'Kapaf'. Naar hem werd de August Van Doorslaerlaan in Meise genoemd. Hij ligt begraven in een eregraf op het kerkhof vooraan.
In 'Berla' verschenen twee artikels over deze mouterij en de brouwerij De Keersmaker van de hand van Jef Van den Brande 96.43.03 en 96.46.31. Hij bezorgde ook twee foto's.

004 Tramstation

Dit gebouw krijgt een andere bestemming en is in handen sedert 2008 van een privé eigenaar, architect Etienne Wijns. Het is een geklasseerd gebouw uit 1896. Het heeft de functie van tramstation gehad tot in 1976. Je kon er tickets kopen en de verantwoordelijke woonde er in. Daarna werd het een opslagruimte voor de gemeente.
De gemeente stelde bij de verkoop de eis dat het een publieke ruimte zou worden. De eigenaar vertaalde dit in : wijnbar, tentoonstellingsruimte Woma of *Wolveterm*ModernArt en vergaderruimte. In 2010 legde de dienst Onroerend Erfgoed de werken aan het gebouw stil, omdat er een geschil ontstond omtrent de betonnen vloer, die de houten vloer verving.
Op You-tube verscheen onlangs een prachtig filmpje van de volledige tramlijn L van Brussel tot Londerzeel. Die stopte aan dit tramstation.
Er bestaan nog heel wat oude foto's van de activiteiten in en rond het tramstation.

005 Godshuis

In bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 2n vinden wij :
Godshuis, eertijds pastorij, afhankelijk van de abdij van Dielegem in *Jette is momenteel het administratiegebouw van het OCMW, het rusthuis en De Spil van Meise. Het bevindt zich in de Godshuisstraat.*
Uit twee duidelijk herkenbare delen bestaand geheel, het ene daterend van 1660 en het andere, dat tegen de achtergevel van het eerste aanleunt, van 1773, doch gerestaureerd zoals een gevelsteen aantoonst "Me A° 1903 PRSTNUM/IN STATUM RSTUIT/J.SMITS PAST.". Het oudste gedeelte (fig.394) een tweede verd. Verhoogd dubbelhuis in traditionele bak- en zandsteenstijl boven de ingangdeur gedateerd 1660; sommige der zandstenen delen zijn in voor

restauraties veelvuldig gebruikte Franse kalksteen. Leien zadeldak gevat tussen twee trapgevels (acht tr.) en voorzien van een Vlaams venster met trapgeveltje. Hoge met profiel afgezette onderbouw van zandsteen. In de voorgevel, kruisvensters met uitspringend middenkalf en een in het kordon opgenomen wigvormig ontlastingssysteem. Rechth. Deur voorzien van een bovenlicht met tussenstijl. Tweede gebouw erachter afgedekt met schilddak (leien) met dakkapellen en in twee gevelstenen aan weerszijde van de deur gedateerd 1773 : " IOES BAPTA/VAN DEN DALE/ PRELAET VAN/ DILIGEM 17733 en "CLEMENS STOEFS/PASTOOR/TOT WOLVERTEM /1773". Baksteenbouw op een zandstenen plint. Rechth. Vensters met onderdorpels van arduin doch lateien en posten van gesinterde baksteentjes, verrijkt met hoekstenen van natuursteen. Slanke rondboogdeur ingeschreven in een vlakke arduinen omlijsting met weinig uitspringende imposten en sleutel, en bekroond met een druiplijst. In het verlengde, moderne bijgebouwen.

Rentenierster Anne Marie Van Hoorick was de stichtster van het hedendaagse rusthuis. Zij stierf op 9 mei 1908 in Brussel en stelde de toenmalige gemeente Wolveterm aan als erfgenaam. De voorwaarde was echter dat ze een godshuis moest oprichten waar wezen, ouderlingen en gehandicapten die in armoede leefden moesten terecht kunnen. Er werd een bureel der godshuizen opgericht, voorgezeten door de pastoor Finoulst. Pas in 1929 werd het geld gebruikt om een godshuis op te richten. In 1925 was het bureel gefusioneerd met de Commissie van Openbare Onderstand. Zij namen de pastorij over in ruil voor de bouw van een nieuwe pastorij in de Oppemstraat. Het tehuis breidde snel uit en in 1947 verscheen de achterbouw. In 1950 werd een modern gedeelte aan de oude pastorij aangebouwd. Het was pastoor Corluy die het initiatief nam.

Het rusthuis werd geleid door de dochters van Maria uit Willebroek. Die leidden eveneens het internaat Kindje Jezus, Sancta Maria –school en de kinderkribbe. De eerste overste werd zuster Leopoldine Staels (1885 – 1969). Een maal per week kwam een pater uit Grimbergen de mis lezen. Later kreeg het rusthuis zijn eerste aalmoezenier Rombouts. Hij kon vanaf 1950 de mis opdragen voor de bewoners en de zusters in de nieuwe kapel. Na zijn op ruststelling werd deze functie waargenomen door oud-pastoor Theo De Witte, ondertussen helaas overleden.

Vanaf 1970 werd het rusthuis bemand met leken. In 1976 werd de COO vervangen door het OCMW, door de fusie het OCMW van Meise.

Het nieuwe rusthuis telt 64 bedden voor permanente opvang en 4 voor tijdelijke opvang.

Lees ook :

Het rusthuis van *Wolveterm*, een "huis" met een verleden van Roald Gillisjans

006 Sint – Rochuskapel

“De Sint-Rochus kapel staat op den eigendom van de kinderen Leemans, tegenover het huis van Mr De Boeck, langs de Merchtemsesteenweg. Ze werd opgebouwd in 1783, ter ere van Sint-Rochus en Sint-Antonius. Later werd ze afgebroken en terug herbouwd in 1866. Wie deze kapel deed oprichten is niet gekend, doch ze wordt thans onderhouden door E.H. Van Doren die ze ook deed herstellen in 1933 en zelf de onkosten betaalde. De beelden van den H. Antonius, H. Rochus en O.L.V. van Jezus aanschijn versieren de kapel. Elk jaar wordt er de zegen met het H. Sacrament gegeven tijdens de processie die uitgaat op den derde zondag van juni.” Einde citaat. Ondertussen weten wij dat op 18 augustus 1952, op S. Rochusdag nog een mis opgedragen werd door de toenmalige pastoor Van der Hasselt. Op zekere dag was het toch even schrikken, onze vertrouwde Rochuskapel was verdwenen. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt grotendeels bij de toenmalige pastoor en de slopers van de kapel. De belangen van de eigenaars van de grond waarop de kapel gebouwd was werden hier over het hoofd gezien, maar hierover willen we het hier niet hebben want dat is een ander verhaal. Belangrijker is dat er weer een stukje erfgoed, een deeltje onroerend patrimonium verloren ging. Maar van even groot belang is dat deze kapel een blijvende herinnering was aan onze voorouders die toen leden onder de gesel van de pest. Zonder twijfel hebben deze mensen zich in grote nood tot de pestheilige St.-Rochus gewend en om hulp en steun gesmeekt. Dat de pest ook bij ons lelijk huis hield moge blijken uit een voorval uit ons dorp, gelezen in een oude kroniek: Een weduwe verloor haar enige zoon aan de pestziekte. Ze smeekte haar burens om hulp maar deze durfden haar huis niet betreden. Ten einde raad heeft zij in haar tuin een graf gedolven en het dode lichaam naar de put gesleept en het begraven. Dat deze kapel met een kadastraal nummer F680B en wellicht zonder sloopvergunning niet meer werd heropgebouwd is onbegrijpelijk en doodjammer.

Over Sint Rochus nog dit: hij was een kluizenaar uit Montpellier in Frankrijk. Hij ondernam een bedevaart naar Rome waar hij de slachtoffers van de pest verzorgde.

Maquette van de kapel als praalwagen ter gelegenheid van de inhuldiging van pastoor Van der Hasselt die op de vierde zondag van juni 1948 plechtig werd ingehaald. De mensen van “Den Beneden”, de huidige Merchtemsesteenweg, kozen voor “hun” kapel om de pastoor te verwelkomen met een jaardicht*:

“Geheel den Beneden is op de baan om hun nieuwe herder tegen te gaan. Zij wenschen vele dagen vree met al zijn schapen mee.”

*Een jaardicht zijn enkele versregels waarin de volgende letters C, D, L, M, U,V, W, X en Y als Romeinse cijfers beschouwd worden en bij samentelling een jaartal aanwijzen.

007 Hof ten Brande

In het Parochiewezen van Brabant staat op pag. 85 : Langs de heren van Leefdaal - Wolvertem kwamen de Van Heetvelde's in de 15de eeuw hier in het bezit van hun cijnsgebied, waarvan het **hof ten Brande** het centrum was.

Het zou een oppervlakte hebben van 3 bunders ,1dw, 75 roe in 1715

Over volgende gebouwen hebben wij nog weinig of geen gegevens verzameld :

Brouwerij (Stationsstraat),

Hoeve Dries,

St.- Maerten (Gemeenteplein),

Administratief Centrum,

Sportschuur, Hoeve (Hoogstraat 35),

Hoeve (Mottestraat 6),

Hoeve (Mottestraat 8),

Hoeve (Mottestraat 12),

Bieshochthoeve, (Merchtemsesteenweg 12),

Huis (Merchtemsesteenweg 25),

Huis (Merchtemsesteenweg 9),

Huis (Merchtemsesteenweg 11),

Huis (Merchtemsesteenweg 12),

Molen,

St. Ceciliezaal

Parochiehuis

Sancta Maria

Audiovisueel Centrum tot 5.8.2008 en nu C.V.O.

Kindje Jezus,

Kostschool voor kleine jongens en van 1992 tot 1996

Audiovisueel Centrum Meise en Jette

Huis Durant

Zie ook :

Berla 2004/77/12 en 2006/83/19 Tram en 2007/89/21 en 2008/91/05 en 2009/95/05

100 De gemeente

101 Wolvertem

Meiers :

1610 Jan Berlys

1636 Pieter de Wespina

1683 J.B. De Gronckel

1696 Jan Wouters

1750 Karel Hendrik Wouters

1764 Nicolaas Van Cauwelaert

1792 Pieter Jaak van Gansen

1814 baron d'Hoogvorst

Burgemeesters :

1848 Charles t' Kint

1858 Jan Baptist Van Humbeek

1858 Egide Pangaert d'Opdorp

1875 Korneel Van Humbeek

1885 Louis Chrétien t' Kint

1892 Hendrik Van Cauwelaert

Eugène Van den Bruel

1911 Georges t' Kint
1924 Jan Huysegoms
1933 Frans Van Doorslaer
1941 Frans Van den Brande
1946 Frans Van doorslaer
1953 Jacques t' Kint
1965 Jan Van Ossel
1971 Armand Vanvuchelen
Zie ook Berla 1997/50/13

102 Bijnamen

In *Wolvertem* blijven we in de sfeer van de ontlasting. De inwoners van Grimbergen en Humbeek bedachten hun met de bijnaam "**strontstrijkers**" (1). Ze staan hiermee niet alleen, want ook die van Hoboken en Viane kregen dezelfde bijnaam. Dit algemeen Nederlands woord stond in de oude Van Daele met de uitleg erbij. In oude encyclopedieën staat de beschrijving ook en in het boek van De Raadt staat het eveneens. De verklaring hier luidt als volgt : een groep jongeren vond het prettig de opkomende auto's met een groepje af te leiden en ondertussen smeerden de anderen de wagens in met uitwerpselen. Bij navraag bij autochtone Wolvertemnaars stelde ik een selectief geheugenverlies vast. Ze weten het niet of ze willen het niet weten. Er is echter niets om zich over te schamen. Uiteindelijk vond ik er een die de bijnaam "**strontrapers**" (4) noemde. Deze zou voortkomen uit mensen die beroepshalve de paardenvijgen op de straten inzamelden en gebruikten op de velden of ze verkochten. Maar de zegsman kwam daar later op terug en keerde terug naar de eerste versie. En die zou volgens de zegsman toegedicht zijn door de Brusselaars. De boeren gingen vroeger met paard en kar hun vruchten verkopen op de markt in Brussel. Bij hun terugkeer brachten ze mest mee uit de hoofdstad. Dat was zeer gegeerd als bruin goud voor de landbouw. Toen waren er nog geen riolen in de stad en de mensen kiepten 's morgens de nachtemmer leeg in de beerkar die voorbijkwam. Deze opruimers maakten er dan ook een handeltje van bij de boeren uit de rand.

Een andere bron geeft ook "**profijtelijsen**" (3), want de oude Wolvertemnaars waren zeer terughoudend in het spreken en doen. (volgens H. Van Dievoet)

200 Parochie Sint – Laurentius *Wolvertem*

201 Pastoors

Zie Berla 1997/50/16

202 Zusters

Zie Berla 1997/47/11 en 2002/67/10

203 Onderpastoors

Zie Berla 1998/51/14 en 2001/66/11

300 De verenigingen

301 Fanfares

In *Wolvertem* :

1. St.-Cecilia : van 1836 en gesteund door Turn en Tassis (Geschiedenis in een klein blauw boekje van Jacques t' Kint van 1 november 1949)
2. De vrije vrienden

302 Koninklijke Fanfare De Vrije Vrienden

De "Vrije Vrienden" werden opgericht in het jaar 1925. Zoals in vele gemeenten in die tijd was dat het gevolg van politieke tweestrijd of concurrentie tussen brouwers. In deze tijd was het vermaak tussen jongelui beperkt en was het niet moeilijk om interesse op te wekken bij de jeugd om muziek te beoefenen, alle weken repetitie bij te wonen en maandelijks een uitstap. Dat betekende ontspanning om aan de dagelijkse sleur te ontkomen.

In de vooroorlogse en naoorlogse periode bestonden de meeste optredens uit jubileumconcerten bij maatschappijen in de omliggende gemeentes. *Getuigen daarvan zijn de medailles die aan de kroon van het vaandel hingen.*

Na de oorlog werd overgeschakeld naar braderijen en carnavalstoeten en nog later door het stijgen van het niveau van de uitvoeringen, door samenwerking met de fanfare "L'Union" uit Londerzeel. Zo kwamen er concerten in eigen gemeente. Het gevolg daarvan was dat werd opgeklommen van 4de afdeling naar 1ste afdeling op provinciale tornooien. Dit was een hoogtepunt in de geschiedenis van de vereniging, alsook de overwinning tot laureaat van de 1ste afdeling in het tornooi van de stad Brussel, ter gelegenheid van het millenium en een optreden op de Grote Markt er bovenop, plus een medaille.

De voorzitters waren Van Campenhout Emiel, De Cock Pol, Van Buggenhout G., Wermoes (de viezen), Wed. Wermoes - De Cock, De Saeger G.

De dirigenten Nicolas..., De Baerdemaeker, Van Regenmoortel, Moens, Ivens, Van Hoorick

Jef Van den Brande

303 Koninklijke fafare Sint-Cecilia

Gesticht te *Wolvertem* op 25 april 1836, onder de bescherming van de Prins van Turn en Taxis, Baron Van der Linden d'Hoogvorst die burgemeester was van *Wolvertem* en Meise. Bij elke "geboorte" hoort een steekkaart. De eerste burgemeester was burgemeester J.B. Van Humbeek. De eerste instrumenten werden geschonken door Messire Pangaert d' Opdorp. De eerste muziekmeester was meester Ebbelinck uit Vilvoorde. Er kwam een eerste toelage van 150 frank van het provinciebestuur en men startte met 21 uitvoerende leden en 10 ereleden.

In 1841 beschikte men over 3 trombonen, 2 hoorns, 3 trompetten, 2 sleuteltrumpetten, 2 klephoorns en een grote trom.

De fanfare trad voor het eerst op bij een bijzondere gelegenheid in het dorp namelijk de inhuldiging van de nieuwe gemeenteschool aan de Hoogstraat. Hun fluwelen vaandel kregen ze van de burgemeester in 1873. Een nieuw reglement bepaalde dat bij gebeurlijke ontbinding van de fanfare alle instrumenten dienden binnengebracht op het gemeentehuis om later bij een heroprichting van de fanfare, te worden gebruikt. De voorzitters volgden elkaar op met steeds weer nieuwe moed en begeesting. De bekendste muziekmeester en dirigent was toch meester Louis Meeus uit Londerzeel. Hij werd vooral geprezen voor zijn processiemarsen.

Ontelbare keren heeft de fanfare deelgenomen aan muziekwedstrijden, stapwedstrijden, festivals met meerdere behaalde eerste prijzen, medailles, bakers en diploma's. Het Ceciliafeest heeft telkens plaats de eerste zondag na Driekoningen. Ter dier gelegenheid verzorgt de fanfare de zondagsmis en nemen de muzikanten plaats vooraan in de kerk.

Op 11 november wordt na de mis hulde gebracht aan onze gesneuvelden bij het monument aan het gemeentehuis. Volgens een beurtrol spelen de drie fanfares dan "het Vaderlands lied" en "de Hymne van de Vlaamse Gemeenschap".

Van jaar tot jaar wordt het moeilijker om nog jonge mensen te bewegen lid te worden van de fanfare. Noodgedwongen ging het bestuur dan steun zoeken bij bevriende fanfares uit de omtrek. Deze hulp vonden ze bij de Koninklijke fanfare "De Vrede" uit Bollebeek.

Het strekt onze gemeentebesturen tot eer dat ze sinds het ontstaan van de fanfares telkenjare een aanzienlijke geldelijke toelage toekenden.

Ondertussen wordt er geroeid met de riemen die men heeft en hebben twee "jongere" mensen, Frans Cornet als voorzitter en Staf Heyvaert als dirigent, hun schouders gezet onder het "monument" de Koninklijke fanfare Sint-Cecilia.

304 Davidsfonds Wolvertem

Op 9.1.1927 startte de afdeling Davidsfonds Meise en Wolvertem samen. Alfons Verellen was de eerste voorzitter. Later : dokter Van den Bruel en Frans Tettelin.

Sedert 1947 was de afdeling zelfstandig.

In februari 1982 vierde men 55 jaar Davidsfonds en werd het Guldensporencomité opgericht.

305 De Gemeentelijke Fusieschool,

In de Geschiedenis van Wolvertem van t' Kint e.a. pag. 518

1842 115 meisjes lokaal in het gemeentehuis

1847 2de klas meester Van Hoeck

1877 Gemeenteschool jongens meester Lauwers 50 bet. en mevrouw Lauwers 57 armen

Gemeenteschool meisjes mevrouw Lauwers – Sacré50 bet. 60 armen

7.8.1878 werkplaats t.o.

20.12.1866 volwassenen

15.7.1881 85 j. 79 m.

Nieuwe wet 1884

Jongensschool meester Bosschaerts

Meisjesschool Urselinnen

1885 jongens en meisjes

1900 meisjesschool o.l.v. Marie Smets - Lauwers

In 1864 werd een nieuwe school opgericht in de Hoogstraat. Meester Lauwers gaf er les aan 107 jongens en zijn echtgenote verzorgde het onderricht van 110 meisjes. Elk hadden ze een eigen klaslokaal en daarnaast waren in het gebouw ook 2 woonvertrekken voor het onderwijzersgezin.

Met de eeuwwisseling veranderde de wereld van aanzicht. Ook in Wolvertem kochten de landbouwers machines zodat er steeds meer tijd vrijkwam voor het onderwijs van hun kinderen. En net toen in 1914 de wereld zich in een oorlog stortte had men bij ons de leerplicht ingevoerd. Het zou tot na de oorlog duren eer er wat van het verplichte schoolgaan terecht kwam.

Wanneer in 1964 het schoolgebouw in stilte zijn 100ste verjaardag vierde is de nood aan nieuwe lokalen al zeer groot. En in de jaren '70 zou het er niet op verbeteren. In 1976 werden 3 tot dan afzonderlijke scholen : *Wolvertem, Rossem en Imde*, samengevoegd. Tijdens het volgende schooljaar wou men de school in een gebouw, aan de Hoogstraat, onderbrengen. Maar het schooltje bleek hopeloos te klein.

In 1979 werd een eerste ontwerp opgestart voor de bouw van een nieuwe school. Na de wisseling van het bestuur in 1983 werd het dossier nogmaals onderzocht en er zou een nieuw ontwerp gemaakt worden. Op 21 april 1986 werd de oude school afgebroken en kon de bouw van de nieuwe aanvangen. Begin januari 1989 werd de nieuwe school in gebruik genomen.

Het aantal kleuters en leerlingen steeg gestadig en al snel barstte de nieuwe school uit haar voegen. Gelukkig kwam de garage Sergoyne gelegen tussen de Fusieschool en het gebouw van de vroegere Rijkswacht te koop. De gemeente nam toen de beslissing om dit gebouw aan te kopen. Verschillende klassen vonden daarin een onderkomen. Doch de veiligheidsinspectie der gebouwen benadrukte dat dit gebouw niet aan de gestelde normen voldeed. De inrichtende macht besloot om een dossier op te starten voor de bouw van een nieuwe kleuterschool en een nieuwe vleugel voor de lagere school. De kleuters zouden vanaf 1 september 1996 ondergebracht worden in de pas aangekochte gebouwen van de vroegere Sancta Mariaschool. Ondertussen werd het dossier ingediend voor het

bekomen van een lening met staatswaarborg. De goedkeuring van de overheid kwam er in 2002. Op dat ogenblik telde de school 401 leerlingen. Op 18 september 2003 kon men overgaan tot de eerste steenlegging. Na de herfstvakantie in 2004 konden de klassen van de lagere school reeds in gebruik genomen worden. Tijdens de maanden november en december werd er druk verhuisd van de Stationsstraat naar de Hoogstraat zodat op maandag 20 december de kleuters reeds hun intrek konden nemen in de nieuwbouw. Ze kwamen terecht in een moderne instelling met zin voor traditie, met oog voor de verwezenlijkingen van deze tijd en met een geschiedenis. Een nieuwe fase in de Fusieschool werd ingeleid.

En in 2014 vierden we het 150-jarig bestaan van de Gemeentelijke Fuzieschool.

306 Karnaval

Op 24.8.1981 werd de Orde van de Blazers opgericht door De Clerck Maurits, voorzitter. De secretaris was Seghers Guido.

307 Vrije school

Op 25.8.1862 opgericht door deken Mangelschots met de zusters Urselinnen met zuster Gabrielle overste tot 1866, zuster Alphonse, zuster Hubertine en lekenzuster Bisschops Jeanne – Elise

1966 zuster Barbe

1867 haar ouders geven haar erfdeel

1868 grond in de Oppemstraat

1.6.1869

17.12.1895 sterft mère Barbe

nu mère M. Gertrude

M. Béatrix

M. Constance

1879 Een vrije school voor meisjes Oppemstraat en een vrije jongensschool met meester Bosschaerts en Philippe Van Hove uit *Oppem* (hooghuis)

1885 Jongensschool en meisjesschool

1914 Hospitaal, na 24.8.1914 voor Belgische en Duitse soldaten

1916 tot 1924 Dochters van Maria

308 Kindje Jezus

1934 jongens van 6 tot 11 jaar op internaat

Sedert 1992 tot 1996 Audiovisueel Centrum

309 Hoger op

Erevoorzitter notaris De Smedt J. toneelvereniging met meester Van Buggenhout

310 Toneelvereniging

na W.O.II met meester Van Buggenhout en later Frans Cools

311 Kerkfabriek

Voorzitters :

Frans Van den Brande

Karel De Bauw

Jan Van den Broeck

Albert De Carlé

Michel Spillebeen

312 Gemeenschapsonderwijs Zonnebloem Sancta Maria

Meisjesschool middelbaar onderwijs en sedert 1996 AVC - CVO

313 Oud Strijders 1914 – 18

314 Oud – Strijders 1940 – 45,

315 Civiele bescherming

De Meuter en Robert Van Malderen

316 Roodkapjes

Godelieve Biesemans en Marie Jeanne Van den Broeck),

317 Ziekenzorg

Gesticht in 1975 door pastoor Theo De Witte

Voorzitters :

Fientje Biesemans

Alice Van de Moortel

Thérèse Delens

Christiane Van Schel

318 Parochiekoor St.-Laurentius

Gesticht in 1975 door priester De Bauw

Dirigent : DeBauw

Secretaris : Bernadette Van der Zeypen

Leden : Mariette Troost, Maria Van Hemelrijck, Lea

Coreman, Godelieve en Hilda Van Elewijck, Bernadette

Seghers, Greet Van de Zijpen, Magda en Cecile en An

en Paula Van den Branden, Jan en Paul Van Elewijck,

Simonne De Maeyer, Chris Philips, Frans Verbesselt,

Frieda Auwaerts

Ontbonden in 2013

319 Missiekring St.-Laurentius

Maria en René Sneyers

320 Boogschutters

Liggende wip in de Hoogstraat Cambrinus en staande wip ?

321 Broederschap St.-Hubertus

322 K.L.J.

- 323 K.A.J.**
Lucie Wijns
Meisjes : 1966 Van Loo Paula en Van Malder Agnes
- 324 K.A.V.**
Peeters
Gesticht in 1974 door Van Malder Agnes en Cornet Suzanne
- 325 K.S.A.**
Gesticht tijdens de oorlog 1940 – 45 door priester Maurits De Bauw, Jef Van den Brande en Maurits Van den Brande, door de oorlogsomstandigheden vroegtijdig ontbonden
- 326 K.W.B.**
Voorzitters : Godaert, Verbelen Frans, Van Aken Albert, Luypaert Louis, Op de Beeck Remi
Secretaris : Verhaevert J.M.
Proost : Van Gucht P;
- 327 A.C.W.**
- 328 Boerenbond**
Voorzitter : Michel Spillebeen
- 329 C.M.**
Gesticht in 1948
Kantoorhouders :
Marcel Baudewijns
Gustave Maebe
- 330 L.M.**
- 331 S.M.**
Wutte Wis Mottestraat Jeanneke
- 332 K.B.G.**
Voorzitters : Yvonne Olbrechts, Jean De Smedt
- 333 N.C.M.V.**
Unizo Wolvertem
Voorzitter :
Bruno Baudewijns
Activiteiten :
Avondmarkt, Rommelmarkt en Kersthappening
- 334 De groene kanarie**
Gesticht in 1946 door René Wijns
Lokaal : Jef Leemans in de Stationsstraat
Gestopt in 2008
tijdschrift verzorgd door Jean Thomas
Vogeltentoonstellingen in de St.Ceciliazaal
- 335 Vakantiegenoegens**
groeperingen in het parochiehuis
- 336 Bond van het Heilig Hart**
Pastoor Corluy
Pastoor Van der Hasselt
Pastoor De Witte
- 337 Kruistochters**
Gesticht in 1938 door Pastoor Corluy
Voorzitter : Jef Van den Brande
Activiteit : fietstocht naar het graf van priester Poppe (1938)
- 338 Mariagilde**
- 339 Jeugdhuis 't Sloefke**
- 340 Filmclub**
Jules Robberechts o.p. Van Gucht
- 341 Parochiekoor Sint – Laurentius**
E.H. De Bauw
- 342 Voetbalclubclub**
Voorzitters :
Frans Lathouwersstadion
2016 Fuzie met Merchtem
- 343 Volleybal**
Johan De Smedt
- 344 Omnisport**
Paul Aerts
- 345 Tafeltennisclub**
- 346 Wielerclub Den Dries**
veldrijden
- 347 Wandelclub De Cracks**
Gesticht op 19.3.1983
Voorzitters :
1983 Jan Van Campenhout
2003 Jozef Saerens
- 348 Wandelclub 't Fluitekruid**
- 349 Duivenmaatschappij**
Van der Perre
- 350 Vrijwilligerscorps in Mexico 25**
- 351 Sport na arbeid**
Atletiek
Voorzitter : De Keersmaecker Henri
Lokaal : bij Riksken Hoogstraat

400 De mensen

401 Theo De Witte

We zagen hem elke vrijdag zijn rondgang doen in het O.C.M.W.-rusthuis met de communie voor de rusthuisbewoners. Tot zijn dood bleef hij zich inzetten in het rusthuis.

Geboren in Hekelgem op 12 december 1917.

Priester gewijd in Mechelen door kardinaal Ernest van Roey op 24 juli 1943.

Onderpastoor in Peulis van 24 september 1943 tot 20 februari 1946.

Onderpastoor in Opwijk van 20 februari 1946 tot 11 augustus 1963.

Pastoor in Sint-Vincentius Buizingen van 11 augustus 1963 tot 4 oktober 1975.

Pastoor in Sint-Laurentius *Wolvertem* van 4 oktober 1975 tot 31 mei 1990.

Aalmoezenier in het Rusthuis Van Hoorick van 31 mei 1990 tot 1 augustus 2012.

In het rusthuis nam hij het initiatief tot het oprichten van verzorgen van de rusthuiskrant. Op zijn doodsbrief lezen we van hem : "Het ouderpaar Benedikt De Witte +1929 en Jeanette +1969 nodigden vanuit het hiernamaals, hun zoon Theo uit, met hen te rusten in de vrede van God." Een aantal gebeden in zijn uitvaart werden door hem zelf geschreven.

800 De natuur

801 Wolvertemse beemden

In *Wolvertem* wist Natuurpunt een aantal terreinen te verwerven of in beheer te krijgen.

Conservator : Julie De Roover

900 Bibliografie

901 E.S.B. over *Wolvertem*

Eigen Schoon en de Brabander :

1992/ 4-6/kaft : tekening kerk en gemeentehuis *Wolvertem*

1992/10-12/kaft : tekening Capelle in de Bosch *Wolvertem* 1733

2004/2/299 Oude Brabantse geslachten Cleijmans

2004/3/327 Toponymy van *Wolvertem* I

2004/4/542 Toponymy van *Wolvertem* II

2005/1/28 Toponymy van *Wolvertem* III

2005/2/232 Toponymy van *Wolvertem* IV

2005/3/312 Toponymy van *Wolvertem* V

2006/1/24 Toponymy van *Wolvertem* VI

2006/2/268 Toponymy van *Wolvertem* VII

2008/ 91/2/ 332 Toponomie van *Wolvertem* VIII (Gillisjans Marc)

2006/3/398 Toponymy van *Wolvertem* Gillisjans (addenda)

2007/1/131 Het leen en het hof van Slozen

1961/5-7/177 Hermanus De Munck, pastoor van *Wolvertem*

1963/11-12/467 Het hof en het klooster in Nieuwenrode in de 12de en 13de eeuw onder *Wolvertem* en *Meise*

902 Berla

In het tijdschrift met dezelfde naam als de erfgoedkring verschenen sinds hun ontstaan een hele reeks artikels.

Vermits dit nog steeds aangroeit verwijzen we hiervoor naar hun website: www.erfgoedberla.be.

903 Archief kerk van Sint-Laurentius en Sint-Goriks te *Wolvertem*

1. Bibliografie

DE WACHTER, *Repertorium*, d. IV, p. 170-171 en d. VI, p. 347-348; WAUTERS, *Environs de Bruxelles*, d. II, p. 310-327; GOETSCHALCKX, *Album pastorum*, p. 165-172; VERBESSELT, *Het parochiewezen*, d. IV, p. 5-52

DELESTRE D.J., *Hermannus De Munck* [pastoor van *Wolvertem* en prelaat van Grimbergen, 17de-18de e.], in E.S.B., 1961, 44, p. 177-184; LEFÈVRE J., VERHASSELT L., 't KINT J., *Geschiedenis van Wolvertem*, Hekelgem, 1978.

2. Inlichtingen betreffende het archief

Bestand Kerkarchief Brabant documenten van 1542 tot de 19de eeuw. (1 strekkende meter) nummers 4572-4582, 24.753-24.804

Het archief van de pastorij werd in bewaring gegeven op het A.R. overeenkomstig de Archiefwet van 1955 (nrs. 24.753-24.804), met inbegrip van het archief van de Onze-Lieve-Vrouwkerk te *Meuzegem* (nrs. 24.805-24.888) en de Sint-Kwintenskerk te *Imde* (nrs. 24.889-24.898). Voor de laatste twee parochies verwijzen we naar de rubrieken "*Meuzegem*" en "*Imde*".

24.753: oorkondenverzameling: 18 aktes (1560-1743)

4575, 24.754: oude inventarissen van het parochiearchief en de Armentafel (1661 - einde 17de e.)

24.755-24.763, 24.799: pastorij, algemeenheden (17de-19de e.)

24.764, 24.784-24.786: goederen van de pastorij, 18de e.

24.781: manuaal van de inkomsten en uitgaven van de pastoor (1772-1799), met kroniek van de parochie (1804-1884) en lijst van de pastoors (1557-1888)

24.798: register van de Broederschap « Nom de Jésus » (1642-1872)

24.800-24.804: kapel van Onze-Lieve-Vrouw-ten-Bos (17de-18de e.)

4576: benoemingen van de kerkmeesters en meesters van de Armen (1659-1760)

4580-4582, 24.780: manualen en staat van de goederen en inkomsten van de Fabriek, 18de e.

4572, 24.765-24.776: rekeningen van de Fabriek (1549-1774)

4574: rekeningen van de Kerkfabrieken en van de Armentafel van *Wolvertem, Imde, Meuzegem en Rossem*, 1721

24.778-24.779: kwitanties en bewijsstukken (17de-19de e.)

4578-4579: manualen van de goederen en inkomsten van de Armentafel, (17de-18de e.)

4573, 24.777: rekeningen van de Armentafel (1542-1754)

24.789-24.797: processen (1673-1836)

3. Archieftoegangen

Inventarissen:

d'HOOP, d. II (nrs. 4572-4582)

Inv. (XII) van E. PERSOONS voor de nrs. 24.753-24.804

Voor de concordantie tussen de nummers van de oude ordening van de 19de eeuw en de huidige nummers van het K.A.B., zie: * WOUTERS F., *Inventaire des archives des églises, cures et bénéfices de la province de Brabant* (Inventaris van de 1ste Afdeling, nr. 143).

904 Eigen Schoon en de Brabander

2010/3/327 Het hof van Lovendegem Gillisjans Marc

2010/4/

2011/94 jg./1/35 Het hof genaamd Bieshocht

Gillisjans Marc

ROETSKALENDER MEISE

JANUARI

01 jan	1807	Wolvertem, Meuzegem, Rossem en Imde worden de gemeente Wolvertem
01 jan	1902	Edwin Ganz trekt in de Oranjerie van het domein van Boechout in
01 jan	1946	De Engelsen verlaten het domein van Boechout in Meise
01 jan	1970	Opening Gemeentelijke Bibliotheek in huis Janssens bij het Audiovisueel Centrum
01 jan	1993	Roger Heyvaert wordt burgemeester van Meise
01 jan	2003	Sluiting bibliotheek Wolvertem
01 jan	2007	Marcel Belgrado wordt burgemeester van Meise
01 jan	2013	Jos Emmerechts wordt burgemeester van Meise
02 jan	1989	"De paardenkeutel" van straatzangers Meise start en houdt het 5 jaargangen vol
03 jan	1956	Stichting St.-Elooegezellen
04 jan	1912	De eerste Vlaamse scoutsgroep werd gesticht : de Antwerpse St.-Jacobsgroep
04 jan	1997	Oprichting V.Z.W. Nieuwe beiaard in Meise
05 jan	1958	Erediploma uitgereikt aan de deelnemers Jeugd- Driekoningenfeest in Meise
05 jan	1984	Lucien Van Hemeldonck, erevoorzitter en stichter Berla overlijdt
06 jan	1958	Jeugd Driekoningenfeest
08 jan	2005	140 kinderen zingen Driekoningen en 4735,08 Euro op voor gehandicapten in Goma
09 jan	1608	Jan Frans vander Ee wordt Amman van Brussel
09 jan	1927	Davidfonds Meise en Wolvertem samen werden opgericht
09 jan	2009	Wushu T'ai chi lessen voor senioren starten in De Spil in Wolvertem
10 jan	1971	60 jaar Spaarkas "Zorg Vooruit" "Rozenboom" Boechtstraat 21 in Meise
11 jan	1932	5 auto's in Meise: Courbon, Morveux, Van Malderen, De Maeyer Jérôme en Jean Van Dievoet
11 jan	1972	Start balletschool Meise
12 jan	1589	Jan I vander Ee wordt aangesteld als Amman van Brussel
12 jan	1617	Er wordt octrooi geheven op de Nieuwelaan ter hoogte van de Plantentuin
13 jan	1611	Egidius Stevens, pastoor van Meise overleed
13 jan	1956	Stichtingsvergadering in de pastorij St.-Martinus van de Sint-Elooegezellen
13 jan	1996	14de Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Willem M. Roggeman
14 jan	1945	Radio voor soldaten met van Bobbejaan Schouppe "Goeiedag mama, goeiedag papa"
15 jan	1836	De gemeenteraad van Meysse beslist de weg Brussel-Temse aan te leggen.
15 jan	2000	Cursus Natuurfotografie Natuureservaten Meise in Portrait studios Meise
18 jan	1927	Keizerin Charlotte sterft in het kasteel van Boechout
18 jan	1972	Oprichting VZW Sport&Recreatie Meise en opgedoekt in 2013
18 jan	2003	"Waar kleur en klei mekaar ontmoeten" Veerle en Katleen De Cuyper
19 jan	1927	Keizerin Charlotte sterft in het kasteel van Boechout
19 jan	2011	Jan Wallijn wint de Bachelor prijs voor zijn dansinitiatie in de lagere school
21 jan	1903	Stichting Koninklijke Maatschappij der Gewezen Soldaten van het Belgisch Leger
21 jan	1996	Oprichting Verbroedering Vaderlandslievende Verenigingen Meise 3de versie
21 jan	2005	Opening Gemeentelijke Fusieschool Wolvertem
22 jan	1591	Michael De Meestere, pastoor in Meise sterft
22 jan	1952	Oprichting V.Z.W. Vrienden van de beiaard bij notaris Van Eeckhoudt
25 jan	1973	Jos Chabert wordt minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse zaken
25 jan	1973	E.H. De Belder van Rode sterft
25 jan	1973	Xavier Olbrechts wordt schepen in opvolging van Jos Chabert
27 jan	1593	Jan II vander Ee wordt ridder
28 jan	2007	Pastoor Theo De Witte draagt de H.Mis op in St.-Martinus Meise
29 jan	1976	VZW Linde opgericht in Rode door Xavier Olbrechts

FEBRUARI

01 feb	1976	Ernest Petit wordt directeur van de Plantentuin Meise
02 feb	2011	Nieuw altaar en amebo in de kerkje van St.-Brixius-Rode
03 feb	1626	Het Land van Grimbergen werd tot graafschap verheven.
04 feb	2010	Brixius 100 plaatst nieuw glasraam in de kerk van St.--Brixius Rode t.v.v. één uit 1947
11 feb	1875	Nieuwenrode wordt via K.B. afgescheurd van Meise als zelfstandige gemeente.
11 feb	2004	Terroristische aanslag in Madrid
13 feb	1974	Oprichting VZW Jeugdinfo Meise met Bert Van Thienen
14 feb	1967	De naam Rijksplantentuin wordt gewijzigd in Nationale Plantentuin van België
15 feb	1910	E.H. Cornelius Van Dievoet overlijdt
15 feb	2016	Het kasteel van Imde brandt af.
18 feb	1914	Wet op de leerplicht.
19 feb	1700	Aankoop domein Imde voor de prinsen Turn en Taxis
19 feb	2004	Bezwaarschrift gemeente tegen het vliegtuiglawaai
22 feb	1913	Rijkswachter François Joseph Vande Wouwer in de villa Hastière dood geschoten
22 feb	1952	Oprichting "Vrienden van de beiaard"
22 feb	1997	Pastoor Marcel De Pauw neemt afscheid van St.-Brixius-Rode
22 feb	1997	Jan Arnalsteen wordt pastoor in Rode
23 feb	1980	Eerste carnaval in Wolvertem
26 feb	2006	Seniorenmiddag in Westrode V.V.V. door 5 studenten EHSAL brengt 500 Euro op
27 feb	1980	Ondertekening in Waalre van het vriendschapsverdrag met Meise.
28 feb	2013	Paus Benedictus XVI legt zijn ambt neer
29 feb	1976	Willy Van den Berghe, voorzitter C.V.P. overlijdt onverwachts

MAART

01 mrt	1993	Restauratie muurschildering St.-Martinuskerk Constant Noppen, voorz. Kerkfabriek
01 mrt	2004	Huldebetoon Ward Ruyslinck
01 mrt	2007	Portret, schilderij Mandela van Jan Beekman wordt aangebracht in de UNO New York
02 mrt	2012	Plantdag Schriekouterbaan Rode (educatief natuurbeheer)
03 mrt	1879	Kasteel van Tervuren brandt af
03 mrt	1980	Jules Van Campenhout, burgemeester van Meise van 1947 tot 1976 overlijdt
04 mrt	1970	Georges Van der Stighelen wordt diaken gewijd door Mgr. Suenens
05 mrt	1814	Emmanuel Van der Linden - d'Hoogvorst wordt burgemeester van Wolvertem
06 mrt	1250	Willem, aartsdiaken in Brabant, vraagt benoeming pastoor aan bisschop Nicolaes
08 mrt	2012	Wij zien de eerste Nijlganzen met 5 jongen in de Plantentuin van Meise
10 mrt	2014	Installatie van de beheerraad van de Plantentuin Meise Voorzitter Jurgen Tack
11 mrt	1700	Verdict inzake de betwistingen rond de Boskapel in Imde
12 mrt	1619	Ludovicus Moreau wordt pastoor in Meise
12 mrt	1818	Baron Van der Linden beloofde elk jaar "een somme van honderd croonen" voor Groot - Amelgem aan de rechthebbende abdij
12 mrt	1948	De Belder wordt pastoor in St.-Brixius-Rode
12 mrt	2012	Frank Debooser is 25 jaar weerman op VRT
13 mrt	1818	Akkoord simon Margé en d'Hoogvorst 100 croonen jaarlijks
13 mrt	1879	Graaf de Beaufort verkoopt Boechout aan keizerin Charlotte
13 mrt	1981	1ste Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Leopold M. Van den Brande
13 mrt	1981	1ste Prijs Plastische Kunst AVC Meise : laureaat Jos Decordier
13 mrt	1981	3de Internationale Poëzieshow "Poëtisch réveil" in het AVC
13 mrt	1982	Oprichting heemkundige kring Berla
13 mrt	1986	6de Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat R.M.J. de Neef
13 mrt	1986	5de uitreiking Prijs Plastische Kunst AVC : laureaat Chris Vanderhasselt
14 mrt	1988	8ste Internationale poëzieshow "Proces Verbaal van Kafka" in het AVC
14 mrt	1951	K.B. klassering St.-Elooiakapel als beschermd monument
14 mrt	1971	Beschuttende werkplaats in de Plantentuin
15 mrt	1972	Oprichting Vermeylenfonds Meise

15 mrt	1850	Emmanuel De Vidts, auteur "Meise" wordt peter van Judocus-Bernardus
16 mrt	1960	De Oranjerie van de Plantentuin Meise wordt in concessie gegeven
16 mrt	1984	4de Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Jules Van Meenen
16 mrt	1991	Voorstelling "De heren van Boechout en hun waterburcht in Meise" van C. Noppen
17 mrt	1984	6de Internationale Poëzieshow in het AVC
17 mrt	1990	10de uitreiking Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Norbert De Beule
17 mrt	1983	3de Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat C.Vandervelde
17 mrt	1983	3de uitreiking Prijs Plastische Kunst AVC : laureaat And Maris
17 mrt	2003	Vraag aan de gemeente de oude beiaard in ere te herstellen conform Mon. Landsch.
18 mrt	1983	5de Internationale poëzieshow "Spiegel der verwondering" in het AVC
18 mrt	1989	9de Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Peter Verhelst
18 mrt	1994	13de uitreiking Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Mark Meekers
18 mrt	1982	2de Jules Van campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Gery Florizoone
18 mrt	1982	2de uitreiking Prijs Plastische Kunst van het AVC : laureaat Walter Philips
19 mrt	1956	Bouw van de grote kassen van het plantenpaleis in de Nationale Plantentuin Meise
19 mrt	1982	4de Internationale poëzieshow "Orfeus in Dessa" in het AVC
19 mrt	1985	Vicky, wit leeuwondje wordt geboren.
19 mrt	1987	8ste Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Dirk Van Bastelaere
19 mrt	2013	Cel beiaardconcerten wordt opgericht in nhet Beiaardcomité
20 mrt	1626	Geeraert De Bock, pastoor in Meise sterft (hij herstelde de kerk)
20 mrt	1903	Leon Joseph d' Hoogvorst treedt af als burgemeester van Meise
20 mrt	1979	1ste Poëzieshow in 7 talen in het AVC
21 mrt	1980	2de Internationale poëzieshow in het AVC
21 mrt	1988	8ste Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Marc Dejonckheere
21 mrt	1988	10de internationale poëzieshow in het AVC
21 mrt	1985	5de Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Willie Verhegghe
21 mrt	1985	4de uitreiking Prijs Plastische Kunst AVC : laureaat Jacqueline Van Nieuwenhove
22 mrt	1952	Statuten Vrienden van de Beiaard van Meise gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad
22 mrt	1985	7de Internationale poëzieshow "RijMaran" in het AVC
22 mrt	1991	11de uitreiking Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Paul Demets
22 mrt	1991	1ste Maurits Naessensprijs door het AVC en de Kunstkring : laureaat Sam Dillemans
22 mrt	1976	Armand Vanvuchelen wordt burgemeester van de nieuwe fuziegemeente Meise
22 mrt	1984	6de uitreiking Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Jules Van Meenen
22 mrt	2016	Terreuraanslag op luchthaven Zaventem en Metro Maalbeek
23 mrt	2007	60 jaar Chiro Meise
24 mrt	1826	Op deze 1ste Paasdag branden de huizen rond de kerk van Meise af.
25 mrt	1970	Referendum 5dagenweek in het onderwijs
26 mrt	1980	Vriendschapsverdrag met Waalre Nederland
26 mrt	2000	Ontslag Jef L. DC uit de VZW Nieuwe beiaard
27 mrt	2011	150 jaar Sinte-Maartensschool (1861)
27 mrt	1916	Duitsers voeren de zomertijd in tijdens W.O. I
28 mrt	1945	De avonturen van Rikki en Wiske verschijnen in de Nieuwe Standaard
28 mrt	1983	Kinderprogramma op de beiaard door Marc Knops
29 mrt	1891	Originele foto van het kasteel van Boechout met bootje en het kasteel van Meysse
30 mrt	1554	Jan I vander Ee en Anna van Bouchout kopen het hof te Meise
30 mrt	1958	Afbraak lemen huisje voor Chiroheem
31 mrt	1985	Het wapenschild van de fuziegemeente Meise wordt bekrachtigd
31 mrt	1953	Oprichting Vliegend Wiel Eversem

APRIL

01 apr	1716	Lud. De Vos krijgt 14 gulden voor hett repareren van het dak van de St.-Annakapel
02 apr	1998	Audiovisueel Centrum Jette bestaat 10 jaar in de Abdij van Dieleghem
03 apr	33	Aardbeving in de Dode zee en kruisdood van Jezus
03 apr	1879	de Beaufort en d'Hoogvorst verkopen domein aan keizerin Charlotte van Mexico

05 apr	1879	Keizerin Charlotte van Mexico neemt haar intrek in het kasteel van Boechout in Meise
07 apr	1979	Mieke Lambeets overlijdt op 18 jarige leeftijd
07 apr	2005	Stef De Ridder schenkt een Plasm T.V. voor de luisterpaats van de beiaard
09 apr	1946	1ste bestuursvergadering van Chiro Meise met onderpastoor Verstraeten
10 apr	1972	Jos Chabert dient de wet op het taalgebruik bij eedaflegging
11 apr	2005	Ontslag Jef De Mars in de V. V.V. - geen meerderheid meer
13 apr	1864	Baron d'Hoogvorst overlijdt
14 apr	1864	Koninklijk Maatschappij van kruid-, bloem- en boomkwekerije der Nederlanden
15 apr	1970	5dagenweek ingevoerd in onderwijs
16 apr	1881	Baron d'Hoogvorst verkoopt het kasteel te Meysse en gronden aan keizerin Charlotte
16 apr	1920	Laatste notulen van de gemeenteraad van Meise in het Frans.
16 apr	1970	Opening Jeugdclub Knodde
17 apr	1921	Stichting Boerinnenbond Rossem
17 apr	1978	"The Balladeers" treden op in het Audiovisueel Centrum
18 apr	2012	Opening speelplein De grote Wyver einde Dennenlaan Meise
18 apr	1969	Week van de Jeugd
18 apr	1969	k.b. klassering kapel van Amelgem
18 apr	1969	Kampioenenbal F.C. Meise
19 apr	1955	De kapel van Amelgem wordt geklasseerd bij K.B. met de platanen errond.
19 apr	1958	De Nationale Planten tuin in Meise wordt plechtig geopend
19 apr	2006	Drie Schotse Gallowaykoeien in het natuurreservaat Birrebeek
20 apr	1985	Jef Rottiers, eerste beiaardier van Meise sterft en oprichting van het Beiaardcomité
21 apr	1965	De Plantentuin Meise erkend als wetenschappelijke inrichting van het 1ste niveau
21 apr	2012	Opening Koesterburenpad in St.-Brixius-Rode
22 apr	1767	De baronesse wordt om 5 u. in de krypte St.-Martinuskerk begraven
22 apr	1955	Internationaal beiaardconcert met inhuldiging van 6 beiaardbanken
22 apr	1985	Jef Rottiers, eerste beiaardier van Meise sterft en oprichting van het Beiaardcomité
23 apr	1836	Stichting Koninklijke Fanfare St.-Cecilia Wolvertem
23 apr	1955	Internationaal beiaardfestival en inhuldiging beiaardbanken
25 apr	1956	Jan Van Gijssel, mecenas van de oude beiaard overlijdt
25 apr	2007	Zanger Jo Vally start de Rode Kruis stickercampagne
26 apr	2003	4de Nacht van de Beiaard met Jo Vally
27 apr	1968	Simon Février wordt voorzitter van de Provincieraad
28 apr	2013	Willem Alexander wordt koning der Nederlanden
29 apr	1892	De nationale tijd werd bij wet verplicht (Meridiaan van Greenwich)
30 apr	1953	"Vruchtbaarheid" Henri Lenaerts aan de Plantentuin op de Brusselsesteenweg
30 apr	2016	KFC Meise Cat. V17 speelt kampioen

MEI

01 mei	1982	Greenwich Mean Time wordt onze wettelijke tijd.
01 mei	2012	Ondertekening charter Save als 1ste Brabantse gemeente
03 mei	1858	De prins van Turn en Taxis staat de boskapel af aan de kerkfabriek van Wolvertem
04 mei	1973	Francis Vannerom priester gewijd
05 mei	1984	Euro-6 urenloop
05 mei	2005	Herman Boon pr. Sterft in Zaventem
05 mei	2013	De "Meisekes" treden voor het eerst op bij de Kunstenaarsroute in Meise
05 mei	1836	Wolvertem wordt dekenij
05 mei	1939	Oud-schepen en erevoorzitter ... van de fanfare Concordia overlijdt
06 mei	1994	Tunnel frankrijk - Engeland open
06 mei	2006	Nan Loos bespeelt de nieuwe beiaard 25 jaar Meise - Waalre verbroedering
07 mei	1619	Oudste overlijdensregister (nu verplicht) van de hand van pastoor Ludovicus Moreau
07 mei	1985	1ste rommelmarkt vredesfeesten K.M.G.S.B.L.1903, voorloper beiaardfeesten
08 mei	1954	Mariajaar B.J.B. kapelletje ingehuldigd in Imde
08 mei	1985	Bevrijdingsfeesten,1st rommelmarkt, aanloop naar de beiaardfeesten

08 mei	2008	Na 3906 dagen : kruis en de haan terug op de toren van St.-Martinuskerk
09 mei	1966	Vraag Jeugdraad Meise tot oprichting van een muziekschool
09 mei	1991	Reuzen Jan en Mie van de fanfare Concordia maken hun come - back
09 mei	1988	Historische stoet Heren van Boechout in de Plantentuin Meise
10 mei	1991	Up with People in het Willy Van den Berghecentrum van Meise Rythm of the world
11 mei	1807	Baron d'Hoogvorst wordt hoofdman van de gildebroeders St.-Sebastiaan in Meise
11 mei	1966	Brief Jeugdraad Meise voor oprichting muziekschool
11 mei	1984	Nationale herdenkingsdag van de vrede (8 mei 1945) in Meise o.i.v. Toon Mollemans
11 mei	1991	Up with people Willy Van den Berghecentrum van Meise Rhytm of the world
12 mei	1740	Oprichting van de Schuttersvereniging St.-Sebastiaansgilde van Meise
12 mei	1807	Baron d' Hoogvorst wordt hoofdman van de gildebroeders van St.Sebastiaan Meise
12 mei	1945	Vredesfeesten Wolvertem
12 mei	1955	Inhuldiging Bloemenlanen van Boechout bij Meise
13 mei	1740	Ignatirus Vander Linden, was hoofdman van de Gilde
13 mei	1917	O.L.V. verschijnt in Fatima
14 mei	1615	Aartshertogin Isabella schiet de oppergaai af op de Brusselse Zavel
14 mei	1740	Ignatius Franciscus Vander Linden hoofdman van de St. Sebastiaansgilde in Meise
14 mei	1822	De gemeenteraad beslist de baan Wolvertem tot het koninklijk paleis te kasseien.
15 mei	2009	Olifantje Kai Mook wordt geboren in de zoo van Antwerpen
16 mei	1956	Mariakapel Keizerinlaan "Monstra te esse matrem"
16 mei	1972	Oprichting August Vermeylenfonds Meise
17 mei	1809	Baron d'Hoogvorst onder Franse bezetting burgemeester benoemd van Meysse
18 mei	1903	Henricus Van Dievoet werd burgemeester
19 mei	1984	Eddy Mariën volgt Jef Rottiers op als beiaardier van Meise
21 mei	1972	Pastoor van St.-Martinus Meise Théophile Brams overlijdt
21 mei	1984	Eddy Mariën volgt Jef Rottiers op als beiaardier van Meise
22 mei	1971	Gustaaf Verbruggen laatste veldwachter in Meise
24 mei	1964	Chiro vernieuwt de jeugdbeweging in Antwerpen met 60.000 aanwezigen
24 mei	1971	Gustaaf Verbruggen wordt veldwachter in Meise
24 mei	1997	Stef De Ridder wordt voorzitter van het Beiaardcomité
24 mei	2009	Grimbergen neemt het jeugdbeiaardconcert Child focus over
25 mei	2004	Kinderbeiaardconcert n.a.v. de dag van de verdwenen kinderen van Child Focus
26 mei	2008	75 jaar K.F.C.Meise
27 mei	1949	De Koninklijke Fanfare St.-Cecilia Wolvertem wint de 1ste prijs
27 mei	1998	Mini-opleiding natuurgidsing in de Plantentuin voor Natuurreservaten Meise
27 mei	2006	Bal populaire voor de beiaardfeesten
28 mei	1972	Motie tegen vliegtuiglawaai en verbod gras maaien op zondag
29 mei	1998	Lustrumconcert Zangkoor Carmina
29 mei	2000	Officiële opening van het Frans Lathouwersstadion in Wolvertem
29 mei	1970	Vlaamse poëziedagen op het terras van de Oranjerie Plantentuin
29 mei	1972	Uit de Jeugd Raad ontstaat de Sportraad Flor Pepermans wordt voorzitter
29 mei	1990	Pastoor Theo De Witte aalmoezenier in het OCMW-rusthuis Wolvertem tot 1.8.2012
30 mei	1814	België officieel los gemaakt van Frankrijk door traktaatpassé
30 mei	1926	Jubelfeest van Baptiste De Donder, opvoering cantate van Baptist
30 mei	1951	Bijzetting in de crypte St.-Martinuskerk
31 mei	1966	Schoon Meise wordt uitgegeven door Piet en Frans De Cuyper en Louis Becq
31 mei	1998	Gidsing natuurwandeling in de Plantentuin door bestuur Natuurreservaten Meise

JUNI

01 jun	1971	Meubelenslag voor Beschuttende Werkplaats voor Gehandicapten in de Plantentuin
01 jun	1605	Aartshertogen Albrecht en Isabella verheffen Boechout tot baronnie
01 jun	1951	Bijzetting in de crypte St.-Martinuskerk
03 jun	1972	Inhuldiging Willy Van den Berghecentrum
04 jun	1988	Historische evocatie van de bewoners van het kasteel van Boechout

05 jun	1873	Nieuwenrode vraagt afscheuring van Meise tot zelfstandige gemeente.
05 jun	1998	Inhuldiging gedenksteen Mgr. Daelemans in de St.-Elooi kapel
05 jun	1972	Inhuldiging Willy Van den Bergh centrum in Meise
05 jun	2013	Judoclub Mansio verhuisd na 42 jaar naar de Sportschuur in Wolvertem
06 jun	1560	Berla was eigendom van Robert van Bouchout
06 jun	1630	1ste steenlegging uitbouw pastorie St.-Martinus
06 jun	1730	Eerste steenlegging van de pastorie van Meise
06 jun	1781	Baron Emmanuel Van de Linden d'Hoogvorst wordt geboren in Brussel
06 jun	1826	Overlijden van Simon Jozef Margé, tot dan waren er Norbertijnen pastoor te Meise.
06 jun	1940	Boechout wordt bezet door de Duitse Wehrmacht
06 jun	1944	D-day
07 jun	1840	Geboorte van prinses Charlotte, dochter van Leopold I en Louise-Marie
07 jun	1940	Oduiotse troepen bezetten het domein van Boechout in Meise
07 jun	1979	Opening Fusiepad Meise van VTB
07 jun	2005	Aanslag in London in de metro
08 jun	1951	Inhuldiging beiaard met 47 klokken in Meise en Jef Rottiers beiaardier van Meise
08 jun	2005	De VZW Nieuwe beiaard wordt opgedoekt
09 jun	1735	De bliksem sloeg in de kerktoren, die totaal vernield werd
10 jun	1951	Inhuldiging
10 jun	1966	1ste steenlegging wijk Providentia door mevr. De Riemaecker, minister van gezin
14 jun	1938	Stichting Boerinnen Jeugd Bond Rossem
14 jun	1985	1ste Europese St.-Elooi viering
15 jun	1921	Stichting Boerinnenbond Rossem (met Imde en Meuzegem)
16 jun	1815	oude beiaard met 47 klokken
17 jun	1973	Zelfstandige Muziekacademie Meise
18 jun	1815	Slag van Waterloo
18 jun	1951	Inhuldiging van de oude beiaard
18 jun	1981	Joggingclub Meise neemt deel aan de 20 km van Brussel
18 jun	2005	1ste steenlegging O.C.M.W.-rusthuis Meise
18 jun	2012	Kai Mook is van de zoo van Antwerpen overgebracht en nu thuis in Planckendael
19 jun	1867	Keizer Maximiliaan van Mexico wordt gefusilleerd
20 jun	1985	1ste Europees St.-Elooi feest
21 jun	1652	Anna ander Ee, hoofdman van de St.-Sebastiaansgilde schonk "het nieuw huis"
21 jun	1990	Heropstart Kunstkring Meise , tentoonstelling Art point gallery
21 jun	1999	Voorstel voor elektronische inkom Plantentuin inkom Meise-dorp
21 jun	2005	VZW Nieuwe beiaard wordt opgedoekt
22 jun	1943	De klok van Imde wordt weggehaald door de Duitsers
22 jun	1985	8 kerkenloop 30 km
23 jun	1652	Mevr. van der Ee - Anna de Provins wordt hoofdman van de schuttergilde Meise
23 jun	2012	De Leertuin viert 175 jaar gemeentelijk basisonderwijs in Meise
23 jun	1966	3de Vlaamse poëziedagen in Meise
24 jun	1990	Eureloy, Europese broederschap van St.-Elooi met Mgr. Daelemans 1ste voorzitter.
24 jun	2003	Oprichting Ouderenadviesraad Meise
25 jun	1996	Louiza De Donder wordt voorzitter van de kerkfabriek St.-Brixius-Rode
26 jun	1987	Pastoor L. Geysen neemt afscheid van de St.-Martinusparochie
28 jun	1981	Joggingklub Meise neemt deel aan de 20 km van Brussel
28 jun	1987	Pastoor Louis Geysen neemt van zijn parochie Meise afscheid in een dankviering
30 jun	1556	Jan I vander Ee brengt leenhulde voor Meise aan de Oranje's in Grimbergen
30 jun	1694	Frans Herman De Munck werd pastoor van Wolvertem.

JULI

01 jul	1695	Het O.L.V. beeldje werd processiegewijs van Wolvertem naar de Boskapel gebracht
02 jul	1652	Eerste steen nieuwe kapel van Hasselt op de feestdag van O.L.V. Boodschap.
02 jul	1892	"Van Nu en Straks" start met August Vermeylen en Henri Van de Velde

02 jul	1954	Bedevaart aan de Boskapel van Imde (19 parochies met 4000 mensen)
03 jul	1967	Nieuwe brug over de A12
04 jul	1958	Uitvoering van de Boskapelcantate J.Feyen en E.H.Ramaekers300 jaar Boskapel
05 jul	1967	Brug over de A12 wordt getest
05 jul	1974	Lady, een grijze dwerpoedel wordt geboren.
06 jul	1928	Herman Vos, schrijver en rijksinspecteur openbare bibliotheken geboren in Meise
08 jul	1967	Jan Stallaert wordt voorzitter van Wielierclub Meise
09 jul	1960	St.-Sebastiaansgilde-Rode wordt koninklijke maatschappij
11 jul	1735	Blikseminslag Kerk St.- Martinus
11 jul	1794	De Fransen vernielen de kunstglasramen in de St.-Martinuskerk
11 jul	1960	Sint - Sebastiaansgilde Rode wordt Koninklijke Maatschappij
11 jul	2011	Geraamte van een boorling in de doopkapel van de St.-Martinuskerk gevonden
12 jul	2012	Splitsing Brussel-Halle-Vilvoorde
13 jul	1830	De gemeenteraad beslist gemeentehuis met schoollokaal te bouwen (nu Academie)
13 jul	1999	Plaatsing St.-Elooibeeld aan de St.-Elooi kapel
13 jul	1955	Aanvraag restauratie van muurschilderingen in de St.-Martinuskerk
18 jul	1999	Statuten Verbroedering van de V.V.V. erkend, Frans Van Beneden wordt voorzitter
21 jul	1831	Leopold legt de grondwettelijke eed af
22 jul	2011	Inhuldiging van de gerestaureerde St.-Annakapel, wijding 3 beelden en processie
25 jul	1949	Stichting van de Broederschap van O.L.V.Behoudenis der zieken
26 jul	2008	Er wordt de eerste maal eten geserveerd in het ontmoetingscentrum De Spil.
27 jul	1857	Prinses Charlotte huwt met Maximiliaan, aartshertog van Oostenrijk
27 jul	1965	De Riemaecker wordt de eerste vrouwelijke minister in ons land
29 jul	1966	"Alles wat klimt komt samen", Aosta Jongerenklubs
30 jul	1962	Pastoor Brams wordt opgevolgd door Louis Geysen
31 jul	2012	Pastoor Theo De Witte sterft in het OCMW-rusthuis in Wolvertem

AUGUSTUS

02 aug	1985	Natuurloop Meira Meise (joggingclub) in Ossel, 7 km van Ossel tot Meise
03 aug	1990	Natuurloop Meira Meise (joggingclub) in Ossel, 7 km van Ossel to Meise
04 aug	2008	Het AVC Meise verandert van naam en het logo wordt afgevoerd
05 aug	1992	Natuurloop met medaille kerk van Rossem
06 aug	1967	Pater Louis Krokaert wordt priester gewijd
07 aug	1967	Nationale Plantentuin wordt beschermd als landschap
07 aug	1984	Ann Christy sterft
07 aug	1995	Golfbreker Heist aan zee Meiseliëd Jef Burm en beiaardkoekje en Mort Subite Maes
08 aug	1885	De zijaltaren van de St.-Martinuskerk werden weggenomen en de muren afgekrabt.
08 aug	1980	Federalisme
09 aug	1891	Leon Joseph d' Hoogvorst wordt burgemeester van Meise
09 aug	1941	Opening tentoonstelling Schilder- en Beeldhouwkunst in Meise
09 aug	1945	De Engelse krijgsschool verlaat het domein van Boechout in Meise
09 aug	1968	Opening Gemeentelijke Bibliotheek Meise
10 aug	1968	Louis Krokaert wordt priester gewijd in Scheut
14 aug	1924	De Eerwaarde Zusters Dochters van Maria verhuizen naar het centrum van Wolvertem
15 aug	1945	Het Engelse vervoerskorps 712 Cy van de R.A.S. bezet het domein van Boechout
16 aug	2010	Invoering Zone 70-50-30 met minder verkeersplaten in Meise
17 aug	2009	TV-Scherm om de beiaardier te zien in de pastorij St.-Martinus
18 aug	1914	Prinz Wilhelm von Schönaich-Carolath Uhlaan dood geschoten
20 aug	1948	Edwin Ganz overleed in de Plantentuin
21 aug	1969	Fanfare Concordia viert haar jubilarissen :
22 aug	1914	Slag van Imde
24 aug	1972	Jules Van Campenhout 25 jaar burgemeester
24 aug	1981	Oprichting Orde van de blazers Carnaval Wolvertem
24 aug	1995	Microsoft lanceert Windows 95

25 aug	2001	Nacht van de vleermuis in de Plantentuin met Jef De Cuyper en Danny Swarts
26 aug	1830	Baron d'Hoogvorst wordt uitgeroepen tot operbevelhebber van de Burgerwacht
27 aug	2006	Jan Govaerts en Eddy Mariën op oude beiaard (hamertjes) compositie Jan en Mie
28 aug	1993	Marcel De Pauw viert in Rode 25 jaar priester
28 aug	2006	1ste steenlegging Nieuw Administratief Centrum gemeente Meise
29 aug	2004	Luisterplaats beiaard Meise tussen de bibliotheek en de pastorie St.-Martinus
30 aug	1669	Blasius Cuveliere, alias De Cuyper was pastoor te Meuzegem-Imde
30 aug	2006	1ste steenlegging Nieuw Administratief Centrum gemeente Meise
31 aug	2003	Inhuldiging Eysbouts beiaard 56 klokken St. - Martinus Meise

SEPTEMBER

01 sep	1947	Jules Van Campenhout wordt burgemeester van Meise
01 sep	1956	Jozef Ooms schoolhoofd Rode
01 sep	1966	Marieke Thielemans Vz. KBG en zusters Annunciaten in Meise
01 sep	1967	Jozef Van Eeckhout schoolhoofd van de Gemeentelijke Jongensschool in Meise
01 sep	1968	Jan Van Regenmortel onderpastoor St.-Martinus Meise
01 sep	1972	Intrek Willy Vanden Berghcentrum Jongensschool en het Audiovisueel Centrum
01 sep	1974	Louiza De Donder Schoonhoofd Rode
01 sep	1974	Muziekacademie zelfstandig en los van Wemmel
01 sep	1975	Oprichting Gym
01 sep	1980	1ste gordel
01 sep	1987	Oprichting vestigingsplaats Jette AVC Meise
01 sep	1990	AVC Meise verhuist naar Stationsstraat 29 Internaat Kindje Jezus
01 sep	1996	Luc Ooms directeur Audiovisueel Centrum - oprichter Jef De Cuyper met pensioen wordt voorzitter Bestuurscommissie
01 sep	2006	1ste jaar humaniora in De Zonnebloem Gemeenschapsonderwijs Meise in Wolvertem
01 sep	1985	Het Schooltje van Oppem start met het Montessori onderwijs
02 sep	1966	Jef De Cuyper wordt voorzitter van Jeugdraad Meise
03 sep	1968	Maurits Naessens krijgt de Rembrandt -medaille
03 sep	1944	De Duitse troepen verlaten het domein van Boechout in Meise
04 sep	1969	Rerum Novarumwijk aan de klaagmuur
04 sep	1976	Opening De Linde in Rode
05 sep	1982	Maurits Naessens overlijdt
05 sep	1965	Jeugd raad Meise op initiatief van Herman Boon pr., Guido Erard als eerste voorzitter
05 sep	2001	Nieuwe bibliotheek en het Chiroheem geschilderd en kunstwerken opgeknapt
06 sep	1995	Concert 4 fanfares op 1 podium met 1ste uitvoering van Mars Meise
07 sep	1944	Engelse troepen bezetten het domein van Boechout "Desert Rat Battle School"
07 sep	1984	1ste heemwandeling van Berla : ontstaan van het dorp Wolvertem
07 sep	2014	Meise meets Scotland beiaardevenement
08 sep	1893	Inhuldiging van het standbeeld van baron Emmanuel Van der Linden - d'Hoogvorst
09 sep	1945	Verellen burgemeester van Meise tot 31.8.1947
10 sep	1937	Kermis en Jaarmarkt in Meuzegem met een spotprent voor Wolvertem
11 sep	1945	Verellen Marie Pierre Alphonse wordt burgemeester van Meise tot 31 augustus 1947
11 sep	1998	Kristelijke Bond Gepensioneerden viert 40 jarig bestaan
11 sep	2001	Aanslag Twin towers New - York
12 sep	1999	Open Monumentendag in het teken van Edwin Ganz
12 sep	1986	Retrospectieve Edwin Ganz in het kasteel van Boechout tot 21.9
12 sep	1986	6-urenloop in Meise met An christy en Eddy Merckx als eregasten
12 sep	1992	Plaatsing gedenkplaat Kardinaal Sterckx op het Groot Hof in Amelgem
12 sep	1993	Inhuldiging gerestaureerd muurschilderingen St. - Martinuskerk Meise
13 sep	1947	Inhuldiging Jules Van Campenhout als burgemeester van Meise
13 sep	1907	De Lourdesgrot in Imde, opgericht door G.t' Kint wordt ingewijd
13 sep	1986	In het kasteel van Boechout : retrospectieve kunstschilder Edwin Ganz
14 sep	1919	Jozef Puttemans wordt burgemeester van Meise

15 sep	1969	Aanvang werken "Home Van Gijssel"
15 sep	1960	Jean Van Gijseghem schoolhoofd in Rode
17 sep	1987	6-urenloop en halve maratho in Meise
18 sep	2006	Offerteaanvraag plaatsing van kruis, haan, bol en bliksemafleider op de St.-Martinus
19 sep	1960	Jef De Cuyper onderwijzer in de 1ste graad in de Gemeentelijke Jongensschool
20 sep	1986	1ste beiaardfeesten n.a.v. het 35 jarig bestaan van de oude beiaard
21 sep	1793	De enige priester totaal eigen aan de Boskapel in Imde Antonius Leeken overlijdt
21 sep	1965	Installatie Jeugdraad Meise
21 sep	1999	Start Natuurateliers voor kinderen in de Plantentuin Meise
22 sep	1790	Nabij Fellon sneuvelt onderpastoor-aalmoezenier Paulus Van de Velde
22 sep	1986	1ste beiaardfeesten
22 sep	1842	Wet verplicht de gemeenten een lagere school op te richten en te onderhouden
23 sep	1893	Inhuldiging standbeeld d'Hoogvorst en opvoering d'Hoogvorst cantate van De Boeck
23 sep	1952	Onderwijzer Jozef Ooms wordt voorzitter van Davidsfonds Meise
23 sep	1964	Blad "Gemeenschap Meise" opgericht door Lucien Van Hemeldonck
23 sep	1986	Beiaardfeesten "La belle époque" met K.BG.
24 sep	1893	Oprichting van het standbeeld van baron d' Hoogvorst
24 sep	1954	Inhuldiging kapel Kasteelveld, beeld Henri Lenaerts ontwerp Henri Van Mechelen
24 sep	1960	L. Van Hemeldonck gaf het eerste blad uit "Gemeenschap Meise" (later Berla).
24 sep	1991	Radiointerview Stamēnees in Meise Jean Van dievoet en Jef De Cuyper
25 sep	1964	Sociale woonwijk Rode wordt plechtig ingehuldigd
26 sep	2012	Pastoor Herman (Bie) Boon van St.-Martinus-Meise overlijdt
26 sep	1894	De tramlijn Wolvertem - Londerzeel open gesteld en verlengt traject Brussel - Meise
28 sep	1973	Jeugdclub Gypsy krijgt een nieuw lokaal
28 sep	2000	Overeenkomst natuurreservaat Birrebeek (Velaert en Essenbos)
29 sep	1973	Oprichting Toneelkring Kris Kras
30 sep	1982	Frans Kerremans wordt burgemeester van Meise

OKTOBER

02 okt	1968	De L : elektrische tram wordt uit circulatie genomen/1960
03 okt	1975	Theo De Witte wordt pastoor in Sint-Laurentius Wolvertem tot 31.5.1990.
05 okt	1929	De K.W.B. vraagt toelating om 3 werkmanshuizen te bouwen op de Krogstraat
05 okt	1953	Vraag restauratie St.-Martinuskerk bij Monumenten en Landschappen
06 okt	1836	Jan-Baptist Van Humbeeck wordt burgemeester van Wolvertem
07 okt	1600	Berla werd verkocht door Jean de Bourgogne, gezegd Falaix, heer van Liezele
09 okt	1600	Berla (boomgaard met vijvers, spaarbekkens en dijken verkocht aan Jean De Meer
09 okt	1941	Jan Baptist De Donder, stichter en muziekbestuurder fanfare Concordia overlijdt
10 okt	1997	Hommage Ann Christy met 19 groepen Willy Van den Berghcentrum
11 okt	1985	6-urenloop en halve maratho in Meise
11 okt	2009	Bespeling oude beiaard met hamertjes en creatie Jan en Mie (Jan Govaerts)
12 okt	1984	Katuitjogging in het centrum van Meise
13 okt	1985	21 km en 6 urenloop in Imde (medaille : Boskapel)
14 okt	1984	Katuitjogging in het centrum van Meise
14 okt	1998	Wereldcultuurdagen Gros in Wolvertem
17 okt	1985	1ste Night of the proms
17 okt	2015	Opvoering van de d'Hoogvorstcantate van August De Boeck in de Muze
18 okt	1977	Lady, de grijze dwerpoedel werpt Beauty met één zusje en twee broers.
19 okt	2013	Opening Kunstgalerij WoMa in het tramhuisje in Wolvertem
20 okt	1996	Pastoor Gaston Van Doorslaer van de parochie Oppem sterft
21 okt	2011	Natuurpunt beplant het Land van Oppem
22 okt	1987	Herman (Bie) Boon wordt ingehuldigd als pastoor van de parochie Meise
23 okt	2005	Erfgoeddag in Oppem
24 okt	1976	Nieuwe BRT1-zender wordt in dienst genomen
25 okt	1246	Privilegium magnum Innocentius III Meise ecclesia Amelgem capelle

26 okt	1627	François De Becker, visboer en vrouw Jeanne De Witte kochten Berla('t Waterken)
30 okt	1949	Jacques t' Kint publiceert de geschiedenis Koninklijke Fanfare St.-Cecilia Wolvertem
31 okt	1953	Het N.I.R. start met eerste televisie-nieuwsuitzending

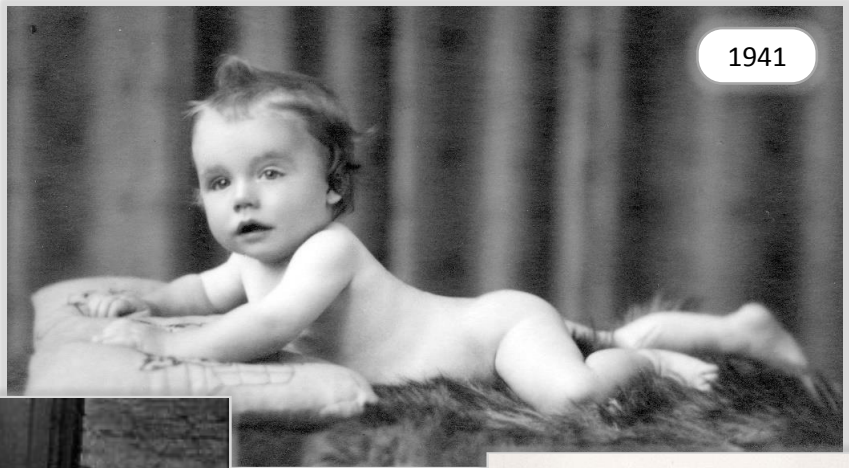
NOVEMBER

01 nov	1967	Start Audiovisueel Centrum in Meise, initiatief schepen Jos Chabert
01 nov	1967	1ste Boeken en Platenbeurs Davidsfonds en Bond van Grote en Jonge Gezinnen
01 nov	1992	Jef De Cuyper loopt de marathon van New York met AZG n.a.v. 25 jaar AVC Meise
01 nov	1999	1ste Laatste Show van Woestijnvis, een idee van Bruno Wijnendaele
01 nov	2011	Standaard Boekhandel in Meise
01 nov	1792	Engelbertus Sterckx, later kardinaal, geboren in Oppem groot hof van Amelgem
02 nov	1998	De Viagrapil komt op de markt
04 nov	1955	tot 13.11 Marie missie Brams - Verstraeten
05 nov	1998	1ste misviering in de turnzaal van St.-Maarten
08 nov	1974	Viering gouden jubelfeest KVLV Meise 1924 - 1974
09 nov	1966	1ste 11.11.11 actie door Jef De Cuyper met leerlingen 1ste leerjaar
11 nov	1679	Thomas d'Alsace, 2de zoon van de prins van Chimay werd gedoopt
12 nov	1671	Het hof Meise komt door decreet van de raad van Brabant bij Barbara van der Linden
12 nov	1940	Orkaan over Meise, heel wat bomen sneuvelen uit in het domein van Boechout
13 nov	1992	Viering 25 jaar AVC in het kasteel van Boechout , sponsoring AZG 150000BF
14 nov	1948	1ste parochieblad "Klok"
14 nov	1992	12de uitreiking Jules Van Campenhoutprijs voor poëzie : laureaat Gil Van der Heyden
14 nov	1992	2de uitreiking Maurits Naessensprijs voor Plastisch Kunst : laureaat Luc De Meyer
15 nov	1955	St.-Elooigezellen tegen de plannen van Bert Peleman in" stamënee Rust op den Berg"
16 nov	1984	Viering diamanten jubelviering KVLV Meise 1924 - 1984
17 nov	1950	Inwijding 47 klokken beiaard door Mgr. De Smedt
17 nov	1950	Obiit Pauline Marie vander Linden - d'Hoogvorst
18 nov	1976	Marie Jeanne ... neemt het klasse restaurant Napoleon over en werkt er 40 jaar
19 nov	1950	47 klokken opgesteld in de kerk werden gewijd door Mgr. De Smedt
19 nov	1950	Aanvang werken Kasteelveld, 1ste sociale woonwijk
23 nov	1998	Piet De Cuyper (sedert 1985 coördinator) neemt ontslag in het Beiaardcomité.
24 nov	1837	Er zwom een dwergvinvis (walvis) ter hoogte van Blankenberge
24 nov	1859	On the origin of species wordt gepubliceerd door Charles Darwin
25 nov	1956	Eerste autoloze zondag na de Suezcrisis en de Hongaarse opstand
25 nov	1971	Pastorij in Brusselsesteenweg 5
26 nov	1970	Nieuwe broederschap van St.-Elooi met Frans Heyvaert
27 nov	1972	De pastorij St.-Martinus wordt gemeentehuis
27 nov	1973	Pastoor De Belder van Rode overlijdt
29 nov	1944	Vliegende bom valt in de westhoek van het domein van Boechout
29 nov	1954	St.-Elooiëfeest met 4 bedevaarders te paard
30 nov	1998	Stef De Ridder komt in het Beiaardcomité
30 nov	2010	Herman Van Rompuy wordt president van Europa

DECEMBER

01 dec	1971	Start van de vernieuwde Sint-Elooiëviering
01 dec	1986	1ste verslag Beiaardcomité
02 dec	1944	Een vliegende bom, kasteel d'Hoogvorst in Meise en het wordt door brand verwoest.
02 dec	1966	Aanstelling pastoor J.Feyen in Imde
03 dec	1986	1ste verslag vergadering Beiaardcomité
04 dec	2001	Lambermont akkoord voor de Nationale Plantentuin in Meise
05 dec	1970	Kleinkunstcomité Meise : Dimitri Van Toren treedt op in het Kursaal
05 dec	1972	De Apollo wordt gelanceerd richting maan
06 dec	1957	Stichting Katholieke Bond van Gepensioneerden Meise
06 dec	2011	Ereburgerschap aan Jan Van Gijssel, Jean Paul Van Gijssel en Ward Ruyslinck
06 dec	2012	Ondertekening akkoord Plantentuin Meise in Namen

07 dec	1932	Pastoor sedert (22.12.1920) Jozef Cools overlijdt, opgevolgd door S.J.Ramaeckers
07 dec	2012	De Intercitytrein Brussel Amsterdam rijdt de laatste keer
08 dec	1215	Bisschop Nicolaas van Kamerijk vraagt op 8 december 1249 aan de abt Grimbergen het recht een van zijn priesters te Meise tot pastoor aan te stellen (Cart. II fol. 219 vo)
08 dec	1876	Stichting van de oudste fanfare "Concordia"
08 dec	1969	1ste Cultuurraad Meise op initiatief van Jeugdraad Meise, voorzitter Bob Van Praet
08 dec	2001	Cultuurzaal in Meise
09 dec	1837	E.H. Cornelius Van Dievoet wordt geboren
09 dec	1969	Start Cultuurraad in Meise
09 dec	2012	Fyra de hoge snelheidstrein Brussel - Amsterdam in amper 2 uur
10 dec	1676	Schenking Anna Van der Ee van "Het Nieuw Huys" aan de handbooggilde van Meise.
10 dec	1948	Oprichting Verenigde Naties
11 dec	1903	Stichting van de K. M. G. S. B. L. (Oud - Soldaten)
11 dec	2004	Meise, van onder de toren van St.-Brixius Rode wordt voorgesteld
12 dec	1986	Boomer, kruising tussen een grijze dwergpoedel en een leeuw hondje geworpen
13 dec	1989	De Marnixring Drijpikkel schenkt twee XVIde eeuwse schilderijen aan St.-Brixius-Rode
14 dec	1801	Republikeinse kalender (maand is drie weken van 10 dagen) wordt verlaten
14 dec	1907	Tot dan gemeenteraad van Meise uitsluitend in het Frans genotuleerd.
17 dec	1976	Opening Restaurant Napoleon met M.J. ...
18 dec	1873	Gravin Elisabeth Roose de Baisy sterft
21 dec	1938	De Belgische staat koopt de Plantentuin voor 9.876.423,075 fr.
22 dec	1917	Vlaanderen zelfstandig (August Borms e.a.)
22 dec	1920	Jozef Cools, geboren te Kapelle-op-den-Bos op 5 oktober 1873, pastoor van Meise
23 dec	1938	Het domein van Boechout iw staatsdomein
24 dec	1919	Laatste notulen in het Frans Kollege van Burgemeester en Schepenen van Meise.
24 dec	2004	De grote tsunami teistert de kusten van Zuid-oost Azië en maakt 230000 slachtoffers
29 dec	2009	"Waar kleur en klei mekaar ontmoeten" Veerle en Katleen De Cuyper

1941

1945 de Rozenboom

1958 Chiroleider

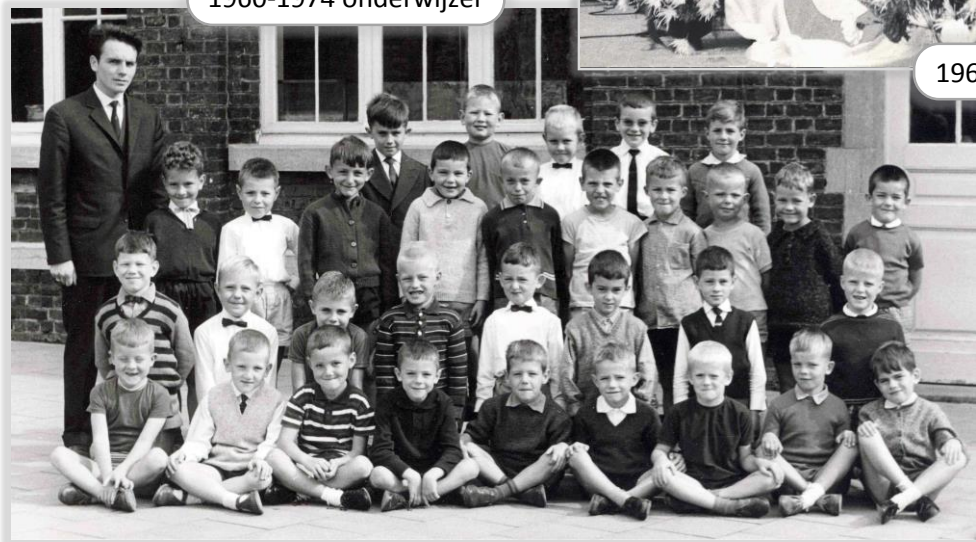

1963 Aarlen

1966 voorzitter Jeugdraad

1960-1974 onderwijzer

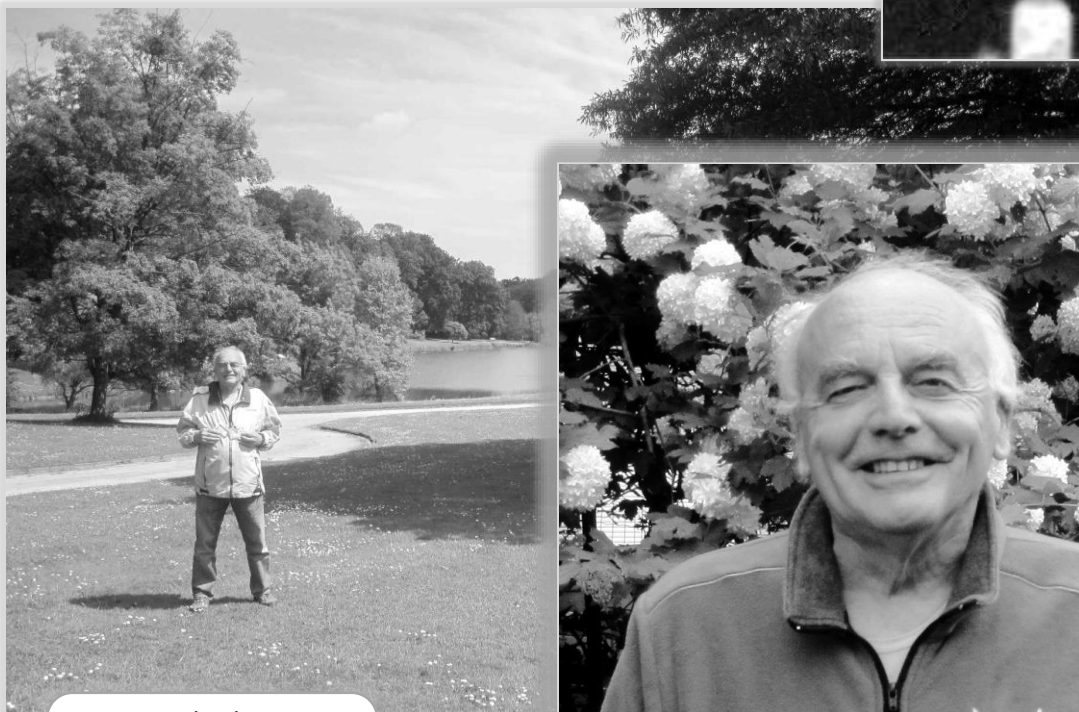
1967 talenpracticum
AVC met Eric J. Ley

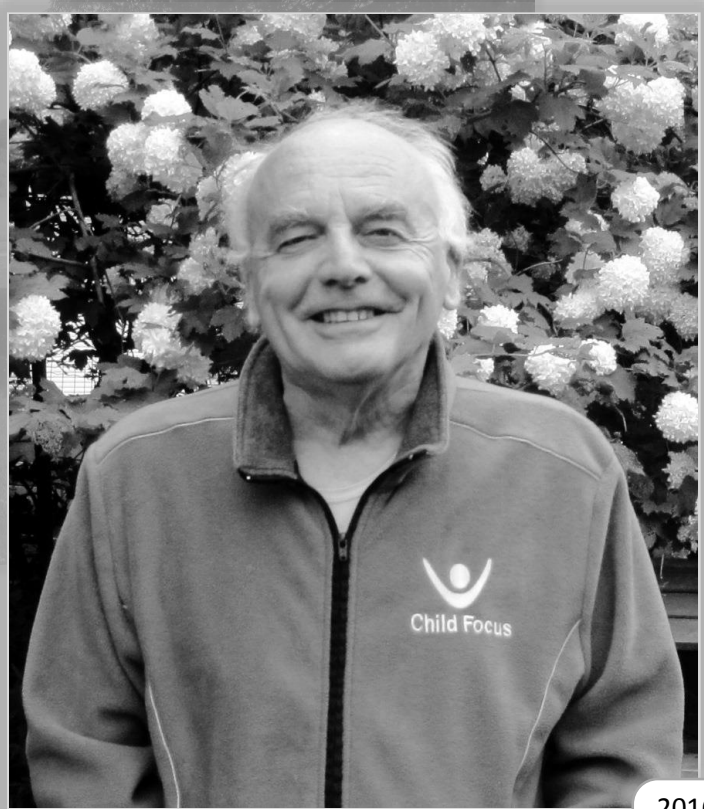
1976

1984-1992
marathon
New York

2007-... gids plantentuin

2016

